

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغالزایی روستایی

استان زنجان

بخش دوم و سوم

شهرستان: ایجرود
بخش: حلب

جمهوری اسلامی ایران

سازمان برنامه و بودجه کشور

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان زنجان

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی
استان زنجان

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان سال ۱۳۹۷

گزارش ۹۰ روستا

ویرایش مقدماتی - غیر قابل استناد

معاونت برنامه و بودجه

معاونت عمران روستایی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	بخش اول : کلیات برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی*
۱	مقدمه:
۴	بخش دوم بررسی اسناد و توصیف و تحلیل وضع موجود
۵	۱-۲- موقعیت جغرافیایی بخش، دهستان و روستاهای هدف
	۲-۲- توصیف، تحلیل و تبیین اسناد بالادستی و ارزیابی طرح‌ها و برنامه‌های اجرا شده و در حال انجام مرتبط با موضوع و مکان برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاها.
۸	۳-۲- توصیف، تحلیل و تبیین وضعیت منابع طبیعی و زیستی روستاهای هدف دهستان یا بخش ساختار زمین و اشکال ناهمواری
۹۵	۴-۲- توصیف، تحلیل و تبیین وضعیت منابع انسانی، اجتماعی، اقتصادی و زیرساختی روستاهای هدف دهستان و یا بخش
۱۵۹	۵-۲- توصیف، تحلیل و تبیین وضعیت نظام تولیدی (کشاورزی، صنایع، خدمات و گردشگری) در روستاهای هدف دهستان یا بخش
۱۹۹	۶-۲- توصیف، تحلیل و تبیین فضایی و سلسله‌مراتب سکونتگاهی از روستاهای هدف دهستان و یا بخش
۲۱۵	۷-۲- توصیف، تحلیل و تبیین قوانین و مقررات محدودیت‌ساز و محدودیت‌نهادی در توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان یا بخش
۲۲۸	۸-۲- قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی- انسانی، زیرساختی و فضایی جهت تولید و عرضه در بخش کشاورزی، صنعت و خدمات روستاهای هدف دهستان یا بخش
۲۳۱	۹-۲- تعیین اهداف، چشم‌انداز و سیاستهای توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی دهستان یا بخش؛
۲۳۵	بخش سوم تدوین برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی
۲۶۲	شناسایی و امکان‌سنجی ایجاد زنجیره‌های ارزش، تولید و خوشه‌های کسب و کار در روستای هدف شناسایی، توصیف و اولویت‌بندی قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و فضایی منابع تولید و نظام فعالیتی جهت تولید و اشتغال روستا
	ظرفیت‌شناسی نیروی انسانی از طریق شناسایی جوانان و سرپرستان خانوار جویای کار
	شناسایی و اولویت‌بندی مهمترین ظرفیت‌های روستا با تأکید بر برندسازی فعالیت‌ها و خدمات برای تعیین محورهای تولید یا خدمات دارای اولویت و پیشران‌ها جهت تحرک اقتصادی روستا
	جمع‌آوری ایده‌های مرتبط با طرح‌های کارآفرینی قابل‌اجراء توسط افراد بومی و غیربومی، مرتبط با ظرفیت‌ها، مزیت‌ها و محورهای تولید
	تعیین نتایج کیفی و کمی مورد انتظار برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستا
	تعیین اقدامات مناسب برای ارتقاء ظرفیت فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی موجود روستا
	تعیین برنامه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی برای ارتقاء سطح فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی روستا

تعیین و اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی با مقیاس کارکردی در سطح روستا

۱. روستای ینگ‌ی کند جامع السرا ۲۶۳

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱. تقسیمات سیاسی شهرستان ایجرود، بخش حلب مطابق با آخرین تقسیمات سیاسی کشور سال ۱۳۹۵..... ۷	۷
جدول ۲. قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران..... ۱۳	۱۳
جدول ۳. ساختار زمین شناسی و لیتولوژی روستاها..... ۹۸	۹۸
جدول ۴. میزان شیب..... ۱۰۴	۱۰۴
جدول ۵. جهت شیب..... ۱۰۶	۱۰۶
جدول ۶. پهنه بندی خطر زلزله..... ۱۰۷	۱۰۷
جدول ۷. معادن محدوده مورد مطالعه..... ۱۱۲	۱۱۲
جدول ۸. معادن شن و ماسه محدوده مورد مطالعه..... ۱۱۳	۱۱۳
جدول ۹. نقاط واقع در معرض زمین لغزش..... ۱۱۴	۱۱۴
جدول ۱۰. سوانح رخ داده در سطح منظومه..... ۱۱۵	۱۱۵
جدول ۱۱. وضعیت خاک منطقه..... ۱۱۶	۱۱۶
جدول ۱۲. پهنه بندی فرسایش منطقه..... ۱۲۰	۱۲۰
جدول ۱۳. طبقه بندی حساسیت ذاتی واحدهای سنگ و خاک به فرسایش..... ۱۲۰	۱۲۰
جدول ۱۴. حداقل دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-..... ۱۲۳	۱۲۳
جدول ۱۵. متوسط حداقل دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶..... ۱۲۵	۱۲۵
جدول ۱۶. حداکثر دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-..... ۱۲۶	۱۲۶
جدول ۱۷. متوسط حداکثر دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶..... ۱۲۸	۱۲۸
جدول ۱۸. میانگین دمای ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸..... ۱۲۹	۱۲۹
جدول ۱۹. متوسط حداکثر رطوبت نسبی ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸..... ۱۳۱	۱۳۱
جدول ۲۰. متوسط حداقل رطوبت نسبی ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸..... ۱۳۳	۱۳۳
جدول ۲۱. متوسط رطوبت نسبی ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸..... ۱۳۵	۱۳۵
جدول ۲۲. متوسط مجموع بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶..... ۱۳۸	۱۳۸
جدول ۲۳. حداکثر بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸..... ۱۴۰	۱۴۰
جدول ۲۴. متوسط مجموع روزهای یخبندان در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه..... ۱۴۷	۱۴۷
جدول ۲۵. مجموع ساعات آفتابی در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه..... ۱۴۹	۱۴۹
جدول ۲۶. فراوانی و میانگین سرعت باد ایستگاه زنجان در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸*..... ۱۵۱	۱۵۱
جدول ۲۷. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش دمارتن..... ۱۵۲	۱۵۲
جدول ۲۸. گروه‌های اولیه کلان تقسیم بندی کوپن..... ۱۵۲	۱۵۲
جدول ۲۹. گروه‌های خردتر اقلیمی در طبقه بندی کوپن..... ۱۵۲	۱۵۲

جدول ۳۰. انواع آب و هواها در سیستم کوپن.....	۱۵۴
جدول ۳۱. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش ایوانف.....	۱۵۵
جدول ۳۲. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش آمبرژه.....	۱۵۶
جدول ۳۳. طبقه بندی متوسط حداقل های دما در سردترین ماه سال به درجه سانتیگراد.....	۱۵۶
جدول ۳۴. آثار تاریخی در سطح روستاها.....	۱۶۰
جدول ۳۵. پراکنش جمعیت در شهرستان ایجرود در سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵.....	۱۶۰
جدول ۳۶. تراکم نسبی جمعیت در سطح شهرستان ایجرود.....	۱۶۱
جدول ۳۷. پراکنش جمعیت روستاهای هدف.....	۱۶۱
جدول ۳۸. جمعیت روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰.....	۱۶۳
جدول ۳۹. جمعیت بخش روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰.....	۱۶۵
جدول ۴۰. نحوه توزیع جمعیت در سطح روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود، بخش حلب در طی دوره های آماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵.....	۱۶۹
جدول ۴۱. تغییرات جمعیتی در طی دوره های سرشماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵.....	۱۷۱
جدول ۴۲. تحولات بعد خانوار در روستاهای هدف شهرستان ایجرود، بخش حلب در دوره های آماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵.....	۱۷۴
جدول ۴۳. تغییرات بعد خانوار در روستاهای منظومه حلب از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵.....	۱۷۵
جدول ۴۴. میزان باسوادی در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود، بخش حلب در دوره های آماری ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰.....	۱۷۸
جدول ۴۵. میزان فعالیت و اشتغال در استان زنجان و شهرستان ایجرود- سال ۱۳۹۰.....	۱۸۲
جدول ۴۶. میزان فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود - سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰.....	۱۸۲
جدول ۴۷. میزان فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود - سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰.....	۱۸۴
جدول ۴۸. میزان فعالیت و اشتغال زنان و مردان در روستاهای منظومه حلب در سال ۱۳۸۵.....	۱۸۶
جدول ۴۹. بار تکفل در روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰.....	۱۸۸
جدول ۵۰. تعداد و سهم هر یک از فعالیت های اقتصادی در سطح روستاها.....	۱۹۱
جدول ۵۱. وضعیت دهیاران در منظومه حلب.....	۱۹۲
جدول ۵۲. روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب.....	۱۹۲
جدول ۵۳. وضعیت زیرساخت های روستاهای هدف شهرستان ایجرود.....	۱۹۳
جدول ۵۴. وضعیت ایستگاه پمپاژ آب به تفکیک روستا.....	۱۹۶
جدول ۵۵. مشخصات شناسنامه ای روستاها.....	۱۹۶
جدول ۵۶. مخازن آب به تفکیک روستا.....	۱۹۷
جدول ۵۷. دارای طرح هادی مصوب.....	۱۹۸
جدول ۵۸. وضعیت مهمترین تولیدات کشاورزی منظومه حلب.....	۲۰۰
جدول ۵۹. وضعیت محصولات دامی موجود در روستاهای منظومه حلب.....	۲۰۱
جدول ۶۰. سرمایه گذاری های انجام شده در فعالیت های کشاورزی.....	۲۰۱
جدول ۶۱. وضعیت سرمایه گذاری های انجام شده در حوزه کشاورزی و دامداری.....	۲۰۲
جدول ۶۲. صنایع موجود در منظومه حلب.....	۲۰۴

جدول ۶۳. شهرک های صنعتی مستقر در منظومه حلب.....	۲۰۵
جدول ۶۴. واحدهای صنعتی مستقر در ناحیه صنعتی ناحیه ایجرود.....	۲۰۵
جدول ۶۵. وضعیت سرمایه گذاری در بخش گردشگری منظومه حلب.....	۲۰۷
جدول ۶۶. وضعیت گردشگری پذیر منطقه.....	۲۰۷
جدول ۶۷. خدمات و تاسیسات پشتیبانی کشاورزی (زراعت، باغداری، دامداری) در دهستان های منظومه حلب.....	۲۰۷
جدول ۶۸. منابع آب کشاورزی آبادی‌های و تعداد آبادی های استفاده کننده از آب رودخانه ها.....	۲۱۰
جدول ۶۹. سهم هر یک از منابع آب در نظام تولیدات کشاورزی.....	۲۱۲
جدول ۷۰. صنایع دستی موجود در روستاها.....	۲۱۴
جدول ۷۱. واحدهای صنعتی مستقر در روستاهای منظومه حلب.....	۲۱۴
جدول ۷۲. بافت روستاها.....	۲۲۳
جدول ۷۳. سلسله مراتب سکونتگاهی در منظومه حلب.....	۲۲۵
جدول ۷۴. رتبه بندی و شاخص مرکزیت در سطح شهرستان ایجرود.....	۲۲۶
جدول ۷۵. اهداف کلان و خرد طرح توسعه اقتصادی و اشتغالزایی.....	۲۳۷
جدول ۷۶. راهبردها و سیاست های اولیه در حوزه قتصادی.....	۲۳۸
جدول ۷۷. اهداف خرد، راهبردها و سیاست های عام منطقه.....	۲۵۷
جدول ۷۸. زنجیره های ارزش روستای ینگی کندجامع السرا.....	۲۶۵
جدول ۷۹. اقتصاد پایه روستاها بر مبنی L.Q.....	۲۶۷
جدول ۸۰. شاخص سطح تمرکز در سطح روستاهای مورد مطالعه.....	۲۶۹
جدول ۸۱. محاسبه تکنیک ضریب توزیع فعالیت ها در سطح روستاها.....	۲۷۱
جدول ۸۲. قابلیت‌ها و تنگناهای تولید و نظام فعالیتی.....	۲۷۴
جدول ۸۳. قابلیت‌ها و تنگناهای تولید و نظام فعالیتی.....	۲۷۷
جدول ۸۴. تعیین مهارتها و آموزش های مورد نیاز جهت ارتقا ظرفیت نیروی انسانی.....	۲۸۰
جدول ۸۵. تعیین محورهای تولید یا خدمات دارای اولویت و پیشرانها جهت تحرک اقتصادی.....	۲۸۱
جدول ۸۶. ایده های جمع آوری شده مرتبط با کارآفرینی در روستای ینگی کندجامع السرا.....	۲۸۲
جدول ۸۷. معیارهای اساسی برای طبقه بندی اشتغال در اقتصاد پایه.....	۲۸۲
جدول ۸۸. برآورد تعداد شاغلین در روستای ینگی کندجامع السرا.....	۲۸۳
جدول ۸۹. معیارها و ضوابط تعیین حداقل درآمد در کشورهای مختلف.....	۲۸۵
جدول ۹۰. تعیین اقدامات مناسب برای ارتقاء ظرفیت فعالیتهای اقتصادی و اشتغالزایی موجود.....	۲۸۶
جدول ۹۱. نتایج کاربردی مدل حمایتی - مرحله ای.....	۲۸۹
جدول ۹۲. مدت زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندسازی و بازگشت سود به چرخه فعالیت.....	۲۹۱
جدول ۹۳. مشخصات طرح های سرمایه گذاری، تعداد اشتغال و مقیاس عملکرد.....	۲۹۴

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
نمودار ۱	تغییر و تحول در ساختارهای روستایی در گذر از عصر کشاورزی به صنعتی و انتظار از برنامه ریزی در عصر
۳	ارتباطات
نمودار ۲	سلسه مراتب طرح های فرادست و فرودست مورد مطالعه
۱۰	نمودار ۳
۱۳۱	رژیم حرارتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان
نمودار ۴	نمودار حداقل و حداکثر رطوبتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان
۱۳۴	نمودار ۵
۱۳۶	رژیم رطوبتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان
نمودار ۶	رژیم بارش فصلی ایستگاه سینوپتیک زنجان
۱۴۱	نمودار ۷
۱۴۲	رژیم بارندگی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان
نمودار ۸	حداقل، میانگین و حداکثر بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره
۱۴۲	آماري ۱۳۹۶-۱۳۴۸
نمودار ۹	هایتروگراف منطقه
۱۴۳	نمودار ۱۰
۱۴۴	آمبروترمیک منطقه
نمودار ۱۱	متوسط مجموع روزهای یخبندان در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه
۱۴۸	نمودار ۱۲
۱۵۰	مجموع ساعات آفتابی در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه
نمودار ۱۳	نمودار گلباد منطقه در مقیاس ماهانه برای میانگین دوره آماری ۲۰ ساله
۱۵۰	نمودار ۱۴
۱۵۵	مقایسه تبخیر و تعرق پتانسیل (روش تجربی تورنت وایت اصلاح شده) و میانگین بارندگی ایستگاه
نمودار ۱۵	وضعیت جمعیت به تفکیک جنسیت در روستاهای منظومه
۱۶۴	نمودار ۱۶
۱۶۸	وضعیت جمعیت به تفکیک گروه های سنی بزرگ در روستاهای منظومه
نمودار ۱۷	روند تغییرات جمعیتی دهستان ایجرودپایین در دوره های مختلف سرشماری
۱۷۲	نمودار ۱۸
۱۷۶	روند تغییرات خانوار در دهستان ایجرودپایین دوره های مختلف سرشماری
نمودار ۱۹	وضعیت سواد در روستاهای منظومه حلب، دهستان ایجرودپایین در دوره های سرشماری ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰
۱۷۷	نمودار ۲۰
۱۸۱	وضعیت باسوادی روستاهای منطقه
نمودار ۲۱	وضعیت تعداد شاغلین در روستاهای هدف دهستان ایجرودپایین در دوره های سرشماری ۱۳۸۵ و ۹۰
۱۸۶	نمودار ۲۲
۲۱۰	منابع آب کشاورزی دهستان ایجرودپایین، منظومه حلب
نمودار ۲۳	رده بندی ویژگیهای عام کالبدی سکونتگاههای روستایی
۲۲۱	نمودار ۲۴
۲۹۰	مدت زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندسازی و سودسالانه مورد انتظار
نمودار ۲۵	دیاگرام ارتباط میان میزان توانمندی و مدت زمان لازم جهت احراز آن (دوره یکساله - درصد)
۲۹۰	

فهرست نقشه‌ها

عنوان	صفحه
نقشه ۱. موقعیت طبیعی منظومه حلب.....	۶
نقشه ۲. سطح بندی خدمات پیشنهادی در ناحیه زنجان.....	۴۳
نقشه ۳. حوزه و مجموعه های همگن خدماتی - عملکردی.....	۴۴
نقشه ۴. نقشه زمین شناسی منطقه.....	۹۷
نقشه ۵. ۱,۲۵۰,۰۰۰ زمین شناسی و کانون های زلزله منطقه.....	۹۹
نقشه ۶. میزان شیب منظومه حلب.....	۱۰۵
نقشه ۷. جهت شیب منظومه حلب.....	۱۰۷
نقشه ۸. کانونهای زلزله منظومه حلب.....	۱۰۸
نقشه ۹. محدوده های در معرض زمین لغزش منظومه حلب.....	۱۱۴
نقشه ۱۰. ویژگیهای خاک منظومه حلب.....	۱۱۷
نقشه ۱۱. فرسایش منظومه حلب.....	۱۲۱
نقشه ۱۲. موقعیت ایستگاه های هواشناسی منظومه حلب.....	۱۲۲
نقشه ۱۳. نقشه هم دما منظومه حلب.....	۱۴۵
نقشه ۱۴. نقشه هم باران منظومه حلب.....	۱۴۶
نقشه ۱۵. نقشه طبقه بندی اقلیمی منظومه حلب.....	۱۵۷

مقدمه:

توسعه در لغت به معنای رشد تدریجی در جهت پیشرفته تر شدن، قدرتمندتر شدن و حتی بزرگ‌تر شدن است (فرهنگ لغات آکسفورد، ۲۰۰۱) بروکفلید در تعریف توسعه می‌گوید: توسعه را باید برحسب پیشرفت به سوی اهداف رفاهی نظیر کاهش فقر، بیکاری و نابرابری تعریف کنیم.

به طور کلی توسعه جریانی است که در خود تجدید سازمان و سمت‌گیری متفاوت کل نظام اقتصادی-اجتماعی را به همراه دارد. توسعه علاوه بر اینکه بهبود میزان تولید و درآمد را دربردارد، شامل دگرگونی‌های اساسی در ساخت‌های نهادی، اجتماعی-اداری و همچنین ایستارها و دیدگاه‌های عمومی مردم است. توسعه در بسیاری از موارد، حتی عادات و رسوم و عقاید مردم را نیز در برمی‌گیرد. لذا می‌توان چنین گفت، توسعه را به معنای کاهش فقر، بیکاری، نابرابری، صنعتی‌شدن بیشتر، ارتباطات بهتر، ایجاد نظام اجتماعی مبتنی بر عدالت و افزایش مشارکت مردم در امور سیاسی جاری تعریف می‌کند.

امروز تلقی ما از مفهوم توسعه، فرآیندی همه‌جانبه است (نه فقط توسعه اقتصادی) که معطوف به بهبود تمامی ابعاد زندگی مردم یک جامعه (به عنوان لازم و ملزوم) است. ابعاد مختلف توسعه ملی عبارتند از: توسعه اقتصادی، توسعه سیاسی، توسعه فرهنگی و اجتماعی، و توسعه امنیتی (دفاعی). مناسب نیست بدون توجه به کلیه ابعاد توسعه، صرفاً به یک جنبه اولویت بخشید و دیگر بخش‌ها را در دستور کار آینده قرار داد.

یکی از مهمترین عناصر ساختاری توسعه ملی، توسعه سکونت گاه‌های روستایی در جهت آبادانی، حمایت از مردم، کاهش مهاجرت، کاهش آسیب پذیری مناطق روستایی، توجه ویژه به ابعاد کالبدی، فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی، و محیطی انسان در مناطق روستایی است که در قالب توسعه همگن، مسکن سالم، محیط امن، خدمات عمومی، خدمات زیربنایی و کاربری زمین مورد توجه قرار می‌گیرند (Dalal-Clayton, & Dent, 1993:39)

توسعه روستایی یکی از دلنگرانی‌های جدی در کشورهای در حال توسعه است. گسترش بی رویه شهرها و رشد شتابان جمعیت به اصطلاح شهری، از یک سو و ناپایداری فعالیت‌های کشاورزی، از دیگر سو، نه تنها فاصله موجود بین شهرها و روستاها را گسترش می‌دهد، بلکه منابع گوناگون (طبیعی و انسانی) یکی را به نفع دیگری مصادره می‌کند. آنچه به این فرایند دامن می‌زند، رویکرد متعارف تصدیگری و نگرش آمرانه و متمرکز از بالا به پایین، است که بدون توجه به نقش اساسی مردم ذینفع و مشارکت آنان در تعیین سمت و سوی نیازها و برنامه‌های توسعه‌ای، تاکنون نتوانسته است به طور دلخواه به اهداف از پیش تعیین‌نشده عمران و توسعه روستایی (و البته شهری نیز) دست یابد.

بدینسان، توجه لازم به چند مقوله اساسی الزامی به نظر می‌آید:

بازنگری در نگرش تصمیم‌سازان و کارشناسان و دگرگونی در تصور بنیادین آنان نسبت به تحول و توسعه اجتماع روستایی؛

آموزش و ترویج خودگردانی روستایی همراه با ترغیب مشارکت روستائینان؛

توجه اکید به روابط پیچیده و اثرگذار روستایی - شهری؛

تقویت پیوندهای روستایی شهری در قالب رویکردهای مبتنی بر توسعه یکپارچه منطق‌های.

طرح‌های توسعه روستایی در انواع مختلف طرح‌های از جمله طرح توسعه اقتصادی، طرح توسعه اجتماعی، کالبدی روستایی و ... در پی ناکامی راهبردهای پیشین توسعه روستایی در زمینه مسائلی همچون فقر، اشتغال، بهداشت، امنیت غذایی، و پایداری محیط زیست، هنوز توسعه روستایی با مسائل و چالشهای متعدد دست به گریبان است؛ و از همین روست که در سالهای اخیر، بار دیگر توسعه روستایی مورد توجه قرار گرفته است و نظریه پردازان، برنامه ریزان و مجریان حکومتی نیز بر آنند تا با ارائه راهکارها و راهبردهای جدید، از معضلات و مسائل گریبان گیر این نواحی بکاهند. توجه به توسعه پایدار روستایی از راهبردهایی است که در سالهای اخیر، بیشتر کشورها بدان روی آورده اند. این نوع توسعه معطوف به تمامی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و سیاسی است. حال، این سؤال مطرح است که با توجه به شرایط جوامع روستایی ایران، چه چالشها و مشکلاتی پیرامون توسعه این رهیافت پایداری وجود دارد؟ ارتباط بین روستاها با همدیگر و روستاها با شهر عموماً تابعی از اندازه شهر مرکزی، روستاهای مرکزی، میزان و نوع صنعتی شدن آن و میزان خدمات موجود در مراکز عمده روستایی است. وجود صنایع هم پیوند با کارکردهای اقتصادی روستایی می تواند باعث تقویت وضعیت اقتصادی روستاها به لحاظ انباشت سرمایه، هرچند محدود، شود. این تقویت وضعیت اقتصادی، با تقویت یک بخش و تضعیف و یا حتی حذف برخی بخش های دیگر، می تواند باعث تغییرات در ساختار اقتصادی روستا شود.

بازتعریف نقش نقاط روستایی در فضای محلی- منطقه ای و ملی و دستیابی به توسعه یکپارچه و پایدار مستلزم شناخت نحوه تاثیر عصر صنعت بر روستاهای هر منطقه با توجه به ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ارتباطی، کالبدی و فضایی است. از طرف دیگر توجه به تفاوتها و نابرابریهای ناحیه‌ای و مکانی در توسعه روستایی لازم است. با در نظر گرفتن اصول فوق، ضمن نگهداری جمعیت معقول می توان از منابع روستایی به صورت صحیح استفاده کرد و ارتباط سیستماتیک روستا با نقاط روستایی دیگر را برای داشتن نقش مفید و موثر در فضای ملی بازتعریف کرد. این امر علاوه بر بازتعریف نقش روستاها نیازمند بازتعریف نقش روستاهای حوزه نفوذ آنها و به خصوص روستاهای کوچک و متوسط است؛ همچنین شهرها و روستاهای مرکزی که ارتباط تنگاتنگی با محیط روستایی پیرامون خود دارند و هرگونه تغییر و تحول عمده در آنها می تواند ساختارهای موجود در محیط های روستایی را تحت تاثیر شدید خود قرار دهد.

نمودار ۱. تغییر و تحول در ساختارهای روستایی در گذر از عصر کشاورزی به صنعتی و انتظار از برنامه ریزی در عصر ارتباطات

بخش دوم

بررسی اسناد و توصیف و تحلیل وضع موجود

۱-۲- موقعیت جغرافیایی بخش، دهستان و روستاهای هدف

همانطور که در بخش اول مطالعات حاضر به تفصیل ذکر گردید ساختار هر نظام عبارت است از بستر و نحوه نظم‌پذیری بخش‌ها، عناصر بنیادین یا اجزای زیربنایی تشکیل دهنده آن که در عمل، به صورت کلیتی یکپارچه، فراتر از تک تک این بخش‌ها، عناصر یا اجزاء در نظر گرفته می‌شود. در مقابل کارکرد هر نظام، مجموعه فعالیت‌ها و روابطی را شامل می‌گردد که با توجه به ویژگی‌های ساختاری امکان تحقق می‌یابند. بدینسان، ارتباطی منطقی بین ساختار و کارکرد هر نظام وجود دارد. به سخن دیگر، از هر نظام تنها بر اساس قابلیت‌های ساختاری آن می‌توان فعالیت‌های مشخص و برقراری روابط معین را انتظار داشت.

بدین ترتیب در این فصل در ابتدا به معرفی موقعیت منطقه به لحاظ طبیعی و سیاسی پرداخته و سپس وضعیت منابع و ساختار نظام حاکم بر منطقه، به تفکیک ساختارهای محیطی - بوم شناختی، کالبدی، تاریخی - فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مورد مطالعه قرار خواهد گرفت.

- موقعیت منطقه

- محدوده مطالعاتی طرح حاضر شامل ۴۲ روستا (۱۳ روستا خالی از سکنه) و یک نقطه شهری (شهر حلب)، حدود تقسیمات سیاسی دهستان ایجرود پایین بخش حلب شهرستان ایجرود، واقع در استان زنجان، را شامل می‌گردد که دارای وسعت تقریبی ۸۶۸،۸۲ کیلومتر مربع با جمعیتی در حدود ۶۱۴۸ نفر (مطابق با سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵) می‌باشد. این محدوده در غرب شهرستان ایجرود استان زنجان واقع شده است. عبور رودخانه خروشان قزل اوزن و سرشاخه‌های آن و همینطور رودخانه خوئین از بخش موجب فراوانی منابع آب که یکی از عوامل و فاکتورهای اصلی در امر توسعه می‌باشد، گردیده است. این امر موجب شده است که منطقه مورد مطالعه؛ منابع طبیعی و کشاورزی خود را حفظ کند.

- دسترسی پذیری این محدوده از طریق محور زنجان - بیجار و محور فرعی تامین می‌گردد.

- مرکز بخش حلب شهر حلب بوده که دارای ۹۵۶ نفر جمعیت می‌باشد. این شهر در جنوب غربی استان زنجان واقع شده که از شمال به شهرستان ایجرود، از جنوب به بخش افشار شهرستان خدابنده، از شرق به بخش مرکزی شهرستان ایجرود و از غرب به استان کردستان محدود می‌گردد. شهر حلب دارای آب و هوای کوهستانی بوده و دروازه ورودی استان زنجان از سمت غرب محسوب می‌شود.

- تبیین موقعیت ریاضی و طبیعی

محدوده مورد مطالعه در چارچوبی از مختصات جغرافیایی $36^{\circ} 09' 27''$ تا $36^{\circ} 18' 60''$ عرض شمالی و $27''$ تا $53' 58''$ طول شرقی قرار دارد. (مختصات شبکه ای UTM ۴۰۰۵۵۳۸ تا ۴۰۲۳۸۸۰ شمالی و ۷۶۷۵۵۷ تا ۷۸۸۶۹۱ شرقی برای زون ۳۹).

بر اساس تحلیل فضایی توپوگرافی انجام شده در GIS محدوده مورد مطالعه در محدوده ارتفاعی مابین ۱۴۰۰ تا ۲۲۰۰ متری از سطح دریاهای آزاد قرار گرفته است.

با توجه به موارد یادشده سکونتگاه‌های منطقه در سه سطح روستاهای کوهستانی، روستاهای پائیکوهی و روستاهای دشتی قابل تقسیم هستند. روستاهای کوهستانی عمدتاً در تراز بالای ۱۶۰۰ متری واقع شده و به لحاظ طبیعی با

روستاهای مورد مطالعه به لحاظ موقعیت اداری- سیاسی منطبق بر بخش حلب از شهرستان ایجرود است که در استان زنجان واقع شده است. جدول زیر آخرین تقسیمات سیاسی شهرستان ایجرود و جایگاه روستاهای بخش حلب

در آن را نمایش داده است. چنانکه در جدول مذکور هم مشخص شده است، بخش حلب شامل یک دهستان به نام ایجرودپایین به مساحت ۸۶۸,۶۸ کیلومترمربع دارای ۴۲ روستا به مرکزیت شهر حلب می باشد. طبق آمار جمعیتی سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ منظومه حلب دارای جمعیتی معادل ۶۱۴۸ نفر در قالب ۴۲ آبادی و یک شهر می باشد که از این تعداد ۹۵۶ نفر در شهر حلب و ۵۱۹۲ نفر در دهستان ایجرودپایین سکونت دارند. از مجموع کل جمعیت منظومه حلب، ۵۱۹۲ نفر (۸۴,۴۵ درصد) در روستاها و ۹۵۶ نفر (۱۵,۵۵ درصد) در شهر سکونت دارند.

جدول ۱. تقسیمات سیاسی شهرستان ایجرود، بخش حلب مطابق با آخرین تقسیمات سیاسی کشور در سال ۱۳۹۵

استان	شهرستان	بخش	شهر / دهستان	آبادی	خانوار	جمعیت	مرد	زن
زنجان	ایجرود	حلب	ایجرود پایین	بخش حلب		۶۱۴۸	۳۱۵۴	۲۹۹۴
						۵۱۹۲	۲۶۴۵	۲۵۴۷
						۰	۰	۰
						۲۶	۴۲	۳۳
						۰	۰	۰
						۰	۰	۰
						۲۵	۴۲	۴۲
						۳۶	۵۳	۵۰
						۱۷	۳۳	۲۰
						۱۵۰	۲۳۴	۲۳۷
						۵۲	۸۰	۷۴
						۰	۰	۰
						۰	۰	۰
						۰	۰	۰
						۱۹	۴۲	۲۶
						۳۸	۶۸	۵۷
						۳۳	۵۸	۴۹
						۱۱۹	۱۷۷	۱۷۰
						۰	۰	۰
						۲۹	۵۰	۴۶
						۰	۰	۰
						۰	۰	۰
						۱۳	۲۵	۲۵
						۱۶	۲۵	۲۳
						۱۸	۲۶	۲۶
						۹	۱۲	۱۲

استان	شهرستان	بخش	شهر / دهستان	آبادی	خانوار	جمعیت	مرد	زن
				قره گونی	*	*	*	*
				قویجوق سفلی	۰	۰	۰	۰
				گنبد	۲۹	۸۸	۴۶	۴۲
				یئگی کندجامع				
				السرا	۱۴۷	۴۶۰	۲۲۹	۲۳۱
				بهمن	۲۷	۸۳	۴۵	۳۸
				تاج الدین	۰	۰	۰	۰
				قادرلو	۴	۱۶	۹	۷
				قوشچی	۴۹	۱۳۴	۶۷	۶۷
				چسب	۱۶۸	۵۲۲	۲۵۷	۲۶۵
				جانقاجار	۰	۰	۰	۰
				قوریه	۷۱	۱۷۱	۸۷	۸۴
				قلقاتی	۱۰۶	۳۳۹	۱۶۴	۱۷۵
				نکتو	۱۸۱	۶۰۶	۳۰۵	۳۰۱
				ارکوپین	۱۰۹	۳۰۱	۱۶۱	۱۴۰
				بلوبین	۶	۹	۴	۵
				خوبین	۱۰۱	۲۲۸	۱۱۵	۱۱۳
				ساری قیا	۰	۰	۰	۰
				گرنه	۲۱	۶۳	۳۶	۲۷
				نجم الشیخان	۹۶	۳۰۶	۱۵۰	۱۵۶
				حلب	۲۵۹	۹۵۶	۵۰۹	۴۴۷

۲-۲- توصیف، تحلیل و تبیین اسناد بالادستی و ارزیابی طرح ها و برنامه های اجرا شده و در

حال انجام مرتبط با موضوع و مکان برنامه توسعه اقتصادی و اشتغالزایی روستاها.

با توجه به آنکه براساس سلسله مراتب و سطوح طرح ریزی و برنامه‌ریزی در کشور، طرح‌ها بایستی تا حد امکان مطابق با اصول و خطمشی طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های فرادست باشند لذا بررسی سیاست‌ها و راهبردهای طرح‌های بالادست ضرورت می‌یابد و با توجه به بررسی‌های انجام شده طرح‌های بالادست در مورد شهرستان ایجرود عبارتند از:

۱. سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی

۲. برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰).

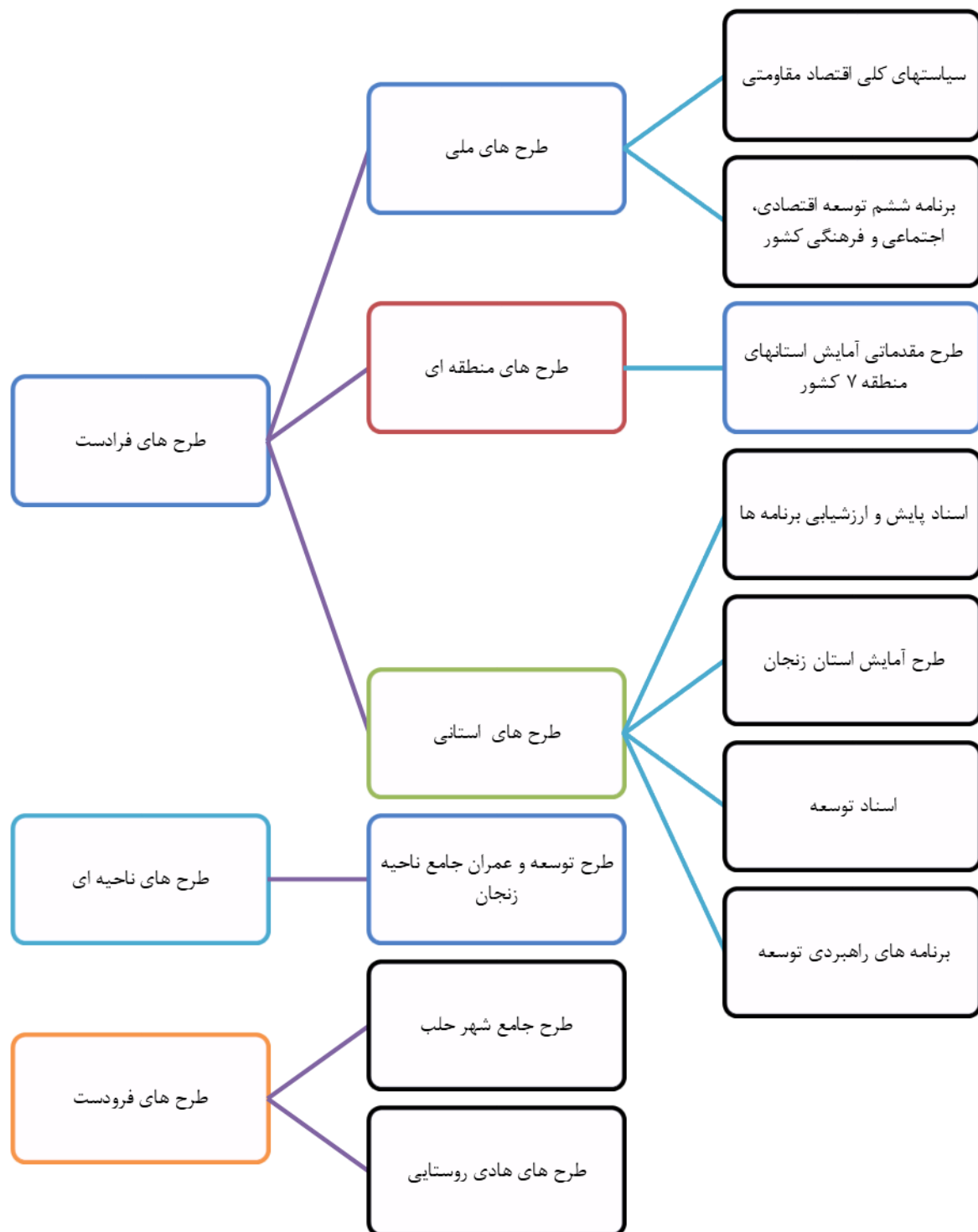
۳. اسناد پایش و ارزشیابی برنامه ها، سازمان مدیریت و ارزشیابی استان زنجان ۱۳۹۴

۴. اسناد توسعه، معاونت برنامه ریزی استانداری زنجان ۱۳۸۸

۵. برنامه های راهبردی توسعه، معاونت برنامه ریزی استانداری زنجان ۱۳۹۳

۶. طرح جامع توسعه و عمران ناحیه زنجان، اداره کل راه و شهرسازی زنجان ۱۳۸۳
 ۷. فهرست اسناد توسعه شهرستان ها، شهرستان ایجرود، معاونت برنامه ریزی استانداری زنجان ۱۳۸۸
 ۸. مطالعات برنامه آمایش استان زنجان، معاونت برنامه ریزی استانداری زنجان ۱۳۸۹
 ۹. جهت گیری های ملی آمایش سرزمین، استان زنجان، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان زنجان ۱۳۹۶
 ۱۰. طرح مقدماتی آمایش استان های منطقه ۷ کشور، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور- دفتر آمایش و برنامه ریزی منطقه ای، ۱۳۸۲ (تاکنون گزارش طرح مذکور در اختیار این مشاور قرار داده نشده است)
 ۱۱. طرح جامع شهر حلب، اداره کل راه و شهرسازی استان زنجان
 ۱۲. طرح هادی روستایی- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان.
- بر اساس سلسله مراتب و سطوح طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی کشور، برنامه‌ها و طرح‌های زیردست بر مبنای اصول و سیاست‌های برنامه‌ها و طرح‌های فرادست انجام می‌گردد. به همین علت به بررسی طرح‌ها و برنامه‌های کلان که اختصاص به تبیین راهبردهای بسیار کلان دارد، پرداخته خواهد شد. مهمترین طرح فرادست که تاثیر بسزایی در این طرح خواهد گذاشت طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه زنجان می باشد، این طرح علاوه بر، در برداشتن اصول و سیاست‌های برنامه‌ها و طرح‌های فرادست، خود نیز راهبردها و سیاست‌های خاصی را در مورد محدوده مورد مطالعه به تفصیل ارائه کرده است.

نمودار ۲. سلسه مراتب طرح های فرادست و فرودست مورد مطالعه

۱. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا ابلاغ می‌گردد:

- ۱- تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.
 - ۲- پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه.
 - ۳- محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استانها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.
 - ۴- استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.
 - ۵- سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، بویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه.
 - ۶- افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.
 - ۷- تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا).
 - ۸- مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.
 - ۹- اصلاح و تقویت همه‌جانبه‌ی نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی.
 - ۱۰- حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:
- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.

- گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز.
- تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
- برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورهای به ویژه با کشورهای منطقه.
- استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
- ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.
- ۱۱- توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه‌ی اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج.
- ۱۲- افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق:
 - توسعه‌ی پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان بویژه همسایگان.
 - استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی.
 - استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.
- ۱۳- مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق:
 - انتخاب مشتریان راهبردی.
 - ایجاد تنوع در روش‌های فروش.
 - مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش.
 - افزایش صادرات گاز.
 - افزایش صادرات برق.
 - افزایش صادرات پتروشیمی.
 - افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.
- ۱۴- افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، بویژه در میادین مشترک.
- ۱۵- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع.
- ۱۶- صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه‌ی دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید.
- ۱۷- اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.
- ۱۸- افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.
- ۱۹- شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

- ۲۰- تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.
- ۲۱- تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی آن بویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی.
- ۲۲- دولت مکلف است برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هماهنگ‌سازی و بسیج پویای همه‌ی امکانات کشور، اقدامات زیر را معمول دارد:
- شناسایی و بکارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب.
 - رصد برنامه‌های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن.
 - مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی.
- ۲۳- شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار
- ۲۴- افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن.
- ۲- برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰).**
- قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی) در راستای توسعه فضاهای روستایی، برنامه‌های ذیل پیشنهاد نموده است.

جدول ۲. قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران

نام بخش	موضوع قانون	دستگاه‌های شمول قانون
۲- بودجه و مالیه عمومی	ماده ۶ ۲- عوارض موضوع بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده و همچنین عوارض ارزش افزوده گاز طبیعی موضوع قانون مذکور و عوارض شماره‌گذاری خودروهای موضوع بند (ج) ماده (۴۳) قانون مذکور به حساب تمرکز وجوه به نام سازمان امور مالیاتی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. وجوه مذکور حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به نسبت دوازده درصد (۱۲٪) سهم کلانشهرها، پنجاه و سه درصد (۵۳٪) سایر شهرها و سی و پنج درصد (۳۵٪) روستاها و مناطق عشایری براساس شاخصهایی که به موجب دستورالعملی که توسط سازمان و وزارت کشور ابلاغ می‌شود، محاسبه و بین تمام شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و مناطق عشایری توزیع می‌گردد.	استانداری، برنامه و بودجه، امور مالیاتی، محیط زیست
۵- توازن منطقه‌ای، توسعه روستایی و توانمندسازی اقشار آسیب پذیر	۵- طرح‌های هادی روستایی و تعیین محدوده روستاها در سراسر کشور را با پیشنهاد کارشناسان فنی، زیر نظر بنیاد مسکن و تأیید بخش‌داری هر بخش و با اطلاع دهیاران و رؤسای شورای اسلامی روستاها و تصویب آن در کمیته‌ای متشکل از رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان به عنوان رئیس، فرماندار شهرستان، بخشدار بخش، نماینده سازمان مسکن و شهرسازی استان، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان، نماینده سازمان جهاد کشاورزی استان، نماینده معاون امور عمرانی استانداری و رئیس شورای اسلامی روستا به عنوان ناظر، تهیه کند.	استانداری، برنامه و بودجه، بنیاد مسکن، سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط

نام بخش	موضوع قانون	دستگاه های شمول قانون
	ب- شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کمیته برنامه‌ریزی شهرستان موظفند پنج تا هشت درصد (۵٪ تا ۸٪) از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی مصوب قانون بودجه سالانه را صرف تهیه و اجرای طرحهای هادی و بهسازی روستاهای شهرستان، توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی نمایند	
استانداری، برنامه و بودجه، بنیاد مسکن، تعاون روستایی، جهاد کشاورزی، امور عشایر، کمیته امداد، آbfای روستایی	ماده ۲۷- دولت موظف است به منظور تحقق سیاست‌های کلی برنامه و اقتصاد مقاومتی، شناسایی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود در نواحی روستایی و ارتقای منزلت اجتماعی روستاییان و جایگاه روستاها در اقتصاد ملی و ایجاد بستر لازم برای شکوفایی و پیشرفت عدالت‌محور روستاها اقدامات زیر را مطابق قوانین و در قالب بودجه‌های سنواتی انجام دهد: ۱- دولت مکلف است در راستای برنامه‌ریزی منطقه‌ای و تقویت اقتصاد روستایی و توسعه اقتصاد صادرات‌محور در طول اجرای قانون برنامه هر سال، در پنج‌هزار روستا با توجه به استعدادها و ظرفیت‌های بومی و محیطی و قابلیت محلی- اقتصادی آن منطقه، با مشارکت نیروهای محلی و با بهره‌گیری از تسهیلات بانکی، حمایت‌های دولتی و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی آن روستاها را به‌وسیله سازمان استان تهیه کند و به تصویب شورای توسعه و برنامه‌ریزی استان مربوطه برساند. سازمان موظف است تعداد روستاهای سهمیه استانی را تا سه ماه اول سال اول اجرای قانون برنامه اعلام نماید. ۲- تنظیم و ارائه هدفمند و شفاف اعتبارات مربوط به عمران و توسعه روستایی و عشایری در بودجه سنواتی، تحت پیوستی با عنوان «عمران و توسعه روستایی» و اختصاص بودجه عمرانی مربوط به این فصل انجام پذیرد ۳- کاهش مدت زمان پاسخ به استعلام‌ها و صدور پروانه ساخت بنگاههای اقتصادی روستایی و عشایری از هر کدام از دستگاههای ذی‌ربط، به حداکثر پانزده روز ۴- توسعه حداقل پنجاه و چهار خوشه کسب و کار روستایی، بهره‌برداری و ساخت نود و هشت ناحیه صنعتی روستایی و ایجاد یک میلیون و نهصد و چهارده هزار فرصت شغلی در روستاها و مناطق عشایری از طریق احداث و توسعه بنگاههای اقتصادی رقابت‌پذیر و صادرات‌گرا از طریق بخشهای خصوصی و تعاونی ۵- تأمین منابع مورد نیاز برای رشد سالانه حداقل پنج درصد (۵٪) شاخص‌های برخورداری تعیین‌شده در ساماندهی عشایر ۶- تهیه طرحهای هادی و طرحهای توسعه و بازنگری آنها برای همه روستاها و آبادی‌های بالای بیست خانوار و مناطق عشایری در طول اجرای قانون برنامه با اولویت مناطق کمتر برخوردار ۷- آموزش صدهزار نفر از روستاییان و عشایر به‌عنوان عناصر پیشرو و تسهیل‌گر در زمینه برنامه‌ریزی محلی، توسعه فعالیت‌های اقتصادی و برنامه‌های فرهنگی، بهبود خدمات‌رسانی، جلب مشارکت‌های مردمی و نظارت بر اثربخشی طرحهای دستگاههای اجرایی ۸- شناسایی روستاهای در معرض خطرسوانح طبیعی جهت اجرای طرحهای ایمن‌سازی این سکونتگاهها با همکاری دستگاههای مسؤول و مشارکت مردم و نهادهای محلی، به‌نوعی که حداقل	

نام بخش	موضوع قانون	دستگاه‌های شمول قانون
	سی درصد (۳۰٪) روستاهای در معرض خطر تا پایان اجرای قانون برنامه ایمن‌سازی شوند. ۹- تعیین شاخصهای بافت‌های فرسوده و نابسامان روستایی و تهیه و اجرای طرحهای بهسازی بافت‌های فرسوده در روستاهای دارای اولویت. ۱۰- بخشودگی سود و جرائم تسهیلات پرداخت‌شده به افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی جهت بازسازی اماکن مسکونی مناطق روستایی آسیب‌دیده از حوادث طبیعی و غیرمترقبه که قادر به بازپرداخت اقساط خود نمی‌باشند، تا پایان اعتبار قانون برنامه پنجم توسعه کشور با پرداخت معادل آن به بانکهای عامل و امهال آن به مدت سه سال از محل تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی تا پایان اجرای قانون برنامه ششم. ب- اقدامات عمرانی زیربنایی: امکان‌سنجی، طراحی و ایجاد سامانه‌های دفع بهداشتی زباله‌های روستایی محدوده‌های روستاها و جمع‌آوری و دفع آنها در خارج از محدوده روستاها و شهرها و تعیین مسئولیت دستگاههای ذی‌ربط ۲- طراحی و اجرای طرحهای (پروژه‌های) دفع بهداشتی فاضلاب در روستاها با اولویت روستاهای واقع در حریم رودخانه‌ها، تالاب‌ها، سدها و روستاهایی که به‌دلیل نفوذپذیری کم اراضی دفع فاضلاب در آنها دچار مشکل می‌باشد از طریق بخش خصوصی. ۳- یکپارچه‌سازی حداکثری فعالیت‌ها و برنامه‌های عمران و توسعه روستایی، عشایری و کشاورزی کشور و مدیریت آنها با رویکرد جهادی و نظارت‌پذیر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه ششم و ایجاد یکپارچگی برنامه‌ریزی و ارائه خدمات و طرحهای روستایی و عشایری در قالب برنامه‌های جامع، براساس نیازها و مشارکت واقعی مردم و شرایط انسانی، طبیعی، اقتصادی و اجتماعی. ۴- تأمین و تخصیص اعتبار مورد نیاز جهت احداث، بهسازی و آسفالت و نگهداری راههای روستایی روستاهای بالای بیست خانوار جمعیت و مناطق عشایری تا پایان اجرای قانون برنامه (هر سال بیست درصد ۲۰٪) از طریق سازمان. ۵- تهیه و اجرای طرحهای ساماندهی و بهسازی حداقل بیست درصد (۲۰٪) روستاهای مرزی با رویکرد پدافند غیرعامل جهت توانمندسازی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	
۷- کشاورزی	ماده ۳۱- ر- تکمیل زنجیره تولید محصولات کشاورزی از طریق اعطای کمکهای فنی- اعتباری به تشکلهای فراگیر کشاورزی و روستایی	جهاد کشاورزی- شیلات
۸- آب	ماده ۳۵- ب- عوارض حاصل از چشمه‌های آب معدنی و درمانی در محدوده شهرستانهایی که ظرفیت توسعه گردشگری دارند، با طی مراحل قانونی در اختیار شهرداری‌ها یا دهیاری‌های همان منطقه قرار می‌گیرد. منابع حاصله متناسب با دریافت عوارض که به پیشنهاد شورای اسلامی شهر یا روستا به تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان می‌رسد، با تصویب کمیته برنامه‌ریزی شهرستان صرف زیرساخت‌های گردشگری همان منطقه می‌شود.	استانداری- برنامه و بودجه- امور آب- میراث فرهنگی

نام بخش	موضوع قانون	دستگاه‌های شمول قانون
۱۱- حمل و نقل و مسکن	ماده ۶۱- ب- دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط موظفند به منظور افزایش بهره‌وری و استحصال زمین نسبت به احیای بافت‌های فرسوده و نامناسب روستایی اقدام نمایند. پ- تهیه و اجرای طرح هادی برای روستاهای واقع در حریم شهرها با رویکرد کنترل محدوده روستاهای مذکور در حد رشد طبیعی آنها.	استانداری- اداره کل راه و شهرسازی - بنیاد مسکن
۱۳- ارتباطات و فناوری اطلاعات	ماده ۶۷- الف- به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه به‌ویژه مسائل امنیتی در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات و سیاست‌ها و مصوبات شورای عالی فضای مجازی در توسعه زیرساخت‌های خدمات الکترونیکی در مناطق محروم و روستایی سرمایه‌گذاری نماید به گونه‌ای که امکان ارائه حداقل چهار خدمت الکترونیکی اصلی دولت (سلامت، آموزش، کشاورزی و بانکی) در هشتاد درصد (۸۰٪) روستاهای بالای بیست خانوار کشور امکان‌پذیر گردد. پ- دستگاه‌های اجرائی موظفند نسبت به الکترونیکی کردن کلیه فرآیندها و خدمات با قابلیت الکترونیکی و تکمیل بانک‌های اطلاعاتی مربوط، تا پایان سال سوم اجرای قانون برنامه اقدام کنند. دستگاه‌های اجرائی می‌توانند به منظور الکترونیکی کردن فرآیندها و خدمات از مشارکت بخش خصوصی استفاده نمایند. دستگاه‌های اجرائی مکلفند کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری یا برون سپاری رابه دفاتر پستی و دفاتر پیشخوان خدمات دولت و دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) روستایی حسب مورد واگذار کنند.	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۱۷- فرهنگ، هنر و ورزش	ماده ۹۲- ث- دولت مکلف است تمهیدات لازم را نسبت به توسعه فرهنگ کتابخوانی با اولویت کتابخانه‌های روستایی در مناطق کمتر توسعه‌یافته، بر اساس طرح آمایش سرزمین و نیازهای منطقه‌ای با رویکرد تشویق و جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در تولید کتاب و محصولات فرهنگی و سایر کالاهای فرهنگی و هنری فراهم کند و تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه با نرخ رشد سالانه پنج درصد (۵٪) مطابق قانون بودجه سنواتی نسبت به وضعیت موجود در طول اجرای قانون برنامه اقدام نماید. ماده ۹۴- دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۲۷/۰٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزشهای زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزارتخانه‌ها قرار می‌گیرد. تبصره ۱- این اعتبار فقط در استان‌ها هزینه می‌شود. ماده ۹۹- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و	فرهنگ و ارشاد- اوقاف- راه و شهرسازی- شهرداری‌ها- ثبت اسناد- آب و فاضلاب- صدا و سیما و سایر

نام بخش	موضوع قانون	دستگاه های شمول قانون
	گردشگری موظف است نسبت به تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای حداقل سیصد روستای دارای یافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری را از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تا پایان اجرای قانون برنامه در بودجه سنواتی اقدام نماید تا در چهارچوب مفاد این ماده حفظ، نگهداری و مورد بهره‌برداری قرار گیرد. ماده ۹۹ ج- دولت مکلف است از محل منابع بند(الف) ماده(۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ گازرسانی روستاهای هدف گردشگری را نیز در اولویت قرار دهد.	

۱- اسناد پایش و ارزشیابی برنامه ها

۱-آب

۱-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه آب استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه ها و فعالیت های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه آب استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛
- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۱-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه آب استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه آب در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص های کلیدی برنامه توسعه آب استان زنجان در پاسخ به نیاز های پایه آب استان؛
- تعیین نقاط ضعف و قوت های برنامه توسعه آب استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان و سایر استان ها؛
- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه آب استان زنجان در پاسخ به نیاز های گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه ها، طرح ها و پروژه های پیش بینی شده در برنامه توسعه آب استان زنجان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه توسعه آب استان زنجان؛

- ارزیابی خروجی های برنامه توسعه آب استان زنجان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره‌وری و پایداری.

۱-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش آب استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی؛
- هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقش‌ها و مسئولیت‌ها بین دستگاه‌های همکار؛
- پیگیری فعالیت‌های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم؛
- طراحی فرآیند‌های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام‌مند و تفسیر داده‌ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به‌روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش آب استان زنجان؛
- توانمندسازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش آب استان زنجان؛ به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه‌های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف‌سازی نقش‌های هر یک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت‌های تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح‌های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش آب استان زنجان و اعلام اولویت‌های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۲- آموزش

۲-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه آموزش عمومی استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه‌ها و فعالیت‌های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه آموزش عمومی استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح‌تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش‌بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛

○ تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۲-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه آموزش عمومی استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه آموزش عمومی در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه آموزش عمومی استان زنجان در پاسخ به نیازهای پایه آموزش عمومی استان؛
- تعیین ضعف و قوت‌های برنامه توسعه آموزش عمومی استان زنجان در مقایسه با برنامه‌های قبلی استان و سایر استان‌ها؛
- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه آموزش عمومی استان زنجان در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های پیش‌بینی شده در برنامه توسعه آموزش عمومی استان زنجان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه آموزش عمومی استان زنجان؛
- ارزیابی خروجی‌های برنامه توسعه آموزش عمومی استان زنجان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability)، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره‌وری و پایداری.

۲-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش آموزش عمومی استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی؛
- هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقش‌ها و مسئولیت‌ها بین دستگاه‌های همکار؛
- پیگیری فعالیت‌های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم؛
- طراحی فرآیند‌های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده‌ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش آموزش عمومی استان زنجان؛
- توانمندسازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش آموزش عمومی استان زنجان؛ به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه‌های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف‌سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛

- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش آموزش عمومی استان زنجان و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۳-آموزش عالی

۳-۱-اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه آموزش عالی استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه ها و فعالیت های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه آموزش عالی استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛
- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۳-۲-اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه آموزش عالی استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه آموزش عالی در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص های کلیدی برنامه توسعه آموزش عالی استان زنجان در پاسخ به نیاز های پایه آموزش عالی استان؛
- تعیین ضعف و قوت های برنامه توسعه آموزش عالی استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان و سایر استان ها؛
- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه آموزش عالی استان زنجان در پاسخ به نیاز های گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه ها، طرح ها و پروژه های پیش بینی شده در برنامه توسعه آموزش عالی استان زنجان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه توسعه آموزش عالی استان زنجان؛
- ارزیابی خروجی های برنامه توسعه آموزش عالی استان زنجان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره وری و پایداری.

۳-۳-راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش آموزش عالی استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست گذاری و برنامه ریزی ؛
- هماهنگ کردن کانال های جریان اطلاعات، نقش ها و مسؤولیت ها بین دستگاه های همکار؛

- پیگیری فعالیت های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم؛
- طراحی فرآیند های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش آموزش عالی استان زنجان؛
- توانمند سازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش آموزش عالی استان زنجان به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش آموزش عالی استان زنجان و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۴- بازرگانی

۴-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه بازرگانی استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه ها و فعالیت های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه بازرگانی استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر با هدف کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛
- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۴-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه بازرگانی استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه بازرگانی در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص های کلیدی برنامه توسعه بازرگانی استان زنجان در پاسخ به نیاز های پایه بازرگانی استان؛
- تعیین ضعف و قوت های برنامه توسعه بازرگانی استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان و سایر استان ها؛

- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه بازرگانی استان در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه ها، طرح ها و پروژه های پیش بینی شده در برنامه توسعه بازرگانی استان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه توسعه بازرگانی استان ؛
- ارزیابی خروجی های برنامه توسعه بازرگانی استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره وری و پایداری.

۴-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش بازرگانی استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاستگذاری و برنامه ریزی ؛
- هماهنگ کردن کانال های جریان اطلاعات، نقش ها و مسئولیت ها بین دستگاه های همکار؛
- پیگیری فعالیت های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم ؛
- طراحی فرآیند های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش بازرگانی؛
- توانمند سازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش بازرگانی به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش بازرگانی و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۵- انرژی

۵-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه بخش انرژی استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه ها و فعالیت های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه انرژی استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه ریزان و سیاستگذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛
- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۵-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه انرژی استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه انرژی در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص های کلیدی برنامه توسعه انرژی استان زنجان در پاسخ به نیاز های پایه انرژی استان؛
- تعیین ضعف و قوت های برنامه توسعه انرژی استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان و سایر استان ها؛
- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه انرژی استان در پاسخ به نیاز های گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه ها، طرح ها و پروژه های پیش بینی شده در برنامه توسعه انرژی استان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه توسعه انرژی استان ؛
- ارزیابی خروجی های برنامه توسعه انرژی استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ، دسترسی (Accessibility) ، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency) ، بهره وری و پایداری.

۵-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش انرژی استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست گذاری و برنامه ریزی ؛
- هماهنگ کردن کانال های جریان اطلاعات، نقش ها و مسؤولیت ها بین دستگاه های همکار؛
- پیگیری فعالیت های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم ؛
- طراحی فرآیند های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛

- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش انرژی؛
- توانمندسازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش انرژی به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش انرژی و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۶- حمل و نقل

۶-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه حمل و نقل استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه ها و فعالیت های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه حمل و نقل استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر با هدف کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛
- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۶-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه حمل و نقل استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه حمل و نقل در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص های کلیدی برنامه توسعه حمل و نقل استان زنجان در پاسخ به نیاز های پایه حمل و نقل استان؛
- تعیین ضعف و قوت های برنامه توسعه حمل و نقل استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان و سایر استان ها؛
- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه حمل و نقل استان در پاسخ به نیاز های گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه ها، طرح ها و پروژه های پیش بینی شده در برنامه توسعه حمل و نقل استان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه توسعه حمل و نقل استان ؛

- ارزیابی خروجی های برنامه توسعه حمل و نقل استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره‌وری و پایداری.

۶-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش حمل و نقل استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی؛
- هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقش‌ها و مسئولیت‌ها بین دستگاه‌های همکار؛
- پیگیری فعالیت‌های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم؛
- طراحی فرآیند‌های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام‌مند و تفسیر داده‌ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به‌روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش حمل و نقل؛
- توانمندسازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش حمل و نقل به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه‌های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف‌سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح‌های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش حمل و نقل و اعلام اولویت‌های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۷- کشاورزی

۷-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه کشاورزی استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه‌ها و فعالیت‌های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه کشاورزی استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح‌تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش‌بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛

○ تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۷-۲-اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه کشاورزی استان زنجان

○ تعیین و ارزیابی نیازهای پایه کشاورزی در استان زنجان؛

○ تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه کشاورزی استان زنجان در پاسخ به نیازهای پایه کشاورزی استان؛

○ تعیین ضعف و قوت‌های برنامه توسعه کشاورزی استان زنجان در مقایسه با برنامه‌های قبلی استان و سایر استان‌ها؛

○ تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه کشاورزی استان زنجان در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛

○ تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های پیش‌بینی شده در برنامه توسعه کشاورزی استان با توجه به منابع فراهم شده؛

○ تعیین میزان تحقق شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه کشاورزی استان ؛

○ ارزیابی خروجی‌های برنامه توسعه کشاورزی استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ،

دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره‌وری و پایداری.

۷-۳-راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش کشاورزی استان زنجان

○ ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده؛

○ طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ؛

○ هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقش‌ها و مسئولیت‌ها بین دستگاه‌های همکار؛

○ پیگیری فعالیت‌های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم ؛

○ طراحی فرآیند‌های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده‌ها؛

○ توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛

○ ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش کشاورزی؛

○ توانمندسازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش کشاورزی به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه‌های پایش و ارزشیابی؛

○ تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛

○ تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛

○ شفاف‌سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛

○ تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛

○ تهیه فهرست و مشخصات طرح‌های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش کشاورزی و اعلام اولویت‌های پژوهشی مرتبط؛

○ تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۸-صنعت

۸-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه صنعت و معدن استان زنجان

○ ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه‌ها و فعالیت‌های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه صنعت و معدن استان؛

○ ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه ریزان و سیاستگذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح‌تر و مبتنی بر شواهد؛

○ کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش‌بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛

○ تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۸-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه صنعت و معدن استان زنجان

○ تعیین و ارزیابی نیازهای پایه صنعت و معدن در استان زنجان؛

○ تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه صنعت و معدن استان زنجان در پاسخ به نیازهای پایه صنعت و معدن استان؛

○ تعیین ضعف و قوت‌های برنامه توسعه صنعت و معدن استان زنجان در مقایسه با برنامه‌های قبلی استان و سایر استان‌ها؛

○ تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه صنعت و معدن استان زنجان در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛

○ تعبیین وضعیت و روند تحقق برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های پیش‌بینی شده در برنامه توسعه صنعت و معدن استان با توجه به منابع فراهم شده؛

○ تعیین میزان تحقق شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه صنعت و معدن استان ؛

○ ارزیابی خروجی‌های برنامه توسعه صنعت و معدن استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ،

دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره‌وری و پایداری.

۸-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش صنعت و معدن استان زنجان

○ ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده؛

○ طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ؛

○ هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقش‌ها و مسؤولیت‌ها بین دستگاه‌های همکار؛

- پیگیری فعالیت های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم ؛
- طراحی فرآیند های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش صنعت و معدن ؛
- توانمند سازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش صنعت و معدن به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش صنعت و معدن و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۹- تربیت بدنی

۹-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه تربیت بدنی استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه ها و فعالیت های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه تربیت بدنی استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛

- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۹-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه تربیت بدنی استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه تربیت بدنی در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص های کلیدی برنامه توسعه تربیت بدنی استان زنجان در پاسخ به نیاز های پایه تربیت بدنی استان؛
- تعیین ضعف و قوت های برنامه توسعه تربیت بدنی استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان و سایر استان ها؛

- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه تربیت بدنی استان در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه ها، طرح ها و پروژه های پیش بینی شده در برنامه توسعه تربیت بدنی استان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه توسعه تربیت بدنی استان ؛
- ارزیابی خروجی های برنامه توسعه تربیت بدنی استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability) ، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره وری و پایداری.

۹-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش تربیت بدنی استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست گذاری و برنامه ریزی ؛
- هماهنگ کردن کانال های جریان اطلاعات، نقش ها و مسئولیت ها بین دستگاه های همکار؛
- پیگیری فعالیت های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم ؛
- طراحی فرآیند های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده ها؛
- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش تربیت بدنی ؛
- توانمند سازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش تربیت بدنی به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش تربیت بدنی و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۱۰- زیست

۱۰-۱- اهداف نهایی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه محیط زیست استان زنجان

- ایجاد سندی راهنما برای پایش کلیه پروژه‌ها و فعالیت‌های در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای برنامه راهبردی توسعه محیط زیست استان؛
- ارائه اطلاعات مفید و موثر با هدف کمک به برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح‌تر و مبتنی بر شواهد؛
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش‌بینی شده اجرای برنامه به منظور انجام اقدامات اصلاحی؛
- تعیین ارزش کلی برنامه و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان.

۱۰-۲- اهداف اختصاصی سند پایش و ارزشیابی برنامه راهبردی توسعه محیط زیست استان زنجان

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه محیط زیست در استان زنجان؛
- تعیین میزان تطابق اهداف کلان و شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه محیط زیست استان زنجان در پاسخ به نیازهای پایه محیط زیست استان؛
- تعیین ضعف و قوت‌های برنامه توسعه محیط زیست استان زنجان در مقایسه با برنامه‌های قبلی استان و سایر استان‌ها؛
- تعیین میزان کفایت راهبردهای برنامه توسعه محیط زیست استان در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات؛
- تعیین وضعیت و روند تحقق برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های پیش‌بینی شده در برنامه توسعه محیط زیست استان با توجه به منابع فراهم شده؛
- تعیین میزان تحقق شاخص‌های کلیدی برنامه توسعه محیط زیست استان؛
- ارزیابی خروجی‌های برنامه توسعه محیط زیست استان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability)، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost-efficiency)، بهره‌وری و پایداری.

۱۰-۳- راهبردهای پایش و ارزشیابی برنامه توسعه بخش محیط زیست استان زنجان

- ایجاد و توسعه ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده؛
- طراحی سیستم جریان داده از نقطه ارائه خدمت به مراکز و سطوح بالاتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی؛
- هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقش‌ها و مسؤولیت‌ها بین دستگاه‌های همکار؛
- پیگیری فعالیت‌های در حال اجرا و هماهنگی با مدیران برای ایجاد کارهای اصلاحی در صورت لزوم؛
- طراحی فرآیند‌های شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام‌مند و تفسیر داده‌ها؛

- توسعه یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه توسعه بخش محیط زیست ؛
- توانمند سازی مجریان و متصدیان اصلی برنامه توسعه بخش محیط زیست به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف سازی نقش هریک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی شرکای برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح های مطالعاتی ارزشیابی برنامه توسعه بخش محیط زیست و اعلام اولویت های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی به دست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۴-اسناد توسعه

- ۱- در راستای تحقق اهداف چشم انداز بلندمدت توسعه کشور، نظریه پایه توسعه ملی و جهت گیری های آمایش سرزمین و با توجه به ویژگی های استان، ماموریت ها و وظایف اصلی استان به ترتیب بر پایه توسعه صنعت، معدن و کشاورزی، استفاده حداکثر از قابلیت های بازرگانی و گردشگری استوار خواهد بود. تکیه بر اولویت های فوق مانع بهره گیری از سایر توانمندی ها و ظرفیت های استان نخواهد بود. بنابراین اصلی ترین راهبردهای توسعه استان به شرح زیر می باشد:
- ۱- توسعه بخش صنعت و ایجاد خوشه های صنعتی با تاکید بر صنایع متالورژی و ذوب فلزات، قطعه سازی، و ماشین آلات، صنایع شیمیایی و پتروشیمی، صنایع نساجی و گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی
- ۲- گسترش و بهره برداری از مواد معدنی و توسعه واحدهای صنعتی فرآوری آن با توجه به قابلیت های استان در زمینه موادمعدنی شیمیایی با تاکید برمعادن سرب، روی و مس.
- ۳- توسعه کشاورزی با بهره برداری از پتانسیل منابع آب، خاک، اقلیم و ارتقاء سطح فناوری و نوین سازی ساختاربخش در استان با اولویت زیربخش باغداری(با تاکید بر محصولات نظیر زیتون و میوه های سردسیری) و زراعت(با تاکید برنباتات علوفه ای) و توسعه دامپروری صنعتی، زراعت چوب.
- ۴- حفاظت و بهره برداری متعادل و اقتصادی از منابع آبهای زیرزمینی، مهار و بهره برداری مناسب از جریان های سطحی(دایمی و فصلی) در چارچوب راهبردهای ملی توزیع منابع آب.
- ۵- ایجاد و توسعه امکانات و خدمات نوین بازرگانی با توجه به چشم انداز توسعه صنعتی آن به منظور بهره گیری از مزیت های تولیدی و فضایی.

- ۶- توسعه و ارتقاء بخش خدمات برتر در زمینه مهندسان مشاور و پیمانکاران، حساب‌رسان، مشاوران حقوقی، موسسات بازاریابی، مالی (بیمه و بانکداری) و بازارهای سرمایه به منظور پشتیبانی از فرآیند توسعه استان.
- ۷- حفظ و احیاء آثار تاریخی، ایجاد و توسعه زیرساخت‌های گردشگری، تجهیز کانون‌های تفریحی-سیاحتی در عرصه‌های گردشگری استان متناسب با سطح عملکرد ملی و فراملی و توسعه کیفی هنرهای سنتی و صنایع دستی
- ۸- توسعه زیرساخت‌ها و شبکه‌های حمل و نقل برای تسهیل ارتباطات فراملی، با توجه به قراگیری در مسیر کریدور اصلی حمل و نقل و گسترش پیوندهای اقتصادی درون استانی و بین استانی
- ۹- گسترش و تجهیز شبکه‌های توزیع انرژی متناسب با موقعیت فضایی استان در شمال‌غرب و پراکندگی جمعیت و فعالیت در سطح استان

- ۱۰- ایجاد و توسعه زیر ساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی و کاربردی فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۱۱- توسعه فعالیتهای آموزشی و تحقیقاتی مراکز آموزش عالی استان با هدف تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز در سطح ملی در گروه علوم پایه و تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز با توجه به چشم انداز فعالیتهای تخصصی و نقش استان در تمرکززدایی از تهران در سایر رشته‌ها.
- ۱۲- توسعه فعالیتهای دانش پایه از طریق ساماندهی مجموعه‌ای از مراکز علمی، پژوهشی و فن آوری در قالب پارک علمی و فن آوری و مراکز رشد تخصصی و گسترش فعالیتهای پژوهشی در گرایش‌های اصلی توسعه استان
- ۱۳- تقویت و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی استان با هدف ارتقاء عرضه خدمات درمانی
- ۱۴- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای با توجه به الزامات توسعه و گرایش‌های تخصصی فعالیتهای در سطح ملی
- ۱۵- تقویت و تجهیز مراکز مستعد جمعیت و فعالیت با تاکید بر نواحی شمالی و جنوبی استان به منظور تعادل بخشی به سازمان فضایی استان و تعدیل حرکت‌های جمعیتی به سوی تهران با رعایت اصول پدافند غیرعامل
- ۱۶- رعایت ملاحظات محیط زیستی در فرآیند توسعه استان به منظور ارتقاء سطح پایداری توسعه با تاکید بر حفاظت از منابع طبیعی و تنوع زیستی از طریق اعمال مدیریت جامع زیست بومی مبتنی بر رویکرد مشارکتی
- ۱۷- ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی، سرمایه اجتماعی، هویت فرهنگی و احیاء میراث معنوی
- باتوجه به نقش و ماموریت‌های تعیین شده و تحقق راهبردهای فوق، استان زنجان در سال ۱۴۰۴ استانی خواهدبود؛ با عملکرد فعال در عرصه تعاملات ملی، برخوردار از زیرساخت‌های مناسب برای رشد فعالیتهای صنعتی و معدنی، برخوردار از کشاورزی و صنایع مبتنی بر فناوری‌های نوین با بهره برداری مناسب و متعادل از منابع آب، ارائه کننده خدمات نوین بازرگانی و خدمات برتر در عرصه استان و آموزش فنی و حرفه‌ای در سطح ملی، دارای نقش مناسب در گردشگری کشور، با توزیع متعادل و ساماندهی شده جمعیت و فعالیت در کل استان به گونه‌ای که سهم جمعیت استان از کل کشور اندکی افزایش می یابد.

- ۲- سند ملی توسعه استان یکی از اسناد ملی تعریف شده در ماده ۱۵۵ قانون برنامه چهارم توسعه می باشد که رویکرد توسعه استان را در طول حداقل دو برنامه توسعه مشخص می نماید. این سند حاوی اصلی ترین قابلیت‌ها و عمده ترین تنگناهای توسعه استان بوده و با ارائه اصلی ترین مسائل و اهداف بلندمدت توسعه، راهبردهای بلندمدت توسعه استان را مشخص می نماید. سند ملی توسعه استان زنجان

که در ادامه ارائه شده است پس از طی مراحل قانونی به تصویب هیات محترم وزیران رسیده و جهت اجرا ابلاغ گردیده است.

الف- اصلی ترین قابلیت های توسعه

- ۱- بهره مندی از موقعیت مکانی و جغرافیایی ممتاز به عنوان گلوگاه متصل کننده غرب و شمالغرب کشور با شمال با توجه به استقرار در کریدور شمال- جنوب و واقع شدن در محدوده شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران
- ۲- وجود زیرساخت های صنعتی تجهیز شده در مقیاس ملی و منطقه ای و توان جذب سرریزهای صنعتی تهران.
- ۳- برخورداری از تنوع اقلیمی و پتانسیل مطلوب (آب و خاک) در کشت و تولید محصولات زراعی- باغی
- ۴- برخورداری از پتانسیل بالای آب های سطحی.
- ۵- وجود ذخایر و منابع قابل توجه سرب و روی و کانی های غیرفلزی
- ۶- نزدیکی به عمده ترین کانون های جمعیتی و قطب های صنعتی و وجود بازار مصرف برای محصولات کشاورزی و صنعتی استان

۷- برخورداری از زمینه های مناسب فرهنگی و جاذبه های گردشگری تاریخی، طبیعی و اکوتوریسم

۸- بهره مندی از شبکه ارتباطی تجهیز شده در محور ترانزیت

۹- زمینه گسترش خدمات بازرگانی با تاکید بر ترانزیت، تخلیه و باز توزیع کالا

۱۰- وجود مراکز دانشگاهی متعدد و احراز قطب علمی در رشته فیزیک

۱۱- وجود زمینه های قانونی برای توسعه ورزش، نگرش مثبت جامعه به فعالیتهای ورزشی، گرایش بخش خصوصی و تشکلهای داوطلب غیردولتی (NGO) به سرمایه گذاری و خدمات رسانی در توسعه ورزش

ب- عمده ترین تنگناها و محدودیت های توسعه

۱- محدودیت منابع مالی بخش خصوصی استان جهت سرمایه گذاری و بهره گیری از ظرفیت های استفاده نشده تولیدی

۲- کوچک مقیاس بودن تولید در بخش کشاورزی و ضعف مکانیزاسیون و کافی نبودن مراکز نگهداری محصولات زراعی و باغی

۳- شیب زیاد اراضی در بیش از نیمی از قلمرو استان

۴- کافی نبودن تاسیسات مهار و بهره برداری از منابع آب های سطحی

۵- ضعف خدمات برتر و خدمات پشتیبان تولید

۶- ضعف شبکه های ارتباطی درون استانی و بین منطقه ای

۷- ضعف زیربناها و تاسیسات خدماتی کانون های برخوردار از جاذبه های توریستی

۸- وابستگی شدید منابع مالی بخش ورزش به درآمدهای عمومی

ج- اصلی ترین مسائل

۱- عدم انتشار توسعه یافتگی در سطح استان و گسترش خطی آن در امتداد جاده ترانزیت

۲- توسعه یافتگی اندک بخش صنعت و معدن با وجود قابلیت های طبیعی و اجتماعی و ظرفیت های زیربنایی موجود

۳- پیوند ضعیف درون بخشی و بین بخشی در فعالیت های صنعتی و کشاورزی

۴- تطابق نامناسب بین منابع آب های سطحی و خاک و بیلان منفی آب های زیرزمینی در شرق استان

۵- خروج سرمایه های انسانی و مالی از استان

۶- پائین بودن بهره وری تولید در بخش کشاورزی

۷- کافی نبودن سرمایه گذاری های لازم برای بهره گیری مطلوب از جاذبه های گردشگری استان

۸- ضعف تعامل موثر اقتصادی مرکز استان با برخی از نواحی استان و استان های همجوار

۹- پائین بودن شاخص های توسعه انسانی، فرهنگی و هنری و اقتصادی

۱۰- فقدان نظام شناسایی استعدادهای ورزشی

د- اهداف بلند مدت

باتوجه به قابلیت ها و تنگناها توسعه استان بر پایه توسعه هماهنگ بخش های کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات بازرگانی و گردشگری استوار خواهد بود. بدین ترتیب اهداف بلند مدت توسعه استان عبارتند از:

۱- توسعه صنعتی و معدنی استان متناسب با ظرفیت ها و قابلیت های استان و ارتقاء نقش و جایگاه آن در اقتصاد ملی با حفظ تعادل در محیط زیست

۲- بهره برداری مطلوب از آب های سطحی با رعایت حقوق ذینفعان حوزه آبریز و تقویت منابع آب های زیرزمینی با اولویت آبخوان های با بیلان منفی

۳- حفظ و احیا و بهره برداری بهینه از منابع طبیعی استان

۴- گسترش اراضی آبی کشاورزی، ارتقاء فن آوری و نوین سازی فعالیت های این بخش و توسعه دامداریهای صنعتی و مجتمع های آبریز پروری

۵- ارتقاء شاخص های توسعه انسانی متناسب با مقتضیات و قابلیت های استان

۶- ساماندهی نظام مراکز زیست و فعالیت، نظام خدمات رسانی و تقویت پیوندهای درون استانی

۷- اعتلای معرفت دینی، ارزشهای فرهنگی و ویژگی های هویتی استان و گسترش تعاملات اقتصادی و فرهنگی با استان های همجوار

۸- تقویت و تجهیز تأسیسات و امکانات زیربنایی در راستای فعالیت های محوری و اولویت دار در توسعه استان و تأکید بر فناوری اطلاعات و ارتباطات

۹- افزایش نقش بخش خصوصی و نظام بانکی در گسترش فعالیت های اقتصادی با توجه به قابلیت های استان

۱۰- توسعه فعالیتهای بازرگانی با تأکید بر خدمات بازرگانی نوین با توجه به موفقیت جغرافیائی (مزیت مکانی) استان

۱۱- توسعه ظرفیت های گردشگری استان با سطوح عملکرد استانی، ملی و فراملی

۱۲- نهادینه سازی بهره وری و افزایش آن در بخشهای اقتصادی و عوامل تولید

۱۳- ارتقاء نقش ورزش در تأمین سلامت جسمی و روحی و تقویت توانمندیهای افراد و گروه های اجتماعی

- ۱۴- دست‌یابی به هدف‌های توسعه هزاره (M.D.G) در استان
- ۱۵- توانمندسازی بخش تعاونی برای ایفای فعالیت‌های گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ
- ۱۶- توسعه نقش و جایگاه زنان در سطوح تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری استان
- ه- راهبردهای بلندمدت توسعه**
- ۱- ایجاد خوشه‌های صنعتی با تأکید بر صنایع متالوژی، نساجی، ذوب فلزات و صنایع مرتبط با انرژی و قطعه‌سازی و ماشین‌آلات و توسعه صنایع شیمیایی و پتروشیمی، صنایع تبدیلی، تکمیلی، غذایی، فلزی، خودروسازی، برق و الکترونیک
- ۲- ایجاد زمینه مناسب جهت افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی اعم از داخلی و خارجی در توسعه استان
- ۳- ایجاد و توسعه واحدهای صنعتی فراوری مواد معدنی
- ۴- مهار و بهره‌برداری از منابع غنی آب‌های سطحی با رعایت حقوق تام‌دینفعان حوزه آبریز و هماهنگی با نیازهای پایین دست و در چارچوب ظرفیت حوزه آبریز و حفاظت و بهره‌برداری متعادل و مجاز از منابع آب‌های زیرزمینی
- ۵- یکپارچه‌سازی اراضی و تبدیل اراضی دیم به آبی‌مکانیزه در چارچوب نظام تخصیص منابع آب در حوضه آبریز و در نظر گرفتن نیازهای پایین دست، توسعه باغداری با تأکید بر زیتون، انگور و سیب، توسعه فعالیت‌های آبریز پروری و تبدیل دامداری‌های سنتی به صنعتی
- ۶- ایجاد و توسعه امکانات و خدمات نوین بازرگانی به منظور بهره‌گیری از مزیت‌های تولیدی و فضایی استان
- ۷- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های گردشگری و تجهیز کانون‌های تفریحی و سیاحتی در عرصه‌های گردشگری استان
- ۸- تقویت مراکز آموزش عالی استان در جهت تمرکز زدائی دوره‌های کارشناسی دانشگاه‌های تهران و توسعه تحصیلات تکمیلی و مراکز تحقیقاتی و فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۹- ارتقاء شاخص‌های بهداشتی و درمانی، آموزشی، فرهنگی و گذران اوقات فراغت
- ۱۰- تمهید زمینه‌های لازم جهت دستیابی به نظام متعادل سلسله‌مراتب شهری و روستائی و ارتقاء سطح خدمات برتر در شهر زنجان و تجهیز کانونهای شهری به خدمات پشتیبان تولید
- ۱۱- گسترش شبکه‌های خطوط انتقال انرژی متناسب با توزیع جمعیت و فعالیت
- ۱۲- توسعه، تقویت و بهسازی شبکه‌های ارتباطی استان با استان‌های همجوار به منظور گسترش پیوندهای اقتصادی درون‌استانی و بین منطقه‌ای و بهره‌گیری از وضعیت ممتاز استان در تسریع ارتباطات غرب و شمال غرب با مناطق شمالی کشور
- ۱۳- اجرای طرح‌های زیست‌محیطی در نقاط و مناطق بحرانی و صیانت از منابع طبیعی استان
- ۱۴- استفاده از انرژی باد برای تولید برق
- ۱۵- ایجاد ساز و کارهای لازم و حمایت از افزایش بهره‌وری در بخشهای اقتصادی و عوامل تولید
- ۱۶- گسترش ورزش‌های پرورشی، همگانی، تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای در استان
- ۱۷- ریشه‌کنی فقر شدید گرسنگی و بهره‌مندی همگانی از مواهب توسعه اقتصادی و اجتماعی

- ۱۸- دستیابی همگانی به آموزش ابتدایی و ترویج و بهبود برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان
- ۱۹- کاهش مرگ و میر مادران و کودکان
- ۲۰- مبارزه با بیماری‌های عمده (ایدز /H.I.V، سل، مالاریا و...)
- ۲۱- حمایت موثر از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها و ایجاد و گسترش شهرک‌ها و مجتمع‌های تعاونی
- ۲۲- بسترسازی برای افزایش مشارکت اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی زنان در روند توسعه استان
- ۲۳- نهادینه کردن رویکرد مدیریت عرضه و تقاضا و افزایش سطح آگاهی عمومی در مدیریت بهینه مصرف آب
- ۲۴- ایجاد زمینه‌های لازم برای جلب مشارکت مردمی و بخش خصوصی در بهره‌برداری و مدیریت آب
- ۲۵- گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی و کاهش تلفات انسانی در اثر حوادث

۵- برنامه‌های راهبرد توسعه

۱- راهبردهای توسعه بخش فرهنگ عمومی استان بر اساس موضوعات استراتژیک

۱- فرهنگ عمومی استان:

- ترویج و تقویت جنبه‌های مثبت فرهنگ اسلامی- ایرانی
- اصلاح و بهبود رفتارها و هنجارهای اجتماعی
- اصلاح سبک زندگی
- تقویت جنبه‌های مثبت فرهنگ بومی
- تقویت رویکردهای علمی و فرهنگی جامعه
- تقویت گردش آزاد اطلاعات در جامعه
- راهبردهای توسعه بخش گردشگری استان زنجان بر اساس موضوعات استراتژیک

۱- توسعه زیرساختها :

- توسعه زیرساختها در محورها و مناطق نمونه گردشگری

۲- گسترش بخش خدمات:

- ایجاد و توسعه خدمات برتر و نوین
- تبلیغات و اطلاع‌رسانی بخش
- ارتقاء سهم و نقش صنایع دستی در اقتصاد استان

۳- دانش و مهارت و تخصص نیروی انسانی:

- ارتقاء سطح کمی و کیفی آموزش در بخش

۴- مسائل فرهنگی:

- تقویت زمینه‌های فرهنگی و نگرش مثبت در مردم
- ارتقاء مشارکت عمومی برای حفاظت از میراث فرهنگی، طبیعی و تاریخی استان
- راهبردهای توسعه بخش کشاورزی و آب استان زنجان بر اساس موضوعات استراتژیک

۱- تولید محصولات کشاورزی :

- حفظ و افزایش تولید پایدار محصولات کشاورزی
- کنترل و ارتقاء کیفیت محصولات تولیدی در بخش کشاورزی

۲- بازار نهاده ها و محصولات کشاورزی :

- اصلاح ساختار بازار نهاده ها و خدمات تولید
- تنظیم ساختار عرضه محصولات کشاورزی

۳- منابع طبیعی استان زنجان :

- حفظ، احیاء، توسعه و بهره برداری پایدار از جنگل ها و مراتع استان
- کنترل فرسایش و حفاظت خاک

۴- منابع آبی استان :

- حفظ تعادل سفره های آب های زیرزمینی از لحاظ کمی و کیفی
- افزایش بهره وری مصرف آب
- تلاش برای دستیابی به منابع جدید آب و استفاده از آب های نامتعارف
- توجه به ارزش اقتصادی آب

۵- منابع انسانی :

- اصلاح و تقویت ساختار نیروی انسانی بخش کشاورزی
 - ارتقاء دانش فنی و مهارتی بهره برداران
- راهبردهای توسعه بخش خدمات استان زنجان بر اساس موضوعات استراتژیک

۱- توسعه زیر ساختها :

- ساماندهی و تمرکز فعالیت صنوف خدماتی و تولیدی
- توسعه تجارت الکترونیک
- نوسازی و توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی

۲- گسترش بخش خدمات :

- گسترش خدمات انبارداری، مراکز نگهداری و توزیع کالا
- ایجاد و توسعه خدمات برتر و نوین
- تسهیل در راه اندازی و گسترش واحدها و فعالیتهای صنفی جدید

۳- دانش و مهارت و تخصص نیروی انسانی :

- ارتقاء سطح کمی و کیفی آموزش در بخش

۴- مدل اقتصادی توسعه بخش خدمات برای حمایت فعالان :

- تخصصی نمودن فعالیت تجارت (خارجی و داخلی) در استان

۵- مسائل فرهنگی :

- تقویت زمینه های فرهنگی و نگرش مثبت در مردم
- راهبردهای توسعه بخش عمران و شهرسازی استان زنجان بر اساس موضوعات استراتژیک

۱- شهرسازی و مدیریت شهری :

- افزایش میزان تحقق کاربری های عمومی و خدماتی در طرح های توسعه شهری
- ایجاد درآمد مستمر و پایدار شهرداری ها
- بهبود حمل و نقل درون شهری
- بهبود سیستم مدیریت شهری
- بهبود مدیریت زیست محیطی و توسعه پایدار
- تقویت زیر ساخت ها و ارتقا خدمات در مناطق نوساز و حاشیه شهری

۲- فنی و معماری :

- نوسازی بافت فرسوده

۳- فرهنگ شهری :

- احیاء و پایداری به ارزش های بنیادین معماری ایرانی و استفاده از تجارب بومی سازی شده جهانی
- ترویج قانونمداری در رعایت ضوابط توسط شهروندان
- ترویج حقوق و تکالیف شهروندی و نهادینه کردن آن

۴- اقتصاد شهری :

- ایجاد مزیت های نسبی جدید برای تأثیرگذاری در توسعه شهری
- تقویت اقتصاد شهری با رویکرد توسعه خدمات برتر
- توسعه استفاده از فناوری های نو در مدیریت شهری
- توسعه مشارکت در ایجاد زیر ساخت های شهری
- ایجاد سیستم هماهنگ خدمات شهری جهت نگهداشت طرحها و پروژه ها
- راهبردهای توسعه بخش صنعت و معدن استان زنجان بر اساس موضوعات استراتژیک

۱- سرمایه گذاری صنعتی و معدنی :

- توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی
- تقویت زیرساخت های مورد نیاز توسعه صنعت و معدن
- توسعه صنایع بزرگ و بالادست
- تکمیل زنجیره های تولید با ارزش افزوده مناسب
- تقویت محورهای جدید توسعه صنعتی در استان
- رعایت توان اکولوژیکی و ملاحظات زیست محیطی

۲- بهره‌وری در بخش صنعت و معدن :

- تغییرات ساختاری مصرف انرژی و کاهش شدت مصرف
- بهسازی مدیریت و نیروی انسانی بخش
- حداکثر نمودن بهره‌برداری از ظرفیت‌های مستقر شده تولید

۳- فضای کسب و کار :

- اصلاح و بهبود فرآیندهای کسب و کار
- بسترسازی برای ارتقاء نقش شرکت‌های تجاری، خدمات فنی و مهندسی و تشکلهای تخصصی در بخش

۴- فرهنگ توسعه صنعتی :

- ترویج الزامات و دستاوردهای توسعه صنعتی

۶- طرح جامع توسعه و عمران ناحیه زنجان

اولویت‌های اجرایی پیشنهادهای ارائه شده با توجه به اعتبارات قابل تخصیص

اولویت مهم‌ترین طرح‌ها و پروژه‌های پیشنهادی جهت توسعه ناحیه و تحقق بخشیدن به اهداف طرح جامع ناحیه در ارتباط با اهداف تعیین شده و راهبردهای تدوین شده به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

هدف ۱- دستیابی به توسعه متوازن ناحیه با توجه به قابلیت‌های موجود آن

راهبرد ۱- تقویت و گسترش شبکه‌های ارتباطی بین منطقه‌ای

اقدامات اجرایی و اولویت‌دار طرح با توجه به راهبرد مذکور عبارت است از:

- ارتقاء محور زنجان، تهم، چورزق به راه اصلی و اتصال آن به ماسوله
- ارتقاء محور زنجان-گیلوان-منجیل به راه اصلی
- ایجاد و ارتقاء محور زنجان، دندی، تخت سلیمان، تکاب به راه اصلی
- ارتقاء محور زنجان-قره‌پستلو و ارتباط آن به خلخال
- برخورداری از راه فرعی برای ارتباط مراکز مجموعه روستایی به مراکز منظومه ضمن آنکه تکمیل آزاد راه زنجان - تبریز و برقراری ارتباط ریلی از طریق گسترش شبکه‌ی راه آهن به غرب ناحیه به طرف ماهنشان، دندی و استان‌های غربی و نیز ایجاد پایانه‌های حمل و نقل به صورت جدی مورد تاکید می‌باشد.

راهبرد ۲- توجه به قابلیت‌های موجود در بخش‌های مختلف ناحیه

اقدامات اجرایی اولویت‌دار در ارتباط با این راهبرد جهت دستیابی به هدف مطرح شده به قرار زیر می‌باشد:

- ایجاد کارخانجات ساخت آجر صنعتی در محدوده روستاهای قمچقای، چسب، ینگه‌کند، سفیدکمر و حلب به دلیل گستردگی چشمگیر انباشت‌های ماری در سطح منطقه‌ی اجروود و نتایج آزمایشات به عمل آمده جهت ساخت آجر صنعتی و نیز به دلیل برخورداری از دسترسی‌های مناسب موجود در منطقه‌ی مذکور.
- ایجاد کارخانه‌ی سیمان در محور قمچقای-سعیدآباد به دلیل مهیا بودن امکانات اولیه همچون آهک، گچ، مارن مناسب، سیلیس.

- گسترش صنایع تبدیلی و فرآوری محصولات با توجه به قابلیت های محیط از جمله ایجاد صنایع تولید کنستانتیره و کمپوت سازی و یا صناعی که تولیدشان در ارتباط با مواد معدنی است، در شهرستان ماهنشان و ایچرود.
- هدف ۲- ساماندهی نظام فعالیت و اشتغال
- راهبرد ۱- توجه به بخش کشاورزی به عنوان یکی از محورهای توسعه
- اقدامات اجرایی که انجام آنها موجب شکوفایی و رونق بخش کشاورزی و در نتیجه زمینه ساز توسعه ناحیه می گردد، عبارتند از:
- توسعه اراضی کشاورزی آبی به میزان ۱۱۴۳۸/۶۱ هکتار (موقعیت اراضی مذکور بر روی نقشه ی استفاده از اراضی پیشنهادی طرح جامع ناحیه مشخص می باشد).
- توسعه فعالیت کندوداری و پرورش زنبورعسل
- توسعه جنگلداری به عنوان یکی از زیر گروه های بخش کشاورزی از طریق توسعه ی اراضی جنگلی با قابلیت و تناسب متوسط به میزان ۱۵۹۲۵۷/۹۱ هکتار (موقعیت اراضی مذکور بر روی نقشه ی پیشنهادی طرح منعکس می باشد).
- یکپارچه سازی اراضی
- توسعه کشت های گلخانه ای
- اجرای طرح های به زراعی و به نژادی به منظور افزایش راندمان
- اجرای طرح های اصلاح و احیاء باغات میوه
- اجرای طرح های مربوط به اصلاح و توسعه ی باغات زیتون
- اجرای طرح های مربوط به آبرزی پروری با توجه به وجود منابع آبی غنی در ناحیه
- تغییر شیوه از دامداری سنتی به صنعتی
- گسترش تعاونی های تولید کشاورزی
- اجرای طرح های مربوط به اصلاح و احیاء افزایش گیاهان زینتی و دارویی
- راهبرد ۲- توسعه صنعت به عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه
- با توجه به زیرساخت های موجود و دسترسی به منابع اولیه و نیز نزدیکی به تهران و سایر قطب های صنعتی و جمعیتی و ... توسعه صنعت و توجه به آن زمینه ساز تشدید آهنگ توسعه ی ناحیه خواهد شد. اقدامات اجرایی اولویت دار جهت نیل به این اهداف به شرح ذیل معرفی می گردد:
- تکمیل ظرفیت شهرک های صنعتی موجود
- ایجاد شهرک صنعتی شماره ۲ زنجان (پیشنهاد می گردد این شهرک در حول محور زنجان-زرین آباد مکانیابی و اجرا گردد).
- ایجاد نواحی صنعتی در کنار مراکز منظومه ی روستایی (مطابق با مصوبه ی شورایعالی شهرسازی و معماری ایران).

- ایجاد و توسعه ی صنایع دستی با توجه به سابقه و پیشینه ای که در منطقه دارا می باشد نظیر فرش بافی، چاقوسازی، مليله کاری و ... و تقویت نهادهای مربوط به آنها.
- گسترش صنایع تبدیلی و فرآوری محصولات
- تهیه طرح های شناسایی منابع کانی ناحیه و سرمایه گذاری جهت اکتشاف ذخایر کانی شناخته شده.
- راهبرد ۳- توجه به خدمات به عنوان محور اصلی توسعه
- اقدامات اجرایی اولویت دار در این ارتباط به قرار زیر می باشد:
- تجهیز شهر زنجان به خدمات تخصصی برتر نظیر بیمارستان های تخصصی
- تجهیز شهرهای آب بر، زرین آباد، حلب، چورزق، ماهنشان و دندی به خدمات پشتیبان تولید.
- ساماندهی و تجهیز کانون ها و محورهای جاذب گردشگری و گذران اوقات فراغت جهت رونق صنعت گردشگری.
- گسترش مراکز آموزش عالی در شهرستان های واقع در ناحیه.
- ایجاد مجموعه های فرهنگی-هنری و ورزشی در شهرهای ناحیه.
- ایجاد و گسترش مجتمع های پذیرایی بین راهی در محورهای موجود در ناحیه خصوصاً در محورهای زنجان - گیلوان - رودبار ، زنجان-خلخال و ...
- تقویت ناوگان حمل و نقل کالا و مسافر
- توسعه و گسترش فضاهای اقامتی در مکانهای مستعد و جاذب گردشگر
- ضرورت تعجیل در تهیه طرح جامع گردشگری برای شهرستان های موجود در ناحیه.
- هدف ۳ - ساماندهی نظام خدمات رسانی
- راهبرد ۱: رعایت مفاد مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در ارتباط با نحوه ی خدمات رسانی به سکونتگاه های روستایی
- اقدامات اجرایی مورد نیاز به قرار ذیل می باشد:
- تهیه طرح ساماندهی سکونتگاه های روستایی در محدوده ی بخش
- احداث تاسیسات زیربنایی و مراکز خدماتی و رفاهی در نقاط روستایی ناحیه مطابق با مصوبه ی مذکور برای مراکز منظومه، مجموعه و حوزه روستایی
- اولویت اول- ایجاد دبستان، مسجد، شرکت تعاونی روستایی و جایگاه عرضه ی مواد سوختی در کلیه ی مراکز حوزه ی روستایی.
- اولویت دوم- ایجاد مراکز بهداشتی-درمانی با تسهیلات زایمانی در مراکز منظومه ها، ایجاد داروخانه در کلیه ی مراکز حوزه ی روستایی، ایجاد مطب در مراکز مجموعه و منظومه ی روستایی، ایجاد هنرستان فنی، حرفه ای و کشاورزی در مراکز منظومه ی روستایی، پمپ بنزین در مراکز منظومه روستایی، مجموعه ی ورزشی در مراکز منظومه ی روستایی، امکانات ورزشی روباز در کلیه مراکز خدمات روستایی اعم از حوزه، مجموعه، منظومه و ... احداث دفتر ترویج کشاورزی در مراکز منظومه و مجموعه ی روستایی.

اولویت سوم- ایجاد سایر موارد پیشنهاد شده توسط شورای عالی شهرسازی و معماری ایرانی در قالب مصوبه استانداردهای ضوابط خدمات رسانی به کانون‌های روستایی کشور پس از تحقق یافتن اولویت‌های ۲ قابل اجرا می‌باشد.

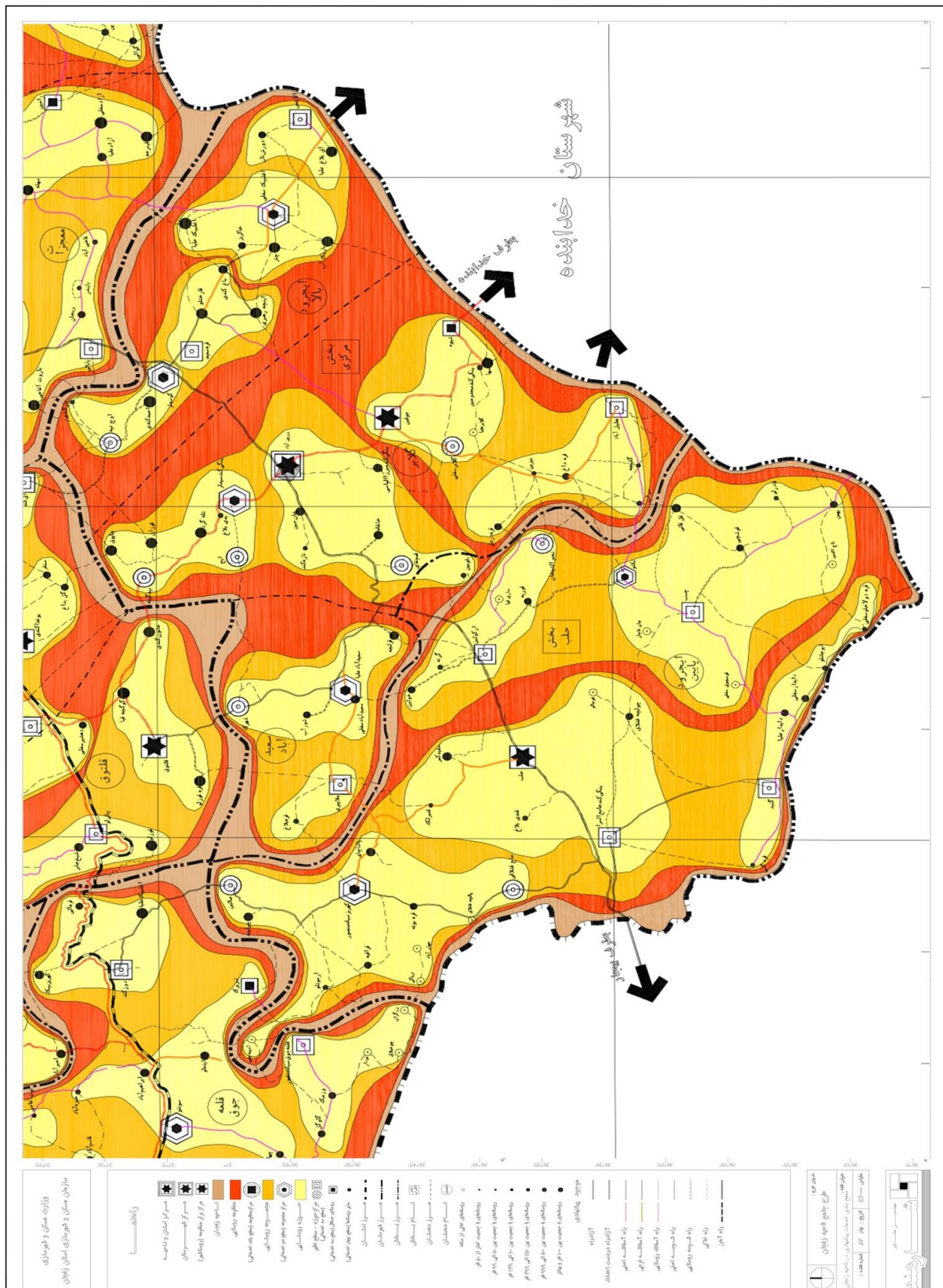
هدف ۴- دستیابی به محیطی پایدار با تاکید بر منابع طبیعی، آب و خاک

راهبرد ۱- ضرورت توجه به منابع آبی و مدیریت بهره‌برداری آن

در ارتباط با راهبرد مذکور انجام اقدامات اجرای به شرح ذیل از اهمیت و اولویت خاص برخوردار می‌باشد.

- تکمیل و اجرای طرح سد مخزنی گلابر
- تکمیل و اجرای سدهای خاکی که براساس مطالعات انجام شده ضرورت اجرای آنها تایید گردیده است، نظیر سد خاکی روستای جوهره خان در شهرستان زنجان، سدهای خاکی روستاهای جوقین، دهنه شهرک و ...
- اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار
- مطالعه و اجرای شبکه‌های آبیاری
- بررسی استفاده از آب‌های زیرسطحی برای تثبیت بیولوژیک بستر آبراهه‌ها
- سرپوشیده کردن انهار و کانال‌های آبیاری جهت جلوگیری از هدر رفتن آب
- مطالعه و اجرای طرح‌های کوچک تامین آب و پمپاژ ساحلی
- اجرای طرح‌های لایروبی و مرمت قنوات
- راهبرد ۲- جلوگیری از فرسایش و تخریب خاک
- مهم‌ترین اقدامات اجرایی و یا به بیان دیگر پروژه‌های قابل تعریف جهت دستیابی به هدف مورد نظر به شرح ذیل می‌باشند:
- اجرای طرح‌های آبخیزداری در وسعتی معادل ۷۲۰۷۴۱/۷ هکتار، خصوصاً در سرشاخه‌های قزل اوزن (محدوده اراضی مذکور بر روی نقشه‌ی استفاده از اراضی پیشنهادی منعکس می‌باشد).
- ارزیابی دوره‌ای عملکرد اقدامات آبخیزداری
- مطالعه و اجرای طرح‌های مرتعداری
- امکان توسعه مرتع با تناسب متوسط در سطحی معادل ۱۲۷۴۸۹/۲۵ هکتار مطابق با طرح جامع پیشنهادی ناحیه زنجان.
- توسعه مرتع با تناسب کم در وسعتی معادل ۱۲۵۱۴۷/۲۹ هکتار (موقعیت این اراضی در نقشه استفاده از اراضی پیشنهادی طرح مشخص گردیده است).
- توسعه طرح‌های جنگل‌کاری و ایجاد پوشش گیاهی جهت جلوگیری از فرسایش خاک و کنترل سیلاب.
- مطالعه و اجرای طرح تعادل دام و مرتع از طریق تشویق ایجاد دامداری‌های صنعتی.

نقشه ۲. سطح بندی خدمات پیشنهادی در ناحیه زنجان

۷- فهرست اسناد توسعه شهرستان ها

۱- فعالیتهای اقتصادی

۱-۱- بخش کشاورزی

الف- اهداف بلند مدت

- افزایش عملکرد واحد سطح محصولات زراعی و باغی
- کیفیت محصولات زراعی و باغی
- بکارگیری تکنولوژیهای پیشرفته و یافته های تحقیقاتی نوین
- ایجاد و توسعه صنایع و کارخانه های فرآوری محصولات زراعی و باغی
- ایجاد و توسعه سردخانه و انبار

ب- راهبردهای توسعه

- ارتقاء دانش و مهارت
- ارتقاء کیفیت محصولات و سطح زیر کشت و عملکرد در واحد سطح
- استفاده از سیستمهای نوین آبیاری تحت فشار
- توسعه دامپروری از طریق اصلاح نژاد دام و طیور
- توسعه واحدهای صنعتی و نیمه صنعتی دام و طیور
- کاهش ضایعات و محصولات تولیدی
- گسترش شبکه اطلاع رسانی و خدمات دامپروری
- حمایت و نظارت بر تشکیل شرکتهای و اتحادیه های تعاونی روستایی دامداری و زنبورداری
- ترویج فرهنگ مصرف آبزیان

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- افزایش راندمان آبیاری
- استفاده بهینه از کودها و سموم
- پوشش انبار سنتی
- نوسازی و بهسازی اماکن دامی
- مهار آبهای سطحی با ایجاد سدهای خاکی و آب بندها
- اصلاح و احیاء باغات
- اجرای طرح تعاون دام و مرتع
- ترویج فرهنگ گنجاندن آبزیان در سبد غذایی

۱-۲- بخش صنعت و معدن

الف- اهداف بلند مدت

- ایجاد زمینه های لازم برای توسعه فعالیتهای صنعتی و معدنی

- تجهیز شهرستان به مراکز ارائه خدمات تخصصی برتر جهت پشتیبانی از توسعه صنعتی و معدنی
- ایجاد ارتباط بین توسعه صنعتی و معدنی

ب- راهبردهای توسعه

- ایجاد صنایع تبدیلی کشاورزی و دامی در نواحی مختلف شهرستان
- اجرای طرح اکتشافی بررسی ذخایر معدنی شهرستان
- ایجاد واحدهای خدمات فنی و مهندسی جهت تقویت توان تکنولوژی و دانش فنی در منطقه
- اشاعه فرهنگ توسعه پایدار در میان واحدهای صنعتی و معدنی و تاکید بر حفظ و احیاء محیط زیست و منابع طبیعی

- تکمیل زیرساختهای مورد نیاز در بخش صنعت و معدن
- ایجاد و تقویت واحد اطلاع رسانی و راهنمای سرمایه گذاری صنعتی و معدنی شهرستان
- ایجاد تعاونی ها و تشکلهای اقتصادی فراگیر بمنظور استفاده از سرمایه های جزیی مردم در سرمایه گذاریهای مولد

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- تسریع در تملک زمین توسعه شهرک صنعتی و آماده سازی آن
- ایجاد زیرساختهای توسعه اقتصادی
- پیشگیری برای تکمیل طرحهای نیمه تمام صنعتی و معدنی
- تشکیل ستاد جذب سرمایه گذار و پیگیری ایجاد زمینه لازم برای اجرای طرحهای جدید صنعتی و معدنی
- ایجاد خوشه صنعتی صنایع پتروشیمی
- ایجاد صنایع و کارگاههای مرتبط با نیازهای اولیه یا تولیدات کارخانه پتروشیمی
- اولویتهای سرمایه گذاری شامل: تولید کربنات و بی کربنات سدیم، آجر ماسه ای- آهکی، سدیم تری پلی فسفات، قطعات به روش فورج دقیق، و ریخته گری قطعات خودرو، شاتون به روش فورج، سیلیکات سدیم، متالوژی پودر، هسته ترانسفورماتور، کربن فعال از ضایعات کشاورزی، نخ جراحی از روده گوسفند، تجهیزات الکترونیکی، قوای محرکه و سایر قطعات خودرو، ریخته گری قطعات چدنی و فولادی، قطعات خودرو اعم از پلاستیکی و فلزی، ایندیریک فتالیک، پلی اکریلیک اسید، استایرن اکریلونیتریل، پلی میتل متاکریلات، خمیر کاغذ از ضایعات و مقوا، رزور سینول، انواع پلی استالها و تولید لوازم خانگی برقی تحت لیسانس.

۱-۳- بخش بازرگانی

الف- اهداف بلند مدت

- ایجاد فروشگاههای بزرگ و متمرکز در شهر زرین آباد
- توسعه متوازن بخش همگام با بخش های صنعت و کشاورزی
- افزایش عوامل آموزش دیده تجارت داخلی و خارجی جهت پشتیبانی از فعالیتهای صادرات و واردات منطقه
- ایجاد تشکلهای تخصصی، اتحادیه ها و شرکتهای خدمات بازرگانی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن شهرستان

- افزایش امکانات ذخیره سازی کالاهای اساسی

ب- راهبردهای توسعه

- تقویت مبادلات بازرگانی منطقه

- تقویت و گسترش سرمایه گذاری در راستای توسعه زیرساختهای بخش

- تقویت فعالیتهای بازرگانی در واحدهای صنعتی و معدنی و کشاورزی

- ایجاد زمینه های مناسب جهت افزایش تولیدات صادرات گرا در واحدهای تولیدی منطقه

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- افزایش واحدهای صنفی تولیدی و خدماتی دارای پروانه کسب

- برگزاری انتخابات اتحادیه های صنفی و تشکیل مجمع امور صنفی

- حمایت از ایجاد واحدهای بازرگانی در شرکتهای تولیدی منطقه

- ایجاد یک واحد انبار مکانیزه گندم به ظرفیت ۲۰ هزار تن

- حمایت از ایجاد یک واحد سردخانه گندم به ظرفیت ۱۰ هزار تن

- ایجاد کارگاههای متمرکز فرشبافی

- ایجاد یک واحد انبار چند منظوره کالا به ظرفیت ۲ هزار تن

- ایجاد چند تشکل تخصصی جهت انجام فعالیتهای خدمات بازرگانی در شهرستان

- تشکیل اتحادیه ها و مجمع امور صنفی

- حمایت از ایجاد نمایندگیهای فروش و خدمات پس از فروش کالا

- ایجاد بازارچه و میدان میوه و تره بار

- ایجاد فروشگاه بزرگ و زنجیره ای

۱-۴- بخش میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

الف- اهداف بلند مدت

- تقویت و توسعه طرحها و زیرساختهای گردشگری با لحاظ نمودن عملکرد منطقه ای، ملی و فراملی

- حفاظت، مرمت و احیاء آثار ارزشمند

- بهبود و توسعه روشهای ارزیابی و نظارت بر فعالیتهای گردشگری تاسیسات و واحد های اقامت پذیرایی شهرستان

- توسعه مشارکت موثر و همه جانبه مردم و نهادهای محلی در فرآیندهای تصمیم گیری، برنامه ریزی، خدمات

رسانی و حفظ میراث فرهنگی

- استفاده از دانش بومی در جهت حفظ، مرمت و احیاء آثار فرهنگی، تاریخی شهرستان

- توسعه فعالیتهای پژوهشی و آموزشی در بخش

- ایجاد مراکز درمانی برای گردشگران بصورت رایگان و شبانه روزی

- توسعه تعامل و تبادل فرهنگی بین نقاط مختلف ایجرود در سطح ملی و بین المللی با برپایی جشنواره ها و

نمایشگاههای منطقه ای و عرضه صنایع دستی و بومی

ب- راهبردهای توسعه

- هماهنگ نمودن طرحهای عمرانی، صنعتی، تولیدی و خدماتی با اصول توسعه پایدار گردشگری
- تهیه، تدوین و توسعه طرحهای حفاظت، مرمت و احیاء و حراست از کلیه آثار ارزشمند فرهنگی، تاریخی و طبیعی شهرستان

- تقویت معماری بومی با توجه به فرهنگ و سنتهای شهرستان
- تقویت توریسم دهکده ای و کشاورزی با توجه به وجود رودخانه های پر آب و مراتع زیبا و روستاهای باستانی
- مهیا کردن شرایط، امکانات و قابلیت‌های بالقوه و بالفعل شهرستان برای جذب گردشگر
- توسعه مشارکت مردمی در راستای حفاظت و حراست از میراث فرهنگی
- تربیت و آموزش نیروی انسانی متخصص و بکارگیری آنها در بخش گردشگری
- ایجاد و توسعه جریان گردشگری پایدار در چندین مرحله ارزان سازی سفر همگانی و تعدیل نرخ خدمات گردشگری در سطح استان
- آموزش همگانی در راستای ایجاد امنیت و آسودگی خاطر سفر برای گردشگران داخلی و خارجی
- ارتقاء سطح کیفی و کمی فرهنگ توریست پذیری
- انجام تبلیغات جاده ای

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- بررسی و شناسایی آثار فرهنگی، تاریخی و طبیعی شهرستان در راستای تهیه و تدوین اطلس و نقشه باستان شناسی
- تهیه و تدوین طرحهای مرمت و احیای ابنیه فرهنگی، تاریخی شاخص شهرستان با هماهنگی و همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط
- احداث سرویس بهداشتی میان راهی در محورها و مناطق گردشگر پذیر بویژه مسیر زنجان-ایجرود-زرین آباد
- انجام مطالعات مردم نگاری و پژوهش های مردم شناسی در راستای تهیه و تدوین اطلس مردم شناختی و شناخت آداب و رسوم و آیین های سنتی برای برگزاری جشنواره ها و نمایش های آئینی جهت جذب گردشگر
- تهیه و چاپ اقلام تبلیغاتی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- مطالعه و ایجاد بازارچه صنایع دستی
- مستندسازی و آوانگاری گویش آبادی های شهرستان در راستای تدوین اطلس زبان شناختی بمنظور حفظ و احیاء گویش های اصیل منطقه
- مکان یابی در راستای ایجاد و توسعه هتلها و مجتمع های خدماتی رفاهی بین راهی در مناطق نمونه گردشگری
- طرح ایجاد و توسعه اکوتوریسم و توریسم زمستانی و ورزشی
- ایجاد و گسترش انجمنهای میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ایجاد کمپینگهای اقامتی در نقاط شناسایی شده
- بهسازی و استانداردسازی مهمانپذیرهای موجود

- راه اندازی مراکز اطلاع رسانی دائمی و موقت در مبادی ورودی شهرستان
- ایجاد دهکده گردشگری در محل روستای گلابر
- ایجاد سرویس های بهداشتی و بهسازی سرویسهای بهداشتی موجود
- پیشنهاد ایجاد محل دائمی برگزاری نمایشگاهها و جشنواره های بومی و سنتی

۲- منابع طبیعی

۲-۱- آب و خاک

الف- اهداف بلند مدت

- افزایش میزان تامین آب سطحی تا ۲۵۰ میلیون مترمکعب در سال
- توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی اصلی و فرعی تا ۵۹۰۰ هکتار
- مهندسی رودخانه
- احداث تصفیه خانه
- انجام مطالعات آبهای زیرزمینی

ب- راهبردهای توسعه

- استفاده از آبهای سطحی بجای استفاده بیش از حد از آبهای زیرزمینی
- توسعه بهره برداری از پتانسیل منابع آب سطحی برای مصارف زراعی
- حفظ پتانسیل آبدهی آبخوان و تداوم بهره برداری از این منابع
- کاربری منابع آب با در نظر گرفتن معیارهای زیست محیطی و اهداف بخش

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- تکمیل شبکه بی سیم و بالا بردن پوشش آنها در سطح شهرستان (از ۸۵ به ۱۰۰ درصد)
- آگاه سازی در کل عرصه های منابع ملی استان و پیشگیری و کنترل آفات و بیماریها در شهرستان
- ایجاد کمربند حفاظتی در مناطق بحرانی شهرستان
- احداث و تکمیل ساختمانهای حفاظتی شهرستان
- توسعه زراعت به منظور افزایش تولید چوب

۲-۲- پوشش گیاهی و محیط زیست

الف- اهداف بلند مدت

- بهره برداری بهینه و معقول از منابع حیات وحش
- ایجاد منطقه شکار ممنوع در شهرستان
- تدوین ضوابط و تعیین استانداردهای منطقه ای در جهت کنترل و نظارت بر آلودگیهای زیست محیطی با انجام طرحهای تحقیقاتی علمی زمان بندی شده
- ایجاد مرکز مطالعه تحقیقاتی علمی زمان بندی شده
- ایجاد مرکز مطالعه تحقیقاتی زیست محیطی و تجهیز آن

- جلب مشارکت مردمی با تشکلهای غیردولتی و ارگانها و طرفداران محیط زیست
- اجرای طرحهای سمعی و بصری و ارشاد و آموزش فرهنگ زیست محیطی
- انجام مطالعات و تحقیقات علمی بمنظور دستیابی به پتانسیلهای بالقوه محیط و سازگاری تکنولوژی متناسب با مقتضیات فرهنگی اقتصادی و زیست محیطی شهرستان

ب- راهبردهای توسعه

- تهیه و تدوین طرحهای مدیریت منابع طبیعی در حوضه های آبخیز برای کنترل و کاهش مخاطرات ناشی از فرسایش خاک، وقوع سیل، زمین لغزش، پر شدن سدها از رسوب و بیابان زدایی
- حفظ توان اکولوژیکی و احیای حوزه های تخریب یافته
- تسریع و تکمیل در ممیزی مرتع و متعادل کردن تعداد دام متناسب با ظرفیت تولید مراتع
- جلوگیری از توسعه غیراصولی بویژه صنایع آلوده کننده و مزاحم در مجاورت جاده ها و رودخانه ها
- اختصاص منابع اراضی با شیبهای بیش از ۱۵ درصد به پوشش مرتع و جنگل
- حفظ و حمایت مراتع فقیر و جلوگیری از بهره برداری علوغة ی آنها
- مدیریت پسماندها (صنعتی، شهری، خانگی، ساختمانی، بیمارستانی و ...)

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- دفع بهداشتی زباله ها بویژه در مناطق شهری
- آگاه سازی، پیشگیری و کنترل آفات و بیماریها در کل عرصه های منابع طبیعی
- تکمیل سیستم ارتباطی بی سیم سیار و واحدهای ثابت و سیار
- هماهنگی در جهت مکانیابی جایگاههای دفن زباله های شهری و بیمارستانی و پیگیری بازیافت زباله و کاهش معضلات

- کنترل و نظارت بر آلودگیها و برخورد با آلاینده ها و رعایت ضوابط استقرار واحدهای صنعتی و ...
- گشت و کنترل مناطق حوزه استحفاظی شهرستان
- تجهیز پاسگاههای کنترل حیات وحش
- برگزاری دوره های آموزشی برای کارکنان و سمینارهای آموزشی برای عموم
- شناسایی و پایش منابع و آلاینده های زیست محیطی و پیگیری و کنترل رفع آلودگی و نصب تجهیزات در واحدهای صنعتی

- صدور مجوزهای رایگان به کشاورزان و دامداران در جهت دفع جانوران زیانکار
- احداث ساختمانهای محیط بانی جدید در مناطق مورد نیاز شهرستان
- ایجاد موزه و نمایشگاه های حیات وحش و تجهیز آنها
- لزوم انتقال کلیه دامداریهای موجود در داخل محدوده شهری و مسکونی شهرها به خارج از شهر
- پیگیری جذب نیروی انسانی متخصص در بخشهای مورد نیاز به لحاظ صنعتی شدن شهرستان

۳- زیر بناها

۳-۱- راه و ترابری

الف- اهداف بلند مدت

- آسفalte نمودن سایر معابر خاکی و روستایی
- توسعه و بهسازی شبکه های حمل و نقل بین مراکز منطقه ای همجوار و مناطق روستایی بمنظور تقویت پیوندهای اقتصادی منطقه ای
- بهره برداری بهینه از پتانسیل های کشاورزی و منابع طبیعی موجود در روستاها با توسعه و بهسازی شبکه های ارتباطی راههای روستایی
- استاندارد نمودن عملکرد راهداری و منطبق نمودن آن با استانداردهای جهانی و بالا بردن ایمنی و کاهش تصادفات و تلفات جانی و مالی

ب- راهبردهای توسعه

- توسعه و بهسازی راههای روستایی و رفع نقاط پر حادثه در راههای روستایی
- بهسازی شبکه راههای ارتباطی موجود و ارتقاء سطح ایمنی در صنعت جابجایی کالا و مسافر
- احداث تقاطع غیرهمسطح در محلهای مورد نیاز
- ایجاد راههای ارتباطی مناسب بین روستایی بمنظور ایجاد زمینه سرمایه گذاری

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- چهار بانده کردن محور زنجان-بیجار
- آسفalte کردن راههای روستایی خاکی باقیمانده
- رفع نقاط حادثه خیز در نواحی مختلف شهرستان
- ایجاد کمربندی برای شهرهای زرین آباد و حلب
- ارتقاء سطح ایمنی و بهسازی جاده های روستایی و اصلی
- روکش آسفالت کلیه راههای روستایی و شهرستان
- خط کشی و نصب علائم ایمنی در کلیه محورهای ارتباطی و نصب گازدریل در مناطق مورد نیاز
- استفاده از ماهواره ها و سیستم دیجیتالی وسائط نقلیه جهت بالا بردن ایمنی و کنترل آن
- جایگزینی موادی مانند CMA، محلول نمک و یا کلرید پتاسیم بجای نمک برای ذوب یخ و برف در زمستان
- جایگزینی ماشین آلات راهداری جدید مثل برف خور و برف روبهای مکانیکی بجای استفاده از روشهای سنتی
- استفاده از فناوریهای جدید مانند آسفالتهای ماستیکی و رباطهای کنترل دار در عملیات راهداری جاده ای
- نصب حسگرهای الکترونیکی در گردنه های برفگیر و انتقال اطلاعات و وضعیت جوی
- آزادسازی حریم راههای روستایی

۳-۲- انرژی

الف- اهداف بلند مدت

- بهره‌گیری از فناوری‌های جدید
- مهندسی نمودن فعالیتهای توزیع انرژی الکتریکی
- مدیریت مصرف و بهینه‌سازی مصارف
- بهره‌مندی اکثر روستاها از گاز طبیعی

ب- راهبردهای توسعه

- کاهش تلفات و بهبود شاخصهای بهره‌برداری
- منطقی نمودن مصارف انرژی
- بهره‌گیری از فناوری اطلاعات ICT و IT
- فناوریهای جدید در زمینه تجهیزات توزیع
- اجرای فعالیتهای تحقیقاتی مرتبط با نیازهای توزیع در جهت رفع مشکلات

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- بررسی و ارائه طرحهای رفع ضعف و لتاژ با توجه به رشد بار در منطقه
- بررسی و تحلیل پایداری خطوط موجود و برنامه ریزی جهت اصلاح و تقویت خطوط و اجرای رینگهای ضروری جهت تعدیل بارهای خطوط پربار
- بارگیری دوره ای پستها و تحلیل آن و تقویت پستهای قرار گرفته در وضعیت بحرانی
- بارگیری دوره ای پستها و تست روغن ترانسها، تعویض یا روغن ریزی جهت جلوگیری از عیبهای مربوط به افت عایقی روغن ترانی و یا نشستی ها
- نیاز به احداث پست ۶۳ کیلو ولت در محدوده شهر زرین آباد جهت تامین برق متقاضیان جدید صنعتی و کشاورزی
- احداث پست ۴۰۰ کیلوولت در منطقه با توجه به رشد صنعتی و تصویب احداث شهرک صنعتی
- گاز رسانی به مناطق شهری (زرین آباد و حلب)
- پیگیری برنامه گازرسانی به روستاهای واقع در شعاع دسترسی خطوط انتقال گاز

۳-۳ توسعه شهری

الف- اهداف بلند مدت

- تحقق مدیریت یکپارچه توسعه منطقه ای شهرستان از طریق برپایی شبکه شهری متعادل و منسجم
- ارتقای کارآیی سیستم خدمات رسانی به مراکز روستایی شهرستان با پشتیبانی نظام شهری منطقه

ب- راهبردهای توسعه

- تقویت پیوندهای فیزیکی فرا منطقه ای شهرستان و نقاط شهری آن با محورهای برتر توسعه و مراکز شهری برتر استان با تاکید بر شهرستان های زنجان و خدابنده

- افزایش پیوندهای منطقه ای فرااستانی استان زنجان با استان کردستان با برنامه ریزی نظام شهری ایجروود مبتنی بر استراتژی توسعه هماهنگ محورهای عملکردی توسعه و نظام شهری
- برنامه ریزی توسعه یکپارچه جهت توسعه متعادل و متوازن شهرستان
- تقویت پیوندهای شهری-روستایی از طریق برپایی و برنامه ریزی نظام سلسله مراتب خدمات رسانی با تاکید بر راهبرد مراکز روستایی برتر
- تاکید بر ایجاد صنایع تبدیلی کشاورزی و دامی
- تجهیز کانونهای شهری به خدمات تخصصی برتر و ایجاد تعادل فضایی در درازمدت
- تقویت روحیه مشارکت مردمی در امور مربوطه

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- مکانیابی و احداث محلهای دفن بهداشتی زباله در شهرهای زرین آباد و حلب
- ایجاد مرکز آتش نشانی شهر در زرین آباد و حلب
- احداث کشتارگاه صنعتی
- احداث معابر جدید و ساماندهی معابر کنونی
- احداث ترمینال با توجه به موقعیت استقرار شهرهای زرین آباد و حلب در کنار راه عبوری زنجان-بیجار
- افزایش سطوح کاربری مسکونی از ۱۳ هکتار در وضع موجود به ۳۰ هکتار در شهر زرین آباد طی دو سال آتی
- ایجاد مراکز فرهنگی در شهرهای زرین آباد و حلب
- مکانیابی و آماده سازی سایت کارگاهی بمنظور خارج نمودن صنایع و مشاغل مزاحم از داخل شهر
- احداث کمربندی شهرهای زرین آباد و حلب
- احداث سیستم فاضلاب شهری
- احداث مراکز آموزش عالی در شهر زرین آباد
- تهیه طرح ساماندهی بافتهای فرسوده شهر زرین آباد بمنظور رفع دوگانگی بافت قدیمی شهر در ارتباط متوازن با بافت جدید

۳-۴- توسعه روستایی

الف- اهداف بلند مدت

- بهره گیری و استفاده مطلوب از امکانات و منابع طبیعی و انسانی، حفظ تعادل‌های زیست محیطی، بهبود کیفیت زندگی و تامین رفاه، سازماندهی مناسب فضایی و تنظیم سلسله مراتب نظام روستایی
- نیل به توسعه یکپارچه شهرستان از طریق تقویت نظام روستایی و رفع نارسایی های نظام سلسله مراتبی
- مدیریت یکپارچه سازمانی با اصلاح و ارتقاء شبکه های ارتباطی شهرستان بویژه در محورهای شرق و غرب و تقویت نظام سلسله مراتبی خدمات رسانی از طریق اصلاح و گسترش شبکه روستایی

۴- امور اجتماعی

۴-۱- فرهنگ و هنر

الف- اهداف بلند مدت

- احداث ساختمان اداری فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ارتقاء آگاهی‌های عمومی با استفاده صحیح از مطبوعات و امکانات فرهنگی، هنری
- اعتلای جایگاه اهل قلم و هنر
- فراهم نمودن حداقل امکانات فرهنگی برای اقشار کم درآمد جامعه
- گسترش آموزشگاه‌های آزاد فرهنگی، هنری و کانونهای مساجد و انجمنهای فرهنگی و هنری
- ساخت مجموعه فرهنگی و هنری
- ساخت حداقل ۱۲ کتابخانه در روستاهای بالای ۱۰۰۰ نفر جمعیت و ۱۰ کتابخانه درجه ۲ در روستاهای زیر ۱۰۰۰ نفر جمعیت
- تاسیس کانونهای فرهنگی و هنری در تمام مساجد نقاط شهری و روستایی
- ساخت سالن اجتماعات به ظرفیت ۵۰۰ نفر و فضای گالری به ظرفیت ۳۰۰ نفر با زیربنای ۵۰۰ مترمربع
- برگزاری جشنواره‌های فرهنگی هنری شهرستانی، استانی و ملی

ب- راهبردهای توسعه

- پیگیری اختصاص منابع مالی مورد نیاز
- هماهنگی بین دستگاههای تصمیم گیر و تاثیرگذار در مسائل فرهنگی

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- استقرار اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی
- اختصاص تجهیزات مورد نیاز عرصه‌های فرهنگی و هنری
- پیگیری ساخت مجتمع فرهنگی در شهر زرین آباد
- ساخت سالن اجتماعات ۵۰۰ نفری
- ساخت گالری با مساحت ۵۰۰ مترمربع

۴-۲- آموزش و پرورش و آموزش فنی و حرفه‌ای

الف- اهداف بلند مدت

- ارتقاء سطح آموزش و سطح علمی معلمان
- ارتقاء سطح کیفی و کمی امکانات و تجهیزات آموزشی
- مستحکم و نوساز نمودن مدارس شهری و روستایی
- ایجاد کارگاههای الکترونیک و کشاورزی و پرورش قارچ و گل‌های آپارتمانی
- ایجاد رشته‌های درجه یک و واگذاری رشته‌های درجه دو به بخش خصوصی

ب- راهبردهای توسعه

- رفع مشکلات معیشتی معلمان و افزایش رفاه نسبی
- ایجاد بسترهای لازم برای ارتقای سطح مشارکت معلمان
- جذب مشارکتهای مردمی از لحاظ فکری، مادی و ...
- افزایش پوشش تحصیلی
- ارتباط مستمر نظام تعلیم و تربیت با اولیاء دانش آموزان
- تشویق بخش خصوصی به فعالیت در زمینه ارائه آموزشهای فنی و حرفه ای

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- رفع مشکل مسکن فرهنگیان
- تکمیل خوابگاه و سلف سرویس دبیرستان فاطمیه
- خرید تجهیزات جایگزین در مدارس
- احداث سرویس بهداشتی در ۱۶ آموزشگاه فاقد سرویس بهداشتی
- حصارکشی و محوطه سازی در آموزشگاه های فاقد این ملزومات
- پیگیری مرمت ساختمانهای نیازمند تعمیرات
- ارتقاء سطح علمی معلمان از طریق سیستم آموزش از راه دور یا کلاسهای ضمن خدمت
- پیگیری احداث خانه معلم
- پیگیری احداث هنرستان فنی و حرفه ای
- برنامه ریزی برای دسترسی به اینترنت در کلیه کارگاهها و بخشهای مختلف مراکز فنی و حرفه ای
- ایجاد رشته تعمیرات موبایل
- آموزش رشته های خودیار فنی

۴-۳- بهداشت و درمان

الف- اهداف بلند مدت

- ساخت بیمارستان با ظرفیت ۳۲ تخت در مرکز شهرستان
- احداث انبار دارویی و ملزومات آن
- راه اندازی و احداث آزمایشگاه تشخیص طبی در شهر حلب
- فراهم نمودن تسهیلات لازم برای برخورداری از خدمات درمانی با گسترش برنامه پزشک خانواده در روستاها
- آموزش دوره بهداشت عمومی به کلیه کارگران و متصدیان مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و ارائه گواهینامه معتبر به آنها
- برنامه ریزی در جهت اجرای برنامه های بهداشت حرفه ای برای کشاورزان و شرکتهای ساختمانی و تعاونی و مدارس و ...
- کاهش ۵۰ درصد بیماری کم خونی فقر آهن در دختران و زنان با اجرای برنامه آهن یاری

- کاهش ۲/۳ میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال

ب- راهبردهای توسعه

- برنامه ریزی به منظور توزیع متناسب و عادلانه نیروی انسانی و سایر امکانات بهداشتی درمانی با تاکید بر انجام برنامه های بهداشتی و رفع نیاز مناطق محروم
- ترغیب افراد خیر و موسسات خصوصی در جهت سرمایه گذاری در برنامه های بهداشتی و درمانی
- ارتقاء کیفی برنامه های خدمات بهداشتی اولیه
- ارتقاء شاخصهای بخش

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- پیگیری تهیه و تنظیم برنامه های عملیاتی برای ارتقاء ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در واحدهای ستادی مرکز بهداشت شهرستان
- پیگیری استقرار بیمه همگانی روستاییان و پزشک خانواده در شهرستان
- پیگیری تجهیز و استانداردسازی مراکز بهداشتی و درمانی و خانه های بهداشت
- پیگیری بهره مندی جامعه روستاییان از آب مشروب بهداشتی
- پیگیری بکارگیری نیروی انسانی متخصص
- پیگیری اختصاص اعتبار برای احداث بیمارستان ۳۲ تختخوابی شهرستان
- پیگیری احداث انبار دارو در شبکه بهداشت شهرستان
- احداث خانه بهداشت جایگزین روستاهای جوقین، ایچ و شهرک و بازسازی کلیه خانه های بهداشت و درمان و احداث خانه های بهداشت جدید در روستاهای چاپوق، قره سعید، آق‌بلاغ

۴-۴- تربیت بدنی

الف- اهداف بلند مدت

- پیش بینی و احداث استادیوم ۳ تا ۵ هزار نفری در مرکز شهرستان
- احداث سالنهای چندمنظوره در روستاهای بالای ۱۰۰۰ نفر در سطح شهرستان
- احداث مهمانسرا و خوابگاه مختص ورزشکاران و دانش آموزان
- احداث زمین فوتبال در روستاهای بالای ۱۰۰۰ نفری
- احداث زمین فوتبال در شهر حلب
- کوشش در ارتقاء کیفی ورزش و کسب کرسی های قهرمانی کشوری و بین المللی
- ارتقاء سطح کیفی ورزشهای همگانی

ب- راهبردهای توسعه

- ارتقاء سطح آموزش های ورزشی
- توجه به امکانات موجود و حفظ و نگهداری آنها

پ- اقدامات اجرایی اولویت دار

- احداث سالن چند منظوره بانوان در مرکز شهرستان
- احداث سکوی تماشاگران در زمین فوتبال چمن زرین آباد
- تکمیل استخر سرپوشیده شهر زرین آباد
- احداث فاز دوم طرح ضربتی تله گرد، جوقین و ینگه کند جامع السرا
- تکمیل سالن ورزشی جوقین
- احداث زمین فوتبال چمن مصنوعی در شهرستان
- احداث فاز اول طرح ضربتی احداث فضاهای ورزشی در روستاهای بالای ۱۰۰۰ نفر جمعیت
- مکانیابی و احداث مجتمع ورزشی در روستا با نواحی اطراف سر گلابر به جهت انتخاب این منطقه بعنوان منطقه نمونه گردشگری.

۸- مطالعات آمایش

۱. اولویت های توسعه فضایی استان از منظر ضوابط ملی جدید آمایش سرزمین

در ضوابط ملی جدید آمایش سرزمین اولویت های زیر برای توسعه فضایی استان های کشور و از جمله استان زنجان تبیین شده است:

- رعایت تناسب بین نیازهای استقرار فعالیت در یک قلمرو با امکانات و قابلیت های آن و رعایت مقیاس مناسب اقتصادی برای فعالیت در یک مکان با توجه به ظرفیت و کشش بازارهای داخلی و خارجی
- افزایش همگرایی و تقویت هویت ملی در طراحی و اجرای طرح های ملی و منطقه ای و تخصیص شدن عملکرد اقتصادی بر اساس قابلیت ها و مزیت های نسبی مناطق برای تقویت وابستگی های متقابل منطقه ای و یکپارچگی ملی و پرهیز از تنوع و گسترش همه نوع فعالیت ها در یک قلمرو جغرافیایی
- هماهنگ سازی، انتظام بخشی و کنترل اقدامات و فرایندهای توسعه ای بخش های مختلف اقتصادی
- توزیع مناسب جمعیت و فعالیت های اقتصادی در قلمرو سرزمین در راستای ایجاد تعادل بیشتر
- ایجاد زمینه های لازم برای استقرار جمعیت در نواحی مستعد از طریق فراهم ساختن زیرساخت ها و تاسیسات موردنیاز و افزایش سرمایه گذاری های اقتصادی به ویژه صنعتی و خدمات عمومی.
- اتخاذ ساز و کارها و تمهیدات مهار و کنترل رشد جمعیت در مناطق کلانشهری به ویژه تهران و بازنگری طرح های توسعه کلان شهری کشور در چارچوب سیاستها و سقف جمعیتی تصویب شده توسط شورای عالی آمایش سرزمین.
- ساماندهی و هدایت هدفمند جریان های مهاجرت در راستای استراتژی توزیع جمعیت و فعالیت در سرزمین از طریق:
- زمینه سازی به منظور تحول در اقتصاد روستاها و بازگرداندن رونق به اقتصاد روستایی (کشاورزی، دامداری، صنایع دستی و ...) در چارچوب مقتضیات و مزیت های محلی

- تشویق سرمایه‌گذاری در طرح‌های اشتغال‌زا، توسعه ارائه خدمات عمومی و ارائه مشوق‌ها و تسهیلات متناسب با مقتضیات محلی در روستاها و شهرهای کوچک به منظور ماندگاری جمعیت در شهرهای کوچک و نواحی روستایی و کاهش روند مهاجرت به کلانشهرها و شهرهای پرتراکم
- سازماندهی شبکه سکونتگاهی با هدف ارتقاء بهره‌وری از سرزمین با ملاحظات زیست‌محیطی و کاهش مشکلات و چالش‌های موجود.
- تقویت و سازماندهی سکونتگاه‌ها و عرصه‌های روستایی با هدف حفظ ارتباط پویا و سازنده بین نواحی شهری و روستایی و تقویت زنجیره‌های ارزش با تأکید بر استقرار صنایع کوچک و اشتغال‌زا
- انتظام بخشی به فرایندها و رویه‌های تبدیل و الحاق سکونتگاه‌های روستایی به شهر با هدف ماندگاری جمعیت مولد در روستاها و حفظ و بهره‌وری از اراضی قابل کشت.
- ممنوعیت تغییر کاربری زمین خارج از برنامه‌ها و طرح‌های مصوب و مغایر با ملاحظات زیست‌محیطی از طریق اتخاذ تدابیر، ضوابط و مقررات و ساز و کارهای نظارتی موثر و کارآمد و بازنگری ضوابط و معیارهای تغییر کاربری اراضی متناسب با ویژگی‌های بوم‌شناختی هر قلمرو
- ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی پیرامون شهرها به ویژه کلان‌شهرها
- فراهم‌سازی زمینه‌ها، امکانات و زیرساخت‌های موردنیاز به منظور ایفای نقش موثر ترانزیتی کشور در منطقه به ویژه محیط آسیای جنوب غربی و استفاده بهینه از مزیت موقعیت منطقه‌ای کشور به عنوان مرکز مبادله (HUB) کالا، خدمات، مسافر، انرژی و اطلاعات
- فراهم‌سازی زمینه‌های توسعه همه‌جانبه و تقویت زیرساخت‌ها و شبکه‌های زیربنایی
- توسعه، تجهیز، ارتقاء و اصلاح ساختار فضایی شبکه ریلی کشور با رویکرد:
- تحول در ساختار فضایی ریلی کشور به شبکه‌ای با تأکید بر اتصال سه لایه سکونتگاهی
- برقراری یا تقویت اتصال شبکه ریلی کشور به خطوط ریلی بین‌المللی
- توسعه و تجهیز محورهای اصلی ارتباطی کشور در کریدورهای حمل و نقل بین‌المللی (جاده‌ای) شمال-جنوب و شرقی-غربی کشور با تأکید بر تمرکززدایی از تهران، با اولویت مسیرهای منتهی به دروازه‌های اقتصادی آبی و زمینی کشور
- فراهم‌سازی بسترهای موردنیاز برای توسعه شبکه ارتباطات و انتقال داده از طریق:
- تعمیم، گسترش و توزیع شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات در سراسر کشور با توجه به ویژگی‌های کمی و کیفی جمعیت مناطق مختلف، فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی و استقرار متوازن و متعادل آن در پهنه سرزمین
- احداث، توسعه و تجهیز زیرساخت‌های موردنیاز انتقال و ترانزیت اطلاعات در مقیاس بین‌المللی از طریق ایجاد خدمات هاب (HUB) منطقه‌ای و بین‌المللی اطلاعات
- توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و خدماتی گردشگری با هدف تسهیل دسترسی و استفاده از اماکن، ابنیه و محوطه‌های با ارزش تاریخی ثبت جهانی و ثبت ملی شده و قطب‌ها و مناطق نمونه گردشگری (از جنبه میراث فرهنگی و طبیعی)

- تنوع بخشی در منابع تولید انرژی و افزایش سهم انرژی های تجدیدپذیر (به ویژه بادی و خورشیدی) در تولید و تامین بهینه انرژی هر منطقه از کشور متناسب با ظرفیت هر منطقه
- ایجاد و توسعه مناطق ویژه اقتصادی و تخصصی انرژی (نفت، گاز، پتروشیمی و انرژی های نو) در مناطق دارای قابلیت با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته
- اعمال مدیریت یکپارچه بر منابع آب
- ممنوعیت برداشت بی رویه و ناپایدار از منابع آب های زیرزمینی و سطحی کشور
- رعایت نیازهای پایه زیست محیطی رودخانه ها، تالاب ها، دریاچه ها، بر اساس میزان تجدیدشوندگی آب و ظرفیت قابل تحمل حوضه های آبریز در مهار و کنترل آب های سطحی کشور
- توجه به محدودیت منابع آب در جانمایی و استقرار فعالیت های اقتصادی آب بر در قلمروهای مختلف
- رعایت ملاحظات ژئوپلیتیکی و اکولوژیکی در طرح های استحصال، تامین، انتقال، توزیع و مصرف آب در سطوح فراملی، ملی، منطقه ای و محلی.
- بازنگری و تجدید نظر در تخصیص آب از سدها به نفع تقویت مخازن دریاچه ها و تالاب ها در پایین دست و حفظ حقایق های زیست محیطی رودخانه ها و تالاب ها
- کاهش نسبت حجم آب مصرفی کل کشور به حجم منابع آب تجدیدشونده متناسب با ظرفیت هر منطقه
- ایجاد تناسب و هماهنگی در اجرای طرح های سد، آبخیزداری، آبخوانداری و شبکه های آبیاری و زهکشی پایین دست
- سازماندهی بخش کشاورزی در پهنه سرزمین به منظور ایجاد تحول متناسب با مقتضیات اقلیمی، ارتقاء بهره وری و تامین امنیت غذایی
- تدوین الگوهای بهینه کشت در دشت ها (واحدهای هیدرولوژیکی) با تاکید بر ارزش اقتصادی آب
- ارتقای بهره وری آب و بکارگیری روش های مناسب آبیاری متناسب با شرایط اقلیمی و منطقه ای در راستای صرفه جویی و استفاده بهینه از منابع آب با توجه به محدودیت های ناشی از تغییرات آب و هوایی
- حفاظت، پیشگیری و کاهش فرسایش خاک و تغذیه آبخوان ها با اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوان داری در حوضه های آبخیز کشور
- محدودیت کشت محصولات با نیاز آبی بالا در فضاهای باز و جایگزینی در موارد ممکن از طریق کشت گلخانه ای
- مدیریت جامع و یکپارچه حوضه های آبخیز برای بهره برداری بهینه از منابع پایه (آب، خاک و پوشش گیاهی)
- ایجاد و توسعه مجتمع های کشت و صنعت متناسب با قابلیت های قلمروهای مختلف کشور
- ساماندهی روابط بین بخش کشاورزی و صنعت متناسب با نیازهای پسین و پیشین بخش کشاورزی و مقتضیات سرزمینی
- توسعه، حفاظت و احیاء جنگل ها و مراتع کشور
- رعایت ملاحظات زیست محیطی (توان اکولوژیک و ظرفیت تحمل محیط زیست) در استقرار فعالیت های توسعه ای در پهنه سرزمین

- بیابان‌زدایی، جلوگیری از بیابان‌زایی و تثبیت شن‌های روان و مهار کانون‌های شکل‌دهنده ریزگردها با اولویت مناطق بحرانی و بهره‌گیری از توسعه پوشش گیاهی متناسب با مقتضیات محلی
- شناسایی و ایجاد خوشه‌های صنعتی با توجه به مزیت‌های نسبی و رقابتی و تکمیل زنجیره ارزش فعالیت‌های مبتنی بر منابع در قلمروهای جغرافیایی
- ساماندهی مجتمع‌های صنعتی اعم از شهرک‌ها و نواحی صنعتی در پهنه سرزمین متناسب با مقتضیات و ظرفیت‌های هر یک از قلمروهای جغرافیایی
- توسعه و ساماندهی مجدد فعالیت‌های صنعتی پایه و آب‌بر از جمله صنایع فلزات اساسی و پالایشگاهی و پتروشیمی (به ویژه صنایع بالادستی) دارای اولویت سرمایه‌گذاری مبتنی بر الزامات محدودیت منابع آب، تامین خوراک مورد نیاز و تامین ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل با تاکید بر استقرار آنها در سواحل خلیج فارس و به ویژه دریای عمان پس از انجام ارزیابی راهبردی زیست محیطی
- استقرار صنایع فراوری اولیه منابع معدنی در جوار ذخائر معدنی، استقرار صنایع واسطه‌ای و سرمایه‌ای در مکان مناسب و استقرار صنایع مصرفی متناسب با موقعیت مکانی بازارهای نهاده و محصول.
- توسعه صنایع مبتنی بر فناوری‌های نوین و برتر در مراکز راهبری مناطق ۹ گانه ۱ بر اساس مزیت‌های نسبی و رقابتی
- ایجاد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جدید در پهنه سرزمین صرفاً بر اساس مطالعات آمایش سرزمین
- توسعه و تجهیز باراندازهای بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای و بنادر خشک در کشور با هدف پشتیبانی توسعه بازرگانی و امور تولیدی در نقاط دور از ساحل و ایجاد تحرک در اقتصاد نواحی پیرامونی بر اساس فهرست مورد تصویب شورای عالی آمایش سرزمین
- توسعه و تقویت قطب‌های علمی-دانشگاهی در شهرهای منتخب ۲ با هدف ایجاد مرکزیت آموزشی در میان کشورهای همجوار و تربیت و پرورش نیروی انسانی مورد نیاز برای توسعه.
- توسعه فعالیت‌های پارک‌ها، مراکز رشد، کریدورهای علم و فن‌آوری و مراکز تخصصی ICT (فناوری اطلاعات و ارتباطات) در سرزمین متناسب با موقعیت تخصصی عملکرد هر قلمرو
- استفاده از ترکیب صنایع، کریدورهای فناوری اطلاعات، مراکز تحقیق و توسعه و نیروی انسانی دانش‌آموخته برای برپایی قلمروهای اسکان جمعیت
- دسترسی عادلانه به خدمات سلامت در کشور از طریق طرح ریزی شبکه بهداشت و درمان مبتنی بر سطح بندی ارائه خدمات در پهنه سرزمین
- توسعه و تجهیز مراکز گردشگری سلامت در کشور و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام از طریق ایجاد مراکز درمانی تجهیز شده و روزآمد و رونق بخشی به گردشگری سلامت و پزشکی در مناطق و شهرهای دارای قابلیت
- توسعه رفاه و تامین اجتماعی در نواحی مختلف کشور و زمینه‌سازی تحقق عدالت فراگیر در پهنه سرزمین، کاهش فقر، نابرابری و آسیب‌های اجتماعی با تاکید بر توانمندسازی و حداکثر استفاده از مشارکت مردم

- صیانت و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها و جاذبه‌های طبیعی، تاریخی، مذهبی، فرهنگی، علمی، ورزشی و سلامت در هر منطقه برای رونق و ارتقای جایگاه صنعت گردشگری در اقتصاد ملی و دستیابی به سهم مناسب در اقتصاد بین‌المللی

- رعایت ملاحظات امنیتی، دفاعی و پدافند غیرعامل کشور در ساخت، توسعه و توزیع زیرساخت‌ها در کشور متناسب با مولفه‌های جغرافیای سیاسی قلمروهای سرزمینی

- استفاده مناسب از جغرافیای طبیعی و خصوصیات ژئومورفولوژیک قلمروهای سرزمینی در ارتقاء امنیت و پدافند غیرعامل استقرار صنایع و طرح‌های حیاتی، حساس و مهم

- عدم استقرار صنایع پرخطر (مطابق تعاریف شورای عالی امنیت ملی) در محدوده سکونتگاه‌ها و رعایت حریم‌های ایمنی و امنیتی مورد نیاز

- تقویت انسجام ملی و ارتقاء هویت اسلامی-ایرانی اقوام مختلف و مشارکت آنان در اداره امور، توسعه و امنیت مناطق مختلف کشور

- تقویت پیوندهای مناطق مرزی با داخل کشور با رویکرد وحدت و یکپارچگی اجتماعی و ارتقاء سرمایه‌های اجتماعی ملی در پهنه سرزمین (سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، ۱۳۹۴)

۱-۱ - جمع‌بندی اولویت‌های توسعه‌ی فضایی استان

براساس جهت‌گیری‌ها و خط‌مشی‌های تعیین‌شده در اسناد فرادست و همچنین توان‌ها، مزیت‌ها، چالش‌ها و تنگناهای استان زنجان، مجموعه اولویت‌های توسعه‌ی فضایی استان زنجان را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

- استفاده بهینه و پایدار از توان سرزمین

- استفاده بهینه از توانهای مناسب طبیعی در زمینه منابع آب، خاک، مراتع و پوشش گیاهی، زیست‌گاه‌ها و حیات وحش؛

- استفاده بهینه از موقعیت و همجواری‌های استان با توجه به همسایگی با هفت استان، قرارگیری در کریدور بین‌المللی و جاده ترانزیت، دسترسی به بازار عمده‌ی مصرف کشور و نزدیکی به استان‌های مرزی؛

- استفاده بهینه از فرصت‌های موجود به دلیل قرارگیری استان در حد فاصل کلانشهرهای مهم کشور و امکان جذب سرریز جمعیت، فعالیت و سرمایه از این کلانشهرها؛

- استفاده بهینه از ظرفیت گردشگری طبیعی، تاریخی و فرهنگی استان؛

- استفاده بهینه از ظرفیت‌های اقتصاد بومی و سنتی در زمینه صنایع دستی چون چاقوسازی و سنتی در زمینه صنایع دستی چون چاقوسازی، مليله، فرش و گلیم؛

- استفاده بهینه از ظرفیت‌های زیربنایی موجود با توجه به عبور خطوط مواصلاتی و شبکه‌های زیربنایی، سوخت و انرژی از استان؛

- استفاده بهینه از مزیت صنایع برق موجود در استان؛

- استفاده بهینه از توانهای مناسب استان در زمینه‌ی صنایع دارویی و گیاهی و غذایی.

- توزیع متناسب جمعیت، فعالیت و زیرساخت‌ها در پهنه‌ی استان

- کاهش تمرکز و تراکم جمعیت و فعالیت از محدوده های پرتراکم در محور زنجان-ابهر؛
- موزون سازی شبکه ی سکونتگاهی و سلسله مراتب شهری و روستایی؛
- کنترل پدیده ی نخست شهری و نسبت بزرگ سری زنجان؛
- حفظ و نگهداشت جمعیت روستایی؛
- ساماندهی و هدایت هدفمند مهاجرت ها با سرمایه گذاری و ایجاد اشتغال در مناطق مهاجرفرست و ایجاد اشتغال و تامین اسکان مناسب برای مهاجرین در مناطق مهاجرپذیر
- تقسیم کار متناسب با استعداد سرزمین در نقاط مختلف استان؛
- شناسایی کانونهای جمعیتی مناسب و مستعد و معرفی آنها به عنوان شهرهای جدید؛
- تعدیل رشد خطی محور متورم رشد استان (ابهر-زنجان).
- بسترسازی برای ساماندهی زندگی و فعالیت در پهنه ی سرزمین
- ایجاد فرصت های شغلی و کاهش میزان بیکاری؛
- توسعه و تجهیز محورهای اصلی ارتباطی شامل راههای زمینی، ریلی، هوایی؛
- استقرار تسهیلات و خدمات پشتیبان تولید در شهرهای کوچک اندام به منظور خدمات رسانی به روستاها؛
- توسعه ی زیرساخت ها و شبکه های زیربنایی شامل انرژی و فناوری اطلاعات؛
- ایجاد زیرساخت ها، تاسیسات و خدمات گردشگری برای بهره گیری از ظرفیت های گردشگری استان؛
- افزایش نقش بخش خصوصی و تعاونی در فرایند توسعه استان؛
- تقویت سرمایه ی اجتماعی، روحیه ی تعاون و مشارکت؛
- ارتقای سطح درآمد ساکنان شهرها و روستاهای استان؛
- توسعه ی رفاه و تامین اجتماعی در مناطق مختلف استان؛
- ایجاد فرصت های برابر و امکانات عادلانه در نقاط مختلف استان.
- تحول در ساختارهای سکونت، فعالیت و مدیریت سرزمین
- ایجاد کشاورزی پایدار، مدرن و رقابتی و اصلاح الگوی کشت؛
- توسعه ی صنایع کشاورزی و تبدیلی و فراوری با توجه به توانهای استان در زمینه تولیدات کشاورزی؛
- توسعه ی صنایع پشتیبان حمل و نقل با توجه به قرارگیری استان در کریدور بین المللی غرب کشور؛
- توسعه ی صنایع معدنی و فراوری با توجه به ذخایر معدنی استان؛
- توسعه ی صادرات و گمرک با تاکید بر بخش کشاورزی، صنایع دستی و بومی و مدرن استان؛
- تغییر نگاه بخشی در مدیریت، تعدیل مدیریت متمرکز و از بالا به پایین؛
- تقویت پیوندهای بخش های مختلف اقتصاد، خوشه های صنعتی و زنجیره های تولید؛
- تقویت و توسعه ی خدمات رسانی به نظام سکونت و تولید روستایی؛
- افزایش بهره وری کار و سرمایه.
- گسترش تعاملات و همکاری های ملی، منطقه ای و بین استانی

- افزایش نقش، عملکرد و ظرفیت های تولیدی و زیربنایی ملی و فراملی استان؛
- توسعه و تجهیز محورهای ارتباطی نواحی شمالی و جنوبی استان؛
- گسترش تبادلات فرهنگی، اجتماعی بین استانی به ویژه با استانهای همجوار؛
- تقویت و توسعه ی حمل و نقل بین المللی؛
- توسعه ی فعالیت های بازرگانی، حمل و نقل و ترانزیت کالا با تاکید بر خدمات بازرگانی نوین؛
- تقویت نقش استان برای جذب جمعیت، سرمایه و فعالیت از استان های هم جوار؛
- توسعه ی شبکه ارتباطات استان با استان های غربی و شمالی کشور؛
- افزایش زمینه های سرمایه گذاری؛
- افزایش میزان جذب گردشگر؛
- حفاظت از اراضی و منابع طبیعی مشترک بین استانی؛
- افزایش ضریب پیوستگی نظام سکونتگاهی شهری و روستایی با استان های هم جوار.
- کاهش تهدیدات و مخاطرات سرزمین
- کنترل آلودگی های آب، هوا و خاک و پسماند، زباله، نخاله و فاضلاب ناشی از فعالیت های صنعتی، معدنی و زندگی شهری و روستایی؛
- مقاوم سازی فضاهای سکونتی و فعالیتی در برابر سوانح و مخاطرات طبیعی؛
- جلوگیری از استقرار جمعیت و فعالیت بیش از ظرفیت تحمل زیست بوم ها؛
- رعایت ملاحظات ایمنی، دفاعی و پدافند غیرعامل در استقرار فعالیت و مراکز سکونت؛
- توجه به محدودیت های آب و تلاش در جهت افزایش راندمان، مهار و انتقال آب و استفاده از شیوه های مدرن آبیاری و شیوه های تولید متراکم؛
- کنترل برداشت بی رویه از منابع آب زیرزمینی؛
- افزایش توان مدیریت بحران برای مدیریت حوادث غیرمترقبه؛
- افزایش سهم استفاده از انرژی های پاک؛
- کنترل سیر قهقرایی روندهای زیست محیطی؛
- کنترل تخریب مرتع و جنگل و کاهش تنوع زیستی.

۲- راهبردهای منتج از تحلیل SWOT وضع موجود سازمان فضایی استان

بر اساس مدل تحلیلی سوات در این بخش ابتدا مهمترین نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدات سازمان فضایی

استان زنجان بررسی می گردد، سپس راهبردهای توسعه فضایی بیان می گردد:

الف) نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدهای سازمان فضایی استان زنجان

- نقاط قوت

مهم ترین نقاط قوت سازمان فضایی به شرح زیر است:

S1: وجود منابع آب سطحی در کنار ویژگی های مساعد اقلیمی

- S2: وجود دشت ها و راضی زراعی حاصلخیز
- S3: تولید انبوه برخی محصولات به ویژه گندم در شهرستان خدابنده، زنجان و ایجرود
- S4: میزان بالای اراضی کشاورزی آبی و باغی در سطح دشت های استان و به ویژه در شهرستان های طارم، زنجان، سلطانیه و خرمدره
- S5: مزیت دار بودن مناطق مختلف استان زنجان در تولید برخی محصولات کشاورزی (چون زیتون، سیب، زردآلو و انگور)
- S6: وجود سیستم چند کشتی و امکان برداشت دوباره و چندباره محصولات کشاورزی در طول سال در برخی از مناطق استان (به ویژه در شهرستان طارم)
- S7: امکان تولید انواع محصولات کشاورزی نیمه گرمسیری و سردسیری و تولیدات دامی به دلیل تنوع اقلیمی و تنوع زیستی بالای استان با وجود وسعت کم و اختلاف دمای زیاد
- S8: استقرار قطب تولید روی کشور و بزرگترین معدن سرب و روی خاورمیانه در استان
- S9: برخورداری از منابع عظیم مرغوبترین نوع خاک رس برای تولید انواع مصالح ساختمانی (آجر و سفال)
- S10: وجود ذخایر غنی، باارزش و متنوع مواد معدنی سرب، روی، گچ، باریتین، تراورتن، مرمریت، سنگ لاشه، گرانیت، مارن آهکی و رسی
- S11: وجود قطب مهم صنایع نساجی کشور در استان و صنایع برق در استان (ایران ترانسفو، پارس سوئیچ و شرکت های اقماری وابسته)
- S12: امکان تولید انرژی های نو با توجه به بالا بودن میزان ساعات آفتابی در مناطق مرکزی و جنوبی استان و وجود انرژی های زمین گرمایی به دلیل چشمه های آب گرم موجود در استان
- S13: وجود شهرک های صنعتی و قابل توسعه برای استقرار صنایع مدرن و پیشرفته در اکثر مناطق
- S14: وجود فعالیت های بازرگانی متعدد در زمینه های گوناگون در شهرهای اصلی استان (زنجان، ابهر، خرمدره و قیدار)
- S15: نقش توقفگاهی و منزلگاهی بسیار مناسب برای پذیرش و خدمات دهی به بخش بار و مسافر با توجه به قرارگیری در مسیر ورود کالا از خارج از کشور و استان های مرزی و شمال و شمال غرب کشور
- S16: وجود پایانه های حمل و نقل و راههای ارتباطی مهم تجهیز شده در بخش هایی از استان
- S17: ارتباط مواصلاتی مهم استان با هفت استان کشور (تنها استان اصفهان شرایطی مشابه استان زنجان دارد) و امکان استفاده از این مزیت مکانی برای توسعه اقتصادی استان
- S18: وجود زیرساخت های مناسب ارتباطی و اطلاعاتی از جمله راههای ارتباطی، انرژی و سوخت، فیبرنوری و ...
- S19: وجود پوشش گیاهی مناسب و مراتع ارزشمند و گونه های گیاهی متعدد و باارزش
- S20: وجود سطح قابل توجه مناطق حفاظت شده استان
- S21: تعدد و تنوع جاذبه های طبیعی و زیست محیطی استان به دلیل تنوع اقلیمی، ویژگی های پستی و بلندی و شرایط اکولوژیک خاص و وجود مراکز تاریخی و باستانی در نقاط مختلف استان

S22: قرارگیری شهرهای مهم استان بر سر راه جاده ترانزیت و آزادراه‌های اصلی کشور

- نقاط ضعف

مهم‌ترین نقاط ضعف سازمان فضایی استان به شرح زیر است:

W1: تاثیرپذیری اندک سطح عملکردی و جمعیتی نظام شهری مناطق حاشیه‌ای استان از منابع و مزیت‌های طبیعی و اقتصادی موجود و نابسامانی در توزیع، نحوه استقرار، اندازه و ارتباط منطقی میان کانون‌های زیستی با توجه به امکانات بالقوه و بالفعل آنها

W2: شتاب پایین گسترش شهرنشینی در شهرهای کوچک اندام استان (تمامی شهرها بجز ۴ شهر نخست)

W3: جایگاه ضعیف شهر زنجان در نظام سلسله‌مراتب سکونتگاه‌های شهری کشور

W4: ضعف زیرساخت‌های حمل و نقل در مناطق معدنی استان، کمبود صنایع تبدیل در محل و دوری معادل از مکان‌های مصرف مواد معدنی و هزینه‌های بالای حمل و نقل

W5: ضعف ناوگان حمل و نقل و نبود شرکت فعال در زمینه حمل و نقل بین‌المللی در استان

W6: ضعف شدید زیرساخت‌ها و تاسیسات مورد نیاز توسعه گردشگری در مناطق دارای جاذبه‌های گردشگری استان (تاسیسات اقامتی، پذیرایی، دفاتر خدمات مسافرتی و جهانگردی)

W7: توسعه خطی زیربنای و زیرساخت‌های کالبدی در محور ابهر-زنجان و فقدان زیرساخت‌ها و کمبود راه‌های زمینی و ریلی در مناطق حاشیه‌ای استان (شهرستان‌های ماهنشان، طارم، ایجرود و خدابنده)

W8: مناسب نبودن پیوندهای ارتباطی مرکز استان با مناطق حاشیه‌ای استان و استان‌های مجاور و بالا بودن نقاط حادثه‌خیز در این محورهای ارتباطی

W9: کمبود شبکه‌های مدرن انتقال آب و آبیاری اراضی و دور بودن اراضی مستعد و دشت‌ها از منابع آب سطحی

W10: اقلیم ناپایدار و متغیر استان و همچنین محدودیت میزان اراضی مسطح و قابل زراعت در مناطق کوهستانی استان به ویژه در شهرستان‌های طارم و ماهنشان و عملکرد پایین اراضی زراعی و مرتعی در مناطق روستایی و نواحی طبیعی مرتفع با ارتفاع بیش از ۱۹۰۰ متر

W11: بالا بودن سهم اراضی دیم به نسبت کل اراضی زیر کشت آبی و باغی استان و ریسک بالای این فعالیت در اقتصاد وابسته به کشاورزی

W12: بالا بودن ضایعات محصولات کشاورزی به سبب سنتی بودن شیوه‌های بسته‌بندی، انبارداری و بازاریابی محصولات و کافی نبودن تعداد و میزان انبارها و سردخانه‌ها و محدود بودن ظرفیت آن‌ها

W13: توزیع فضایی نامتعادل و نامناسب فعالیت‌های صنعتی در استان و رشد خطی این فعالیت‌ها در محور ترانزیت ابهر، زنجان

W14: عدم وجود خوشه‌های صادرات محور و منسجم و کمبود سرمایه‌گذاری و گسترش محدود خوشه‌های صنعتی با توجه به مزیت نسبی در صنایع متالوژی، ذوب فلزات، نساجی و قطعه‌سازی و ماشین‌آلات و صنایع شیمیایی و پتروشیمی، صنایع تبدیلی، تکمیلی، غذایی، فلزی، خودروسازی، برق و الکترونیک

- W15: عدم استفاده بهینه از جاذبه های گردشگری استان و برای توسعه فعالیت های گردشگری، حفظ و احیاء میراث فرهنگی
- W16: برداشت بی رویه از منابع آب زیرزمینی و روند کاهشی سطح آبهای زیرزمینی (بیان منفی آب خوان ها در بیشتر دشت های استان) و وابستگی شدید مصارف سه گانه به این منابع و راندمان پایین مصرف آب و سنتی بودن شیوه های برداشت آب سطحی
- W17: آلودگی منابع آب سطحی و زیرزمینی و نبود شیوه های مناسب بازیافت آب
- W18: غالب بودن الگوی زراعی دیم، رواج کشت دیم در مراتع و گرایش منفی اکثر تیپ های گیاهی مراتع استان و روند کاهشی تنوع زیستی
- W19: فرسایش خاک به دلیل بهره برداری نامناسب و بیش از ظرفیت تحمل خاک و برداشت بی رویه از معادن شن و ماسه در حریم رودخانه های بزرگ استان
- W20: آلودگی زیست محیطی صنایع سرب و روی در پیرامون شهر زنجان و آلودگی های ناشی از فعالیت های معدنی و رشد زیرساختها در سطح استان به ویژه در منطقه زنجان، ابهر و ماهنشان و روند افزایش تولید نخاله، زباله ها و آلاینده های شهری و روستایی
- W21: غالب بودن شیوه های دامداری سنتی (دام های سبک و بومی) و چرای بی رویه دام و عدم تعادل دام و مراتع در اکثر مناطق استان
- W22: آسیب پذیری ساختمانها و مساکن شهری و روستایی در برابر سیل و زلزله
- W23: عدم انطباق تقسیمات اداری و سیاسی استان با ویژگی های جغرافیایی سرزمین
- W24: دگرگونی های مداوم حدود و مساحت استان و شهرستان ها و زیر تقسیمات آن و مشکلات مدیریت و برنامه ریزی استان
- W25: وجود ناهماهنگی بین مراجع صادرکننده مجوز استقرار صنایع در استان با ضوابط زیست محیطی
- W26: نقش مسلط اداری سیاسی شهر زنجان و نسبت بزرگ سری زنجان به دیگر شهرهای استان
- W27: تمرکز شدید سکونت و فعالیت در محور ابهر-زنجان
- W28: گسیختگی سلسله مراتب شهری و روستایی استان
- W29: توزیع فضایی نامتوازن جمعیت در سطح استان و تمرکز ۸۰/۹ درصد جمعیت استان تنها در ۳ شهرستان زنجان (۴۷/۱ درصد)، خدابنده (۱۷/۱ درصد) و ابهر (۱۶/۷ درصد) و تمرکز ۶۲/۵ درصد جمعیت شهری در شهر زنجان
- W30: روند شتابان شهرنشینی به دلیل مهاجرت های روستا-شهری و ناهمگونی رشد جمعیت در سکونتگاه های شهری و روستایی
- W31: قرارگیری سه شهرستان زنجان، ابهر و خرمدره به عنوان قطب های جذب و مقصد مهاجران و نیروی کار جوان از ۴ شهرستان حاشیه ای استان
- W32: پایین بودن شاخص های توسعه انسانی در مناطق حاشیه ای استان

- فرصت‌ها

- مهم‌ترین فرصت‌های سازمان فضایی استان به شرح زیر است:
- O1: وجود سیاست‌ها و تسهیلات مناسب برای تمرکززدایی از تهران و امکان پذیرش نقش و عملکردهای چندگانه در سطوح ملی و منطقه‌ای
- O2: وجود اشتراکات فرهنگی با استانهای همسایه
- O3: وجود هفت استان در همسایگی و امکان جذب سرریز سرمایه‌گذاری‌ها از مهم‌ترین کانون‌های جمعیتی و اقتصادی مجاور
- O4: نزدیکی به استان‌های مرزی و مراکز عمده مبادلات کالا در سطح فراملی (مرز بازرگان، جلفا، آستارا، انزلی و باشماق) و موقعیت مناسب برای استقرار فعالیت‌های خاص به جهت همسایگی با ۴ استان مرزی؛
- O5: همجواری با ۷ استان و قرارگیری در حد فاصل چند کلانشهر مهم کشور و استقرار حدود نیمی از جمعیت کشور در شعاع ۴۰۰ کیلومتری شهر زنجان و نزدیکی به قطب‌های صنعتی و بازارهای عمده مصرف در مراکز عمده جمعیت کشور و امکان پذیرش نقش و عملکردهای چندگانه در سطوح ملی و منطقه‌ای
- O6: نزدیکی و دسترسی مناسب استان به بخش خدمات قوی و زیرساخت‌های مناسب در سطوح منطقه‌ای و ملی برای دسترسی آسان به بازار نهاده‌ها، تولید و عرضه محصولات
- O7: دسترسی مناسب به استان‌های پرجمعیت و مجاور استان برای استفاده جمعیت آن‌ها از جاذبه‌های طبیعت گردی و ژئوتوریسم (به دلیل نسبت ۱۵ درصدی گونه‌های دارای طبقه خاص حفاظتی استان به کل کشور و پوشش ۱۱/۱ درصد مساحت استان تحت مدیریت خاص محیط زیستی و امکان حفاظت از منابع زیستی استان)
- O8: وجود مزیت مکانی برای توسعه فعالیت‌های بازرگانی با تاکید بر خدمات بازرگانی نوین
- O9: موقعیت جغرافیایی ویژه استان و دسترسی مناسب به سبب عبور راه ترانزیت و آزادراه‌های اصلی کشور و قرارگیری به عنوان پل ارتباطی مرکز کشور با شمال و شمال غرب و عبور کریدور بین‌المللی کشور از این استان
- O10: موقعیت ارتباطی مناسب استان برای توسعه شرکت‌های حمل و نقل منطقه‌ای، ملی و فراملی

- تهدیدها

- مهم‌ترین تهدیدهای سازمان فضایی استان به شرح زیر است:
- T1: ضعف خدمات رسانی به روستاهای دور افتاده و حاشیه‌ای از کانون‌ها و محورهای توسعه استان و میل به مهاجرت و تخلیه این روستاها (ایجرود، ماهنشان، خداآبند)
- T2: تسلط تهران بر سایر استان‌های کشور و پدیده بزرگ‌سری تهران (در منطقه البرز مرکزی)
- T3: واقع شدن در کمربند زلزله خیز کشور و قرارگیری بیشتر سکونتگاه‌های شهری و روستایی استان در محدوده‌های با خطر بالا و متوسط لرزه‌خیزی
- T4: مهاجرت‌های بی‌رویه به شهر زنجان و گسترش سکونتگاه‌های غیررسمی
- T5: خطر وقوع سیل به دلیل طغیانی و فصلی بودن رودها و عدم وجود امکانات برای جلوگیری از تأثیرات تخریبی سیلاب‌ها

T6: عدم بهره برداری بهینه از توان اکولوژیک و روند تخریبی منابع زیستی

T7: کاهش حقایق استان از منابع آبی قزل اوزن با وجود اینکه ۳۳ درصد از مساحت قزل اوزن در استان زنجان واقع شده است و عدم لحاظ آب تولیدی استان گیلان در تهیه برنامه حقایق بری قزل اوزن

ب) راهبردهای سازمان فضایی استان زنجان

بر اساس مباحث پیشین راهبردهای تهاجمی (قوت فرصت)، راهبردهای بازنگری (فرصت ضعف)، راهبردهای تنوع (قوت تهدید) و راهبردهای تدافعی (تهدید ضعف) حوزه جمعیت، مهاجرت و تحولات اجتماعی و فرهنگی به شرح زیر است:

راهبردهای SO (Maxi-Max):

- توسعه صنایع غذایی و تبدیلی متکی بر فعالیت های کشاورزی و معدنی استان با توجه به مزیت نسبی در بخش های کشاورزی، و معدن و قابلیت های طبیعی و زیربنایی و موقعیت استراتژیک استان
- گسترش خدمات نوین بازرگانی و توسعه تجارت الکترونیک
- توسعه فضاهای گردشگری طبیعی، تاریخی، باستانی و فرهنگی
- توسعه مبادلات منطقه ای، ملی و فراملی
- استفاده بهینه از نقش ارتباطی استان و توسعه حمل و نقل بین المللی با توسعه گمرک و تقویت پایانه های حمل و نقل بار و مسافر و تجهیز ناوگان حمل و نقل استان
- توسعه و تولید محصولات خارج از فصل در محیط کنترل شده

راهبردهای ST (Maxi-Min):

- مدیریت بهینه منابع آب سطحی و زیرسطحی
- بهره برداری اصولی و مناسب از توان بالای دشت های استان
- توسعه منابع تولید انرژی با تاکید بر انرژی های نو و شبکه های انتقال با اولویت مناطق صنعتی، معدنی و کشاورزی استان با جلب مشارکت بخش خصوصی
- توسعه صنایع فلزی و غیرفلزی هم سو با توان معدنی استان
- توسعه دامداری های صنعتی و مجتمع های آبی پروری
- توسعه باغداری با تاکید بر زیتون، انگور و سیب
- تقویت ارتباط با مراکز توسعه و کلانشهرهای پیرامون و استان های همجوار از طریق مناطق حاشیه ای استان
- بهره برداری مناسب از مناطق استان با توجه به توان اکولوژیک و قابلیت اراضی و اصول برنامه ریزی حفاظت محیط زیست و ساماندهی کاربریهای ناسازگار در عرصه های طبیعی
- انجام اقدامات حفاظتی در خصوص گونه های گیاهی و جانوری رو به انقراض استان
- جایگزینی محصولات کشاورزی با ارزش افزوده بالا و نیاز آبی کم مانند زعفران، پسته، گل محمدی، سنجد و ... به جای محصولات کشاورزی با مصرف آبی بالا با توجه به کمبود منابع آبی استان
- توسعه کشت گیاهان دارویی در مناطق زری کشت دیم استان به جای محصولات دیم موجود

- بازنگری در برنامه های بهره برداری از سدهای گلابر و تالوار و تخصیص بخشی از آب این سدها به فعالیت های گردشگری با توجه به کمبود آب در این سدها

- بررسی امکان استفاده از انرژی های زمین گرمایی در استان برای تامین انرژی و ایجاد اشتغال

راهبردهای (Mini-Max) WO:

- ساماندهی و تعادل بخشی سازمان فضایی و استقرار بهینه جمعیت و فعالیت در پهنه استان
- بسترسازی جذب سرریز جمعیت و فعالیت از استان های همجوار
- افزایش توان رقابتی صنایع استان
- توسعه زیرساخت های اکوتوریسم، ژئوتوریسم، گردشگری تاریخی، باستانی و فرهنگی
- اتصال قطب های تولید کشاورزی و صنعت و معدن به شبکه حمل و نقل اصلی و افزایش پیوندها با استان های همجوار

- ترمیم گسست موجود و تعادل بخشی کالبدی-کارکردی به نظام سلسله مراتب سکونتگاهی استان با تقویت نقش و عملکرد شهرهای متوسط و کوچک اندام
- تجهیز مراکز زیست و فعالیت در دشت های استان با رویکرد توسعه یکپارچه سکونت و فعالیت و استقرار خدمات و امکانات پشتیبان تولید، زندگی و فعالیت با توجه به نقش و جایگاه هر سکونتگاه در سلسله مراتب (شهرهای اصلی، شهرهای میانه اندام، شهرهای کوچک، روستاها و روستاهای مرکزی)
- افزایش پیوستگی نظام شهری استان با استان های همجوار از طریق شهرهای واقع در مناطق حاشیه ای
- توسعه تعاملات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی استان زنجان در منطقه شمال غرب کشور
- جلوگیری از قطبی شدن نظام شهری استان و تبدیل الگوی تک مرکزی کنونی به الگوی چندمرکزی
- بازآفرینی و روزآمدسازی معماری بناها و ساخت و سازهای سکونتگاههای شهری و روستایی (بر اساس معیارهای معماری بومی، ایرانی، اسلامی و فناوری های روز با هدف هویت بخشی به سیمای کالبدی سکونتگاههای شهری و روستایی استان)

- ارتقای نقش و کارکرد شهر زنجان در نظام سلسله مراتب شهری کشور
- توانمند سازی ساختار مدیریت بر منابع طبیعی استان زنجان
- جلوگیری از تخریب مراتع و منابع طبیعی و ارتقای سطح پوشش گیاهی استان
- استقرار نظام پایش و مدیریت پیشگیری و کنترل فاضلاب (شهری، روستایی، صنعتی، کشاورزی و بیمارستانی)
- تعیین و حفظ حریم های کمی و کیفی و کنترل عوامل آلاینده منابع آب در مکان یابی و توسعه مراکز زیست و فعالیت

راهبردهای (Mini-Mini) WT:

- ارتقای شاخص های توسعه انسانی در مناطق کمتر توسعه یافته و ایجاد توازن در مناطق مختلف استان
- مدیریت جامع و بهینه بر منابع آب و عرضه و تقاضای آن در استان
- تنوع بخشی سرمایه گذاری ها و اولویت بندی طرح های تامین و توزیع آب استان

- توسعه نظام بیمه در بخش های مختلف سکونت و فعالیت استان
- دگرگونی، ساماندهی، اصلاح و نوین سازی ساختار و نظام بهره برداری بخش کشاورزی در راستای دستیابی به کشاورزی پایدار، مدرن و رقابتی و توسعه بخش های صنعت و خدمات، به گونه ای که علاوه بر جذب سرریز شاغلین کشاورزی و پشتیبانی از این بخش، فرصت های جدید شغلی ایجاد نماید.
- توسعه بخش دامداری با هدف بهره گیری از توانهای استان در این بخش
- افزایش ضریب پیوستگی استان با مناطق حاشیه ای و استان های همجوار با تقویت و تجهیز مراکز شهری مستعد در نواحی حاشیه ای و ارتقای نقش خدماتی و تولیدی آنها
- ساماندهی خدمات بین راهی و حمایت از توسعه شبکه های رفاهی بین راهی برای مسافرین و گردشگران با توجه به موقعیت ارتباطی استان
- ترمیم گسیختگی های شبکه سلسله مراتب سکونتگاههای استان
- توانمندسازی مناطق حاشیه ای و اسکان غیررسمی در شهرهای اصلی استان
- افزایش ایمنی و مقاوم سازی سکونتگاههای شهری، روستایی و مراکز فعالیت در برابر بلایای طبیعی با اولویت مناطق سیل خیز و زلزله خیز
- متنوع سازی فعالیت های اقتصادی در محیط های روستایی با هدف برقراری تعادل در الگوی استقرار جمعیت شهری و روستایی
- اجرای طرحهای زیست محیطی در نقاط و مناطق بحرانی و صیانت از منابع طبیعی استان
- ایمن سازی مسکن شهری و روستایی با اولویت دهی به مسکن واقع در محدوده های پرخاطر زلزله و سیل با ترویج به کارگیری مصالح ساختمانی استاندارد و حمایت از ایجاد کارگاههای تولید و عرضه مصالح ساختمانی
- اجرای طرح های آبخیزداری در مناطق در معرض فرسایش و رسوب و سدهای استان جهت جلوگیری از فرسایش خاک، رسوبگذاری
- مقابله با فرسایش خاک به ویژه در حریم رودخانه ها و دشت های سیلابی
- افزایش آبدهی رودها و کاهش سیل خیزی مناطق سیل خیز استان بویژه در حوزه آبریز قزل اوزن
- حفظ تنوع زیستی استان با حفظ و ارتقای ذخایر و منابع ژنتیکی گیاهی و جانوری در مناطق و اقلیم های مختلف استان
- مدیریت بهینه جهت کنترل آلودگی ناشی از واحدها و کارگاههای صنعتی و مراکز تجاری و خانگی
- تقویت تاسیسات و تجهیزات حفاظتی و امدادی شهرها و روستاها و سازماندهی عوامل تحت نظارت مدیریت شهری

۱-۲- راهبردهای رفع تعارضات سناریوهای شکل بندی سازمان فضایی با اصول آمایش سرزمین و ارزشهای بنیادین

در این بخش به منظور تعیین و تدوین راهبردهای رفع تعارضات سناریوهای سازمان فضایی با اصول آمایش سرزمین و ارزش های بنیادین حاکم بر این نوع برنامه ریزی، ابتدا چکیده ای از سیاست های کلان ملی و منطقه ای مشخص

شده است. در حقیقت این اسناد روشن‌گر خطوط اساسی توسعه مبتنی بر آمایش سرزمین تبیین گردیده است. در نهایت راهبردهایی برای رفع تعارض این سناریوها با اصول و ارزش‌های یاد شده پیشنهاد گردیده است: اصول آمایش سرزمین و ارزش‌های بنیادین حاکم بر آن

مهمترین اسناد فرادست تبیین‌کننده اصول آمایش سرزمین و ارزش‌های بنیادین آن به شرح زیر است:

سیاست‌های کلی آمایش سرزمین

(الف) توسعه منابع انسانی به عنوان رکن اصلی آمایش سرزمین از طریق:

- تربیت انسان‌های سالم، بانگیزه، شاداب، متدین، وطن‌دوست، جمع‌گرا، تنظیم‌پذیر و قانون‌گرا.
- ارتقاء سطح آموزش، پژوهش و بهره‌وری نیروی کار در جهت افزایش سهم منابع انسانی در ترکیب عوامل موثر در تولید ثروت ملی.
- برقراری تناسب کمی و کیفی بین جمعیت و استقرار متعادل آن در پهنه سرزمین و تعمیم و گسترش شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی.
- بهبود شاخص‌های توسعه انسانی با تاکید بر تدین، شکوفایی استعدادها و خلاقیت‌ها، گسترش سلامت و ارتقاء سطح دانش عمومی.

(ب) توجه به یکپارچگی ملی و حفظ هویت اسلامی-ایرانی و مدیریت سرزمین از طریق:

- استفاده موثر از موقعیت، میراث فرهنگی و جاذبه‌های فرهنگی و طبیعی کشور در مسیر اهداف توسعه، تقویت گردشگری و حفاظت از سوابق تاریخی.
- تنظیم اثربخش رابطه دولت و مردم و افزایش سازمان‌یافته سهم مردم در امور کشور با توجه به سیاست‌های کلی مصوب در بخش وحدت و همبستگی ملی، امنیت ملی و اقوام و مذاهب.
- تعامل سازنده میان ارزش‌ها و مزیت‌های مناطق گوناگون کشور با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و انگیزه‌های ملی و اقدام در جهت تفویض اختیارات مناسب قانونی به سطوح منطقه‌ای و محلی با رعایت تمرکز امور سیاست‌گذاری و حاکمیتی.

(ج) ارتقاء کارایی و بازدهی اقتصادی و تسهیل روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور با:

- تقسیم کار ملی با توجه به استعدادهای طبیعی و خلق مزیت‌های جدید در مناطق مختلف کشور.
- هم‌افزایی مزیت‌های کشور، نوسازی بخش کشاورزی متناسب با منابع تولید و پهنه‌بندی اقلیمی، اصلاح و تکمیل زنجیره تولید صنعتی، ساماندهی بخش خدمات نوین و تولید کالاها و خدمات دانش‌پایه.
- فراهم آوردن زمینه‌های مناسب مدیریتی و زیربنایی در مناطق مختلف و ارتقاء مستمر سطح شاخص بهره‌وری ملی و افزایش سهم منابع انسانی در تولید ثروت ملی متناسب با استعدادهای مناطق کشور.

(د) دستیابی به تعادل‌های منطقه‌ای متناسب با قابلیت‌ها و توان‌های هر منطقه با توجه به نکات زیر:

- ایجاد امکانات عادلانه و فرصت‌های برابر و رفع تبعیض‌ناروا در مناطق مختلف کشور.
- تعیین نقش ملی و فرامرزی مناطق مختلف کشور برای رسیدن به تعادل‌های منطقه‌ای و تقویت وحدت و یکپارچگی ملی.

- فراهم آوردن زمینه های مناسب برای افزایش سهم جمعیت و فعالیت در مناطق کم تراکم با اولویت مناطق شرقی و جنوبی کشور.
- ه) سامان بخشی فضای مناسب مراکز زیست و فعالیت به ویژه در مناطق مرزی با تاکید بر مشارکت موثر مردم با:
 - سامان دهی، مدیریت کلان و نظارت مستمر بر پیشرفت و آبادانی کشور با ایجاد شبکه به هم پیوسته مناطق اسکان و فعالیت های ملی و تعریف نقش و کارکرد فراملی هر یک از آن ها در جهت تحقق اهداف چشم انداز و اصول آمایش سرزمین.
 - تقویت هدفمند عوامل پیشرفت و آبادانی در مناطق حساس و ویژه با توجه به ملاحظات دفاعی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی و افزایش نقش و فعالیت مردم در فرایند توسعه.
 - توسعه هماهنگ جزایر و سواحل جنوب و شمال کشور با بهره گیری از ظرفیت استان های هم جوار، موقعیت جغرافیایی، زیربنای اساسی، منابع دریایی و نفت و گاز و استقرار صنایع مرتبط، پشتیبان و انرژی بر و توسعه بازرگانی، گردشگری، آموزش عالی، فنی-حرفه ای و تحقیقات با تقویت تعامل فراملی (طی ده سال در قالب دو برنامه پنج ساله).
 - توسعه هماهنگ مناطق مرزی در شرق و غرب کشور با تقویت امور زیربنایی و بهره گیری از مزیت های نسبی جهت توسعه ظرفیت ملی گردشگری، آموزشی، بازرگانی و تعامل فرامرزی.
 - و) رعایت ملاحظات امنیتی و دفاعی در استقرار جمعیت و فعالیت در سرزمین با تکیه بر:
 - انتخاب مکان های مناسب و استقرار مراکز زیست و فعالیت و همچنین مراکز حیاتی و حساس، متناسب با ملاحظات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی به ویژه امنیتی و پدافند غیرعامل.
 - ارتقاء فعالیت های ملی و استانی در مناطق مرزی با اعطای مشوق های اقتصادی و تقویت زیربناها و استقرار مناسب جمعیت و تقویت نیروهای نظامی و انتظامی متناسب با تهدیدات.
 - سامان دهی سطوح خدمات و استقرار جمعیت در کشور با توجه به مدیریت سوانح طبیعی، حوادث و منابع آب و رعایت شرایط زمین شناسی جهت افزایش ضریب ایمنی تاسیسات زیربنایی و حیاتی و ابنیه مراکز جمعیتی و شهرها و روستاها.
 - تقویت همگرایی، یکپارچگی ملی، وحدت و پیوندهای اجتماعی با ارتقاء سطح توسعه یافتگی مناطق مختلف کشور و ایجاد قطب ها و کانون های توسعه.
 - پیشگیری از مهاجرت های بی رویه به مراکز استان ها با تدابیر لازم.
- ز) استفاده از موقعیت ممتاز جغرافیایی در جهت کسب جایگاه شایسته منطقه ای و جهانی از طریق:
 - تعامل و همکاری با کشورهای منطقه و جهان به ویژه حوزه تمدن ایرانی-اسلامی با تقویت نقش آفرینی سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی کشور در جهت تامین منافع ملی و مشترک.
 - تقویت شبکه ی ریلی و راه های ارتباطی اصلی و شریانی سرزمین و تبدیل کشور به مرکز عبور و مرور هوایی منطقه برای ترانزیت کالا و مسافر و نیز ایفای نقش مرکزیت مبادله انرژی (نفت، گاز، برق) و مخابرات در منطقه به منظور حفظ امنیت منافع ملی.

- جلب مشارکت کشورهای منطقه در طراحی، سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های مشترک در زمینه‌های مختلف به ویژه اقتصادی و زیربنایی در جهت تامین منافع مشترک منطقه‌ای.
- ایجاد و تقویت نهادها و تشکل‌های منطقه‌ای در زمینه‌های گوناگون به ویژه علمی، فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی با بهره‌گیری از عناصر هویت ایرانی-اسلامی.
- انتخاب تعدادی از کلان‌شهرها، بنادر و جزایر مستعد کشور و تجهیز آن‌ها به خدمات پیشرفته‌ی ارتباطی و اطلاعاتی برای پذیرش نقش فراملی.
- ایفای نقش محوری در تعاملات علمی-فنی با منطقه و سایر کشورها با صدور خدمات فنی، مهندسی و آموزشی.
- ح) حفظ، احیاء و بهره‌برداری بهینه از سرمایه‌ها، منابع طبیعی تجدیدشونده و حفظ محیط زیست در طرح‌های توسعه.

۲-۲- راهبردهای بخش جمعیتی، اجتماعی و فرهنگی

راهبردهای تهاجمی (قوت فرصت)، راهبردهای بازنگری (فرصت ضعف)، راهبردهای تنوع (قوت تهدید) و راهبردهای تدافعی (تهدید ضعف) بخش جمعیتی، اجتماعی و فرهنگی استان به شرح زیر است:

راهبردهای SO (Maxi-Max):

- ارتقاء سطح امنیت استان در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و کالبدی به منظور تسهیل فرایند توسعه افزایش سطح سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی
- ارتقاء سطح آگاهی و مشارکت مردم در حوزه‌های محیط زیست، سکونت و فعالیت
- اصلاح نظام آموزشی فنی و حرفه‌ای و کارآمد کردن آن و گسترش متناسب آموزش‌های فنی و حرفه‌ای با مشارکت بخش خصوصی برای توانمندسازی نیروهای محلی
- افزایش آگاهی مردم استان در مورد علم زمین و زندگی ایمن در برابر زلزله
- توسعه تشکل‌های مردمی و حمایتی برای حفظ و احیای صنایع دستی
- حفظ و احیای آداب، رسوم، سنن و فرهنگ محلی و تقویت زمینه‌های مناسب فرهنگی در راستای جذب و پذیرش گردشگران داخلی و خارجی به منظور توسعه فعالیت‌های گردشگری استان
- توسعه تحقیقات برای ایجاد مقاومت در برابر تنش‌های محیطی
- اصلاح و بازنگری در متون و برنامه‌ها و روش‌های آموزشی و تدوین ساز و کار متناسب نمودن نظام آموزشی استان (نظام آموزش و پرورش و نظام آموزش عالی)
- تأمین نیروی کار ماهر و با کیفیت با تأکید بر رویکرد تقاضا محوری در نیازسنجی آموزشی و پژوهشی در سطوح متوسطه و عالی

راهبردهای ST (Maxi-Min):

- استفاده از ابزارهای فرهنگی، آموزشی و رسانه‌ها برای پیشگیری و مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی
- ایجاد زمینه برای ایجاد دگرگونی ساختاری نظام مدیریت در بخش‌های خصوصی و دولتی از نظام سنتی به نظام نوین یکپارچه

- ارتقاء نقش روستائیان استان در توسعه روستایی
 - تشویق و حمایت از سازمان های مردم نهاد (NGO)
 - اصلاح ساختار شهرداری ها و شوراهای شهر و روستا جهت ساماندهی مسایل نظام سکونتگاهی شهری و روستایی
- راهبردهای (Mini-Max)WO :**

- ایجاد زمینه های اشتغال حداکثری زنان
- ایجاد نظام جامع تأمین اجتماعی برای حمایت از محرومان به ویژه گسترش نظام فراگیر تأمین اجتماعی روستاییان و حمایت از نهادهای عمومی و مؤسسات خیریه مردمی
- توسعه رفاه اجتماعی بر اساس مشارکت مردم با تأکید بر توانمندسازی اقتصادی، اجتماعی گروه های آسیب پذیر
- شناسایی فرصت های جدید اشتغال و کسب و کار و رفع موانع موجود جهت کاهش نرخ بیکاری
- گسترش برنامه های فرهنگی، اجتماعی و ورزشی روستاییان

راهبردهای (Mini-Min)WT :

- تقویت سرمایه اجتماعی در استان
- گسترش روحیه تعاون و مشارکت عمومی در همه عرصه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و بهره مند ساختن دولت از همدلی و توانایی های عظیم مردم شهرها و روستاهای استان
- گسترش فضاهای فراغتی فرهنگی و هنری
- تحول در نظام مدیریت و برنامه ریزی استان از بخشی به توسعه ای
- اجرای برنامه های تحول اداری به منظور تقویت میان بخشی وظایف دستگاه های اجرایی و استقرار شایسته گرایی در استخدام، انتصاب و ارتقاء منابع انسانی بخش عمومی
- بهینه سازی دولت و ایجاد دولت الکترونیک و کاهش تصدی های دولت در امور اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- اصلاح و انطباق ساختار مدیریتی استان بر پایه الگوی مدیریت آمایش و توانمندسازی ساختار مدیریت استان با طراحی و تدوین نظام پایش و ارزشیابی یکپارچه و جامع توسعه پایدار
- توسعه نقش و جایگاه زنان در سطوح تصمیم سازی و تصمیم گیری
- پیاده سازی نظام پشتیبان تصمیم گیری در ساختار مدیریتی استان

۲-۳- راهبردهای بخش اقتصادی:

- در این بخش ابتدا مهمترین نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدات بخش اقتصادی استان زنجان بررسی می گردد، سپس راهبردهای توسعه این بخش بیان می گردد:

الف) نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدهای بخش اقتصادی

- نقاط قوت

مهمترین نقاط قوت بخش اقتصادی استان به شرح زیر است:

S1: وجود زیرساخت های مناسب جهت توسعه تجارت و بانکداری الکترونیک برای انجام امور مالی و بازرگانی

- S2: وجود گمرک و بورس منطقه ای و نمایشگاه بین المللی کاسپین برای توسعه تجارت و بازرگانی و تسهیل واردات و صادرات محصولات تولیدی استان
- S3: تولیدات کشاورزی و دامی مازاد بر مصرف استان به عنوان مواد اولیه
- S4: قابلیت تولید و پرورش گیاهان دارویی و صنایع فرآوری و بسته بندی وابسته به آن
- S5: وجود بیش از ۲ میلیون واحد دامی و مزیت استان در تولید محصولات دامی و گوشت قرمز و سفید، تخم مرغ، آبزیان، عسل و فرآورده های لبنی
- S6: روند رو به رشد گسترش دام پروری های صنعتی در سطح استان طی ده سال گذشته
- S7: وجود نژاد گوسفند افشاری در استان و همچنین تعداد قابل توجه گاو و گوساله اصیل و دورگه در برخی شهرستان ها
- S8: وجود طرح های عظیم صنعتی سیمان، آجر صنعتی، ذوب آهن و پتروشیمی و فرصت مناسب برای توسعه صنایع بالا دستی و پایین دستی
- S9: وجود صنایع دستی با قدمتی چنددهزار ساله از جمله ملیله کاری، چارق دوزی، گلیم و جاجیم بافی، چاقو سازی، قالی بافی (فرش افشار و زرنیم)، مسگری، سرامیک سازی و ...
- S10: وجود توان مناسب برای ایجاد صنایع بالادستی و پایین دستی و خوشه های صنعتی با تأکید بر صنایع متالورژی، ذوب فلزات، صنایع مرتبط با انرژی، قطعه سازی ماشین آلات
- S11: توان مناسب استان برای توسعه صنایع (نوین و بومی) از قبیل صنایع فرآوری، تبدیلی و بسته بندی محصولات کشاورزی و دامی و صنایع وابسته به صنایع موجود و صنایع دستی
- S12: وجود جاذبه های طبیعی و تنوع زیست محیطی و تاریخی و باستانی متعدد و با شهرت جهانی در سطح استان

- نقاط ضعف

- مهم ترین نقاط ضعف بخش اقتصادی استان به شرح زیر است:
- W1: توزیع نامتعادل درآمد در سطح شهری و روستایی
- W2: پایین بودن نسبت سرمایه به نیروی کار
- W3: پایین بودن بهره وری سرمایه و نیروی انسانی در بخش صنعت، معدن و کشاورزی
- W4: پایین بودن نرخ رشد تولید ناخالص داخلی استان
- W5: سهم کم استان از ارزش افزوده کارگاههای صنعتی کشور در بخش های صنعت و معدن (در بخش های دولتی، عمومی غیردولتی و خصوصی)
- W6: استقبال اندک سرمایه گذاران بومی جهت سرمایه گذاری های صنعتی و معدنی و کمبود سرمایه گذاری بخش خصوصی در این بخش
- W7: سرمایه گذاری صنعتی نامناسب با ظرفیت های سرزمینی استان
- W8: ضعف هماهنگی دستگاههای اجرایی در شناسایی صنایع بومی استان و جذب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی برای توسعه این صنایع

- W9: ضعف در جذب سرمایه های موجود در بخشهای تولیدی و تمایل کم بخش خصوصی و مردم در سرمایه گذاریهای صنعتی و معدنی
- W10: انرژی بر بودن بخش عمده ای از صنعت استان
- W11: پایین بودن درآمد سرانه و سطح پس انداز استان و عدم سرمایه گذاری مناسب در امور خدمات و بازرگانی
- W12: کمبود تعاونی ها و شرکت های سرمایه گذاری برای جمع آوری سرمایه ها و به کارگیری این سرمایه ها در سرمایه گذاری های مولد
- W13: ضعف در صادرات تولیدات کشاورزی استان و عدم حضور در بازارهای بین المللی
- W14: گرایش بیشتر به بازرگانی داخلی و کم توجهی به توسعه بازرگانی خارجی و فراملی
- W15: نبود تشکل های تخصصی در بخش خدمات بازرگانی به ویژه در زمینه ایجاد تشکل های صادراتی کالای تولیدی مزیت دار استان
- W16: عدم رشد متناسب عوامل تولید (انرژی، سرمایه، نیروی انسانی، آب و خاک)
- W17: پایین بودن سهم استان از کل منابع بازارهای پولی کشور
- W18: عدم اتکای صنعت مستقر در استان به توان بالای کشاورزی استان
- W19: عدم گسترش بازار سرمایه متناسب با ظرفیت و توان استان
- W20: پایین بودن میزان فعالیتهای مشارکتی و پایدار در اقتصاد استان
- W21: نبود زیرساخت ها و بستر آماده برای سرمایه گذاری های صنعتی و روند کند آماده سازی برخی شهرک های صنعتی در شهرستان های حاشیه ای استان (ایجرود، خدابنده، طارم، ماهنشان)
- W22: غالب بودن شیوه های آبیاری سنتی و راندمان پایین این شیوه ها و اتلاف منابع آب سطحی و زیرسطحی در امور کشاورزی
- W23: ضعف صنایع بسته بندی و صنایع تبدیلی و فرآوری متناسب با سطح تولید کشاورزی استان
- W24: تعداد قابل توجه طرح های نیمه تمام صنعتی و معدنی و سرعت کم تکمیل و بهره برداری از برخی از آنها (پتروشیمی، ذوب آهن و سیمان)
- W25: ضعف فراوری و تبدیل مواد معدنی و عدم شکل گیری زنجیره های تولید و خوشه های صنعتی مرتبط با فعالیت های صنعتی و معدنی استان به ویژه در زمینه سرب و روی و صنایع بالادستی و پایین دستی
- W26: کیفیت پایین و غیررقابتی بودن صنایع دستی و بومی استان
- W27: کمبود صنایع روستایی، بیکاری و مهاجرفرستی روستاها
- W28: بهره برداری ضعیف از فرودگاه زنجان و عدم وجود پروازهای بین المللی
- W29: سنتی بودن بخش مدیریت در اکثر معادن، پایین بودن سطح سواد شاغلین معدن و پایین بودن راندمان تولید
- W30: ضعف در اطلاع رسانی توانهای گردشگری استان برای گردشگران و سرمایه گذاران خارجی بخش گردشگری
- W31: ضعف خدمات پشتیبان تولید و فقدان شرکت های مشاوره ای، فنی و تحقیقاتی به ویژه در بخش کشاورزی و معدن و بازرگانی

- W32: ضعف شبکه توزیع و رشد نامتناسب واسطه‌گری‌ها
- W33: عدم استفاده بهینه از جاذبه‌های گردشگری استان و برای توسعه فعالیت‌های گردشگری، حفظ و احیاء موارث فرهنگی
- W34: مصرف بالای انرژی در بخشهای مختلف
- W35: ضعف در شناسایی توانمندی‌های استان در بخش صنایع دستی در کشورهای همجوار و دارای تشابهات فرهنگی، مذهبی و قومیتی
- W36: کوچک بودن قطعات اراضی کشاورزی
- W37: پایین بودن سطح فناوری مورد استفاده در معادن و فرسوده و مستهلک بودن ماشین‌آلات مورد استفاده
- W38: عدم انجام پژوهش‌های کاربردی و نبود ارتباط و هماهنگی کافی بین مراکز آموزش عالی با بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، صنعت و خدمات) و ارتباط اندک این بخش‌ها با دانشگاه‌ها در زمینه تربیت نیروی انسانی و کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش دیده در بخشهای اقتصادی
- W39: ناتوانی در استفاده از دانش روز در مدیریت و بهره‌برداری از واحدهای صنعتی و معدنی در امور مختلف، تولید، صادرات، بازاریابی، انبارداری

- فرصت‌ها

- مهمترین فرصت‌های بخش اقتصادی استان به شرح زیر است:
- O1: وجود پتانسیل مناسب برای ایجاد شکل‌های تعاونی در زمینه صنایع دستی به ویژه در بخش قالی بافی
- O2: افزایش میل به سفر و گردش
- O3: رشد فناوری مدرن در زمینه‌های مختلف تولیدی
- O4: رشد روزافزون فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در جهان و کشور
- O5: افزایش سواد و آگاهی‌های عمومی
- O6: وجود پتانسیل مناسب برای ایجاد صنایع الکترونیک و میکروالکترونیک در استان با توجه به جهت‌گیری استان برای تبدیل شدن به قطب الکترونیک

- تهدیدها

- مهمترین تهدیدهای بخش اقتصادی استان به شرح زیر است:
- T1: سهم پایین پژوهش در تصمیمات و سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی
- T2: ضعف زیرساخت‌ها، تجهیزات و امکانات مخابراتی برای توسعه خدمات بانکداری الکترونیک و عدم رشد کافی بخش خدمات نوین بازرگانی از جمله تجارت الکترونیک در استان
- T3: کمبود نیروی متخصص و آموزش دیده و شرکت‌های فنی و تخصصی در زمینه خدمات بازرگانی و صادرات و واردات
- T4: ناملايمات اقلیمی در برخی بخش‌های استان از جمله سردسیر بودن، بادهای گرم، محدود بودن فصل کاری، پایین بودن میزان بارش و رژیم زمانی و مکانی نامناسب

- T5: نوسان زیاد قیمت محصولات کشاورزی در فصل برداشت و ورود خسارت به فعالان بخش کشاورزی استان
- T6: نظام قیمت گذاری نامناسب در خرید تضمینی محصولات کشاورزی
- T7: کمبود منابع مالی (ملی) و سرعت رشد پایین اجرای طرح های عمرانی تامین آب و ذخیره سازی منابع آب سطحی استان و طولانی شدن اجرای برخی از این طرح ها
- T8: وجود پدیده قاچاق کالا و اقتصاد زیرزمینی و واردات بی رویه و خرید و فروش کالاهای غیرمجاز و رکود بازارهای کالاهای داخلی به دلیل همجواری استان با استان های مرزی
- T9: ضعف شبکه تامین مالی در ارائه تسهیلات به میزان نیاز در بخش های مختلف اقتصادی
- T10: رشد اندک بخش تعاونی و تشکل های اقتصادی مردمی به منظور جمع آوری سرمایه و به کارگیری آن در سرمایه گذاری های مولد
- T11: ضعف پیوندهای اقتصادی درون بخشی و بین بخشی
- T12: عدم آشنایی کافی فعالان اقتصادی با روشهای مختلف تامین مالی
- T13: وجود قوانین و مقررات مخل کسب و کار
- T14: نبود پنجره های واحد ارایه خدمات
- T15: ضعف در تامین زیرساختهای موردنیاز
- T16: اعمال سلاقی مختلف در اجرای قوانین مربوط به معافیت های مالیاتی
- T17: نبود سیستم اطلاعات جامع و یکپارچه شامل زیرساختهای موجود و ظرفیت های مناطق مختلف جهت تسهیل در تصمیم گیری استقرار طرح های سرمایه گذاری (نقشه راه سرمایه گذاری)
- T18: وابستگی پروژه های زیرساختی به بودجه های دولتی و عدم وجود مشوق های لازم جهت بهره گیری از ظرفیت های بخش خصوصی در تامین زیرساختها و همچنین در دسترس نبودن مطالعات به روز و کامل فنی و اقتصادی پروژه های مذکور
- T19: مشخص نبودن ساز و کارهای اجرایی و عدم امکان بهره مندی از برخی مشوق ها و معافیتهای مختص شهرک های صنعتی دولتی توسط بخش خصوصی در ایجاد شهرک های صنعتی خصوصی
- T20: انحصاری بودن ارایه خدمات توسط شرکتهای خدمات رسان دولتی و نبود فضای رقابتی در این حوزه
- T21: صادرات بیشتر کالاهای صادراتی استان از پایانه های مرزی و گمرکات سایر استانها
- T22: عدم وجود برنامه مدون و منسجم در مراحل مختلف کاشت، داشت و برداشت محصولات کشاورزی و بهره وری پایین بخش کشاورزی
- T23: عدم بهره برداری مناسب از سیاست های توسعه متوازن منطقه ای و تمرکززدایی از مرکز

ب) راهبردهای بخش اقتصادی

براساس بررسی های انجام شده راهبردهای تهاجمی (قوت فرصت)، راهبردهای بازنگری (فرصت ضعف)، راهبردهای تنوع (قوت تهدید) و راهبردهای تدافعی (تهدید ضعف) بخش اقتصادی استان به شرح زیر است:

راهبردهای SO (Maxi-Max):

- توسعه موزه‌ها در سطح استان
- توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری در بورس و ارائه آموزش‌های مربوطه به اقشار مختلف جامعه
- گسترش زیرساخت فناوریهای اطلاعاتی و ارتباطاتی
- توسعه ی سخت افزاری و نرم افزاری شبکه‌های فناوری ارتباطات و اطلاعات مراکز سکونتگاهی استان
- ایجاد شهرک صنعتی الکترونیک و فناوری اطلاعات و سرمایه‌گذاری در ICT و پارک علم و فناوری صنایع دانش بنیان

راهبردهای ST (Maxi-Min):

- توسعه فرصت‌های سرمایه‌گذاری و فراهم نمودن زمینه‌های تشویق و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در فعالیت‌های اقتصادی
- افزایش تخصیص بودجه برای پژوهشهای کاربردی و مسئله محور در بخش‌های مختلف اقتصادی
- توجه به رشد خدمات نوین بازرگانی
- ایجاد تحول در بخش صادرات برای حضور بیشتر در بازارهای بین‌المللی
- گسترش پوشش‌های بیمه‌ای در فعالیت‌های کشاورزی
- گسترش پیوندهای اقتصادی درون‌استانی و بین منطقه‌ای
- توسعه واحدهای تبدیلی و تکمیلی صنایع غذایی به دلیل وجود محصولات کشاورزی و دامی فراوان و متنوع

راهبردهای WO (Mini-Max):

- ارتقای کیفی صنایع دستی استان با هدف حضور جدی و موثر استان در بازارهای ملی و فراملی
- مدیریت بهینه مصرف انرژی استان
- ارتقای سطح بهره‌وری استان
- بهره‌گیری از دانش بومی و فن‌آوری‌های نوین در حفاظت، احیا، توسعه و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی
- تهیه بانک جامع اطلاعات زیست محیطی استان
- تکمیل پایگاه داده مکانی استان با مشارکت کلیه دستگاههای اجرایی استان جهت مدیریت بحران
- ایجاد صنایع پایین دستی محصولاتی چون آلیاژهای روی، پودر روی، فراوری سنگ‌های تزئینی و ساختمانی با تکنولوژی روز

راهبردهای WT (Mini-Min):

- متعادل سازی نقش دولت در کنترل سرمایه‌گذاری در شهر و شهرستان زنجان و هدایت آن به سمت مناطق مستعد حاشیه‌ای استان با هدف کاهش تمرکز جمعیت و فعالیت در محورها و مراکز متورم رشد
- تربیت نیروی متخصص و آموزش دیده و توسعه شرکت‌های فنی و تخصصی در زمینه خدمات بازرگانی نوین و صادرات و واردات

- ارتقای جایگاه پژوهش در سطوح مختلف آموزشی و دانشگاهی و ارتقاء کمی و کیفی مراکز پژوهشی و تحقیقاتی و بهره‌گیری از دستاوردهای این مراکز در فعالیت‌های اقتصادی
- توسعه مراکز خدمات مشاوره فنی و تحقیقاتی جهت پشتیبانی فعالیت‌های کشاورزی و دامداری استان
- تغییر رویکرد آموزش عالی استان با اولویت نیازها و الزامات توسعه استان و تقویت مراکز آموزش عالی جهت توسعه تحصیلات تکمیلی و پژوهش‌های تخصصی
- ایجاد واحدهای بازیافت کامل فلزات سنگین از پسماندهای روی، تولید فروآلیاژ، توسعه و تکمیل صنایع فولاد استان با توجه به پتانسیل معادن سنگ آهک استان

۲-۴- راهبردهای بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی

در این بخش ابتدا مهمترین نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدات بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی استان زنجان بررسی می‌گردد، سپس راهبردهای توسعه این بخش بیان می‌گردد:

الف) نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی

- نقاط قوت

مهمترین نقاط قوت بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی استان به شرح زیر است:

- S1: ویژگی‌های مساعد اقلیمی و زیستی
- S2: وجود ذخایر ارزشمند گیاهی و جانوری
- S3: وجود روستاهای مستعد و پرجمعیت

- نقاط ضعف

مهمترین نقاط ضعف بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی استان به شرح زیر است:

- W1: تخصیص ناکافی منابع برای حفاظت از منابع آب و خاک استان
- W2: نسبت ۱۰ درصدی کنترل و پایش آلودگی خاک به کل مساحت استان
- W3: مصرف بیش از حد کود و سموم کشاورزی در اراضی زراعی و باغی و ورود خسارات قابل توجه به منابع آب و خاک استان
- W4: پایین بودن کیفیت زیست در محیط‌های شهری و روستایی
- W5: حاشیه نشینی و اسکان غیررسمی در شهر زنجان
- W6: از دست رفتن نیروی کار جوان مناطق روستایی به نفع مناطق شهری و ایجاد شکاف نسلی
- W7: عدم توسعه مناسب خطوط ریلی با وجود واقع شدن در مسیر ترانزیت بین‌المللی

- فرصت‌ها

مهمترین فرصت‌های بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی استان به شرح زیر است:

- O1: امکان پذیرش نقش و عملکردهای چندگانه در سطوح ملی و منطقه‌ای
- O2: شرایط مساعد طبیعی و اقلیمی برای زندگی و فعالیت
- O3: وجود پیمان‌ها و کمک‌های بین‌المللی برای حفظ محیط زیست

O4: افزایش آگاهی عمومی در رابطه با ضرورت حفاظت از محیط زیست

O5: توسعه اکوتوریسم

O6: امکان جبران کمبود آب استان از منابع آبی گیلان (با توجه به همجواری با این استان و اینکه سالانه بیش از ۷ میلیارد متر مکعب از آبهای این استان بدون استفاده وارد دریای خزر می شود)

O7: وجود شرایط جغرافیایی ایمن از نظر پدافند غیرعامل جهت تبدیل استان به مرکزیت توسعه صنایع نظامی و حساس کشور

- تهدیدها

مهمترین تهدیدهای بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی استان به شرح زیر است:

T1: وجود رقبه‌های منطقه ای برای نقش پذیری در منطقه شمال غرب

T2: وجود اقلیم نیمه خشک فراسرد و کوهستانی بودن استان و محدودیت برای استقرار جمعیت و انجام فعالیت های اقتصادی و توسعه زیرساخت ها و امکانات زیربنایی

T3: محدودیت بارش (۴۵۰-۲۰۰ میلی متر) و احتمال وقوع خشکسالی

T4: عدم هماهنگی لازم بین مراجع صادرکننده مجوزهای استقرار فعالیت های صنعتی و معدنی با ضوابط زیست محیطی

T5: امکان شیوع بیماری های مشترک بین دام و انسان

T6: گسترش شتابان استفاده از وسایل حمل و نقل موتوری

ب) راهبردهای بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی

بر اساس بررسی های انجام شده راهبردهای تهاجمی (قوت فرصت)، راهبردهای بازنگری (فرصت ضعف)، راهبردهای تنوع (قوت تهدید) و راهبردهای تدافعی (تهدید ضعف) بخش محیطی، زیست محیطی و کالبدی و زیرساختی استان به شرح زیر است:

راهبردهای SO (Maxi-Max):

- بهره گیری از ویژگی های مساعد اقلیمی و زیستی جهت پذیرش نقش و عملکرد ملی و منطقه ای
- بهره گیری از ویژگی های مساعد اقلیمی جهت توسعه صادرات محصولات کشاورزی استان
- بهره گیری از ویژگی های مساعد اقلیمی و زیستی جهت جذب جمعیت از کلان شهرهای پیرامون
- بهره گیری از ویژگی های اقلیمی و زیستی به ویژه توان های گردشگری طبیعی جهت توسعه ی اکوتوریسم و ژئوتوریسم

- استفاده از ذخایر ارزشمند گیاهی استان جهت توسعه ی صنایع غذایی و صنایع گیاهان دارویی

- ارتقای فرهنگ عمومی در پایداری منابع طبیعی و زیست محیطی

- بهره مندی از جاذبه های روستایی استان جهت توسعه ی گردشگری روستایی

راهبردهای ST (Maxi-Min):

- استفاده از توان اقلیمی و زیستی مساعد جهت افزایش نقش پذیری استان در منطقه ی شمال غرب

- استفاده از ویژگی‌های اقلیمی استان جهت توسعه ی گردشگری ورزشی و زمستانی
- تغییر الگوی فعالیت در روستاهای مواجه با کمبود آب از کشاورزی و دامپروری کم بازده به فعالیت های اقتصادی پربازده چون گردشگری و صنایع دستی بومی
- تدوین و اجرای ضوابط و مقررات دقیق جهت صدور مجوز استقرار فعالیت ها در پهنه ی استان

راهبردهای WO (Mini-Max):

- تقویت نظام ارزیابی محیط زیستی و توسعه سامانه های پایش و مقابله با تهدیدات زیستی
- تقویت نظام ارزیابی محیط زیستی و توسعه سامانه های پایش و مقابله با تهدیدات زیستی
- تخصیص منابع مالی برای حفاظت از منابع آب و خاک استان برای حفظ شرایط مناسب زیست و فعالیت
- تخصیص منابع برای حفاظت از منابع زیستی استان و توسعه ی اکوتوریسم
- افزایش کنترل آلودگی های زیستی استان با بهره گیری از سطح بالای آگاهی شهروندان
- کاهش مصرف کود و سموم کشاورزی برای بهبود شرایط زیست در استان
- توسعه ی گردشگری روستایی با به کارگیری نیروی کار جوان روستایی
- ارتقای سطح بهداشت، سلامت و ایمنی صنایع و فراورده های گیاهی، دامی و شیلات
- توسعه گسترش مناطق عاری از بیماری های دام، طیور و کنترل مبادی ورودی دام
- ارتقای سطح آمادگی عمومی در مواجه با تهدیدات بیولوژیک و اپیدمی ها در حوزه های کشاورزی و دامی در مبادی و مرزهای ورودی استان

راهبردهای WT (Mini-Min):

- تدوین ساز و کارهایی برای کاهش مصرف آلاینده های شیمیایی مانند کود و سموم دفع آفات در امور کشاورزی
- توسعه روش های بیولوژیک و غیرشیمیایی جهت کنترل آفات و بیماری های گیاهی و دامی
- شناسایی منابع آلوده و اپیدمیولوژیکی بیماری های دام و بیماری های مشترک بین انسان و حیوان و تاثیرات اقتصادی ناشی از بیماری ها
- ایجاد هماهنگی بین مراجع صادرکننده ی مجوزهای استقرار فعالیت های صنعتی و معدنی با توجه به ضوابط زیست محیطی جهت کنترل آلودگی منابع آب و خاک
- افزایش کیفیت زیست در سکونتگاه های شهری و روستایی به منظور پیشگیری از بیماری ها
- توانمندسازی مناطق اسکان غیررسمی استان (شهر زنجان)

۱- مطالعات برنامه آمایش استان زنجان

۱-۲- شهرستان ایجرود

برنامه های توسعه شهرستان ایجرود در قالب برنامه آمایش استان زنجان به شرح زیر است:

۱. اجرای طرح های پیشگیری، مهار و پخش سیلاب و کنترل هرز آب ها
۲. افزایش تولید آبزیان پرورشی به ویژه ماهی در قفس
۳. حمایت از ایجاد کشتارگاه صنعتی در بخش توزیع گوشت قرمز و طیور در مراکز شهرستان

۴. راه اندازی مراکز اطلاع رسانی گردشگری در قطب های گردشگری استان
۵. اجرای طرح های مرمت و احیای ابنیه فرهنگی و تاریخی و مذهبی شهرستان ایجرود
۶. امکان سنجی تاسیس دهکده های سلامت در استان
۷. ایجاد زیرساخت های گردشگری در مناطق نمونه ی گردشگری استان
۸. ایجاد و تکمیل زیرساخت های گردشگری استان
۹. احداث مجتمع خدماتی رفاهی در مسیر زنجان، ایجرود
۱۰. احداث کتابخانه عمومی درجه ۵
۱۱. تحویل حجمی آب در انتهای شبکه های آبیاری اصلی
۱۲. ساحل سازی حاشیه ی رود قزل اوزن
۱۳. تامین آب آشامیدنی روستاهای شهرستان ایجرود
۱۴. انتقال آب آشامیدنی روستاهای شهرستان ایجرود
۱۵. احداث و ترمیم مخازن ذخیره آب آشامیدنی روستاهای شهرستان ایجرود
۱۶. توسعه، بازسازی و اصلاح شبکه آب آشامیدنی روستاهای شهرستان ایجرود
۱۷. نگهداری و بازسازی تاسیسات آب آشامیدنی روستاهای شهرستان ایجرود
۱۸. مطالعه و ایجاد تاسیسات فاضلاب
۱۹. تکمیل مجتمع های آب رسانی روستایی دارای اولویت شهرستان ایجرود
۲۰. اجرای برنامه پایش ایمنی آب شرب روستاهای شهرستان ایجرود (از منبع تامین تا مصرف)
۲۱. مطالعه و اجرای طرح های مدیریت مصرف و کاهش هدررفت آب شرب روستاهای تحت پوشش امور آبفای شهرستان ایجرود (از منبع تامین تا مصرف)
۲۲. ارتقاء کیفیت آب شرب از طریق نصب سامانه های تصفیه پیشرفته و ایجاد سامانه دوم در روستاهای شهرستان ایجرود
۲۳. اولویت بندی و مطالعه طرح های تامین، انتقال، ذخیره و شبکه توزیع آب روستاهای شهرستان ایجرود
۲۴. چهار بانده کردن محور زنجان-بیجار

۳-۲- طرح ها، پروژه ها و اقدامات اجرایی مشترک بین شهرستان های استان

- برنامه های توسعه مشترک بین شهرستان های استان در قالب برنامه آمایش استان زنجان به شرح زیر است:
- کنترل برداشت از منابع آب زیرزمینی به ویژه در دشت های با آبخوان منفی از جمله دشت های ابهر، سلطانیه، زنجان، خدابنده، ساجس؛
 - مطالعه ی ایجاد منطقه ی شهری در پهنه ی واقع در محدوده های شهری زنجان، ابهر، قیدار؛
 - تهیه طرح های مرتع داری؛
 - بذرکاری و کپه کاری؛
 - کودپاشی؛

- اجرای طرح‌های حفاظت و قرق مراتع؛
- احداث آبشخورهای فلزی در مراتع جهت کاهش فشار دام بر مراتع؛
- تبدیل دیمزارهای کم‌بازده و تغییر آن‌ها به طرح‌های تولید علوفه (یونجه کاری)؛
- مدیریت و کنترل پروانه چرا؛
- آماده‌سازی، پیشگیری و اطفای حریق در مراتع و جنگل‌های استان؛
- اجرای طرح‌های مبارزه با بیابان‌زایی؛
- جلوگیری و برخورد قاطع با تخلفات صید و شکار و تخریب منابع طبیعی؛
- احداث و تجهیز ساختمان‌ها و پاسگاه‌های ثابت و سیار حفاظت محیط زیست و حیات وحش؛
- ارتقای فرهنگ رفتاری و تعاملی مردم با گردشگران؛
- تهیه نقشه پهنه‌های واجد ارزش گردشگری استان به تفکیک فصول بر اساس ضوابط اکوتوریسم؛
- تهیه نقشه جامع اکوتوریسم استان با تکیه بر محاسبه توان اکولوژیک سرزمین؛
- ایجاد مراکز آموزش عالی کاربردی صنایع دستی؛
- گسترش و تقویت انجمن‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد صنایع دستی؛
- حمایت از هنرمندان و صنعتگران سنتی و صنایع دستی؛
- توسعه ی مراکز کارگاهی صنایع دستی و بومی استان (کارگاه‌ها)؛
- تولید و کاشت نهال بوته‌ای؛
- تکمیل شبکه ی انتقال گاز در سطح استان؛
- اجرای برنامه‌های تقویت زمینه‌های کارآفرینی و نوآوری در بین مردم به ویژه جوانان و قشر تحصیل کرده؛
- ایجاد رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش در مراکز شهرستان‌ها؛
- احداث، توسعه، تکمیل، تجهیز و استانداردسازی مراکز بهداشتی و درمانی و خانه‌های بهداشت؛
- توسعه، استانداردسازی و بهسازی بخش اورژانس بیمارستانی؛
- تامین و نوسازی آمبولانس ۱۱۵؛
- توسعه اورژانس موتوری؛
- راه‌اندازی پایگاه اورژانس شهری؛
- راه‌اندازی پایگاه اورژانس جاده‌ای؛
- راه‌اندازی پایگاه اورژانس روستایی؛
- تبدیل پایگاه‌های جاده‌ای مستقر در کانکس به ساختمان؛
- راه‌اندازی اورژانس ریلی؛
- توسعه شبکه رادیویی از آنالوگ به دیجیتال GPS؛
- تکمیل و تجهیز آزمایشگاه مرجع سلامت؛
- راه‌اندازی بخش دندانپزشکی در مراکز منتخب دانشگاه علوم پزشکی؛

- تکمیل و تجهیز و بهینه سازی و توسعه بلوک های زایمانی؛
- احداث و تجهیز و راه اندازی بخش های سوختگی در سطح استان؛
- ایجاد، تجهیز و استانداردسازی بخش های درمان ناباروری؛
- استانداردسازی مراکز پیوند؛
- تکمیل و بازسازی فضای فیزیکی بخش های بستری بیمارستان ها؛
- بهسازی و نوسازی تاسیسات و پشتیبانی و زیربنایی؛
- بازسازی فضای فیزیکی بخش های جراحی؛
- بازسازی و توسعه فضای پاراکلینیک بیمارستان ها؛
- بازسازی فضاهای عمومی و محوطه بیمارستان ها؛
- اجرای طرح های صنعتی Hi-Tech؛
- ایجاد انبارهای چندمنظوره کالا در مراکز شهرستان ها؛
- حمایت از ایجاد سردخانه ها در مراکز شهرستان ها؛
- استفاده حداکثری از مواد معدنی و عناصر همراه و باطله های معدنی؛
- نوسازی ماشین آلات و تجهیزات معدنی با تاکید بر فناوری های روز؛
- پشتیبانی از سرمایه گذاری داخلی و خارجی در زنجیره معدن و صنایع معدنی؛
- ایجاد پنجره واحد تجاری برای روان سازی سرمایه گذاری؛
- ساماندهی واحدهای غیردولتی پخش کالا و شبکه های توزیع و اصلاح ساختارهای غیربهره ور در زنجیره توزیع؛
- اجرای طرح های پهنه بندی تخصصی تخلیه و توزیع کالا در مناطق مختلف استان؛
- اجرای طرح های توسعه ی انبار و دپوی کالا و بار؛
- حمایت از طرح های کوچک صنعتی شهری و روستایی (کارگاه های متمرکز و غیرمتمرکز تولید فرش به تعداد ۲۰۰ واحد)؛
- فرهنگ سازی در جهت عدم استفاده از کالاهای قاچاق؛
- ایجاد مراکز تخصصی صنعتی و خدماتی در روستا شهرها؛
- محدود کردن فعالیت های صنعتی به نواحی و شهرک های صنعتی استان؛
- اجرای طرح های تفکیک زباله؛
- استفاده از پساب ها و رواناب ها در توسعه ی فضاهای سبز و بام های سبز شهری؛
- اجرای طرح های ایمنی در محل ریزش ها؛
- اجرای طرح های توسعه ی شرکت ها و بخش حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر؛
- اجرای طرح های توسعه ی حمل و نقل عمومی، شهری و بین شهری و روستایی در بخش حمل و نقل کالا و مسافر؛
- حمایت از اجرای طرح های پوشش بیمه ای در حوزه ی حمل و نقل و جابجایی کالا؛

- ارتقای سطح ایمنی و بهسازی راه های اصلی استان؛
- احداث پایانه های حمل و نقل برون شهری در مراکز شهرستان ها؛
- نوسازی تجهیزات راهداری جدید مثل برف خور و برف روب های مکانیکی؛
- استفاده از فناوری های جدید مانند آسفالت های ماستیکی و رباط های کنترل دار در عملیات راهداری؛
- تعیین ارزش اقتصادی آب برای مصارف مختلف؛
- اعمال مدیریت بهینه تقاضای آب با مشارکت بهره برداران؛
- تجهیز نقاط تحویل آب به وسایل اندازه گیری حجمی در کلیه مصارف؛
- واگذاری طرح ها و تاسیسات آبی به تشکل های بهره برداران؛
- سرمایه گذاری در طرح های بخش آب با منابع بخش خصوصی؛
- حفاظت، احیا، لایروبی و مرمت قنوات؛
- احداث و بهسازی کانال های انتقال آب؛
- اجرای طرح های پاک سازی و لایروبی رودخانه ها؛
- ساخت دیوارهای حفاظتی رودخانه ها؛
- شناسایی چاه های غیرمجاز به منظور جلوگیری از برداشت های غیرمجاز؛
- اجرای طرح های کنترل برداشت مازاد از منابع آب از جمله سامانه های کنترل هوشمند؛
- حفاظت از آبراهه ها و رودخانه ها؛
- احداث ایستگاه هشدار وقوع سیل؛
- به کارگیری فناوری های نوین در شبکه های توزیع انرژی؛
- مطالعه و امکان سنجی قابلیت های طبیعی و محدوده های پرتوان استان برای تولید انرژی های پاک؛
- مدیریت مشارکت بخش خصوصی در سطوح مختلف تامین و تولید انرژی (به ویژه از منابع تجدیدپذیر)؛
- مدیریت مشارکت بخش خصوصی در ایجاد نیروگاه های بادی و خورشیدی؛
- احداث شبکه های تامین برق (صنعتی / کشاورزی)؛
- احداث خطوط و پست های انتقال برق؛
- نوسازی شبکه های فرسوده انتقال برق؛
- احداث نیروگاه های جدید تامین برق (فسیلی / آبی / انرژی های نو)؛
- ارائه ی برنامه های تشویقی برای جلب مشارکت مردمی در بهینه سازی مصرف آب و انرژی؛
- مشارکت جویی از بخش خصوصی در مدیریت استحصال، انتقال و مصرف آب و انرژی؛
- اجرای برنامه های اجتماعی و فرهنگی برای بهینه سازی الگوی مصرف آب و انرژی؛
- مطالعه برای بازسازی و نوسازی خطوط تولید و به کارگیری فناوری های نوین برای کاهش شدت انرژی در فرایندهای تولیدی (مشترکین ۷ مگاوات به بالا)؛
- همکاری و مشارکت با بخش غیردولتی پستی داخلی و بین المللی در عرضه خدمات پستی؛

- توسعه خدمات نیابتی در سطح روستاها؛
- حمایت از تولید محصولات کم آب بر با استفاده از اصلاح الگوی کشت و بذر؛
- کنترل و اعمال مدیریت بهینه بر مصرف کود شیمیایی و سموم دفع آفات؛
- ایجاد صنایع و تاسیسات مورد نیاز برای کاهش ضایعات محصولات کشاورزی از قبیل کارخانه های بسته بندی و عرضه بسته بندی شده کالاهای قابل عرضه به جای روش فله ای؛
- سرمایه گذاری در تولید، فراوری، بازاریابی و عرضه ی گیاهان دارویی و صنعتی؛
- افزایش سرمایه گذاری بخش خصوصی در افزایش ضریب مکانیزاسیون بخش کشاورزی استان؛
- ارتقای سطح پوشش بیمه محصولات گیاهی، دام و طیور و آبزیان؛
- توسعه خوشه های تولید زیر بخش دام و طیور؛
- گسترش کشاورزی دانش بنیان؛
- اجرای طرح های تشویقی و حمایتی برای پیاده سازی الگوهای کشت مناسب مناطق مختلف استان؛
- توسعه کشت محصولات با نیاز آبی کمتر؛
- تبدیل الگوی کشاورزی سنتی به کشاورزی مدرن صنعتی؛
- بهینه سازی الگوی کشت؛
- توسعه کشت دوم با رعایت اصول کشت خاک ورزی حفاظتی؛
- ساماندهی دامداری های سنتی و کاهش سهم جمعیت دامداری های سنتی گسترده؛
- توسعه سطح مکانیزاسیون واحدهای دام، طیور، زنبور عسل و کرم ابریشم؛
- مطالعه ی امکان سنجی اصلاح نژاد دام و طیور؛
- حمایت از طرح های پرورش زنبور عسل؛
- حمایت از توسعه کشاورزی ارگانیک با کنترل و نظارت بر استفاده صحیح از کودها و سموم شیمیایی؛
- پایش و کنترل سموم، فلزات سنگین و باقیمانده های دارویی در فرآورده های دامی و خوراک دام؛
- جایگزینی کودهای طبیعی (ارگانیک) و مبارزه ی بیولوژیک imp با آفات؛
- استفاده از راهکارهای افزایش راندمان و کاهش مصرف برق در بخش کشاورزی؛
- طراحی، استقرار و توسعه استفاده از سامانه های نرم افزاری؛
- ایجاد، اصلاح و بهبود ساختارهای بازار و تجارت محصولات و نهاده های کشاورزی؛
- مطالعه، پژوهش و ارتقای توانمندی و دانش فعالان و دست اندرکاران بازار و تجارت محصولات کشاورزی؛
- اجرای سیاست های حمایتی دولتی در راستای بهبود مدیریت بازار و تجارت محصولات کشاورزی؛
- توسعه صادرات محصولات کشاورزی؛
- تعیین ظرفیت تحمل زیست بوم ها و منابع طبیعی استان در انواع بهره برداری ها؛
- افزایش سطح نظارت دستگاه های نظارتی حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست؛
- ایجاد انگیزه های لازم برای مشارکت مردم در حفاظت و بهره برداری از منابع جنگلی و مراتع و محیط زیست؛

- حمایت از تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد فعال زیست‌محیطی؛
- واگذاری بخشی از تصدی‌گری‌های زیست‌محیطی به سمن‌های فعال استان؛
- اجرای برنامه‌های آموزشی و فرهنگی برای ارتقای سطح آگاهی شهروندان نسبت به محیط زیست و توسعه پایدار؛
- شناسایی منابع آلاینده (آب / خاک / هوا)؛
- کنترل سطح آلودگی‌های آب، خاک، هوا و پرتو در حوزه‌های طبیعی و سکونتگاه‌های شهری و روستایی استان؛
- احداث ایستگاه‌های سنجش و پایش آلودگی‌های آب، هوا، خاک و صوت؛
- نظارت بر رعایت الزامات زیست‌محیطی در جانمایی دفع و دفن زباله‌های خانگی، صنعتی و بیمارستانی؛
- حمایت از بخش خصوصی و ارتقاء کیفیت مدیریت پسماندهای پزشکی با لحاظ چرخه تفکیک، جمع‌آوری و دفع مجزا؛
- پهنه‌بندی مناطق حساس و بحرانی و ارزشمند محیط زیست؛
- ایجاد قرق‌های اختصاصی؛
- استقرار واحدهای بازیافت زباله در سکونتگاه‌های شهری (تولید کمپوست یا تولید برق)؛
- بازآفرینی شهری پایدار در بافت‌های نارکارآمد شهری (شهرهای مرکزی شهرستان‌ها)؛
- سیاست‌های صنعتی‌سازی با هدف استفاده درست از منابع و جلوگیری از اتلاف آن (مصالح و انرژی)؛
- تکمیل راه‌های استان در راستای تبدیل ساختار استان از شبکه‌ای به شعاعی به طول ۳۰۰ کیلومتر؛
- احداث و راه‌اندازی پایگاه‌های امداد و نجات بین جاده‌ای؛
- اصلاح ویژگی‌های فنی و مهندسی نقاط حادثه‌خیز جاده‌ای؛
- رفع نقاط حادثه‌خیز و خطرناک در محورهای ارتباطی استان؛
- افزایش سرانه فضاهای ورزشی روباز جهت رسیدن به سرانه ۰/۵۲۵ مترمربع برای هر نفر (در قالب چمن‌های مصنوعی فوتسال در مرکز محلات شهرها - در مرکز دهستان‌ها یا روستاهای با جمعیت بالا و دارای مرکزیت - چمن طبیعی در مناطق مهم شهری که از بابت تامین آب و زمین مشکل نداشته باشد - زمین‌های روباز تنیس خاکی و اسکیت در مناطق شهری، ساماندهی فضاهای روباز خاکی موجود)؛
- افزایش سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده جهت رسیدن به سرانه ۰/۲۲۵ مترمربع برای هر نفر (سالن‌های چندمنظوره تویی در شهرها و روستاهای با جمعیت بالا و دارای مرکزیت، سالن‌های چندمنظوره سقف کوتاه، احداث پایگاه قهرمانی در مراکز شهرستان‌ها، سالن‌های اختصاصی ژیمناستیک برای مناطق شهری)؛
- استانداردسازی مهمان‌پذیرهای موجود استان؛
- مطالعه و پیاده‌سازی اطلاعات مکانی و توصیفی تاسیسات آب رسانی روستاهای تحت پوشش استان در قالب سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) به منظور آمادگی و مقابله در شرایط اضطراری؛
- پیاده‌سازی الزامات مدیریت بحران و پدافند غیرعامل در تاسیسات آب و فاضلاب روستایی استان؛

- توسعه ی شبکه های آب رسانی برای انتقال آب از محدوده های پرآب به محدوده های مواجه با کمبود آب با هدف کاهش مصرف آب های زیرزمینی؛
- اجرای طرح های تفکیک آب شرب و غیرشرب در سکونتگاه های شهری؛
- کاهش هدر رفت آب شهری و روستایی؛
- ایجاد تاسیسات و امکانات جمع آوری، دفع و تصفیه ی فاضلاب های شهری، روستایی و صنعتی؛
- احداث تصفیه خانه های شهری، روستایی و صنعتی فاضلاب و استقرار سامانه های بازچرخانی و استفاده از پساب در مصارف مختلف؛
- اجرای بسته های گردشگری ارزان قیمت در سطح استان.

۹- جهت گیری های ملی آمایش سرزمین

جهت گیری های ملی آمایش سرزمین در راستای توسعه و بالندگی اقتصادی و پیشرفت و اقتدار همه جانبه و پایدار کشور، تحقق اهداف سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴ و نیل به سازمان فضایی مطلوب و مناسب کشور، در چارچوب اصول هشت گانه آمایش سرزمین (کارآیی و بازدهی اقتصادی، وحدت و یکپارچگی سرزمین، گسترش عدالت اجتماعی و تعادل های منطقه ای، حفاظت محیط زیست و احیای منابع طبیعی، حفظ هویت اسلامی- ایرانی و حراست از میراث فرهنگی، تسهیل و تنظیم روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور و رفع محرومیت ها به خصوص در مناطق روستایی کشور و ملاحظات امنیتی، دفاعی و پدافند غیرعامل)، مشتمل بر موارد زیراست:

- ۱- رعایت تناسب بین نیاز های استقرار فعالیت در یک قلمرو با امکانات و قابلیت های آن و رعایت مقیاس مناسب اقتصادی برای فعالیت در یک مکان با توجه به ظرفیت و کشش بازارهای داخلی و خارجی.
- ۲- افزایش همگرایی و تقویت هویت ملی در طراحی و اجرای طرح های ملی و منطقه ای و تخصیصی شدن عملکرد اقتصادی بر اساس قابلیت ها و مزیت های نسبی مناطق برای تقویت وابستگی های متقابل منطقه ای و یکپارچگی ملی و پرهیز از تنوع و گسترش همه نوع فعالیت ها در یک قلمرو جغرافیایی.
- ۳- هماهنگ سازی، انتظام بخشی و کنترل اقدامات و فرایندهای توسعه ای بخش های مختلف اقتصادی.
- ۴- بسترسازی، انجام ترتیبات نهادی و فراهم سازی الزامات مورد نیاز در قلمرو های سرزمینی به منظور ارتقاء سرمایه های اجتماعی، توسعه سرمایه های انسانی و پرورش انسان های با انگیزه، شاداب، متدین، وطن دوست، جمع گرا، نظم پذیر و قانون گرا به عنوان مهمترین ارکان توسعه.
- ۵- توزیع مناسب جمعیت و فعالیت های اقتصادی در قلمرو سرزمین در راستای ایجاد تعادل بیشتر بین نیمه غربی و شمال غربی کشور و نیمه شرق و جنوب شرقی بر مبنای کارایی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی.
- ۶- ایجاد زمینه های لازم برای استقرار جمعیت در نواحی مستعد از طریق فراهم ساختن زیرساخت ها و تأسیسات مورد نیاز و افزایش سرمایه گذاری های اقتصادی به ویژه صنعتی و خدمات عمومی.
- ۷- اتخاذساز و کارها و تمهیدات مهار و کنترل رشد جمعیت در مناطق کلانشهری به ویژه تهران و بازنگری طرح های توسعه کلان شهری کشور در چارچوب سیاستها و سقف جمعیتی که تا شش ماه پس از تصویب این سند به

پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری دستگاه‌ها و نهاد‌های ذیربط به تصویب شورای عالی آمایش سرزمین می‌رسد.

۸- ساماندهی و هدایت هدفمند جریان‌های مهاجرت در راستای استراتژی توزیع جمعیت و فعالیت در سرزمین.
۹- سازماندهی شبکه سکونتگاهی کشور با هدف ارتقاء بهره‌وری از سرزمین با ملاحظات زیست محیطی و کاهش مشکلات و چالش‌های موجود.

۱۰- به جهت لحاظ رویکردهایی چون گسترش حوزه نفوذ اقتصاد کشور در منطقه و محیط آسیای جنوب غربی، تحقق سازمان فضایی مطلوب توسعه کشور، مولفه‌های نوین برنامه ریزی و تجارب جدید جهانی و تمرکززدایی از طریق انتخاب مراکز متعدد با اختیارات لازم، شبکه سکونتگاهی شهری کشور در سه لایه طبقه‌بندی می‌شود. (لایه پیرامونی، لایه مرکزی، لایه میانی)

۱۱- تقویت و ساماندهی سکونتگاه‌ها و عرصه‌های روستایی با هدف حفظ ارتباط پویا و سازنده بین نواحی شهری و روستایی و تقویت زنجیره‌های ارزش با تأکید بر استقرار صنایع کوچک و اشتغال‌زا.

۱۲- انتظام بخشی به فرآیندها و رویه‌های تبدیل و الحاق سکونتگاه‌های روستایی به شهر با هدف ماندگاری جمعیت مولد در روستاها و حفظ و بهره‌وری از اراضی قابل کشت.

۱۳- تقویت زمینه‌های اسکان جمعیت بیشتر و گسترش فعالیت‌های اقتصادی در جزایر خلیج فارس با تأکید بر تقسیم کار متناسب با ظرفیت‌ها و توان محیطی، بازآرایی تعاملات با قلمروهای خشکی مجاور و تمهید ترتیبات توسعه پایدار و متوازن در آنها به ویژه در جزایر راهبردی.

۱۴- ممنوعیت تغییر کاربری زمین خارج از برنامه‌ها و طرح‌های مصوب و مغایر با ملاحظات زیست محیطی از طریق اتخاذ تدابیر، ضوابط و مقررات و ساز و کارهای نظارتی مؤثر و کارآمد و بازنگری ضوابط و معیارهای تغییر کاربری اراضی متناسب با ویژگی‌های بوم‌شناختی هر قلمرو.

۱۵- ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی پیرامون شهرها به ویژه کلان‌شهرها.

۱۶- فراهم‌سازی زمینه‌ها، امکانات و زیرساخت‌های مورد نیاز به منظور ایفای نقش مؤثر ترانزیتی کشور در منطقه به ویژه محیط آسیای جنوب غربی و استفاده بهینه از مزیت موقعیت منطقه‌ای کشور به عنوان مرکز مبادله (HUB) کالا، خدمات، مسافر، انرژی و اطلاعات.

۱۷- فراهم‌سازی زمینه‌های توسعه همه‌جانبه و تقویت زیرساخت‌ها و شبکه‌های زیربنایی با اولویت نواحی شرقی و جنوبی کشور به منظور ایجاد توازن و تعادل منطقه‌ای.

۱۸- توسعه، تجهیز، ارتقاء و اصلاح ساختار فضایی شبکه ریلی کشور.

۱۹- توسعه و تجهیز محورهای اصلی ارتباطی کشور در کریدورهای حمل و نقل بین‌المللی (جاده‌ای) شمال- جنوب و شرقی- غربی کشور با تأکید بر تمرکززدایی از تهران، با اولویت مسیرهای منتهی به دروازه‌های اقتصادی آبی و زمینی کشور.

۲۰- توسعه، تجهیز، تقویت و سطح‌بندی بنادر کشور در سواحل دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان متناسب با ارتباطات بین‌المللی با کشورهای همسایه و هدف و استفاده بهینه از مزیت‌های ساحلی کشور.

- ۲۱- تقویت و ساماندهی بنادر و اسکله های صیادی در سواحل کشور با هدف ارتقای بهره وری و حفاظت فعال از ذخایر ارزشمند دریایی.
- ۲۲- توسعه، تجهیز و تقویت شبکه حمل و نقل هوایی کشور.
- ۲۳- فراهم سازی بسترهای مورد نیاز برای توسعه شبکه ارتباطات و انتقال داده .
- ۲۴- توسعه زیرساخت های ارتباطی و خدماتی گردشگری با هدف تسهیل دسترسی و استفاده از اماکن، ابنیه و محوطه های با ارزش تاریخی ثبت جهانی و ثبت ملی شده و قطب ها و مناطق نمونه گردشگری (از جنبه میراث فرهنگی و طبیعی).
- ۲۵- اولویت برداشت از میادین مشترک نفت و گاز.
- ۲۶- تنوع بخشی در منابع تولید انرژی و افزایش سهم انرژی های تجدیدپذیر (به ویژه بادی و خورشیدی) در تولید و تأمین بهینه انرژی هر منطقه از کشور متناسب با ظرفیت هر منطقه.
- ۲۷- ایجاد و توسعه مناطق ویژه اقتصادی و تخصصی انرژی (نفت، گاز، پتروشیمی و انرژی های نو) در مناطق دارای قابلیت با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۲۸- اعمال مدیریت یکپارچه بر منابع آب.
- ۲۹- ممنوعیت برداشت بی رویه و ناپایدار از منابع آب های زیرزمینی و سطحی کشور.
- ۳۰- مهار آب های مرزی و مدیریت کارآمد و بهینه آب های ورودی و خروجی کشور.
- ۳۱- رعایت نیاز های پایه زیست محیطی رودخانه ها، تالاب ها، دریاچه ها، بر اساس میزان تجدیدشوندگی آب و ظرفیت قابل تحمل حوضه های آبریز در مهار و کنترل آب های سطحی کشور.
- ۳۲- تأمین آب مورد نیاز توسعه فعالیت های جدید در قلمرو های راهبردی با استفاده از روش های جدید از جمله از طریق نمک زدایی از آب دریا با اولویت سواحل دریای عمان (سواحل مکران) و نقاط واقع در پسرانه سواحل جنوبی کشور با در نظرگیری ملاحظات اکولوژیکی لازم و حفاظت از اکوسیستم دریا.
- ۳۳- توجه به محدودیت منابع آب در جانمایی و استقرار فعالیت های اقتصادی آب بر در قلمرو های مختلف کشور.
- ۳۴- رعایت ملاحظات ژئوپلیتیکی و اکولوژیکی در طرح های استحصال، تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب در سطوح فراملی، ملی، منطقه ای و محلی.
- ۳۵- افزایش تراز مثبت آب مجازی در تجارت کالا.
- ۳۶- بازنگری و تجدید نظر در تخصیص آب از سدها به نفع تقویت مخازن دریاچه ها و تالاب ها در پایین دست و حفظ حقایق های زیست محیطی رودخانه ها و تالاب ها.
- ۳۷- کاهش نسبت حجم آب مصرفی کل کشور به حجم منابع آب تجدید شونده متناسب با ظرفیت هر منطقه.
- ۳۸- استفاده بهینه از دیپلماسی به منظور تامین و تضمین پایداری دریافت آب از منابع برون مرزی با ملاحظه فرصت ها و تهدید های ژئوپلیتیکی.
- ۳۹- ایجاد تناسب و هماهنگی در اجرای طرح های سد، آبخیزداری، آبخیزداری و شبکه های آبیاری و زهکشی پایین دست.

- ۴۰- سازماندهی بخش کشاورزی در پهنه سرزمین به منظور ایجاد تحول متناسب با مقتضیات اقلیمی، ارتقاء بهره‌وری و تامین امنیت غذایی.
- ۴۱- تدوین الگوهای بهینه کشت در دشت‌ها (واحدهای هیدرولوژیکی) با تأکید بر ارزش اقتصادی آب.
- ۴۲- ارتقای بهره‌وری آب و بکارگیری روش‌های مناسب آبیاری متناسب با شرایط اقلیمی و منطقه‌ای در راستای صرفه‌جویی و استفاده بهینه از منابع آب با توجه به محدودیت‌های ناشی از تغییرات آب و هوایی.
- ۴۳- حفاظت، پیشگیری و کاهش آلودگی و فرسایش خاک و تغذیه آبخوان‌ها با اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوان‌داری در حوضه‌های آبخیز کشور.
- ۴۴- محدودیت کشت محصولات با نیاز آبی بالا در فضاها، باز و جایگزینی در موارد ممکن از طریق کشت گلخانه‌ای.
- ۴۵- مدیریت جامع و یکپارچه حوضه‌های آبخیز برای بهره‌برداری بهینه از منابع پایه (آب، خاک و پوشش گیاهی).
- ۴۶- ایجاد و توسعه مجتمع‌های کشت و صنعت متناسب با قابلیت‌های قلمروهای مختلف کشور.
- ۴۷- ساماندهی روابط بین بخش کشاورزی و صنعت متناسب با نیازهای پسمین و پیشین بخش کشاورزی و مقتضیات سرزمینی.
- ۴۸- گسترش زمینه‌های توسعه کشت‌های فراسرزمینی ایران در کشورهایی دیگر که قلمروهای مستعد کشاورزی دارند.
- ۴۹- توسعه، حفاظت و احیاء جنگل‌ها و مراتع کشور.
- ۵۰- توسعه پرورش و صید آبزیان در آب‌های دور و سرزمینی.
- ۵۱- ارتقاء سطح تعاملات و همکاری‌های دو یا چند جانبه با کشورهای منطقه به منظور حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی و مقابله با آثار منتج از تغییرات اقلیمی و ریزگردها در چارچوب تفاهم‌نامه‌ها، معاهده‌ها، کنوانسیون‌ها، موافقت‌نامه‌ها و پیمان‌های منطقه‌ای.
- ۵۲- الزام به رعایت ملاحظات زیست‌محیطی (توان اکولوژیک و ظرفیت تحمل محیط زیست) در استقرار فعالیت‌های توسعه‌ای در پهنه سرزمین.
- ۵۳- حفاظت از تنوع زیستی و حفظ ذخایر ژنتیکی و زمینه‌سازی برای بهره‌مندی جوامع محلی از آن در زمینه‌هایی مانند گردشگری طبیعی.
- ۵۴- بیابان‌زدایی، جلوگیری از بیابان‌زدایی و تثبیت شن‌های روان و مهار کانون‌های شکل‌دهنده ریزگردها با اولویت مناطق بحرانی و بهره‌گیری از توسعه پوشش گیاهی متناسب با مقتضیات محلی.
- ۵۵- شناسایی و ایجاد خوشه‌های صنعتی با توجه به مزیت‌های نسبی و رقابتی و تکمیل زنجیره ارزش فعالیت‌های مبتنی بر منابع در قلمروهای جغرافیایی.
- ۵۶- توسعه صنایع دریایی و تعمیر و خدمات وسایل حمل و نقل دریایی در جوار بنادر اصلی با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی.

- ۵۷- ساماندهی مجتمع‌های صنعتی اعم از شهرک‌ها و نواحی صنعتی در پهنه سرزمین متناسب با مقتضیات و ظرفیت‌های هر یک از قلمروهای جغرافیایی.
- ۵۸- توسعه و ساماندهی مجدد فعالیت‌های صنعتی پایه و آب‌بر از جمله صنایع فلزات اساسی و پالایشگاهی و پتروشیمی (به ویژه صنایع بالادستی) دارای اولویت سرمایه‌گذاری مبتنی بر الزامات محدودیت منابع آب، تأمین خوراک مورد نیاز و تأمین ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل با تأکید بر استقرار آنها در سواحل خلیج فارس و به ویژه دریای عمان پس از انجام ارزیابی راهبردی زیست محیطی.
- ۵۹- توسعه صنایع تولیدکننده کالاهای مورد نیاز کشورهای منطقه به ویژه محیط آسیای جنوب غربی با اولویت استقرار در استان‌های مرزی مرتبط.
- ۶۰- استقرار صنایع فراوری اولیه منابع معدنی در جوار ذخایر معدنی، استقرار صنایع واسطه‌ای و سرمایه‌ای در مکان مناسب و استقرار صنایع مصرفی متناسب با موقعیت مکانی بازارهای نهاده و محصول.
- ۶۱- توسعه صنایع مبتنی بر فناوری‌های نوین و برتر در مراکز راهبری مناطق ۹ گانه بر اساس مزیت‌های نسبی و رقابتی.
- ۶۲- تحول در کارکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به قطب پردازش صادرات، جذب سرمایه و تکنولوژی، ارتقاء پیوند منطقه با اقتصاد استان، تبدیل آنها به پیشران توسعه اقتصادی قلمروهای سرزمینی و پیشرودر توسعه ملی.
- ۶۳- ایجاد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جدید در پهنه سرزمین صرفاً بر اساس مطالعات آمایش سرزمین.
- ۶۴- توسعه و تجهیز باراندازهای بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای و بنادر خشک در کشور با هدف پشتیبانی توسعه بازرگانی و امور تولیدی در نقاط دور از ساحل و ایجاد تحرک در اقتصاد نواحی پیرامونی بر اساس فهرست مورد تصویب شورای عالی آمایش سرزمین.
- ۶۵- توسعه و تقویت قطب‌های علمی- دانشگاهی در شهرهای منتخب با هدف ایجاد مرکزیت آموزشی در میان کشورهای همجوار و تربیت و پرورش نیروی انسانی مورد نیاز برای توسعه.
- ۶۶- توسعه فعالیت‌های پارک‌ها، مراکز رشد، کریدورهای علم و فن‌آوری و مراکز تخصصی ICT (فناوری اطلاعات و ارتباطات) در سرزمین متناسب با موقعیت تخصصی عملکرد هر قلمرو.
- ۶۷- توسعه آموزش‌های فنی- حرفه‌ای و مهارت‌آموزی متناسب با عملکرد تخصصی هر قلمرو به ویژه در نواحی مرزی و حاشیه شهرها با هدف زمینه‌سازی برای توسعه مشاغل متناسب با مقتضیات محلی و کاهش مهاجرت‌ها.
- ۶۸- استفاده از ترکیب صنایع، کریدورهای فناوری اطلاعات، مراکز تحقیق و توسعه و نیروی انسانی دانش‌آموخته برای برپایی قلمروهای اسکان جمعیت.
- ۶۹- توزیع جغرافیایی و ساماندهی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی در سطح کشور و جذب دانشجویان آن‌ها بر اساس مقتضیات و اولویت‌های توسعه ملی، منطقه‌ای و استانی و کار ویژه‌های هر منطقه.
- ۷۰- تأکید بر استفاده از ظرفیت‌های اجتماعی، فرهنگی و علمی استانها و مناطق کشور به ویژه در کلانشهرها با محدود نمودن توسعه کمی سطوح پایین آموزش عالی به نفع سطوح بالاتر (تحصیلات تکمیلی) و ارتقای سطح

کافی آموزش عالی و مراکز پژوهشی و فن آوری آنها برای توسعه همکاریهای علمی بین المللی و ایفای نقش واسط بین کشورهای پیشرفته علمی.

۷۱- طراحی و ساخت فضاهای تربیتی متناسب با اقتضائات برنامه درسی، استانداردهای تربیتی، تحولات جمعیتی، اصول شهرسازی و معماری و شرایط اقلیمی.

۷۲- الزام به تهیه پیوست نیازمندی های نیروی انسانی برای طرح های توسعه ای، خدماتی و تولیدی عمده برای تعیین نیازهای آموزشی آن در منطقه.

۷۳- مأموریت گرا شدن دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی متناسب با فعالیت های محل استقرار و حوزه عملکردی آن در سطوح بین المللی، ملی، منطقه ای و استانی.

۷۴- دسترسی عادلانه به خدمات سلامت در کشور از طریق طرح ریزی شبکه بهداشت و درمان مبتنی بر سطح بندی ارائه خدمات در پهنه سرزمین.

۷۵- توسعه و تجهیز مراکز گردشگری سلامت در کشور و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام از طریق ایجاد مراکز درمانی تجهیز شده و روزآمد و رونق بخشی به گردشگری سلامت و پزشکی در مناطق و شهرهای دارای قابلیت.

۷۶- توسعه رفاه و تأمین اجتماعی در نواحی مختلف کشور و زمینه سازی تحقق عدالت فراگیر در پهنه سرزمین، کاهش فقر، نابرابری و آسیب های اجتماعی با تأکید بر توانمندسازی و حداکثر استفاده از مشارکت مردم.

۷۷- صیانت و استفاده بهینه از ظرفیت ها و جاذبه های طبیعی، تاریخی، مذهبی، فرهنگی، علمی، ورزشی و سلامت در هر منطقه برای رونق و ارتقای جایگاه صنعت گردشگری در اقتصاد ملی و دستیابی به سهم مناسب در اقتصاد بین المللی.

۷۸- توسعه و آبادانی نواحی مرزی و جهت دهی سرمایه گذاری های ملی اعم از دولتی و غیر دولتی به نواحی مرزی و رونق بخشی به صنعت گردشگری و بازرگانی بر اساس مزیت های نسبی و رقابتی با تأکید بر تقویت همگرایی های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی.

۷۹- تأمین همه جانبه و حداکثری منافع ملی و حقوق سرزمینی کشور در قلمروهای پیرامونی از طریق فراهم سازی زیرساخت های مورد نیاز و پیگیری ترتیبات دیپلماتیک و حقوقی لازم.

۸۰- رعایت ملاحظات امنیتی، دفاعی و پدافند غیر عامل کشور در ساخت، توسعه و توزیع زیرساخت ها در کشور متناسب با مؤلفه های جغرافیای سیاسی قلمرو های سرزمینی.

۸۱- استفاده مناسب از جغرافیای طبیعی و خصوصیات ژئومورفولوژیک قلمروهای سرزمینی در ارتقاء امنیت و پدافند غیرعامل استقرار صنایع و طرح های حیاتی، حساس و مهم.

۸۲- عدم استقرار صنایع پرخطر (مطابق تعاریف شورای عالی امنیت ملی) در محدوده سکونتگاه ها و رعایت حریم های ایمنی و امنیتی مورد نیاز.

۸۳- تقویت انسجام ملی و ارتقاء هویت اسلامی- ایرانی اقوام مختلف و مشارکت آنان در اداره امور، توسعه و امنیت مناطق مختلف کشور.

۸۴- تقویت پیوندهای مناطق مرزی با داخل کشور با رویکرد وحدت و یکپارچگی اجتماعی و ارتقاء سرمایه های اجتماعی ملی در پهنه سرزمین.

۱۰- طرح مقدماتی آمایش استان های منطقه ۷ کشور، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور - دفتر

آمایش و برنامه ریزی منطقه ای، ۱۳۸۲

تاکنون گزارش طرح مذکور در اختیار این مشاور قرار داده نشده است.

۱۱- طرح جامع شهر حلب، اداره کل راه و شهرسازی استان زنجان

تاکنون گزارش طرح مذکور در اختیار این مشاور قرار داده نشده است.

۱۲- طرح هادی روستایی

کلیه طرح هادی روستایی تهیه شده برای روستاهای هدف، توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان در سالهای مختلف تهیه شده است، این طرح ها با هدف کالبدی تهیه شده ولی برنامه های اقتصادی نیز برای توسعه روستاها در نظر گرفته می شود.

۳-۲- توصیف، تحلیل و تبیین وضعیت منابع طبیعی و زیستی روستاهای هدف دهستان یا بخش

ساختار زمین و اشکال ناهمواری

ساختار زمین شناختی

برای بررسی ساختار زمین شناسی محدوده مورد مطالعه در ابتدا وضعیت گسترش سازندها و واحدهای لیتولوژی به صورت فضایی مطالعه می شود و سپس اوضاع تکتونیکی و پراکنش گسل ها مورد توجه قرار می گیرد. هدف از این بررسی ها شناسایی سازندهای حساس به فرسایش و نیز موقعیت های دارای حساسیت تمرکز گسلی در منطقه است تا از این طریق؛ اولاً توسعه محدوده بر روی سازندهای زمین شناسی با حساسیت کمتر فرسایشی هدایت شود ثانیاً در برنامه ریزی های احتمالاً سنگین فضایی پهنه های حساس گسلی رعایت شود.

زمین شناسی و لیتولوژی

نقشه ۱:۱۰۰۰۰۰ زمین شناسی حلب در محدوده چهارگوش ۱:۲۵۰۰۰۰ زنجان در میان ۳۶۰:۳۰ تا ۳۶۰:۰۰ عرض های شمالی و ۵۸۰:۰۰ تا ۵۸۰:۳۰ طول های خاوری واقع گردیده است. از دیدگاه تقسیمات کشوری، بخش اعظم منطقه مورد مطالعه در محدوده شهرستان ایجرود قرار است و تنها بخشی کوچک در محدوده شهرستان قیدار. جاده اصلی ارتباطی زنجان به بیجار از شمال خاوری وارد منطقه مورد بررسی می شود و از باختر آن منطقه بیرون می رود بر روی هم به جز بخش جنوب باختری منطقه که دارای راه های ارتباطی شوسه و مال رو است، در بقیه نواحی برگه راه های دسترسی مناسب وجود دارد. رودخانه قزل اوزن در قسمت جنوب باختری جریان دارد، ضمن آن که کانال های انشعابی از آن تقریباً بخش های مرکزی و باختری نقشه را پوشش می دهد. وجود شاخه های آبدار رودخانه قزل اوزن باعث رونق کشاورزی و تمرکز آبادیها در منطقه شده است. منابع درآمد مردم این منطقه به ترتیب اهمیت، کشاورزی و به ویژه کشت گندم و جو، باغداری و دامپروری است. از دیدگاه آب و هوایی، منطقه مورد بررسی شده و در چهارچوب تقسیم بندی اقلیمی دارای آب و هوای کوهستانی، سرد و خشک است، از این رو، بخش سترگ

این منطقه به دلیل وجود شرایط خشک دارای تابستان های گرم و زمستان های بسیار سرد است. بارندگی بطور عمده از اواسط میانه های پائیز تا اواخر بهار به صورت باران، برف و تگرگ است. از دیدگاه پوشش گیاهی شرایطی اسپتی در بخش های سرد و خشک محدوده مورد بررسی حکم فرماست.

منطقه را می توان از دیدگاه ریخت شناسی از شمال خاوری به جنوب باختری به ۳ بخش مجزا جدا نمود:

۱- کوههای سلطانیه (رشته کوه بزقوش)، که در برگیرنده بخش کوچک در شمال خاوری نقشه، ریختاری ملایم دارد و روند آنها شمال باختری-جنوب خاوری است. ۲- دشت زرین آباد که در واقع بخشی از دشت کاوند- دو تپه است و در برگیرنده جلگه ای به نسبت خشک است و دارای شرایطی اسپتی است، بر روی هم دارای شیبی ملایم به سوی جنوب باختری است. ۳- بلندهای سعیدآباد-کرسف، با روند کلی شمال باختری- جنوب خاوری بطور عمده سازنده های دوران سنوزوئیک (نوزیستی) را در بر می گیرد. بلندای میانگین آن ۲۰۰۰ متر در شمال تا ۱۵۰۰ متر در جنوب در حال تغییر است.

بلندترین ارتفاع منطقه، در بخش خاوری نقشه و در جنوب خاوری روستای هلیل آباد با فرازای ۲۵۳۷ متر و از پست ترین نقاط آن در جنوب باختری نقشه در مجاورت رودخانه ی قزل اوزن با فرازای ۱۵۰۰ متر از سطح دریاهای آزاد و در خاور روستای گنبد را می توان نام برد. از عمده واحدهای ریختاری منطقه می توان از واریزه های موجود در پای دیواره ها و ارتفاعات بلند، انباشته های مخروط افکنه ای قدیم و جدید در محل اتصال دره ها به دشت ها و آبرفت های در حال تشکیل در بستر رودها، به ویژه رودخانه های قزل اوزن و اوزون دره، را نام برد.

[illegible]

ساختار زمین شناسی و لیتولوژی هر یک از روستاهای هدف در جدول ذیل مشخص شده است

جدول ۳. ساختار زمین‌شناسی و لیتولوژی روستاها

ساختار زمین‌شناسی	ویژگی	روستاهای واقع در ساختار
Qft1	ذخایر تراسی و مخروط افکنه های کوهپایه ای قدیمی مرتفع	نکتو - سفیدکمر - جهان آباد - ارکوئین
Plms	گل‌سنگ، ژئپس و ماسه سنگ	چولچه قشلاق - صائین - مزرعه یازل داش - کهریزسیاه منصور - پاشاچای - حاج قشلاق - قندی بلاغ - ینگه کندجامع السرا - قویجوق سفلی - دایدار علیا
Murm	مارن و مارن ژئپس دار، با میان لایه های ماسه سنگ	جانقاجار - قلقانی - چسب - چولچه - آرمتلو - قراقیه - آق قیه - قره بوته - قنبرلک - قوشچی
OMql	سنگ آهک ریفی توده ای تا ضخیم لایه	خوبین - گرنه - قادارلو
Mur	مارن، مارن ژئپس دار، ماسه سنگ و کنگلومرا (سازند قرمز بالایی)	ترباک - قوجالو - تاج الدین - بهمن
Ek	شیل تیره توف دار با میان لایه هایی از توف (عضو زیرین توف)	بلوبین - گنبد
Qft2	ذخایر تراسی و مخروط افکنه های کوهپایه ای جدید کم ارتفاع	پالچه قشلاقی - قره گونی
Ktzt	سنگ آهک اربیتولین دار ضخیم لایه تا توده ای (سازند تیزکوه)	ساری قیا - قوریه - نجم الشیخان
Qal	کانال جریانی، نهشته های سیلابی	دایدار سفلی - ابوجانلو - قره دوراخلو سفلی

زمین‌شناسی ساختمانی و تکتونیک

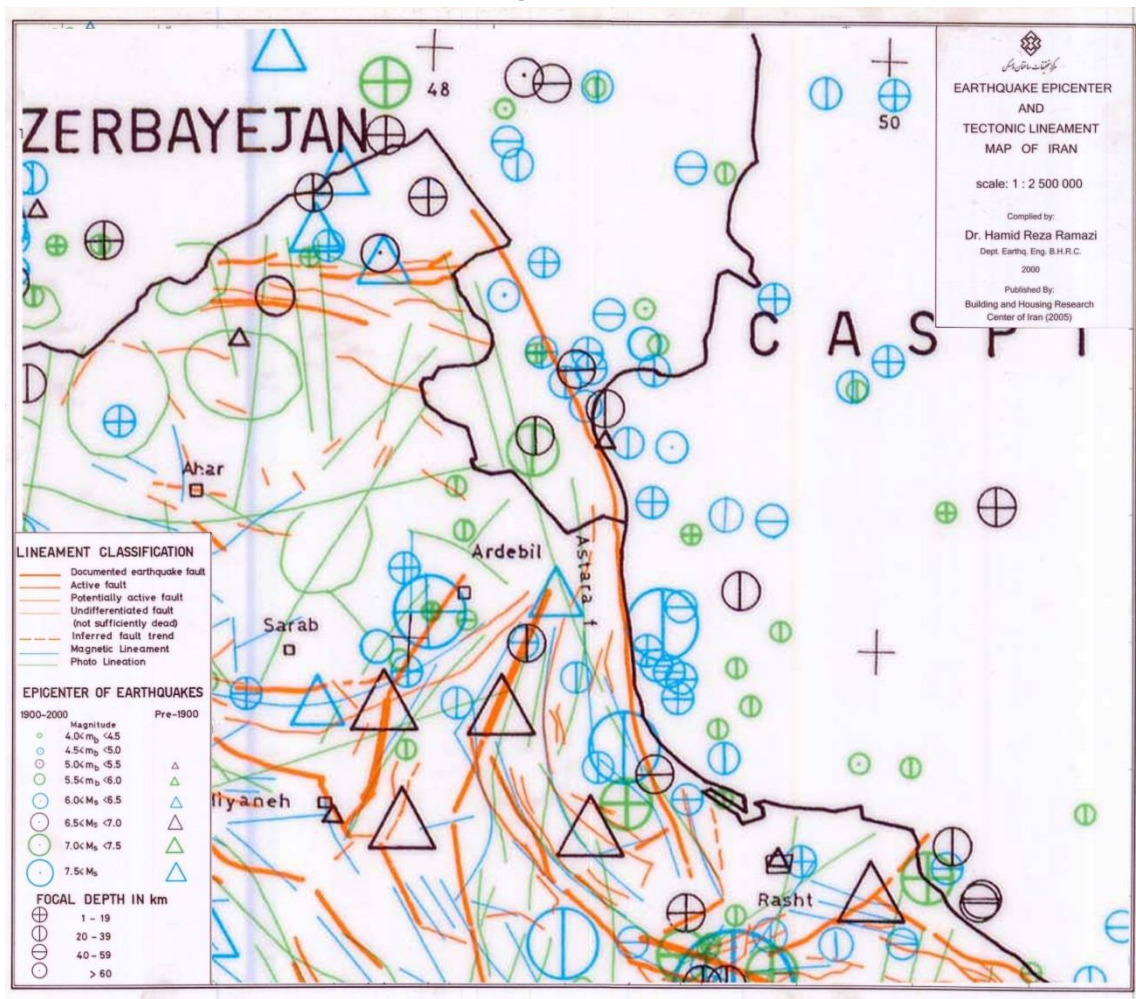
از مهم ترین ساختمان های زمین‌شناختی یافت شده در این منطقه می‌توان بخ گسل های تراستی، گسل های امتداد لغز (راست گرد و چپ گرد) و چین ها اشاره کرد A- گسل ها از لحاظ زمین‌شناسی ساختمانی، بخش شمالی خاوری (کوه های سلطانیه) از شماری برگه ی راندگی پدیدار شده است. این گسل های تراستی بطور عمده دارای روند شمال-شمال باختری به جنوب-جنوب خاوری هستند. یادآوری می‌شود، این گسل های تراستی بیشترشان دارای مولفه های امتداد لغزی هم هستند و به پیکر یک گسل ترکیبی یا مرکب عمل می‌کنند. گسل های تراستی در نواحی دیگر نقشه هم وجود دارند که از مهم ترین آن ها می‌توان به گسل حلب (در مجاورت روستای حلب) را نام برد.

گسل حلب، گسلی با راستای خم دار شمال باختری-جنوب خاوری است. گسل یاد شده دارای شیبی زیاد به سوی شمال خاوری است و بدین سان نهشته های متعلق به میوسن را بر روی انباشته های آبرفتی میوسن و پلیوسن قرار می‌دهد. در ضمن، با توجه به روند ساختاری اصلی منطقه، گسل حلب یک گسل طولی به شمار می‌آید، چرا که راستای آن همراستا با روند محور چین خوردگی های اصلی منطقه است. این گسل نیز یک گسل مرکب است. چرا که فزون بر مولفه ی تراستی، دارای مولفه ی امتداد لغز (راست گرد) نیز هست. بیشتر حرکت های راندگی در منطقه باعث پیدایش دگرگونی دینامیکی شده است.

از دیگر ساختمان‌های زمین‌شناسی موجود در این منطقه می‌توان به گسل‌های امتداد لغز، اعم از راست گرد و چپ گرد را نام برد. این گسل‌های امتداد لغز پیدایش جابجایی در واحد‌های سنگی و گه‌گاه انباشته‌های پلیو-کوارترنری در بخش‌های خاوری منطقه‌ی بررسی شده را بدنبال داشته است.

B- از جمله چین‌های موجود در نقشه می‌توان به چین‌های باز موجود در نهشته‌های میوسن (*Open folds*) و چین‌های جعبه‌ای (*Box folds*) و چین‌های ناشی از گسلش (*Fault related folds*) است که چین‌های آخری از نوع چین‌های پیشرفت گسل (*Fault propagation*) است.

نقشه ۵. ۱,۲۵۰,۰۰۰ زمین‌شناسی و کانون‌های زلزله منطقه

تاریخ تکامل زمین‌شناسی منطقه

منطقه بررسی شده از تکوین دو بخش متمایز ساختاری با روند شمال باختری-جنوب خاوری شکل گرفته است. بخش شمال خاوری بخشی از کوه‌های سلطانیه با روند شمال باختری-جنوب خاوری است. گسل‌های طولی به نسبت فراوان در روند کوه‌های سلطانیه پدیدار است، که گمان می‌رود سبب برآمدگی (*Uplift*) نهشته‌های پالئوزوئیک و مزوزوئیک شده باشد. کهن‌ترین سنگ‌هایی که در کوه‌های سلطانیه منطقه بررسی شده وجود دارند وابسته به زمان کامبرین میانی-پایانی و متعلق به سازند میلا است. این واحد از یک سری سنگ‌های آهکی در محیط قاره‌ای کم عمق (*Epicontinental*) پدید آمده است. سنگ‌های وابسته به زمان پرمین به گونه ناهمساز

فرسایشی بر روی سنگ های آهکی وابسته به زمان کامبرین جای می گیرند. فرجام این پیشروی پیدایش انباشته های آواری از نوع ماسه سنگ کوارتزیت و شیل است. این واحد پیشرونده به تدریج جای خود را به سنگ های آهکی متعلق به زمان پرمین می دهد. نبود نهشته های متعلق به زمانهای اردوویسین، سیلورین، دونین و کربونیفر می تواند دلیل آن باشد که این نهشته ها در منطقه رسوب کرده و از آن پس در فاصله زمانی طولانی فرسایش یافته، شسته شده و از بین رفته باشد و یا اینکه تحت شرایطی خاص هیچ گونه نهشته گذاری در زمان های یاد شده در آن منطقه رخ نگرفته باشد. به طور کلی نهشته های متعلق به زمان پرمین، در زون البرز، در روی یادگانه ی قاره ای و در چهره نهشته های فلات قاره بر جای گذاشته شده اند. نهشته های متعلق به ژوراسیک آغازین به صورت شیل و ماسه سنگ در منطقه مورد بررسی دیده می شوند.

رسوب های تیره رنگ لیا س نشانگر آب و هوای به نسبت سرد و محیط های مردابی است و در همین زمان بوده است که در داخل خشکی ها و یا در مناطق ساحلی، رسوبهای ذغال دار بر جای گذاشته شده اند. با آغاز دوگرو تغییرات شرایط جوی، رسوبات آهکی شیمیایی و زیست نهادی افزایش یافته که حاصل آن توسعه مرجان ها و رشد آلك های آهکی است (گزارش ۶۵ سازمان). یادآور می شود، سنگ های آهکی سازند لار تا زمان نئوکومین برجای گذاشته شده اند. از دیدگاه اقلیم تکتونیکی نهشته های متعلق به شمشک در قالب توالی های تخریبی سیلیس حوضه های پیش بوم (Foreland) و نهشته های سازند لار در یک محیط قاره ای کم عمق (Epicontinental) شکل گرفته اند (مهدی علوی ۱۹۹۵).

اگرچه بخش پایه نهشته های کرتاسه در منطقه بررسی شده مشخص نیست ولیکن کهن ترین بخش کرتاسه متعلق به سنگ های آهکی اوربیتولین دار است. وجود گدازه های تراکی آندزیت در لا به لای این سنگ های آهکی با خاستگاه کالکو آلكالین نمایشگر تکاپوهای ماگمایی در آن زمان است. این آهک های اوربیتولین دار به تدریج جای خود را به بخش های شیلی (بیشتر) و آهکی (کمتر) واحد K^S می دهد و سرانجام، کرتاسه در این منطقه با نهشته های مارنی $K \frac{1M}{2}$ پایان می پذیرد.

سنگ های وابسته به زمان ائوسن به گونه دگر شیب بر روی واحدهای کهن تر جای می گیرند. فرجام این پیشروی پیدایش رسوب های آواری دانه درشت کنگلومرا و ماسه سنگ است. این واحد پیشرونده به تدریج جای خود را به سنگ های آهکی تخریبی حاوی فسیل نومولیت می دهد. نهشته های متعلق به زمان ائوسن با رخساره شیل و ماسه سنگ دنبال شده تا سرانجام توسط سنگ های ولکانیکی ائوسن پایان می پذیرند.

کنگلومرای قرمز رنگ متعلق به زمان اولیگوسن در این منطقه از گسترش به سمت خوب برخوردار است. در اصل حرکت های تکتونیکی اواخر ائوسن پایانی سربر آوردن نهشته ها از آب و خشکی زائی در بخش عمده از ایران در نتیجه این حرکات و فرسایش شدید این خشکی ها مقادیر زیادی مواد تخریبی پدید آمده که توسط رودخانه به محیط های رسوبی حمل و انباشته شده اند. در این مناطق که سنگ های ولکانیک و آذر آواری ائوسن رخنمون داشته ان و ارتفاعاتی را در مجاورت و یا نزدیکی حوضه رسوبی تشکیل می داده اند، این سنگ ها بیشتر درصد را میان قطعات قطعات تشکیل سازندهای کنگلومرا دارا هستند. بر پایه داده های موجود، می توان این چنین نتیجه گیری کرد که انباشته های کنگلومرایی اولیگوسن در محیط رسوبی آبرفتی (Fluvial environment) گذاشته

گردیده اند به گفته ای دقیق تر این نهشته می بایست متعلق به مخروط افکنه های (Alluvial fan) قدیمی باشد که گونه ای پیوسته یا موقت توسط سیلاب ها تغذیه می شده اند برحسب موقعیت مکانی این حوضه ها با محیط های رسوبی که پایه ای و دشت سیلابی در ارتباط بوده اند (فرامرز رحیم زاده) ضمن آن که در بخش های پایانی اولیگوسن در این منطقه به یک سری گدازه های ولکانیک نیز می توان برخورد.

نهشته های متعلق به میوسن آغازین شامل آهک، مارن، مارن ماسه ای و ماسه سنگ است. در جنوب رشته کوه سلطانیه و همراه با آن (تپه های سعیدآباد-کرسف) سازند قم به گونه هم شیب بر روی کنگلومرای اولیگوسن و یا به گونه ناپیوسته بر روی سازندهای قدیمی تر جای گرفته است. در اینجا تغییر رخساره از کناره حوضه (دامنه جنوبی کوه سلطانیه) به سوی داخل حوضه بطور کامل مشخص است. از این رو پس از یک نهشته گذاری کولابی-قاره ای در اولیگوسن، بالا آمدن سطح آب دریاها سبب شده است تا یک بار دیگر این نواحی در زیر پوششی از آب دریا برود و نهشته های دریایی شکل گیرد.

بخش پایانی میوسن در این منطقه توسط حایان به دو زیر واحد تقسیم شده است. این تقسیم بندی در اینجا بیشتر جنبه محلی دارند. و به طور جانبی به سرعت تغییر لیتولوژی می دهد. پس از رخدادهای میوسن آغازین که به بیرون آمدن بخشی عمده از نواحی از آب شده حوضه های رسوبی قاره ای در این مناطق گسترش می یابند. ناپدید شدن دریایی اولیگوسن-میوسن می تواند از پایین افتادن جهانی سطح آب دریاها، حرکات کوهزایی و یا عملکرد همزمان هر دو عامل ناشی شده باشد. بی شک، رخداد کوهزایی مهمی در حد فاصل میان زمان پیدایش نهشته های میوسن رخ نداده، چرا که این دو سازند ارتباط تدریجی و پیوسته دارند و چنین استنباط شود که حرکت های تکتونیکی سرانجام های میوسن زیرین اپیروژنیکی بوده اند. بنابراین نهشته های میوسن پایانی نهشته هایی هستند که پس از بالا آمدگی همگانی منطقه و فرسایش آن ها، به درون گودی های پای رشته کوه ها حمل و ته نشست شده اند. (ف.رحیم زاده)

نهشته های پلیوسن و کوارترنر هم به عنوان بازپسین و جوان ترین نهشته های موجود در منطقه هستند که در این منطقه، در محدوده این بررسی از آن ها نام برده شد.

زمین شناسی اقتصادی

نشانه های معدنی یافت شده موجود در محدوده بررسی شده را می توان به دو دسته نشانه های فلزی و نشانه های غیرفلزی تفکیک کرد.

اندیس های فلزی

همانگونه که در بخش زمین شناسی شرح داده شد محدوده ورقه شمال سه بخش عمده است که عبارتند از: بخش از کوه های سلطانیه در شمال خاوری محدوده، دشت زرین آباد که پوشیده از نهشته های آبرفتی جوان و زمین های کشاورزی است و سرانجام تپه های سعیدآباد-کرسف که بیش از ۷۵ درصد از محدوده ورقه را شامل می شود. در میان این سه منطقه در دامنه جنوبی کوه های سلطانیه، در محدوده بررسی شده گواهایی از کانی سازی فلزی دیده شده است و در بقیه نواحی، بویژه در راستای کوه های سعیدآباد-کرسف، هیچ گونه نشانی از کانی سازی فلزی دیده نشده است. کانی سازی فلزی، همراه با دگرگونی مجاورتی و تشکیل اسکارن دیده می شوند. این اسکارن ها در اثر

دگرگونی مجاورتی حاصل از سنگهای گرانو دیوریتی هم ارز گرانیت های خرم دره، (ترسیر) بر روی سنگ های کربناته باسن پرمین (معادل سازند روته) و نهشته های ژوراسیک (هم ارز سازند شمشک) پدیدار شده اند. کانی سازی همراه اسکارن بطور عمده شامل ترکیبی از کانی سازی آهن، مس و طلا است.

کانی سازی آهن در این منطقه در پیکر منیتیت و از نوه اسکارن در چند جا دیده می شود. حدود ۲۰۰ متری شمال خاوری روستای باغ کندی (ورقه ۱:۵۰۰۰ زرین آباد) در تپه های ضلع شمال خاوری و جنوب باختری آبراهه توده های منیتیتی دیده می شوند. همراه این توده منیتیت بخش های اسکارنی در بردارنده کانی های گرانت و اپیدوت به راحتی قابل تشخیص هستند. بخش اسکارنی در برخی از قسمت ها سرشار از کارنت است. و نوع کانی گارنت توسط کانی شناسی کیفی XRD آندرادیت $\text{Ca}_3\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$ تشخیص داده شد.

همچنین در فاصله تقریبی ۵۰۰ متری جنوب باختری روستای اینچه (ورقه ۱:۵۰۰۰۰ زرین آباد) همراه با منیتیت کانی سازی مس به صورت ملاکیت به خوبی قابل تشخیص است.

طلا در این توده منیتیت عیاری شایان قابل توجه (۳,۲۵ گرم در تن) دارد. ضمن آن که مقدار مس موجود در آن ۲,۳۲٪ رخنمون دارد. نمونه هایی از این اسکارن ها برای بررسی وضعیت عناصری چون مس، سرب، روی، طلا، نقره، قلع، تنگستن و مولیبدن برداشته شد. با توجه به تمرکز این عناصر در اسکارن ها، از آنجایی که گسترش اسکارن محدود است، بنابراین ارزش اکتشافی چندانی ندارد.

فزون بر این، در حدود ۱,۵ کیلومتری شمال روستای اغلبیک سفلی بخش های شیلی سازند شمشک دربردارنده ی اکسیدهای آهن است که برونزدهایی از سیلیس هم در آن دیده می شود. در درون این سیلیس ها کانی های منیتیت دگرسان شده به هماتیت، پیریت و روتیل (نمونه 99/H/72) در مطالعه صیقلی گزارش شده است.

اندیس های غیرفلزی

به طور کلی در محدوده ورقه ۱:۱۰۰۰۰۰ حلب اندیس های غیرفلزی دارای اهمیت بیشتر نسبت به اندیس های فلزی هستند و برعکس اندیس های فلزی که محدوده به گوشه شمال خاوری ورقه هستند، در سرتاسر این ورقه پراکنده اند.

پنج اندیس سیلیس در محدوده ورقه حلب شناسایی شده اند که همه آن ها در پایانی ترین بخش شمال خاور نقشه هستند. اندیس سیلیس اغلبیک علیا که در ضلع غربی جاده بین روستاهای اغلبیک علیا و سفلی جای گرفته اند، در جنوب باختری روستای اینچه و در مجاور اندیس آهن، مس، و طلا، توده های کوارتزیتی سفید رنگ و خرد شده وجود دارد، و به طول کلی در محدوده ورقه ۱:۱۰۰۰۰۰ حلب به ویژه در ارتفاعات سعیدآباد-کرسف، سازندهای گچ دار محدود به دوران سنوزوئیک است. در مجموع سازندهای گچ دار، دارای گسترشی شایان توجه در منطقه اند که به شرح مختصری از آن ها می پردازیم.

در حدود ۳ کیلومتری شمال باختری روستای شهرک در بازپسین لایه ای که از نهشته های میوسن دیده می شود که یک لایه به ستبرای ۱۵ متر از گچ و مارن پدیدار شده است. در حدود ۲ کیلومتری جنوب-جنوب خاوری روستای شهرک و در مجاورت جاده یک عدسی بزرگ گچ رخنمون دارد. همچنین در جنوب روستای خانقاه، شمال باختری روستای گوران، حوالی روستای گنبد و ... می توان رخنمون های کوچک و بزرگ گچ را گواه بود.

در ضلع باختری جاده بیجار-زنجان-میان شهرک و قمچقای و خانجین یک توده سفید رنگ سنگ آهک مربوط به اولیگوسن رخنمود دارد.

با توجه به آنالیز درجه خلوس این سنگ آهک $\text{CaCO}_3=96/77\%$ است بنابراین این سنگ آهک یاد شده دارای درجه خلوس مناسب است.

در محدوده ورقه ۱:۱۰۰۰۰۰ حلب هم چنین اندیس های مناسبی از سنگ های لاشه (سنگهای اولیگومیوسن) سنگ های ساختمانی (باختر قره داغ، مرمریت شوراب، مرمریت مادآباد و مرمریت اینچه)، شن و ماسه (آبراهه های بزرگ) و زئولیت (توف های آلتیره شده باختر روستای گنبد) رخنمون دارند.

هم چنین در پایان یادآور شود که به منظور بررسی دقیق تر وضعیت توده های منیتیتی و گسترش اسکارن استفاده از مطالعات ژئوفیزیک به روش مغناطیس و الکتریکی پیشنهاد می گردد.

ویژگیهای ریخت شناسی (مورفولوژیک)

توپوگرافی و شیب ها

برای تحلیل ویژگی های توپوگرافیک از داده های تراز ارتفاعی در نقشه های توپوگرافی مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ استفاده شد. برای این منظور ترازهای توپوگرافی با استفاده از روش های تحلیل فضایی GIS به داده های شبکه ای مدل ارتفاع رقومی (DEM) تبدیل شد که در نقشه موقعیت طبیعی منطقه نمایش داده شده است. بر این اساس مشخص شد که محدوده مطالعاتی در قلمرو ارتفاعی ۱۴۰۰ تا ۲۲۰۰ متری از سطح دریاهای آزاد واقع شده است. پست ترین قسمت در شمال غربی محدوده شامل روستاهای حاج قشلاق، پالچه قشلاقی، تریاکی، قراقیه، آرمتلو و ابوجانلو می باشد در حالی که مرتفع ترین قسمت در شمال منطقه می باشد که روستای نجم الشیخان در این منطقه قرار دارد.

همچنین تحلیل پارامتر شیب (Slope) در ۹ کلاس، کمتر از ۲ درصد، بین ۲ تا ۴ درصد، بین ۴ تا ۶ درصد، بین ۶ تا ۱۰ درصد، بین ۱۰ تا ۱۵ درصد، بین ۱۵ تا ۲۰ درصد، بین ۲۰ تا ۳۰ درصد، بین ۳۰ تا ۵۰ درصد و ۵۰ تا ۱۰۰ درصد انجام شده و نشان داد که اکثر اراضی سکونتگاهی و نواحی زراعتی منطقه در اراضی با شیب ۲ درصد واقع شده اند. طبقات با شیب بالاتر از ۱۵ درصد هم عموماً در قسمت شرقی منظومه (روستاهای قلقاتی، خویین و بلوبین، ساری قیا و قوشچی) واقع شده است. که در نقشه میزان شیب منطقه به واقع مشاهده می شود.

جدول ۴. میزان شیب

میزان شیب	روستاهای واقع شده
۰-۲	چولچه قشلاق - جانقاجار - چسب - صابین - چولچه - مزرعه یازل داش - آرمتلو - کهریزسیاه منصور - پاشاچای - آق قیه - قره بوته - جهان آباد - قنبرلک - گرنه - پالچه قشلاقی - ارکونین - حاج قشلاق - قندی بلاغ - نجم الشیخان - ینگى کندجامع السرا - قویجوق سفلی - قره گونی - گنبد - دایدارعلیا - دایدارسفلی - ابوجانلو - تاج الدین - بهمن - قره دوراخلوسفلی
۲-۴	-
۴-۶	-
۶-۱۰	نکتو - قراقیه - تریاکی - سفیدکمر - قوریه - قوجالو - قادرلو
۱۰-۱۵	-
۱۵-۲۰	قلقاتی - خویین - بلوبین - ساری قیا - قوشچی
۲۰-۳۰	-
۳۰-۵۰	-
۵۰-۱۰۰	-

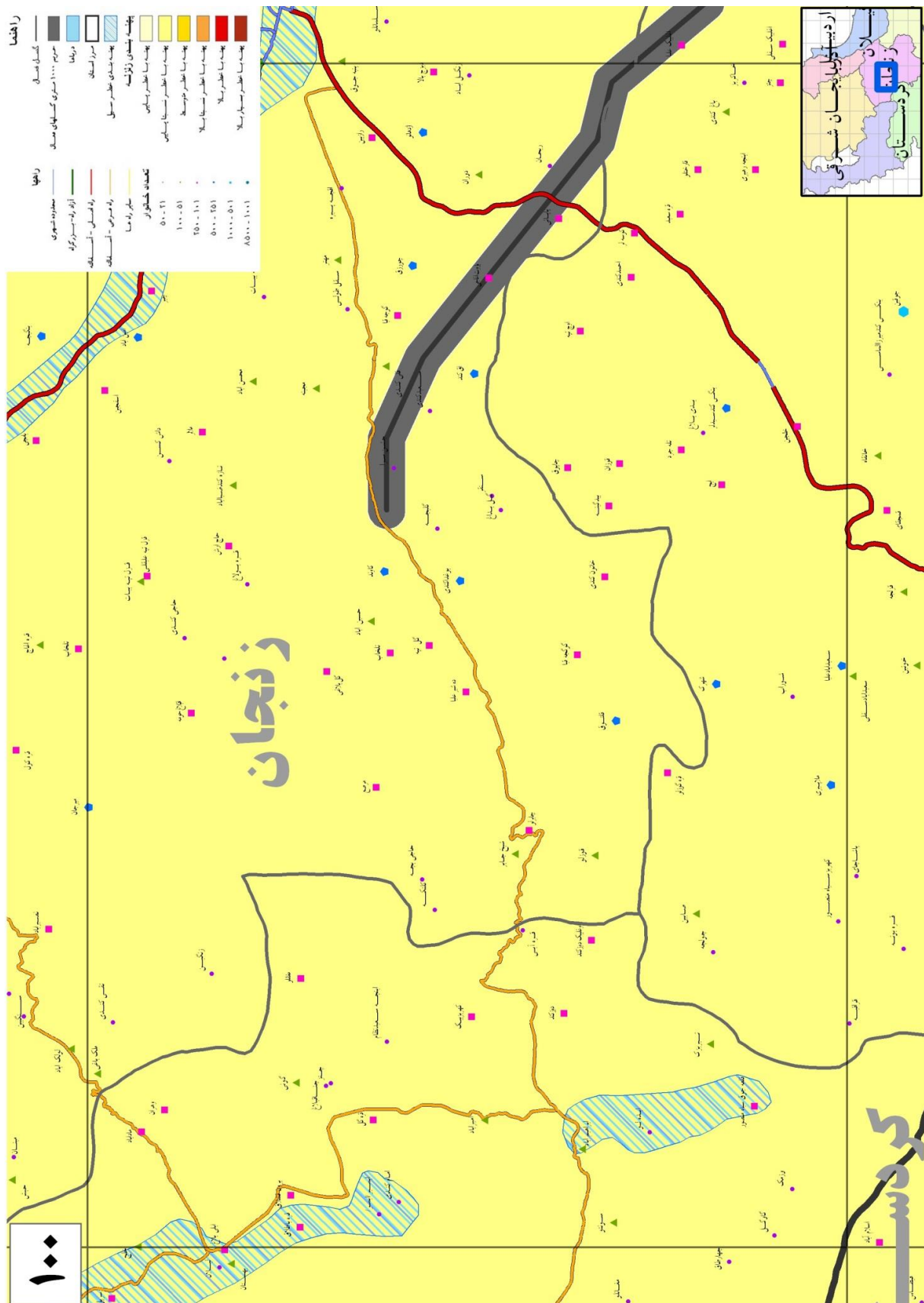
جدول ۵. جهت شیب

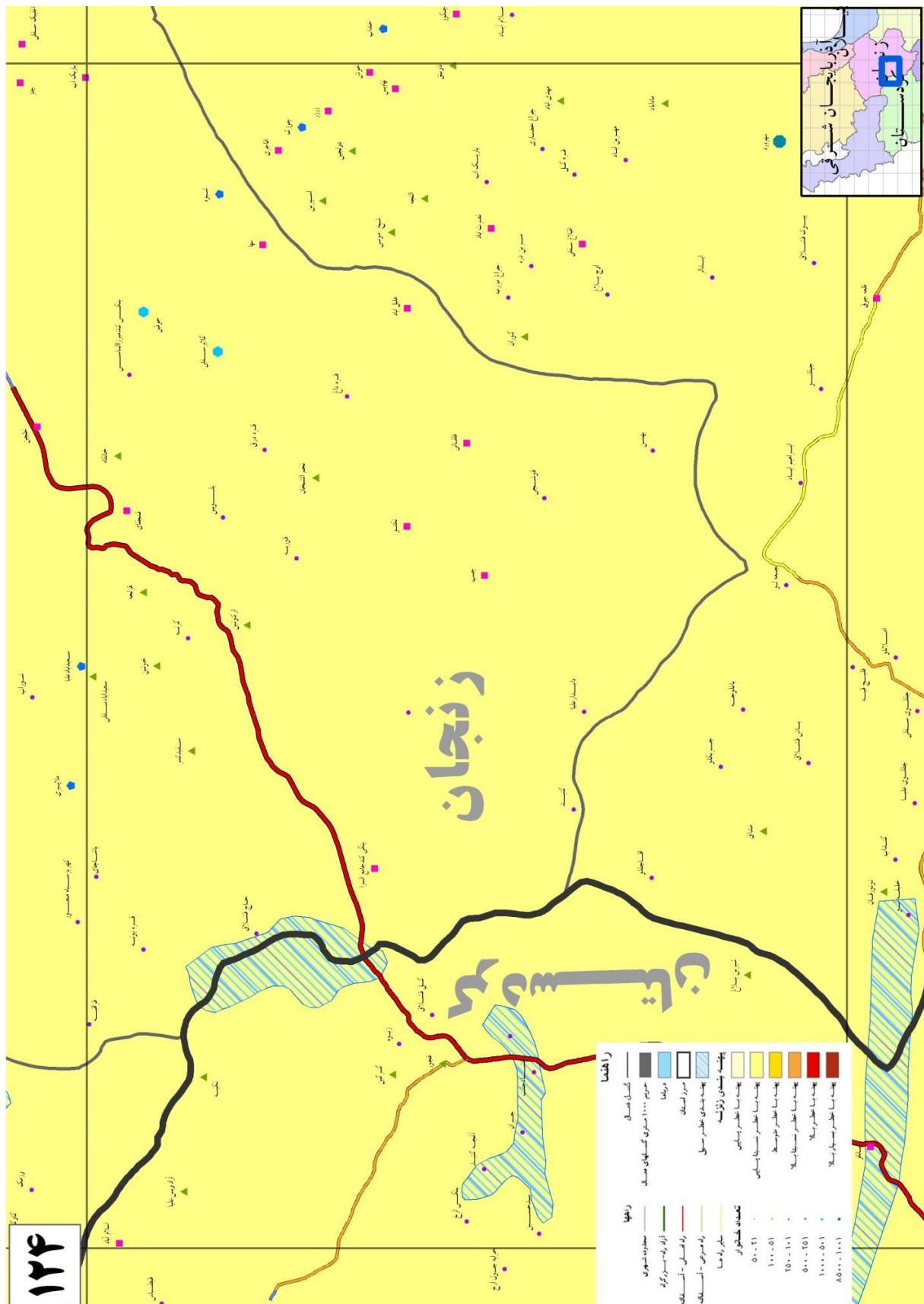
میزان شیب	روستاهای واقع شده
هموار	صایین - مزرعه یازل داش - آرمتلو - آق قیه - قره بوته - جهان آباد - گرنه - قندی بلاغ - ارکوئین - قوریه - ینگه - کندجامع السرا - چسب - گنبد - دایدارعلیا - دایدارسغلی - ابوجانلو - بهمن - قره دوراخلوسغلی
شمال	تریکی
شمال شرقی	قره گونی
شرق	خوین
جنوب شرقی	چولچه
جنوب	قنبرلک - قادرلو - قلقاتی - بلوبین
جنوب غربی	قراقیه - پاشاچای - پالچه قشلاقی - حاج قشلاق - سفیدکمر - چولچه قشلاق - تاج الدین - نکتو - ساری قیا
غرب	کهریزسیاه منصور - قوجالو - جانقاجار - قویجوق سفلی - نجم الشیخان
شمال غربی	-

[illegible]

--	--

--	--

معادن

ناخت معادن در محدوده مورد مطالعه از حیث توسعه اقتصادی و توجه به منابع تولیدی آن از اهمیت بسزایی برخوردار است، در محدوده مورد مطالعه به لحاظ شرایط توپوگرافیک و لایه های مختلف زمین، عمدتاً معادن ساختمانی بوده و سایر معادن نیز در صورت وجود داشتن، غیر فعال می باشند.

جدول ۷. معادن محدوده مورد مطالعه

نام معدن	نام بهره بردار	مدت بهره برداری	نوع ماده معدنی	وضعیت معدن		هویت بهره بردار		تعداد پرسنل	شهرستان	موقعیت جغرافیایی معدن	مساحت محدوده معدن	ذخیره معدن		مواد خام صادر شده مناطق روستایی	نوع ماده معدنی
				فعا ل	غیر فعال	تعاو نی	خصو صی					ذخیره قطعی	ذخیره احتمالی		
گچ و خاک صنعتی نکتو	علی اکبر شاه محمد پور لکه تویی	۱۰	خاک صنعتی	۱			۱	۴	ایجرود	شهر حلب - روستای نکتو	۴.۴۸	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	خارج استان	صنعتی
			گچ									۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	داخل استان	گچ
گچ حاج قشلاق	رحمت اله حاتم	۱۰ سال	گچ	۱	۰	۰	۱	۳	ایجرود	۸۵ کیلومتری جنوب زنجان	۱.۵۸	۷۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	داخل استان	گچ
تراورتن بهمن	سامانه سنگ تراورتن یاقوت	۴ سال	تراورتن	۰	۱	۰	۰	۹	ایجرود	ایجرود-حلب-روستای بهمن-فاصله تا ایجرود ۵۰ کیلومتر	۰.۸۶	۷۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	داخل استان و خارج استان	تراورتن
سیلیس دورمشگان دو	روزبه قشقایی عیدی	۱۵	سیلیس	۱			۱	۴	ایجرود	۴۵ کیلومتری جنوب شرقی زنجان	۸.۳۵	۳۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	صادرات به خارج از کشور	سیلیس
سنگ لاشه حلب	شرکت آراشید نگاردشت	۱۰ سال	سنگ لاشه	۱	۰	۰	۱	۶	ایجرود		۱.۵۷	۲۵۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	داخل استان	سنگ لاشه
شن و ماسه کوهی حاجی قشلاق	مالک حیدری	۱۰	شن و ماسه	۱	۰		۱	۳	ایجرود		۰.۳۳۲	۴۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	داخل استان	شن و ماسه
شن و ماسه کوهی قوریه چای	شرکت نیک ساز یاسان ایجرود	۱۰	شن و ماسه کوهی	۱			۱	۳	ایجرود	شهرستان ایجرود - روستای قوریه چای	۰.۴۵	۵۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	داخل استان	شن و ماسه کوهی
مس صائین	سلب صلاحیت	۱۰ سال	مس	۰	۱	۰	۰	۰	ایجرود	در ۶۳ کیلومتری جنوب غرب زنجان	۳.۹۴	۱۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	داخل استان و خارج استان	مس
مس رسوبی جنوب حلب	شرکت مجریان توسعه معادن اسیا	۱۰	مس رسوبی	۱			۱	۶	ایجرود	ایجرود - بخش حلب	۱۲.۲۶	۱۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	داخل استان و خارج استان	مس رسوبی

جدول ۸. معادن شن و ماسه محدوده مورد مطالعه

شهرستان	واحد	نام بهره بردار	فعالیت واحد	وضعیت معدن			وضعیت واحد				آدرس کارگاه
				نوع مجوز معدن	نوع معدن	محل برداشت	نوع مجوز واحد	شماره مجوز	تاریخ مجوز	ظرفیت سالانه	
ایجرود	مالک حیدری	مالک حیدری	فعال	پروانه بهره برداری	مخلوط کوهی	حاجی قشلاق	جواز تاسیس	۱۱۸/۳۲۱۴۹	۹۴/۱۲/۲۶	۸۵۰۰۰	ایجرود-حلب-حاجی قشلاق
ایجرود	برادران شاه محدپور	علی اکبر شاه محدپور	فعال	پروانه بهره برداری	مخلوط کوهی	قوریه	پروانه بهره برداری	۱۱۸/۲۱۴۸۷	۹۰/۱۲/۰۹	۹۰۰۰۰	ایجرود-بخش حلب- روبروی روستای ارکوئین
ایجرود	ناصر محمدی	ناصر محمدی	در حال تجهیز	گواهی کشف	مخلوط کوهی	بنگی کند جامع سرا	جواز تاسیس	۱۱۸/۱۳۴۱۱	۹۷/۰۲/۱۷	۱۰۰۰۰۰	
ایجرود	حیدری-ربعی	مالک حیدری - محمود ربعی	فعال	—	رودخانه ای	حاجی قشلاق	پروانه بهره برداری				ایجرود-حلب-حاجی قشلاق
ایجرود	زرین دشت ایجرود	ابراهیم محمدی	فعال	—	رودخانه ای	قوریه-حاجی قشلاق	پروانه بهره برداری	۱۱۸/۱۲۷۱۴	۸۸/۰۶/۱۶	۹۰۰۰۰	جاده بیجار-نرسیده به حلب - کیلومتر ۵۵
ایجرود	رحیمی	محمد علی رحیمی	فعال	—	رودخانه ای	جهانشاهلو	پروانه بهره برداری	۱۱۸/۲۸۳۴۷	۹۲/۰۹/۲۴	۹۰۰۰۰	ایجرود-حلب-روستای ابوجانلو

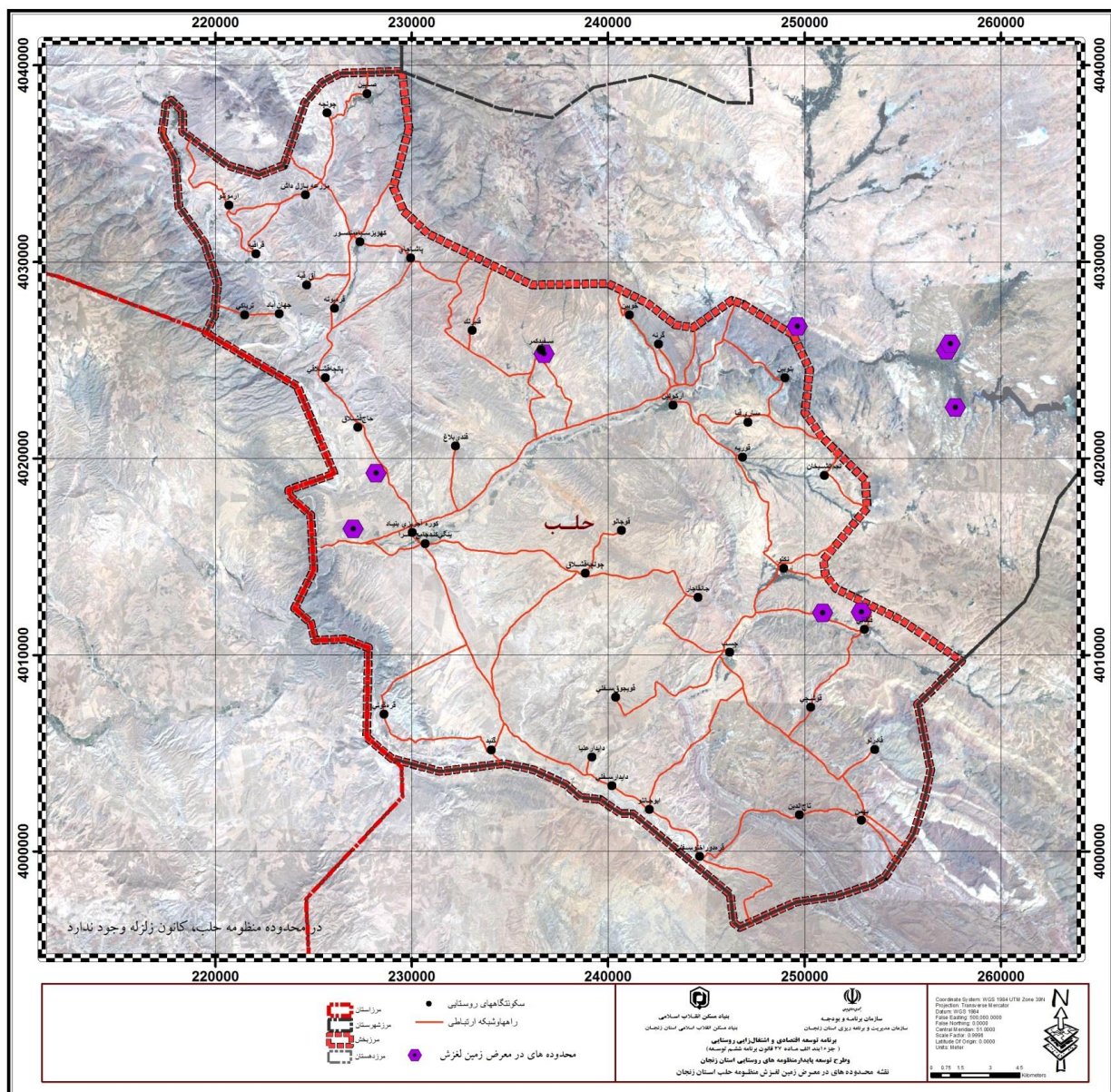
زمین لغزش

زمین لغزش یا رانش زمین یا زمین لغزه به حرکت لایه‌های رسوبی غیر متراکم و متراکمی بر روی سطح شیب‌دار که ناپایدار شده‌اند حال به دلایل متفاوت مانند زمین لرزه یا راه‌سازی به سمت پایین را گویند. عامل حرکت توده رسوبی، نیروی جاذبه، زلزله، جاده‌سازی، باران یا فشار منغذی سیالات، سبک‌سازی پایین دست توده و بسیاری عوامل دیگر است. حرکت نزولی در رانش زمین ممکن است بسیار کند رخ دهد (تنها چند میلی‌متر در سال) یا با سرعت بسیار بروز کند و تأثیرات مصیبت‌باری به جای بگذارد.

جدول ۹. نقاط واقع در معرض زمین لغزش

پهنه بندی	روستاهای واقع شده در معرض زمین لغزش
نقاط واقع در معرض زمین لغزش	قلقانی - بلوبین - سفیدکمر - ینگگی کندجامع السرا - حاج قشلاق

نقشه ۹. محدوده‌های در معرض زمین لغزش منظومه حلب

جدول ۱۰. سوانح رخ داده در سطح منظومه

شهرستان ایجرود				
تاریخ وقوع	نوع بلایای جوی	دفعات وقوع	محل وقوع	مبلغ خسارات به میلیون ریال
۸۴/۵/۱۹	سیل	۱	سطح شهرستان	۱۰۲۹۲۹
۸۸/۶/۲۶	سیل	۱	حلب	۱۲۱۸
۸۸/۱۲/۲۵	طوفان	۱	سطح شهرستان	۴۶۵
۸۹/۲/۳	سیل	۱	سطح شهرستان	۱۴۰۹۲
۸۹/۲/۸	سیل	۱	سطح شهرستان	۴۵۰۰
۹۰/۳/۱۹	تگرگ و سیل	۱	سطح شهرستان	۷۵۰۰
۹۱/۵/۱۹۱/۴/۳۱	سیل	۱	سطح شهرستان	۹۲۳۱۹
اردیبهشت ۹۲	سیل	۱	سطح شهرستان	۴۰۰۹۵۱
۹۲/۵/۲۳	سیل	۱	سطح شهرستان	۳۰۷۷
۹۳/۲/۲۰	سیل	۱	سطح شهرستان	۴۸۶
۹۴/۱/۲۳	سیل	۲	سطح شهرستان	۱۳۰۴۹۹
۹۴/۴/۲۸	سیل	۱	شهر حلب	۲۷۱۵۲
۹۴/۱۲/۲۸	سرمزدگی و سیل	۱	سطح شهرستان	۱۷۶۸۵
۹۶/۴/۳	آتش سوزی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۵/۱۵	آتش سوزی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۶/۱۵	آتش سوزی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۷/۱۴	سرمزدگی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۸/۱	طوفان	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۸/۲	آتش سوزی باغات	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۱۱/۸	سرمزدگی		سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
مهر ۹۶	باد و طوفان		سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده

وضعیت خاک

مطابق با نقشه طبقه بندی خاکهای منطقه، اراضی منطقه در کلاسهای II ، IVT ، IIST ، IIIT ، IIT و VI/RW واقع شده‌اند.

ویژگی های هر یک از کلاس ها عبارتند از:

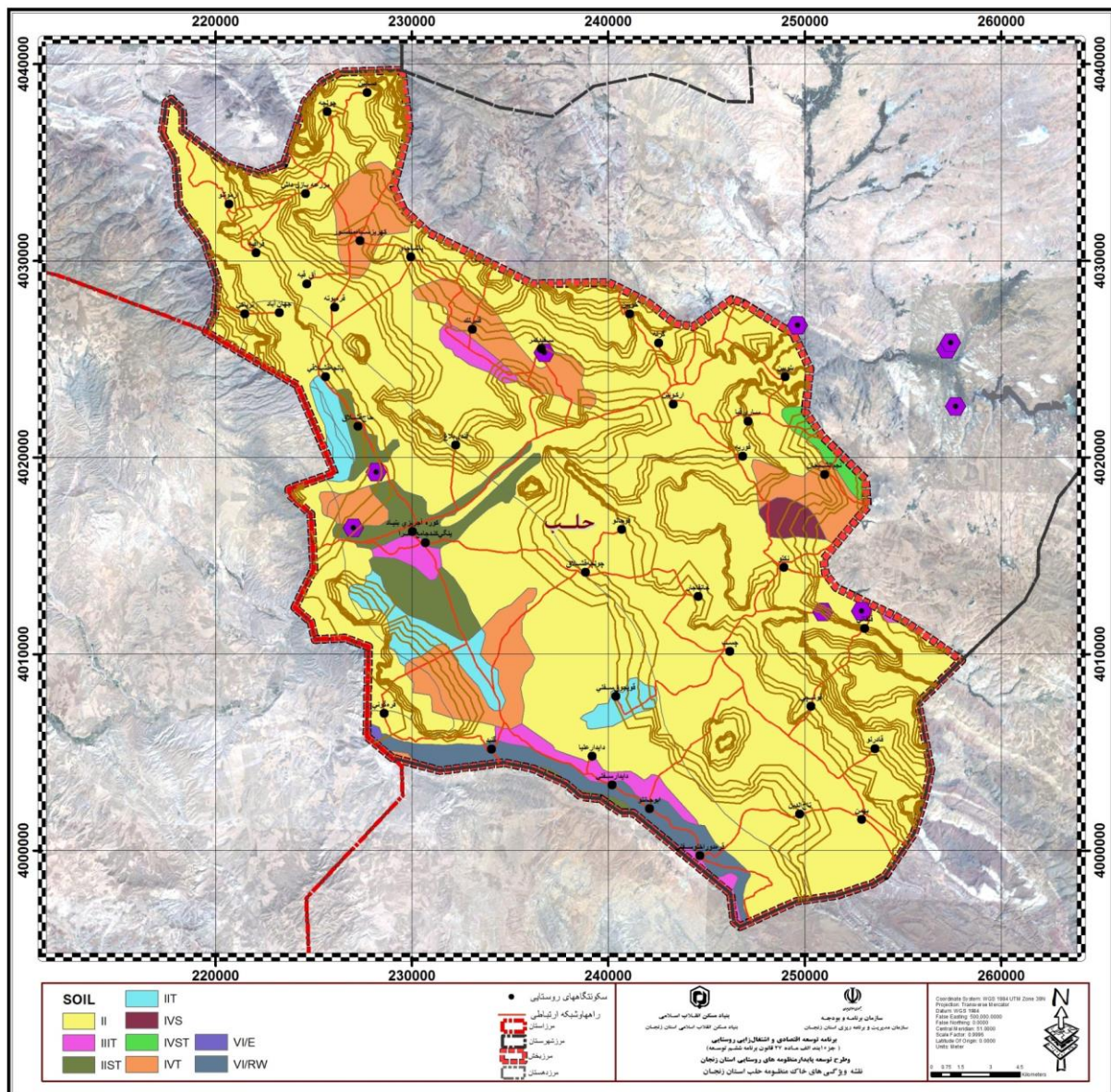
- اراضی کلاس I: اراضی قابل کشت از نظر آبیاری و بدون محدودیت
- اراضی کلاس II: اراضی قابل کشت جهت زراعت آبی با محدودیت کم
- اراضی کلاس III: اراضی نسبتاً قابل کشت از نظر آبیاری با محدودیت نسبتاً زیاد

- اراضی کلاس IV: اراضی با قابلیت کشت محدود که برای زراعت های آبی دارای محدودیت زیادی بوده و فقط در شرایط خاص و جهت کشت نباتات به خصوص قابل استفاده است.
- اراضی کلاس V: قابلیت کشت این نوع اراضی در حال حاضر مشخص شده و برای هر نوع زراعت آبی محدودیت های زیادی داشته و احتیاج به مطالعات بیشتری دارد.
- اراضی کلاس VI: این اراضی محدودیت های زیادی دارد و برای هر نوع زراعت آبی غیرقابل استفاده می باشد.
- به استثنای اراضی کلاس I که هیچ گونه محدودیت قابل ملاحظه ای ندارد بقیه کلاسها برحسب نوع محدودیتی که دارند به چند تحت کلاس تقسیم می شوند که علائم به شرح زیر است.
- A: معرف محدودیت های شوری و قلیائی می باشد.
- S: معرف محدودیت های خاک از قبیل قابلیت نفوذ، بافت خاک سطحی، میزان سنگریزه در خاک سطحی و زیرین و عمق موثر می باشد.
- T: محدودیت های شیب، پستی و بلندی و فرسایش را مشخص می کند.
- W: محدودیت های مربوط به زهکشی، سیل گیری و سطح آب زیرزمینی را نشان می دهد.

جدول ۱۱. وضعیت خاک منطقه

کلاس	روستاهای واقع شده در کلاس
II	نکتو- چولچه قشلاق- جانقاجار- قلقاتی- چسب- صابین- چولچه- مزرعه یازل داش- آرمتلو- قراقیه- پاشاچای- آق قیه- قره بوته- خویین- جهان آباد- تریاکی- گرنه- سفیدکمر- بلوبین- پالچه قشلاقی- ارکوئین- ساری قیا- قندی بلاغ- قوریه- قوجالو- قوشچی- قره گونی- قادرلو- دایدارعلیا- تاج الدین- بهمن- کهریزسیاه منصور- قنبرلک- حاج قشلاق- نجم الشیخان- ینگى کندجامع السرا- قویجوق سفلی- گنبد- دایدارسفلی- ابوجانلو- قره دوراخلوسفلی
IVT	کهریز سیاه منصور- قنبرلک- نجم الشیخان
IIIST	حاج قشلاق
IIIT	ینگى کندجامع السرا
IIT	قویجوق سفلی
VI/RW	گنبد- دایدارسفلی- ابوجانلو- قره دوراخلوسفلی

نقشه ۱۰. ویژگی‌های خاک منظومه حلب

ویژگی فرسایش خاک منطقه

فرسایش عبارت است از فرآیندی که طی آن ذرات خاک از بستر اصلی خود جدا و به کمک یک عامل یا چند عامل انتقال دهنده به مکانی دیگر حمل می شوند. به طور مختصر این فرآیند در قالب سه مرحله زیر می باشد.

الف) مرحله جدا شدن ذرات یا مرحله برداشت

ب) مرحله حمل یا انتقال

ج) مرحله رسوبگذاری

با کاهش شیب رودخانه یا کاهش سرعت باد و یا وجود موانع طبیعی و مصنوعی در مسیر جریان از نیروی خالص کاسته شده و مواد محموله به ترتیب دانه بندی از درشت به ریز رسوب می نمایند.

فرسایش آبی

عامل توپوگرافی نقش مهمی در ایجاد فرسایش آبی ایفا می‌کند، به طوریکه در اراضی فاقد پستی و بلندی و شیب زیاد، فرسایش آبی محسوس نیست چون در این مناطق هرز آب کمتر جریان می‌یابد. فرسایش بادی

فرسایش بادی همانند فرسایش آبی از راه برداشت، انتقال، حمل و بالاخره رسوبگذاری صورت می‌گیرد. تنها فرقی که با فرسایش آبی دارد این است که: فرسایش بادی به وسیله باد انجام می‌شود.

باد فقط ذرات ریز و خیلی ریز را می‌تواند حمل و انتقال دهد و ذرات بزرگ در سطح زمین باقی می‌ماند. بین مناطق برداشت و رسوب گذاری فاصله خیلی زیاد وجود دارد.

اساس عمده تعیین وزن یا پتانسیل فرسایش پذیری واحد های سنگی و نهشته های سست ، ویژگی های مقاومتی ذاتی ماده متأثر از ترکیب کانی شناسی و بافت بوده است. در تعیین مرز رده ها بر مبنای قضاوت مهندسی کارشناس خبره عمل شده است.

- در تعیین پتانسیل فرسایش پذیری سازندی که مجموعه ای از واحدهای سنگ شناسی است، میانگین وزنی کلاس های فرسایش پذیری مجموعه واحدهای تشکیل دهنده آن سازند مبنای وزن دهی قرار گرفته است.

- گسترش کلاس های فرسایش پذیری به ۱۰ رده به دلیل وجود انعطاف پذیری لازم در رده بندی و کاهش خطا در PSIAC و EPM بوده است . علاوه بر آن محدودیت وزن دهی به عامل زمین شناسی در مدل هایی مانند این روش مرتفع شده است.

- در ارزیابی مقاومت به فرسایش سنگهای مختلف علاوه بر بافت، ترکیب کانی شناسی و فراوانی نسبی اجزای تشکیل دهنده نیز دارای اهمیت به سزا و بر میزان مقاومت سنگ تاثیر گذار است . برای مثال سنگ های فلسیک نسبت به سنگ های مافیک حاوی کانی های فشار و حرارت کم تری هستند که برخی از آن ها در شرایط سطح زمین به فرسایش مقاوم ند ولی چون در ترکیب کانی شناسی این گونه سنگ ها، میزان بالایی از کانی های سست و حساس میکایی حضور دارد، لذا حساسیت به فرسایش بیشتری نسبت به انواع مافیک نشان می دهند و به این دلیل سنگ های اسیدی ، مانند گرانیت از نظر مقاومت ذاتی نسبت به سنگ های بازیک مانند گابرو در این طبقه بندی در رده پایین تری قرار گرفته اند. در نهایت از تجربیات موجود در طبقه بندی های مختلف ارائه شده نیز استفاده شده است. ویژگی های طبقه بندی مذکور به این شرح است:

رده فوق العاده مقاوم به فرسایش (I)

این گروه شامل سنگ های خیلی مقاوم نظیر دیاباز، بازالت متراکم، دلریت، متاکوارتزیت و کوارتزیت است. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۲۵۰ و بیش از ۲۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده بسیار مقاوم (II)

این دسته سنگهای خیلی مقاوم نظیر بازالت، گابرو، میگماتیت، مرمر، گنیس، آمفیبولیت، رادیولاریت، ماسه سنگ سیلیسی بسیار سخت را در برمی گیرد. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۲۰۰ تا ۲۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده مقاوم (III)

این رده دربرگیرنده سنگ های مقاومی نظیر آندزیت، گرانیت، دیوریت، مونزونیت، گرانودیوریت، داسیت، هورنفلس، گنیس نواری، دولومیت های سخت، آهک های توده ای سخت و کنگلومرا و برش سخت است. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۱۵۰ تا ۲۰۰ مگا پاسکال می باشند.

رده متوسط تا مقاوم (IV)

این دسته شامل ریولیت، ایگنمبریت، کالردملانژ، توفیت، آهک های لایه ای، دولومیت لایه ای، ماسه سنگ با سیمان کلسیت، کنگلومرا و برش با سیمان آهکی و آگلومرا است. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۱۰۰ تا ۱۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده متوسط (V)

انواع توف، توف های شیشه ای، شیست سبز، فیلیت، اسلیت، آهک های نازک لایه، تراورتن، شیل های سخت، آهک مارنی ماسه ای، کنگلومرا با سختی متوسط در این گروه قرار می گیرند. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۵۰ تا ۱۰۰ مگا پاسکال می باشند.

رده متوسط تا ضعیف (VI)

در این گروه سنگ هایی مانند میکاشیست ها، برش با سیمان سست، ماسه سنگ سست، کنگلومرای سست، سیلتستون، مارن آهکی و شیلی قرار دارند. پادگانه های آبرفتی قدیمی سخت شده نیز در این گروه قرار گرفته اند. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۲۵ تا ۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده ضعیف (VII)

در این رده ، سنگ های رسوبی، شامل گل سنگ ها، شیل سست ، مارن و واحدهایی مانند تراس های آبرفتی میانی، خاک های جنگلی و نهشته های لغزشی قدیمی تحکیم شده قرار می گیرند. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۱۲,۵ تا ۲۵ مگا پاسکال می باشند.

رده بسیار ضعیف (VIII)

این گروه شامل شیل های زغالی ضعیف، گنبد های نمکی، نهشته های لغزشی تحکیم نشده ، مخروط افکنه ها و خاک های کشاورزی است. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۲,۵ تا ۱۲,۵ مگا پاسکال می باشند.

رده فوق العاده ضعیف (IX)

این گروه، خاکسترهای آتشفشانی - لس های تحکیم شده قدیمی، کوهرفت ها، واریزه ها، کفه های رسی و نمکی و سیلان های لغزشی را دربرمی گیرد. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت ۰,۵ تا ۲,۵ مگا پاسکال می باشند.

رده کاملا سست و منفصل (X)

این دسته شامل رسوبات منفصل نظیر تلماسه های بادی، لس ها، رسوبات ساحلی و نهشته های منفصل بستر رودخانه ها است. لس ها از شاخص ترین واحد در این گروه بشمار می آیند. این گروه از سنگها عموما دارای مقاومت کمتر از ۰,۵ مگا پاسکال می باشند.

جدول ۱۲. پهنه بندی فرسایش منطقه

پهنه بندی	روستاهای واقع در پهنه
I	بلوین - گنبد - ابوجانلو - قره دورا خلوسفلی
II	نکتو - قلقاتی - چسب - صابین - مزرعه یازل داش - آرمتلو - کهریز سیاه منصور - قراقیه - پاشاچای - آق قیه - خویین - جهان آباد - تریاکی - قنبرلک - سفیدکمر - قوجالو - ینگه کندی جامع السرا - قویجوق سفلی - قوشچی - قره گونی - قادرلو - دایدار علیا - دایدار سفلی - بهمن
IV	گرنه - ارکونین - ساری قیا - قوریه - نجم الشیخان
V	چولچه قشلاق - جانقاجار - چولچه - قره بوته - پالچه قشلاقی - حاج قشلاق - قندی بلاغ - تاج الدین

جدول ۱۳. طبقه بندی حساسیت ذاتی واحدهای سنگ و خاک به فرسایش

واحد های سنگ و خاک رده مقاومتی	سنگ های آذرین	سنگ های دگرگونی	سنگ های رسوبی	خاک ها و نهشته های منفصل
I فوق العاده مقاوم	دیاباز - بازالت متراکم - آپلیت دلریت	متاکوارتزیت	-	-
II بسیار مقاوم	بازالت - افیولیت - گابرو	میگماتیت، گنیس متراکم، مرمر، آمفیبولیت	رادیولاریت، ماسه سنگ سیلیسی بسیار سخت	-
III مقاوم	آندزیت، گرانیت، دیوریت، مونزو نیت، سینیت، کوارتز پرفیری، گرانودیوریت داسیت	هورنفلس، گنیس نواری	دولومیت سخت، آهک های توده ای سخت ریزدانه، کنگلومرا و برش سخت	-
IV متوسط تا مقاوم	ریولیت، ایگنمبریت کالر دملانژ، توفیت	-	آهک های لایه ای، دولومیت لایه ای، ماسه سنگ با سیمان کلسیت، کنگلومرا با سیمان آهکی، آگلومرا، برش با سیمان آهکی	-
V متوسط	توف، توف های شیشه ای	شیست سبز فیلیت، اسلیت	آهک های نازک لایه، تراورتن، شیل سخت، آهک مارنی - ماسه ای، کنگلومرا با سختی متوسط	-
VI متوسط تا ضعیف	-	میکاشیست	برش با سیمان سست، ماسه سنگ سست، کنگلومرا سست، سیلتستون، مارن آهکی، شیل معمولی	تراس های آبرفتی قدیمی سخت
VII ضعیف	-	-	مادستون، شیل سست مارن	تراس های میانی خاک های جنگلی نهشته های لغزشی قدیمی تحکیم شده
VIII بسیار ضعیف	-	-	شیل های زغالی ضعیف، گنبد نمکی، توده های لغزشی تحکیم نشده	تراس های جوان مخروط افکنه ها خاک های کشاورزی
IX فوق العاده ضعیف	خاکستر آتشفشانی	-	-	لس های تحکیم شده، لاهارها، کوه رفت ها، واریزه ها، کفه های رسی، نمکی سیلان های لغزشی
X کاملاً سست و منفصل	-	-	-	تلماسه های بادی ماسه های ساحلی نهشته های منفصل بستر رودخانه ها

با توجه به استعلام اخذ شده از سازمان محیط زیست، در محدوده منظومه مورد مطالعه منطقه حفاظت شده از نظر محیط زیست وجود ندارد.

الف) شناخت ویژگیهای طبیعی و محیطی

بررسی وضعیت آب و هوایی مقیاس مزو (منطقه ای) مطابق با متدولوژی علم اقلیم شناسی می تواند یا منطبق بر داده های آماری ایستگاهی باشد و یا می تواند منطبق بر داده های فضایی شبکه ای تفسیر گردد. اگر روش نخست مورد نظر باشد خروجی نتایج شامل جداول و نمودارهایی از میانگین آماری پارامترهای مهم اقلیمی مثل دما و بارش

- وضعیت گرمایی در سطح منطقه

- میزان و نوسان درجه حرارت

بر اساس داده های آماری ایستگاه سینوپتیک زنجان در طی سال های ۱۳۴۸-۱۳۹۶ وضعیت دمایی منطقه تفسیر می شود. جدول های صفحه بعد نشان دهنده متوسط کمینه دما، متوسط بیشینه دما و متوسط دمای سالانه در طی ۴۹ سال مورد بررسی می باشد. با توجه به اطلاعات مشاهده می شود که سردترین ماه های سال، بهمن، بهمن و آذر به ترتیب با حداقل دمای ۶،۷-، ۶،۴- و ۲،۸- درجه سلسیوس و گرمترین ماه های سال، مرداد، تیر و شهریور به ترتیب با دمای حداکثر ۳۲،۳، ۳۱،۵ و ۲۹،۴ درجه سلسیوس می باشند.

نتایج این جداول نشان می دهد که میانگین متوسط کمینه دمای ۴۹ ساله در منطقه مورد مطالعه حدود $4,2^{\circ}\text{C}$ و میانگین متوسط بیشینه دمای ۴۹ ساله در منطقه مورد مطالعه حدود $18,1^{\circ}\text{C}$ و میانگین دمای سالانه در طول دوره زمانی ۴۹ ساله معادل $11,2^{\circ}\text{C}$ می باشد. همچنین با بررسی این آمار و اطلاعات می توان نمودار رژیم حرارتی فصلی منطقه را نیز استنباط کرد که در نمودار رژیم حرارتی به آن اشاره شده است. در این نمودار ملاحظه می شود که بیشترین توزیع حرارت فصلی منطقه در فصل تابستان با ۵۰،۲ درصد و پس از آن در بهار با ۳۰،۹۵ درصد به وقوع می پیوندد. بررسی تغییرات دمایی در طی دوره آماری ۴۹ ساله نشان می دهد که متوسط دمای سالانه به ویژه در ۲۵ سال اخیر، دوره آماری (۱۳۷۲-۱۳۹۶)، روندی رو به افزایش داشته است به طوری که متوسط دمای سالانه در این ۲۵ ساله به میزان ۱۱،۷ درجه سلسیوس ثبت شده است که در ۲۴ ساله (۱۳۴۸-۱۳۷۲) معادل ۱۰،۶ درجه سلسیوس بوده است. لذا دخالت داده های اقلیمی دوره آماری اخیر که احتمالاً با بحث عمومی گرمایش جهانی هم در ارتباط است، باید در برنامه ریزی های آتی منطقه برای تعیین واقع بینانه وضعیت اقلیمی آن مورد توجه بیشتری باشد.

به داده های آماری ایستگاه سینوپتیک، میانگین سالانه رطوبت نسبی ۵۴٪ است که بیشترین آن مربوط به ماه های دی و بهمن با ۶۸٪ و کمترین آن در ماه های مرداد و شهریور با ۴۲٪ می باشد. همچنین با بررسی این آمار و اطلاعات می توان نمودار رژیم رطوبت فصلی منطقه را نیز استنباط کرد که در نمودار مربوطه به آن اشاره شده است. در این نمودار ملاحظه می شود که توزیع رطوبت نسبی فصلی تقریباً در طول همه فصول یکسان بوده و مابین متوسط ۴۲ تا ۶۸ درصد در نوسان است. همچنین بررسی تغییرات رطوبت نسبی در طی دوره آماری ۴۹ ساله نشان می دهد که میانگین سالانه رطوبت در ۲۵ سال اخیر دوره آماری (۱۳۷۲-۱۳۹۶) با دوره ۲۴ ساله قبلی تفاوتی را نشان نمی دهد و در هر دو دوره به طور متوسط ۵۳٪ ثبت شده است.

جدول ۱۴. حداقل دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶

حدافل	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال
-۱۳.۲	-۱.۷	-۱۳.۲	-۶.۳	-۸.۸	-۰.۶	-۰.۵	۵.۷	۱۱.۹	۱۱.۸	۵.۶	۰.۸	-۲.۷	۱۳۹۶
-۱۵.۶	-۱۴.۴	-۱۵.۶	-۱۰.۳	-۱۴.۷	-۲.۵	۰.۱	۷.۰	۱۰.۸	۱۲.۱	۷.۵	۰.۴	-۴.۱	۱۳۹۵
-۱۳.۰	-۴.۸	-۱۳.۰	-۱۲.۵	-۱۲.۰	-۲.۶	۲.۱	۵.۸	۱۱.۱	۹.۰	۸.۸	۰.۰	-۱.۱	۱۳۹۴
-۹.۵	-۹.۵	-۸.۶	-۹.۲	-۳.۵	-۵.۰	۴.۶	۷.۵	۱۰.۷	۱۲.۰	۶.۲	۳.۶	-۸.۰	۱۳۹۳
-۱۸.۶	-۵.۰	-۱۴.۸	-۱۸.۶	-۱۵.۲	-۱.۶	-۲.۰	۶.۴	۱۱.۰	۶.۲	۴.۴	-۲.۶	-۳.۸	۱۳۹۲

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	حداقل
۱۳۹۱	-۵.۸	۳.۰	۵.۴	۷.۰	۱۲.۴	۸.۰	۱.۰	-۲.۸	-۵.۴	-۱۵.۰	-۸.۶	-۱۰.۲	-۱۵.۰
۱۳۹۰	-۴.۸	۱.۲	۵.۸	۱۰.۲	۱۱.۸	۶.۴	-۲.۲	-۸.۴	-۱۱.۲	-۱۲.۰	-۲۳.۴	-۱۴.۰	-۲۳.۴
۱۳۸۹	-۴.۲	۱.۲	۳.۰	۱۰.۲	۸.۰	۶.۸	۳.۲	-۴.۴	-۹.۴	-۲۳.۰	-۲۲.۸	-۱۱.۴	-۲۳.۰
۱۳۸۸	-۵.۲	۱.۴	۵.۰	۱۰.۲	۱۱.۴	۶.۶	-۱.۶	-۱.۰	-۸.۴	-۸.۰	-۱۵.۴	-۴.۲	-۱۵.۴
۱۳۸۷	-۱.۶	۰.۲	۵.۶	۱۰.۴	۱۰.۲	۶.۶	۱.۸	-۶.۲	-۱۴.۶	-۱۴.۶	-۱۱.۲	-۸.۰	-۱۴.۶
۱۳۸۶	-۳.۲	۰.۰	۸.۴	۱۱.۰	۹.۸	۷.۰	۲.۰	-۴.۴	-۱۳.۴	-۲۱.۶	-۱۸.۰	-۱۰.۶	-۲۱.۶
۱۳۸۵	-۴.۰	۳.۸	۳.۲	۱۰.۲	۱۰.۰	۱.۴	۳.۰	-۶.۰	-۱۳.۰	-۲۵.۰	-۱۶.۲	-۷.۰	-۲۵.۰
۱۳۸۴	-۶.۶	۰.۲	۴.۲	۸.۰	۱۱.۴	۶.۸	-۲.۸	-۶.۰	-۷.۰	-۲۰.۲	-۱۸.۲	-۱۰.۰	-۲۰.۲
۱۳۸۳	-۸.۶	۰.۴	۳.۴	۹.۴	۱۱.۵	۵.۰	۳.۰	-۲.۴	-۱۲.۶	-۲۰.۶	-۱۹.۰	-۸.۵	-۲۰.۶
۱۳۸۲	-۶.۸	-۱.۰	۶.۶	۹.۰	۱۱.۰	۵.۲	۲.۲	-۵.۸	-۱۲.۶	-۱۲.۲	-۱۲.۲	-۱۰.۶	-۱۲.۶
۱۳۸۱	-۲.۶	۲.۰	۴.۰	۷.۲	۱۱.۶	۵.۰	۴.۴	-۴.۶	-۱۵.۲	-۱۴.۸	-۱۱.۸	-۱۱.۸	-۱۵.۲
۱۳۸۰	-۱.۶	۱.۴	۵.۰	۹.۴	۷.۴	۶.۶	-۱.۶	-۱۵.۲	-۶.۸	-۱۵.۲	-۱۷.۰	-۷.۸	-۱۷.۰
۱۳۷۹	-۵.۰	۲.۴	۱.۶	۱۰.۴	۹.۴	۷.۲	۱.۰	-۴.۸	-۶.۶	-۹.۶	-۱۴.۸	-۷.۲	-۱۴.۸
۱۳۷۸	-۴.۰	۲.۴	-۰.۲	۱۰.۰	۷.۶	۶.۴	۰.۸	-۶.۴	-۱۷.۲	-۱۵.۶	-۱۵.۴	-۹.۶	-۱۷.۲
۱۳۷۷	-۸.۶	۰.۰	۴.۴	۱۰.۶	۸.۸	۸.۶	-۰.۶	۰.۴	-۷.۸	-۹.۶	-۱۰.۲	-۸.۲	-۱۰.۲
۱۳۷۶	-۷.۶	-۰.۲	۶.۲	۱۰.۰	۱۰.۰	۲.۲	۱.۶	-۲.۸	-۵.۴	-۲۰.۲	-۱۷.۴	-۱۷.۱	-۲۰.۲
۱۳۷۵	-۴.۶	-۱.۲	۵.۶	۶.۶	۱۲.۴	۵.۰	-۱.۲	-۹.۰	-۵.۲	-۱۳.۲	-۲۶.۶	-۱۳.۰	-۲۶.۶
۱۳۷۴	-۴.۶	۰.۲	۵.۴	۷.۰	۱۰.۲	۰.۴	-۱.۸	-۹.۶	-۱۴.۰	-۱۴.۴	-۱۶.۶	-۱۱.۴	-۱۶.۶
۱۳۷۳	-۵.۰	۰.۸	۴.۴	۴.۸	۹.۴	۰.۸	-۰.۶	-۵.۰	-۱۴.۸	-۱۱.۰	-۹.۸	-۱۰.۲	-۱۴.۸
۱۳۷۲	-۹.۶	-۲.۸	۵.۸	۲.۴	۹.۲	۸.۱	-۳.۰	-۱۰.۲	-۱۲.۲	-۱۰.۲	-۱۳.۸	-۱۳.۲	-۱۳.۸
۱۳۷۱	-۶.۸	-۱.۶	۴.۴	۷.۰	۷.۰	۴.۴	-۳.۶	-۴.۲	-۹.۶	-۲۱.۰	-۲۲.۶	-۱۱.۶	-۲۲.۶
۱۳۷۰	-۱.۶	۰.۰	-۰.۸	۸.۴	۱۱.۴	۳.۴	۱.۰	-۵.۶	-۱۸.۶	-۲۵.۶	-۲۷.۸	-۱۹.۶	-۲۷.۸
۱۳۶۹	-۹.۶	-۱.۰	۴.۰	۷.۰	۸.۴	۶.۰	-۲.۶	-۵.۶	-۹.۶	-۲۱.۸	-۱۹.۶	-۱۱.۶	-۲۱.۸
۱۳۶۸	-۸.۶	-۱.۶	۴.۴	۸.۴	۱۰.۶	۰.۰	۰.۰	-۵.۰	-۷.۶	-۲۲.۶	-۲۰.۲	-۱۳.۶	-۲۲.۶
۱۳۶۷	-۶.۸	۱.۵	۳.۵	۶.۴	۷.۰	۵.۲	۱.۰	-۹.۶	-۶.۶	-۲۲.۰	-۲۸.۶	-۲۱.۸	-۲۸.۶
۱۳۶۶	-۹.۰	-۴.۰	۵.۰	۱۰.۴	۸.۶	۳.۴	-۴.۰	-۴.۰	-۱۱.۵	-۱۹.۶	-۲۲.۶	-۱۱.۶	-۲۲.۶
۱۳۶۵	-۹.۸	۰.۶	۴.۸	۶.۴	۹.۶	۴.۶	۱.۴	-۶.۶	-۱۶.۲	-۸.۲	-۹.۴	-۷.۰	-۱۶.۲
۱۳۶۴	-۱.۴	۱.۴	۶.۴	۸.۴	۶.۶	۴.۴	۱.۲	-۳.۴	-۸.۰	-۱۵.۶	-۱۶.۰	-۱۲.۶	-۱۶.۰
۱۳۶۳	-۳.۰	-۵.۰	۳.۲	۱۰.۰	۱۰.۴	۶.۲	-۳.۴	-۲.۲	-۲۱.۶	-۲۲.۸	-۱۲.۴	-۱۹.۶	-۲۲.۸
۱۳۶۲	-۳.۶	-۰.۶	۹.۰	۱۰.۰	۱۵.۰	۸.۰	۱.۰	۰.۴	-۹.۸	-۱۲.۲	-۱۷.۰	-۱۰.۶	-۱۷.۰
۱۳۶۱	-۷.۲	۶.۴	۶.۰	۸.۰	۱۰.۸	۹.۴	۲.۸	-۶.۸	-۲۱.۰	-۱۹.۴	-۲۲.۰	-۱۵.۰	-۲۲.۰
۱۳۶۰	-۸.۰	۱.۲	۵.۴	۱۰.۰	۱۰.۸	۸.۰	۲.۰	-۳.۶	-۴.۸	-۱۸.۰	-۲۲.۶	-۱۵.۰	-۲۲.۶
۱۳۵۹	-۳.۰	۲.۰	۶.۰	۱۰.۲	۱۲.۰	۵.۰	-۱.۶	-۵.۴	-۶.۰	-۱۳.۸	-۱۶.۶	-۸.۰	-۱۶.۶
۱۳۵۸	۰.۶	-۳.۰	۸.۴	۹.۴	۱۱.۰	۵.۴	۴.۰	-۱.۰	-۵.۰	-۱۳.۶	-۱۴.۴	-۷.۴	-۱۴.۴
۱۳۵۷	-۱.۰	۰.۰	۴.۰	۸.۰	۱۱.۴	۹.۰	----	-۱۰.۶	-۱۴.۰	-۱۲.۰	-۲۱.۰	-۹.۰	-۲۱.۰
۱۳۵۶	-۱.۲	۱.۲	۳.۰	۱۱.۰	۱۲.۰	۶.۸	۴.۰	-۶.۰	-۵.۰	-۱۷.۰	-۵.۶	-۱۰.۰	-۱۷.۰

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	حداقل
۱۳۵۵	-۶.۶	۱.۲	۵.۰	۸.۴	۹.۸	۶.۲	۰.۰	-۵.۰	-۹.۰	-۲۲.۸	-۲۵.۶	-۸.۰	-۲۵.۶
۱۳۵۴	-۳.۸	۱.۴	۷.۰	۱۳.۴	۱۱.۲	۷.۲	-۱.۸	-۵.۸	-۱۴.۰	-۱۴.۶	-۱۵.۶	-۱۸.۴	-۱۸.۴
۱۳۵۳	-۳.۶	۰.۰	۷.۸	۹.۴	۱۱.۴	۶.۴	-۳.۰	-۳.۸	-۱۸.۰	-۱۷.۶	-۱۶.۰	-۱۱.۸	-۱۸.۰
۱۳۵۲	-۷.۰	۰.۰	۴.۶	۱۰.۰	۱۳.۰	۶.۰	۲.۰	-۱۱.۶	-۱۴.۲	-۱۹.۶	-۲۷.۴	-۱۸.۰	-۲۷.۴
۱۳۵۱	-۷.۰	۱.۶	۵.۲	۹.۴	۹.۴	۶.۲	۴.۶	-۴.۸	-۱۶.۶	-۲۵.۶	-۲۴.۰	-۱۷.۰	-۲۵.۶
۱۳۵۰	-۵.۰	۲.۰	۶.۳	۱۰.۰	۱۰.۰	۵.۴	-۱.۰	-۱.۸	-۱۲.۰	-۱۸.۶	-۲۴.۵	-۱۹.۸	-۲۴.۵
۱۳۴۹	-۳.۶	-۱.۲	۵.۳	۷.۵	۱۲.۰	۲.۸	۲.۰	-۳.۸	-۱۵.۲	-۱۶.۸	-۲۳.۰	-۱۲.۰	-۲۳.۰
۱۳۴۸	-۶.۰	۰.۴	۵.۰	۷.۳	۱۱.۲	۲.۰	۴.۲	-۷.۵	-۷.۰	-۱۷.۰	-۱۵.۰	-۷.۰	-۱۷.۰
حداقل مطلق	-۹.۸	-۵.۰	-۰.۸	۲.۴	۶.۶	۰.۰	-۴.۰	-۱۵.۲	-۲۱.۶	-۲۵.۶	-۲۸.۶	-۲۱.۸	-۲۸.۶

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

جدول ۱۵. متوسط حداقل دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-

۱۳۴۸

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۶.۸	۱.۷	-۲.۹	-۰.۲	-۳.۴	۵.۸	۷.۵	۱۴.۰	۱۷.۰	۱۶.۹	۱۰.۹	۹.۳	۴.۵	۱۳۹۶
۵.۳	-۲.۴	-۵.۲	-۴.۵	-۴.۴	۴.۳	۶.۱	۱۲.۸	۱۶.۳	۱۶.۵	۱۱.۱	۸.۶	۳.۷	۱۳۹۵
۶.۷	۲.۶	-۳.۲	-۲.۸	-۲.۸	۴.۶	۹.۱	۱۲.۷	۱۶.۱	۱۸.۵	۱۲.۹	۸.۴	۴.۲	۱۳۹۴
۶.۱	-۱.۴	-۰.۹	-۲.۸	۰.۰	۱.۷	۸.۶	۱۳.۲	۱۶.۰	۱۶.۶	۱۱.۶	۸.۶	۲.۵	۱۳۹۳
۳.۹	۰.۲	-۶.۰	-۱۰.۵	-۳.۱	۲.۵	۵.۳	۱۱.۹	۱۴.۷	۱۳.۱	۱۰.۳	۵.۷	۳.۱	۱۳۹۲
۵.۵	-۰.۲	-۱.۱	-۶.۶	-۰.۴	۴.۰	۶.۹	۱۳.۴	۱۵.۸	۱۳.۷	۱۱.۱	۷.۲	۲.۶	۱۳۹۱
۴.۰	-۴.۹	-۷.۱	-۴.۶	-۵.۹	۰.۶	۶.۴	۱۱.۶	۱۵.۴	۱۵.۳	۱۰.۹	۷.۶	۳.۲	۱۳۹۰
۴.۴	-۲.۲	-۷.۲	-۷.۳	-۲.۶	۱.۳	۸.۵	۱۲.۳	۱۳.۶	۱۴.۹	۱۱.۲	۷.۱	۳.۵	۱۳۸۹
۵.۴	۳.۴	-۲.۱	۰.۴	-۲.۵	۳.۴	۵.۳	۱۰.۹	۱۴.۳	۱۴.۳	۹.۷	۶.۵	۱.۱	۱۳۸۸
۵.۰	-۰.۶	-۲.۴	-۶.۱	-۴.۴	۱.۵	۷.۵	۱۲.۸	۱۵.۴	۱۴.۴	۱۰.۰	۷.۴	۴.۳	۱۳۸۷
۳.۷	-۱.۳	-۹.۴	-۱۲.۸	-۲.۸	۳.۰	۶.۳	۱۱.۹	۱۵.۲	۱۴.۳	۱۱.۵	۶.۹	۲.۲	۱۳۸۶
۴.۰	-۲.۳	-۵.۰	-۱۳.۳	-۶.۹	۲.۸	۷.۷	۱۲.۱	۱۵.۱	۱۵.۱	۱۰.۸	۷.۷	۴.۰	۱۳۸۵
۴.۵	-۱.۲	-۳.۱	-۶.۸	-۱.۳	۰.۹	۷.۴	۱۱.۲	۱۵.۴	۱۳.۲	۹.۶	۶.۸	۱.۹	۱۳۸۴
۳.۷	-۱.۳	-۹.۸	-۷.۰	-۴.۵	۳.۳	۶.۸	۱۱.۹	۱۴.۴	۱۳.۵	۹.۱	۶.۹	۰.۷	۱۳۸۳
۴.۹	-۱.۰	-۳.۶	-۴.۲	-۱.۸	۲.۸	۷.۵	۱۱.۹	۱۴.۵	۱۴.۱	۹.۶	۵.۸	۲.۷	۱۳۸۲
۴.۶	-۱.۴	-۴.۱	-۶.۳	-۲.۷	۲.۴	۹.۳	۱۰.۷	۱۴.۱	۱۳.۸	۹.۷	۶.۰	۳.۴	۱۳۸۱
۴.۹	-۱.۵	-۶.۹	-۳.۳	-۰.۲	۱.۸	۷.۸	۱۱.۲	۱۵.۷	۱۳.۹	۹.۶	۶.۳	۴.۵	۱۳۸۰
۵.۱	۱.۳	-۵.۳	-۳.۲	-۱.۳	۲.۰	۶.۵	۱۲.۱	۱۴.۸	۱۴.۵	۹.۳	۷.۱	۳.۷	۱۳۷۹
۴.۱	-۳.۶	-۷.۶	-۵.۳	-۳.۲	۱.۰	۶.۳	۱۲.۰	۱۶.۵	۱۳.۰	۱۰.۷	۷.۲	۱.۶	۱۳۷۸
۵.۳	-۲.۷	-۴.۲	-۲.۷	۱.۱	۳.۷	۵.۸	۱۲.۷	۱۴.۲	۱۴.۹	۱۱.۲	۶.۷	۳.۴	۱۳۷۷
۳.۵	-۵.۰	-۷.۳	-۹.۹	-۱.۳	۲.۲	۷.۲	۱۱.۱	۱۴.۷	۱۴.۳	۱۰.۲	۵.۷	-۰.۱	۱۳۷۶
۳.۶	-۴.۱	-۱۳.۳	-۲.۲	-۱.۸	۰.۸	۵.۹	۱۰.۵	۱۵.۱	۱۳.۵	۹.۵	۷.۱	۱.۷	۱۳۷۵

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۳.۲	-۳.۲	-۶.۱	-۵.۲	-۶.۲	۱.۰	۴.۱	۱۰.۵	۱۴.۵	۱۲.۴	۸.۹	۵.۶	۲.۱	۱۳۷۴
۳.۹	-۲.۵	-۴.۲	-۴.۶	-۲.۸	۲.۴	۶.۱	۹.۰	۱۳.۱	۱۲.۰	۹.۸	۶.۲	۲.۳	۱۳۷۳
۳.۵	-۲.۰	-۴.۹	-۳.۶	-۳.۸	۱.۲	۴.۱	۱۱.۲	۱۳.۷	۱۲.۲	۹.۰	۴.۹	۰.۵	۱۳۷۲
۲.۸	-۳.۴	-۷.۳	-۸.۱	-۱.۹	۱.۶	۴.۲	۹.۳	۱۳.۶	۱۲.۵	۸.۷	۴.۳	-۰.۳	۱۳۷۱
۲.۱	-۷.۹	-۱۲.۵	-۱۳.۲	-۵.۰	۱.۸	۶.۵	۱۰.۴	۱۵.۱	۱۳.۱	۸.۳	۶.۲	۲.۸	۱۳۷۰
۲.۸	-۳.۴	-۹.۶	-۱۱.۲	-۱.۱	۲.۷	۴.۹	۱۰.۱	۱۴.۳	۱۲.۷	۸.۷	۵.۷	-۰.۵	۱۳۶۹
۳.۹	-۴.۹	-۸.۱	-۱.۲	-۱.۳	۲.۳	۶.۶	۱۰.۱	۱۵.۱	۱۳.۴	۸.۹	۴.۱	۱.۶	۱۳۶۸
۲.۱	-۵.۴	-۱۷.۴	-۱۲.۰	-۲.۳	۳.۳	۶.۱	۹.۹	۱۴.۱	۱۲.۸	۹.۰	۶.۳	۰.۸	۱۳۶۷
۳.۴	-۳.۳	-۶.۵	-۷.۶	-۲.۳	۱.۵	۴.۹	۹.۹	۱۳.۳	۱۳.۳	۱۰.۱	۶.۸	۰.۶	۱۳۶۶
۴.۰	۰.۱	-۲.۶	-۳.۵	-۷.۶	۱.۳	۷.۵	۹.۳	۱۴.۰	۱۳.۹	۸.۱	۵.۹	۱.۴	۱۳۶۵
۴.۲	-۳.۳	-۶.۲	-۴.۴	-۱.۷	۲.۱	۶.۱	۱۱.۰	۱۳.۱	۱۴.۴	۹.۶	۶.۱	۳.۱	۱۳۶۴
۲.۷	-۸.۸	-۳.۸	-۱۰.۴	-۷.۸	۲.۲	۵.۹	۱۰.۵	۱۴.۸	۱۵.۴	۸.۳	۴.۷	۱.۶	۱۳۶۳
۵.۲	-۲.۰	-۷.۲	-۵.۸	-۰.۸	۴.۹	۶.۳	۱۱.۸	۱۷.۸	۱۵.۷	۱۲.۵	۷.۴	۱.۹	۱۳۶۲
۳.۵	-۴.۹	-۹.۷	-۸.۹	-۸.۹	۰.۲	۷.۳	۱۲.۹	۱۴.۱	۱۴.۸	۱۱.۷	۱۰.۰	۳.۲	۱۳۶۱
۴.۶	-۴.۵	-۱۰.۸	-۲.۶	-۰.۷	۳.۴	۶.۹	۱۳.۵	۱۴.۵	۱۵.۴	۹.۹	۷.۰	۲.۷	۱۳۶۰
۶.۰	-۰.۲	-۴.۲	-۴.۰	-۱.۰	۴.۰	۶.۵	۱۲.۷	۱۶.۷	۱۶.۱	۱۲.۰	۸.۳	۴.۶	۱۳۵۹
۵.۶	-۲.۷	-۶.۳	-۶.۱	-۰.۸	۵.۰	۸.۵	۱۳.۴	۱۶.۷	۱۶.۰	۱۱.۴	۶.۶	۵.۶	۱۳۵۸
۵.۳	-۱.۳	-۴.۴	-۲.۱	-۱.۳	۰.۸	۸.۰	۱۱.۹	۱۶.۱	۱۳.۸	۱۰.۹	۷.۲	۴.۱	۱۳۵۷
۵.۳	-۰.۸	-۱.۸	-۷.۸	-۰.۴	۰.۲	۹.۰	۱۲.۳	۱۵.۹	۱۴.۷	۱۱.۳	۷.۰	۴.۰	۱۳۵۶
۳.۹	-۰.۷	-۹.۹	-۹.۶	-۰.۶	۱.۰	۶.۰	۱۱.۳	۱۶.۷	۱۴.۳	۹.۴	۶.۶	۲.۳	۱۳۵۵
۳.۹	-۷.۶	-۵.۶	-۵.۳	-۵.۰	۰.۵	۵.۰	۱۱.۹	۱۶.۲	۱۶.۶	۱۱.۴	۶.۴	۲.۶	۱۳۵۴
۳.۵	-۳.۲	-۸.۲	-۸.۱	-۵.۵	۴.۱	۴.۲	۱۰.۲	۱۴.۹	۱۳.۴	۱۱.۱	۶.۸	۲.۴	۱۳۵۳
۲.۹	-۴.۸	-۱۵.۵	-۸.۹	-۴.۹	۱.۸	۷.۹	۱۲.۱	۱۷.۴	۱۴.۱	۹.۲	۴.۹	۱.۰	۱۳۵۲
۳.۲	-۰.۸	-۸.۷	-۱۶.۹	-۳.۶	۲.۹	۹.۴	۱۰.۴	۱۴.۴	۱۴.۳	۱۰.۰	۵.۷	۱.۲	۱۳۵۱
۳.۱	-۶.۸	-۱۳.۵	-۹.۸	-۰.۹	۳.۲	۵.۴	۱۱.۰	۱۳.۷	۱۵.۲	۱۰.۱	۷.۸	۱.۸	۱۳۵۰
۳.۶	-۱.۵	-۱۲.۲	-۷.۹	-۱.۸	۳.۰	۶.۲	۹.۱	۱۵.۳	۱۲.۹	۱۰.۰	۵.۹	۴.۵	۱۳۴۹
۴.۳	-۰.۹	-۴.۵	-۵.۱	-۱.۷	۰.۴	۸.۲	۹.۹	۱۴.۰	۱۱.۱	۱۰.۲	۸.۰	۲.۵	۱۳۴۸
۴.۲	-۲.۴	-۶.۷	-۶.۴	-۲.۸	۲.۴	۶.۷	۱۱.۴	۱۵.۱	۱۴.۳	۱۰.۲	۶.۷	۲.۵	MEAN

جدول ۱۶. حداکثر دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸

حداکثر	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال
۳۹.۲	۲۲.۱	۱۴.۹	۱۹.۲	۱۷.۰	۲۶.۹	۳۳.۳	۳۸.۷	۳۹.۲	۳۸.۹	۳۵.۲	۳۰.۷	۲۴.۵	۱۳۹۶
۳۹.۳	۱۶.۱	۹.۰	۱۳.۰	۱۶.۰	۲۳.۶	۳۰.۲	۳۷.۲	۳۹.۲	۳۹.۳	۳۳.۵	۳۱.۹	۲۱.۰	۱۳۹۵
۴۰.۵	۲۰.۸	۱۷.۱	۱۴.۸	۱۷.۸	۲۷.۳	۳۳.۶	۳۵.۴	۳۹.۶	۴۰.۵	۳۶.۴	۳۰.۶	۲۶.۷	۱۳۹۴
۳۹.۵	۱۹.۰	۱۶.۶	۱۴.۶	۱۶.۷	۲۲.۰	۳۰.۰	۳۶.۴	۳۹.۵	۳۹.۰	۳۴.۲	۲۶.۸	۲۳.۲	۱۳۹۳
۳۸.۶	۱۷.۸	۱۲.۴	۶.۴	۱۶.۶	۱۹.۰	۲۸.۴	۳۵.۸	۳۸.۴	۳۸.۶	۳۲.۸	۲۵.۴	۲۴.۰	۱۳۹۲

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	حداکثر
۱۳۹۱	۲۴.۶	۲۷.۴	۳۲.۴	۳۵.۲	۳۵.۴	۳۴.۴	۲۹.۰	۲۲.۰	۱۵.۴	۱۱.۰	۱۵.۴	۲۲.۴	۳۵.۴
۱۳۹۰	۲۳.۶	۲۵.۸	۳۴.۰	۳۷.۴	۳۸.۰	۳۳.۲	۲۷.۸	۱۸.۶	۱۳.۰	۱۳.۴	۱۰.۲	۱۴.۲	۳۸.۰
۱۳۸۹	۲۲.۰	۲۶.۰	۳۴.۴	۴۰.۰	۳۶.۸	۳۳.۰	۳۱.۲	۲۳.۸	۱۹.۴	۱۳.۸	۸.۶	۲۱.۰	۴۰.۰
۱۳۸۸	۱۸.۰	۲۶.۸	۳۱.۴	۳۸.۲	۳۴.۶	۳۳.۲	۲۷.۲	۲۰.۶	۱۱.۰	۱۴.۴	۱۷.۴	۲۵.۸	۳۸.۲
۱۳۸۷	۲۵.۰	۳۰.۰	۳۳.۰	۳۵.۶	۳۷.۱	۳۴.۸	۲۹.۶	۲۲.۰	۱۳.۴	۹.۲	۱۴.۴	۲۳.۸	۳۷.۱
۱۳۸۶	۲۰.۲	۲۸.۰	۳۲.۶	۳۴.۴	۳۵.۶	۳۳.۲	۲۹.۲	۲۲.۰	۱۲.۸	۳.۲	۶.۶	۱۹.۴	۳۵.۶
۱۳۸۵	۲۴.۲	۲۷.۴	۳۵.۲	۳۵.۶	۳۷.۰	۳۵.۰	۲۸.۲	۱۹.۶	۷.۸	۶.۰	۸.۴	۱۴.۴	۳۷.۰
۱۳۸۴	۲۵.۰	۲۹.۲	۳۳.۴	۳۷.۶	۳۷.۶	۳۴.۶	۲۹.۲	۲۲.۰	۱۸.۴	۹.۲	۱۵.۰	۲۰.۶	۳۷.۶
۱۳۸۳	۲۳.۲	۲۷.۰	۳۲.۴	۳۳.۶	۳۵.۴	۳۴.۴	۲۹.۸	۲۱.۴	۱۳.۶	۱۰.۸	۷.۶	۱۷.۵	۳۵.۴
۱۳۸۲	۲۶.۴	۲۷.۲	۳۰.۸	۳۸.۰	۳۸.۲	۳۳.۲	۲۷.۴	۲۴.۲	۱۴.۴	۸.۰	۱۳.۸	۲۳.۴	۳۸.۲
۱۳۸۱	۲۰.۶	۲۸.۴	۳۲.۰	۳۵.۰	۳۵.۶	۳۴.۰	۳۱.۰	۲۳.۰	۱۵.۰	۱۳.۴	۹.۸	۱۴.۶	۳۵.۶
۱۳۸۰	۲۶.۰	۲۹.۸	۳۲.۶	۳۷.۲	۳۶.۰	۳۵.۲	۲۸.۶	۲۰.۸	۱۲.۴	۱۳.۴	۱۰.۸	۲۰.۰	۳۷.۲
۱۳۷۹	۲۴.۰	۲۶.۴	۳۳.۲	۳۷.۶	۳۶.۰	۳۴.۵	۲۸.۰	۲۳.۶	۱۱.۲	۱۰.۸	۹.۴	۱۸.۰	۳۷.۶
۱۳۷۸	۲۲.۶	۲۸.۴	۳۵.۰	۳۷.۰	۳۵.۶	۳۵.۶	۲۸.۴	۲۰.۶	۱۵.۰	۱۶.۸	۱۳.۴	۱۴.۶	۳۷.۰
۱۳۷۷	۲۵.۴	۲۹.۶	۳۱.۶	۳۶.۰	۳۶.۴	۳۷.۰	۲۷.۵	۲۳.۲	۲۱.۴	۱۲.۸	۱۳.۰	۱۶.۰	۳۷.۰
۱۳۷۶	۱۸.۶	۲۸.۲	۳۱.۶	۳۵.۰	۳۸.۶	۳۵.۲	۲۷.۵	۱۹.۰	۱۴.۶	۵.۸	۷.۲	۱۳.۰	۳۸.۶
۱۳۷۵	۱۷.۶	۲۶.۰	۳۱.۶	۳۴.۰	۳۵.۶	۳۴.۸	۲۹.۲	۲۳.۰	۱۴.۶	۱۴.۰	۱۰.۰	۱۰.۶	۳۵.۶
۱۳۷۴	۲۲.۰	۲۵.۶	۳۲.۰	۳۷.۶	۳۷.۶	۳۰.۳	۲۷.۸	۱۸.۸	۱۸.۲	۱۲.۲	۱۳.۶	۱۴.۰	۳۷.۶
۱۳۷۳	۲۳.۲	۲۵.۴	۳۱.۶	۳۶.۲	۳۷.۸	۳۴.۲	۲۷.۶	۲۱.۰	۱۵.۶	۱۰.۰	۱۰.۴	۱۴.۴	۳۷.۸
۱۳۷۲	۲۶.۲	۲۵.۰	۳۰.۲	۳۴.۹	۳۵.۶	۳۳.۴	۲۸.۰	۲۱.۶	۸.۶	۱۲.۲	۹.۲	۱۴.۰	۳۵.۶
۱۳۷۱	۲۳.۰	۲۰.۶	۲۷.۴	۳۴.۸	۳۵.۲	۳۴.۰	۲۶.۰	۲۲.۰	۱۵.۸	۴.۶	۶.۸	۱۲.۰	۳۵.۲
۱۳۷۰	۲۰.۴	۲۵.۶	۲۸.۶	۳۵.۶	۳۶.۶	۳۵.۶	۲۷.۰	۲۱.۰	۱۲.۸	۲.۶	۳.۴	۹.۰	۳۶.۶
۱۳۶۹	۱۹.۴	۲۷.۸	۳۳.۰	۳۵.۶	۳۶.۶	۳۴.۴	۳۱.۰	۲۲.۰	۱۷.۶	۴.۰	۶.۶	۱۲.۰	۳۶.۶
۱۳۶۸	۲۴.۸	۲۴.۶	۳۲.۶	۳۸.۰	۳۵.۴	۳۵.۴	۲۸.۰	۲۳.۴	۱۸.۴	۱۲.۲	۷.۴	۱۴.۴	۳۸.۰
۱۳۶۷	۲۲.۴	۲۶.۴	۳۴.۶	۳۴.۴	۳۶.۸	۳۲.۰	۲۷.۶	۲۳.۶	۱۵.۶	۵.۲	۱.۲	۱۱.۴	۳۶.۸
۱۳۶۶	۲۳.۴	۲۸.۰	۳۱.۴	۳۷.۴	۳۴.۶	۳۴.۴	۲۹.۴	۱۸.۶	۱۵.۴	۹.۰	۷.۴	۱۵.۶	۳۷.۴
۱۳۶۵	۲۱.۶	۲۵.۶	۲۷.۷	۳۵.۶	۳۵.۶	۳۱.۰	۳۰.۰	۲۰.۴	۹.۶	۱۳.۵	۱۵.۶	۱۶.۴	۳۵.۶
۱۳۶۴	۲۴.۴	۲۶.۴	۳۲.۰	۳۶.۶	۳۳.۰	۳۳.۲	۲۸.۴	۲۰.۰	۱۲.۰	۹.۰	۸.۶	۱۴.۶	۳۶.۶
۱۳۶۳	۲۳.۴	۲۲.۰	۳۴.۲	۳۳.۴	۳۶.۲	۳۵.۲	۲۷.۲	۱۹.۰	۱۳.۵	۸.۶	۱۳.۲	۱۳.۶	۳۶.۲
۱۳۶۲	۲۳.۴	۲۶.۴	۳۳.۲	۳۹.۰	۳۹.۴	۳۳.۰	۲۹.۰	۲۴.۰	۱۴.۰	۱۱.۰	۱۴.۶	۱۸.۷	۳۹.۴
۱۳۶۱	۲۴.۰	۲۷.۲	۳۳.۶	۳۷.۰	۳۵.۴	۳۳.۰	۲۸.۸	۱۹.۰	۱۰.۰	۷.۰	۵.۸	۱۱.۰	۳۷.۰
۱۳۶۰	۲۳.۸	۲۶.۴	۲۹.۴	۳۸.۰	۳۵.۴	۳۴.۹	۲۹.۰	۲۲.۰	۱۳.۸	۱۳.۶	۶.۴	۱۳.۴	۳۸.۰
۱۳۵۹	۲۶.۰	۲۹.۲	۳۳.۴	۳۸.۰	۳۸.۲	۳۷.۰	۲۸.۴	۲۰.۶	۱۸.۰	۱۲.۲	۹.۴	۱۹.۲	۳۸.۲
۱۳۵۸	۲۵.۸	۲۷.۰	۲۹.۸	۳۷.۶	۳۷.۰	۳۴.۲	۲۸.۰	۲۱.۴	۱۸.۴	۷.۸	۹.۰	۱۲.۴	۳۷.۶
۱۳۵۷	۲۵.۰	۲۸.۴	۳۲.۴	۳۸.۰	۳۷.۰	۳۴.۰	۲۹.۰	۲۳.۰	۱۱.۸	۱۴.۴	۱۷.۰	۱۸.۰	۳۸.۰
۱۳۵۶	۲۰.۰	۲۹.۰	۳۴.۰	۲۸.۲	۳۸.۴	۳۶.۰	۳۰.۸	۱۷.۶	۱۴.۶	۹.۰	۱۶.۰	۱۵.۶	۳۸.۴

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	حداکثر
۱۳۵۵	۲۰.۰	۲۴.۲	۳۲.۶	۳۵.۰	۴۰.۰	۳۶.۰	۲۷.۰	۲۱.۶	۱۴.۰	۸.۰	۱۰.۰	۱۸.۰	۴۰.۰
۱۳۵۴	۲۶.۰	۲۵.۴	۳۲.۰	۳۸.۴	۳۸.۰	۳۴.۶	۲۷.۰	۲۲.۴	۱۵.۰	۱۰.۴	۹.۰	۱۳.۰	۳۸.۴
۱۳۵۳	۲۲.۸	۲۸.۴	۳۵.۰	۳۶.۰	۳۶.۰	۳۰.۰	۲۷.۰	۲۴.۴	۱۱.۶	۷.۲	۷.۴	۱۳.۲	۳۶.۰
۱۳۵۲	۲۲.۰	۲۷.۲	۳۷.۰	۳۶.۶	۳۷.۸	۳۳.۰	۲۷.۰	۲۴.۲	۱۳.۸	۷.۸	۳.۲	۱۳.۸	۳۷.۸
۱۳۵۱	۲۲.۴	۲۹.۶	۳۱.۸	۳۵.۶	۳۵.۶	۳۱.۸	۳۰.۰	۲۵.۰	۱۷.۰	۳.۶	۱۳.۸	۵.۰	۳۵.۶
۱۳۵۰	۲۱.۰	۲۷.۰	۳۱.۰	۳۷.۷	۳۴.۰	۳۳.۴	۲۷.۶	۲۲.۸	۱۴.۲	۴.۲	۶.۲	۱۱.۲	۳۷.۷
۱۳۴۹	۲۷.۳	۲۷.۰	۳۱.۵	۳۵.۵	۳۷.۰	۳۲.۰	۳۰.۶	۲۲.۴	۱۷.۰	۱۱.۳	۴.۶	۱۷.۴	۳۷.۰
۱۳۴۸	۲۳.۴	۲۹.۰	۳۲.۳	۳۷.۲	۳۷.۰	۳۲.۵	۲۸.۰	۱۸.۰	۱۵.۰	۱۵.۰	۱۲.۲	۱۷.۸	۳۷.۲
max	۲۷.۳	۳۱.۹	۳۷.۰	۴۰.۵	۴۰.۰	۳۸.۷	۳۳.۶	۲۷.۳	۲۱.۴	۱۹.۲	۱۷.۴	۲۵.۸	۴۰.۵

جدول ۱۷. متوسط حداکثر دمای مطلق ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-

۱۳۴۸

ماه/سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	میانگین سالانه
۱۳۹۶	۱۶.۷	۲۵.۲	۳۱.۴	۳۴.۱	۳۵.۶	۳۳.۸	۲۴.۰	۱۹.۵	۱۱.۰	۱۱.۲	۷.۵	۱۳.۳	۲۱.۹
۱۳۹۵	۱۵.۳	۲۴.۴	۲۸.۶	۳۲.۹	۳۴.۸	۳۲.۵	۲۵.۱	۱۸.۲	۸.۰	۷.۸	۴.۱	۱۱.۰	۲۰.۲
۱۳۹۴	۱۷.۴	۲۵.۰	۳۱.۸	۳۴.۶	۳۵.۸	۳۰.۳	۲۵.۴	۱۴.۳	۷.۹	۷.۷	۷.۹	۱۵.۰	۲۱.۱
۱۳۹۳	۱۶.۴	۲۳.۱	۲۸.۰	۳۳.۲	۳۴.۹	۳۲.۸	۲۲.۷	۱۴.۱	۹.۶	۸.۹	۱۱.۵	۱۱.۸	۲۰.۶
۱۳۹۲	۱۸.۵	۱۹.۸	۲۷.۶	۳۱.۶	۳۱.۸	۳۱.۰	۲۲.۶	۱۳.۰	۶.۳	۱.۵	۴.۸	۱۲.۷	۱۸.۴
۱۳۹۱	۱۵.۴	۲۲.۳	۲۶.۷	۳۰.۲	۳۲.۸	۲۹.۱	۲۴.۴	۱۵.۶	۸.۲	۵.۹	۱۰.۵	۱۲.۳	۱۹.۴
۱۳۹۰	۱۶.۹	۲۰.۳	۲۸.۴	۳۲.۴	۳۲.۶	۲۷.۴	۲۳.۱	۹.۹	۷.۴	۶.۴	۲.۴	۵.۶	۱۷.۷
۱۳۸۹	۱۵.۹	۲۰.۰	۲۹.۵	۳۳.۸	۳۱.۵	۲۹.۲	۲۵.۹	۱۷.۰	۱۳.۸	۳.۱	۳.۷	۹.۸	۱۹.۴
۱۳۸۸	۱۲.۴	۲۰.۲	۲۶.۳	۳۱.۹	۳۱.۴	۲۷.۵	۲۲.۴	۱۴.۸	۷.۰	۱۰.۱	۷.۴	۱۴.۵	۱۸.۸
۱۳۸۷	۲۰.۰	۲۳.۴	۲۸.۳	۳۱.۰	۳۲.۶	۳۰.۱	۲۳.۹	۱۱.۶	۸.۲	۵.۲	۷.۶	۱۱.۶	۱۹.۵
۱۳۸۶	۱۲.۹	۲۱.۴	۲۸.۲	۲۹.۰	۳۱.۰	۲۹.۷	۲۳.۰	۱۸.۱	۷.۵	-۱.۷	۱.۷	۱۱.۰	۱۷.۶
۱۳۸۵	۱۷.۰	۲۱.۹	۲۸.۶	۳۱.۳	۳۲.۸	۳۰.۱	۲۳.۲	۱۳.۴	۴.۵	-۱.۵	۴.۹	۷.۹	۱۷.۸
۱۳۸۴	۱۵.۴	۲۱.۶	۲۶.۹	۳۱.۸	۳۲.۶	۲۹.۲	۲۴.۰	۱۲.۸	۱۳.۰	۲.۱	۵.۷	۱۳.۰	۱۹.۰
۱۳۸۳	۱۵.۵	۱۹.۶	۲۵.۵	۳۰.۰	۳۲.۸	۲۹.۳	۲۴.۴	۱۵.۴	۵.۶	۳.۵	۱.۰	۱۰.۸	۱۷.۸
۱۳۸۲	۱۴.۴	۱۹.۹	۲۴.۸	۳۲.۱	۳۲.۲	۲۹.۴	۲۴.۶	۱۴.۹	۷.۰	۴.۶	۶.۳	۱۲.۰	۱۸.۵
۱۳۸۱	۱۳.۷	۱۹.۰	۲۷.۸	۳۰.۶	۳۱.۷	۳۰.۵	۲۶.۴	۱۵.۶	۵.۱	۴.۱	۴.۹	۸.۰	۱۸.۱
۱۳۸۰	۱۸.۷	۲۲.۷	۲۷.۱	۳۰.۶	۳۲.۹	۲۹.۱	۲۳.۰	۱۴.۰	۸.۰	۶.۱	۳.۹	۱۲.۹	۱۹.۱
۱۳۷۹	۱۷.۱	۲۲.۲	۲۷.۷	۳۲.۵	۳۲.۱	۳۰.۱	۱۹.۷	۱۲.۷	۶.۸	۶.۱	۴.۴	۱۱.۹	۱۸.۶
۱۳۷۸	۱۵.۴	۲۳.۱	۲۹.۳	۳۰.۷	۳۱.۶	۳۰.۵	۲۴.۲	۱۲.۴	۷.۱	۵.۴	۳.۶	۸.۷	۱۸.۵
۱۳۷۷	۱۷.۱	۲۰.۳	۲۷.۱	۳۱.۹	۳۱.۲	۳۰.۴	۲۲.۶	۱۷.۹	۱۳.۶	۶.۶	۷.۴	۱۰.۸	۱۹.۷
۱۳۷۶	۱۲.۳	۲۱.۳	۲۷.۷	۳۰.۹	۳۴.۵	۲۸.۳	۲۳.۸	۱۳.۱	۷.۵	۱.۲	۱.۲	۵.۳	۱۷.۳
۱۳۷۵	۱۱.۴	۲۰.۳	۲۶.۴	۲۹.۰	۳۱.۸	۲۹.۹	۲۱.۴	۱۳.۷	۱۰.۳	۸.۶	۱.۴	۵.۹	۱۷.۵
۱۳۷۴	۱۵.۸	۱۸.۸	۲۳.۸	۳۰.۰	۳۳.۹	۳۰.۳	۲۱.۰	۱۶.۶	۶.۰	۴.۵	۳.۵	۶.۲	۱۷.۵

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۱۷.۶	۱۰.۵	۶.۴	۴.۸	۵.۷	۱۳.۹	۲۰.۱	۲۶.۶	۳۱.۷	۲۸.۷	۲۷.۴	۱۹.۴	۱۶.۲	۱۳۷۳
۱۶.۹	۹.۰	۳.۸	۷.۰	۳.۰	۱۰.۶	۲۱.۴	۲۹.۵	۳۰.۹	۳۰.۲	۲۴.۸	۱۷.۲	۱۵.۸	۱۳۷۲
۱۵.۵	۶.۲	۱.۶	-۰.۶	۵.۲	۱۶.۶	۲۱.۱	۲۶.۳	۳۰.۱	۳۰.۴	۲۳.۰	۱۵.۳	۱۱.۰	۱۳۷۱
۱۶.۰	۱.۳	-۲.۰	-۱.۷	۵.۱	۱۵.۷	۲۰.۷	۲۹.۱	۳۲.۳	۳۰.۹	۲۴.۶	۲۱.۳	۱۴.۷	۱۳۷۰
۱۷.۶	۴.۸	۰.۳	-۰.۷	۱۲.۱	۱۶.۳	۲۲.۸	۳۰.۴	۳۲.۶	۳۰.۲	۲۸.۰	۲۱.۴	۱۳.۰	۱۳۶۹
۱۸.۰	۵.۶	-۰.۱	۳.۴	۸.۶	۱۳.۷	۲۴.۱	۲۹.۵	۳۱.۶	۳۳.۸	۲۸.۴	۲۱.۲	۱۶.۳	۱۳۶۸
۱۶.۲	۵.۱	-۵.۲	-۰.۷	۹.۳	۱۵.۸	۲۱.۲	۲۸.۳	۲۹.۷	۲۸.۶	۲۷.۵	۲۰.۷	۱۳.۷	۱۳۶۷
۱۶.۸	۷.۹	-۰.۲	۰.۷	۷.۳	۱۳.۱	۱۸.۲	۲۷.۶	۳۱.۳	۳۲.۳	۲۸.۲	۲۲.۷	۱۳.۰	۱۳۶۶
۱۷.۴	۹.۸	۷.۸	۷.۱	۲.۱	۱۲.۱	۲۲.۶	۲۸.۳	۳۱.۳	۳۱.۶	۲۴.۴	۱۸.۲	۱۳.۳	۱۳۶۵
۱۷.۸	۸.۱	۲.۷	۴.۸	۶.۸	۱۴.۳	۲۱.۶	۲۹.۱	۲۹.۹	۳۲.۱	۲۷.۴	۲۰.۵	۱۵.۸	۱۳۶۴
۱۵.۹	۱.۶	۵.۷	-۰.۲	۰.۸	۱۲.۳	۲۱.۴	۲۸.۹	۳۲.۱	۳۱.۲	۲۴.۹	۱۶.۰	۱۶.۳	۱۳۶۳
۱۸.۶	۹.۱	۳.۲	۶.۱	۶.۹	۱۷.۵	۲۲.۶	۲۸.۰	۳۴.۳	۳۳.۷	۲۷.۷	۱۹.۲	۱۵.۳	۱۳۶۲
۱۶.۰	۴.۵	۰.۱	۰.۲	-۰.۴	۹.۱	۲۰.۲	۲۹.۷	۳۰.۸	۳۱.۸	۲۷.۴	۲۲.۹	۱۶.۲	۱۳۶۱
۱۷.۵	۵.۳	-۰.۳	۵.۱	۱۰.۵	۱۶.۲	۲۱.۸	۳۰.۷	۳۱.۴	۳۰.۷	۲۴.۳	۲۰.۲	۱۴.۰	۱۳۶۰
۱۹.۲	۸.۴	۴.۶	۵.۵	۹.۵	۱۴.۲	۲۲.۶	۲۹.۹	۳۳.۸	۳۲.۸	۲۹.۶	۲۲.۳	۱۷.۲	۱۳۵۹
۱۸.۵	۵.۴	۲.۸	۲.۵	۹.۹	۱۶.۶	۲۴.۳	۳۱.۳	۳۳.۲	۳۲.۹	۲۶.۰	۱۹.۴	۱۸.۰	۱۳۵۸
۱۸.۵	۸.۶	۴.۹	۵.۷	۶.۴	۱۰.۸	۲۴.۰	۳۱.۲	۳۳.۰	۳۰.۷	۲۶.۶	۲۱.۸	۱۷.۸	۱۳۵۷
۱۸.۵	۱۰.۰	۷.۸	۱.۳	۷.۷	۱۲.۱	۲۳.۶	۲۹.۲	۳۳.۱	۳۲.۳	۲۶.۹	۲۱.۰	۱۶.۵	۱۳۵۶
۱۷.۷	۱۱.۸	۱.۰	-۱.۸	۸.۶	۱۴.۷	۲۲.۶	۲۹.۸	۳۴.۷	۳۱.۴	۲۵.۸	۱۹.۶	۱۳.۶	۱۳۵۵
۱۷.۸	۳.۱	۴.۳	۳.۹	۴.۴	۱۳.۹	۲۰.۸	۲۹.۴	۳۳.۸	۳۴.۴	۲۷.۴	۱۹.۳	۱۸.۹	۱۳۵۴
۱۷.۳	۶.۷	۱.۶	۱.۴	۶.۲	۱۷.۸	۲۱.۷	۲۶.۳	۳۱.۱	۳۰.۰	۲۹.۳	۲۲.۲	۱۲.۹	۱۳۵۳
۱۷.۰	۳.۷	-۳.۲	۰.۴	۸.۰	۱۵.۸	۲۴.۴	۲۹.۵	۳۴.۴	۳۱.۰	۲۶.۸	۲۰.۴	۱۲.۹	۱۳۵۲
۱۶.۷	۱۰.۵	۲.۷	-۵.۰	۴.۲	۱۴.۸	۲۵.۶	۲۸.۴	۳۰.۵	۳۱.۳	۲۵.۹	۱۸.۰	۱۳.۷	۱۳۵۱
۱۶.۵	۳.۲	-۲.۰	-۰.۸	۸.۱	۱۴.۴	۲۲.۶	۲۹.۸	۲۹.۴	۳۲.۷	۲۶.۴	۲۲.۴	۱۲.۵	۱۳۵۰
۱۸.۱	۱۰.۵	-۱.۰	۱.۹	۷.۱	۱۷.۹	۲۴.۳	۲۶.۴	۳۱.۶	۳۰.۵	۲۸.۹	۲۰.۵	۱۹.۳	۱۳۴۹
۱۸.۰	۱۰.۳	۵.۷	۴.۴	۱۱.۴	۱۲.۱	۲۲.۵	۲۶.۵	۳۱.۶	۲۹.۷	۲۷.۱	۲۱.۷	۱۲.۸	۱۳۴۸
۱۸.۱	۸.۶	۳.۵	۳.۵	۷.۴	۱۴.۵	۲۲.۸	۲۹.۴	۳۲.۳	۳۱.۵	۲۷.۲	۲۰.۸	۱۵.۳	MEAN

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

جدول ۱۸. میانگین دمای ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال / ماه
۱۴.۴	۷.۵	۲.۳	۵.۵	۳.۸	۱۲.۷	۱۵.۷	۲۳.۹	۲۶.۳	۲۵.۵	۲۱.۲	۱۷.۲	۱۰.۶	۱۳۹۶
۱۲.۷	۴.۳	-۰.۵	۱.۷	۱.۸	۱۱.۳	۱۵.۶	۲۲.۶	۲۵.۶	۲۴.۷	۱۹.۹	۱۶.۵	۹.۵	۱۳۹۵
۱۳.۹	۸.۸	۲.۳	۲.۴	۲.۵	۹.۵	۱۷.۳	۲۱.۵	۲۵.۹	۲۶.۶	۲۲.۳	۱۶.۷	۱۰.۸	۱۳۹۴
۱۳.۴	۵.۲	۵.۳	۳.۱	۴.۸	۷.۹	۱۵.۷	۲۳.۰	۲۵.۵	۲۴.۹	۱۹.۸	۱۵.۹	۹.۴	۱۳۹۳
۱۱.۲	۶.۵	-۰.۶	-۴.۵	۱.۶	۷.۸	۱۴.۰	۲۱.۵	۲۳.۲	۲۲.۳	۱۹.۰	۱۲.۷	۱۰.۸	۱۳۹۲
۱۲.۵	۶.۰	۴.۷	-۰.۳	۳.۹	۹.۸	۱۵.۷	۲۱.۲	۲۴.۳	۲۲.۰	۱۸.۹	۱۴.۷	۹.۰	۱۳۹۱

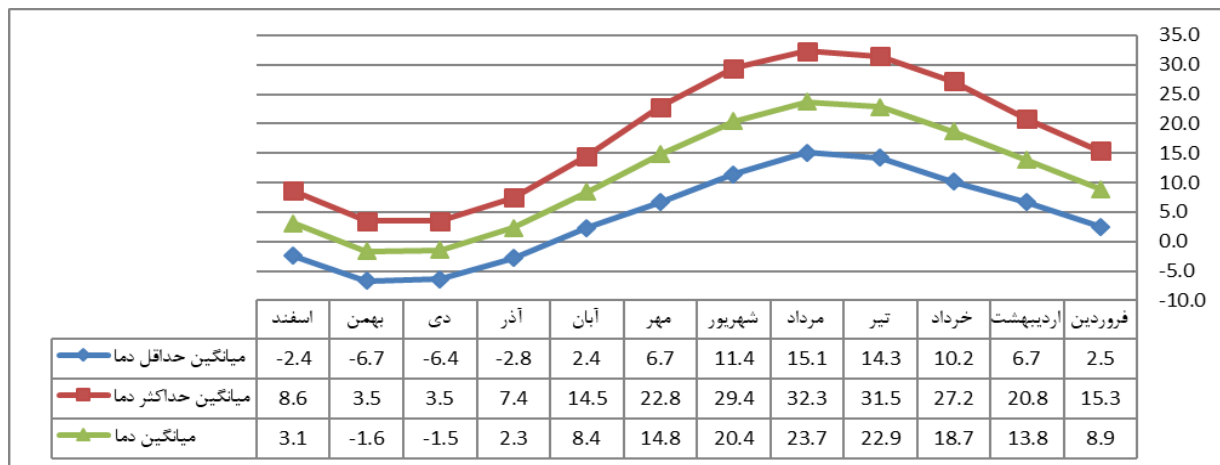
برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال / ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	میانگین سالانه
۱۳۹۰	۱۰.۱	۱۴.۰	۱۹.۶	۲۳.۸	۲۴.۰	۱۹.۵	۱۴.۷	۵.۳	۰.۷	۰.۹	-۲.۳	۰.۴	۱۰.۹
۱۳۸۹	۹.۷	۱۳.۵	۲۰.۴	۲۴.۴	۲۲.۶	۲۰.۸	۱۷.۲	۹.۲	۵.۶	-۲.۱	-۱.۸	۳.۸	۱۱.۹
۱۳۸۸	۶.۷	۱۳.۳	۱۸.۰	۲۳.۱	۲۲.۹	۱۹.۲	۱۳.۹	۹.۱	۲.۲	۵.۳	۲.۷	۹.۰	۱۲.۱
۱۳۸۷	۱۲.۲	۱۵.۴	۱۹.۱	۲۲.۷	۲۴.۰	۲۱.۴	۱۵.۷	۶.۶	۱.۹	-۰.۴	۲.۶	۵.۴	۱۲.۲
۱۳۸۶	۷.۵	۱۴.۲	۱۹.۹	۲۱.۶	۲۳.۱	۲۰.۸	۱۴.۶	۱۰.۵	۲.۳	-۷.۳	-۳.۸	۴.۸	۱۰.۷
۱۳۸۵	۱۰.۵	۱۴.۸	۱۹.۷	۲۳.۲	۲۳.۹	۲۱.۱	۱۵.۵	۸.۱	-۱.۲	-۷.۴	۰.۰	۲.۸	۱۰.۹
۱۳۸۴	۸.۶	۱۴.۲	۱۸.۳	۲۲.۵	۲۴.۰	۲۰.۲	۱۵.۷	۶.۸	۵.۸	-۲.۳	۱.۳	۵.۹	۱۱.۸
۱۳۸۳	۸.۱	۱۳.۳	۱۷.۳	۲۱.۸	۲۳.۶	۲۰.۶	۱۵.۶	۹.۴	۰.۵	-۱.۸	-۴.۴	۴.۸	۱۰.۷
۱۳۸۲	۸.۵	۱۲.۸	۱۷.۲	۲۳.۱	۲۳.۴	۲۰.۶	۱۶.۱	۸.۸	۲.۶	۰.۲	۱.۴	۵.۵	۱۱.۷
۱۳۸۱	۸.۶	۱۲.۵	۱۸.۷	۲۲.۲	۲۲.۹	۲۰.۶	۱۷.۹	۹.۰	۱.۲	-۱.۱	۰.۴	۳.۳	۱۱.۴
۱۳۸۰	۱۱.۶	۱۴.۵	۱۸.۴	۲۲.۳	۲۴.۳	۲۰.۱	۱۵.۴	۷.۹	۳.۹	۱.۴	-۱.۵	۵.۷	۱۲.۰
۱۳۷۹	۱۰.۵	۱۴.۷	۱۸.۵	۲۳.۵	۲۳.۴	۲۱.۱	۱۳.۱	۷.۳	۲.۸	۱.۴	-۰.۴	۵.۳	۱۱.۸
۱۳۷۸	۸.۵	۱۵.۲	۲۰.۰	۲۱.۹	۲۴.۰	۲۱.۳	۱۵.۲	۶.۷	۱.۹	۰.۰	-۲.۰	۲.۵	۱۱.۳
۱۳۷۷	۱۰.۳	۱۳.۵	۱۹.۲	۲۳.۴	۲۲.۷	۲۱.۶	۱۴.۲	۱۰.۸	۷.۴	۲.۰	۱.۶	۴.۰	۱۲.۶
۱۳۷۶	۶.۱	۱۳.۵	۱۹.۰	۲۲.۶	۲۴.۶	۱۹.۷	۱۵.۵	۷.۶	۳.۱	-۴.۴	-۳.۱	۰.۲	۱۰.۴
۱۳۷۵	۶.۵	۱۳.۷	۱۸.۰	۲۱.۳	۲۳.۴	۲۰.۲	۱۳.۷	۷.۳	۴.۲	۳.۲	-۶.۰	۰.۹	۱۰.۵
۱۳۷۴	۹.۰	۱۲.۲	۱۶.۳	۲۱.۲	۲۴.۲	۲۰.۴	۱۲.۶	۸.۸	-۰.۱	-۰.۳	-۱.۳	۱.۵	۱۰.۴
۱۳۷۳	۹.۳	۱۲.۸	۱۸.۶	۲۰.۳	۲۲.۴	۱۷.۸	۱۳.۱	۸.۱	۱.۴	۰.۱	۱.۱	۴.۰	۱۰.۸
۱۳۷۲	۸.۲	۱۱.۰	۱۶.۹	۲۱.۲	۲۲.۳	۲۰.۳	۱۲.۸	۵.۹	-۰.۴	۱.۷	-۰.۵	۳.۳	۱۰.۲
۱۳۷۱	۵.۳	۹.۸	۱۵.۹	۲۱.۴	۲۱.۹	۱۷.۸	۱۲.۷	۹.۱	۱.۷	-۴.۴	-۲.۹	۱.۴	۹.۱
۱۳۷۰	۸.۸	۱۳.۷	۱۶.۵	۲۲.۰	۲۳.۷	۱۹.۸	۱۳.۶	۸.۷	۰.۱	-۷.۴	-۷.۳	-۳.۳	۹.۱
۱۳۶۹	۶.۲	۱۳.۵	۱۸.۴	۲۱.۴	۲۳.۴	۲۰.۳	۱۳.۹	۹.۵	۵.۵	-۶.۰	-۴.۶	۰.۷	۱۰.۲
۱۳۶۸	۹.۰	۱۲.۷	۱۸.۶	۲۳.۶	۲۳.۴	۱۹.۸	۱۵.۴	۸.۰	۳.۶	۱.۱	-۴.۱	۰.۴	۱۰.۹
۱۳۶۷	۷.۳	۱۳.۵	۱۸.۳	۲۰.۷	۲۱.۹	۱۹.۱	۱۳.۶	۹.۵	۳.۵	-۶.۳	-۱۱.۳	-۰.۲	۹.۱
۱۳۶۶	۶.۸	۱۴.۸	۱۹.۲	۲۲.۸	۲۲.۳	۱۸.۸	۱۱.۶	۷.۳	۲.۵	-۳.۵	-۳.۳	۲.۳	۱۰.۱
۱۳۶۵	۷.۴	۱۲.۱	۱۶.۱	۲۲.۸	۲۲.۶	۱۸.۸	۱۵.۱	۶.۷	-۲.۷	۱.۷	۲.۶	۵.۰	۱۰.۷
۱۳۶۴	۹.۴	۱۳.۳	۱۸.۵	۲۳.۳	۲۱.۵	۲۰.۰	۱۳.۹	۸.۲	۲.۴	۰.۲	-۱.۷	۲.۴	۱۱.۰
۱۳۶۳	۸.۹	۱۳.۳	۱۶.۶	۲۳.۳	۲۳.۴	۱۹.۷	۱۳.۶	۷.۳	-۳.۵	-۵.۳	۱.۰	-۳.۶	۹.۶
۱۳۶۲	۸.۶	۱۳.۳	۲۰.۱	۲۴.۷	۲۶.۰	۱۹.۹	۱۴.۵	۱۱.۲	۳.۰	۰.۱	-۲.۰	۳.۵	۱۱.۹
۱۳۶۱	۹.۷	۱۶.۵	۱۹.۶	۲۳.۳	۲۲.۵	۲۱.۳	۱۳.۸	۴.۷	-۴.۶	-۴.۳	-۴.۸	-۰.۲	۹.۸
۱۳۶۰	۸.۴	۱۳.۶	۱۷.۱	۲۳.۱	۲۲.۹	۲۲.۱	۱۴.۳	۹.۸	۴.۹	۱.۳	-۵.۵	۰.۴	۱۱.۰
۱۳۵۹	۱۰.۹	۱۵.۳	۲۰.۸	۲۴.۴	۲۵.۳	۲۱.۳	۱۴.۵	۹.۱	۴.۳	۰.۸	۰.۲	۴.۱	۱۲.۶
۱۳۵۸	۱۱.۸	۱۳.۰	۱۸.۷	۲۴.۵	۲۴.۹	۲۲.۳	۱۶.۴	۱۰.۸	۴.۶	-۱.۸	-۱.۷	۱.۴	۱۲.۱
۱۳۵۷	۱۰.۹	۱۴.۵	۱۸.۸	۲۲.۲	۲۴.۵	۲۱.۶	۱۶.۰	۵.۸	۲.۶	۱.۸	۰.۲	۳.۷	۱۱.۹
۱۳۵۶	۱۰.۳	۱۴.۰	۱۹.۱	۲۳.۵	۲۴.۵	۲۰.۷	۱۶.۳	۶.۲	۳.۷	-۳.۲	۳.۰	۴.۶	۱۱.۹
۱۳۵۵	۸.۰	۱۳.۱	۱۷.۶	۲۲.۹	۲۵.۷	۲۰.۶	۱۴.۳	۷.۸	۴.۰	-۵.۷	-۴.۵	۵.۵	۱۰.۸
۱۳۵۴	۱۰.۸	۱۲.۹	۱۹.۴	۲۵.۵	۲۵.۰	۲۰.۷	۱۲.۹	۷.۲	-۰.۳	-۰.۷	-۰.۷	-۲.۳	۱۰.۹

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال / ماه
۱۰.۴	۱.۷	-۳.۳	-۳.۴	۰.۴	۱۱.۰	۱۲.۹	۱۸.۲	۲۳.۰	۲۱.۷	۲۰.۲	۱۴.۵	۷.۶	۱۳۵۳
۹.۹	-۰.۶	-۹.۴	-۴.۳	۱.۵	۸.۸	۱۶.۱	۲۰.۸	۲۵.۹	۲۲.۶	۱۸.۰	۱۲.۷	۷.۰	۱۳۵۲
۹.۹	۴.۸	-۳.۰	-۱۰.۹	۰.۳	۸.۸	۱۷.۵	۱۹.۴	۲۲.۵	۲۲.۸	۱۷.۹	۱۱.۸	۷.۴	۱۳۵۱
۹.۸	-۱.۸	-۷.۸	-۵.۳	۳.۶	۸.۸	۱۴.۰	۲۰.۴	۲۱.۶	۲۳.۹	۱۸.۲	۱۴.۷	۷.۱	۱۳۵۰
۱۰.۹	۴.۵	-۶.۶	-۳.۰	۲.۶	۱۰.۴	۱۵.۲	۱۷.۷	۲۳.۴	۲۱.۷	۱۹.۵	۱۳.۲	۱۱.۹	۱۳۴۹
۱۱.۲	۴.۷	۰.۶	-۰.۴	۴.۹	۶.۳	۱۵.۴	۱۸.۲	۲۲.۸	۲۰.۴	۱۸.۶	۱۴.۹	۷.۶	۱۳۴۸
۱۱.۲	۳.۱	-۱.۶	-۱.۵	۲.۳	۸.۴	۱۴.۸	۲۰.۴	۲۳.۷	۲۲.۹	۱۸.۷	۱۳.۸	۸.۹	میانگین

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

نمودار ۳. رژیم حرارتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

ماخذ: مشاور طرح

جدول ۱۹. متوسط حداکثر رطوبت نسبی ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال/ماه
۷۱	۸۷	۸۶	۷۹	۷۸	۷۴	۶۶	۵۶	۵۷	۶۰	۵۷	۷۵	۸۱	۱۳۹۶
۷۵	۸۳	۸۵	۸۴	۷۴	۷۷	۶۷	۶۴	۶۲	۶۵	۶۹	۸۱	۸۴	۱۳۹۵
۷۴	۷۸	۸۴	۸۲	۸۳	۸۶	۷۶	۷۴	۵۳	۵۹	۶۶	۶۹	۷۹	۱۳۹۴
۷۶	۸۱	۸۱	۸۲	۸۷	۸۱	۷۹	۶۴	۶۰	۶۵	۷۰	۷۸	۸۳	۱۳۹۳
۷۹	۸۶	۸۶	۹۰	۹۰	۹۱	۷۱	۶۳	۷۲	۷۰	۷۳	۸۰	۷۶	۱۳۹۲
۸۰	۸۳	۸۵	۸۳	۸۷	۸۸	۷۳	۷۱	۶۳	۸۳	۷۳	۸۵	۸۸	۱۳۹۱
۸۱	۸۳	۹۲	۹۲	۸۹	۹۰	۷۰	۷۷	۷۰	۶۹	۷۶	۸۸	۷۲	۱۳۹۰
۷۶	۸۳	۸۷	۸۹	۶۹	۷۷	۶۹	۶۷	۶۰	۶۵	۷۶	۹۲	۸۳	۱۳۸۹
۸۰	۷۸	۸۸	۸۲	۸۹	۸۹	۷۸	۷۸	۷۵	۷۲	۷۶	۷۸	۷۷	۱۳۸۸
۷۹	۸۲	۹۲	۸۶	۸۶	۹۲	۷۷	۷۳	۶۸	۷۵	۷۰	۷۱	۷۳	۱۳۸۷
۸۲	۸۵	۹۰	۸۷	۹۰	۶۸	۷۹	۷۷	۷۵	۸۳	۸۰	۸۵	۸۷	۱۳۸۶
۸۲	۹۱	۹۱	۹۱	۸۹	۹۰	۸۳	۶۷	۶۸	۷۲	۷۱	۸۷	۸۷	۱۳۸۵
۸۱	۷۵	۸۸	۸۹	۸۶	۸۷	۷۷	۸۰	۷۶	۷۶	۷۹	۸۶	۷۶	۱۳۸۴
۸۰	۸۸	۸۸	۹۲	۹۰	۹۳	۷۱	۴۱	۷۴	۷۵	۸۴	۸۴	۷۷	۱۳۸۳
۸۰	۸۰	۸۷	۹۲	۸۸	۸۱	۷۰	۷۲	۷۰	۷۴	۸۶	۸۲	۸۵	۱۳۸۲

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال/ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	میانگین سالانه
۱۳۸۱	۸۵	۸۷	۶۴	۶۸	۶۸	۶۶	۶۱	۸۳	۹۱	۸۴	۸۶	۹۱	۷۸
۱۳۸۰	۷۵	۷۳	۶۵	۷۳	۵۴	۶۴	۷۲	۸۵	۸۹	۸۲	۸۸	۷۵	۷۵
۱۳۷۹	۷۷	۷۷	۶۷	۶۴	۵۶	۶۸	۷۸	۹۱	۹۱	۸۹	۸۷	۷۶	۷۷
۱۳۷۸	۷۸	۷۹	۵۸	۶۶	۶۲	۶۴	۶۰	۸۷	۹۱	۸۶	۸۷	۸۲	۷۵
۱۳۷۷	۷۶	۸۵	۷۲	۶۸	۷۱	۶۳	۷۲	۶۹	۷۸	۹۱	۸۷	۷۵	۷۶
۱۳۷۶	۸۰	۷۴	۷۴	۷۳	۶۳	۶۰	۶۴	۸۹	۹۲	۹۱	۹۱	۹۲	۷۹
۱۳۷۵	۸۷	۸۴	۷۶	۶۸	۵۶	۵۸	۷۵	۷۶	۷۸	۸۴	۸۷	۹۱	۷۷
۱۳۷۴	۸۷	۸۸	۸۹	۸۲	۷۰	۶۸	۷۵	۷۲	۷۷	۸۳	۹۲	۹۰	۸۱
۱۳۷۳	۸۱	۸۵	۷۴	۷۵	۷۶	۶۷	۷۸	۸۹	۸۴	۹۲	۹۰	۸۶	۸۱
۱۳۷۲	۷۳	۸۲	۷۸	۶۷	۷۱	۶۹	۶۹	۸۹	۹۶	۹۷	۸۹	۸۹	۸۱
۱۳۷۱	۸۴	۸۶	۷۹	۷۰	۵۹	۶۴	۶۴	۶۸	۸۲	۸۳	۸۲	۸۷	۷۶
۱۳۷۰	۸۲	۶۷	۶۴	۵۷	۵۶	۵۵	۷۵	۷۸	۸۵	۸۹	۸۳	۸۴	۷۳
۱۳۶۹	۸۳	۶۷	۵۵	۵۹	۶۳	۵۷	۶۳	۷۱	۶۸	۸۷	۸۳	۸۷	۷۰
۱۳۶۸	۷۹	۷۰	۵۷	۵۸	۵۲	۵۵	۵۲	۸۰	۷۹	۸۶	۸۷	۸۲	۷۰
۱۳۶۷	۸۵	۷۵	۵۶	۶۸	۷۱	۶۶	۷۰	۶۷	۷۶	۷۹	۸۱	۹۰	۷۴
۱۳۶۶	۸۱	۶۵	۶۱	۵۳	۶۲	۶۶	۷۸	۷۸	۸۴	۸۹	۹۰	۷۹	۷۴
۱۳۶۵	۸۹	۸۶	۷۹	۶۶	۵۳	۵۴	۶۹	۸۸	۸۹	۸۳	۷۸	۷۸	۷۶
۱۳۶۴	۷۴	۷۳	۶۱	۵۶	۵۴	۵۲	۶۶	۷۸	۹۱	۸۳	۸۹	۸۴	۷۲
۱۳۶۳	۷۷	۸۱	۶۹	۴۷	۵۴	۶۲	۵۴	۸۵	۸۷	۸۹	۸۰	۸۱	۷۲
۱۳۶۲	۷۴	۸۶	۷۶	۵۳	۵۲	۶۶	۵۴	۵۳	۹۰	۸۵	۸۶	۷۲	۷۱
۱۳۶۱	۷۰	۷۳	۶۰	۴۹	۶۲	۵۵	۷۶	۹۱	۸۵	۸۶	۸۷	۷۴	۷۲
۱۳۶۰	۸۴	۷۹	۷۴	۶۷	۶۵	۵۳	۷۱	۶۶	۷۵	۸۳	۹۱	۸۲	۷۴
۱۳۵۹	۸۲	۷۳	۵۸	۵۹	۵۴	۴۲	۴۵	۸۶	۷۴	۷۹	۸۰	۸۷	۶۸
۱۳۵۸	۷۶	۷۲	۷۴	۵۷	۴۹	۴۸	۵۹	۷۰	۷۲	۸۲	۸۸	۸۸	۷۰
۱۳۵۷	۶۳	۷۱	۶۷	۵۷	۶۱	۶۰	۵۸	۷۸	۸۳	۸۰	۸۶	۸۳	۷۱
۱۳۵۶	۷۸	۷۲	۶۹	۶۶	۶۰	۶۰	۶۱	۸۴	۷۸	۷۹	۸۸	۷۴	۷۳
۱۳۵۵	۶۶	۶۹	۵۸	۶۱	۴۸	۵۰	۵۸	۶۷	۶۷	۸۲	۹۳	۸۰	۶۷
۱۳۵۴	۵۷	۷۸	۶۳	۴۶	۵۱	۵۳	۶۶	۶۳	۷۴	۷۰	۶۶	۶۷	۶۳
۱۳۵۳	۸۳	۶۹	۶۰	۵۸	۵۰	۷۲	۶۱	۶۰	۸۱	۷۷	۷۵	۷۶	۶۸
۱۳۵۲	۸۰	۷۲	۶۲	۵۹	۴۴	۵۲	۴۷	۵۳	۷۰	۹۰	۹۱	۹۵	۶۸
۱۳۵۱	۸۴	۸۴	۷۵	۶۳	۶۳	۵۸	۵۲	۷۱	۸۷	۹۰	۸۹	۷۸	۷۴
۱۳۵۰	۸۳	۷۵	۶۷	۵۶	۶۳	۵۴	۶۲	۷۳	۸۶	۹۰	۸۸	۸۸	۷۴
۱۳۴۹	۶۵	۷۳	۵۱	۵۵	۶۷	۶۹	۴۸	۶۲	۸۲	۹۱	۸۹	۸۰	۶۹
۱۳۴۸	۸۰	۷۷	۶۴	۵۸	۵۷	۵۷	۶۸	۸۳	۷۱	۸۹	۸۲	۸۱	۷۲
MEAN	۷۹	۷۸	۶۹	۶۵	۶۲	۶۲	۶۷	۷۹	۸۳	۸۶	۸۶	۸۳	۷۵

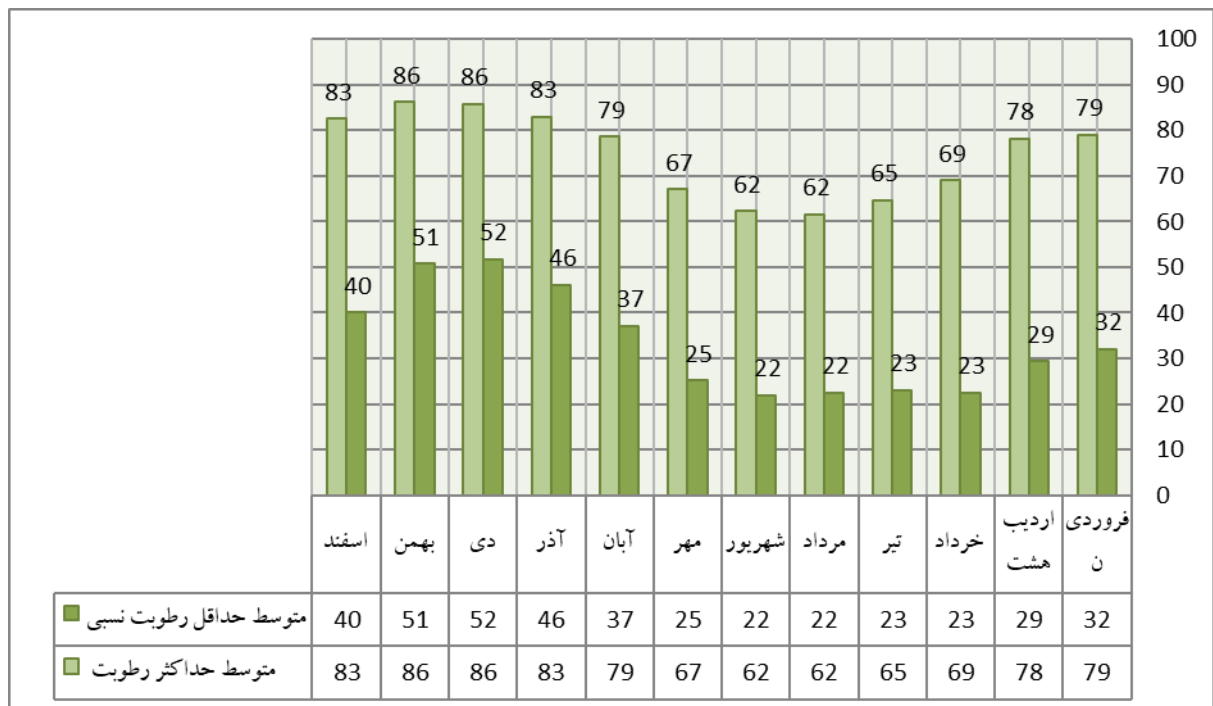
جدول ۲۰. متوسط حداقل رطوبت نسبی ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال / ماه
۲۹	۳۶	۴۶	۳۸	۳۷	۳۴	۲۵	۱۸	۱۹	۲۳	۱۷	۲۷	۳۴	۱۳۹۶
۳۱	۳۷	۴۹	۴۱	۳۴	۳۳	۲۴	۲۰	۲۲	۲۷	۲۴	۲۹	۳۸	۱۳۹۵
۳۳	۳۴	۴۲	۴۵	۴۷	۴۷	۲۹	۲۷	۲۰	۲۴	۲۱	۲۲	۳۳	۱۳۹۴
۳۲	۳۴	۳۶	۴۱	۵۲	۴۰	۳۵	۲۰	۲۴	۲۸	۲۳	۲۷	۲۹	۱۳۹۳
۳۴	۳۶	۴۴	۶۰	۵۶	۴۹	۲۲	۱۷	۲۵	۲۲	۲۲	۳۲	۲۸	۱۳۹۲
۳۴	۳۶	۴۰	۴۰	۵۴	۴۴	۲۳	۲۷	۲۰	۲۷	۲۵	۲۸	۴۲	۱۳۹۱
۳۵	۳۹	۵۹	۴۸	۳۷	۵۳	۲۲	۲۹	۲۵	۲۴	۲۳	۳۷	۲۲	۱۳۹۰
۳۱	۳۹	۴۹	۵۴	۳۰	۲۹	۲۱	۲۳	۱۹	۱۸	۱۹	۴۱	۳۳	۱۳۸۹
۳۵	۳۶	۴۶	۴۳	۴۹	۴۷	۳۰	۲۴	۳۱	۲۲	۲۷	۲۹	۳۵	۱۳۸۸
۳۲	۲۹	۴۵	۴۲	۳۹	۴۹	۲۷	۲۷	۲۹	۲۸	۲۱	۲۳	۲۳	۱۳۸۷
۳۵	۳۳	۵۵	۵۴	۴۶	۲۲	۲۸	۲۵	۲۸	۳۳	۲۳	۳۱	۲۹	۱۳۸۶
۳۷	۴۶	۵۳	۵۷	۵۰	۴۵	۳۰	۲۲	۲۵	۲۸	۲۶	۳۴	۳۵	۱۳۸۵
۳۴	۲۶	۵۱	۵۶	۳۸	۴۳	۲۶	۳۰	۲۹	۲۶	۲۵	۳۱	۲۸	۱۳۸۴
۴۰	۴۱	۵۵	۵۶	۵۳	۵۰	۲۷	۵۶	۲۱	۲۵	۲۸	۳۵	۲۸	۱۳۸۳
۳۳	۲۹	۴۵	۵۵	۵۱	۳۶	۲۱	۲۵	۲۳	۲۵	۳۰	۲۸	۳۳	۱۳۸۲
۳۴	۴۴	۴۸	۴۹	۵۶	۳۷	۲۰	۱۶	۱۹	۲۲	۱۹	۳۴	۴۳	۱۳۸۱
۲۸	۲۴	۴۸	۴۳	۴۸	۳۶	۲۳	۱۹	۱۶	۲۳	۱۴	۱۵	۲۳	۱۳۸۰
۲۹	۲۷	۴۳	۴۷	۵۳	۴۱	۲۵	۱۵	۱۵	۱۶	۱۶	۱۹	۲۵	۱۳۷۹
۲۷	۳۱	۴۵	۴۶	۴۸	۴۰	۱۵	۱۵	۱۸	۱۷	۱۲	۱۶	۲۱	۱۳۷۸
۲۶	۲۴	۳۷	۵۰	۲۹	۲۶	۱۸	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۸	۲۳	۱۳۷۷
۳۲	۵۲	۶۲	۵۴	۵۰	۳۸	۱۶	۱۴	۱۳	۲۰	۱۵	۲۰	۲۷	۱۳۷۶
۲۷	۴۲	۴۲	۴۲	۲۹	۲۴	۲۴	۱۰	۱۴	۱۹	۱۷	۲۴	۴۱	۱۳۷۵
۲۸	۴۳	۵۴	۴۲	۳۲	۱۸	۱۸	۱۲	۱۴	۲۰	۳۱	۲۹	۲۱	۱۳۷۴
۳۰	۲۹	۴۲	۵۱	۴۱	۳۹	۲۹	۱۸	۱۹	۲۳	۱۷	۲۷	۲۴	۱۳۷۳
۳۲	۳۶	۴۴	۵۳	۶۹	۴۷	۱۹	۱۵	۱۹	۱۶	۲۱	۲۹	۱۸	۱۳۷۲
۳۲	۳۸	۴۴	۴۸	۴۷	۲۴	۲۰	۲۰	۲۲	۲۰	۲۷	۳۸	۳۶	۱۳۷۱
۳۳	۵۱	۵۲	۶۰	۵۰	۲۶	۲۹	۱۵	۱۹	۱۷	۲۰	۱۹	۳۲	۱۳۷۰
۲۹	۴۹	۴۶	۵۷	۲۸	۲۶	۲۰	۱۳	۲۰	۲۱	۱۷	۲۱	۳۲	۱۳۶۹
۳۱	۴۳	۶۰	۵۰	۴۱	۳۴	۱۷	۱۷	۲۰	۱۷	۱۷	۲۴	۲۸	۱۳۶۸
۳۳	۵۸	۵۴	۴۶	۳۵	۲۸	۳۰	۱۹	۲۷	۲۷	۱۶	۲۹	۳۳	۱۳۶۷
۳۵	۳۸	۶۶	۶۶	۴۵	۳۷	۳۳	۲۱	۲۰	۱۹	۱۹	۲۰	۳۲	۱۳۶۶
۳۳	۳۴	۳۹	۴۱	۵۶	۴۳	۲۷	۱۷	۱۹	۲۳	۲۵	۳۴	۲۹	۱۳۶۵
۳۲	۳۶	۵۴	۴۹	۵۲	۳۴	۲۴	۱۹	۲۱	۱۹	۱۹	۲۷	۲۹	۱۳۶۴
۳۵	۴۵	۴۸	۶۶	۶۳	۴۱	۲۰	۱۸	۱۸	۱۶	۲۱	۳۶	۲۵	۱۳۶۳
۳۴	۳۳	۴۶	۴۱	۵۶	۲۹	۲۴	۲۸	۲۵	۲۲	۳۱	۴۱	۳۴	۱۳۶۲
۳۸	۴۲	۵۸	۵۹	۵۴	۵۱	۳۴	۲۴	۲۷	۲۱	۲۴	۲۹	۳۱	۱۳۶۱

سال / ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	میانگین سالانه
۱۳۶۰	۴۰	۳۴	۲۶	۳۲	۳۲	۲۶	۲۹	۳۲	۳۶	۵۲	۶۰	۴۵	۳۷
۱۳۵۹	۳۷	۳۲	۲۷	۳۱	۳۳	۳۰	۳۰	۴۴	۳۹	۴۸	۵۰	۵۱	۳۸
۱۳۵۸	۳۴	۳۵	۳۱	۲۷	۲۷	۲۶	۳۰	۳۷	۴۰	۴۸	۵۵	۵۵	۳۷
۱۳۵۷	۲۵	۳۲	۳۰	۲۹	۳۱	۲۹	۳۰	۴۸	۵۷	۵۲	۵۷	۴۳	۳۹
۱۳۵۶	۳۵	۳۴	۲۸	۲۹	۲۹	۲۹	۳۲	۴۳	۵۰	۵۵	۴۹	۳۶	۳۷
۱۳۵۵	۳۰	۳۲	۲۳	۲۸	۲۳	۲۲	۲۷	۳۱	۴۰	۶۰	۶۶	۴۱	۳۵
۱۳۵۴	۲۶	۳۶	۲۷	۲۵	۲۷	۲۷	۳۰	۳۴	۴۹	۴۳	۳۹	۴۰	۳۴
۱۳۵۳	۵۱	۳۰	۲۷	۲۶	۲۳	۳۰	۲۹	۳۴	۵۰	۵۴	۵۳	۴۷	۳۸
۱۳۵۲	۴۱	۳۱	۲۷	۲۷	۲۲	۲۴	۲۵	۳۰	۳۹	۶۷	۶۸	۷۰	۳۹
۱۳۵۱	۴۳	۳۹	۲۵	۲۱	۲۳	۱۹	۲۱	۳۷	۶۵	۶۷	۶۴	۳۹	۳۹
۱۳۵۰	۴۰	۲۷	۲۴	۱۹	۲۵	۱۶	۲۳	۳۹	۵۲	۷۲	۶۹	۵۹	۳۹
۱۳۴۹	۲۳	۲۹	۱۶	۲۱	۲۳	۲۳	۱۶	۲۴	۵۷	۶۶	۶۵	۴۳	۳۴
۱۳۴۸	۴۴	۳۳	۲۱	۲۰	۱۹	۲۱	۳۱	۴۲	۳۳	۶۲	۴۶	۴۱	۳۴
MEAN	۳۲	۲۹	۲۳	۲۳	۲۲	۲۲	۲۵	۳۷	۴۶	۵۲	۵۱	۴۰	۳۳

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

نمودار ۴. نمودار حداقل و حداکثر رطوبتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

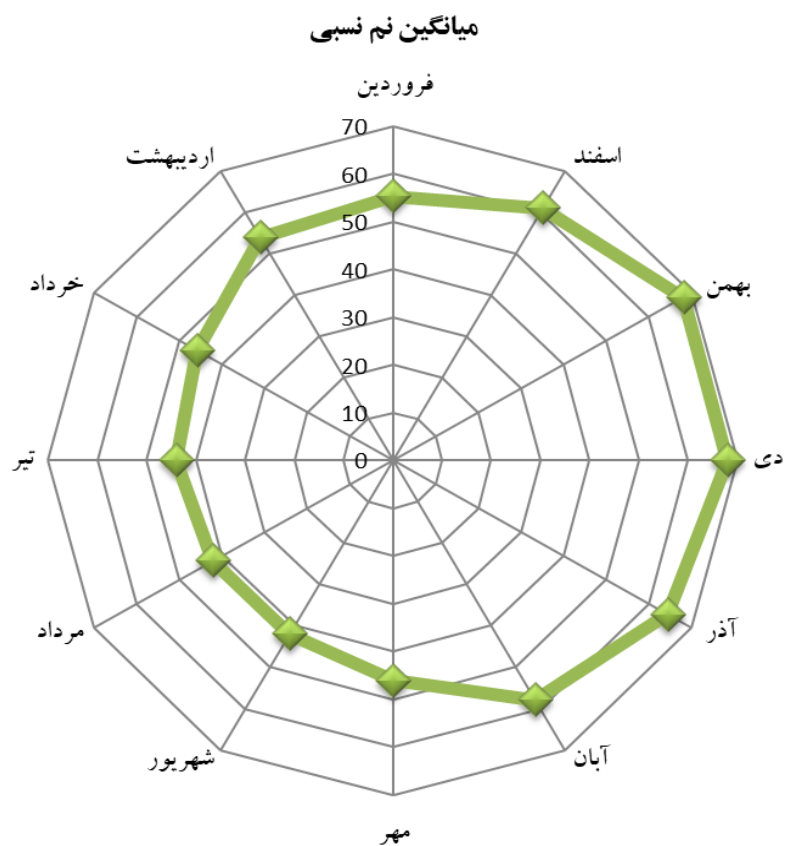

جدول ۲۱. متوسط رطوبت نسبی ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال/ماه
۵۰	۶۱	۶۶	۵۸	۵۷	۵۴	۴۵	۳۷	۳۸	۴۲	۳۷	۵۱	۵۸	۱۳۹۶.۰
۵۳	۶۰	۶۷	۶۲	۵۴	۵۵	۴۶	۴۲	۴۲	۴۶	۴۷	۵۵	۶۱	۱۳۹۵.۰
۵۳	۵۶	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۵۲	۵۰	۳۶	۴۱	۴۴	۴۶	۵۶	۱۳۹۴
۵۴	۵۸	۵۸	۶۱	۷۰	۶۰	۵۷	۴۲	۴۲	۴۶	۴۶	۵۳	۵۶	۱۳۹۳
۵۷	۶۱	۶۵	۷۵	۷۳	۷۰	۴۶	۴۰	۴۸	۴۶	۴۸	۵۶	۵۲	۱۳۹۲
۵۷	۶۰	۶۳	۶۲	۷۱	۶۶	۴۸	۴۹	۴۲	۵۵	۴۹	۵۶	۶۵	۱۳۹۱
۵۷	۶۱	۶۱	۷۰	۶۳	۷۱	۴۶	۵۳	۴۷	۴۶	۵۰	۶۳	۴۷	۱۳۹۰
۵۴	۶۱	۶۸	۷۲	۴۹	۵۳	۴۵	۴۵	۳۹	۴۱	۴۸	۶۷	۵۸	۱۳۸۹
۵۸	۵۷	۶۷	۶۳	۶۹	۶۸	۵۴	۵۱	۵۳	۴۷	۵۲	۵۴	۵۶	۱۳۸۸
۵۵	۵۶	۶۸	۶۴	۶۳	۷۱	۵۲	۵۰	۴۹	۵۱	۴۵	۴۷	۴۸	۱۳۸۷
۵۸	۵۹	۷۲	۷۱	۶۸	۴۵	۵۳	۵۱	۵۱	۵۸	۵۱	۵۸	۶۳	۱۳۸۶
۶۰	۶۸	۷۲	۷۴	۷۰	۶۷	۵۶	۴۵	۴۶	۵۰	۴۹	۶۰	۶۱	۱۳۸۵
۵۸	۵۱	۶۹	۷۳	۶۲	۶۵	۵۱	۵۵	۵۲	۵۱	۵۲	۵۹	۵۲	۱۳۸۴
۶۰	۶۴	۷۱	۷۴	۷۲	۷۱	۴۹	۴۸	۴۷	۵۱	۵۷	۶۱	۵۴	۱۳۸۳
۵۸	۵۷	۶۸	۷۴	۷۱	۵۹	۴۶	۵۰	۴۸	۵۱	۶۰	۵۶	۶۱	۱۳۸۲
۵۷	۶۹	۶۸	۶۷	۷۵	۶۱	۴۱	۴۳	۴۵	۴۶	۴۳	۶۱	۶۵	۱۳۸۱
۵۱	۵۰	۶۸	۶۲	۶۹	۶۱	۴۷	۴۲	۳۵	۴۸	۴۰	۴۴	۴۹	۱۳۸۰
۵۳	۵۲	۶۵	۶۸	۷۲	۶۶	۵۲	۴۲	۳۶	۴۰	۴۲	۴۸	۵۱	۱۳۷۹
۵۱	۵۷	۶۶	۶۶	۶۵	۶۴	۳۸	۴۰	۴۰	۴۲	۳۵	۴۸	۵۰	۱۳۷۸
۵۱	۵۰	۶۲	۷۰	۵۴	۴۸	۴۵	۴۰	۴۵	۴۴	۴۶	۵۷	۵۰	۱۳۷۷
۵۳	۷۲	۷۶	۴۲	۷۱	۶۳	۴۰	۳۷	۳۸	۴۶	۴۵	۴۷	۵۴	۱۳۷۶
۵۰	۶۷	۶۴	۴۴	۵۳	۵۰	۴۹	۳۴	۳۵	۴۳	۴۶	۵۴	۶۴	۱۳۷۵
۵۵	۶۶	۷۳	۶۸	۵۴	۴۵	۴۷	۴۰	۴۲	۵۱	۶۰	۵۹	۴۹	۱۳۷۴
۵۷	۵۷	۶۶	۸۳	۶۲	۶۴	۵۴	۴۲	۴۷	۴۹	۴۵	۵۶	۵۳	۱۳۷۳
۵۶	۶۳	۶۷	۷۵	۸۳	۶۸	۴۴	۴۲	۴۵	۴۲	۴۹	۵۶	۴۶	۱۳۷۲
۵۴	۶۲	۶۳	۶۵	۶۵	۴۶	۴۲	۴۲	۴۰	۴۵	۵۳	۶۲	۶۰	۱۳۷۱
۵۳	۶۸	۶۸	۷۵	۶۷	۵۲	۵۲	۳۵	۳۷	۳۷	۴۲	۴۳	۵۷	۱۳۷۰
۵۰	۶۸	۶۵	۷۲	۴۸	۴۹	۴۱	۳۵	۴۲	۴۰	۳۶	۴۴	۵۸	۱۳۶۹
۵۰	۶۲	۷۳	۶۸	۶۰	۵۷	۳۵	۳۶	۳۶	۳۷	۳۷	۴۷	۵۴	۱۳۶۸
۵۴	۷۴	۶۷	۶۲	۵۶	۴۸	۵۰	۴۳	۴۹	۴۷	۳۶	۵۲	۵۹	۱۳۶۷
۵۴	۵۹	۷۸	۷۷	۶۵	۵۷	۵۶	۴۴	۴۱	۳۶	۴۰	۴۳	۵۷	۱۳۶۶
۵۴	۵۶	۵۹	۶۰	۷۲	۶۶	۴۸	۳۵	۳۶	۴۴	۵۲	۶۰	۶۴	۱۳۶۵
۵۲	۶۰	۷۱	۶۶	۷۲	۵۶	۴۵	۳۶	۳۷	۳۸	۴۰	۵۰	۵۱	۱۳۶۴
۵۳	۶۳	۶۴	۷۷	۷۵	۶۳	۳۷	۴۰	۳۶	۳۱	۴۵	۵۸	۵۱	۱۳۶۳
۵۲	۵۳	۶۶	۶۱	۷۳	۴۱	۳۹	۴۷	۳۹	۳۷	۵۳	۶۴	۵۴	۱۳۶۲

میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال/ماه
۵۵	۵۸	۷۲	۷۲	۷۰	۷۱	۵۵	۳۹	۴۵	۳۵	۴۲	۵۱	۵۱	۱۳۶۱
۵۵	۶۳	۷۵	۶۷	۵۵	۴۹	۵۰	۳۹	۴۸	۴۹	۵۰	۵۶	۶۲	۱۳۶۰
۵۳	۶۹	۶۵	۶۳	۵۶	۶۵	۳۷	۳۶	۴۳	۴۵	۴۲	۵۲	۵۹	۱۳۵۹
۵۳	۷۲	۷۱	۶۵	۵۶	۵۴	۴۴	۳۷	۳۸	۴۲	۵۲	۵۳	۵۱	۱۳۵۸
۵۵	۶۳	۷۱	۶۶	۷۰	۶۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۳	۴۹	۵۱	۴۴	۱۳۵۷
۵۴	۳۸	۶۸	۶۷	۶۴	۶۳	۴۷	۴۵	۴۴	۴۷	۴۹	۵۳	۵۷	۱۳۵۶
۵۱	۶۰	۷۹	۷۱	۵۳	۴۹	۴۳	۳۶	۳۵	۴۴	۴۱	۵۰	۴۸	۱۳۵۵
۴۸	۵۲	۵۳	۵۷	۶۱	۴۹	۴۸	۴۰	۳۹	۳۶	۴۵	۵۷	۴۱	۱۳۵۴
۵۳	۶۱	۶۴	۶۵	۶۶	۴۷	۴۵	۵۱	۳۷	۴۲	۴۴	۴۹	۶۷	۱۳۵۳
۵۳	۸۲	۸۰	۷۸	۵۳	۴۱	۳۶	۳۸	۳۳	۴۳	۴۵	۵۲	۶۰	۱۳۵۲
۵۶	۵۸	۷۶	۷۸	۷۶	۵۴	۳۶	۳۸	۴۳	۴۲	۵۰	۶۲	۶۳	۱۳۵۱
۵۶	۷۳	۷۸	۸۱	۶۹	۵۶	۴۲	۳۵	۴۴	۳۷	۴۶	۵۱	۶۲	۱۳۵۰
۵۰	۵۹	۷۷	۷۸	۷۰	۴۳	۳۲	۳۳	۴۵	۳۸	۳۳	۵۱	۴۴	۱۳۴۹
۵۳	۶۱	۶۴	۷۵	۵۲	۶۲	۴۹	۳۹	۳۸	۳۹	۴۳	۵۵	۶۲	۱۳۴۸
۵۴	۶۱	۶۸	۶۸	۶۴	۵۸	۴۶	۴۲	۴۲	۴۴	۴۶	۵۴	۵۵	میانگین

نمودار ۵. رژیم رطوبتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

– تجزیه و تحلیل نوسانات دما

مقایسه کلی میان مقادیر شاخص های دمایی در ایستگاه زنجان که هر دو نمایانگر خصوصیات اقلیمی در ناحیه زنجان و در محدوده منظومه انگوران هستند، نشان می دهد که سقوط شدید دما در فصل زمستان به شکل مقادیر حداقل مطلق در ایستگاه زنجان به مراتب شدیدتر از سایر مناطق است به طوری که دامنه تغییرات دمایی در ایستگاه زنجان از ۲۸٫۶- در زمستان تا ۳۲٫۳+ درجه در تابستان حدود ۶۰٫۹ درجه سانتی گراد در طی سال است که نوسان دمایی بالایی می باشد.

نوسانات دما در ارتفاعات پائین و نقاط دشتی به مراتب شدیدتر از دامنه های کوهستانی و ارتفاعات بالا است. این امر، یعنی ثبات نسبی شرایط دمایی در ارتفاعات که بیش ترین سطوح مورد مطالعه را هم تشکیل می دهند، در پایداری شرایط آبدهی رودخانه های منطقه اثرات گسترده ای دارد. همچنین بررسی و مطالعه ی اصلی دما در ایستگاه مورد مطالعه نشان می دهد که ایستگاه زنجان از خرداد تا شهریور از لحاظ دمایی دارای شرایط متعادل می باشد.

با آغاز فصل پائیز و گسترش و نفوذ توده های هوای سرد از نیمکره شمالی، افت دمای هوا با شتاب شروع می گردد و این سیر کاهشی تا پایان اسفندماه ادامه یافته و سپس به کندی شروع به افزایش می کند و تدریجاً از شدت سرما کاسته شده و به آرامی گرم می شود.

در ایستگاه زنجان، بهمن ماه سردترین و مرداد ماه گرمترین ماه سال می باشند و افزایش و کاهش دما بستگی کامل به فعالیت و گسترش سیستم های پرفشار مناطق سیبری و قطبی دارد که منطقه را تحت تأثیر خود قرار می دهند. هر زمان که سیستم های مذکور با فعالیت بیشتری به نواحی پائین تر گسترش یابند دمای هوا به کمتر از ۲۳- درجه سانتی گراد نزول می کند که یخبندان سختی را به همراه دارد. بنابراین در ماه خرداد تا شهریور ماه که شرایط دمایی مساعد می باشد، برای هر گونه فعالیتی بخصوص کشاورزی و دامداری مناسب بوده و در دیگر ماهها برای علاقمندان به تفریحات گردشگری جذابیت کافی وجود دارد. براساس اطلاعات مربوط به میانگین دمای هوا در فصول مختلف سال، میانگین دمای هوا در ایستگاه زنجان در سردترین فصل یعنی زمستان صفر درجه سانتیگراد و میانگین دمای فصل بهار ۱۳٫۸ درجه سانتیگراد و مقدار این پارامتر در فصل تابستان ۲۲٫۳ درجه سانتیگراد و میانگین دما در فصل پاییز ۸٫۵ درجه سانتیگراد می باشد و مقدار این پارامتر در فصل های بهار و تابستان نشانگر معتدل بودن این دو فصل در منطقه و با توجه به مشابهت اقلیمی در محدوده مورد مطالعه برای امور مختلف، بسیار مناسب و مطلوب می باشد ولی در فصل زمستان هوا در این منطقه برای اجرای بسیاری فعالیت ها محدودیت ایجاد می کند.

– ویژگی های بارش

نوسان بارش

برای تعیین رژیم بارش منطقه از آمار ۴۹ ساله بارش مربوط به دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شده است.

در جدول مربوط آمار متوسط بارش ماهانه، مشاهده می شود که اولاً میزان متوسط بارش سالانه منطقه معادل ۲۹۴٫۱ میلیمتر می باشد که در این میان بیشترین بارش سال، در ماه اردیبهشت برابر با ۵۰٫۲ میلیمتر می باشد.

نمودار رژیم بارش ماهانه منطقه نیز نشان می‌دهد که عمده بارش فصلی منطقه شامل ۳۸ درصد بارش سالانه در فصل بهار به وقوع می‌پیوندد. در مرتبه بعدی ۳۱ درصد بارش سالانه در فصل زمستان به وقوع می‌پیوندد.

میزان، نوع و پراکنش بارش

بارش در محدوده مطالعاتی عمدتاً از نوع باران و برف است و عامل اصلی ایجاد آن ترکیب جریان‌های سرد سیکلونی مدیترانه‌ای و غربی با سامانه پرفشار گرم دریای خزر است. وجود کوهستان‌های شرقی، تأثیر بخارهای دریای خزر و بادهای سرد شمالی و وجود جنگل‌های شرقی آن در میزان بارندگی و نوسان دمای شهرستان زنجان بسیار مؤثر است. بررسی تغییرات بارش در طی دوره آماری ۴۹ ساله نشان می‌دهد که میانگین بارش سالانه به ویژه در ۲۵ سال اخیر دوره آماری (۱۳۷۲-۱۳۹۶) روندی رو به کاهش داشته است به طوری که میانگین بارش سالانه در این ۲۵ سال تقریباً ۲۸۵,۷ میلیمتر ثبت شده است در حالی که در ۲۴ سال قبل ۳۰۲,۹ میلی متر بوده است. نکته جالب توجه اینکه رژیم توزیع بارندگی فصلی منطقه هم در طی این دو دوره با کاهش درصد بارش در فصول زمستان و پائیز و انباشت بیشتر آن در فصل بهار پیش رفته یعنی به تشدید رژیم بارندگی بهار انجامیده است. این موضوع می‌تواند ناشی از تغییر الگوهای سینوپتیک سطوح فوقانی اتمسفر و تغییر الگوی امواج مردیونال و جریان‌های غربی باشد. به هر حال با مقایسه نوسانات دمایی این دو دهه با نوسانات بارشی می‌توان نتیجه‌گیری کرد که تغییر اقلیم منطقه‌ای در محدوده مطالعاتی همزمان با افزایش ظرفیت گرمایی همراه با وقوع بارش‌های بیشتر و افزایش احتمال خطر سیل خیزی خصوصاً در فصل بهار خواهد بود. این موضوع به خصوص در برنامه ریزی فضایی حوضه‌های کوهستانی و حفاظت از عرصه‌های مرتعی آن ضرورت خواهد داشت.

جدول ۲۲. متوسط مجموع بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶

سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال/ماه
۲۱۴.۳	۲۶.۸	۷۰.۳	۱۷.۵	۲۰.۰	۱۱.۷	۰.۰	۰.۰	۴.۸	۱.۳	۰.۰	۲۲.۱	۳۹.۸	۱۳۹۶
۲۳۱.۳	۴۲.۲	۲۷.۲	۹.۷	۲۱.۹	۲۲.۶	۰.۱	۰.۰	۰.۰	۱.۶	۱۵.۹	۲۸.۱	۶۲.۰	۱۳۹۵
۲۷۸.۴	۳۱.۶	۳۱.۸	۱۵.۹	۱۴.۶	۷۳.۶	۱۶.۶	۲.۹	۰.۰	۱.۱	۰.۵	۶.۶	۸۳.۲	۱۳۹۴
۳۰۵.۹	۳۱.۱	۴۳.۶	۴.۲	۳۵.۹	۱۹.۹	۴۸.۴	۰.۰	۰.۱	۱۸.۳	۱۹.۸	۴۰.۷	۴۳.۹	۱۳۹۳
۲۸۹.۵	۴۵.۵	۱۶.۲	۴.۸	۸۰.۷	۶۸.۶	۰.۴	۳.۰	۲.۰	۰.۰	۶.۱	۴۸.۳	۱۳.۹	۱۳۹۲
۳۹۱.۷	۲۹.۸	۵۰.۳	۱۸.۵	۱۷.۴	۵۸.۲	۵.۷	۶.۰	۵.۴	۳۳.۴	۱۷.۷	۵۵.۰	۹۴.۳	۱۳۹۱
۳۶۵.۹	۲۱.۵	۴۵.۳	۲۶.۵	۱.۱	۸۲.۱	۱.۰	۷.۴	۳۰.۳	۸.۰	۲۲.۴	۵۱.۲	۶۹.۱	۱۳۹۰
۲۳۳.۱	۲۳.۷	۶.۶	۲۷.۶	۲۰.۸	۲.۱	۴.۶	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۶	۹۹.۴	۴۳.۷	۱۳۸۹
۳۲۵.۰	۳۰.۷	۴۳.۳	۱۱.۰	۱۵.۲	۷۲.۲	۱۳.۲	۹.۶	۰.۰	۱۷.۴	۲۲.۵	۳۸.۴	۵۱.۵	۱۳۸۸
۱۵۲.۳	۱۲.۷	۲۳.۶	۱۴.۱	۱.۲	۴۰.۲	۹.۷	۱۹.۶	۱.۴	۱۰.۲	۲.۵	۸.۲	۸.۹	۱۳۸۷
۳۵۷.۵	۳۴.۶	۱۹.۱	۹.۵	۴۷.۶	۹.۶	۱.۸	۱۰.۰	۱۲.۶	۱۷.۷	۲۳.۸	۸۳.۵	۸۷.۷	۱۳۸۶
۳۰۷.۸	۲۹.۶	۳۴.۹	۲۲.۴	۱۱.۹	۲۵.۵	۳۳.۳	۰.۰	۰.۰	۲.۷	۲۰.۲	۵۲.۸	۷۴.۵	۱۳۸۵
۲۷۳.۵	۱۰.۶	۶۵.۰	۲۷.۰	۴.۷	۶۳.۵	۰.۱	۱.۵	۹.۰	۰.۰	۷.۲	۶۴.۵	۲۰.۴	۱۳۸۴
۳۱۷.۶	۱۷.۴	۲۲.۴	۲۸.۴	۲۶.۴	۵۱.۱	۱۰.۶	۰.۰	۰.۰	۳۴.۴	۳۲.۳	۵۴.۵	۴۰.۱	۱۳۸۳
۳۶۱.۹	۶.۰	۳۷.۰	۳۵.۴	۳۹.۸	۲۸.۹	۱.۴	۱.۷	۱۷.۷	۰.۰	۷۲.۹	۳۲.۷	۸۸.۴	۱۳۸۲
۲۵۷.۰	۳۰.۳	۲۸.۷	۳.۸	۵۸.۶	۲۰.۷	۲.۵	۰.۶	۷.۵	۲۱.۳	۱.۲	۱۹.۵	۶۲.۳	۱۳۸۱
۲۳۱.۸	۲۲.۴	۱۶.۲	۱۴.۷	۱۷.۴	۳۸.۵	۱۷.۲	۰.۰	۰.۲	۲۶.۲	۹.۷	۲۶.۷	۴۲.۶	۱۳۸۰

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال/ماه
۲۵۵.۶	۹.۷	۱۲.۶	۱۲.۹	۳۳.۰	۳۶.۶	۲۵.۰	۱۵.۴	۲.۰	۴.۴	۰.۶	۳۱.۹	۷۱.۵	۱۳۷۹
۱۹۸.۱	۳۳.۳	۲۴.۵	۲۱.۹	۲۳.۵	۲۴.۱	۰.۰	۰.۰	۱۸.۷	۴.۲	۰.۹	۲۱.۰	۲۶.۰	۱۳۷۸
۱۸۶.۳	۱۷.۶	۲۳.۳	۳۱.۳	۴.۰	۲۱.۹	۴.۸	۱.۲	۵.۷	۴.۹	۱۴.۱	۲۵.۵	۳۲.۰	۱۳۷۷
۳۳۱.۴	۶۹.۳	۳۷.۲	۲۸.۳	۳۵.۵	۴۷.۵	۱۱.۰	۰.۴	۰.۰	۱۶.۲	۱۱.۲	۳۲.۷	۴۲.۱	۱۳۷۶
۲۵۱.۵	۲۶.۴	۱۴.۱	۲۳.۱	۱۳.۹	۱۲.۴	۱۸.۷	۴.۲	۰.۰	۱۷.۹	۱۲.۲	۴۷.۰	۶۱.۶	۱۳۷۵
۲۶۶.۰	۵۳.۰	۳۵.۴	۱۴.۱	۱.۴	۳.۴	۶.۷	۰.۶	۰.۰	۱.۱	۵۲.۹	۶۶.۷	۳۰.۷	۱۳۷۴
۳۳۴.۸	۳۶.۱	۲۸.۴	۲۷.۸	۴۰.۲	۷۱.۱	۳۴.۰	۰.۸	۰.۰	۰.۰	۲.۱	۶۴.۷	۲۹.۶	۱۳۷۳
۴۲۴.۹	۶۸.۰	۲۹.۸	۴۸.۴	۵۳.۲	۱۲۰.۰	۰.۸	۹.۲	۱۵.۳	۰.۰	۱۱.۴	۵۶.۸	۱۲.۰	۱۳۷۲
۳۱۱.۶	۵۹.۷	۶.۳	۲۱.۷	۳۶.۵	۴.۳	۰.۱	۱۴.۹	۰.۰	۲.۸	۴۱.۲	۶۳.۲	۶۰.۹	۱۳۷۱
۲۸۵.۴	۴۰.۳	۱۵.۷	۳۵.۷	۶۰.۱	۱.۰	۳۰.۸	۰.۰	۰.۰	۱.۶	۳۲.۷	۶.۰	۶۱.۵	۱۳۷۰
۲۳۸.۵	۸۴.۰	۶.۹	۳۷.۱	۴.۶	۱۵.۷	۵.۹	۰.۵	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۴۹.۹	۳۲.۹	۱۳۶۹
۱۶۷.۲	۴۱.۵	۳۸.۷	۲۰.۱	۲۱.۳	۱۸.۷	۴.۶	۰.۱	۲.۱	۰.۰	۰.۰	۶.۶	۱۳.۵	۱۳۶۸
۲۶۷.۰	۴۶.۸	۲۵.۶	۱۸.۴	۲۶.۴	۲۲.۳	۸.۰	۱۰.۸	۱۴.۶	۹.۱	۵.۴	۴۱.۰	۳۸.۶	۱۳۶۷
۳۴۶.۵	۲۴.۱	۳۵.۱	۶۰.۹	۱۷.۳	۴۴.۲	۶۸.۴	۰.۰	۱۶.۵	۰.۳	۵.۵	۱۵.۲	۵۹.۰	۱۳۶۶
۳۳۷.۷	۳۱.۲	۲۸.۰	۱۲.۶	۲۵.۰	۵۰.۳	۳۱.۲	۱.۴	۰.۰	۳.۴	۱۰.۸	۸۰.۶	۶۳.۲	۱۳۶۵
۲۹۰.۷	۱۲.۱	۴۴.۷	۷.۲	۴۰.۸	۴۸.۵	۲۵.۷	۰.۲	۱.۸	۰.۰	۱۷.۵	۵۹.۲	۳۳.۰	۱۳۶۴
۴۰۶.۰	۲۲.۳	۲۰.۴	۲۶.۷	۴۷.۵	۵۹.۰	۳۳.۹	۰.۰	۰.۷	۰.۴	۵.۱	۱۴۹.۸	۴۰.۲	۱۳۶۳
۲۳۱.۸	۲۶.۶	۱۹.۴	۶.۹	۳۱.۹	۴.۰	۰.۰	۳.۰	۰.۱	۰.۰	۱۶.۸	۱۱۵.۶	۷.۵	۱۳۶۲
۳۰۸.۱	۲۰.۹	۲۱.۲	۴۸.۸	۲۷.۵	۲۵.۱	۶۸.۶	۰.۴	۰.۰	۴.۸	۲۰.۳	۵۰.۷	۱۹.۸	۱۳۶۱
۳۰۴.۰	۲۰.۱	۳۹.۰	۴۴.۹	۶.۸	۱۲.۸	۲۷.۶	۰.۰	۲.۴	۱۳.۳	۲۱.۶	۴۷.۵	۶۸.۰	۱۳۶۰
۳۱۹.۱	۸۳.۳	۴۲.۳	۴۰.۲	۸.۲	۴۰.۹	۱۸.۶	۰.۰	۰.۰	۶.۷	۰.۵	۳۰.۶	۴۷.۸	۱۳۵۹
۲۱۶.۹	۳۷.۲	۱۹.۶	۱۹.۱	۱۲.۲	۲۰.۳	۰.۶	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۲.۳	۳۶.۵	۴۹.۱	۱۳۵۸
۲۹۱.۸	۲۴.۷	۵۵.۶	۱۵.۵	۵۶.۹	۴۶.۱	۰.۲	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴۴.۷	۳۰.۶	۱۷.۵	۱۳۵۷
۳۶۰.۲	۵۷.۴	۱۰.۸	۲۵.۲	۳۶.۳	۲۸.۷	۱۸.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴۶.۰	۹۶.۶	۴۱.۲	۱۳۵۶
۳۲۷.۷	۲۷.۶	۳۰.۳	۴۲.۹	۳۲.۲	۳.۹	۲۳.۱	۶.۳	۱.۶	۰.۲	۸.۰	۱۰۶.۸	۴۴.۸	۱۳۵۵
۲۸۹.۰	۴۱.۰	۴۹.۰	۳۱.۵	۱۷.۹	۰.۰	۲۰.۷	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۸.۹	۹۵.۶	۲۴.۴	۱۳۵۴
۳۵۰.۸	۸۴.۶	۱۰.۷	۲۴.۶	۳۲.۸	۱۰.۴	۰.۰	۱۸.۰	۱۱.۷	۳۷.۳	۰.۲	۱۸.۵	۱۰۲.۰	۱۳۵۳
۲۶۷.۸	۱۰۰.۶	۳۵.۴	۴۷.۶	۱۰.۲	۰.۷	۰.۲	۰.۰	۶.۵	۰.۸	۳.۵	۱۷.۰	۴۵.۳	۱۳۵۲
۳۸۹.۶	۲۰.۳	۲۳.۴	۳۳.۱	۶۸.۵	۴۳.۸	۳.۹	۵.۸	۰.۰	۳.۴	۳۸.۲	۹۳.۷	۵۵.۵	۱۳۵۱
۳۴۷.۸	۴۰.۷	۳۹.۵	۳۱.۶	۳۴.۹	۲۷.۷	۳.۰	۰.۰	۱۸.۴	۰.۰	۱۲.۵	۶۹.۴	۷۰.۱	۱۳۵۰
۲۳۷.۴	۲۰.۹	۵۷.۵	۲۲.۷	۶۷.۲	۲.۸	۰.۰	۰.۰	۴.۶	۰.۲	۰.۰	۴۳.۷	۱۷.۸	۱۳۴۹
۳۷۵.۸	۴۰.۳	۱۶.۵	۴۸.۰	۳.۹	۵۲.۹	۵۰.۷	۸.۷	۰.۰	۱.۷	۹.۱	۵۴.۸	۸۹.۲	۱۳۴۸
۴۲۴.۹	۱۰۰.۶	۷۰.۳	۶۰.۹	۸۰.۷	۱۲۰.۰	۶۸.۶	۱۹.۶	۳۰.۳	۳۷.۳	۷۲.۹	۱۴۹.۸	۱۰۲.۰	حداکثر
۱۵۲.۳	۶.۰	۶.۳	۳.۸	۱.۱	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۶.۰	۷.۵	حداقل
۲۹۴.۱	۳۶.۱	۳۰.۲	۲۴.۹	۲۷.۹	۳۲.۹	۱۴.۵	۳.۴	۴.۴	۶.۷	۱۵.۴	۵۰.۲	۴۷.۶	میانگین

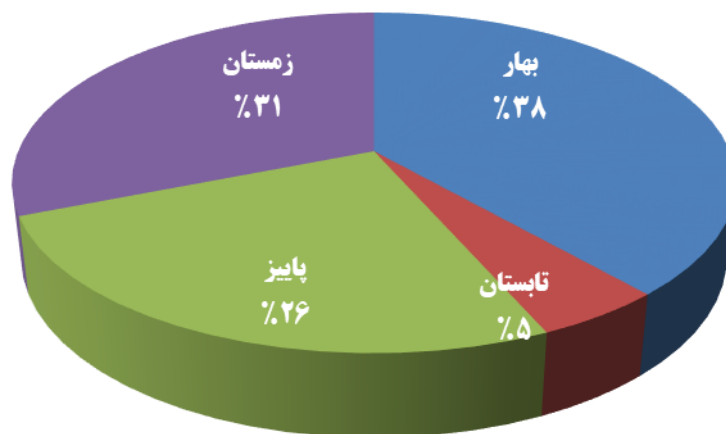
ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

جدول ۲۳. حداکثر بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸

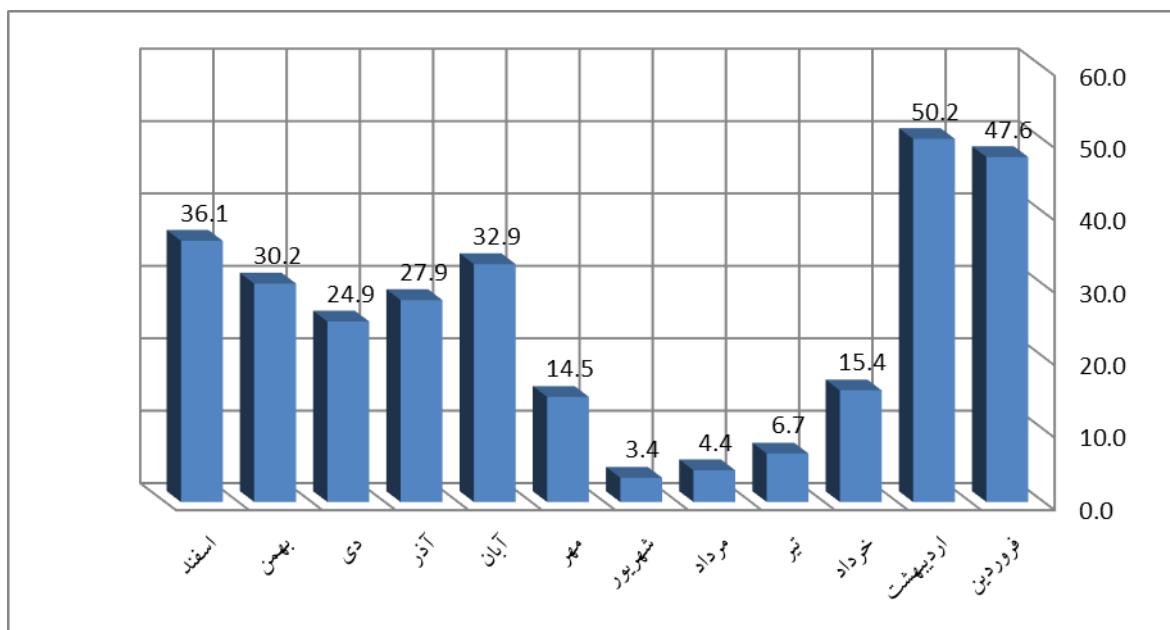
حداکثر سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۲۳.۶	۸.۱	۲۳.۶	۸.۳	۱۳.۳	۶.۷	۰.۰	۰.۰	۴.۸	۱.۲	۰.۰	۹.۰	۱۳.۲	۱۳۹۶
۱۸.۶	۱۳.۴	۷.۰	۴.۱	۷.۳	۹.۳	۰.۱	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۵.۰	۶.۵	۱۸.۶	۱۳۹۵
۲۴.۲	۱۱.۸	۱۱.۹	۸.۶	۶.۰	۱۶.۶	۶.۶	۱.۴	۰.۰	۰.۵	۰.۳	۳.۰	۲۴.۲	۱۳۹۴
۲۴.۳	۱۰.۴	۲۳.۶	۱.۷	۱۲.۰	۸.۲	۲۱.۷	۰.۰	۰.۱	۹.۱	۱۱.۶	۸.۱	۲۴.۳	۱۳۹۳
۳۵.۷	۲۶.۵	۶.۰	۴.۱	۳۵.۷	۲۴.۶	۰.۴	۳.۰	۲.۰	۰.۰	۳.۰	۱۱.۶	۷.۳	۱۳۹۲
۳۶.۲	۳۶.۲	۳۶.۲	۱۶.۸	۵.۱	۱۰.۵	۴.۳	۵.۷	۴.۹	۶.۷	۸.۴	۲۴.۶	۳۶.۲	۱۳۹۱
۲۷.۹	۱۰.۴	۲۰.۶	۸.۳	۰.۵	۲۰.۰	۰.۹	۳.۷	۱۷.۲	۴.۸	۱۶.۱	۸.۹	۲۷.۹	۱۳۹۰
۲۶.۵	۱۰.۰	۳.۶	۱۴.۵	۱۹.۱	۲.۱	۴.۵	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۸	۲۶.۵	۲۰.۹	۱۳۸۹
۲۱.۳	۱۸.۶	۱۳.۶	۹.۸	۶.۸	۲۱.۳	۱۲.۷	۴.۳	۰.۰	۱۰.۵	۵.۸	۱۸.۸	۱۶.۴	۱۳۸۸
۱۲.۳	۴.۰	۱۲.۳	۷.۶	۰.۶	۹.۶	۴.۴	۶.۲	۱.۳	۵.۹	۲.۵	۴.۰	۵.۸	۱۳۸۷
۴۴.۷	۲۴.۸	۵.۱	۵.۸	۲۷.۷	۶.۴	۱.۸	۶.۰	۵.۲	۸.۲	۱۸.۸	۴۴.۷	۲۶.۸	۱۳۸۶
۲۵.۱	۱۰.۰	۱۵.۴	۱۳.۱	۹.۵	۸.۰	۱۷.۸	۰.۰	۰.۰	۲.۳	۱۸.۴	۱۰.۳	۲۵.۱	۱۳۸۵
۳۲.۷	۶.۹	۳۲.۷	۹.۱	۴.۶	۱۸.۰	۰.۱	۱.۳	۸.۰	۰.۰	۵.۲	۲۱.۷	۱۵.۳	۱۳۸۴
۱۶.۵	۱۲.۱	۷.۶	۹.۷	۵.۲	۱۵.۵	۷.۷	۰.۰	۰.۰	۱۵.۸	۱۲.۵	۱۱.۸	۱۶.۵	۱۳۸۳
۲۸.۴	۲.۸	۱۰.۰	۹.۶	۹.۳	۱۳.۱	۱.۰	۱.۷	۱۴.۳	۰.۰	۲۸.۴	۱۲.۵	۲۴.۰	۱۳۸۲
۱۸.۱	۶.۰	۱۰.۴	۲.۴	۱۱.۷	۷.۴	۲.۲	۰.۶	۵.۱	۹.۰	۱.۲	۶.۵	۱۸.۱	۱۳۸۱
۲۱.۱	۱۷.۵	۳.۷	۷.۴	۷.۶	۱۰.۶	۱۲.۸	۱۲.۸	۰.۲	۱۱.۷	۹.۷	۲۱.۱	۱۲.۴	۱۳۸۰
۴۴.۲	۹.۰	۳.۱	۱۵.۰	۱۵.۷	۷.۰	۱۳.۲	۲.۰	۴.۰	۰.۶	۰.۰	۱۸.۷	۴۴.۲	۱۳۷۹
۱۵.۵	۱۵.۲	۹.۶	۱۵.۵	۶.۸	۶.۶	۰.۰	۰.۰	۱۴.۳	۲.۷	۰.۸	۷.۹	۱۴.۰	۱۳۷۸
۱۳.۳	۷.۴	۹.۸	۱۳.۰	۲.۷	۱۱.۵	۳.۰	۰.۸	۲.۶	۳.۹	۵.۱	۵.۷	۱۳.۳	۱۳۷۷
۳۸.۷	۳۸.۷	۶.۰	۷.۸	۹.۱	۲۳.۲	۱۰.۳	۰.۴	۰.۰	۶.۷	۲.۵	۷.۸	۱۱.۳	۱۳۷۶
۱۷.۷	۶.۲	۹.۳	۹.۱	۷.۰	۹.۸	۹.۰	۱.۲	۱۲.۸	۸.۲	۱۱.۵	۱۷.۷	۷.۰	۱۳۷۵
۲۵.۶	۱۲.۸	۸.۶	۶.۷	۱.۳	۱.۳	۶.۷	۰.۶	۱۲.۸	۱.۱	۱۳.۱	۲۵.۶	۱۲.۳	۱۳۷۴
۲۸.۹	۱۲.۷	۱۴.۱	۷.۱	۲۸.۹	۲۱.۱	۱۱.۷	۰.۸	۰.۰	۱۲.۸	۱.۰	۱۱.۵	۱۱.۱	۱۳۷۳
۳۹.۰	۲۰.۸	۶.۵	۱۴.۶	۱۰.۷	۳۹.۰	۰.۸	۹.۲	۱۰.۹	۱۲.۸	۴.۴	۱۱.۳	۶.۴	۱۳۷۲
۲۹.۰	۱۸.۹	۳.۱	۶.۹	۸.۶	۲.۶	۰.۱	۱۲.۸	۰.۰	۲.۶	۱۷.۵	۲۱.۰	۲۹.۰	۱۳۷۱
۳۲.۰	۱۹.۷	۴.۶	۱۳.۵	۳۲.۰	۰.۸	۱۳.۸	۰.۰	۱۲.۸	۱.۴	۲۱.۲	۳.۱	۱۶.۷	۱۳۷۰
۲۴.۶	۱۶.۱	۲.۹	۱۶.۴	۲.۸	۸.۵	۵.۵	۰.۵	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۲۴.۶	۱۵.۴	۱۳۶۹
۲۴.۴	۲۴.۴	۹.۰	۲.۳	۱۴.۹	۱۵.۳	۴.۶	۰.۱	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۴.۶	۱۳۶۸
۱۸.۴	۱۴.۰	۷.۵	۶.۲	۱۸.۴	۶.۲	۴.۱	۷.۴	۸.۴	۳.۴	۴.۵	۱۷.۷	۱۸.۰	۱۳۶۷
۲۵.۸	۱۴.۶	۹.۹	۱۸.۵	۹.۳	۲۵.۸	۱۷.۴	۱۲.۸	۹.۴	۰.۲	۳.۸	۷.۸	۱۷.۵	۱۳۶۶
۱۸.۵	۴.۹	۱۶.۱	۸.۵	۱۷.۰	۱۱.۴	۱۰.۶	۱.۴	۱۲.۸	۲.۰	۷.۴	۱۶.۶	۱۸.۵	۱۳۶۵
۲۴.۶	۸.۲	۱۴.۰	۲.۸	۲۲.۰	۲۳.۵	۲۴.۶	۰.۲	۱.۸	۰.۰	۱۰.۰	۲۳.۹	۱۱.۹	۱۳۶۴
۴۵.۶	۶.۴	۶.۰	۸.۴	۲۲.۰	۹.۹	۱۷.۶	۰.۰	۰.۵	۰.۲	۳.۴	۴۵.۶	۱۳.۳	۱۳۶۳
۲۱.۷	۸.۷	۷.۴	۴.۶	۹.۷	۳.۶	۰.۰	۲.۹	۰.۱	۰.۰	۶.۲	۲۱.۷	۳.۰	۱۳۶۲

حداکثر سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۲۸.۸	۱۰.۲	۴.۹	۱۰.۶	۱۱.۰	۴.۹	۲۸.۸	۰.۲	۰.۰	۲.۰	۱۱.۷	۱۰.۸	۸.۲	۱۳۶۱
۱۶.۸	۵.۷	۸.۹	۱۳.۸	۴.۸	۶.۰	۹.۸	۰.۰	۲.۴	۴.۲	۱۱.۰	۱۱.۰	۱۶.۸	۱۳۶۰
۲۱.۸	۲۱.۸	۱۸.۲	۱۶.۳	۴.۰	۸.۸	۶.۲	۰.۰	۲.۲	۵.۴	۰.۳	۱۲.۰	۱۵.۰	۱۳۵۹
۲۹.۰	۷.۰	۴.۴	۵.۲	۴.۵	۹.۰	۰.۶	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۰.۸	۱۰.۰	۲۹.۰	۱۳۵۸
۲۵.۷	۱۲.۸	۲۵.۷	۶.۲	۲۱.۶	۱۵.۴	۰.۱	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۱.۴	۲۲.۴	۵.۶	۱۳۵۷
۲۷.۴	۱۲.۸	۲.۰	۱۲.۴	۱۵.۷	۲۰.۷	۱۵.۰	۰.۰	۸.۴	۰.۰	۱۴.۰	۲۷.۴	۱۰.۴	۱۳۵۶
۱۹.۸	۹.۰	۱۴.۸	۷.۰	۱۴.۶	۲.۴	۱۵.۰	۱.۹	۱.۶	۰.۲	۵.۰	۱۹.۸	۱۲.۴	۱۳۵۵
۲۷.۰	۸.۲	۱۲.۰	۷.۰	۷.۴	۲.۲	۹.۲	۲.۲	۰.۰	۰.۰	۸.۴	۲۷.۰	۱۴.۰	۱۳۵۴
۲۴.۸	۲۴.۸	۲.۶	۱۰.۰	۱۲.۰	۵.۸	۰.۰	۶.۹	۹.۳	۲۰.۰	۰.۲	۷.۲	۱۸.۲	۱۳۵۳
۲۵.۴	۲۵.۴	۱۰.۰	۱۶.۸	۳.۲	۰.۵	۰.۲	۲.۲	۶.۴	۰.۳	۲.۶	۴.۲	۱۲.۰	۱۳۵۲
۲۰.۰	۶.۸	۴.۴	۱۲.۰	۱۵.۸	۱۸.۰	۳.۰	۳.۸	۲.۶	۲.۶	۱۵.۳	۲۰.۰	۱۵.۰	۱۳۵۱
۲۶.۲	۱۳.۳	۱۴.۴	۶.۴	۸.۸	۱۰.۰	۳.۰	۰.۰	۱۲.۲	۰.۰	۵.۴	۲۶.۲	۱۳.۱	۱۳۵۰
۴۰.۰	۶.۳	۴۰.۰	۱۲.۷	۲۳.۵	۰.۸	۰.۰	۰.۰	۴.۶	۰.۲	۰.۰	۲۲.۱	۴.۳	۱۳۴۹
۲۳.۰	۱۱.۹	۹.۰	۱۶.۵	۱.۷	۱۲.۴	۱۶.۴	۷.۰	۰.۰	۱.۷	۸.۴	۱۶.۰	۲۳.۰	۱۳۴۸
۴۵.۶	۳۸.۷	۴۰.۰	۱۸.۵	۳۵.۷	۳۹.۰	۲۸.۸	۱۲.۸	۱۷.۲	۲۰.۰	۲۸.۴	۴۵.۶	۴۴.۲	MAX

نمودار ۶. رژیم بارش فصلی ایستگاه سینوپتیک زنجان

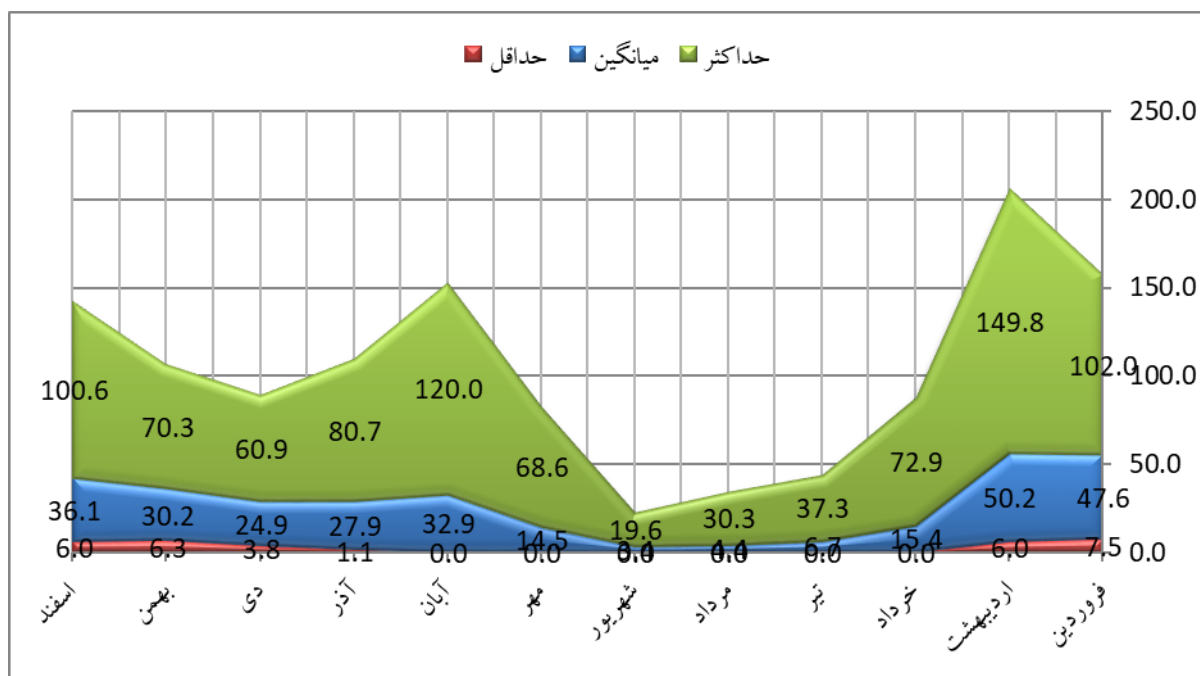
نمودار ۷. رژیم بارندگی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

نمودار ۸. حداقل، میانگین و حداکثر بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره آماری

۱۳۹۶-۱۳۴۸

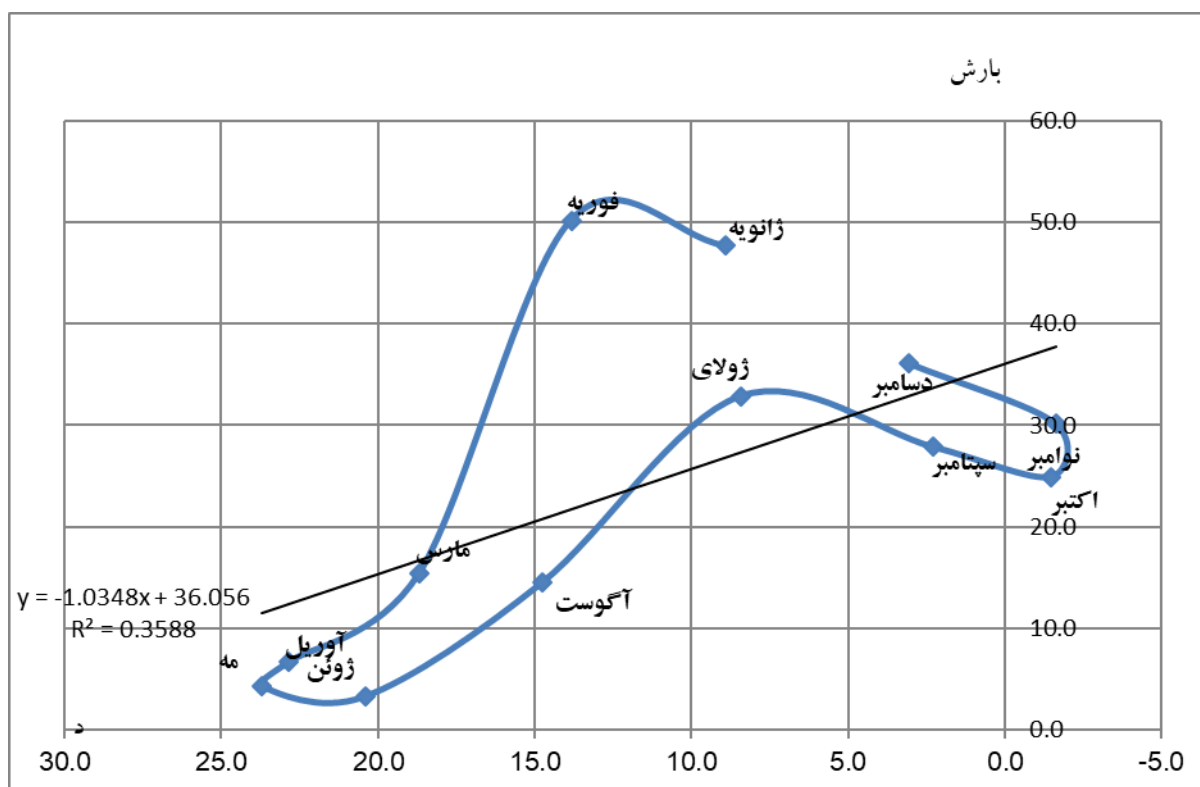

تبیین رابطه گرما، بارش و رطوبت

تعیین نسبت ماهانه و سالانه درجه حرارت و بارش

برای این منظور در مطالعات اقلیم شناسی از نمودار هایتروگراف استفاده می شود. در روش کار مبتنی بر ترسیم نمودار هایتروگراف آمار بارش و دمای یک منطقه به نحوی در ارتباط با هم ترسیم می شود که محصول نمودار بیان کننده ضریب تغییرات و نوسانات اقلیمی منطقه مورد بررسی است. به طوری که با استفاده از نمودار هایتروگراف می توان به راحتی نوسانات شدید اقلیمی و حساسیت اقلیمی منطقه را تشخیص داد. برای این منظور از آمار ۴۹ ساله بارش و دمای مربوط به سال های ۱۳۹۶ - ۱۳۴۸ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شده است. نمودار هایتروگراف نشان می دهد که الگوی بارش منطقه مورد مطالعه سالانه اختلافی در حدود ۳,۵۸ میلیمتر و الگوی حرارتی منطقه نیز سالانه اختلافی در حدود ۳۶ درجه سانتیگراد داشته است. الگوی پهن نمودار ترسیم شده نیز نشان دهنده نوسانات نسبتاً زیاد عناصر اصلی اقلیمی و ضریب حساسیت بالای آن در طول سال می باشد.

نمودار ۹. هایتروگراف منطقه

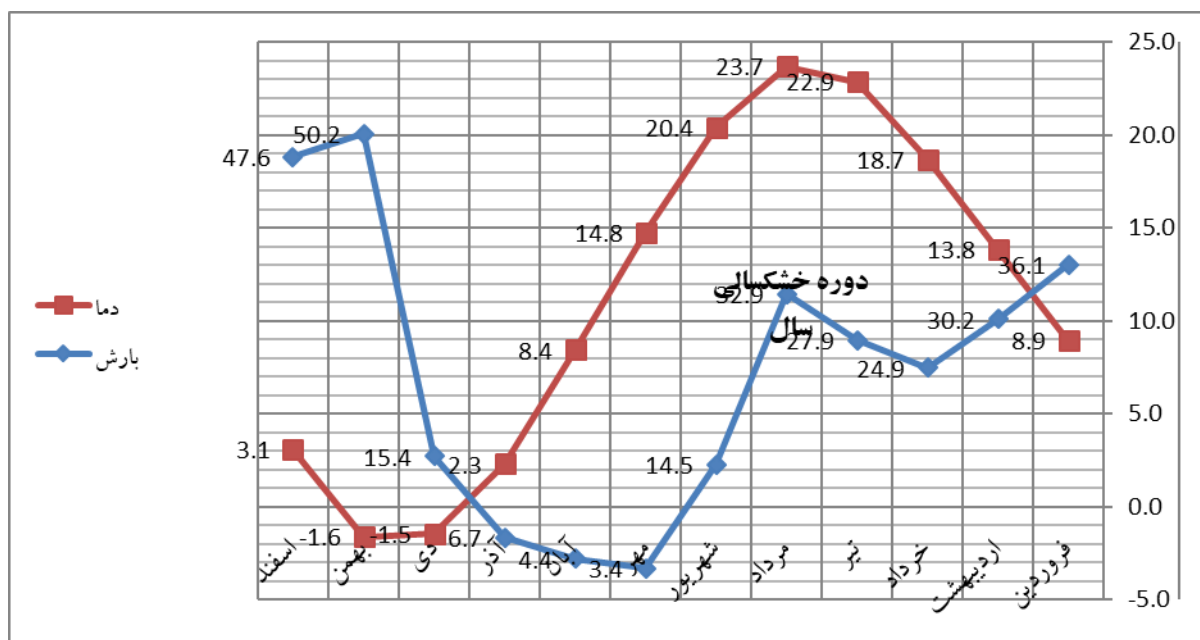

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان و مشاور طرح

تعیین نسبت ماهانه و سالانه خشکی و رطوبت

برای این منظور در مطالعات اقلیم شناسی از نمودار آمبروترمیک استفاده می شود. در روش ترسیم نمودار آمبروترمیک آمار بارش و دمای یک منطقه به نحوی در ارتباط با هم ترسیم می شود که محصول نمودار بیان کننده میزان تداوم دوره خشک (ماه هایی که دما بیشتر از بارش است) و میزان تداوم دوره مرطوب (ماه هایی که بارش بیشتر از دما است) می باشد. برای این منظور از آمار ۴۹ ساله بارش و دمای مربوط به سال های ۱۳۹۶-۱۳۴۸ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شده است. نمودار ذیل نشان می دهد که دوره نسبتاً خشک سال در طول ۸ ماه از اول اردیبهشت ماه آغاز و تا آخر آذرماه ادامه پیدا می کند.

نمودار ۱۰. آمبروترمیک منطقه

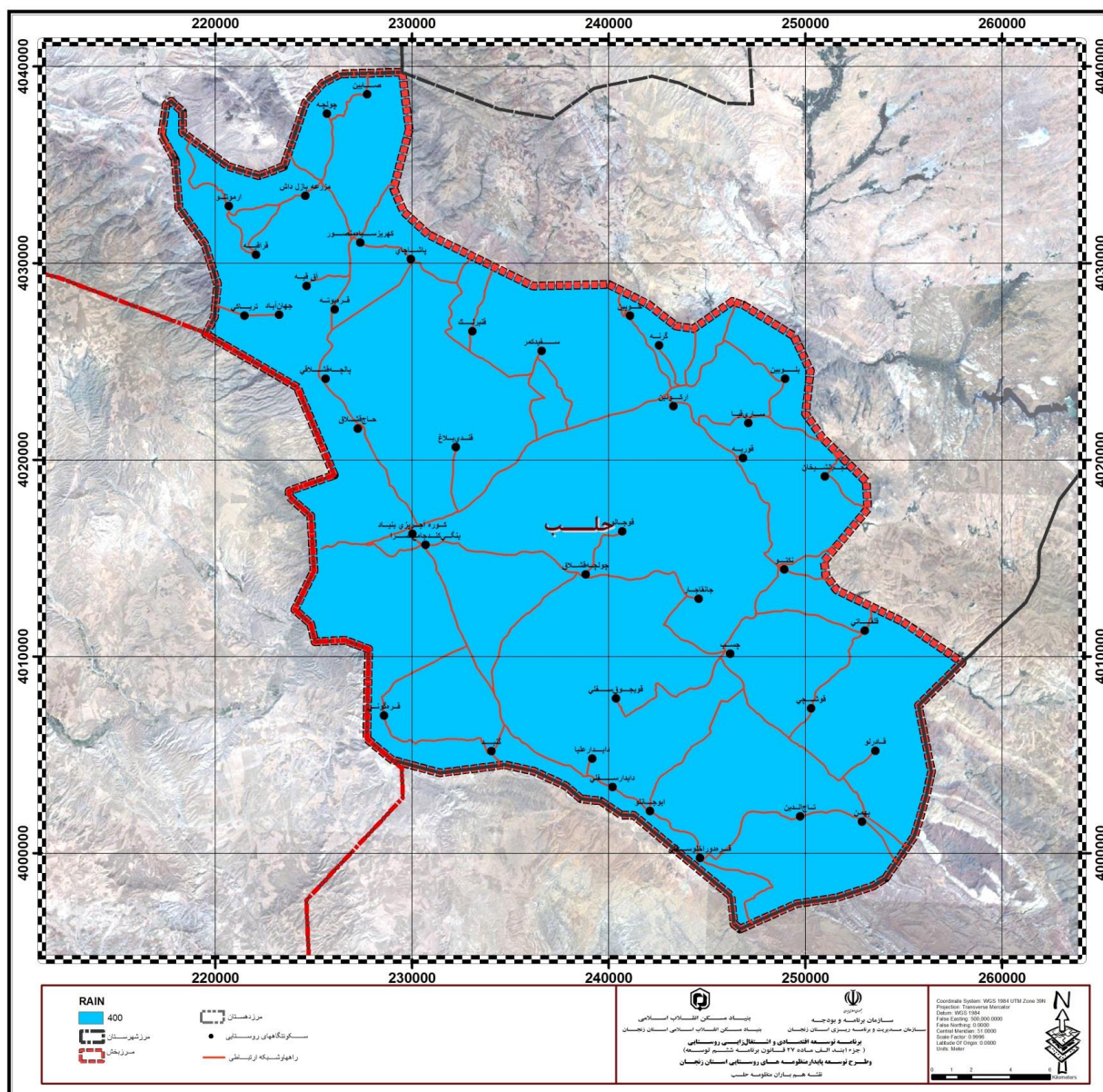

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان و مشاور طرح

بررسی روابط همبستگی بین بارش، دما و طبقات ارتفاعی

به عنوان یک نتیجه گیری کاربردی از مطالعات اقلیمی ابتدا ضرورت دارد تا روند تغییرات فضایی بارش و دما در منطقه تبیین شود و سپس روابط همبستگی این روند تغییرات با طبقات ارتفاعی در منطقه محاسبه شوند. برای این منظور از روش شبکه- مبنا و از داده های شبکه جهانی اقلیم WorldClim و برای دوره آماری ۵۰ ساله ۱۹۵۱-۲۰۰۰ استفاده می گردد. در ادامه با انجام آزمون همبستگی (Correlation Coefficient) به تفکیک پیکسل های بارش، دما و متغیر ارتفاعی رقومی DEM ضریب همبستگی $R = -0.93$ بین متغیر ارتفاع از یک سو و متغیرهای بارش و دما از سوی دیگر در بازه معناداری ($Sig = 0.00$) به دست آمد که در نقشه های صفحه بعد منعکس شده است.

نقشه ۱۴. نقشه هم باران منظومه حلب

تعداد روزهای یخبندان

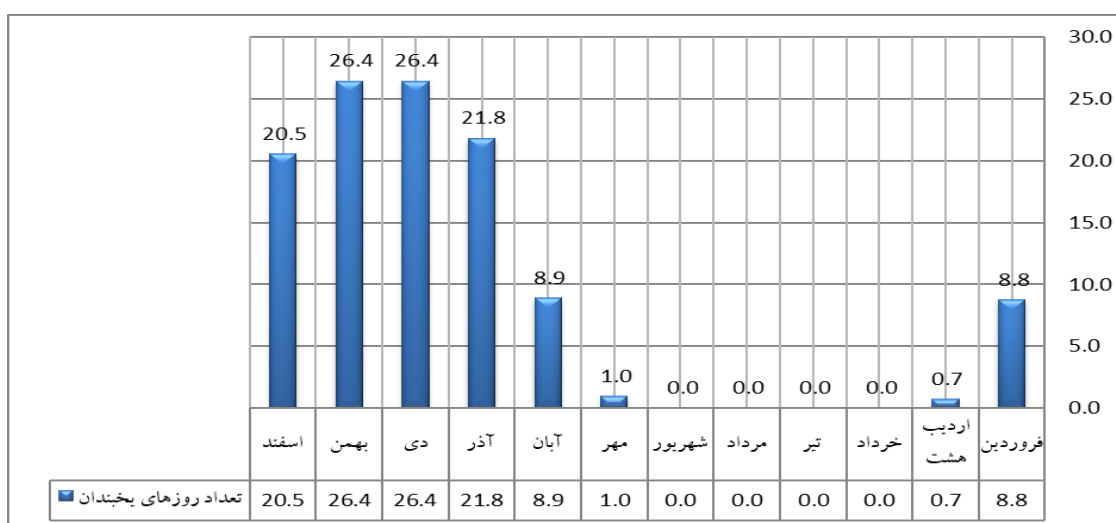
پدیده یخبندان برای پاره‌ای از فعالیت‌های اقتصادی، کشاورزی، عمرانی، گردشگری و غیره ممکن است محدودیت ایجاد کند. فراوانی روزهای یخبندان در محدوده مورد مطالعه بر حسب موقعیت و شرایط جغرافیایی پدیده‌ای عادی است و مناطق مرتفع و کوهستانی برفگیر، نسبت به مناطق دشتی دارای روزهای یخبندان بیشتری می‌باشد. با توجه به اطلاعات مربوط به تعداد روزهای یخبندان در یک دوره طولانی مورد مطالعه در ایستگاه زنجان متوسط تعداد روزهای یخبندان در ایستگاه‌های مذکور به ترتیب ۱۱۴٫۷ روز در سال می‌باشد که ۷ ماه‌های احتمال وقوع آن وجود دارد. میانگین ماهیانه تعداد روزهای یخبندان در ماه‌های آذر، دی، بهمن و اسفند حداکثر، در ماه‌های فروردین و آبان متوسط و در ماه‌های اردیبهشت تا شهریور حداقل است.

جدول ۲۴. متوسط مجموع روزهای یخبندان در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه

جمع سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال / ماه
۸۰.۰	۱۰.۰	۲۱.۰	۱۸.۰	۲۳.۰	۳.۰	۲.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۰	۱۳۹۶
۱۰۱.۰	۱۷.۰	۲۸.۰	۲۴.۰	۲۴.۰	۵.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۰	۱۳۹۵
۸۲.۰	۸.۰	۲۴.۰	۱۸.۰	۲۵.۰	۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۳.۰	۱۳۹۴
۱۰۱.۰	۱۷.۰	۱۷.۰	۲۸.۰	۱۸.۰	۹.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۲.۰	۱۳۹۳
۱۰۸.۰	۱۳.۰	۲۴.۰	۳۰.۰	۲۳.۰	۹.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۶.۰	۱۳۹۲
۸۷.۰	۱۶.۰	۱۸.۰	۲۷.۰	۱۶.۰	۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۷.۰	۱۳۹۱
۱۳۳.۰	۲۴.۰	۲۹.۰	۲۹.۰	۳۰.۰	۱۱.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۹.۰	۱۳۹۰
۱۱۹.۰	۱۹.۰	۲۵.۰	۳۰.۰	۲۷.۰	۱۴.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۰	۱۳۸۹
۸۲.۰	۹.۰	۲۱.۰	۱۲.۰	۲۵.۰	۳.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۱.۰	۱۳۸۸
۱۰۹.۰	۲۰.۰	۲۳.۰	۲۷.۰	۲۳.۰	۱۲.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۰	۱۳۸۷
۱۱۴.۰	۱۷.۰	۲۹.۰	۳۰.۰	۲۱.۰	۵.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۱۱.۰	۱۳۸۶
۱۲۳.۰	۲۱.۰	۲۷.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۱۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۵.۰	۱۳۸۵
۱۱۱.۰	۱۷.۰	۱۹.۰	۲۹.۰	۲۱.۰	۱۴.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۰.۰	۱۳۸۴
۱۲۲.۰	۲۱.۰	۲۸.۰	۲۹.۰	۲۸.۰	۴.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۲.۰	۱۳۸۳
۱۰۹.۰	۱۹.۰	۲۵.۰	۲۶.۰	۱۴.۰	۱۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۰	۱۱.۰	۱۳۸۲
۱۰۵.۰	۱۷.۰	۲۸.۰	۲۵.۰	۲۳.۰	۸.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۰	۱۳۸۱
۹۱.۰	۱۸.۰	۲۷.۰	۱۹.۰	۱۵.۰	۹.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۱۳۸۰
۱۱۱.۰	۲۲.۰	۲۹.۰	۲۴.۰	۲۱.۰	۹.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۶.۰	۱۳۷۹
۱۲۶.۰	۲۶.۰	۲۸.۰	۲۸.۰	۲۱.۰	۱۲.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۰.۰	۱۰.۰	۱۳۷۸
۹۰.۰	۲۶.۰	۲۷.۰	۲۱.۰	۷.۰	۰.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۷.۰	۱۳۷۷
۱۲۸.۰	۲۵.۰	۲۸.۰	۳۰.۰	۲۰.۰	۷.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۱۷.۰	۱۳۷۶
۱۲۵.۰	۲۴.۰	۳۰.۰	۲۱.۰	۲۰.۰	۱۴.۰	۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۰	۱۰.۰	۱۳۷۵
۱۳۲.۰	۲۵.۰	۲۵.۰	۲۶.۰	۲۷.۰	۱۲.۰	۵.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۲.۰	۱۳۷۴
۱۰۱.۰	۲۰.۰	۲۶.۰	۲۴.۰	۲۰.۰	۵.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۵.۰	۱۳۷۳
۱۲۶.۰	۱۹.۰	۲۶.۰	۲۶.۰	۲۴.۰	۹.۰	۴.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۱۶.۰	۱۳۷۲
۱۴۲.۰	۲۷.۰	۲۸.۰	۳۰.۰	۲۳.۰	۱۱.۰	۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۱۸.۰	۱۳۷۱
۱۲۷.۰	۲۷.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۲۱.۰	۱۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۱.۰	۷.۰	۱۳۷۰
۱۳۹.۰	۲۴.۰	۲۹.۰	۳۰.۰	۲۳.۰	۸.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۲۳.۰	۱۳۶۹
۱۲۱.۰	۲۳.۰	۲۹.۰	۲۹.۰	۱۹.۰	۸.۰	۱.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۹.۰	۱۳۶۸
۱۲۹.۰	۲۱.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۲۵.۰	۶.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۷.۰	۱۳۶۷
۱۳۲.۰	۲۴.۰	۲۸.۰	۲۸.۰	۱۸.۰	۱۴.۰	۲.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۰	۱۵.۰	۱۳۶۶
۱۱۴.۰	۱۳.۰	۲۵.۰	۲۶.۰	۲۷.۰	۱۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۰.۰	۱۳۶۵

جمع سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	سال/ ماه
۱۱۹.۰	۲۴.۰	۲۹.۰	۲۶.۰	۲۱.۰	۱۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۹.۰	۱۳۶۴
۱۲۶.۰	۲۴.۰	۲۶.۰	۲۷.۰	۲۵.۰	۱۱.۰	۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۸.۰	۱۳۶۳
۱۰۴.۰	۱۸.۰	۲۷.۰	۲۹.۰	۱۸.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۱۱.۰	۱۳۶۲
۱۳۸.۰	۲۷.۰	۳۰.۰	۲۹.۰	۲۸.۰	۱۶.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۸.۰	۱۳۶۱
۱۰۳.۰	۲۴.۰	۲۹.۰	۲۰.۰	۲۰.۰	۶.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۰	۱۳۶۰
۹۵.۰	۱۷.۰	۲۴.۰	۲۷.۰	۲۱.۰	۱.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴.۰	۱۳۵۹
۱۱۲.۰	۲۴.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۲۲.۰	۴.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۰.۰	۱۳۵۸
۹۹.۰	۲۱.۰	۱۷.۰	۱۸.۰	۱۵.۰	۱۶.۰	۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۷.۰	۱۳۵۷
۱۰۶.۰	۱۸.۰	۲۳.۰	۲۷.۰	۲۲.۰	۱۳.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳.۰	۱۳۵۶
۱۱۹.۰	۱۷.۰	۲۹.۰	۲۹.۰	۱۶.۰	۱۶.۰	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۱.۰	۱۳۵۵
۱۳۷.۰	۳۰.۰	۲۷.۰	۲۵.۰	۲۴.۰	۱۶.۰	۵.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۰.۰	۱۳۵۴
۱۲۶.۰	۲۴.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۲۷.۰	۴.۰	۵.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۵.۰	۱۳۵۳
۱۳۳.۰	۲۴.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۲۵.۰	۱۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱.۰	۱۳.۰	۱۳۵۲
۱۲۸.۰	۱۹.۰	۲۸.۰	۳۰.۰	۲۵.۰	۱۲.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۴.۰	۱۳۵۱
۱۲۳.۰	۲۸.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۱۶.۰	۷.۰	۲.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۱۰.۰	۱۳۵۰
۱۱۰.۰	۱۸.۰	۳۰.۰	۳۰.۰	۱۷.۰	۹.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲.۰	۴.۰	۱۳۴۹
۱۲۰.۰	۲۰.۰	۲۶.۰	۲۵.۰	۲۵.۰	۱۵.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۹.۰	۱۳۴۸
۱۱۴.۷	۲۰.۵	۲۶.۴	۲۶.۴	۲۱.۸	۸.۹	۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۷	۸.۸	میانگین

نمودار ۱۱. متوسط مجموع روزهای یخبندان در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

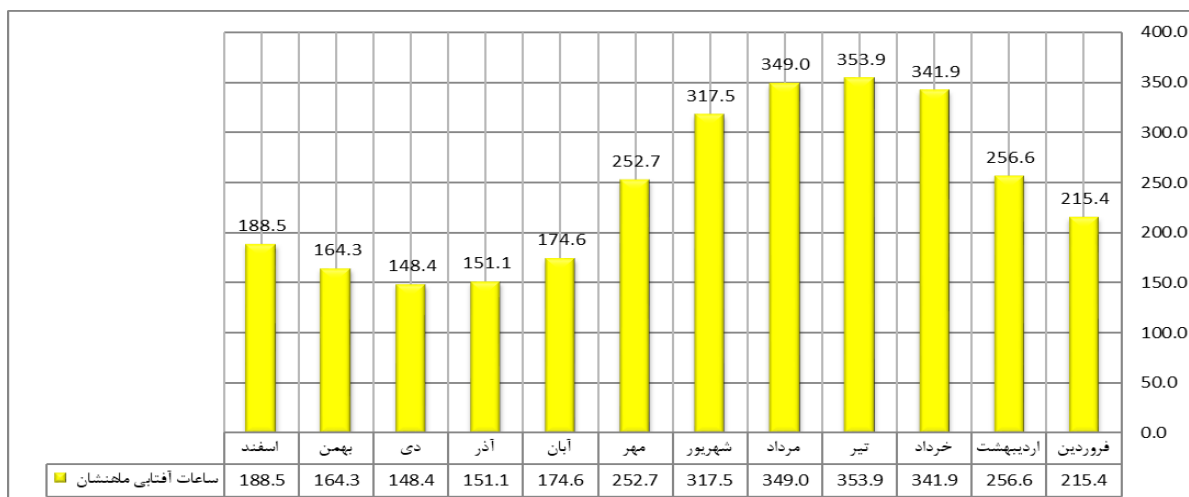
مجموع ساعات آفتابی

براساس داده‌های جدول زیر متوسط ماهانه ساعات حقیقی تابش آفتاب در ایستگاه زنجان از ۳۵۳ ساعت در ماه تیرماه تا ۱۴۲٫۷ ساعت در ماه دی ماه متغیر است و مقدار سالانه آن برابر 2927.6 ساعت و میانگین ماهانه آن 243.96 ساعت در ماه می‌باشد.

جدول ۲۵. مجموع ساعات آفتابی در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه

سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۳۰۴۱	۱۶۸۶	۱۴۹۹	۱۴۹۲	۱۷۸۷	۱۷۸۵	۲۸۱۶	۳۳۹۲	۳۶۱۷	۳۵۲۰	۳۹۱۳	۲۹۰۰	۲۰۰۰	۱۳۹۶
۲۹۰۳	۲۰۳۷	۱۲۰۹	۱۵۹۲	۱۶۴۴	۱۸۱۰	۲۸۸۹	۳۲۸۴	۳۶۵۳	۳۵۰۳	۳۱۸۶	۲۳۶۲	۱۸۵۶	۱۳۹۵
۲۸۶۴	۱۸۹۱	۱۷۲۳	۱۵۰۰	۱۳۶۰	۱۲۳۹	۲۴۱۰	۳۰۳۶	۳۷۰۶	۳۱۱۷	۳۲۶۰	۳۱۷۰	۲۲۲۷	۱۳۹۴
۲۸۱۳	۲۰۴۴	۱۴۸۲	۱۵۱۱	۱۰۰۵	۱۸۹۸	۲۳۹۰	۳۲۲۱	۳۵۰۴	۳۱۲۰	۳۱۶۱	۲۵۸۳	۲۲۱۳	۱۳۹۳
۳۰۰۴	۱۷۶۹	۱۷۴۵	۱۳۷۵	۱۱۲۶	۱۳۷۶	۲۹۷۱	۳۳۷۷	۳۷۱۵	۳۷۴۴	۳۵۳۸	۲۶۹۶	۲۶۰۹	۱۳۹۲
۲۸۲۷	۱۵۴۱	۱۶۶۱	۱۶۵۱	۱۰۰۶	۱۶۳۶	۲۶۸۵	۳۱۸۳	۳۳۷۹	۳۲۶۶	۳۳۵۱	۲۷۳۸	۲۱۷۲	۱۳۹۱
۲۸۶۵	۲۰۳۹	۱۴۱۷	۱۵۹۹	۱۷۸۹	۱۱۲۱	۲۵۷۶	۳۲۵۸	۳۴۷۵	۳۴۶۳	۳۳۳۸	۲۱۲۸	۲۴۵۱	۱۳۹۰
۲۹۶۷	۱۷۲۴	۱۶۴۴	۱۳۷۲	۱۸۸۶	۲۲۴۴	۲۷۷۵	۳۲۰۱	۳۵۹۳	۳۵۵۶	۳۱۸۰	۲۱۵۸	۲۳۳۴	۱۳۸۹
۲۶۴۳	۱۳۰۱	۱۲۴۱	۱۲۰۰	۱۴۴۵	۱۶۴۰	۲۶۴۹	۲۹۶۶	۳۶۰۶	۳۲۷۲	۲۹۵۷	۲۲۱۷	۱۹۴۰	۱۳۸۸
۲۸۷۱	۱۹۲۳	۱۶۰۰	۱۳۸۸	۱۶۶۷	۱۴۹۳	۲۶۵۰	۲۷۵۲	۳۴۱۳	۳۴۲۲	۳۶۳۹	۲۶۳۱	۲۱۳۳	۱۳۸۷
۲۸۳۹	۱۸۵۵	۱۵۷۹	۱۵۰۴	۱۴۳۰	۲۲۲۳	۲۵۷۸	۳۳۳۵	۳۰۵۴	۳۴۳۷	۳۳۴۷	۲۴۷۹	۱۵۶۶	۱۳۸۶
۲۸۴۱	۱۵۲۸	۱۴۵۷	۱۲۷۷	۱۴۳۸	۱۵۶۶	۲۴۴۸	۳۱۹۹	۳۵۶۲	۳۷۲۰	۳۷۲۵	۲۴۶۳	۲۰۱۷	۱۳۸۵
۲۹۷۶	۲۲۳۱	۱۴۰۷	۱۱۰۸	۱۸۷۷	۱۷۵۲	۲۷۰۷	۳۳۶۸	۳۳۹۳	۳۶۵۶	۳۴۹۰	۲۴۹۷	۲۲۷۵	۱۳۸۴
۲۸۵۹	۱۹۰۱	۱۴۵۴	۱۲۰۳	۱۳۹۷	۱۵۰۶	۲۶۷۹	۳۳۳۳	۳۶۳۲	۳۳۶۶	۳۳۹۷	۲۳۶۹	۲۳۵۳	۱۳۸۳
۲۹۲۱	۱۸۵۴	۱۵۸۵	۱۱۹۹	۱۲۷۸	۱۹۰۷	۲۸۰۶	۳۴۱۲	۳۶۵۹	۳۶۷۰	۳۱۳۱	۲۹۴۶	۱۷۶۶	۱۳۸۲
۲۹۰۶	۱۴۷۷	۱۶۶۶	۱۶۸۵	۷۷۵	۲۰۶۸	۲۴۵۰	۳۴۱۶	۳۶۴۵	۳۶۶۲	۳۸۹۸	۲۶۱۸	۱۷۰۰	۱۳۸۱
۳۰۵۹	۲۱۰۹	۱۵۸۵	۱۵۲۸	۱۲۴۲	۱۸۳۴	۲۴۸۰	۳۳۹۴	۳۶۰۲	۳۶۸۴	۳۹۸۲	۲۸۰۰	۲۳۵۱	۱۳۸۰
۲۹۶۲	۲۱۸۸	۱۶۵۵	۱۴۷۰	۱۱۵۴	۱۶۴۴	۲۳۴۰	۳۳۳۲	۳۵۱۰	۳۵۳۷	۳۶۳۵	۲۹۶۴	۲۱۹۱	۱۳۷۹
۳۱۷۵	۲۶۰۱	۱۹۴۰	۱۴۹۲	۱۴۸۸	۱۶۹۴	۲۹۴۲	۳۴۲۱	۳۱۲۱	۳۷۱۷	۳۸۹۲	۲۹۰۰	۲۵۴۲	۱۳۷۸
۳۱۸۸	۲۳۴۱	۲۱۰۸	۱۲۳۸	۱۷۶۸	۲۱۹۲	۲۹۶۲	۳۲۵۷	۳۴۱۹	۳۸۵۷	۳۴۶۱	۲۶۶۱	۲۶۱۷	۱۳۷۷
۲۸۷۹	۱۶۷۵	۱۲۸۶	۱۳۴۱	۱۲۹۸	۱۸۳۴	۲۶۵۸	۳۴۰۶	۳۵۴۲	۳۴۱۳	۳۳۱۷	۲۸۵۷	۲۱۵۸	۱۳۷۶
۲۹۷۳	۱۵۶۸	۲۲۷۹	۱۵۳۹	۱۷۴۳	۲۰۰۴	۲۵۹۷	۳۴۶۰	۳۶۵۳	۳۴۰۴	۳۵۲۵	۲۵۰۵	۱۴۵۰	۱۳۷۵
۲۸۹۲	۱۴۱۳	۱۲۴۰	۱۴۶۹	۱۶۶۴	۲۴۲۰	۲۹۲۲	۳۲۹۵	۳۵۴۷	۳۷۱۷	۲۳۴۳	۲۴۰۲	۲۴۹۱	۱۳۷۴
۲۹۹۵	۱۹۲۴	۱۷۶۴	۱۵۰۴	۱۵۷۵	۱۹۴۹	۲۲۲۷	۳۲۸۷	۳۷۲۳	۳۷۷۱	۳۵۵۶	۲۳۴۷	۲۳۲۱	۱۳۷۳
۲۹۲۷۶	۱۸۵۹	۱۵۹۳	۱۴۲۷	۱۴۵۲	۱۷۸۵	۲۶۵۰	۳۲۷۴	۳۵۳۰	۳۵۲۵	۳۴۲۶	۲۶۰۰	۲۱۵۶	میانگین

نمودار ۱۲. مجموع ساعات آفتابی در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه

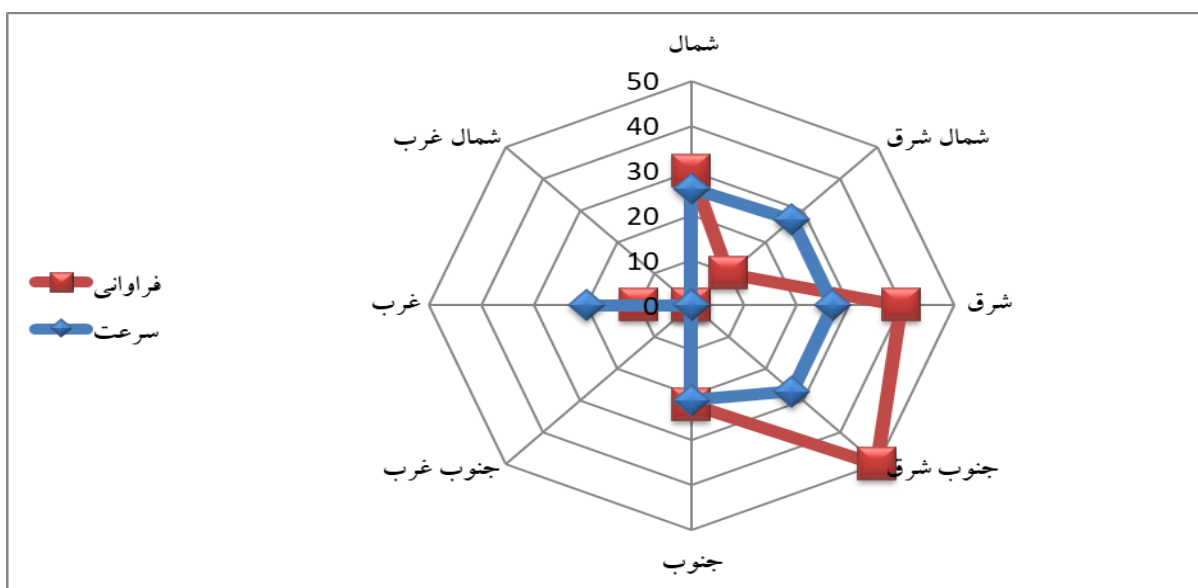

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

بررسی وضعیت باد منطقه

برای تعیین روند غالب جریان‌های هوایی در منطقه از آمار ۲۵ ساله مربوط به سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۷۲ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شد. برای این منظور ابتدا در جدول ذیل فراوانی و میانگین سرعت باد در دوره آماری مذکور در مقیاس ماهانه ارائه می‌شود. همین‌طور در نمودار ذیل نیز دیاگرام گلباد منطقه در مقیاس ماهانه و در دوره آماری ۲۵ ساله ارائه شده است. این نمودار نشان می‌دهد که جهت غالب باد منطقه هم از نظر فراوانی و هم از نظر شدت باد جنوب شرقی و بعد از آن باد شرق است. بنابراین منطقه مورد مطالعه به طور عمده تحت تأثیر بادهای غالب شرقی است که با میانگین سرعت ۲۷ متر بر ثانیه جریان دارند. بررسی آماری وزش باد در ایستگاه زنجان نشان داد که باد جنوب شرقی با پتانسیل حرارتی و رطوبتی بالا همراه با موج‌های شرقی تراز بالای اتمسفر در مقیاس سینوپتیک عمدتاً در ماه‌های تابستان و باد جنوب از سمت کوهستان (در مقیاس میکروکلیماتیک) و باد غربی در مقیاس سینوپتیک عمدتاً در ماه‌های زمستان جریان دارند.

نمودار ۱۳. نمودار گلباد منطقه در مقیاس ماهانه برای میانگین دوره آماری ۲۰ ساله

جدول ۲۶. فراوانی و میانگین سرعت باد ایستگاه زنجان در دوره آماری ۱۳۹۶-۱۳۴۸*

سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه/سال
۲۱۰۲۶۰	۲۵۰۲۰	۰۲۰۱۶	۲۶۰۱۸	۱۹۰۱۴	۲۲۰۱۷	۲۱۰۱۵	۲۱۰۲۶	۰۴۰۱۳	۰۲۰۱۷	۳۲۰۱۷	۲۵۰۲۱	۲۶۰۲۴	۱۳۹۶
۲۱۰۲۰۰	۱۶۰۱۴	۳۶۰۱۶	۱۰۰۱۲	۲۵۰۲۰	۰۱۰۱۷	۲۵۰۱۴	۲۴۰۱۷	۲۹۰۱۷	۱۰۰۱۷	۰۹۰۱۸	۲۷۰۱۸	۲۱۰۲۰	۱۳۹۵
۲۹۰۲۶	۲۹۰۲۶	۲۲۰۱۴	۱۹۰۲۰	۲۰۰۱۹	۳۶۰۱۸	۲۵۰۱۸	۳۳۰۱۶	۰۳۰۱۱	۲۱۰۱۶	۳۴۰۱۸	۱۹۰۲۱	۲۶۰۱۹	۱۳۹۴
۲۰۰۲۰	۲۵۰۱۷	۲۱۰۱۶	۲۰۰۱۸	۲۰۰۲۰	۲۲۰۱۳	۲۴۰۱۴	۰۹۰۱۵	۱۹۰۱۴	۱۵۰۱۱	۳۰۰۱۵	۳۳۰۱۲	۱۹۰۱۵	۱۳۹۳
۲۴۰۱۶	۳۰۰۰۹	۰۳۰۱۰	۲۱۰۱۲	۲۴۰۱۲	۰۳۰۱۰	۰۶۰۱۳	۰۹۰۰۸	۲۳۰۱۱	۰۶۰۱۱	۲۷۰۱۰	۲۴۰۱۶	۲۱۰۱۱	۱۳۹۲
۱۸۰۲۰	۱۸۰۲۰	۲۴۰۱۰	۲۱۰۱۳	۱۶۰۰۸	۰۶۰۱۰	۲۷۰۱۱	۰۵۰۱۳	۰۳۰۱۰	۰۶۰۱۵	۰۷۰۱۴	۲۳۰۱۱	۲۴۰۱۶	۱۳۹۱
۰۳۰۱۶	۰۳۰۱۶	۲۴۰۱۰	۲۷۰۰۸	۰۳۰۱۲	۰۴۰۱۰	۲۴۰۱۳	۰۶۰۱۱	۰۶۰۱۵	۰۶۰۱۳	۲۹۰۱۲	۲۷۰۱۰	۲۴۰۱۵	۱۳۹۰
۲۷۰۲۰	۰۴۰۱۸	۲۳۰۱۱	۱۰۰۰۸	۲۱۰۰۹	۲۳۰۰۸	۲۷۰۲۰	۰۲۰۱۲	۰۶۰۱۲	۰۶۰۱۰	۲۴۰۱۳	۲۷۰۱۳	۲۷۰۱۷	۱۳۸۹
۰۶۰۲۶	۲۱۰۲۵	۲۳۰۱۲	۲۲۰۱۲	۰۹۰۱۰	۲۴۰۱۱	۰۶۰۱۲	۲۴۰۱۴	۰۵۰۱۲	۰۶۰۱۴	۰۶۰۱۹	۲۴۰۱۴	۰۶۰۲۶	۱۳۸۸
۶۰۲۰۰	۱۸۰۱۸	۰۹۰۱۷	۱۹۰۱۱	۲۷۰۰۸	۰۶۰۱۳	۲۴۰۱۳	۲۵۰۱۹	۰۶۰۲۰	۰۴۰۱۳	۰۳۰۱۴	۲۸۰۱۰	۱۹۰۱۳	۱۳۸۷
۰۶۰۲۴	۲۰۰۱۸	۲۴۰۱۱	۰۶۰۲۴	۳۱۰۱۰	۲۷۰۲۰	۰۷۰۰۸	۰۹۰۱۰	۰۳۰۱۲	۰۶۰۱۵	۰۶۰۱۵	۲۵۰۱۷	۲۱۰۱۵	۱۳۸۶
۰۴۰۱۷	۱۸۰۱۲	۱۱۰۱۲	۱۲۰۰۸	۲۶۰۰۷	۳۰۰۱۰	۱۸۰۱۵	۰۴۰۱۷	۱۱۰۰۹	۰۵۰۱۲	۰۳۰۱۰	۲۴۰۱۵	۰۶۰۱۲	۱۳۸۵
۲۱۰۲۰	۱۸۰۱۴	۲۴۰۱۵	۲۴۰۱۰	۱۵۰۰۸	۲۱۰۱۲	۲۱۰۲۰	۰۳۰۱۱	۰۲۰۱۳	۰۶۰۱۲	۲۴۰۱۲	۲۶۰۰۹	۲۳۰۱۳	۱۳۸۴
۳۰۰۲۷	۱۸۰۱۲	۰۶۰۱۵	۰۳۰۰۹	۲۴۰۱۰	۳۰۰۰۹	۰۷۰۱۰	۲۷۰۱۱	۱۰۰۱۰	۳۰۰۲۷	۰۴۰۱۵	۲۲۰۱۵	۲۴۰۱۵	۱۳۸۳
۲۱۰۲۷	۲۱۰۲۷	۲۳۰۲۱	۲۱۰۱۵	۰۲۰۱۴	۱۱۰۱۵	۲۲۰۰۹	۰۴۰۱۴	۲۸۰۱۱	۰۴۰۱۱	۲۷۰۲۰	۰۶۰۱۷	۲۲۰۲۲	۱۳۸۲
۲۱۰۲۰	۲۱۰۲۰	۲۲۰۱۳	۰۵۰۱۰	۰۷۰۱۰	۳۰۰۱۰	۲۶۰۰۸	۰۶۰۱۱	۰۶۰۱۱	۰۶۰۱۴	۲۷۰۱۵	۲۱۰۲۰	۲۳۰۱۱	۱۳۸۱
۲۲۰۱۶	۰۶۰۱۶	۲۲۰۰۹	۲۱۰۱۴	۲۳۰۱۶	۰۹۰۱۵	۲۴۰۱۶	۰۳۰۱۰	۰۶۰۱۴	۰۶۰۱۰	۰۴۰۱۶	۲۲۰۱۶	۲۶۰۱۴	۱۳۸۰
۲۱۰۲۱	۲۳۰۱۵	۰۴۰۱۶	۲۴۰۰۹	۰۶۰۱۲	۲۷۰۰۹	۲۶۰۱۰	۲۱۰۱۳	۰۶۰۱۲	۰۶۰۱۵	۰۴۰۱۲	۱۶۰۱۶	۲۱۰۲۱	۱۳۷۹
۱۲۰۱۵	۲۴۰۱۲	۲۲۰۱۲	۱۰۰۱۰	۰۹۰۱۲	۲۶۰۱۳	۳۲۰۱۲	۲۴۰۱۳	۰۶۰۱۱	۰۴۰۱۴	۲۴۰۱۲	۳۱۰۱۵	۱۲۰۱۵	۱۳۷۸
۲۳۰۱۶	۱۸۰۱۴	۲۲۰۱۳	۰۴۰۱۰	۱۸۰۱۵	۲۵۰۱۰	۰۳۰۱۶	۰۶۰۱۴	۰۳۰۱۴	۰۶۰۱۲	۲۵۰۱۲	۲۴۰۱۱	۲۳۰۱۶	۱۳۷۷
۲۷۰۱۹	۲۴۰۱۴	۲۲۰۱۴	۱۲۰۰۹	۰۹۰۰۷	۲۴۰۰۷	۲۴۰۱۱	۰۶۰۱۴	۰۶۰۱۱	۰۶۰۱۴	۲۷۰۱۹	۲۵۰۱۳	۲۵۰۱۵	۱۳۷۶
۲۱۰۱۸	۲۱۰۱۸	۱۲۰۱۰	۲۴۰۱۱	۲۴۰۰۹	۲۳۰۱۰	۰۴۰۰۷	۲۵۰۱۰	۰۵۰۱۱	۰۶۰۱۲	۲۴۰۱۵	۳۰۰۱۸	۰۳۰۱۲	۱۳۷۵
۲۱۰۱۳	۰۷۰۰۸	۰۹۰۰۸	۰۵۰۱۱	۲۱۰۰۹	۲۴۰۱۱	۲۴۰۱۱	۰۹۰۰۷	۱۰۰۱۰	۰۶۰۱۱	۲۰۰۱۰	۲۱۰۱۳	۲۲۰۱۲	۱۳۷۴
۲۱۰۱۷	۲۴۰۰۷	۲۳۰۰۷	۲۱۰۱۷	۲۲۰۱۰	۰۶۰۰۹	۰۶۰۰۷	۰۵۰۱۱	۷۰۱۰	۷۰۱۲	۱۸۰۱۲	۲۳۰۱۰	۰۶۰۰۹	۱۳۷۳
۲۲۰۲۲	۱۵۰۱۲	۲۵۰۱۲	۸۰۰۰۸	۰۹۰۰۹	۲۴۰۱۲	۰۹۰۱۰	۳۰۰۱۵	۳۱۰۱۰	۰۵۰۱۰	۲۸۰۱۲	۲۲۰۱۲	۲۲۰۲۲	۱۳۷۲
۳۰۰۲۷ ۲۱۰۲۷۰	۲۱۰۲۷	۲۳۰۲۱	۰۶۰۲۴	۲۰۰۲۰	۲۷۰۲۰	۲۷۰۲۰ ۲۱۰۲۰۰	۲۵۰۱۹	۰۶۰۲۰	۳۰۰۲۷	۲۷۰۲۰	۱۹۰۲۱	۰۶۰۲۶	max

* (دورقم اول از سمت راست سرعت باد (متر بر ثانیه) سه رقم بعدی سمت باد (درجه)

تعیین نوع آب وهوا

روش دمارتن

برای این منظور ابتدا از روش کار پیشنهادی دمارتن (DeMarton) استفاده می شود. در این روش در واقع ضریب خشکی یک منطقه بر اساس آمار بارش و دمای آن تعیین می شود که قابلیت تعمیم برای تفسیر نوع اقلیم را نیز دارد. برای این منظور از رابطه زیر استفاده می شود:

$$I = \frac{P}{T + 10}$$

که در آن (I) ضریب خشکی، (P) بارش سالانه و (T) متوسط دمای سالانه است. ضریب خشکی (I) بر اساس ۶ نوع اقلیم از خشک تا حاره ای و بر مبنای جدول زیر تعیین میگردد. بر اساس میانگین بارش سالانه ۲۹۴,۱ میلیمتر و میانگین دمای سالانه ۱۱,۲ درجه سانتیگراد، ضریب خشکی منطقه مورد مطالعه معادل ۱۳,۸۷ به دست آمد که نماینده نوع اقلیم نیمه خشک در دوره آماری ۴۹ ساله (۱۳۹۶-۱۳۴۸) است.

جدول ۲۷. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش دمارتن

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
خشک	$I < 10$
نیمه خشک	$10 \leq I < 20$
مدیترانه ای	$20 \leq I < 24$
نیمه مرطوب	$24 \leq I < 28$
مرطوب	$28 \leq I < 35$
بسیار مرطوب	$I \geq 35$

روش کوپن

در روش کار پیشنهادی کوپن (Köppen) در واقع روشی برای طبقه بندی اقلیم بر مبنای شاخص های میانگین دما و بارش است. برای این منظور ابتدا گروه های اولیه کلان تقسیم بندی کوپن ارائه می شوند.

جدول ۲۸. گروه های اولیه کلان تقسیم بندی کوپن

آب وهوا	ویژگی از نظر پوشش گیاهی	ویژگی آب و هوایی	محدوده کمی دما	علامت
حاره ای	بارش و دما جهت رشد جنگلهای حاره ای مناسب است	زمستان ندارد	هیچ ماهی سردتر از ۱۸ درجه نیست	A
خشک	جهت رشد درختان مناسب نیست	کمبود بارش	بارش کمتر از نیاز گیاهان درختی است	B
معتدل	بارش و دما برای رشد جنگلهای خزاندار کافی است	زمستان ملایم	سردترین ماه بین ۳- و ۱۸ درجه قرار دارد	C
سرد	بارش و دما برای رشد مخروطیان کافی است	زمستان سرد	سردترین ماه زیر ۳- درجه است	D
قطبی	به علت سرمای زیاد درخت نمی روید	تابستان ندارد	هیچ ماهی بالای ۱۰ درجه نیست	E

سپس برای هر کدام از گروه های یاد شده با توجه به ویژگی های دیگر اقلیمی به گروه های خردتر اقلیمی تقسیم می شوند

جدول ۲۹. گروه های خردتر اقلیمی در طبقه بندی کوپن

ویژگی ها	گروه ها		
	اول	دوم	سوم
میانگین دمای سردترین ماه سال بیشتر از ۱۸ درجه سانتی گراد	A	ویژگی	
میانگین بارندگی هر ماهی حداقل ۶ سانتی متر		F	
بارندگی در خشک ترین ماه سال کمتر از ۶ سانتی متر ولی مساوی یا بزرگتر از ۲۵-۱۰/R		M	
بارندگی خشک ترین ماه سال هم کمتر از ۶ سانتی متر و هم کمتر از ۲۵-۱۰/R		W	

ویژگی ها	گروه ها		
	اول	دوم	سوم
مرز بین آب و هواهای A_m و A_w برابر است با $a = 100 - r$ (r بارندگی سالانه بر حسب میلی متر و a بارندگی خشکترین ماه سال)			
ویژگی			
میزان بارندگی (R) در مناطق با باران زمستانی از T_2 و در مناطق با باران تابستانی از $T_2 + 28$ و در مناطق با باران تقریباً همه فصلی از $T_2 + 14$ کمتر			
h میانگین دمای سالانه بیشتر از 18° درجه سانتیگراد	h		
میانگین دمای سالانه کمتر از 18° درجه سانتیگراد ولی میانگین دمای کمترین ماه سال بیشتر از 18° درجه سانتی گراد	k		B
میانگین های دمای سالانه و گرمترین ماه سال کمتر از 18° درجه سانتیگراد	k'		
ویژگی			
میانگین دمای سردترین ماه سال کمتر از 18° درجه سانتیگراد ولی بیشتر از $3^\circ -$ درجه سانتی گراد و میانگین دمای گرمترین ماه سال بیشتر از 10° درجه سانتیگراد			
تابستان خشک ، بارندگی خشک ترین ماه سال در فصل گرم کوچکتر از میزان بارندگی مرطوب ترین ماه زمستان و کمتر از ۳ سانتیمتر		S	
زمستان خشک ، بارندگی خشک ترین ماه زمستان کوچکتر از میزان باران مرطوب ترین ماه تابستان		W	
میانگین بارندگی هر ماهی از سال حداقل ۳ سانتی متر		F	
میانگین دمای گرمترین ماه سال بیشتر از 22° درجه سانتیگراد	a		C
میانگین دمای گرمترین ماه سال کمتر از 22° درجه سانتیگراد ولی میانگین دمای حداقل ۴ ماه از سال بیشتر از 10° درجه سانتیگراد	b		
میانگین دمای گرمترین ماه سال کمتر از 22° درجه سانتیگراد ولی میانگین دمای ۱ تا ۳ ماه بیشتر از 10° درجه سانتیگراد	c		
ویژگی			
میانگین دمای گرمترین ماه سال بیشتر از 10° درجه سانتیگراد ولی میانگین دمای سردترین ماه کمتر از $3^\circ -$ درجه سانتیگراد			
تابستان خشک ، بارندگی خشک ترین ماه سال در فصل گرم کوچکتر از میزان باران مرطوب ترین ماه زمستان و کمتر از ۳ سانتی متر		S	
زمستان خشک ، بارندگی خشک ترین ماه سال در ماه زمستان کوچکتر از میزان باران مرطوب ترین ماه تابستان		W	
میانگین بارندگی هر ماهی از سال حداقل ۳ سانتی متر		F	
میانگین دمای گرمترین ماه سال بیشتر از 22° درجه سانتی گراد	a		D
میانگین دمای گرمترین ماه سال کمتر از 22° درجه سانتی گراد ولی میانگین دمای حداقل چهار ماه از سال بیشتر از 10° سانتی گراد	b		
میانگین دمای گرمترین ماه سال کمتر از 22° درجه سانتیگراد ولی میانگین دمای ۱ تا ۳ ماه بیشتر از 10° درجه سانتیگراد	c		
d میانگین دمای سردترین ماه سال کمتر از 38° درجه سانتیگراد	d		

ویژگی ها	گروه ها		
	اول	دوم	سوم
میانگین دمای سردترین ماه سال کمتر از ۱۰° درجه سانتی گراد	ویژگی		
میانگین دمای گرمترین ماه سال کمتر از ۱۰° درجه سانتیگراد ولی بیشتر از ۰° (صفر) درجه سانتیگراد		T	E
F میانگین دمای تمام ماه های سال کمتر از ۰° (صفر) درجه سانتیگراد		F	

اسامی و علامت های اختصاری انواع آب و هواها در سیستم کوپن نیز در جدول ذیل ارائه می شوند.

جدول ۳۰. انواع آب و هواها در سیستم کوپن

نام	علامت اختصاری
گرم و مرطوب حاره	Af
موسمی	Am
خشک و مرطوب ساوان	Aw , As
مرطوب جنب حاره ای	Cwa , Cfa
مدیترانه ای	Csb , Csa
اقیانوسی	Cfc , Cfb
قاره ای مرطوب	Dfa , Dfb , Dwa , Dwb
جنب قطبی یا سرد	Dfc , Dwc , Dwd
توندرا	Et
یخبندان	Ef
بیابانی	Bwk , Bwh
نیمه بیابانی	Bsk , Bsh

بر اساس انواع اقلیم طبقه بندی کوپن و بر اساس میانگین های دمایی، تیپ اقلیم کلان منطقه از نوع C (معتدل) است چرا که میانگین دمای سردترین ماه سال معادل ۱٫۶- درجه در دی ماه است و این میزان بین ۳- و ۱۸+ قرار دارد. اما تیپ خردتر اقلیم منطقه از نوع F و زیرمجموعه a است چرا که بارندگی در ماه های تابستان در حدود ۳٫۴ میلیمتر (بیشتر از ۳ سانتیمتر) بوده و میانگین دمای گرمترین ماه سال حدود ۲۳٫۷ درجه (بیشتر از ۲۲ درجه سانتیگراد) می باشد.

بنابراین طبق جدول انواع آب و هوا در سیستم کوپن می توان اقلیم منطقه را مرطوب جنب حاره ای طبقه بندی کرد.

روش ایوانف

در روش کار روش ایوانف (Ivanov) نیز بر اساس ضریب رطوبتی (I) از فرمول زیر محاسبه می گردد که در آن (P) و (E) به ترتیب مقدار بارش و تبخیر سالانه منطقه می باشد

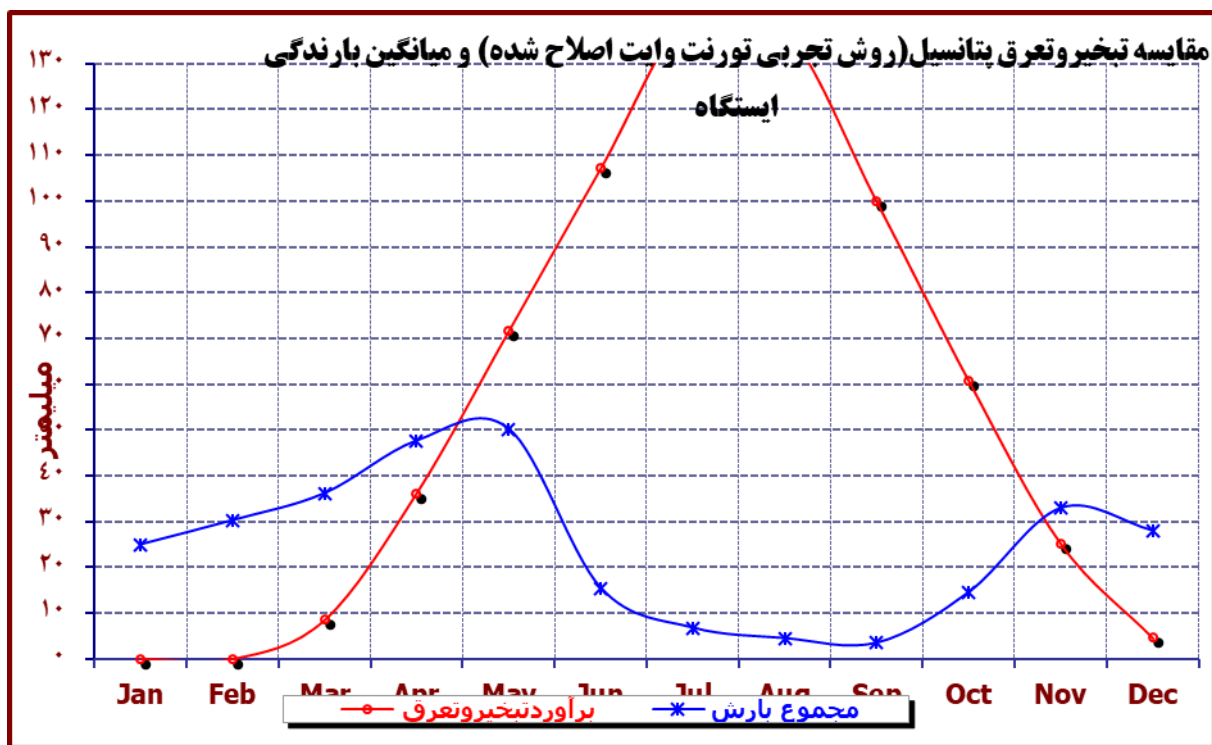
$$I = \frac{P}{E}$$

ضریب (I) پس از انطباق با ضرایب استاندارد جدول ذیل طبقه‌بندی اقلیمی منطقه را مشخص می‌کند. بر اساس داده‌های ایستگاه زنجان میزان بارش معادل ۲۹۴,۱ میلیمتر می‌باشد. میزان تبخیر و تعرق پتانسیل به طور سالانه هم بر اساس مدل پنمن مونتیث تقریباً معادل ۶۹۲,۸ میلیمتر می‌باشد. با این محاسبات ضریب رطوبتی معادل ۰,۴۲ به دست می‌آید که نشان دهنده طبقه استپی است.

جدول ۳۱. طبقه‌بندی اقلیم بر اساس روش ایوانف

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
بسیار مرطوب جنگلی	$I \geq 1.5$
مرطوب جنگلی	$1.0 \leq I < 1.5$
استپی جنگلی	$0.6 \leq I < 1.0$
استپی	$0.3 \leq I < 0.6$
بیابانی	$0.13 \leq I < 0.3$
صحرائی	$0.0 \leq I < 0.13$

نمودار ۱۴. مقایسه تبخیر و تعرق پتانسیل (روش تجربی تورنت وایت اصلاح شده) و میانگین بارندگی ایستگاه

ماخذ: مشاور طرح

روش آمبرژه

در روش کار آمبرژه (Emberger) تعیین اقلیم منطقه بر اساس پارامترهای دما و بارش و با استفاده از رابطه زیر صورت می‌پذیرد:

$$Q_2 = \frac{2000P}{(M^2 - m^2)}$$

که در آن Q ضریب اقلیم نمای آمبرژه، P متوسط بارش سالانه و M و m به ترتیب متوسط حداکثرهای دما در گرمترین ماه سال و متوسط حداقل‌های دما در سردترین ماه سال به درجه کلون می‌باشد. به منظور استفاده از فرمول فوق ابتدا بارش سالانه منطقه معادل ۲۹۴,۱ میلیمتر ثبت شد. آنگاه متوسط حداکثرهای دما در گرمترین ماه سال و متوسط حداقل‌های دما در سردترین ماه سال در دوره آماری ۴۹ ساله برای ایستگاه زنجان به ترتیب در مرداد ۳۲,۳ و در دی ماه ۶,۷- درجه سانتیگراد و به عبارتی ۳۰۵,۴۵ و ۲۶۶,۴۵ درجه کلون محاسبه شدند. سپس ضریب اقلیم نمای آمبرژه معادل ۲۶,۳۷ به دست آمد که طبق اقلیم نمای آمبرژه در جدول‌های زیر نشان دهنده طبقه اقلیمی خشک برای محدوده مطالعاتی است.

روش آمبرژه به دلیل دخالت دقیق تر پارامترهای دما و بارش روش منتخب مشاور برای تعیین اقلیم منطقه می‌باشد.

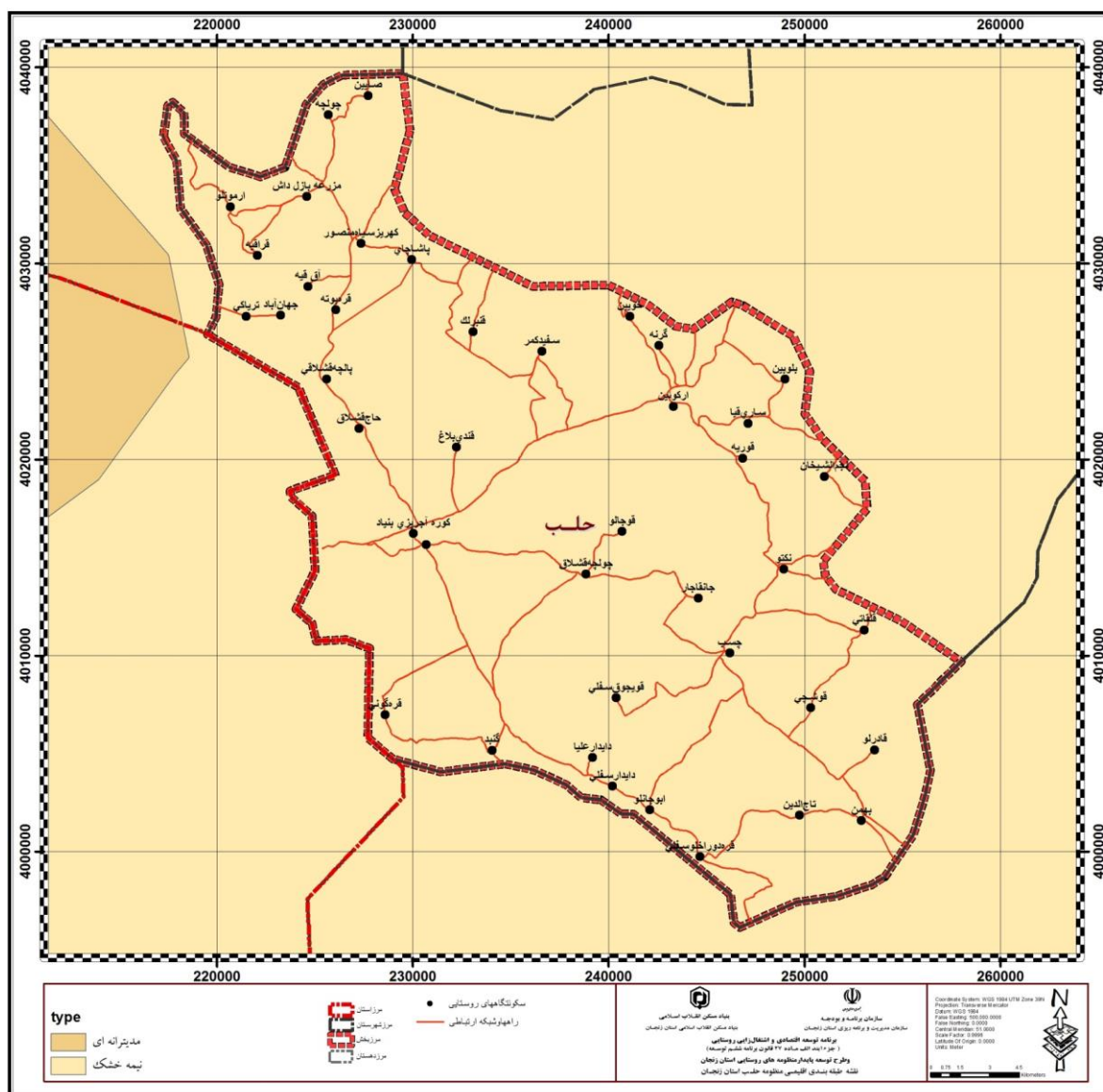
جدول ۳۲. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش آمبرژه

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
بسیار مرطوب	$Q \geq 150$
مرطوب	$98 \leq Q < 150$
نیمه مرطوب	$57 \leq Q < 98$
نیمه خشک	$30 \leq Q < 57$
خشک	$17 \leq Q < 30$
بسیار خشک	$Q < 17$

جدول ۳۳. طبقه بندی متوسط حداقل‌های دما در سردترین ماه سال به درجه سانتیگراد

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
گرم	$m \geq 7$
معتدل	$3 \leq m < 7$
خنک	$0 \leq m < 3$
سرد	$-3 \leq m < 0$
بسیار سرد	$m < -3$

نقشه ۱۵. نقشه طبقه بندی اقلیمی منظومه حلب

- بررسی ایام مناسب و آسایش گردشگری

یکی از عوامل مؤثر بر زندگی، سلامتی و آسایش انسان، شرایط جوی و اقلیمی می‌باشد. انسان از بدو پیدایش خود بطور مستقیم و غیرمستقیم متأثر از این شرایط بوده است و به نوبه خود هم بر اقلیم مؤثر واقع شده است. این تأثیرگذاری برای انسان اولیه خیلی کمتر بوده است و لیکن تأثیرگذاری انسان امروزی با پیشرفت فن‌آوری، افزایش بی‌رویه جمعیت و بهره‌برداری نامناسب از محیط‌زیست به مراتب بیشتر شده و او زندگی خود و سایر موجودات کره زمین را مشکل و با مسائل پیچیده مواجه ساخته است. امروزه مطالعه تأثیر وضعیت جوی و اقلیمی بر روی زندگی، سلامتی، آسایش و اعمال و رفتار انسان در قالب یکی از شاخه‌های علمی تحت نام زیست اقلیم‌شناسی انسانی یا زیست‌هواشناسی مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد. علم زیست‌هواشناسی علمی است که تأثیرات فوق را در کلیه جانوران و گیاهان مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد.

با توجه به تفاوت قابل ملاحظه افراد با یکدیگر، احساس آنها از یک وضعیت جوی یا اقلیمی می‌تواند متفاوت باشد. از این رو نه می‌توان هیچ اقلیمی را کاملاً نامناسب دانست و نه یک اقلیم را برای همه نوع فعالیت بدنی و یا برای سلامتی و رفاه همه افراد کاملاً مطلوب محسوب داشت. مثلاً بعضی از افراد ساکن در یک محل، یک روز معین را ممکن است ملایم و مطلوب احساس کنند. بعضی‌ها گرم و نامطلوب و بعضی‌ها خنک و نامطلوب احساس نمایند. جدا از ویژگی‌های فردی نوع پوشاک و سابقه زیست اقلیمی افراد در احساس آنها از شرایط جوی کاملاً تأثیرگذار می‌باشد. احساس انسان نسبت به محیط اطرافش را نمی‌توان تنها از طریق بررسی یکی از عناصر اقلیمی مانند: درجه حرارت، رطوبت نسبی یا جریان هوا بیان کرد، زیرا ترکیب این عناصر بر انسان تأثیر می‌گذارد و با آسایش فیزیکی او ارتباط دارد. نسبت درجه حرارت و رطوبت نسبی هوا در ایجاد احساس آسایش انسان تأثیر دارد. البته واکنش بدن در برابر شرایط اقلیمی پدیده‌ای تجربی است و در فرهنگها و مناطق مختلف جغرافیایی، متفاوت است. بطور مثال در آلمان دمای ۶۹/۵ درجه فارنهایت (۲۰/۸ درجه سانتی گراد) و رطوبت نسبی ۵۰ درصد مطلوب است. در حالیکه در مناطق استوایی دمای ۷۴ تا ۸۵ درجه فارنهایت و ۷۰ الی ۸۰ درصد رطوبت مطلوب است. این ارقام، تعیین‌کننده شرایط هوایی است که انسان در آن شرایط از نظر فیزیکی راحت است. اگر حدود تغییرات این ارقام را در جدولی که رطوبت نسبی بر محور افقی و درجه حرارت در محور عمودی آن مشخص شده ترسیم کنیم، محدوده‌ای بدست می‌آید که به آن «منطقه آسایش» می‌گویند. این منطقه مشخص‌کننده وضعیت‌هایی است که فرد در آن احساس آرامش و آسایش می‌کند. البته به دلیل تفاوت میان دمای مطلوب هوا در مناطق مختلف، نمی‌توان محدوده دقیقی برای منطقه آسایش تعیین کرد، زیرا دمای مطلوب هوا در یک منطقه مشخص برای افرادی با جنس و سن مختلف تفاوت دارد و به نوع میزان فعالیت و نوع میزان پوشش فرد نیز بستگی دارد. این توصیه‌ها بر مبنای محاسبات انجام شده بر روی درجه حرارت موثر، که اثر توأمان حرارت و رطوبت را در تنش‌های حرارتی انسان نشان می‌دهد و مناسب‌ترین شرایط، که در اینجا با عبارت "بسیار مطلوب" معرفی می‌گردد (در نوسان حرارتی ۱۸ تا ۲۴ درجه سانتی‌گراد و نوسان رطوبتی ۳۰ تا ۷۰ درصد مشخص می‌سازد) برای روزهای هر ماه به شرح زیر ارائه می‌گردد:

۱. ماه دی (January - ۱۱ دی تا ۱۱ بهمن): وضعیت آسایش اقلیمی در تمامی شبانه‌روز این ماه با در نظر گرفتن تنش‌های حرارتی انسان خیلی سرد توصیف می‌شود.

۲- ماه بهمن (February - ۱۲ بهمن تا ۹ اسفند): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی از ساعت ۶/۵ بامداد هر روز تا ۱۲/۵ ظهر خیلی سرد، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر سرد و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، خیلی سرد توصیف می‌گردد.

۳- ماه اسفند (March - ۱۰ اسفند تا ۱۱ فروردین): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۶/۵ بعدازظهر هر روز دارای شرایط سرد و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای وضعیت خیلی سرد به لحاظ آسایش اقلیمی می‌باشند.

۴- ماه فروردین (April - ۱۲ فروردین تا ۱۰ اردیبهشت): وضعیت آسایش اقلیمی در شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، سرد، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر سرد قابل تحمل و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، سرد توصیف می‌گردد.

- ۵- ماه اردیبهشت (May - ۱۱ اردیبهشت تا ۱۰ خرداد): در شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۶/۵ شامگاه، وضعیت آسایش اقلیمی سرد قابل تحمل و از ۶/۵ شامگاه تا ۶/۵ بامداد، سرد توصیف می‌شود.
- ۶- ماه خرداد (June - ۱۱ خرداد تا ۹ تیر): وضعیت آسایش اقلیمی در این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر هر روز خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر خنک مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر، تا ۶/۵ بامداد، سرد قابل تحمل می‌باشد.
- ۷- ماه تیر (July - ۱۰ تیر تا ۹ مرداد): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر دارای وضعیت خنک مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب از نظر آسایش اقلیمی می‌باشند.
- ۸- ماه مرداد (August - ۱۰ مرداد تا ۹ شهریور): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی از ساعت ۶/۵ بامداد هر روز تا ۱۲/۵ ظهر، خنک مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر، بسیار مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، خنک نسبتاً مطلوب توصیف می‌شود.
- ۹- ماه شهریور (September - ۱۰ شهریور تا ۸ مهر): وضعیت آسایش اقلیمی در شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر، خنک مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، خنک نسبتاً مطلوب می‌باشد.
- ۱۰- ماه مهر (October - ۹ مهر تا ۹ آبان): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۶/۵ بعدازظهر، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای وضعیت سرد قابل تحمل می‌باشند.
- ۱۱- ماه آبان (November - ۱۰ آبان تا ۹ آذر): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی در تمامی طول ۲۴ ساعت از شبانه‌روز سرد قابل تحمل توصیف می‌شود.
- ۱۲- ماه آذر (December - ۱۰ آذر تا ۱۰ دی): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی از ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر هر روز سرد، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر، سرد قابل تحمل و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد خیلی سرد توصیف می‌گردد.^۲

۴-۲- توصیف، تحلیل و تبیین وضعیت منابع انسانی، اجتماعی، اقتصادی و زیرساختی روستاهای

هدف دهستان و یا بخش.

- ساختار اجتماعی - فرهنگی

- سابقه یکجانشینی و قدمت سکونتگاه‌های منطقه

تاریخ یکجانشینی هر منطقه ای را می‌توان از مراجعی چون جای نام‌ها و آب نام‌ها و یادگارهای تاریخی و مذهبی بر جای مانده تفسیر کرد. بررسی کتابخانه‌ای این موضوع در منطقه نشان دهنده طیف وسیعی از عوامل طبیعی و فرهنگی مؤثر بر یکجانشینی در سکونتگاه‌ها می‌باشد. در نامگذاری سکونتگاه‌های استان زنجان از واژگان "آباد" و

^۲ این اصطلاحات بر گرفته از کتاب "مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران" دکتر مسعود مهدوی (ص ۱۹۰) می‌باشد.

"قشلاق" استفاده زیادی شده که مورد اول به مفهوم فرد آباد کننده و مورد دوم به جهت نوع سکونت که عمدتاً عشایر و طوایف لر چگینی و غیاثوند هستند که مورد اول جنبه اجتماعی و مورد دوم جنبه طبیعی دارد. علاوه بر مطالعات کتابخانه‌ای انجام شده در این زمینه، طی برنامه گسترده میدانی و تکمیل پرسش‌نامه توسط مسئولین محلی، ریش سفیدان و اهالی منطقه نتیجه گردید که قدمت اغلب روستاها در حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ سال می‌باشد که آثار تاریخی در محدوده مورد مطالعه، قدمت بیش از ۲۰۰ سال را برای اکثر روستاها تأیید می‌کند.

جدول ۳۴. آثار تاریخی در سطح روستاها

نام اثر	شماره ثبت	تاریخ ثبت	قدمت	موقعیت
میل خوئین	۲۸۷۴	۱۳۷۹/۰۸/۱۶	از قرن ۵ تا ۷ هـ ق	بخش حلب- روستای خوئین بر روی بلندیهای جنوب روستا
حمام خوئین	۳۰۲۵۳	۱۳۸۹/۱۱/۱۷	صفوی- قاجار	بخش حلب- روستای خوئین- داخل بافت تاریخی روستا

از سوی دیگر با توجه به آمار سرشماری نفوس و مسکن سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵ می‌توان گفت که تمامی روستا سابقه سکونت دائم بیشتر از ۱۰۰ سال دارند. این موضوع به طور مکانی در نقشه صفحه بعد نمایش داده شده است.

طایفه بندی منطقه

در روستاهای مورد مطالعه طایفه بندی خاصی که شاخص باشد وجود ندارد ولی به دلیل شرایط اقلیمی و محیطی حاکم بر محدوده مورد مطالعه، منطقه حلب ایجرود بیلاق عشایر لر چگینی و غیاثوند می‌باشد.

ساختار جمعیتی و ترکیب جمعیت

بر اساس نتایج حاصل از سرشماری سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ شهرستان ایجرود به ترتیب دارای ۳۴۷۵۹ و ۳۶۵۲۵ نفر جمعیت بوده است که نرخ رشد پنج ساله اخیر شهرستان ایجرود برابر ۱,۳۸ درصد می‌باشد.

جدول ۳۵. پراکنش جمعیت در شهرستان ایجرود در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵

نرخ رشد	۱۳۹۵		سال ۱۳۹۰		بخش	شهرستان
	درصد	جمعیت	درصد	جمعیت		
۱,۷۱	۱۶,۷۸	۶۱۴۸	۱۶,۲۹	۵۶۴۸	حلب	ایجرود
۰,۹۹	۸۳,۲۲	۳۰۴۹۳	۸۳,۷۱	۲۹۰۲۷	مرکزی	
۱,۱۱	۱۰۰,۰۰	۳۶۶۴۱	۱۰۰,۰۰	۳۴۶۷۵	مجموع	

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، بخش حلب دارای ۶۱۴۸ نفر جمعیت و ۸۶۸,۶۸ کیلومترمربع وسعت دارای تراکم جمعیتی ۷,۰۸ نفر در هر کیلومترمربع می‌باشد که از این میزان ۵۱۹۲ نفر در مناطق روستایی با ۸۶۸,۴۴ کیلومترمربع دارای تراکم ۵,۹۸ نفر در کیلومترمربع می‌باشد. با مقایسه این میزان با متوسط تراکم جمعیتی شهری و روستایی (۷,۰۸ نفر در کیلومتر مربع) در سال ۱۳۹۵ نتیجه می‌گردد که تراکم جمعیتی در مناطق روستایی به میزان ۱,۱ نفر در کیلومتر مربع کمتر می‌باشد.

جدول ۳۶. تراکم نسبی جمعیت در سطح شهرستان ایجرود

بخش		جمعیت	مساحت (کیلومتر مربع)	تراکم جمعیتی
حلب	شهری و روستایی	۶۱۴۸	۸۶۸,۶۸	۷,۰۸
	روستایی	۵۱۹۲	۸۶۸,۴۴	۵,۹۸

همانگونه که در بندهای پیشین اشاره شد، ۴۱ روستای مورد مطالعه در محدوده بخش حلب شهرستان ایجرود واقع شده‌اند، بر اساس آستانه جمعیتی، روستاهای مذکور در قالب شش دسته، روستا-شهر (جمعیت بالای ۲۵۰۰ نفر)، روستای مرکزی (جمعیت ۱۰۰۰ تا ۲۴۹۹ نفر)، روستاهای بزرگ (جمعیت ۵۰۰ تا ۹۹۹ نفر)، روستاهای متوسط (۲۵۰ تا ۴۹۹ نفر)، روستاهای کوچک (جمعیت کمتر از ۱۰۰ تا ۲۴۹ نفر) و رباط یا آبادی (کمتر از ۱۰۰ نفر) دسته‌بندی شده‌اند. تمرکز روستاهای بزرگ در این محدوده نظیر روستای نکتو در قسمت شرقی بخش بیشتر بوده و جمعیت بیشتری را در خود جای داده است. لازم به ذکر است که این نحوه پراکنش روستاها ناشی از ساختارهای طبیعی منطقه می‌باشد. جدول ذیل پراکنش روستاها بر حسب دسته‌بندی آستانه جمعیتی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۷. پراکنش جمعیت روستاهای هدف

بخش	رده جمعیتی	دهستان	سکونتگاه	خانوار	جمعیت	مرد	زن
حلب	روستاهای بزرگ	ایجرودپایین	نکتو	۱۸۱	۶۰۶	۳۰۵	۳۰۱
		ایجرودپایین	چسب	۱۶۸	۵۲۲	۲۵۷	۲۶۵
	روستاهای متوسط	ایجرودپایین	صایین	۱۵۰	۴۷۱	۲۳۴	۲۳۷
		ایجرودپایین	ینگی کندجامع السرا	۱۴۷	۴۶۰	۲۲۹	۲۳۱
		ایجرودپایین	سفیدکمر	۱۱۹	۳۴۷	۱۷۷	۱۷۰
		ایجرودپایین	ارکوبین	۱۰۹	۳۰۱	۱۶۱	۱۴۰
		ایجرودپایین	قلقاتی	۱۰۶	۳۳۹	۱۶۴	۱۷۵
		ایجرودپایین	نجم الشیخان	۹۶	۳۰۶	۱۵۰	۱۵۶
	روستاهای کوچک	ایجرودپایین	خوین	۱۰۱	۲۲۸	۱۱۵	۱۱۳
		ایجرودپایین	قوریه	۷۱	۱۷۱	۸۷	۸۴
		ایجرودپایین	کهریزسیاه منصور	۵۲	۱۵۴	۸۰	۷۴
		ایجرودپایین	قوشچی	۴۹	۱۳۴	۶۷	۶۷
		ایجرودپایین	قره بوته	۳۸	۱۲۵	۶۸	۵۷
		ایجرودپایین	پاشاچای	۳۶	۱۰۳	۵۳	۵۰
		ایجرودپایین	چولچه قشلاق	۳۳	۱۰۷	۵۸	۴۹
		ایجرودپایین	قندی بلاغ	۲۹	۹۶	۵۰	۴۶
	رباط یا آبادی	ایجرودپایین	گنبد	۲۹	۸۸	۴۶	۴۲
		ایجرودپایین	بهمن	۲۷	۸۳	۴۵	۳۸

بخش	رده جمعیتی	دهستان	سکونتگاه	خانوار	جمعیت	مرد	زن
		ایجرودپایین	آرمتلو	۲۶	۷۵	۴۲	۳۳
		ایجرودپایین	فراقیه	۲۵	۸۴	۴۲	۴۲
		ایجرودپایین	گرنه	۲۱	۶۳	۳۶	۲۷
		ایجرودپایین	حاج قشلاق	۱۹	۶۸	۴۲	۲۶
		ایجرودپایین	دایدارعلیا	۱۸	۵۲	۲۶	۲۶
		ایجرودپایین	چولچه	۱۷	۵۳	۳۳	۲۰
		ایجرودپایین	دایدارسفلی	۱۶	۴۸	۲۵	۲۳
		ایجرودپایین	ابوجانلو	۱۳	۵۰	۲۵	۲۵
		ایجرودپایین	قره دوراخلوسفلی	۹	۲۴	۱۲	۱۲
		ایجرودپایین	بلوبین	۶	۹	۴	۵
		ایجرودپایین	قادرلو	۴	۱۶	۹	۷
		ایجرودپایین	ادینه چمی	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	تریاکلی	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	جهان قبیر	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	یازل داش	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	آق قیه	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	پالچه قشلاقی	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	قنبرلک	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	قوجالو	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	قویجوق سفلی	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	تاج الدین	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	جانقاجار	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	ساری قیا	۰	۰	۰	۰
		ایجرودپایین	قره گونی	۰	۰	۰	۰
	نقطه شهری	-	حلب	۲۵۹	۹۵۶	۵۰۹	۴۴۷

-ساختار سنی و جنسی

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از جمعیت ۵۶۴۹ نفری روستاهای مورد مطالعه، ۲۸۹۲ نفر را زنان و ۲۷۵۶ نفر را مردان تشکیل می دهند. به عبارت دیگر نسبت جنسی جمعیت به طور متوسط در سطح روستاهای منطقه برابر با ۹۵,۳۰ درصد (به ازای هر صد زن، حدود ۹۵ مرد) می باشد.

از میان روستاهای مورد مطالعه، ۱۶ روستا شامل روستاهای پاشاچای، صابین، کهریزسیاه منصور، سفیدکمر، قندی بلاغ، دایدارسفلی، ینگه کندجامع السراء، قوشچی، چسب، قوریه، قلقاتی، نکتو، ارکوبین، خوبین، گرنه و نجم الشیخان دارای نسبت جنسی کمتر از ۱۰۰ درصد و مابقی دارای نسبت جنسی بیشتر از ۱۰۰ درصد می باشند.

نتایج مطالعات نشان می‌دهد که روستاهای مرکزی و بزرگ از نسبت جنسی پایین‌تری نسبت به روستاهای کوچک و آبادی‌ها برخوردارند که شاید علت آن ایجاد مزیت مجاورت با منابع اقتصادی و رفاهی بزرگ‌تر در شهرهای زنجان، زرین‌آباد و حلب و شهرهای اطراف و مهاجرت بخشی از جمعیت مردان باشد. معمولاً در بسیاری از موارد مهاجرت نیز، نسبت مردان در بین مهاجران بیش از نسبت زنان است. در این حالت مهاجرت باعث افزایش نسبت جنسی جمعیت در منطقه مهاجرپذیر و کاهش آن در منطقه مهاجرفرست می‌شود.

طی بررسی‌های صورت‌گرفته در خصوص نسبت سنی جمعیت در سطح منطقه، نتیجه می‌گردد که از مجموع جمعیت روستاها، در حدود ۲۱,۰۹٪ را جمعیت کودکان و جوانان (۰-۱۴ سال)، ۶۶,۰۷٪ را جمعیت میانسال (۱۵-۶۴ سال) و ۱۲,۷۷٪ را جمعیت کهنسال (۶۵ سال و بیشتر) تشکیل می‌دهند. بر این اساس می‌توان گفت جمعیت ساکن در روستاها جمعیت جوانی می‌باشند.

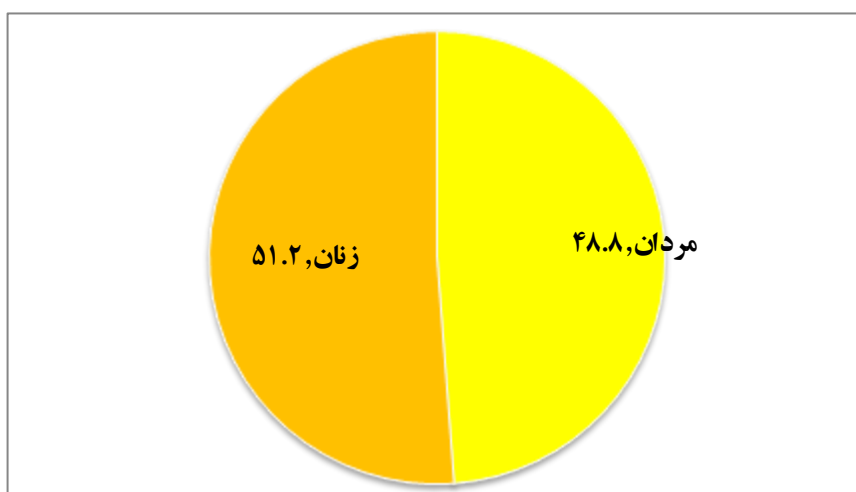
جداول ذیل نمایش‌دهنده جمعیت روستاها به تفکیک جنس و گروه‌های بزرگ سنی می‌باشند.

جدول ۳۸. جمعیت روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه‌های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	جمعیت کل	مجموع (کلیه رده‌های سنی)			
				مرد		زن	
				تعداد	درصد	تعداد	درصد
حلب	ایجرود پایین	ادینه چمی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		آرمتلو	۹۸	۴۹	۵۰.۰۰	۴۹	۵۰.۰۰
		تری‌اکی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		جهان‌قبر	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قراقیه	۱۳۷	۶۹	۵۰.۳۶	۶۸	۴۹.۶۴
		پاشاچای	۱۴۶	۷۲	۴۹.۳۲	۷۴	۵۰.۶۸
		چولچه	۷۲	۳۷	۵۱.۳۹	۳۵	۴۸.۶۱
		صایین	۲۷۹	۱۳۴	۴۸.۰۳	۱۴۵	۵۱.۹۷
		کهریزسیاه منصور	۲۲۴	۱۱۰	۴۹.۱۱	۱۱۴	۵۰.۸۹
		یازل داش	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		آق قیه	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		پالچه قشلاق	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		حاج قشلاق	۱۴۲	۷۲	۵۰.۷۰	۷۰	۴۹.۳۰
		قره‌بوته	۱۶۱	۸۳	۵۱.۵۵	۷۸	۴۸.۴۵
		چولچه قشلاق	۱۳۶	۷۵	۵۵.۱۵	۶۱	۴۴.۸۵
		سفیدکمر	۳۰۶	۱۴۸	۴۸.۳۷	۱۵۸	۵۱.۶۳
		قنبرلک	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قندی‌بلاغ	۶۳	۲۲	۳۴.۹۲	۴۱	۶۵.۰۸
		قوجالو	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		کارخانه آجر سفال‌ینگی کند	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		ابوجانلو	۵۶	۲۸	۵۰.۰۰	۲۸	۵۰.۰۰
		دایدارسغلی	۵۵	۲۷	۴۹.۰۹	۲۸	۵۰.۹۱

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	جمعیت کل	مجموع (کلیه رده های سنی)			
				مرد		زن	
				تعداد	درصد	تعداد	درصد
نسبت جنسی	مجموع	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
		دایدارعلیا	۱۴۱	۷۲	۵۱.۰۶	۶۹	۴۸.۹۴
		قره دوراخلوسفلی	۳۰	۱۷	۵۶.۶۷	۱۳	۴۳.۳۳
		قره گونی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		قویجوق سفلی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		گنبد	۱۵۷	۸۲	۵۲.۹۰	۷۳	۴۷.۱۰
		ینگی کندجامع السرا	۵۱۵	۲۴۳	۴۷.۱۸	۲۷۲	۵۲.۸۲
		بهمن	۸۷	۴۸	۵۵.۱۷	۳۹	۴۴.۸۳
		تاج الدین	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قادرلو	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قوشچی	۱۴۴	۶۷	۴۶.۵۳	۷۷	۵۳.۴۷
		چسب	۵۱۶	۲۵۱	۴۸.۶۴	۲۶۵	۵۱.۳۶
		جانقاجار	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قوریه	۱۲۴	۵۵	۴۴.۳۵	۶۹	۵۵.۶۵
		قلقاتی	۴۵۰	۲۰۹	۴۶.۴۴	۲۴۱	۵۳.۵۶
		نکتو	۶۷۲	۳۲۵	۴۸.۳۶	۳۴۷	۵۱.۶۴
		ارکوبین	۲۵۷	۱۲۳	۴۷.۸۶	۱۳۴	۵۲.۱۴
		بلوبین	۱۰	۵	۵۰.۰۰	۵	۵۰.۰۰
		خوبین	۲۶۳	۱۳۱	۴۹.۸۱	۱۳۲	۵۰.۱۹
		ساری قیا	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		گرنه	۷۱	۳۴	۴۹.۲۸	۳۵	۵۰.۷۲
		نجم الشیخان	۳۴۰	۱۶۸	۴۹.۴۱	۱۷۲	۵۰.۵۹
		مجموع	۵۶۵۲	۲۷۵۶	۴۸.۸۰	۲۸۹۲	۵۱.۲۰

نمودار ۱۵. وضعیت جمعیت به تفکیک جنسیت در روستاهای منظومه

جدول ۳۹. جمعیت بخش روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه‌های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	جمعیت کل	جمعیت ۰-۱۴ ساله					
				مرد		زن		مجموع	
				تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
حلب ثمرین	ایجرود پایین	ادینه چمی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		آرمتلو	۹۸	۱۴	۷۰.۰۰	۶	۳۰.۰۰	۲۰	۲۰.۴۱
		تریایکی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		جهان قبیر	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قراقیه	۱۳۷	۱۴	۴۸.۲۸	۱۵	۵۱.۷۲	۲۹	۲۱.۱۷
		پاشاچای	۱۴۶	۱۰	۴۵.۴۵	۱۲	۵۴.۵۵	۲۲	۱۵.۰۷
		چولچه	۷۲	۷	۵۳.۸۵	۶	۴۶.۱۵	۱۳	۱۸.۰۶
		صایین	۲۷۹	۲۹	۴۳.۲۸	۳۸	۵۶.۷۲	۶۷	۲۴.۰۱
		کهریزسیاه منصور	۲۲۴	۱۹	۵۱.۳۵	۱۸	۴۸.۶۵	۳۷	۱۶.۵۲
		یازل داش	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		آق قیه	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		پالچه قشلاقی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		حاج قشلاق	۱۴۲	۱۹	۶۱.۲۹	۱۲	۳۸.۷۱	۳۱	۲۱.۸۳
		قره بوته	۱۶۱	۱۷	۵۴.۸۴	۱۴	۴۵.۱۶	۳۱	۱۹.۲۵
		چولچه قشلاق	۱۳۶	۱۴	۶۳.۶۴	۸	۳۶.۳۶	۲۲	۱۶.۱۸
		سفیدکمر	۳۰۶	۲۲	۴۰.۷۴	۳۲	۵۹.۲۶	۵۴	۱۷.۶۵
		قنبرلک	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قندی بلاغ	۶۳	۳	۲۵.۰۰	۹	۷۵.۰۰	۱۲	۱۹.۰۵
		قوجالو	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		ابوجانلو	۵۶	۸	۶۱.۵۴	۵	۳۸.۴۶	۱۳	۲۳.۲۱
		دایدارسفلی	۵۵	۷	۵۳.۸۵	۶	۴۶.۱۵	۱۳	۲۳.۶۴
		دایدارعلیا	۱۴۱	۱۰	۴۱.۶۷	۱۴	۵۸.۳۳	۲۴	۱۷.۰۲
		قره دوراخلوسفلی	۳۰	۵	۶۲.۵۰	۳	۳۷.۵۰	۸	۲۶.۶۷
		قره گونی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قویچوق سفلی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		گنبد	۱۵۷	۲۰	۵۱.۲۸	۱۹	۴۸.۷۲	۳۹	۲۴.۸۴
		ینگى کندجامع السرا	۵۱۵	۶۴	۵۳.۷۸	۵۵	۴۶.۲۲	۱۱۹	۲۳.۱۱
		بهمن	۸۷	۸	۵۳.۳۳	۷	۴۶.۶۷	۱۵	۱۷.۲۴
		تاج الدین	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قادرلو	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قوشچی	۱۴۴	۱۱	۴۰.۷۴	۱۶	۵۹.۲۶	۲۷	۱۸.۷۵
		چسب	۵۱۶	۶۲	۴۸.۸۲	۶۵	۵۱.۱۸	۱۲۷	۲۴.۶۱
		جانقاجار	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قوریه	۱۲۴	۳	۳۳.۳۳	۶	۶۶.۶۷	۹	۷.۲۶

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

۸۱.۶۹	۲۸.۶۷	۱۲۹	۵۵.۰۴	۷۱	۴۴.۹۶	۵۸	۴۵۰	قلقانی
۸۳.۱۵	۲۵.۸۹	۱۷۴	۵۴.۶۰	۹۵	۴۵.۴۰	۷۹	۶۷۲	نکتو
۱۳۵.۲۹	۱۵.۵۶	۴۰	۴۲.۵۰	۱۷	۵۷.۵۰	۲۳	۲۵۷	ارکوبین
۰	۱۰.۰۰	۱	۱۰۰.۰۰	۱	۰.۰۰	۰	۱۰	بلوبین
۱۴۱.۶۶	۱۱.۰۳	۲۹	۴۱.۳۸	۱۲	۵۸.۶۲	۱۷	۲۶۳	خوبین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	ساری قیا
۱۲۵	۱۲.۶۸	۹	۴۴.۴۴	۴	۵۵.۵۶	۵	۷۱	گرنه
۱۰۵.۲۶	۲۲.۹۴	۷۸	۴۸.۷۲	۳۸	۵۱.۲۸	۴۰	۳۴۰	نجم الشیخان
۹۷.۳۵	۲۱.۰۹	۱۱۹۲	۵۰.۶۷	۶۰۴	۴۹.۳۳	۵۸۸	۵۶۵۲	مجموع

ادامه جدول ۳۹. جمعیت روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه‌های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	جمعیت کل	جمعیت ۱۵- ۶۴ ساله						
				مرد		زن		مجموع		
				تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
حلب ثمرین	ایجرود پابین	ادینه چمی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
		آرمتلو	۹۸	۳۰	۴۲.۸۶	۴۰	۵۷.۱۴	۷۰	۷۱.۴۳	۷۵.۰۰
		تریاکي	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		جهان قبیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		قراقیه	۱۳۷	۴۵	۴۸.۹۱	۴۷	۵۱.۰۹	۹۲	۶۷.۱۵	۹۵.۷۴
		پاشاچای	۱۴۶	۴۶	۴۷.۹۲	۵۰	۵۲.۰۸	۹۶	۶۵.۷۵	۹۲.۰۰
		چولچه	۷۲	۲۴	۵۱.۰۶	۲۳	۴۸.۹۴	۴۷	۶۵.۲۸	۱۰۴.۳۵
		صایین	۲۷۹	۹۱	۵۱.۱۲	۸۷	۴۸.۸۸	۱۷۸	۶۳.۸۰	۱۰۴.۶۰
		کهریزسیاه منصور	۲۲۴	۷۸	۴۷.۸۵	۸۵	۵۲.۱۵	۱۶۳	۷۲.۷۷	۹۱.۷۶
		یازل داش	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		آق قیه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		پالچه قشلاقی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		حاج قشلاق	۱۴۲	۴۲	۴۳.۳۰	۵۵	۵۶.۷۰	۹۷	۶۸.۳۱	۷۶.۳۶
		قره بوته	۱۶۱	۵۹	۵۱.۳۰	۵۶	۴۸.۷۰	۱۱۵	۷۱.۴۳	۱۰۵.۳۶
		چولچه قشلاق	۱۳۶	۵۳	۵۲.۴۸	۴۸	۴۷.۵۲	۱۰۱	۷۴.۲۶	۱۱۰.۴۲
		سفیدکمر	۳۰۶	۹۷	۴۸.۷۴	۱۰۲	۵۱.۲۶	۱۹۹	۶۵.۰۳	۹۵.۱۰
		قنبرلک	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		قندی بلاغ	۶۳	۱۷	۳۶.۹۶	۲۹	۶۳.۰۴	۴۶	۷۳.۰۲	۵۸.۶۲
		قوجالو	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
		ابوجانلو	۵۶	۱۶	۴۷.۰۶	۱۸	۵۲.۹۴	۳۴	۶۰.۷۱	۸۸.۸۹
		دایدارسفلی	۵۵	۱۷	۴۵.۹۵	۲۰	۵۴.۰۵	۳۷	۶۷.۲۷	۸۵.۰۰
		دایدارعلیا	۱۴۱	۵۱	۵۰.۵۰	۵۰	۴۹.۵۰	۱۰۱	۷۱.۶۳	۱۰۲.۰۰
		قره دوراخلوسفلی	۳۰	۱۱	۵۲.۳۸	۱۰	۴۷.۶۲	۲۱	۷۰.۰۰	۱۱۰.۰۰
		قره گونی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

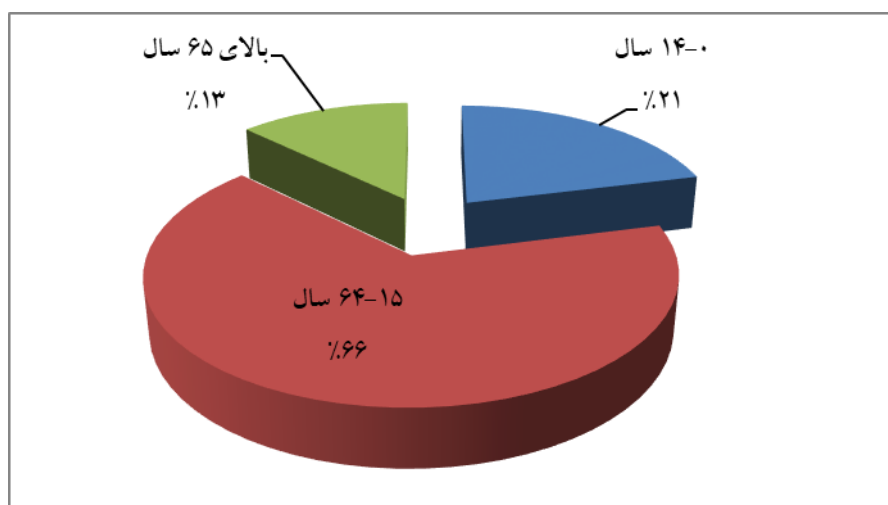
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۱۱۲.۷۷	۶۳.۶۹	۱۰۰	۴۷.۰۰	۴۷	۵۳.۰۰	۵۳	۱۵۷	گنبد
۸۳.۲۴	۶۵.۸۳	۳۳۹	۵۴.۵۷	۱۸۵	۴۵.۴۳	۱۵۴	۵۱۵	ینگى کندجامع السرا
۱۰۶.۶۷	۷۱.۲۶	۶۲	۴۸.۳۹	۳۰	۵۱.۶۱	۳۲	۸۷	بهمن
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	تاج الدین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قادرلو
۹۰.۷۴	۷۱.۵۳	۱۰۳	۵۲.۴۳	۵۴	۴۷.۵۷	۴۹	۱۴۴	قوشچی
۹۳.۹۴	۶۲.۰۲	۳۲۰	۵۱.۵۶	۱۶۵	۴۸.۴۴	۱۵۵	۵۱۶	چسب
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	جانقاجار
۷۱.۷۴	۶۳.۷۱	۷۹	۵۸.۲۳	۴۶	۴۱.۷۷	۳۳	۱۲۴	قوریه
۸۰.۷۹	۶۰.۶۷	۲۷۳	۵۵.۳۱	۱۵۱	۴۴.۶۹	۱۲۲	۴۵۰	قلقاتی
۹۶.۹۳	۶۶.۸۲	۴۴۹	۵۰.۷۸	۲۲۸	۴۹.۲۲	۲۲۱	۶۷۲	نکتو
۸۰.۹۰	۶۲.۶۵	۱۶۱	۵۵.۲۸	۸۹	۴۴.۷۲	۷۲	۲۵۷	ارکوبین
۱۰۰.۰۰	۶۰.۰۰	۶	۵۰.۰۰	۳	۵۰.۰۰	۳	۱۰	بلوبین
۸۹.۴۱	۶۱.۲۲	۱۶۱	۵۲.۸۰	۸۵	۴۷.۲۰	۷۶	۲۶۳	خوبین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	ساری قیا
۱۰۳.۸۵	۷۴.۶۵	۵۳	۴۹.۰۶	۲۶	۵۰.۹۴	۲۷	۷۱	گره
۸۹.۳۴	۶۷.۹۴	۲۳۱	۵۲.۸۱	۱۲۲	۴۷.۱۹	۱۰۹	۳۴۰	نجم الشیخان
۹۱.۳۹	۶۶.۰۷	۳۷۳۴	۵۲.۲۵	۱۹۵۱	۴۷.۷۵	۱۷۸۳	۵۶۵۲	مجموع

ادامه جدول ۳۹. جمعیت بخش روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه‌های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	جمعیت کل	جمعیت ۶۵ ساله و بیشتر					
				مرد		زن		مجموع	
				تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
حلب ثمرین	ایجرود پایین	ادینه چمی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		آرماتلو	۹۸	۵	۶۲.۵۰	۳	۳۷.۵۰	۸	۸.۱۶
		تریکی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		جهان قنیر	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		قراقیه	۱۳۷	۱۰	۶۲.۵۰	۶	۳۷.۵۰	۱۶	۱۱.۶۸
		پاشاچای	۱۴۶	۱۶	۵۷.۱۴	۱۲	۴۲.۸۶	۲۸	۱۹.۱۸
		چولچه	۷۲	۶	۵۰.۰۰	۶	۵۰.۰۰	۱۲	۱۶.۶۷
		صاین	۲۷۹	۱۴	۴۱.۱۸	۲۰	۵۸.۸۲	۳۴	۱۲.۱۹
		کهریزسیاه منصور	۲۲۴	۱۳	۵۴.۱۷	۱۱	۴۵.۸۳	۲۴	۱۰.۷۱
		یازل داش	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		آق قیه	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		پالچه قشلاق	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
		حاج قشلاق	۱۴۲	۱۱	۷۸.۵۷	۳	۲۱.۴۳	۱۴	۹.۸۶
		قره بوته	۱۶۱	۷	۴۶.۶۷	۸	۵۳.۳۳	۱۵	۹.۳۲
		چولچه قشلاق	۱۳۶	۸	۶۱.۵۴	۵	۳۸.۴۶	۱۳	۹.۵۶
		سفیدکمر	۳۰۶	۲۹	۵۴.۷۲	۲۴	۴۵.۲۸	۵۳	۱۷.۳۲
		قنبرلک	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰

۶۶۶۷	۷.۹۴	۵	۶۰.۰۰	۳	۴۰.۰۰	۲	۶۳	قندی بلاغ
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قوجالو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند
۸۰.۰۰	۱۶.۰۷	۹	۵۵.۵۶	۵	۴۴.۴۴	۴	۵۶	ابوجانلو
۱۵۰.۰۰	۹.۰۹	۵	۴۰.۰۰	۲	۶۰.۰۰	۳	۵۵	دایدارسفلی
۲۲۰.۰۰	۱۱.۳۵	۱۶	۳۱.۲۵	۵	۶۸.۷۵	۱۱	۱۴۱	دایدارعلیا
۰.۰۰	۳.۳۳	۱	۰.۰۰	۰	۱۰۰.۰۰	۱	۳۰	قره دوراخلوسفلی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قره گونی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۱۲۸.۵۷	۱۰.۱۹	۱۶	۴۳.۷۵	۷	۵۶.۲۵	۹	۱۵۷	گنبد
۷۸.۱۳	۱۱.۰۷	۵۷	۵۶.۱۴	۳۲	۴۳.۸۶	۲۵	۵۱۵	ینگى کندجامع السرا
۴۰۰.۰۰	۱۱.۴۹	۱۰	۲۰.۰۰	۲	۸۰.۰۰	۸	۸۷	بهمن
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	تاج الدین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قادرلو
۱۰۰.۰۰	۹.۷۲	۱۴	۵۰.۰۰	۷	۵۰.۰۰	۷	۱۴۴	قوشچی
۹۷.۱۴	۱۳.۳۷	۶۹	۵۰.۷۲	۳۵	۴۹.۲۸	۳۴	۵۱۶	چسب
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	جانقاجار
۱۱۱.۷۶	۲۹.۰۳	۳۶	۴۷.۲۲	۱۷	۵۲.۷۸	۱۹	۱۲۴	قوریه
۱۵۲.۶۳	۱۰.۶۷	۴۸	۳۹.۵۸	۱۹	۶۰.۴۲	۲۹	۴۵۰	قلقاتی
۱۰۴.۱۷	۷.۲۹	۴۹	۴۸.۹۸	۲۴	۵۱.۰۲	۲۵	۶۷۲	نکتو
۱۰۰.۰۰	۲۱.۷۹	۵۶	۵۰.۰۰	۲۸	۵۰.۰۰	۲۸	۲۵۷	ارکوبین
۲۰۰.۰۰	۳۰.۰۰	۳	۳۳.۳۳	۱	۶۶.۶۷	۲	۱۰	بلوبین
۱۰۸.۵۷	۲۷.۷۶	۷۳	۴۷.۹۵	۳۵	۵۲.۰۵	۳۸	۲۶۳	خوبین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	ساری قیا
۴۰.۰۰	۹.۸۶	۷	۷۱.۴۳	۵	۲۸.۵۷	۲	۷۱	گرنه
۱۵۸.۳۳	۹.۱۲	۳۱	۳۸.۷۱	۱۲	۶۱.۲۹	۱۹	۳۴۰	نجم الشیخان
۱۱۴.۲۴	۱۲.۷۷	۷۲۲	۴۶.۶۸	۳۳۷	۵۳.۳۲	۳۸۵	۵۶۵۲	مجموع

نمودار ۱۶. وضعیت جمعیت به تفکیک گروه های سنی بزرگ در روستاهای منظومه

- رشد جمعیت نرخ رشد، میزان باروری، مرگ و میر و مانند آن

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن طی دوره آماری ۵۰ ساله ۱۳۴۵-۹۵، نرخ رشد جمعیت در سطح روستاهای منظومه حلب به طور متوسط برابر با ۱,۳۷٪- برآورد می گردد به عبارت دیگر جمعیت منطقه از ۱۰۳۰۸ نفر در سال ۱۳۴۵ به ۵۱۸۳ نفر در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. آمار جمعیتی سکونتگاه های منطقه طی ۷ دوره آماری (۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵) و همچنین نرخ رشد جمعیت سکونتگاه های مذکور در جداول ذیل ارائه گردیده اند.

همانطور که در جداول نمایش داده شده است جمعیت ساکن در روستاهای منظومه از نرخ پائین تری نسبت به نرخ رشد کشوری و استانی دارد. از سوی دیگر به استناد آمار جمعیتی سکونتگاه های منطقه طی ۲۰ سال اخیر (۱۳۷۵-۹۵)، به طور متوسط جمعیت منطقه با کاهش محسوس همراه بوده است به طوریکه جمعیت ساکن با نرخ رشدی معادل ۲,۵۵٪- از ۸۶۹۱ نفر به ۵۱۸۳ نفر تنزل یافته است.

با بررسی روند تغییرات جمعیت در سطح روستاهای منظومه طی ۲۰ سال اخیر، نتیجه می گردد که روند تغییرات جمعیت در روندی متعادل برخوردار نمی باشد به طوریکه طی پراکنش فضایی ارائه شده در نقشه مربوطه برخی روستاها دارای نرخ رشد افزایشی سریع، برخی نسبتاً متعادل، برخی متعادل، برخی منفی و برخی دارای جمعیت ناپایدار بوده اند.

از جمله روستاهای دارای نرخ رشد منفی در سطح منطقه می توان به روستاهایی همچون آرمتلو، قراقیه، پاشاچای، چولچه، کهرزیسیاه منصور و دیگر روستاها نام برد که علت این امر را می توان به نداشتن فرصت های شغلی مناسب، مکانیزه نبودن تولیدات کشاورزی و خدماتی، روش های سنتی استفاده از آب و بازار نامساعد اقتصادی کشور و منطقه و همچنین زمینه های فعالیت اقتصادی مساعد در شهرهای بزرگ و اطراف و یا مخاطرات طبیعی همچون سیل، تگرگ و فرسایش خاک و سایر موارد اشاره شده در بند مخاطرات طبیعی و همچنین توسعه غیر اصولی صنعتی و آلودگی های محیطی دانست.

روستا های مورد مطالعه، از وضعیت مساعدی برخوردار نبوده و عمدتاً روند نزولی شدیدی دارند به طوری که در سطح سکونتگاه های منظومه حلب، هیچ روستایی شرایط (بین صفر تا ۵,۰ درصد در طول ۲۰ سال) نداشته اند. همچنین در بررسی نرخ رشد ۲۰ ساله نقاط روستایی، برخی روستاها از قبیل صایین، سفیدکمر، چسب، نکتو، ارکوبین، خویین و نجم الشیخان دارای روند تغییرات ناپایدار (به صورت سینوسی) هستند که یک دوره مثبت و دوره بعد بصورت نزولی و این امر در دوره های مختلف تکرار می شود. همچنین مطابق با رده بندی آنها قابل مشاهده می باشد که روستاهای بزرگ عمدتاً دارای روند تغییرات جمعیتی مثبت و روستاهای متوسط بیشتر روند نزولی دارند.

جدول ۴۰. نحوه توزیع جمعیت در سطح روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود، بخش حلب در طی دوره های آماری

۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نام آبادی	جمعیت ۱۳۴۵		جمعیت ۱۳۵۵		جمعیت ۱۳۶۵		جمعیت ۱۳۷۵		جمعیت ۱۳۸۵		جمعیت ۱۳۹۰		جمعیت ۱۳۹۵	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
ادینه چمی	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
آرمتلو	۱۳۲	۱.۲۸	۱۶۵	۱.۴۹	۱۵۶	۱.۶۰	۱۱۷	۱.۳۵	۷۶	۱.۴۲	۹۸	۱.۷۳	۷۵	۱.۴۵
تریاکي	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

جهان قیبر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
قراقیه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پاشاچای	۳۸۸	۳۷۶	۴۶۵	۳۶۴	۲۶۹	۲۷۵	۲۶۰	۲۹۹	۱۵۹	۱۹۴	۱۳۷	۲۴۳	۸۴
چولچه	۳۸۴	۳۷۳	۴۴۳	۳۴۷	۱۷۱	۱۷۵	۱۴۲	۱۶۳	۹۰	۱۶۸	۷۲	۱۲۷	۵۳
صایین	۶۲۶	۶۰۷	۶۶۱	۵۱۸	۵۶۲	۵۷۵	۳۹۵	۴۵۴	۲۴۷	۴۶۲	۲۷۶	۴۸۹	۴۷۱
کهریزسیاه منصور	۴۲۱	۴۰۸	۵۲۰	۴۰۷	۳۷۶	۳۸۵	۱۹۳	۲۲۲	۱۵۰	۲۸۰	۲۲۴	۳۹۷	۱۵۴
یازل داش	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
آق قیبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پالچه قشلاقی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
حاج قشلاق	۴۴۸	۴۳۵	۵۸۰	۴۵۴	۴۳۴	۴۴۴	۴۲۱	۴۸۴	۱۶۶	۳۱۰	۱۴۲	۲۵۱	۶۸
قره بوته	۳۳۳	۳۲۳	۳۶۲	۲۸۴	۲۵۳	۲۵۹	۲۶۳	۳۰۳	۱۵۷	۲۹۳	۱۶۱	۲۸۵	۱۲۵
چولچه قشلاق	۳۹۳	۳۸۱	۵۴۷	۴۲۸	۳۳۹	۳۴۷	۴۲۱	۴۸۴	۰	۰	۱۳۶	۲۴۱	۱۰۷
سفیدکمر	۳۷۱	۳۶۰	۴۵۷	۳۵۸	۳۸۵	۳۹۴	۲۷۲	۳۱۳	۲۰۶	۳۸۵	۳۰۶	۵۴۲	۳۴۷
قنبرلک	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۳	۱۳۶	۸۰	۰۸۲	۳۰	۰۳۵	۰	۰	۰	۰	۰
قندی بلاغ	۱۰۷	۱۰۴	۱۲۸	۱۰۰	۱۳۶	۱۳۹	۱۰۷	۱۲۳	۷۲	۱۳۵	۶۳	۱۱۲	۹۶
قوجالو	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کارخانه اجر سفال ینگ کند	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ابوجانلو	۶۹	۰۶۷	۸۱	۰۶۳	۶۰	۰۶۱	۶۴	۰۷۴	۶۰	۱۱۲	۵۶	۰۹۹	۵۰
دایدارسقلی	۱۰۴	۱۰۱	۱۹۴	۱۵۲	۱۱۷	۱۲۰	۹۵	۱۰۹	۶۹	۱۲۹	۵۵	۰۹۷	۴۸
دایدار علیا	۰	۰	۲۲۴	۱۷۵	۰	۰	۲۷۳	۳۱۴	۱۴۲	۲۶۵	۱۴۱	۲۵۰	۵۲
قره دوراخلوسقلی	۲۶	۰۲۵	۲۸	۰۲۲	۳۵	۰۳۶	۴۹	۰۵۶	۳۷	۰۶۹	۳۰	۰۵۳	۲۴
قره گونی	۸۶	۰۸۳	۹۵	۰۷۴	۵۲	۰۵۳	۳۵	۰۴۰	۰	۰	۰	۰	۰
قویجوق سفلی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
گنبد	۲۶۵	۲۵۷	۳۳۰	۲۵۸	۲۷۴	۲۸۰	۳۰۱	۳۴۶	۱۰۶	۱۹۸	۱۵۷	۲۷۸	۸۸
ینگ کندجامع السرا	۱۰۶۱	۱۰۲۹	۱۴۶۹	۱۱۵۱	۱۱۰۰	۱۱۲۵	۹۱۱	۱۰۴۸	۵۲۳	۹۷۸	۵۱۵	۹۱۲	۴۶۰
بهمن	۲۰۲	۱۹۶	۲۴۵	۱۹۲	۲۹۴	۳۰۱	۲۵۴	۲۹۲	۱۲۸	۲۳۹	۸۷	۱۵۴	۸۳
تاج الدین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
قادرلو	۹۳	۰۹۰	۹۸	۰۷۷	۱۱۴	۱۱۷	۹۱	۱۰۵	۲۴	۰۴۵	۰	۰	۱۶
قوشچی	۲۱۶	۲۱۰	۲۳۵	۱۸۴	۲۷۰	۲۷۶	۳۰۷	۳۵۳	۱۷۹	۳۳۵	۱۴۴	۲۵۵	۱۳۴
چسب	۷۶۰	۷۳۷	۹۶۹	۷۵۹	۷۱۷	۷۳۳	۷۰۷	۸۱۳	۵۰۸	۹۵	۵۱۶	۹۱۳	۵۲۲
جانقاجار	۰	۰	۴۳	۰۳۴	۴	۰۰۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
قوریه	۴۵۱	۴۳۸	۵۲۵	۴۱۱	۳۹۳	۴۰۲	۳۰۹	۳۵۶	۱۲۴	۲۳۲	۱۲۴	۲۲۰	۱۷۱
قلقاتی	۵۱۵	۵۰۰	۶۱۵	۴۸۲	۷۰۱	۷۱۷	۶۱۷	۷۱۰	۵۴۹	۱۰۳	۴۵۰	۷۹۷	۳۳۹
نکتو	۶۸۸	۶۶۷	۹۱۸	۷۱۹	۷۸۸	۸۰۶	۸۱۱	۹۳۳	۶۵۲	۱۲۲	۶۷۲	۱۱۹۰	۶۰۶
ارکوبین	۳۷۱	۳۶۰	۴۶۲	۳۶۲	۴۷۳	۴۸۴	۳۴۶	۳۹۸	۲۱۷	۴۰۶	۲۵۷	۴۵۵	۳۰۱
بلوبین	۴۸۰	۴۶۶	۳۳۸	۲۶۵	۲۱۵	۲۲۰	۱۱۶	۱۳۳	۶۶	۱۲۳	۱۰	۰۱۸	۹
خوبین	۵۳۲	۵۱۶	۵۰۱	۳۹۲	۲۵۵	۲۶۱	۱۲۵	۱۴۴	۱۳۲	۲۴۷	۲۶۳	۴۶۶	۲۲۸
ساری قیا	۳۱	۰۳۰	۳۲	۰۲۵	۲۵	۰۲۶	۱	۰۰۱	۰	۰	۰	۰	۰

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

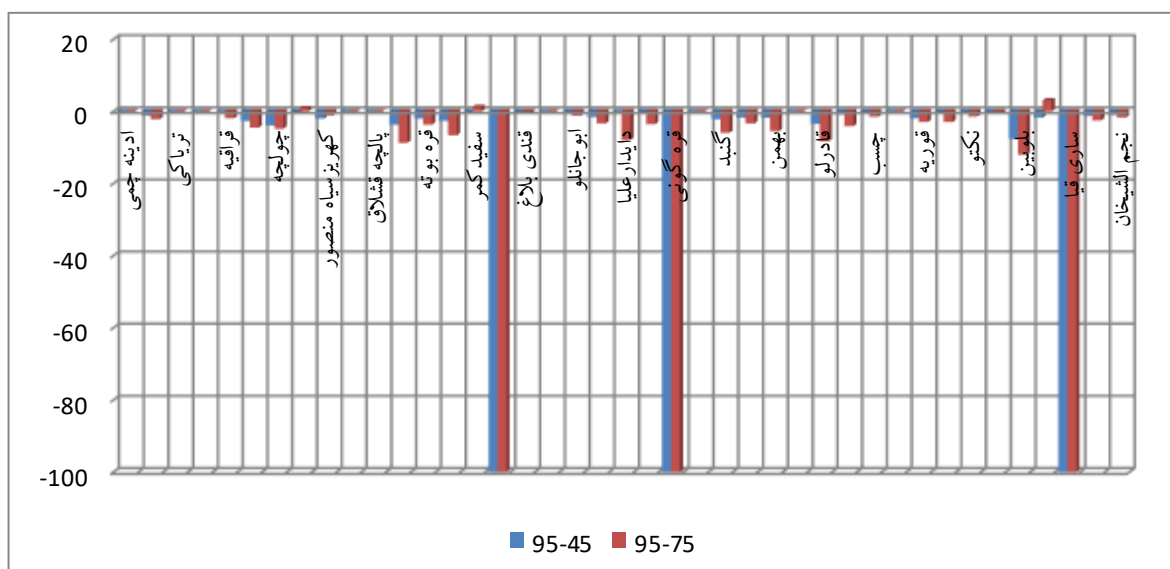
۱.۲۲	۶۳	۱.۲۶	۷۱	۱.۳۳	۷۱	۱.۲۱	۱۰۵	۱.۳۰	۱۲۷	۱۰۰۸	۱۳۸	۱۰۱۵	۱۱۹	گرنه
۵.۹۰	۳۰۶	۶۰۲	۳۴۰	۶۲۸	۳۳۶	۴۹۴	۴۲۹	۴۵۹	۴۴۹	۴۸۲	۶۱۵	۴۸۸	۵۰۳	نجم الشیخان
۱۰۰۰۰	۵۱۸۳	۱۰۰۰۰	۵۶۴۹	۱۰۰۰۰	۵۳۵۰	۱۰۰۰۰	۸۶۹۱	۱۰۰۰۰	۹۷۷۸	۱۰۰۰۰	۱۲۷۶۶	۱۰۰۰۰	۱۰۳۰۸	مجموع

جدول ۴۱. تغییرات جمعیتی در طی دوره های سرشماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	تغییرات جمعیتی در طی دوره های سرشماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵							
			۷۵-۹۵	۴۵-۹۵	۹۵-۹۵	۸۵-۹۰	۷۵-۸۵	۶۵-۷۵	۵۵-۶۵	۴۵-۵۵
حلب	ایجرود پایین	ادینه چمی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		آرمٹلو	-۲.۲۰	-۱.۱۲	-۵.۲۱	۲.۵۷	-۴.۲۲	-۲.۸۴	-۰.۵۶	۲.۲۶
		تریاکي	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		جهان قبير	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		قراقیه	-۱.۹۳	۰.۰۰	-۹.۳۲	۲.۷۹	-۱.۷۴	-۲.۱۴	۳.۴۲	۰.۰۰
		پاشاچای	-۴.۵۲	-۲.۶۲	-۶.۷۴	-۰.۸۵	-۴.۸۰	-۰.۳۴	-۵.۳۳	۱.۸۳
		چولچه	-۴.۸۱	-۳.۸۸	-۵.۹۴	-۲.۲۱	-۴.۴۶	-۱.۸۴	-۹.۰۸	۱.۴۴
		صایین	۰.۸۸	-۰.۵۷	۱۱.۲۸	۱.۱۲	-۴.۵۹	-۳.۴۶	-۱.۶۱	۰.۵۵
		کهریزسیاه منصور	-۱.۱۲	-۱.۹۹	-۷.۲۲	۴.۰۹	-۲.۴۹	-۶.۴۵	-۳.۱۹	۲.۱۳
		یازل داش	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		آق قیه	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		پالچه قشلاقی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		حاج قشلاق	-۸.۷۱	-۳.۷۰	-۱۳.۶۹	-۱.۵۵	-۸.۸۹	-۰.۳۰	-۲.۸۶	۲.۶۲
		قره بوته	-۳.۶۵	-۱.۹۴	-۴.۹۴	۰.۲۵	-۵.۰۳	۰.۳۹	-۳.۵۲	۰.۸۴
		چولچه قشلاق	-۶.۶۲	-۲.۵۷	-۴.۶۸	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	۲.۱۹	-۴.۶۷	۳.۳۶
		سفیدکمر	۱.۲۳	-۰.۱۳	۲.۵۵	۴.۰۴	-۲.۷۴	-۳.۴۱	-۱.۷۰	۲.۱۱
		قنبرلک	-۱۰۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	-۹.۳۴	-۷.۴۲	۲.۶۶
		قندی بلاغ	-۰.۵۴	-۰.۲۲	۸.۷۹	-۱.۳۳	-۳.۸۸	-۲.۳۷	۰.۶۱	۱.۸۱
		قوجالو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		کارخانه آجر سفال ینگی کند	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		ابوجانلو	-۱.۲۳	-۰.۶۴	-۲.۲۴	-۰.۶۹	-۰.۶۴	۰.۶۵	-۲.۹۶	۱.۶۲
		دایدارسغلی	-۳.۳۶	-۱.۵۳	-۲.۶۹	-۲.۲۴	-۳.۱۵	-۲.۰۶	-۴.۹۳	۶.۴۳
		دایدار علیا	-۷.۹۶	۰.۰۰	۱۸.۰۹	-۰.۰۷	-۶.۳۳	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	۰.۰۰
		قره دورا خلوسغلی	-۳.۵۱	-۰.۱۶	-۴.۳۶	-۲.۰۸	-۲.۷۷	۳.۴۲	۲.۲۶	۰.۷۴
		قره گونی	-۱۰۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	-۳.۸۸	-۵.۸۵	۱.۰۰
		قویجوق سفلی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		گنبد	-۵.۹۶	-۲.۱۸	۱۰.۹۳	۴.۰۱	-۹.۹۱	۰.۹۴	-۱.۸۴	۲.۲۲

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	تغییرات جمعیتی در طی دوره های سرشماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵							
			۷۵-۹۵	۴۵-۹۵	۹۵-۹۵	۸۵-۹۰	۷۵-۸۵	۶۵-۷۵	۵۵-۶۵	۴۵-۵۵
		ینگى كندجامع السرا	-۳.۳۶	-۱.۶۶	-۲.۲۳	-۰.۱۵	-۵.۴۰	-۱.۸۷	-۲.۸۵	۳.۳۱
		بهمن	-۵.۴۴	-۱.۷۶	-۰.۹۴	-۳.۷۹	-۶.۶۲	-۱.۴۵	۱.۸۴	۱.۹۵
		تاج الدين	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
		قادرلو	-۸.۳۲	-۳.۴۶	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	-۱۲.۴۸	-۲.۲۳	۱.۵۲	۰.۵۳
		قوشچى	-۴.۰۶	-۰.۹۵	-۱.۴۳	-۲.۱۵	-۵.۲۵	۱.۲۹	۱.۴۰	۰.۸۵
		چسب	-۱.۵۱	-۰.۷۵	۰.۲۳	۰.۱۶	-۳.۲۵	-۰.۱۴	-۲.۹۷	۲.۴۶
		جانقاجار	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	-۲۱.۱۴	۰.۰۰
		قوريه	-۲.۹۲	-۱.۹۲	۶.۶۴	۰.۰۰	-۸.۷۳	-۲.۳۸	-۲.۸۵	۱.۵۳
		قلقاتى	-۲.۹۵	-۰.۸۳	-۵.۵۱	-۱.۹۷	-۱.۱۶	-۱.۲۷	۱.۳۲	۱.۷۹
		نكتو	-۱.۴۵	-۰.۲۵	-۲.۰۵	۰.۳۰	-۲.۱۶	۰.۲۹	-۱.۵۲	۲.۹۳
		اركوبين	-۰.۶۹	-۰.۴۲	۳.۲۱	۱.۷۱	-۴.۵۶	-۳.۰۸	۰.۲۴	۲.۲۲
		بلوبين	-۱۲.۰۰	-۷.۶۵	-۲.۰۹	-۱۷.۲۰	-۵.۴۸	-۵.۹۸	-۴.۴۲	-۳.۴۵
		خوين	۳.۰۵	-۱.۶۸	-۲.۸۲	۷.۱۴	۰.۵۵	-۶.۸۸	-۶.۵۳	-۰.۶۰
		سارى قيا	-۱۰۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۱۰۰.۰۰	-۲۷.۵۲	-۲.۴۴	۰.۳۲
		گره	-۲.۵۲	-۱.۲۶	-۲.۳۶	۰.۰۰	-۳.۸۴	-۱.۸۸	-۰.۸۳	۱.۴۹
		نجم الشیخان	-۱.۶۸	-۰.۹۹	-۲.۰۹	۰.۱۲	-۲.۴۱	-۰.۴۵	-۳.۱۰	۲.۰۳
		مجموع	-۲.۵۵	-۱.۳۷	-۱.۷۱	۰.۵۵	-۴.۷۴	-۱.۱۷	-۲.۶۳	۲.۱۶

نمودار ۱۷. روند تغییرات جمعیتی دهستان ایجرودپایین در دوره های مختلف سرشماری

– ساختار خانواده و خانوار

در یک دسته‌بندی کلی می‌توان ساختار خانواده را در سه سطح ذیل دسته‌بندی نمود:

خانواده گسترده: معروفترین گونه خانواده در جهان قدیم و شایعترین ساختار خانوادگی در جوامع کشاورزی و توسعه نیافته. خانواده گسترده از چندین خانواده هسته‌ای و شماری از خویشاوندان مجرد یا وابسته تشکیل می‌شود که تحت ریاست پدر خانواده قرار دارند.

خانواده گسترده محدود: در برخی از جوامع در حال گذار از نظام خانواده گسترده به خانواده هسته‌ای، نظام واسطه‌های ملاحظه می‌شود. در این نظام تعداد اعضا و وابستگی‌های خانواده گسترده کاهش می‌یابد. مثلاً پسر خانواده تا زمانی با خانواده پدری زندگی میکند که بتواند به طور مستقل نیازهای مالی خانوار خود را تأمین کند و پس از آن خانوار مستقلی را تشکیل می‌دهد. با این حال این اجزای جدانشدنی از بدنه خانوار پدری در عین حال همچنان عضو وابسته خانواده گسترده محسوب می‌شوند و در فعالیتهای آن مشارکت دارند.

خانواده هسته‌ای: این ساختار خانوادگی شامل پدر، مادر و فرزندان به واسطه آنان است. گاه این ساختار صرفاً دربردارنده یک زوج و گاه شامل یکی از والدین به همراه فرزندان است که در یک خانوار زندگی می‌کنند. خانواده هسته‌ای به مثابه واحد اجتماعی مستقل عمل می‌کنند و کمابیش به لحاظ سکونت و اقتصاد از دیگر واحدهای خانواده اصلی و خانوار پدری جداست.

طی بررسی‌های میدانی صورت گرفته در سطح روستاها، ساختار خانواده در بخش‌های غربی (مناطق کوهستانی) از نوع خانوارهای گسترده و گسترده محدود می‌باشد. لازم به ذکر است که این نوع ساختار خانواده در وضعیت کنونی ناگزیر از عدم امکان ساخت مسکن مجزا برای هر خانوار به واسطه کمبود زمین می‌باشد.

ساخت بنای مسکونی در منطقه با محدودیت روبرو می‌باشد (از سوی دیگر ساختار خانواده در مناطق شرقی محدوده از نوع خانوارهای هسته‌ای می‌باشد. به طوریکه پس از ازدواج فرزندان هریک به طور مستقل در واحد مسکونی مجزا زندگی می‌نمایند.

به استناد نتایج مصاحبه‌های صورت گرفته با خانوارهای ساکن در سطح روستاهای منطقه، در حدود ۶۵٪ از خانوارهای مورد مطالعه از نوع خانوارهای هسته‌ای و ۳۵٪ از نوع خانوارهای گسترده می‌باشند. از سوی دیگر بررسی بعد خانوار در سطح سکونتگاه‌های منطقه نیز حاکی از روند کاهشی این میزان طی ۵۰ سال اخیر (همانند سایر نقاط کشور) می‌باشد (۱۳۴۵-۱۳۹۵) به طوریکه بعد خانوار طی دوره آماری ۵۰ ساله (۱۳۴۵-۱۳۹۵) از ۴٫۷۰ نفر در سال ۱۳۴۵ به ۳٫۰۲ نفر در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. به عبارت دیگر تعداد افراد تشکیل دهنده خانوار در سطح روستاها به طور متوسط ۱٫۶۸ نفر کاهش یافته است. همانطور که در جدول صفحه بعد نمایش داده شده است این روند کاهش بعد خانوار در ۱۰ سال اخیر به دلیل نزدیک شده به بعد خانوار ۳، روند نزولی ملایمتری داشته است و بعد خانوار اکثر روستا در بازه ۳ تا ۴ نفر در هر خانوار می‌باشد.

جدول ۴۲. تحولات بعد خانوار در روستاهای هدف شهرستان ایجرود، بخش حلب در دوره های آماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نام آبادی	خانوار ۱۳۴۵		خانوار ۱۳۵۵		خانوار ۱۳۶۵		خانوار ۱۳۷۵		خانوار ۱۳۸۵		خانوار ۱۳۹۰		خانوار ۱۳۹۵	
	تعداد	بعد خانوار	تعداد	بعد خانوار	تعداد	بعد خانوار	تعداد	بعد خانوار	تعداد	بعد خانوار	تعداد	بعد خانوار	تعداد	بعد خانوار
ادینه چمی	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
آرمتلو	۳۲	۴.۱۳	۳۲	۵.۱۵	۳۰	۵.۲۰	۲۳	۵.۰۹	۱۹	۴.۰۰	۳۴	۲.۸۸	۲۶	۲.۸۸
تریایکی	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
جهان قبیر	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قراقیه	۰	۰.۰۰	۱۹	۵.۷۹	۲۵	۶.۱۶	۱۹	۶.۵۳	۲۳	۴.۵۲	۴۲	۳.۲۶	۲۵	۳.۳۶
پاشاچای	۸۳	۴.۶۷	۸۳	۵.۶۰	۵۶	۴.۸۰	۵۷	۴.۵۶	۴۲	۳.۷۹	۵۶	۲.۶۱	۳۶	۲.۸۶
چولچه	۸۹	۴.۳۱	۹۹	۴.۴۷	۳۶	۴.۷۵	۲۹	۴.۹۰	۲۳	۳.۹۱	۲۰	۳.۶۰	۱۷	۳.۱۱
صاین	۱۵۶	۴.۰۱	۱۵۳	۴.۳۲	۱۲۸	۴.۳۹	۹۳	۴.۲۵	۸۳	۲.۹۸	۱۰۳	۲.۶۷	۱۵۰	۳.۱۴
کهریزسیاه منصور	۷۷	۵.۴۷	۸۵	۶.۱۲	۸۶	۴.۳۷	۳۱	۶.۲۳	۳۷	۴.۰۵	۶۹	۳.۲۵	۵۲	۲.۹۶
یازل داش	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
آق قیه	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
پالچه قشلاقی	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
حاج قشلاق	۹۵	۴.۷۲	۱۰۸	۵.۳۷	۶۴	۶.۷۸	۷۴	۵.۶۹	۳۵	۴.۷۴	۴۰	۳.۵۵	۱۹	۳.۵۸
قره بوته	۶۸	۴.۹۰	۶۸	۵.۳۲	۴۱	۶.۱۷	۴۲	۶.۲۶	۴۰	۳.۹۳	۴۲	۳.۸۳	۳۸	۳.۲۹
چولچه قشلاق	۸۴	۴.۶۸	۱۰۰	۵.۴۷	۶۴	۵.۳۰	۶۱	۶.۹۰	۰	۰.۰۰	۵۳	۲.۵۷	۳۳	۳.۲۴
سفیدکمر	۸۰	۴.۶۴	۹۰	۵.۰۸	۷۸	۴.۹۴	۵۶	۴.۸۶	۶۷	۳.۰۷	۱۱۵	۲.۶۶	۱۱۹	۲.۹۲
قنبرلک	۲۶	۵.۱۲	۳۰	۵.۷۷	۱۵	۵.۳۳	۹	۳.۳۳	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	۲۱	۵.۱۰	۲۲	۵.۸۲	۲۳	۵.۹۱	۱۶	۶.۶۹	۱۵	۴.۸۰	۱۸	۳.۵۰	۲۹	۳.۳۱
قوجالو	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
ابوجانلو	۱۵	۴.۶۰	۱۹	۴.۲۶	۱۱	۵.۴۵	۱۱	۵.۸۲	۱۷	۳.۵۳	۱۶	۳.۵۰	۱۳	۳.۸۵
دایدارسفلی	۱۸	۵.۷۸	۳۶	۵.۳۹	۲۲	۵.۳۲	۱۶	۵.۹۴	۱۸	۳.۸۳	۱۷	۳.۲۴	۱۶	۳.۰۰
دایدارعلیا	۰	۰.۰۰	۴۲	۵.۳۳	۰	۰.۰۰	۴۲	۶.۵۰	۴۳	۳.۳۰	۵۰	۲.۸۲	۱۸	۲.۸۹
قره دوراخلوسفلی	۴	۶.۵۰	۴	۷.۰۰	۵	۷.۰۰	۱۰	۴.۹۰	۱۱	۳.۳۶	۱۰	۳.۰۰	۹	۲.۶۷
قره گونی	۱۴	۶.۱۴	۱۵	۶.۳۳	۸	۶.۵۰	۶	۵.۸۳	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قویجوق سفلی	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
گنبد	۵۱	۵.۱۹	۶۱	۵.۴۰	۳۹	۷.۰۲	۵۱	۵.۹۰	۳۱	۳.۴۱	۵۷	۲.۷۵	۲۹	۳.۰۳
ینگى کندجامع السرا	۲۰۴	۵.۲۰	۲۹۳	۵.۴۶	۱۸۵	۵.۹۴	۱۶۶	۵.۴۸	۱۱۹	۴.۳۹	۱۷۴	۲.۹۵	۱۴۷	۳.۱۲
بهمن	۴۵	۴.۴۸	۵۱	۴.۸۰	۶۲	۴.۷۴	۴۰	۶.۳۵	۳۳	۳.۸۷	۳۰	۲.۹۰	۲۷	۳.۰۷
تاج الدین	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قادرلو	۱۸	۵.۱۶	۲۰	۴.۹۰	۳۱	۳.۶۷	۱۶	۵.۶۸	۵	۴.۸۰	۰	۰.۰۰	۴	۴.۰۰
قوشچی	۴۲	۵.۱۴	۴۳	۵.۴۶	۴۷	۵.۷۴	۵۰	۶.۱۴	۴۳	۴.۱۶	۵۰	۲.۸۸	۴۹	۲.۷۳
چسب	۱۷۹	۴.۲۴	۱۸۹	۵.۱۲	۱۲۹	۵.۵۵	۱۳۹	۵.۰۸	۱۳۷	۳.۷۰	۱۶۸	۳.۰۷	۱۶۸	۳.۱۰
جانقاجار	۰	۰.۰۰	۸	۵.۳۷	۲	۲.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

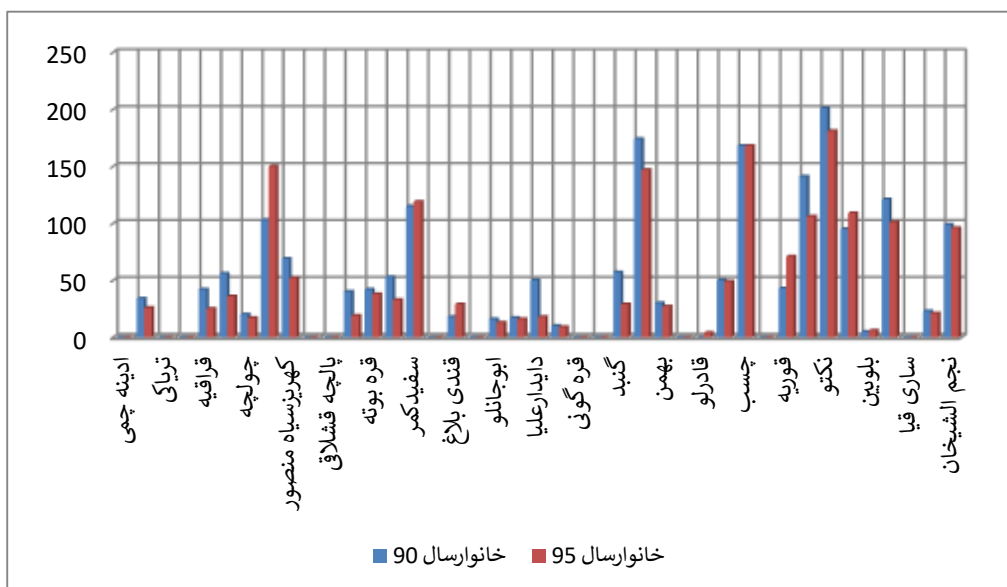
۲.۴۰	۷۱	۲.۸۸	۴۳	۳.۱۰	۴۰	۴.۴۷	۶۹	۴.۹۷	۷۹	۵.۰۰	۱۰۵	۵.۱۲	۸۸	قوریه
۳.۱۹	۱۰۶	۳.۱۹	۱۴۱	۴.۰۰	۱۳۷	۵.۳۶	۱۱۵	۵.۵۶	۱۲۶	۴.۸۰	۱۲۸	۴.۴۰	۱۱۷	قلقاتی
۳.۳۴	۱۸۱	۳.۳۴	۲۰۱	۴.۴۶	۱۴۶	۵.۵۹	۱۴۵	۵.۵۱	۱۴۳	۵.۴۰	۱۷۰	۴.۴۳	۱۵۵	نکتو
۲.۷۶	۱۰۹	۲.۷۰	۹۵	۲.۸۹	۷۵	۴.۳۷	۷۹	۵.۶۳	۸۴	۵.۱۹	۸۹	۵.۰۱	۷۴	ارکوبین
۱.۵۰	۶	۲.۰۰	۵	۲.۸۶	۲۳	۲.۶۳	۴۴	۳.۴۶	۶۲	۴.۱۲	۸۲	۵.۴۵	۸۸	بلوبین
۰.۳۵	۱۰۱	۲.۱۷	۱۲۱	۲.۳۱	۵۷	۲.۶۰	۴۸	۲.۹۶	۸۶	۴.۲۱	۱۱۹	۴.۰۹	۱۳۰	خوبین
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۱.۰۰	۱	۶.۲۵	۴	۶.۴۰	۵	۶.۲۰	۵	ساری قیا
۳.۰۰	۲۱	۳.۰۸	۲۳	۳.۳۸	۲۱	۴.۷۷	۲۲	۴.۷۰	۲۷	۴.۹۲	۲۷	۴.۵۷	۲۶	گرنه
۳.۱۸	۹۶	۳.۴۳	۹۹	۴.۳۶	۷۷	۵.۶۴	۷۶	۵.۳۴	۸۴	۵.۲۵	۱۱۷	۴.۷۹	۱۰۵	نجم الشیخان
۳.۰۲	۱۷۱۵	۲.۹۸	۱۸۹۲	۳.۷۷	۱۴۱۷	۵.۲۴	۱۶۵۶	۵.۱۹	۱۸۸۲	۵.۰۸	۲۵۱۲	۴.۷۰	۲۱۸۹	مجموع

جدول ۴۳. تغییرات بعد خانوار در روستاهای منظومه حلب از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نام آبادی	تغییرات بعد خانوار از ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵	تغییرات بعد خانوار از ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۵	تغییرات بعد خانوار از ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵
ادینه چمی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرمتلو	-۱.۲۴	-۲.۲۰	-۱.۱۲
تریکی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قنبر	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۰.۰۰	-۳.۱۷	-۱.۱۶
پاشاچای	-۱.۸۱	-۱.۷۰	-۰.۹۲
چولچه	-۱.۲۰	-۱.۷۹	-۰.۸۰
صایین	-۰.۸۷	-۱.۱۱	۰.۱۶
کهریزسیاه منصور	-۲.۵۱	-۳.۲۶	-۱.۰۹
یازل داش	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آق قیه	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
پالچه قشلاقی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
حاج قشلاق	-۱.۱۴	-۲.۱۱	-۱.۱۶
قره بوته	-۱.۶۱	-۲.۹۷	-۰.۶۴
چولچه قشلاق	-۱.۴۴	-۳.۶۶	۰.۰۰
سفیدکمر	-۱.۷۲	-۱.۹۴	-۰.۱۶
قنبرلک	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	-۱.۷۸	-۳.۳۸	-۱.۴۹
قوجالو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
ابوجانلو	-۰.۷۵	-۱.۹۷	۰.۳۲
دایدارسفلی	-۲.۷۸	-۲.۹۴	-۰.۸۳
دایدارعلیا	۰.۰۰	-۳.۶۱	-۰.۴۱
قره دوراخلوسفلی	-۳.۸۳	-۲.۲۳	-۰.۷۰
قره گونی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قویجوق سفلی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰

گنبد	-۲.۱۶	-۲.۸۷	-۰.۳۸
ینگى كندجامع السرا	-۲.۰۸	-۲.۳۶	-۱.۲۷
بهمن	-۱.۴۱	-۳.۲۸	-۰.۸۰
تاج الدين	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قادرلو	-۱.۱۶	-۱.۶۸	-۰.۸۰
قوشچى	-۲.۴۱	-۳.۴۱	-۱.۴۳
چسب	-۱.۱۴	-۱.۹۸	-۰.۶۰
جانقاجار	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوريه	-۲.۷۲	-۲.۰۷	-۰.۷۰
قلقاتى	-۱.۲۱	-۲.۱۷	-۰.۸۱
نكتو	-۱.۰۹	-۲.۲۵	-۱.۱۲
اركوپين	-۲.۲۵	-۱.۶۱	-۰.۱۳
بلوبين	-۳.۹۵	-۱.۱۳	-۱.۳۶
خوپين	-۳.۷۴	-۲.۲۵	-۱.۹۶
سارى قيا	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گرنه	-۱.۵۷	-۱.۷۷	-۰.۳۸
نجم الشیخان	-۱.۶۱	-۲.۴۶	-۱.۱۸
مجموع	-۱.۶۸	-۲.۲۲	-۰.۷۵

نمودار ۱۸. روند تغییرات خانوار در دهستان ایجرودپایین دوره های مختلف سرشماری

- ساختارهای آموزشی

امکانات آموزش تحصیلی، مذهبی و حرفه ای

به استناد بررسی های میدانی صورت گرفته، امکانات آموزشی موجود در سطح روستاها تنها محدود به آموزش تحصیلی در چهار مقطع آمادگی، ابتدایی، دوره اول متوسطه و دوره دوم متوسطه می باشد و هیچ گونه امکانات

آموزش حرفه ای در سطح روستاها وجود ندارد. همچنین لازم به ذکر است که امکانات آموزش مذهبی نیز تنها به برگزاری کلاسهای مذهبی و دوره قرآن در مساجد و پایگاه های بسیج منطقه محدود می گردد.

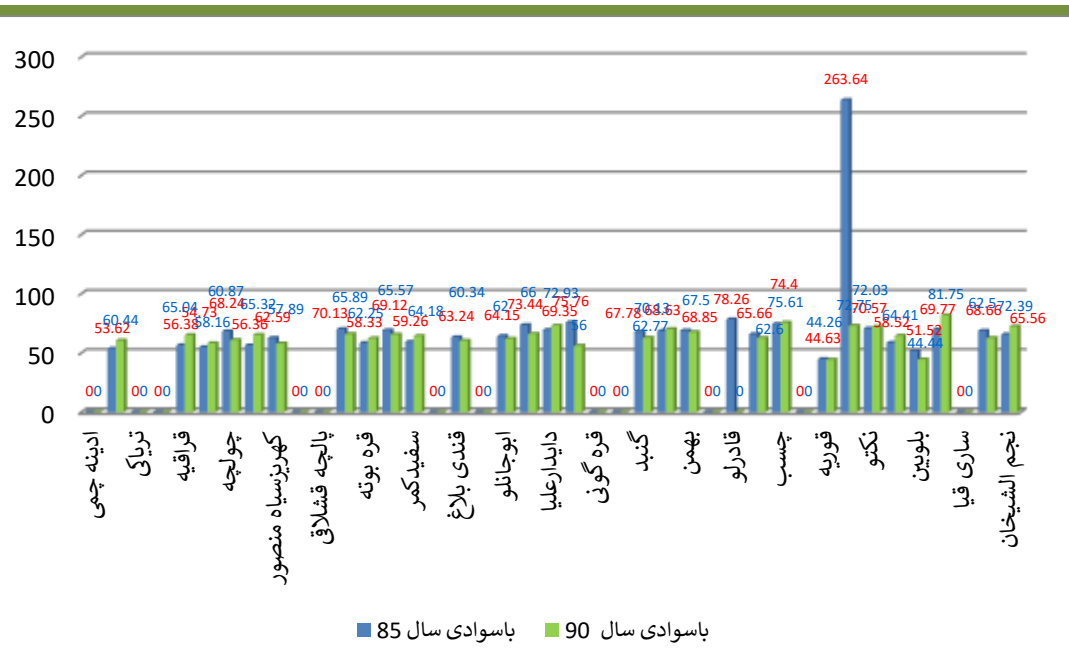
-سطح آموزش و سواد (با تاکید بر ساختهای سنی و جنسی)

طبق بررسی های به عمل آمده مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از مجموع جمعیت بالای ۶ سال روستاهای هدف مورد مطالعه در بخش حلب، در حدود ۶۷٫۸۲٪ با سواد می باشند که روستای خویین با ۸۱٫۷۵ درصد بیشترین درصد باسوادی و روستای قوریه با ۴۴٫۲۶ درصد کمترین میزان باسوادی در بین روستاهای هدف مورد مطالعه را دارند. جدول صفحه بعد وضعیت سواد در سطح روستاهای هدف را مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سه دوره سرشماری را نشان می دهد.

در یک بررسی دوره ای به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن طی دوره آماری ۱۵ ساله ۱۳۹۰-۱۳۷۵، میزان باسوادی در سطح روستاهای منطقه با نرخي در حدود ۱٫۰۵٪ رشد داشته است به طوریکه از ۵۷٪/۹۵ در سال ۱۳۷۵ به ۶۷٫۸۲٪ در سال ۱۳۹۰ رسیده است. از طرفی همانطور که در جداول قابل مشاهده می باشد میزان با سوادی در روستاهای کوچک به طور متوسط بالاتر از این میزان در روستاهای دیگر می باشد.

بررسی میزان باسوادی زنان و مردان در سطح روستاها، مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰ نشان دهنده فزونی با سوادی مردان نسبت به زنان می باشد به طوریکه مردان با متوسط نرخ با سوادی ۷۳٫۱۸٪، به میزان ۱۰٫۴۳٪ از متوسط نرخ باسوادی زنان بیشتر است. جداول ذیل نمایش دهنده وضعیت سواد و متوسط نرخ باسوادی زنان و مردان در دوره های سرشماری عمومی نفوس و مسکن از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰ می باشد

نمودار ۱۹. وضعیت سواد در روستاهای منظومه حلب، دهستان ایجرودپایین در دوره های سرشماری ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

جدول ۴۴. میزان باسوادی در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود، بخش حلب در دوره های آماری ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

۱۳۸۵									۱۳۷۵			نام آبادی
با سواد						بالای ۶ سال			با سواد		بالای ۶ سال	
میزان باسواد	کل	میزان باسواد	زن	میزان باسواد	مرد	کل	زن	مرد	میزان باسواد	تعداد		
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	ادینه چمی
۵۳.۶۲	۳۷	۵۱.۲۸	۲۰	۵۶.۶۷	۱۷	۶۹	۳۹	۳۰	۵۷.۰۰	۵۷	۱۰۰	آرمٹلو
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	تریاککی
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	جهان قبیر
۵۶.۳۸	۵۳	۵۱.۹۲	۲۷	۶۱.۹۰	۲۶	۹۴	۵۲	۴۲	۵۲.۴۳	۵۴	۱۰۳	قراقبه
۵۴.۷۳	۸۱	۵۳.۶۱	۵۲	۵۶.۸۶	۲۹	۱۴۸	۹۷	۵۱	۵۳.۲۸	۱۲۲	۲۲۹	پاشاچای
۶۸.۲۴	۵۸	۵۴.۷۶	۲۳	۸۱.۴۰	۳۵	۸۵	۴۲	۴۳	۵۷.۰۳	۷۳	۱۲۸	چولچه
۵۶.۳۶	۱۲۴	۵۴.۵۵	۷۲	۵۹.۰۹	۵۲	۲۲۰	۱۳۲	۸۸	۵۸.۴۳	۲۰۸	۳۵۶	صابین
۶۲.۵۹	۸۷	۶۳.۸۶	۵۳	۶۰.۷۱	۳۴	۱۳۹	۸۳	۵۶	۵۶.۹۸	۹۸	۱۷۲	کهریزسیاه منصور
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	یازل داش
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	آق قیه
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	پالچه قشلاقی
۷۰.۱۳	۱۰۸	۶۹.۶۲	۵۵	۷۰.۶۷	۵۳	۱۵۴	۷۹	۷۵	۶۰.۶۹	۲۱۰	۳۴۶	حاج قشلاق
۵۸.۳۳	۸۴	۵۶.۱۰	۴۶	۶۱.۲۹	۳۸	۱۴۴	۸۲	۶۲	۶۱.۲۳	۱۳۹	۲۲۷	قره بوته
۶۹.۱۲	۹۴	۶۱.۶۴	۴۵	۷۷.۷۸	۴۹	۱۳۶	۷۳	۶۳	۶۸.۷۹	۲۰۵	۲۹۸	چولچه قشلاق
۵۹.۲۶	۱۱۲	۵۵.۴۵	۵۶	۶۳.۶۴	۵۶	۱۸۹	۱۰۱	۸۸	۵۵.۸۳	۱۳۴	۲۴۰	سفیدکمر
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۵.۳۸	۴	۲۶	قنبرلک
۶۳.۲۴	۴۳	۶۳.۸۹	۲۳	۶۲.۵۰	۲۰	۶۸	۳۶	۳۲	۵۳.۹۳	۴۸	۸۹	قندی بلاغ
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قوجالو
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند
۶۴.۱۵	۳۴	۵۷.۱۴	۱۶	۷۲.۰۰	۱۸	۵۳	۲۸	۲۵	۵۳.۷۰	۲۹	۵۴	ابوجانلو
۷۳.۴۴	۴۷	۶۸.۷۵	۲۲	۷۸.۱۳	۲۵	۶۴	۳۲	۳۲	۶۰.۴۹	۴۹	۸۱	دایدارسفلی
۶۹.۳۵	۸۶	۶۹.۱۲	۴۷	۶۹.۶۴	۳۹	۱۲۴	۶۸	۵۶	۶۸.۳۳	۱۶۴	۲۴۰	دایدارعلیا
۷۵.۷۶	۲۵	۶۴.۷۱	۱۱	۸۷.۵۰	۱۴	۳۳	۱۷	۱۶	۷۱.۰۵	۲۷	۳۸	قره دوراخلوسفلی
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۳۸.۴۶	۱۰	۲۶	قره گونی
۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۶۷.۷۸	۶۱	۵۹.۰۹	۲۶	۷۶.۰۹	۳۵	۹۰	۴۴	۴۶	۶۶.۰۱	۱۶۷	۲۵۳	گنبد
۶۸.۶۳	۳۲۶	۶۴.۵۲	۱۶۰	۷۳.۱۳	۱۶۶	۴۷۵	۲۴۸	۲۲۷	۶۱.۳۲	۵۰۱	۸۱۷	ینگى کندجامع السرا

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

نام آبادی	۱۳۷۵			۱۳۸۵					
	با سواد		بالای ۶ سال	بالای ۶ سال			با سواد		
	تعداد	میزان باسوادی		مرد	زن	کل	مرد	میزان باسوادی	کل
بهمن	۱۲۰	۵۸.۸۲	۲۰۴	۵۸	۶۴	۱۲۲	۴۱	۷۰.۶۹	۸۴
تاج الدین	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰
قادرلو	۳۹	۵۴.۱۷	۷۲	۱۳	۱۰	۲۳	۱۱	۸۴.۶۲	۱۸
قوشچی	۱۴۲	۵۶.۸۰	۲۵۰	۷۰	۹۶	۱۶۶	۴۸	۶۸.۵۷	۱۰۹
چسب	۳۸۶	۶۲.۶۶	۶۱۶	۲۰۸	۲۵۳	۴۶۱	۱۶۲	۷۷.۸۸	۳۴۳
جانقاجار	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰
قوریه	۱۴۱	۵۳.۰۱	۲۶۶	۴۷	۷۴	۱۲۱	۲۱	۴۴.۶۸	۵۴
قلقاتی	۲۸۷	۵۵.۰۹	۵۲۱	۴۷	۷۴	۱۲۱	۱۴۷	۳۱۲.۷۷	۳۱۹
نکتو	۳۷۲	۵۵.۴۴	۶۷۱	۲۶۷	۳۱۴	۵۸۱	۲۰۲	۷۵.۶۶	۴۱۰
ارکوبین	۱۸۰	۵۶.۷۸	۳۱۷	۹۲	۱۱۳	۲۰۵	۶۰	۶۵.۲۲	۱۱۹
بلوبین	۴۰	۳۵.۷۱	۱۱۲	۲۸	۳۸	۶۶	۱۷	۶۰.۷۱	۳۴
خوبین	۴۹	۴۲.۹۸	۱۱۴	۶۰	۶۹	۱۲۹	۴۸	۸۰.۰۰	۹۰
ساری قیا	۰	۰.۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰
گرنه	۶۰	۶۴.۵۲	۹۳	۳۲	۳۵	۶۷	۲۵	۷۸.۱۳	۴۶
نجم الشیخان	۱۸۰	۵۱.۵۸	۳۴۹	۱۳۴	۱۶۸	۳۰۲	۹۲	۶۸.۶۶	۱۹۸
مجموع	۴۲۹۵	۵۷.۹۷	۷۴۰۹	۲۰۸۸	۲۵۶۱	۴۶۴۹	۱۵۸۰	۷۵.۶۷	۳۲۸۴

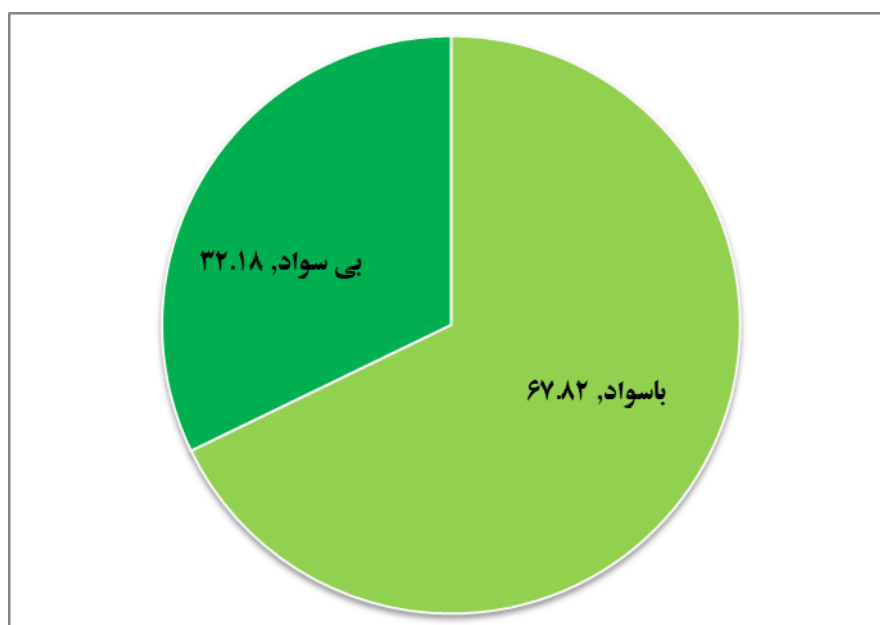
نام آبادی	۱۳۹۰								
	با سواد						بالای ۶ سال		
	مرد	زن	کل	مرد	میزان باسوادی	زن	کل	میزان باسوادی	تخ رشد میزان باسوادی طی دوره آماری ۷۵ تا ۹۰
ادینه چمی	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرمتلو	۴۲	۴۹	۹۱	۲۵	۵۹.۵۲	۳۰	۵۵	۶۱.۲۲	۰.۳۹
تریکی	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قبیر	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۶۱	۶۲	۱۲۳	۴۱	۶۷.۲۱	۳۹	۸۰	۶۲.۹۰	۱.۴۵
پاشاجای	۷۰	۷۱	۱۴۱	۴۹	۷۰.۰۰	۳۳	۸۲	۴۶.۴۸	۰.۵۹
چولچه	۳۶	۳۳	۶۹	۲۵	۶۹.۴۴	۱۷	۵۱.۵۲	۵۱.۵۲	۰.۴۴
صابین	۱۱۶	۱۳۲	۲۴۸	۸۲	۷۰.۶۹	۸۰	۱۶۲	۶۰.۶۱	۰.۷۵
کهریزسیاه منصور	۹۹	۱۱۰	۲۰۹	۶۲	۶۲.۶۳	۵۹	۱۲۱	۵۳.۶۴	۰.۱۱

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

نام آبادی	۱۳۹۰								
	با سواد						بالای ۶ سال		
	مرد	زن	کل	مرد	میزان باسوادی	زن	کل	میزان باسوادی	
یازل داش	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	نرخ رشد میزان باسوادی طی دوره آماری ۷۵ تا ۹۰
آق قیه	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	
پالچه قشلاقی	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	
حاج قشلاق	۶۵	۶۴	۱۲۹	۴۳	۶۶.۱۵	۴۲	۶۵.۶۳	۸۵	۶۵.۸۹
قره بوته	۷۸	۷۳	۱۵۱	۵۱	۶۵.۳۸	۴۳	۵۸.۹۰	۹۴	۶۲.۲۵
چولچه قشلاق	۶۷	۵۵	۱۲۲	۵۰	۷۴.۶۳	۳۰	۵۴.۵۵	۸۰	۶۵.۵۷
سفیدکمر	۱۳۶	۱۴۶	۲۸۲	۸۹	۶۵.۴۴	۹۲	۶۳.۰۱	۱۸۱	۶۴.۱۸
قنبرلک	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	۲۱	۳۷	۵۸	۱۲	۵۷.۱۴	۲۳	۶۲.۱۶	۳۵	۶۰.۳۴
قوجالو	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
ابوجانلو	۲۵	۲۵	۵۰	۱۸	۷۲.۰۰	۱۳	۵۲.۰۰	۳۱	۶۲.۰۰
دایدارسفلی	۲۵	۲۵	۵۰	۱۸	۷۲.۰۰	۱۵	۶۰.۰۰	۳۳	۶۶.۰۰
دایدارعلیا	۶۸	۶۵	۱۳۳	۵۰	۷۳.۵۳	۴۷	۷۲.۳۱	۹۷	۷۲.۹۳
قره دوراخلوسفلی	۱۴	۱۱	۲۵	۹	۶۴.۲۹	۵	۴۵.۴۵	۱۴	۵۶.۰۰
قره گونی	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قویجوق سفلی	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
گنبد	۷۳	۶۴	۱۳۷	۵۱	۶۹.۸۶	۳۵	۵۴.۶۹	۸۶	۶۲.۷۷
ینگى کندجامع السرا	۲۲۳	۲۴۹	۴۷۲	۱۶۹	۷۵.۷۸	۱۶۲	۶۵.۰۶	۳۳۱	۷۰.۱۳
بهمن	۴۵	۳۵	۸۰	۳۲	۷۱.۱۱	۲۲	۶۲.۸۶	۵۴	۶۷.۵۰
تاج الدین	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قادرلو	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قوشچی	۶۱	۷۰	۱۳۱	۴۴	۷۲.۱۳	۳۸	۵۴.۲۹	۸۲	۶۲.۶۰
چسب	۲۲۱	۲۳۰	۴۵۱	۱۸۲	۸۲.۳۵	۱۵۹	۶۹.۱۳	۳۴۱	۷۵.۶۱
جانقاجار	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قوریه	۵۴	۶۸	۱۲۲	۲۷	۵۰.۰۰	۲۷	۳۹.۷۱	۵۴	۴۴.۲۶
قلقاتی	۱۸۹	۲۲۲	۴۱۱	۱۵۰	۷۹.۳۷	۱۴۹	۶۷.۱۲	۲۹۹	۷۲.۷۵
نکتو	۲۸۸	۳۰۲	۵۹۰	۲۲۳	۷۷.۴۳	۲۰۲	۶۶.۸۹	۴۲۵	۷۲.۰۳
ارکوبین	۱۱۲	۱۲۴	۲۳۶	۸۰	۷۱.۴۳	۷۲	۵۸.۰۶	۱۵۲	۶۴.۴۱

نام آبادی	۱۳۹۰								
	با سواد						بالای ۶ سال		
	مرد	زن	کل	مرد	میزان باسوادی	زن	میزان باسوادی	کل	میزان باسوادی
بلوبین	۵	۴	۹	۳	۶۰.۰۰	۱	۲۵.۰۰	۴	۴۴.۴۴
خوبین	۱۲۵	۱۲۷	۲۵۲	۱۱۱	۸۸.۸۰	۹۵	۷۴.۸۰	۲۰۶	۸۱.۷۵
ساری قیا	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
گرنه	۳۲	۳۲	۶۴	۲۲	۶۸.۷۵	۱۸	۵۶.۲۵	۴۰	۶۲.۵۰
نجم الشیخان	۱۴۳	۱۵۴	۲۹۷	۱۰۷	۷۴.۸۳	۱۰۸	۷۰.۱۳	۲۱۵	۷۲.۳۹
مجموع	۲۴۹۴	۲۶۳۹	۵۱۳۳	۱۸۲۵	۷۳.۱۸	۱۶۵۶	۶۲.۷۵	۳۴۸۱	۶۷.۸۲

نمودار ۲۰. وضعیت باسوادی روستاهای منطقه

- ساختار اقتصادی

- اشتغال و فعالیت

طبق بررسی‌های به عمل آمده مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از مجموع جمعیت فعال اقتصادی استان زنجان در حدود ۴,۰۹٪ نفر در شهرستان ایجرود می‌باشند. همچنین میزان فعالیت در شهرستان ایجرود ۴۱,۱۳ درصد بوده که حدود ۱,۰۲ درصد بیشتر از نرخ فعالیت استان می‌باشد. از سوی دیگر با بررسی نرخ اشتغال در سطح استان و شهرستان نتیجه می‌گردد که شهرستان ایجرود با متوسط نرخ اشتغال ۹۵,۲۸ درصد در سال ۱۳۹۰، حدود ۶ درصد بیشتر از نرخ اشتغال استان زنجان می‌باشد.

جدول ۴۵. میزان فعالیت و اشتغال در استان زنجان و شهرستان ایجرود - سال ۱۳۹۰

نرخ فعالیت	میزان اشتغال	نسبت به استان	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	نسبت به استان	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال						
						نسبت به استان	مجموع	نسبت به استان	بیکار	نسبت به استان	شاغل	
۴۰.۱۱	۸۹.۱۱	-	۸۵۸۴۵۵	-	۵۱۴۰۸۷	-	۳۴۴۳۶۸	-	۳۷۵۱۷	-	۳۰۶۸۵۱	استان زنجان
۴۱.۱۳	۹۵.۲۸	۳.۷۳	۳۲۰۰۰	۳.۶۶	۱۸۸۳۸	۳.۸۲	۱۳۱۶۲	۱.۶۶	۶۲۱	۴.۰۹	۱۲۵۴۱	شهرستان ایجرود

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از مجموع جمعیت ۳۲۰۰۰ نفری بالای ۱۰ سال در شهرستان ایجرود، ۱۳۱۶۲ نفر فعال اقتصادی و ۱۸۸۳۸ نفر غیر فعال می باشند به عبارت دیگر نرخ فعالیت در شهرستان ایجرود در این سال برابر با ۴۱،۱۳٪ برآورد می گردد این درحالی است که در سطح شهرستان ایجرود ۱۲۵۴۱ نفر شاغل و ۶۲۱ نفر بیکار وجود دارد که نرخ اشتغال محاسبه شده برابر ۹۵،۲۸٪ می باشد، شهرستان ایجرود ۴،۰۹٪ از شاغلان استان را به خود اختصاص داده است.

با این مقدمه، در ادامه به بررسی وضعیت فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود در بخش حلب پرداخته می شود.

از میان ۴۱ روستای مورد مطالعه، روستاهای صابین، کهریزسیاه منصور، حاج قشلاق، قندی بلاغ، قره دوراخلوسفلی، قوشچی، اکوین و بلوبین با نرخ اشتغال ۱۰٪ دارای بیشترین اشتغال بوده و روستاهای آمتلو، قراقیه، پاشاجای، چولچه، قره بوتنه، چولچه قشلاق، سفیدکمر، ابوجانلو، دایدارسغلی، گنبد، ینگن کندجامع السرا، چسب، قوریه، نکتو، خویین و نجم الشیخان نرخ اشتغال بالای ۹۰٪ داشته اند و روستای گرنه با نرخ اشتغال ۸۶،۲۱٪ کمترین اشتغال در سطح منطقه را داشته است.

جدول ۴۶. میزان فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود - سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

سال ۱۳۸۵							سال ۱۳۷۵							نام آبادی
نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
				مجموع	بیکار	شاغل					مجموع	بیکار	شاغل	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ادینه چمی
۶۲.۶۹	۱۰۰.۰۰	۶۷	۲۵	۴۲	۰	۴۲	۳۹.۵۱	۷۵.۰۰	۸۱	۴۹	۳۲	۸	۲۴	آرمتلو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ترباک
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جهان قنبر
۴۴.۹۴	۹۵.۰۰	۸۹	۴۹	۴۰	۲	۳۸	۳۹.۰۸	۸۸.۲۴	۸۷	۵۳	۳۴	۴	۳۰	قراقیه
۵۶.۱۲	۱۰۰.۰۰	۱۳۹	۶۱	۷۸	۰	۷۸	۳۲.۱۱	۸۵.۲۵	۱۹۰	۱۲۹	۶۱	۹	۵۲	پاشاجای
۴۸.۷۸	۱۰۰.۰۰	۸۲	۴۲	۴۰	۰	۴۰	۴۶.۷۹	۸۸.۲۴	۱۰۹	۵۸	۵۱	۶	۴۵	چولچه
۴۱.۵۱	۱۰۰.۰۰	۲۱۲	۱۲۴	۸۸	۰	۸۸	۳۹.۸۷	۸۲.۵۴	۳۱۶	۱۹۰	۱۲۶	۲۲	۱۰۴	صابین

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال ۱۳۸۵							سال ۱۳۷۵							نام آبادی
نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
				مجموع	بیکار	شاغل					مجموع	بیکار	شاغل	
۶۱.۰۷	۱۰۰.۰۰	۱۳۱	۵۱	۸۰	۰	۸۰	۳۹.۱۹	۷۹.۳۱	۱۴۸	۹۰	۵۸	۱۲	۴۶	کهریزسیاه منصور
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	یازل داش
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	آق قیه
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	پالچه قشلاقی
۵۹.۱۵	۹۷.۶۲	۱۴۲	۵۸	۸۴	۲	۸۲	۳۷.۵۰	۹۵.۳۷	۲۸۸	۱۸۰	۱۰۸	۵	۱۰۳	حاج قشلاق
۵۷.۸۹	۱۰۰.۰۰	۱۳۳	۵۶	۷۷	۰	۷۷	۳۷.۸۹	۹۱.۶۷	۱۹۰	۱۱۸	۷۲	۶	۶۶	قره بوته
۵۲.۸۰	۱۰۰.۰۰	۱۲۵	۵۹	۶۶	۰	۶۶	۴۲.۱۳	۹۲.۵۲	۲۵۴	۱۴۷	۱۰۷	۸	۹۹	چولچه قشلاق
۶۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۱۸۰	۷۲	۱۰۸	۰	۱۰۸	۴۴.۶۵	۸۹.۵۸	۲۱۵	۱۱۹	۹۶	۱۰	۸۶	سفیدکمر
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۸.۴۶	۱۰۰.۰۰	۲۶	۱۶	۱۰	۰	۱۰	قنبرلک
۶۵.۰۰	۱۰۰.۰۰	۶۰	۲۱	۳۹	۰	۳۹	۳۱.۶۵	۱۰۰.۰۰	۷۹	۵۴	۲۵	۰	۲۵	قندی بلاغ
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوجالو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند
۵۴.۹۰	۱۰۰.۰۰	۵۱	۲۳	۲۸	۰	۲۸	۲۸.۸۹	۱۰۰.۰۰	۴۵	۳۲	۱۳	۰	۱۳	ابوجانلو
۵۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۵۸	۲۹	۲۹	۰	۲۹	۲۴.۶۴	۱۰۰.۰۰	۶۹	۵۲	۱۷	۰	۱۷	دایدارسقلی
۴۸.۶۷	۱۰۰.۰۰	۱۱۳	۵۸	۵۵	۰	۵۵	۴۲.۹۳	۹۰.۵۹	۱۹۸	۱۱۳	۸۵	۸	۷۷	دایدارعلیا
۵۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۳۰	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۳۵.۲۹	۱۰۰.۰۰	۳۴	۲۲	۱۲	۰	۱۲	قره دوراخلوسقلی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۸.۵۷	۱۰۰.۰۰	۲۱	۱۵	۶	۰	۶	قره گوئی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۵۰.۵۷	۱۰۰.۰۰	۸۷	۴۳	۴۴	۰	۴۴	۳۴.۴۷	۹۲.۹۶	۲۰۶	۱۳۵	۷۱	۵	۶۶	گنبد
۵۰.۹۰	۹۹.۱۲	۴۴۶	۲۱۹	۲۲۷	۲	۲۲۵	۳۸.۴۴	۹۶.۰۱	۷۱۸	۴۴۲	۲۷۶	۱۱	۲۶۵	ینگى کندجامع السرا
۶۰.۳۶	۱۰۰.۰۰	۱۱۱	۴۴	۶۷	۰	۶۷	۲۷.۵۴	۹۵.۶۵	۱۶۷	۱۲۱	۴۶	۲	۴۴	بهمن
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تاج الدین
۷۶.۱۹	۱۰۰.۰۰	۲۱	۵	۱۶	۰	۱۶	۳۴.۵۵	۱۰۰.۰۰	۵۵	۳۶	۱۹	۰	۱۹	قادرلو
۴۲.۵۰	۱۰۰.۰۰	۱۶۰	۹۲	۶۸	۰	۶۸	۳۰.۵۴	۹۰.۳۲	۲۰۳	۱۴۱	۶۲	۶	۵۶	قوشچی
۴۸.۱۳	۱۰۰.۰۰	۴۲۸	۲۲۲	۲۰۶	۰	۲۰۶	۳۹.۰۷	۹۲.۸۹	۵۴۰	۳۲۹	۲۱۱	۱۵	۱۹۶	چسب
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جانقاجار
۴۴.۵۴	۱۰۰.۰۰	۱۱۹	۶۶	۵۳	۰	۵۳	۳۴.۶۳	۹۵.۰۰	۲۳۱	۱۵۱	۸۰	۴	۷۶	قوریه
۴۸.۴۸	۱۰۰.۰۰	۴۲۷	۲۲۰	۲۰۷	۰	۲۰۷	۳۷.۰۵	۹۳.۹۸	۴۴۸	۲۸۲	۱۶۶	۱۰	۱۵۶	قلقاتی

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

سال ۱۳۸۵							سال ۱۳۷۵							نام آبادی
نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله وبیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله وبیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
				مجموع	بیکار	شاغل					مجموع	بیکار	شاغل	
۴۸.۰۵	۹۹.۶۱	۵۳۹	۲۸۰	۲۵۹	۱	۲۵۸	۳۸.۳۱	۹۴.۵۰	۵۶۹	۳۵۱	۲۱۸	۱۲	۲۰۶	نکتو
۳۰.۴۱	۱۰۰.۰۰	۱۹۴	۱۳۵	۵۹	۰	۵۹	۳۷.۰۱	۹۲.۳۱	۲۸۱	۱۷۷	۱۰۴	۸	۹۶	ارکوبین
۳۹.۳۹	۱۰۰.۰۰	۶۶	۴۰	۲۶	۰	۲۶	۳۰.۱۹	۱۰۰.۰۰	۱۰۶	۷۴	۳۲	۰	۳۲	بلوبین
۲۵.۴۱	۸۷.۱۰	۱۲۲	۹۱	۳۱	۴	۲۷	۲۷.۷۸	۱۰۰.۰۰	۱۰۸	۷۸	۳۰	۰	۳۰	خوبین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۱	۱	۰	۰	۰	ساری قیا
۳۴.۳۸	۹۰.۹۱	۶۴	۴۲	۲۲	۲	۲۰	۲۴.۶۸	۱۰۰.۰۰	۷۷	۵۸	۱۹	۰	۱۹	گرنه
۳۹.۵۷	۱۰۰.۰۰	۲۷۸	۱۶۸	۱۱۰	۰	۱۱۰	۳۶.۶۱	۹۷.۲۲	۲۹۵	۱۸۷	۱۰۸	۳	۱۰۵	نجم الشیخان
۴۸.۴۴	۹۹.۴۳	۴۶۷۴	۲۴۱۰	۲۲۶۴	۱۳	۲۲۵۱	۳۷.۰۶	۹۲.۶۱	۶۳۵۵	۴۰۰۰	۲۳۵۵	۱۷۴	۲۱۸۱	مجموع

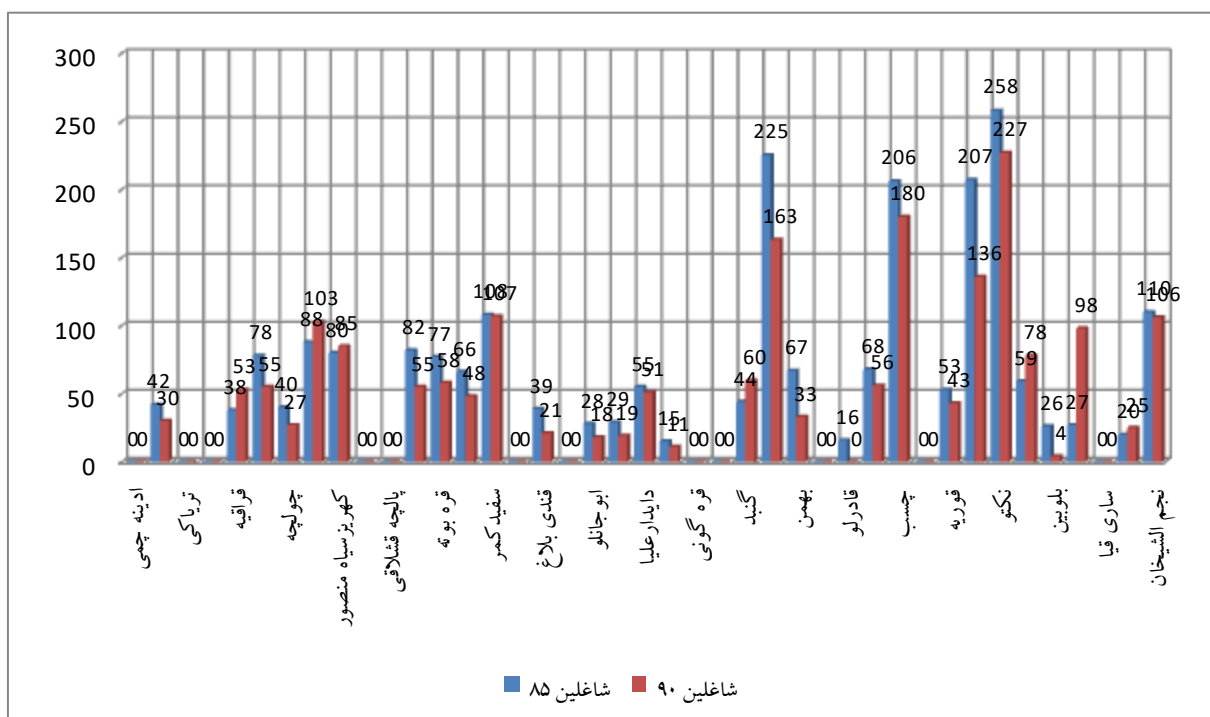
جدول ۴۷. میزان فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود - سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

میانگین نرخ فعالیت سه دوره	میانگین نرخ اشتغال سه دوره	سال ۱۳۹۰							نام آبادی
		نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله وبیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
						مجموع	بیکار	شاغل	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ادینه چمی
۴۶.۶۷	۹۰.۵۹	۳۷.۸۰	۹۶.۷۷	۸۲	۵۱	۳۱	۱	۳۰	آرمتلو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تریکی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جهان قبیر
۴۳.۸۰	۹۳.۷۹	۴۷.۳۷	۹۸.۱۵	۱۱۴	۶۰	۵۴	۱	۵۳	قراقیه
۴۳.۰۳	۹۴.۴۹	۴۰.۸۸	۹۸.۲۱	۱۳۷	۸۱	۵۶	۱	۵۵	پاشاچای
۴۶.۴۴	۹۴.۸۹	۴۳.۷۵	۹۶.۴۳	۶۴	۳۶	۲۸	۱	۲۷	چولچه
۴۲.۰۶	۹۴.۱۸	۴۴.۷۸	۱۰۰.۰۰	۲۳۰	۱۲۷	۱۰۳	۰	۱۰۳	صاین
۴۷.۸۰	۹۳.۱۰	۴۳.۱۵	۱۰۰.۰۰	۱۹۷	۱۱۲	۸۵	۰	۸۵	کهریزسیاه منصور
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	یازل داش
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	آق قیه
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	پالچه قشلاقی
۴۷.۲۵	۹۷.۶۶	۴۵.۰۸	۱۰۰.۰۰	۱۲۲	۶۷	۵۵	۰	۵۵	حاج قشلاق
۴۵.۸۸	۹۶.۶۶	۴۱.۸۴	۹۸.۳۱	۱۴۱	۸۲	۵۹	۱	۵۸	قره بوته
۴۶.۳۳	۹۴.۹۴	۴۴.۰۷	۹۲.۳۱	۱۱۸	۶۶	۵۲	۴	۴۸	چولچه قشلاق
۴۹.۵۲	۹۵.۰۴	۴۳.۹۲	۹۵.۵۴	۲۵۵	۱۴۳	۱۱۲	۵	۱۰۷	سفیدکمر
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قنبرلک
۴۴.۹۴	۱۰۰.۰۰	۳۸.۱۸	۱۰۰.۰۰	۵۵	۳۴	۲۱	۰	۲۱	قندی بلاغ
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوجالو

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

میانگین نرخ فعالیت سه دوره	میانگین نرخ اشتغال سه دوره	سال ۱۳۹۰							نام آبادی
		نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله وبیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
						مجموع	بیکار	شاغل	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند
۴۲.۰۰	۹۸.۲۵	۴۲.۲۲	۹۴.۷۴	۴۵	۲۶	۱۹	۱	۱۸	ابوجانلو
۳۹.۳۷	۹۸.۳۳	۴۳.۴۸	۹۵.۰۰	۴۶	۲۶	۲۰	۱	۱۹	دایدارسفلی
۴۶.۰۰	۹۲.۸۴	۴۶.۴۰	۸۷.۹۳	۱۲۵	۶۷	۵۸	۷	۵۱	دایدارعلیا
۴۵.۱۰	۱۰۰.۰۰	۵۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۲۲	۱۱	۱۱	۰	۱۱	قره دوراخلوسفلی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قره گونی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۴۵.۱۴	۹۵.۵۷	۵۰.۳۹	۹۳.۷۵	۱۲۷	۶۳	۶۴	۴	۶۰	گنبد
۴۳.۳۶	۹۵.۹۲	۴۰.۷۴	۹۲.۶۱	۴۳۲	۲۵۶	۱۷۶	۱۳	۱۶۳	ینگى کندجامع السرا
۴۵.۹۷	۹۴.۹۵	۵۰.۰۰	۸۹.۱۹	۷۴	۳۷	۳۷	۴	۳۳	بهمن
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تاج الدین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قادرلو
۳۹.۲۸	۹۶.۷۷	۴۴.۸۰	۱۰۰.۰۰	۱۲۵	۶۹	۵۶	۰	۵۶	قوشچی
۴۴.۰۳	۹۶.۰۴	۴۴.۸۹	۹۵.۲۴	۴۲۱	۲۳۲	۱۸۹	۹	۱۸۰	چسب
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جانقاجار
۳۹.۲۸	۹۶.۱۶	۳۸.۶۶	۹۳.۴۸	۱۱۹	۷۳	۴۶	۳	۴۳	قوریه
۴۲.۲۷	۹۴.۱۰	۴۱.۲۹	۸۸.۳۱	۳۷۳	۲۱۹	۱۵۴	۱۸	۱۳۶	قلقاتی
۴۳.۷۶	۹۵.۸۴	۴۴.۹۲	۹۳.۴۲	۵۴۱	۲۹۸	۲۴۳	۱۶	۲۲۷	نکتو
۳۳.۸۸	۹۷.۴۴	۳۴.۲۱	۱۰۰.۰۰	۲۲۸	۱۵۰	۷۸	۰	۷۸	ارکوبین
۳۸.۰۱	۱۰۰.۰۰	۴۴.۴۴	۱۰۰.۰۰	۹	۵	۴	۰	۴	بلوبین
۳۱.۳۰	۹۴.۷۱	۴۰.۷۳	۹۷.۰۳	۲۴۸	۱۴۷	۱۰۱	۳	۹۸	خوبین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ساری قیا
۳۵.۰۳	۹۲.۳۷	۴۶.۰۳	۸۶.۲۱	۶۳	۳۴	۲۹	۴	۲۵	گرنه
۳۹.۴۲	۹۵.۹۴	۴۲.۰۹	۹۰.۶۰	۲۷۸	۱۶۱	۱۱۷	۱۱	۱۰۶	نجم الشیخان
۴۲.۸۲	۹۵.۶۰	۴۲.۹۶	۹۴.۷۵	۴۷۹۱	۲۷۳۳	۲۰۵۸	۱۰۸	۱۹۵۰	مجموع

نمودار ۲۱. وضعیت تعداد شاغلین در روستاهای هدف دهستان ایجرود پایین در دوره های سرشماری ۱۳۸۵ و ۹۰

با بررسی نرخ اشتغال زنان و مردان روستاهای منظومه حلب در سال ۱۳۸۵ (در سرشماری سال ۱۳۹۰ آمار زنان و مردان شاغل و بیکار ارائه نشده است) نتیجه می گردد که متوسط نرخ اشتغال برای مردان در حدود ۱ درصد کمتر از رقم متناظر آن برای زنان می باشد به عبارت دیگر از مجموع جمعیت فعال اقتصادی مرد در حدود ۹۹,۲۱٪ و از جمعیت فعال اقتصادی زن در حدود ۱۰۰,۰۰٪ شاغل می باشند. تعداد ۲۳ روستا با نرخ اشتغال مردان ۱۰۰,۰۰٪. بیشترین اشتغال مردان و روستای خویین با ۸۶,۶۷٪ کمترین نرخ اشتغال مردان را به خود اختصاص داده است. از سوی دیگر متوسط نرخ فعالیت مردان در منطقه به استناد آمار سال ۱۳۸۵، برابر با ۷۸,۲۴٪ برآورد گردیده است و متوسط نرخ فعالیت زنان در منطقه در حدود ۲۴,۱۳٪ می باشد. روستای خویین با ۵۰,۸۵٪ کمترین و گنبد با ۹۰,۹۱٪ نرخ فعالیت بیشترین نرخ فعالیت را در بین مردان، و روستای گرنه با صفر درصد کمترین و روستای قادرلو با ۶۶,۶۷٪ بیشترین نرخ فعالیت را در میان زنان دارد.

جدول ۴۸. میزان فعالیت و اشتغال زنان و مردان در روستاهای منظومه حلب در سال ۱۳۸۵

نام آبادی	۱۳۸۵											
	جمعیت فعال مردان			جمعیت غیر فعال مرد	جمعیت مرد ۱۰ ساله و بیشتر	نرخ اشتغال مردان	جمعیت فعال زنان			جمعیت غیر فعال زن	جمعیت زن ۱۰ ساله و بیشتر	نرخ اشتغال زنان
	شاغل مرد	بیکار مرد	مجموع				شاغل زن	بیکار زن	مجموع			
آدینه چمی	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰
آرماتلو	۲۶	۰	۲۶	۴	۳۰	۱۰۰,۰۰	۱۶	۰	۱۶	۲۱	۳۷	۴۳,۲۴
تریکی	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰
جهان قبیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰
قراقیه	۳۴	۲	۳۶	۴	۴۰	۹۴,۴۴	۴	۰	۴	۴۵	۴۹	۸,۱۶
پاشاچای	۳۸	۰	۳۸	۱۰	۴۸	۱۰۰,۰۰	۴۰	۰	۴۰	۵۱	۹۱	۴۳,۹۶

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

۱۳۸۵														نام آبادی
نرخ فعالیت زنان	نرخ اشتغال زنان	جمعیت زن ۱۰ ساله وبیشتر	جمعیت غیر فعال زن	جمعیت فعال زنان			نرخ فعالیت مردان	نرخ اشتغال مردان	جمعیت مرد ۱۰ ساله وبیشتر	جمعیت غیر فعال مرد	جمعیت فعال مردان			
				مجموع	بیکار زن	شاغل زن					مجموع	بیکار مرد	شاغل مرد	
۵۰۰	۱۰۰.۰۰	۴۰	۳۸	۲	۰	۲	۹۰.۴۸	۱۰۰.۰۰	۴۲	۴	۳۸	۰	۳۸	چولچه
۱۳.۴۹	۱۰۰.۰۰	۱۲۶	۱۰۹	۱۷	۰	۱۷	۸۲.۵۶	۱۰۰.۰۰	۸۶	۱۵	۷۱	۰	۷۱	صایین
۴۶.۱۵	۱۰۰.۰۰	۷۸	۴۲	۳۶	۰	۳۶	۸۳.۰۲	۱۰۰.۰۰	۵۳	۹	۴۴	۰	۴۴	کهریزسیاه منصور
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	یازل داش
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	آق قیه
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	پالچه قشلاقی
۳۶.۸۴	۱۰۰.۰۰	۷۶	۴۸	۲۸	۰	۲۸	۸۴.۸۵	۹۶.۴۳	۶۶	۱۰	۵۶	۲	۵۴	حاج قشلاق
۳۹.۷۴	۱۰۰.۰۰	۷۸	۴۷	۳۱	۰	۳۱	۸۳.۶۴	۱۰۰.۰۰	۵۵	۹	۴۶	۰	۴۶	قره بوته
۲۴.۶۴	۱۰۰.۰۰	۶۹	۵۲	۱۷	۰	۱۷	۸۷.۵۰	۱۰۰.۰۰	۵۶	۷	۴۹	۰	۴۹	چولچه قشلاق
۳۵.۴۸	۱۰۰.۰۰	۹۳	۶۰	۳۳	۰	۳۳	۸۶.۲۱	۱۰۰.۰۰	۸۷	۱۲	۷۵	۰	۷۵	سفیدکمر
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قنبرلک
۴۸.۵۷	۱۰۰.۰۰	۳۵	۱۸	۱۷	۰	۱۷	۸۸.۰۰	۱۰۰.۰۰	۲۵	۳	۲۲	۰	۲۲	قندی بلاغ
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوجالو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند
۳۲.۱۴	۱۰۰.۰۰	۲۸	۱۹	۹	۰	۹	۸۲.۶۱	۱۰۰.۰۰	۲۳	۴	۱۹	۰	۱۹	ابوجانلو
۲۰.۶۹	۱۰۰.۰۰	۲۹	۲۳	۶	۰	۶	۷۹.۳۱	۱۰۰.۰۰	۲۹	۶	۲۳	۰	۲۳	دایدارسفلی
۱۱.۸۶	۱۰۰.۰۰	۵۹	۵۲	۷	۰	۷	۸۸.۸۹	۱۰۰.۰۰	۵۴	۶	۴۸	۰	۴۸	دایدارعلیا
۷.۱۴	۱۰۰.۰۰	۱۴	۱۳	۱	۰	۱	۸۷.۵۰	۱۰۰.۰۰	۱۶	۲	۱۴	۰	۱۴	قره دوراخلوسفلی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قره گونی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۹.۳۰	۱۰۰.۰۰	۴۳	۳۹	۴	۰	۴	۹۰.۹۱	۱۰۰.۰۰	۴۴	۴	۴۰	۰	۴۰	گنبد
۲۴.۸۹	۱۰۰.۰۰	۲۳۷	۱۷۸	۵۹	۰	۵۹	۸۰.۳۸	۹۸.۸۱	۲۰۹	۴۱	۱۶۸	۲	۱۶۶	ینگى کندجامع السرا
۳۹.۶۶	۱۰۰.۰۰	۵۸	۳۵	۲۳	۰	۲۳	۸۳.۰۲	۱۰۰.۰۰	۵۳	۹	۴۴	۰	۴۴	بهمن
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تاج الدین
۶۶.۶۷	۱۰۰.۰۰	۹	۳	۶	۰	۶	۸۳.۳۳	۱۰۰.۰۰	۱۲	۲	۱۰	۰	۱۰	قادرلو
۲۳.۶۶	۱۰۰.۰۰	۹۳	۷۱	۲۲	۰	۲۲	۶۸.۶۶	۱۰۰.۰۰	۶۷	۲۱	۴۶	۰	۴۶	قوشچی
۲۳.۱۸	۱۰۰.۰۰	۲۳۳	۱۷۹	۵۴	۰	۵۴	۷۷.۹۵	۱۰۰.۰۰	۱۹۵	۴۳	۱۵۲	۰	۱۵۲	چسب
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جانقاجار
۲۰.۵۵	۱۰۰.۰۰	۷۳	۵۸	۱۵	۰	۱۵	۸۲.۶۱	۱۰۰.۰۰	۴۶	۸	۳۸	۰	۳۸	قوریه
۲۸.۳۳	۱۰۰.۰۰	۲۴۰	۱۷۲	۶۸	۰	۶۸	۷۴.۳۳	۱۰۰.۰۰	۱۸۷	۴۸	۱۳۹	۰	۱۳۹	قلقاتی
۲۴.۹۱	۱۰۰.۰۰	۲۸۵	۲۱۴	۷۱	۰	۷۱	۷۴.۰۲	۹۹.۴۷	۲۵۴	۶۶	۱۸۸	۱	۱۸۷	نکتو
۷.۲۷	۱۰۰.۰۰	۱۱۰	۱۰۲	۸	۰	۸	۶۰.۷۱	۱۰۰.۰۰	۸۴	۳۳	۵۱	۰	۵۱	ارکوبین
۷.۸۹	۱۰۰.۰۰	۳۸	۳۵	۳	۰	۳	۸۲.۱۴	۱۰۰.۰۰	۲۸	۵	۲۳	۰	۲۳	بلوبین
۱.۵۹	۱۰۰.۰۰	۶۳	۶۲	۱	۰	۱	۵۰.۸۵	۸۶.۶۷	۵۹	۲۹	۳۰	۴	۲۶	خوبین
۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ساری قیا

نام آبادی	۱۳۸۵											
	جمعیت فعال مردان			جمعیت غیر فعال مرد	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	نرخ اشتغال مردان	نرخ فعالیت مردان	جمعیت فعال زنان			جمعیت غیر فعال زن	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر
	شاغل مرد	بیکار مرد	مجموع					شاغل زن	بیکار زن	مجموع		
گرنه	۲۰	۲	۲۲	۸	۳۰	۹۰.۹۱	۷۳.۳۳	۰	۰	۰	۳۴	۳۴
نجم الشیخان	۸۷	۰	۸۷	۳۵	۱۲۲	۱۰۰.۰۰	۷۱.۳۱	۲۳	۰	۲۳	۱۳۳	۱۵۶
مجموع	۱۶۳۰	۱۳	۱۶۴۳	۴۵۷	۲۱۰۰	۹۹.۲۱	۷۸.۲۴	۶۲۱	۰	۶۲۱	۱۹۵۳	۲۵۷۴

بار تکفل

بار تکفل خالص یا 'نسبت بستگی خالص' نشان دهنده بار حقیقی جمعیتی و اقتصادی است که از نظر تأمین زندگی افراد غیرشاغل بر دوش افراد شاغل جامعه قرار دارد. بار تکفل خالص از طریق تقسیم جمعیت غیرشاغل بر جمعیت شاغل به دست می‌آید. در منظومه حلب روستای بلوبین با بار تکفل ۱,۵۰ نفر برای هر شاغل کمترین بار تکفل و روستای قلقاتی با ۲,۳۱ نفر برای هر شاغل بیشترین بار تکفل در سال ۱۳۹۰ را داراست و متوسط بار تکفل برای روستاهای منطقه در سال ۱,۹۰، ۱۳۹۰، نفر می باشد.

جدول ۴۹. بار تکفل در روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

نام آبادی	۱۳۷۵			۱۳۸۵			۱۳۹۰			بار تکفل متوسط سه دوره
	جمعیت	شاغل	بار تکفل	جمعیت	شاغل	بار تکفل	جمعیت	شاغل	بار تکفل	
ادینه چمی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرماتلو	۱۱۷	۲۴	۳.۸۸	۷۶	۴۲	۰.۸۱	۹۸	۳۰	۲.۲۷	۲.۳۲
ترياکي	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قبیر	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۱۲۴	۳۰	۳.۱۳	۱۰۴	۳۸	۱.۷۴	۱۳۷	۵۳	۱.۵۸	۲.۱۵
پاشاچای	۲۶۰	۵۲	۴.۰۰	۱۵۹	۷۸	۱.۰۴	۱۴۶	۵۵	۱.۶۵	۲.۲۳
چولچه	۱۴۲	۴۵	۲.۱۶	۹۰	۴۰	۱.۲۵	۷۲	۲۷	۱.۶۷	۱.۶۹
صایین	۳۹۵	۱۰۴	۲.۸۰	۲۴۷	۸۸	۱.۸۱	۲۷۶	۱۰۳	۱.۶۸	۲.۰۹
کهریزسیاه منصور	۱۹۳	۴۶	۳.۲۰	۱۵۰	۸۰	۰.۸۸	۲۲۴	۸۵	۱.۶۴	۱.۹۰
یازل داش	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آق قیه	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
پالچه قشلاقی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
حاج قشلاق	۴۲۱	۱۰۳	۳.۰۹	۱۶۶	۸۲	۱.۰۲	۱۴۲	۵۵	۱.۵۸	۱.۹۰
قره بوته	۲۶۳	۶۶	۲.۹۸	۱۵۷	۷۷	۱.۰۴	۱۶۱	۵۸	۱.۷۸	۱.۹۳
چولچه قشلاق	۴۲۱	۹۹	۳.۲۵	۰	۶۶	-۱.۰۰	۱۳۶	۴۸	۱.۸۳	۱.۳۶
سفیدکمر	۲۷۲	۸۶	۲.۱۶	۲۰۶	۱۰۸	۰.۹۱	۳۰۶	۱۰۷	۱.۸۶	۱.۶۴
قنبرلک	۳۰	۱۰	۲.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	۱۰۷	۲۵	۳.۲۸	۷۲	۳۹	۰.۸۵	۶۳	۲۱	۲.۰۰	۲.۰۴
قوجالو	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰

نام آبادی	۱۳۷۵			۱۳۸۵			۱۳۹۰			بارتکفل متوسط سه دوره
	جمعیت	شاغل	بارتکفل	جمعیت	شاغل	بارتکفل	جمعیت	شاغل	بارتکفل	
کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
ابوجانلو	۶۴	۱۳	۳.۹۲	۶۰	۲۸	۱.۱۴	۵۶	۱۸	۲.۱۱	۲.۳۹
دایدارسفلی	۹۵	۱۷	۴.۵۹	۶۹	۲۹	۱.۳۸	۵۵	۱۹	۱.۸۹	۲.۶۲
دایدارعلیا	۲۷۳	۷۷	۲.۵۵	۱۴۲	۵۵	۱.۵۸	۱۴۱	۵۱	۱.۷۶	۱.۹۶
قره دوراخلوسفلی	۴۹	۱۲	۳.۰۸	۳۷	۱۵	۱.۴۷	۳۰	۱۱	۱.۷۳	۲.۰۹
قره گونی	۳۵	۶	۴.۸۳	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قویجوق سفلی	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گنبد	۳۰۱	۶۶	۳.۵۶	۱۰۶	۴۴	۱.۴۱	۱۵۷	۶۰	۱.۶۲	۲.۲۰
ینگى کندجامع السرا	۹۱۱	۲۶۵	۲.۴۴	۵۲۳	۲۲۵	۱.۳۲	۵۱۵	۱۶۳	۲.۱۶	۱.۹۷
بهمن	۲۵۴	۴۴	۴.۷۷	۱۲۸	۶۷	۰.۹۱	۸۷	۳۳	۱.۶۴	۲.۴۴
تاج الدین	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قادرلو	۹۱	۱۹	۳.۷۹	۲۴	۱۶	۰.۵۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوشچی	۳۰۷	۵۶	۴.۴۸	۱۷۹	۶۸	۱.۶۳	۱۴۴	۵۶	۱.۵۷	۲.۵۶
چسب	۷۰۷	۱۹۶	۲.۶۱	۵۰۸	۲۰۶	۱.۴۷	۵۱۶	۱۸۰	۱.۸۷	۱.۹۸
جانقاجار	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوریه	۳۰۹	۷۶	۳.۰۷	۱۲۴	۵۳	۱.۳۴	۱۲۴	۴۳	۱.۸۸	۲.۱۰
قلقاتی	۶۱۷	۱۵۶	۲.۹۶	۵۴۹	۲۰۷	۱.۶۵	۴۵۰	۱۳۶	۲.۳۱	۲.۳۱
نکتو	۸۱۱	۲۰۶	۲.۹۴	۶۵۲	۲۵۸	۱.۵۳	۶۷۲	۲۲۷	۱.۹۶	۲.۱۴
ارکوبین	۳۴۶	۹۶	۲.۶۰	۲۱۷	۵۹	۲.۶۸	۲۵۷	۷۸	۲.۲۹	۲.۵۳
بلوبین	۱۱۶	۳۲	۲.۶۳	۶۶	۲۶	۱.۵۴	۱۰	۴	۱.۵۰	۱.۸۹
خوین	۱۲۵	۳۰	۳.۱۷	۱۳۲	۲۷	۳.۸۹	۲۶۳	۹۸	۱.۶۸	۲.۹۱
ساری قیا	۱	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گرنه	۱۰۵	۱۹	۴.۵۳	۷۱	۲۰	۲.۵۵	۷۱	۲۵	۱.۸۴	۲.۹۷
نجم الشیخان	۴۲۹	۱۰۵	۳.۰۹	۳۳۶	۱۱۰	۲.۰۵	۳۴۰	۱۰۶	۲.۲۱	۲.۴۵
مجموع	۸۶۹۱	۲۱۸۱	۲.۹۸	۵۳۵۰	۲۲۵۱	۱.۳۸	۵۶۴۹	۱۹۵۰	۱.۹۰	۲.۰۹

– انواع فعالیتهای اقتصادی

– بررسی وضعیت فعالیت در بخش های مختلف

وضعیت اقتصادی هر روستائی بر نوع فعالیتی که در روستا انجام می پذیرد ارتباط مستقیم دارد به همین دلیل برای این که بتوان وضعیت اقتصادی یک منظومه را بررسی نمود نیاز هست که فعالیت هایی که در آن منظومه انجام می پذیرد را آنالیز نمود. (با توجه به عدم پاسخگویی سازمان جهاد کشاورزی استان در این بند به آمار اخذ شده از سرشماری های عمومی نفوذ و مسکن استناد می گردد و این بند پس از اعلام نظر سازمان مذکور تکمیل خواهد شد.)

الف- ویژگیهای فعالیت کشاورزی

باتوجه به مطالعات انجام شده، معیشت اصلی روستاهای منظومه از طریق زراعت و دامداری تامین می شود. براساس آمار سال ۱۳۹۰ و بنا به بررسی های مشاور شاغلین در بخش کشاورزی در حدود ۱۲۷۱ نفر می باشد که از کل جمعیت شاغل در منظومه ۷۱،۱۲ درصد در این بخش اقتصادی مشغول فعالیت می باشند.

عمده ترین محصولات تولیدی منظومه در بخش کشاورزی گندم، جو، یونجه، ذرت و ... می باشد. سرانه بیولوژیک هر یک از روستاها پس از اخذ استعلام جهاد کشاورزی بررسی خواهد شد.

فعالیت های دامپروری نیز عمدتاً به شکل سنتی بوده و عمده محصولات دامی شامل کره، شیر، ماست و سایر فرآورده های لبنی می باشد. شیوه دامداری در ناحیه عمدتاً به صورت سنتی و به اشکالی چون دامداری دهقانی^۳، چوپانی می باشد. شیوه تعلیف در دامداری های دهقانی به صورت چرای آزاد دام در مراتع داخل یا حاشیه منظومه، استفاده از پس چرا و علوفه محلی (عمدتاً در فصول گرم) و تعلیف دستی در فصل سرد سال می باشد.

میزان تولید فرآورده های دامی (پس از اخذ پاسخ استعلام مربوطه صورت خواهد گرفت).

ب- ویژگیهای فعالیتهای صنعتی

کشاورزی اگرچه از مشخصه های بارز کارکرد روستاهای منظومه محسوب می شود لیکن در کنار این فعالیت اگر مشاغل دیگر نیز وجود داشته باشد می تواند در رونق اقتصادی و افزایش درآمد روستائیان کمک شایان توجهی بنماید. در روستاهای متوسط و کوچک منظومه رکن اساسی در اقتصاد خانوارها زراعت و دامداری می باشد ولی در روستاهای بزرگ اطراف در کنار این شغل افرادی از اهالی روستاها در فعالیت های صنعتی نیز مشغول به کار می باشند بر اساس آمار سرشماری سال ۱۳۹۰ از مجموع شاغلین منظومه ۳۶۵ نفر یعنی ۲۰،۴۳ درصد در حوزه فعالیت های صنعتی مشغول می باشند.

ج- ویژگی های فعالیت های خدماتی

در هر روستایی برای رفاه ساکنین اهالی روستا، نیاز به وجود خدمات ویژه ای می باشد. بررسی ها و نتایج حاصل از برداشت های میدانی و سرشماری سال ۱۳۹۰ نشان از آن دارد که در سطح منظومه، ۱۵۱ نفر که ۸،۴۵ از کل شاغلین منظومه را شامل می شود در این بخش اقتصادی فعالیت می کنند.

در جدول ذیل اطلاعات مربوط به وضعیت تعداد شاغلین در گروه های اصلی اقتصادی ارائه شده است. همانگونه که در جدول مشخص شده است فعالیت های صنعتی و خدماتی بیشتر در روستاهایی واقع شده است که عملکرد ناحیه ای و منطقه ای دارند، با توجه به اینکه روستاهای منظومه حلب عمدتاً در رده ی متوسط و کوچک قرار گرفته اند لذا بیشتر نیازهای صنعتی و خدماتی را از شهر حلب و روستاهای بزرگ بخش مرکزی و شهرستان بیجار تامین می کنند.

^۱ - این اصطلاحات بر گرفته از کتاب "مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران" دکتر مسعود مهدوی (ص ۱۹۰) می باشد

جدول ۵۰. تعداد و سهم هر یک از فعالیت‌های اقتصادی در سطح روستاها

نام آبادی	کشاورزی	درصد	صنعت	شاغلان در گروه فعالیت				درصد	جمع	شاغلین	درصد از کل روستاها
				خدمات	درصد						
ادینه چمی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرمئلو	۲۳	۱.۸۱	۶	۱	۲۰.۰۰	۱.۶۴	۶	۷۶.۶۷	۳۰	۳.۳۳	۱.۶۸
تریایکی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قبیور	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۲۴	۱.۸۹	۲۴	۳	۴۷.۰۶	۶.۵۸	۲۴	۴۷.۰۶	۵۱	۵.۸۸	۲.۸۵
پاشاچای	۳۳	۲.۶۰	۱۶	۶	۲۹.۰۹	۴.۳۸	۱۶	۶۰.۰۰	۵۵	۱۰.۹۱	۳.۰۸
چولچه	۲۲	۱.۷۳	۴	۰	۱۵.۳۸	۱.۱۰	۴	۸۴.۶۲	۲۶	۰.۰۰	۱.۴۵
صایین	۵۰	۳.۹۳	۴۸	۵	۴۶.۶۰	۱۳.۱۵	۴۸	۴۸.۵۴	۱۰۳	۴.۸۵	۵.۷۶
کهریزسیاه منصور	۵	۰.۳۹	۴	۳	۳۳.۳۳	۱.۱۰	۴	۴۱.۶۷	۱۲	۲۵.۰۰	۰.۶۷
یازل داش	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آق قیه	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
پالچه قشلاقی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
حاج قشلاق	۴۶	۳.۶۲	۶	۳	۱۰.۹۱	۱.۶۴	۶	۸۳.۶۴	۵۵	۵.۴۵	۳.۰۸
قره بوته	۲۸	۲.۲۰	۲۵	۳	۴۴.۴۴	۶.۸۵	۲۵	۵۰.۰۰	۵۶	۵.۳۶	۳.۱۳
چولچه قشلاق	۴۳	۳.۳۸	۳	۲	۶.۲۵	۰.۸۲	۳	۸۹.۵۸	۴۸	۴.۱۷	۲.۶۹
سفیدکمر	۸۱	۶.۳۷	۱۷	۸	۱۶.۰۴	۴.۶۶	۱۷	۷۶.۴۲	۱۰۶	۷.۵۵	۵.۹۳
قنبرلک	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوجالو	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
کارخانه آجر سفال ینگى کند	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
ابوجانلو	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
دایدارسغلی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
دایدارعلیا	۴۰	۳.۱۵	۹	۲	۱۷.۶۵	۲.۴۷	۹	۷۸.۴۳	۵۱	۳.۹۲	۲.۸۵
قره دوراخلوسغلی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قره گوئی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قویجوق سفلی	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گنبد	۴۵	۳.۵۴	۸	۶	۱۳.۵۶	۲.۱۹	۸	۷۶.۲۷	۵۹	۱۰.۱۷	۳.۳۰
ینگى کندجامع السرا	۱۲۲	۹.۶۰	۱۶	۲۳	۹.۹۴	۴.۳۸	۱۶	۷۵.۷۸	۱۶۱	۱۴.۲۹	۹.۰۱
بهمن	۲۸	۲.۲۰	۲	۳	۶.۰۶	۰.۵۵	۲	۸۴.۸۵	۳۳	۹.۰۹	۱.۸۵
تاج الدین	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قادرلو	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوشچی	۴۲	۳.۳۰	۹	۵	۱۶.۰۷	۲.۴۷	۹	۷۵.۰۰	۵۶	۸.۹۳	۳.۱۳
چسب	۱۲۲	۹.۶۰	۳۰	۲۷	۱۶.۷۶	۸.۲۲	۳۰	۶۸.۱۶	۱۷۹	۱۵.۰۸	۱۰.۰۲
جانقاجار	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوریه	۴۰	۳.۱۵	۱	۲	۲.۳۳	۰.۲۷	۱	۹۳.۰۲	۴۳	۴.۶۵	۲.۴۱
قلقانی	۱۱۳	۸.۸۹	۱۱	۱۲	۸.۰۹	۳.۰۱	۱۱	۸۳.۰۹	۱۳۶	۸.۸۲	۷.۶۱
نکتو	۱۵۶	۱۲.۲۷	۵۲	۱۸	۲۳.۰۱	۱۴.۲۵	۵۲	۶۹.۰۳	۲۲۶	۷.۹۶	۱۲.۶۵
ارکوبین	۵۲	۴.۰۹	۱۷	۴	۲۳.۲۹	۴.۶۶	۱۷	۷۱.۲۳	۷۳	۵.۴۸	۴.۰۹
بلوبین	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
خوبین	۷۳	۵.۷۴	۱۳	۱۱	۱۳.۴۰	۳.۵۶	۱۳	۷۵.۲۶	۹۷	۱۱.۳۴	۵.۴۳
ساری قیا	۰	۰.۰۰	۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گرنه	۲۲	۱.۷۳	۳	۰	۱۲.۰۰	۰.۸۲	۳	۸۸.۰۰	۲۵	۰.۰۰	۱.۴۰

۵۹۳	۱۰۶	۳۷۷	۲۶۵	۴	۳۸۶۸	۱۱۲۳	۴۱	۵۷۵۵	۴۸۰	۶۱	نجم الشیخان
۱۰۰۰۰	۱۷۸۷	۸۴۵	۱۰۰۰۰	۱۵۱	۲۰۴۳	۱۰۰۰۰	۳۶۵	۷۱۱۲	۱۰۰۰۰	۱۲۷۱	

- ساختار سیاسی-مدیریتی

- نهادهای رسمی مدیریت محلی

مدیریت و اداره روستاهای منطقه در سالهای گذشته در دست مالکین بزرگ بوده است که به آنها ارباب می‌گفتند. معمولاً بزرگ مالکین منطقه از اهالی عشایر بوده‌اند. این وضعیت تا سال ۱۳۴۲ (اصلاحات ارضی) ادامه پیدا می‌کند و اداره روستاها دست کدخدا باقی می‌ماند. انجام اصلاحات اراضی این نوع مدیریت و مالکیت روستاها را از هم پاشید و به تدریج ابعاد دخالت دولت در امور اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و رفاهی افزایش یافت. بعد از اصلاحات ارضی زمین‌های کشاورزی روستا بین کشاورزان صاحب نسق تقسیم شد و دولت برای اداره روستا انجمن ده انتخاب نمود، این انجمن با رای مردم و به مدت ۳ سال انتخاب می‌شد. با پیروزی انقلاب اسلامی تقریباً مدیریت دولتی و غیردولتی وارد روستاها شد، در بخش دولتی سازمانهایی مثل وزارت جهاد کشاورزی، بنیاد مسکن و فرمانداری‌ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم نمایندگانی در امر مدیریت روستاها جهت مشارکت و نظارت داشتند. در بخش نیمه دولتی از همان اوایل انقلاب اسلامی شوراهای اسلامی در روستاها تشکیل شد و اداره روستاها به دست شورای اسلامی افتاد.

در حال حاضر اداره روستاها بیشتر توسط دهیاری یا زیر نظر بخشداری صورت می‌گیرد. وضعیت روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب به قرار جدول ذیل می‌باشد.

جدول ۵۱. وضعیت دهیاران در منظومه حلب

بخش	زن	مرد	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	سایر	کمتر از ۵۰۰	۵۰۱-۱۰۰۰	۱۵۰۰-۵۰۱	۲۰۰۰-۵۰۱	بیش از ۲۰۰۰	جمع دهیار	جمع دهیار
حلب	۲	۱۳	۱	۱۱	۲	۱	-	-	۱۲	۳	-	-	-	۱۵	۱۵

روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب ذیل ارائه شده است، شایان ذکر مدیریت روستا با هماهنگی ادارات ذیربط بر عهده آنها می‌باشد.

جدول ۵۲. روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب

دهستان	روستا	دهستان	روستا
ایجرودپائین	نجم الشیخان	ایجرودپائین	ارکونین
ایجرودپائین	قلقانی	ایجرودپائین	خونین
ایجرودپائین	نکتو	ایجرودپائین	سفیدکمر
ایجرودپائین	ینگ کندی جامع السرا	ایجرودپائین	چسب
ایجرودپائین	صایین	-	-

- وضعیت زیرساختها در منطقه

برق ، گاز و آب									مشخصات جغرافیایی	
ارتباطات و حمل و نقل										
دسترسی به ایستگاه راه آهن	دسترسی به وسیله نقلیه عمومی	دسترسی به روزنامه و مجله	سامانه تصفیه آب	آب لوله کشی	گاز لوله کشی	انرژی نو (خورشیدی، بادی و...)	موتور برق دیزلی	شبکه سراسری برق		
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ارکوئین	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	بلوبین	ایجرودپائین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	خوئین	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	ساری قیا	ایجرودپائین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	سفیدکمر	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	.	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	قنبرلک	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	قندی بلاغ	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	قوجالو	ایجرودپائین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	قوریه	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	گرنه	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	بهمن	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	تاج الدین	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	قادرلو	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	قوشچی	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	جانقاچار	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	چسب	ایجرودپائین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	نجم الشیخان	ایجرودپائین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	قلقاتی	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	نکتو	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ابوجانلو	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دایدارسفلی	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دایدارعلیا	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	قره دوراخلسفلی	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	.	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	قره گونی	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	قویجوق سفلی	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	گنبذ	ایجرودپائین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	چولچه قشلاق	ایجرودپائین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ینگى کندجامع السرا	ایجرودپائین
.	.	.	.	.	.	.	.	.	کارخانه آجر سفال ینگى کند	ایجرودپائین

مشخصات جغرافیایی		برق ، گاز و آب							ارتباطات و حمل و نقل		
		شبکه سراسری برق	موتور برق دیزلی	انرژی نو (خورشیدی، بادی و...)	گاز لوله کشی	آب لوله کشی	سامانه تصفیه آب	دسترسی به روزنامه و مجله	دسترسی به وسیله نقلیه عمومی	دسترسی به ایستگاه راه آهن	
ایجرودپائین	ادینه چمی	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	۹	ندارد	ندارد	۰	۰
ایجرودپائین	آرمتلو	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	۹	ندارد	ندارد	۰	ندارد
ایجرودپائین	تریکی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپائین	جهان قبیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپائین	قراقیه	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	۰	ندارد
ایجرودپائین	پاشاچای	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	۹	ندارد	دارد	ندارد	ندارد
ایجرودپائین	پالچه قشلاقی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپائین	چولچه	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	۰	ندارد	ندارد	۰	ندارد
ایجرودپائین	حاج قشلاق	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد
ایجرودپائین	صایین	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد
ایجرودپائین	قره بوته	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
ایجرودپائین	کهریزسیاه منصور	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	۰	ندارد	دارد	ندارد	ندارد
ایجرودپائین	یازل داش	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپائین	آق قیه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

ادامه جدول ۵۳. وضعیت زیرساخت های روستاهای هدف شهرستان ایجرود

شهر / دهستان	آبادی	ارتباط دارد / ندارد	تلفن خانگی (زمان بهره برداری قبل از سال ۹۳-۸۶)	تلفن موبایل روستایی (زمان بهره برداری از سال ۹۳-۸۶)	کوه نور (زمان بهره برداری از سال ۹۳-۸۹)	همراه اول (زمان بهره برداری از سال ۸۷-۹۷)	ایرانسل (زمان بهره برداری از سال ۸۷-۹۷)	رایتل (در بخش روستایی فعالیت ندارد)	الحاقیه های وب (زمان بهره برداری شهری، ۹۸)	ارتباط تلفن ثابت در برنامه توسعه های - وب (زمان بهره برداری شهری، ۹۷)	ارتباط تلفن ثابت در برنامه توسعه های - وب (سال ۹۶)	اینترنت پرسرعت فاز اول (زمان بهره برداری شهری، ۹۸)	اینترنت پرسرعت فاز دوم (زمان بهره برداری شهری، ۹۸)	اینترنت ثابت	دفتر ارتباط روستایی	توسعه دستگاه خودپرداز روستایی در سال ۹۶
حلب	حلب	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰
ایجرودپایین	ابوجانلو(س)	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰
ایجرودپایین	ادینه چمی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپایین	ارکوبین	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰
ایجرودپایین	آرمتلو	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰
ایجرودپایین	آق قیه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپایین	بلوبین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرودپایین	بهمن	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰

توسعه دستگاه خودپرداز روستایی در سال ۹۶	دفتر ارتباط روستایی	اینترنت ثابت	اینترنت پرسرعت فایر دوم (زمان بهره برداری شهری، ۹۸)	اینترنت پرسرعت فاز اول (زمان بهره برداری شهری، ۹۶)	ارتباط تلفن ثابت در برنامه توسعه های - وب (زمان بهره برداری شهری، ۹۷)	ارتباط تلفن ثابت های - وب (زمان بهره برداری شهری، ۹۸)	الحاقیه های وب (زمان بهره برداری شهری، ۹۸)	رایتل (در بخش روستایی فعالیت ندارد)	ایرانسل (زمان بهره برداری از سال ۸۷-۹۷)	همراه اول (زمان بهره برداری از سال ۸۷-۹۷)	کوه نور (زمان بهره برداری از سال ۸۹-۹۳)	تلفن موبایل روستایی (زمان بهره برداری از سال ۸۶-۹۳)	تلفن خانگی (زمان بهره برداری قبل از سال ۸۶)	ارتباط دارد / ندارد	آبادی	شهر / دهستان
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	پاشاچای	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	پالچه قشلاقی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تاج الدین	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تریکی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جانقاجار	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جهان قنبر	ایجرودپایین
۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۱	چسب	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	چولچه	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	چولچه قشلاق	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	حاج قشلاق	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۱	خوین	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	دایدارسغلی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	دایدارعلیا	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	ساری قیا	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	سفیدکمر	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	صاین	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	قادرلو	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	قراقیه	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	قره بوته	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	قره دوراخلوسغلی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	قره گونی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	قلقاتی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	قنبرلک	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	قندی بلاغ	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوجالو	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	قوریه	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	قوشچی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	قویجوق سفلی	ایجرودپایین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگ	ایجرودپایین

توسعه دستگاه خودپرداز روستایی در سال ۹۶	دفتر ارتباط روستایی	اینترنت ثابت	اینترنت پرسرعت فایر دوم (زمان بهره برداری شهریور ۹۸)	اینترنت پرسرعت فاز اول (زمان بهره برداری شهریور ۹۸)	ارتباط تلفن ثابت در برنامه توسعه های - وب (زمان بهره برداری شهریور ۹۷)	ارتباط تلفن ثابت های - وب (زمان بهره برداری شهریور ۹۸)	الحاقیه های وب (زمان بهره برداری شهریور ۹۸)	رایتل (در بخش روستایی فعالیت ندارد)	ایرانسل (زمان بهره برداری از سال ۸۷ - ۹۷)	همراه اول (زمان بهره برداری از سال ۸۷ - ۹۷)	کوه نور (زمان بهره برداری از سال ۸۹ - ۹۳)	تلفن موبایل روستایی (زمان بهره برداری از سال ۸۶ - ۹۳)	تلفن خانگی (زمان بهره برداری قبل از سال ۸۶)	ارتباط دارد / ندارد	آبادی	شهر / دهستان
															کند	
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	کهریزسیاه منصور	ایجرودپائین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	گرنه	ایجرودپائین
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	گنبد	ایجرودپائین
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	نجم الشیخان	ایجرودپائین
۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱	نکتو	ایجرودپائین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	یازل داش	ایجرودپائین
۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱	ینگى کندجامع السرا	ایجرودپائین

جدول ۵۴. وضعیت ایستگاه پمپاژ آب به تفکیک روستا

نام دهستان	نام روستا	کد روستا	تعداد ایستگاه پمپاژ در مدار	حجم ایستگاه پمپاژ در مدار - مترمکعب در روز
ایجرودپائین	چولچه قشلاق	۲۳۵۷۳۴	۲	۵۱۸
ایجرودپائین	صایین	۲۳۵۶۵۱	۱	۲۵۹
ایجرودپائین	قره بوته	۲۳۵۶۵۴	۱	۳۴۶
ایجرودپائین	قندی بلاغ	۲۳۵۷۶۵	۱	
ایجرودپائین	قوریه	۲۳۵۷۶۷	۱	
ایجرودپائین	نکتو	۲۳۶۰۱۹	۱	۲۵۹
ایجرودپائین	ینگى کندجامع السرا	۲۳۵۷۸۴	۱	۵۱۸

جدول ۵۵. مشخصات شناسنامه ای روستاها

دهستان	ردیف	کد روستا	روستا	وضعیت برخورداری روستا	تحت پوشش شرکت
ایجرودپائین	۱	۲۳۴۳۶۲	ابوجانلو	*	*
ایجرودپائین	۲	۲۳۵۷۲۰	ارکونین	*	*
ایجرودپائین	۳	۲۳۵۲۸۲	ارموتلو	*	*
ایجرودپائین	۴	۲۳۵۷۲۳	بلوبین	*	*
ایجرودپائین	۵	۲۳۴۳۷۲	بهمین	*	*
ایجرودپائین	۶	۲۳۵۶۳۸	پاشاچای	*	*
ایجرودپائین	۷	۲۳۵۷۳۳	چسب	*	*
ایجرودپائین	۸	۲۳۵۶۴۳	چولچه	*	*
ایجرودپائین	۹	۲۳۵۷۳۴	چولچه قشلاق	*	*

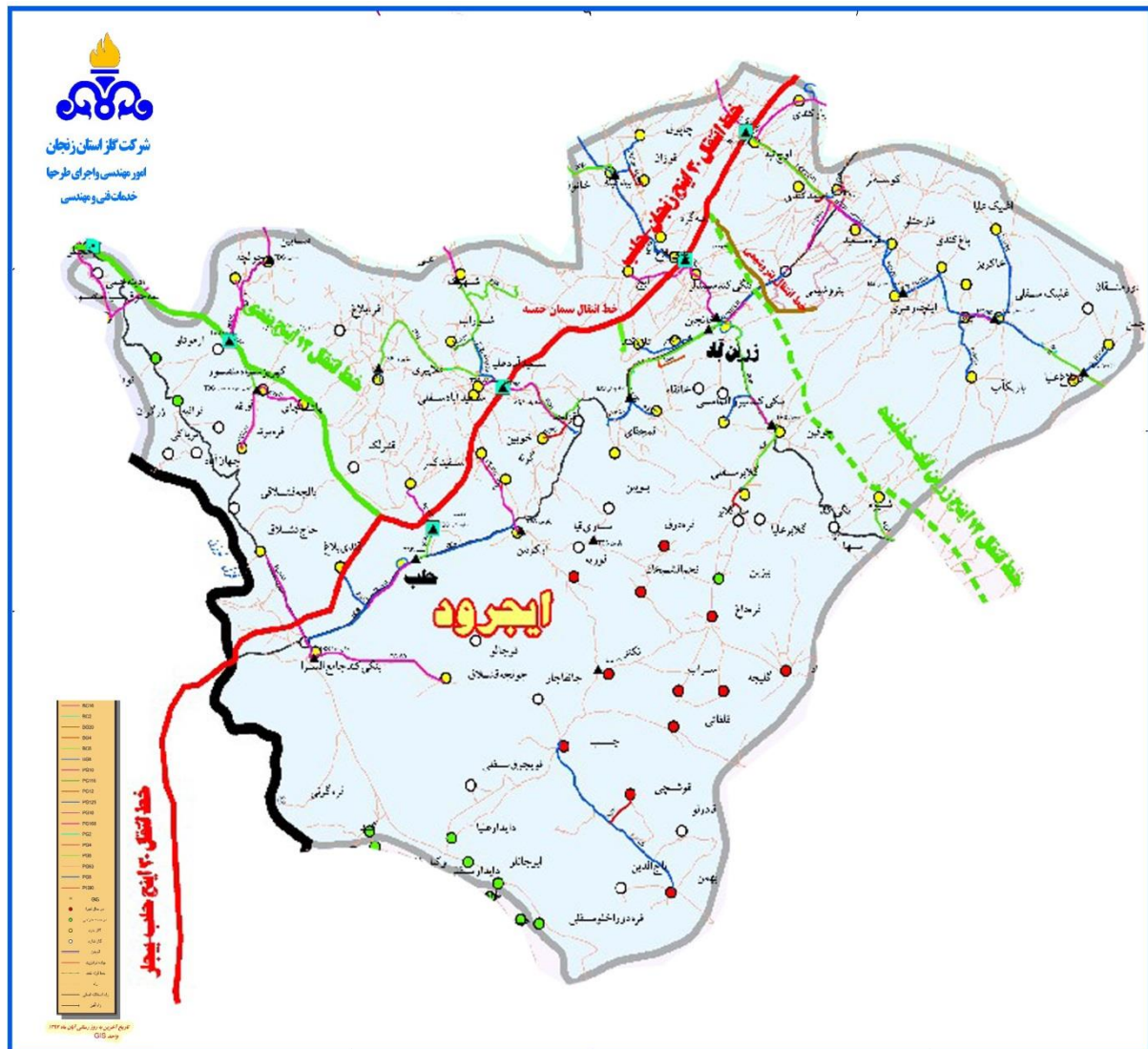
ایجرودپائین	۱۰	۲۳۵۶۴۴	حاج قشلاق	*				*
ایجرودپائین	۱۱	۲۳۵۷۴۰	خوئین		*			*
ایجرودپائین	۱۲	۲۳۴۳۸۷	دایدارسغلی		*			*
ایجرودپائین	۱۳	۲۳۴۳۸۸	دایدارعلیا		*			*
ایجرودپائین	۱۴	۲۳۵۷۴۸	سفیدکمر	*				*
ایجرودپائین	۱۵	۲۳۵۶۵۱	صایین		*			*
ایجرودپائین	۱۶	۲۳۴۳۹۹	قادرلو			*		*
ایجرودپائین	۱۷	۲۳۵۳۳۲	قراقیه	*				*
ایجرودپائین	۱۸	۲۳۵۶۵۴	قره بوته	*				*
ایجرودپائین	۱۹	۲۳۴۴۰۲	قره دوراخلوسغلی		*			*
ایجرودپائین	۲۰	۲۳۴۴۰۵	قره گنی			*		*
ایجرودپائین	۲۱	۲۳۵۹۸۲	قلقاتی		*			*
ایجرودپائین	۲۲	۲۳۵۷۶۵	قندی بلاغ			*		*
ایجرودپائین	۲۳	۲۳۵۷۶۷	قوریه		*			*
ایجرودپائین	۲۴	۲۳۴۴۰۷	قوشچی	*				*
ایجرودپائین	۲۵	۲۳۵۶۶۰	کهریزسیاه منصور	*				*
ایجرودپائین	۲۶	۲۳۵۷۷۳	گرنه		*			*
ایجرودپائین	۲۷	۲۳۴۴۱۷	گنبد	*				*
ایجرودپائین	۲۸	۲۳۵۷۸۱	نجم الشیخان	*				*
ایجرودپائین	۲۹	۲۳۶۰۱۹	نکتو		*			*
ایجرودپائین	۳۰	۲۳۵۷۸۴	ینگی کندجامع السرا	*				*

جدول ۵۶. مخازن آب به تفکیک روستا

نام دهستان	نام روستا	کد روستا	تعداد مخازن در مدار	حجم مخازن در مدار - مترمکعب
ایجرودپائین	ابوجانلو	۲۳۴۳۶۲	۱	۳۰
ایجرودپائین	ارکوئین	۲۳۵۷۲۰	۱	
ایجرودپائین	بهمن	۲۳۴۳۷۲	۱	۶۰
ایجرودپائین	چولچه قشلاق	۲۳۵۷۳۴	۱	۷۵
ایجرودپائین	حاج قشلاق	۲۳۵۶۴۴	۱	۱۰۰
ایجرودپائین	دایدارسغلی	۲۳۴۳۸۷	۱	۵۰
ایجرودپائین	دایدارعلیا	۲۳۴۳۸۸	۱	۱۰۰
ایجرودپائین	سفیدکمر	۲۳۵۷۴۸	۱	۱۰۰
ایجرودپائین	صایین	۲۳۵۶۵۱	۱	۱۵۰
ایجرودپائین	قراقیه	۲۳۵۳۳۲	۱	۳۰
ایجرودپائین	قره بوته	۲۳۵۶۵۴	۱	۶۰
ایجرودپائین	قره دوراخلوسغلی	۲۳۴۴۰۲	۱	۲۰
ایجرودپائین	قلقاتی	۲۳۵۹۸۲	۱	۲۵۰
ایجرودپائین	قوریه	۲۳۵۷۶۷	۱	
ایجرودپائین	گنبد	۲۳۴۴۱۷	۱	۵۰

۱۱۰	۱	۲۳۵۷۸۱	نجم الشیخان	ایجرودپائین
۱۵۰	۱	۲۳۶۰۱۹	نکتو	ایجرودپائین
۱۰۰	۱	۲۳۵۷۸۴	ینگى کندجامع السرا	ایجرودپائین

وضعیت شبکه های گاز رسانی در سطح منظومه حلب

جدول ۵۷. دارای طرح هادی مصوب

شهر / دهستان	آبادی	منطقه	هادی	بازنگری
ایجرودپایین	آرمتلو	آبادی	دارد	
ایجرودپایین	قراقیه	آبادی	دارد	
ایجرودپایین	پاشاچای	آبادی	دارد	
ایجرودپایین	چولچه	آبادی	دارد	
ایجرودپایین	صایین	آبادی	دارد	

ایجرودپایین	کهریزسیاه منصور	آبادی	دارد
ایجرودپایین	حاج قشلاق	آبادی	دارد
ایجرودپایین	قره بوته	آبادی	دارد
ایجرودپایین	چولچه قشلاق	آبادی	دارد
ایجرودپایین	سفیدکمر	آبادی	دارد
ایجرودپایین	قندی بلاغ	آبادی	دارد
ایجرودپایین	دایدارعلیا	آبادی	دارد
ایجرودپایین	گنبد	آبادی	دارد
ایجرودپایین	ینگى کندجامع السرا	آبادی	دارد
ایجرودپایین	بهمن	آبادی	دارد
ایجرودپایین	قوشچی	آبادی	دارد
ایجرودپایین	چسب	آبادی	دارد
ایجرودپایین	قوریه	آبادی	دارد
ایجرودپایین	فلقاتی	آبادی	دارد
ایجرودپایین	نکتو	آبادی	دارد
ایجرودپایین	ارکوبین	آبادی	دارد
ایجرودپایین	خوبین	آبادی	دارد
ایجرودپایین	گرنه	آبادی	دارد
ایجرودپایین	نجم الشیخان	آبادی	دارد

کلیه امکانات و زیرساخت‌های روستاهای مورد مطالعه از شرایط مناسبی برخوردار بوده ولی راه دسترسی در منطقه نیازمند بهسازی می‌باشد و نیز در روستاهای دشتی تأمین آب شرب در تابستان با مشکلات خاصی روبرو می‌باشد.

۵-۲- توصیف، تحلیل و تبیین وضعیت نظام تولیدی (کشاورزی، صنایع، خدمات و گردشگری) در

روستاهای هدف دهستان یا بخش.

- ویژگیهای نظام و روابط تولید کشاورزی

منظور از نظام اقتصادی در منطقه شامل مدیریت و سازماندهی‌های موجود در بحث مالکیت‌ها و فرآیند تولیدات است و منظور از روابط وجود ارتباطات سیستمی از مرحله تأمین مواد اولیه تا مرحله تولید و فروش محصولات در بازارهای محلی و فرامحلی است. بر اساس اطلاعات و مشاهدات میدانی انجام شده نظام تولید محصولات کشاورزی در روستاها نشان‌دهنده غلبه الگوهای سنتی و خرده مالکی در مالکیت و فرایند تولیدات کشاورزی است. کشاورزی منطقه در هر سه سطح زراعت (عمدتاً گندم)، باغداری (عمدتاً سیب) و دامداری (عمدتاً دام‌های کوچک) شکلی سنتی داشته و فاقد هرگونه سازماندهی و انسجام می‌باشند. اما در سطح کشاورزی خصوصاً پرورش ماهی (شکل

نظام تولیدی) به سمت تعاونی های دولتی یا خصوصی با عملکرد مکانیزه و صنعتی حرکت کرده است. به طوری که پرورش ماهی های منطقه دارای جایگاه منطقه ای می باشند. بنابراین نظام و روابط تولید کشاورزی همچنان متأثر از الگوهای سنتی می باشد به گونه ای که تامین مواد مورد نیاز و بچه ماهی از طریق خرده فروشی ها و گاه شرکت تعاونی ها صورت می پذیرد. نوع تولیدات کشاورزی بر گرفته از الگوهای کاشت سنتی منطقه می باشد و مراحل کاشت، داشت و برداشت نیز متأثر از همان الگوها می باشد. در نهایت محصولات تولیدی به صورت غیر رسمی توسط دلالان با قیمت های تعیین شده از طرف آنها خریداری می گردد و کشاورزان در فروش محصولات و نحوه بازاریابی آنها نقش اساسی ندارند. در خصوص پرورش ماهی بایستی مجتمع های نیمه صنعتی را از الگوهای پرورش سنتی مجزا نمود چرا که مجتمع های مذکور منطقه تولیداتشان در مقیاس منطقه ای بوده و تحت حمایت دولت به سوی مدرن شدن سوق داده شده است.

از مهمترین این مجتمع های پرورش ماهی می توان به مجتمع رستم خانی، محمودی و نوروزی اشاره کرد که حوزه نفوذ فروش و توزیع آن نیز در سطح منطقه ای می باشد. این مجتمع دارای مالکیت و مدیریت خصوصی است و بخشی از اشتغال منطقه را هم به خود اختصاص داده است. همچنین مجتمع های مرغداری با پرورش مرغ و جوجه نیز از دیگر نظام های تولید کشاورزی منطقه هستند که مدیریت و مالکیت این مجتمع ها خصوصی می باشند. روابط تولید در این مجتمع ها ضرورتاً بر مبنای مواد اولیه محلی نمی باشند. فرآیند تولید و توزیع و فروش آنها نیز به صورت نظام مند و در خارج از منطقه انجام می گیرد. لذا منطقه مورد مطالعه صرفاً محل استقرار این مجتمع ها و محلی برای تأمین نیروی انسانی لازم برای آن است با این حال می توان گفت که نظام تولید کشاورزی بر محوریت تولیدات دام و طیور در روستاها به شکلی است که می تواند به عنوان یک مشخصه این منطقه مطرح باشد.

جدول ۵۸. وضعیت مهمترین تولیدات کشاورزی منظومه حلب

نام محصول	هکتار (*)	میزان تولید (تن در	هزینه تولید (کیلوگرم)	قیمت فروش (کیلوگرم)	الگوی آبیاری	محل تامین نهاده	نحوه و محل ذخیره سازی	به صورت خام یا فرآوری شده	نحوه و محل فروش
جو	۲,۵	۵۰۰	۷۰۰	سنتی ■ مدرن □	حلب- زرین آباد- زنجان	سردخانه اطراف	خام ■ فرآوری شده □	خرید واسطه یا دلال ■ خرید تضمینی از سوی دولت ■ در محل روستا به فروش می رسانید □ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	زنجان
یونجه ه	۹	۵۰۰	۹۰۰	سنتی ■ مدرن □	حلب- زرین آباد- زنجان	فاقد محل مناسب	خام ■ فرآوری شده □	خرید واسطه یا دلال ■ خرید تضمینی از سوی دولت □ در محل روستا به فروش می رسانید □ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	زنجان
گندم	۲,۷	۵۰۰	۱۱۵ ۰	۱۲۵۰	حلب- زرین آباد-	زنجان	فاقد محل مناسب	خام ■ فرآوری شده □	زنجان

نام محصول	میزان تولید (تن در هکتار)	هزینه تولید (کیلوگرم)	قیمت فروش (کیلوگرم)	الگوی آبیاری	محل تامین نهاده	نحوه و محل ذخیره سازی	نحوه و محل فروش	
							نحوه فروش	به صورت خام یا فرآوری شده
					زنجان		خرید واسطه یا دلال ■ خرید تضمینی از سوی دولت ■ در محل روستا به فروش می‌رسانید □ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	

جدول ۵۹. وضعیت محصولات دامی موجود در روستاهای منظومه حلب

محصول	متوسط تولید محصول و قیمت فروش	محل و نحوه عرضه و فروش	محل عرضه
گوشت	تولید ۳۰-۱۳۰ کیلوگرم گوشت (هر دام) قیمت یک کیلو گوشت ۳۵ تا ۶۰ هزار تومان	خرید واسطه یا دلال □ خرید تضمینی از سوی دولت □ در محل روستا به فروش می‌رسانید ■ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	زنجان
مرغ	تولید ۶۰ عدد تخم مرغ (روزانه) قیمت یک کیلو تخم مرغ ۲۵۰۰ تومان	خرید واسطه یا دلال □ خرید تضمینی از سوی دولت □ در محل روستا به فروش می‌رسانید ■ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	زنجان
	تولید ۱,۵ کیلوگرم گوشت (هر مرغ) قیمت یک کیلو گوشت ۱۳۰۰ تومان	خرید واسطه یا دلال □ خرید تضمینی از سوی دولت □ در محل روستا به فروش می‌رسانید ■ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	زنجان
شیر	تولید ۴ تن شیر (روزانه) قیمت یک کیلو شیر ۱۰۰۰ تومان	خرید واسطه یا دلال ■ خرید تضمینی از سوی دولت □ در محل روستا به فروش می‌رسانید ■ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده □	زنجان

جدول ۶۰. سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در فعالیت‌های کشاورزی

روستا	نام مجری	عنوان طرح	پیشرفت فیزیکی	سرمایه‌گذاری (میلیون ریال)		
حاجی قشلاق	محمدحسین رستمخانی	پرورش ماهیان سرد آبی ۱۲	۰,۷	۳	۳۰۰	۲۱۰۰
حاجی قشلاق	الهام نوروزی	پرورش ماهیان سرد آبی	۰,۱	۲	۲۰۰	۲۲۴۴
حاجی قشلاق	بیتا نوروزی	پرورش ماهیان سرد آبی	۰,۱	۲	۲۰۰	۲۲۴۴
حاجی قشلاق	بهمن معینی	پرورش ماهیان سرد آبی	۰,۱	۲	۲۰۰	۲۲۴۴

جدول ۶۱. وضعیت سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در حوزه کشاورزی و دامداری

شهرستان	منطقه	نوع اعتبار	نوع فعالیت	زیر بخش	ظرفیت	اشتغال (نفر)	
ایجرود - خوئین	محروم	جاری	مرغ گوشتی	امور دام	۱۸۰۰۰	قطعه	۴
ایجرود - حاج قشلاق	محروم	جاری	پرورش ماهی	شیلات	۱۲	تن	۲

- نظام و روابط تولید کارگاهی و صنعتی

در مورد نظام و روابط تولیدات کارگاهی و صنعتی دو سطح مجزا می‌توان تشخیص داد. اولیل نظام، نظام تولیدات صنعتی و کارگاهی شامل کارگاه‌های کوچک مقیاس محلی نظیر مصالح ساختمانی، لبنی، خوراک دام، بلوک زنی و ... می‌باشد. این کارگاه‌ها عمدتاً مصرف شهرهای اطراف را پوشش می‌دهد و بخش قابل توجهی از مواد اولیه آنها از شهر حلب تامین می‌گردد.

این کارگاه‌ها دارای نظام خرده مالکی بوده و عمدتاً دارای نظامی سنتی در تولید می‌باشند. روابط تولید حاکم بر آنها متکی بر تأمین مواد اولیه از روستاها و مناطق اطراف و فروش محصولات آن در شهر حلب و نهایتاً بخش‌های مجاور است. بازار حاکم بر این نوع تولیدات نیز از شکل منسجمی برخوردار نبوده و در دست واسطه‌هاست.

جدول ۶۲. صنایع موجود در منظومه حلب

نام واحد	آدرس کارگاه	سرمایه مجوز (میلیون ریال)	اشتغال مجوز	گروه فعالیت ۶ ریلی	گروه فعالیت ۲ ریلی	زمین	زیربنا	نوع مالکیت زمین	نام محصول	ظرفیت	واحد سنجش
منصور محمدی	نرسیده به روستای چتر روبروی شن و ماسه غفاری	۲۹۵۰	۴	ساخت کالاهای بتونی-سیمانی و گچی (۲۶۹۵)	سایر محصولات لات کانی غیرفلزی (۲۶)	۲۰۰۰	۳۰۰		محصولات بتنی غیر مسلح از بتن معمولی	۱۵۰۰	تن
شاخه طلای گلایر سفلی	روستای کوسه لر - جاده اصلی زنجان بیجار نرسیده به کارخانه ریخته گری سهند	۶۰۳۰	۳	ساخت ظروف و محفظه های چوبی (۲۰۲۳)	چوب و محصولات چوبی بجز مبل (۲۰)	۲۵۸۲	۵۰۰	ملکی	تخته چند لایه خام	۱۳۳	متر مکعب
ذوب گران رنگین فلز	جاده بیجار کیلومتر ۵۰ بعد از سعید آباد نرسیده به سه راهی سعید آباد	۳۳۸۵۰	۰	ساخت فلزات اساسی قیمتی وفلزات غیر آهنی (۲۷۲۰)	ساخت فلزات اساسی (۲۷)	۸۷۰۰	۵۸۵۹	ملکی	اکسید سرب	۴۰۰۰	تن
سید جمال موسوی	ورودی شهر حلب، جنب پاسگاه نیروی انتظامی	۰	۰	ساخت انواع محصولات پلاستیکی (۲۵۲۰)	محصولات از لاستیک و پلاستیک (۲۵)	۲۰۰۰	۶۴	ملکی	بطری از پلی اتیلن	۱۵۰	تن
محمود ربیعی	روستای حاجی قشلاق کیلومتر ۸۱	۸۰۰۰	۰	استخراج سنگ - شن و ماسه و خاک رس (۱۴۱۰)	استخراج سایر معادن (۱۴)	۱۰۰۰ ۰	۱۰۰	ملکی	شن و ماسه شستشو و دانه بندی شده	۱۰۰۰۰۰	تن

دومین سطح از نظام تولیدات صنعتی محدوده مورد مطالعه بر محوریت صنایع متوسط و کوچک در منطقه است.

صنایع کوچک و متوسط را می توان به سه دسته کلی تقسیم نمود:

۱. واحدهایی که تولیدات مواد اولیه آنها متکی به صنایع و بازارهای مصرف شهرستان نمی باشد (مانند صنایع مستقر در شهرک ها و نواحی صنعتی)

۲. واحدهای صنعتی که مواد اولیه آن از محدوده تامین نمی شود اما بخشی از بازار فروش محصولات آنها روستاهای اطراف می باشد. همانند قطعات و ادوات مورد نیاز و پرورش ماهی

۳. واحد های صنعتی که بخشی از مواد اولیه آنها متکی به منابع داخلی منطقه می باشد اما بازارهای مصرف آنها محدود به شهرستان و منطقه نمی باشد

این فعالیت های صنعتی کوچک و متوسط مقیاس غالباً در نواحی صنعتی با مدیریت نیمه خصوصی-نیمه دولتی و خصوصی ساماندهی شده اند. لذا بازار فروش بیشتر این محصولات در خارج از منطقه شکل انسجام یافته تری دارد.

جدول ۶۳. شهرک های صنعتی مستقر در منظومه حلب

نام	مساحت زمین	مساحت بنا	مختصات جغرافیایی	نوع استفاده	شهرستان	وضعیت	سال آخرین آمار موجود	در چه سطحی	قابلیت اطمینان	از منابع دیگر دریافت شود	معرفی منبع
ناحیه صنعتی ناحیه ایجرود	۸	-	بر روی نقشه	جهت واگذاری به سرمایه گذران صنعتی	ایجرود	موجود	۱۳۹۷	شهرستان	بلی	خیر	-

جدول ۶۴. واحدهای صنعتی مستقر در ناحیه صنعتی ناحیه ایجرود

نام شهرک	نام متقاضی	کاربری	محصولات	ظرفیت سالانه	واحد سنجش
ناحیه صنعتی ایجرود	سفید تابلو زنجان	شیمیایی	کپسول گاز ماشینهای گازسوز	۶۰	دستگاه
ناحیه صنعتی ایجرود	تعاونی بهارک شیوه	غذایی	رشته غذایی	۱۵۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	صنایع کیان پارس ایستا	فلزی	کمک فنر (روغنی)	۱۰۰۰۰۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	مریم دوستی	برق و الکترونیک	آنتن فرستنده تلویزیونی	۲۷۵۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	ماهان پلاست زنجان	شیمیایی	ظروف یکبار مصرف پلاستیکی (اسفنجی)	۷۸۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۵	غذایی	عمل اوری وبسته بندی قارچ خوراکی	۱۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۳	خدمات	گلخانه	۲۵	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۴	غذایی	انواع میوه و سبزیجات منجمد (پیش فرآوری شده یا نشده)	۶۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۱	خدمات	گلخانه	۶۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	رجبعلی رسولی	کانی غیر فلزی	بلوک دیواری، جدول سیمانی، تیرچه زیگزاک سیمانی، بلوک سقفی	۱۲۰۰۰۰۰۰، ۳۵۰۰۰۰۰، ۲۰۰۰۰۰۰، ۸۰۰۰۰۰۰	متر طول، عدد، متر، عدد

نام شهرک	نام متقاضی	کاربری	محصولات	ظرفیت سالانه	واحد سنجش
ناحیه صنعتی ایجرود	تلاشگران ایجرود	غذایی	بذر اسپرس	۳۰۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	مهر کام به شیمی	شیمیایی	سموم دفع آفات نباتی ماده مؤثره سموم (تکنیکال)	۱	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	آرمه فراز پویان متین	غذایی	نان صنعتی - نان اروپائی	۳۰۰۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	اکبر حسنلو	غذایی	رشته پلوئی	۱۵	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	جعفر جعفری ۱	کانی غیر فلزی	موزاییک و کف پوش سیمانی	۵۰۰۰	مترمربع
ناحیه صنعتی ایجرود	صنایع چوبی کندوسازان	غذایی	تولیدات جانبی از آبزیان برای خوراک دام، طیور و آبزیان	۱۵۰۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	صفر علی و عشقعلی ابراهیمی	نساجی	انواع لباس کار	۱۵۰۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	جعفر جعفری ۲	کانی غیر فلزی	بلوک دیواری بتنی غیر مسلح	۲۰۵۰۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی	خدمات	گلخانه	۶۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۲	غذایی	بسته بندی میوه، سبزی و قارچ	۸۰	تن

- نظام و روابط فعالیتهای خدماتی

بررسی های انجام شده نشان می دهند که نظام و روابط خدماتی در منطقه صرفاً به فعالیت های خدماتی خرد و کوچک مقیاس خلاصه شده است. روستاها در این زمینه متکی به خرده فروشی های محلی هستند.

فعالیت های خدماتی روستاهای منظومه حلب با توجه به نوع آنها به بازارهای عمده شهر حلب وابسته می باشد و بازار فروش آنها تنها محدود به جمعیت روستایی منطقه و فعالیت های اقتصادی سنتی آنها می باشد بطوریکه ارتباط چندانی با بازارهای مصرف اطراف و واحدهای تولیدی صنعتی مدرن و پرورش ماهی های موجود در منطقه ندارد.

علی رغم وجود بسترهای مناسب توسعه گردشگری به دلایل مختلفی از جمله عدم تمایل ساکنان محلی و مشکلات و مسائل زیرساختی گردشگری، توسعه نیافته است.

جدول ۶۵. وضعیت سرمایه گذاری در بخش گردشگری منظومه حلب

بخش	روستا	جمعیت	مساحت	تعداد واحد تولیدی و خدماتی	حجم سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)	نوع فعالیت
حلب	نکتو	۱۸۱		۲	۱۰۰۰	۴	اقامتگاه بوم گردی
حلب	آرکوتین	۱۰۹		۲	۱۰۰۰	۴	اقامتگاه بوم گردی

جدول ۶۶. وضعیت گردشگری پذیر منطقه

نوع گردشگر	روستای مراجعه	مبدا سفر	فصل سفر	مدت اقامت	محل اقامت		نوع محل اقامت						هزینه کرد هر گردشگر(هزار ریال)	تعداد گردشگران در سال	چه خدماتی در روستای شما به گردشگران ارائه می شود	
					تختگاه	روستا	هتل	مسافر خانه	خانه روستایی	چادر	خانه سازمانی	سایر				
تاریخی و طبیعت	خوئین	بیشتر نقاط کشور	بهار و تابستان	یک روز	✓	✓				✓	✓	✓		۲۵۰۰۰۰	۱۵۰۰	اقامتی، پذیرایی، نماز خانه، سرویس بهداشتی
	سفیدکمر	بیشتر نقاط کشور	بهار و تابستان	یک روز	✓	✓				✓	✓	✓		۵۰۰۰۰۰	۵۰۰	فاقد امکانات
	آرکوتین	زنجان و مناطق اطراف	بهار و تابستان، پاییز	یک روز	✓	✓				✓	✓			۵۰۰۰۰	۳۰۰	فاقد امکانات

جدول ۶۷. خدمات و تاسیسات پشتیبانی کشاورزی (زراعت، باغداری، دامداری) در دهستان های منظومه حلب

سطح جغرافیایی	تعداد تعمیرگاه ماشین های کشاورزی	تعداد تعمیرکار ماشین های کشاورزی	تعداد تعمیرگاه تجهیزات آبیاری تحت فشار	تعداد تعمیرکار تجهیزات آبیاری تحت فشار	تعداد فروشگاه لوازم یدکی ماشین آلات کشاورزی	تعداد فروشگاه تجهیزات آبیاری تحت فشار
بخش حلب	۲	۴	۰	۰	۱	۰

- بازار و بازاریابی تولیدات

- فنون بازاریابی و دسترسی به بازار

فنون بازاریابی در منطقه برای کلیه محصولات کشاورزی و صنعتی کاملاً پراکنده و سنتی بوده و حتی منجر به شکل گیری بازارهای محلی منسجمی نیز نگردیده است. به عبارت دیگر کشاورزان منطقه در امر بازاریابی و دسترسی به بازار عمدتاً دخیل نمی باشند و دسترسی به بازار فروش عمدتاً توسط دلالان و واسطه ها صورت می پذیرد.

بیشتر کشاورزان منطقه محصولات خود را تنها به دلالت عرضه می‌کنند و مقدار اندکی نیز در داخل روستا عرضه می‌کنند.

تولیدات مجتمع‌های مستقر در ناحیه صنعتی، پرورش‌های ماهی، کارخانه و کارگاه‌های موجود از این موضوع مستثنی می‌باشد و بازاریابی آن توسط متولیان مربوطه از طریق دفاتر موجود صورت می‌پذیرد.

- سازوکارهای حاکم بر بازار

مجموعه اقتصادی روستاها متکی به بازار تولیدات کشاورزی و صنعتی می‌باشد. در این میان سازوکار حاکم بر بازار کشاورزی و صنعتی منطقه خصوصی و رقابتی است و فقط صنایع مستقر در ناحیه صنعتی تحت نظارت دولتی است. محصولات صنعتی و تولیدات پرورش ماهی و صنایع موجود در ناحیه صنعتی به صورت رسمی و توسط صاحبان صنایع در مقیاس منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به فروش می‌رسد اما در خصوص تولیدات سنتی کشاورزی (زراعت، باغداری و دامپروری) به دلیل عدم توانایی مالی عمده کشاورزان مبنی بر ذخیره‌سازی و فروش محصولات در بازارهای رسمی، به صورت غیر رسمی توسط دلالت با قیمت‌هایی که آنها تعیین می‌کنند به فروش می‌رسد.

- سرمایه‌گذاری و تسهیلات مالی

در این قسمت موضوع سرمایه‌گذاری و تسهیلات مالی در قالب سه بخش منابع تامین سرمایه، حجم و دامنه سرمایه‌گذاری‌ها و ظرفیت‌ها و مسائل دسترسی به منابع مالی بررسی می‌شود:

- منابع تامین سرمایه (رسمی و غیر رسمی)

- منابع رسمی تامین مالی

به استناد مصاحبه‌های صورت گرفته از جامعه آماری روستاها نتیجه گردید که منابع رسمی تامین مالی ساکنان منطقه تنها شامل وام‌های با بازپرداخت ۵ ساله جهت اصلاح باغ، ارائه شده توسط بانک کشاورزی و بانک سپه می‌باشد. همچنین وام‌های با بازپرداخت یک ساله، بدون محدودیت در زمینه سرمایه‌گذاری، توسط صندوق‌های قرض الحسنه موجود در روستاهای نکتو و چسب از دیگر منابع رسمی تامین مالی در منطقه می‌باشند. البته با توجه به شرایط اقتصادی روستائیان، بیشتر روستائیان نمی‌توانند از وام‌های بانکی استفاده کنند.

- منابع غیر رسمی تامین مالی

منابع غیر رسمی تامین مالی در منطقه شامل پس انداز اشخاص و مهم‌تر از آن سرمایه‌ای است که از طریق ارثیه از نسل‌های گذشته به افراد رسیده است. علاوه بر این قرض گرفتن از اقوام و نزدیکان و صندوق‌های قرض الحسنه خانوادگی دو منبع غیررسمی تامین مالی روستائیان به شمار می‌روند. بر اساس مصاحبه‌های صورت گرفته ۷۵ درصد از اهالی از این منابع غیر رسمی برای تامین نیازهای مالی خود بهره می‌برند.

- حجم و دامنه سرمایه‌گذاری (با تاکید بر قابلیت‌ها و موانع)

عمده سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در منطقه مربوط به بخش کشاورزی (زراعت، باغداری و دامداری) می‌باشد. طبق نتایج حاصله از نمونه آماری، مهمترین سرمایه‌های اقتصادی مردم در منطقه مربوط به زمین، دام و ادوات کشاورزی است که پشتوانه اکثر آن در خانوارها ناشی از میراث خانوادگی بوده است به طوریکه این سرمایه‌گذاری‌ها عمدتاً درون روستایی می‌باشند. از سوی دیگر با توجه به قابلیت اقتصادی منطقه در خصوص پرورش ماهی، سرمایه

گذاری در راستای ایجاد مجتمع‌های پرورش ماهی مورد توجه سرمایه‌گذاران استانی و در برخی موارد همچون مجتمع صنایع کیان پارس ایستادگانی و منطقه‌ای بوده است. در خصوص صنایع مستقر در ناحیه صنعتی نیز لازم به ذکر است که سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در مقیاس فرا استانی می‌باشد. از جمله مشکلات سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در منطقه از سوی سرمایه‌گذاران خارج از منطقه، از جمله مشکلات ایجاد شده از سوی سرمایه‌گذاران خارج از منطقه از جمله پتروشیمی مرتبط نشدن این سرمایه‌گذاری با ظرفیت‌ها و نظام تولیدات روستاها است. به عبارت دیگر صنایع ایجاد شده از سوی سرمایه‌گذاران خارج از منطقه غالباً نه منابع اولیه خود را از روستاها تهیه می‌کنند و نه تولیدات خود را بر مبنی بازار روستاها تنظیم کرده‌اند. این صنایع عمدتاً مواد اولیه مورد نیاز خود را از خارج از روستاها تهیه کرده و تولیدات خود را نیز به خارج از آن حمل می‌کنند در نتیجه ارتباط آنها با اقتصاد روستاها تنها از طریق اشتغال نیروی کار برقرار می‌شود.

- ظرفیت‌ها و مسایل دسترسی به منابع مالی و تامین سرمایه

مهمترین ظرفیت‌های منابع مالی در سطح روستاها شامل سیاست‌ها و برنامه‌های دولت مبنی بر حمایت از کشاورزی (علی‌الخصوص کشت گندم، جو و یونجه و همچنین پرورش ماهی) و صنایع تبدیلی در مناطق روستایی می‌باشد. اما از مهمترین مسائل موجود در این زمینه می‌توان به کمبود اعتبارات دولتی و نبود برنامه و ساز و کارهای روشن و شفاف جهت جذب اعتبارات موجود و همچنین نبود تشکل‌ها و گروه‌های تخصصی با قدرت چانه زنی بالا جهت جذب اعتبارات اشاره نمود.

در خصوص میزان تولیدات، پس از دریافت اطلاعات لازم، اقدام به بررسی خواهیم کرد.

- منابع طبیعی تولید (آب، خاک و...)

منابع طبیعی به عنوان یکی از منابع اقتصادی منطقه در قالب آب، خاک و زمین عبارتند از رودخانه‌ها، چشمه‌ها و چاه‌ها، آبنندان‌ها، خاک‌های مستعد کشاورزی، مراتع خوب و متوسط که در ادامه به بررسی تفصیلی هر یک در سطح روستاها می‌پردازیم:

رودخانه‌ها و آنها:

رودخانه قزل اوزن که اصلترین رودخانه منطقه می‌باشد از ضلع غرب وارد محدوده مورد مطالعه شده و روستاهای سامیان، و پس از تغذیه اراضی کشاورزی روستاهای قره دوراخلو، ابوجانلو، دایدار سفلی، گنبد، قره گونی، حاج قشلاق، پالچا قشلاقی، آق قیه، قره قیه و آدینه چمی که در حاشیه این رودخانه شکل گرفته‌اند و از مزایای همجواری با آن سود می‌برند از ضلع شمالی محدوده خارج می‌شود.

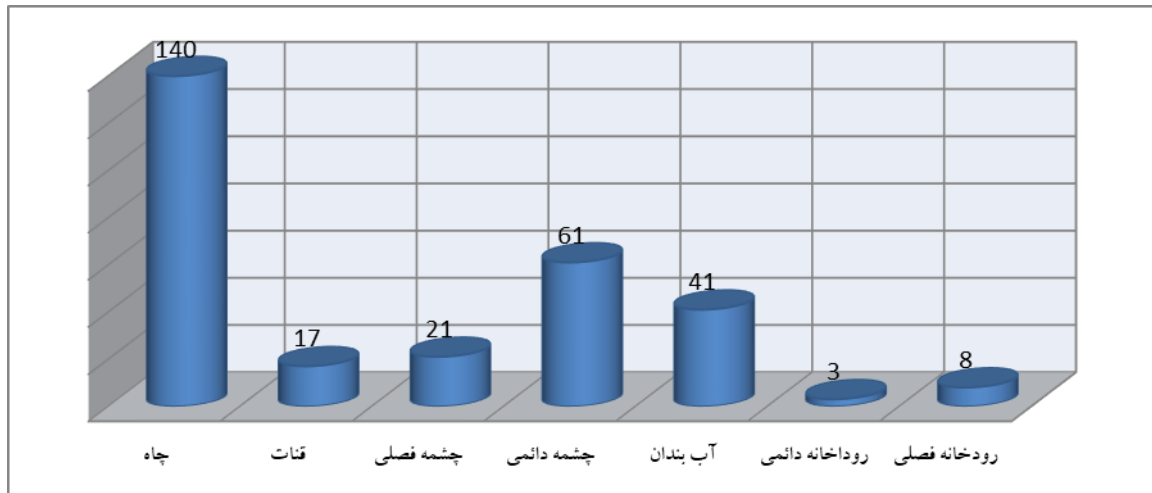
رودخانه خوئین دومین رود اصلی منطقه نیز از ضلع شرقی وارد منطقه شده و پس از عبور از حاشیه روستاهای خوئین و آرکوبین به رودخانه قزل اوزن سرازیر می‌شود و این رودخانه آب کشاورزی روستاهای مذکور را تامین می‌کند.

چشمه‌ها: در محدوده مورد مطالعه ۶۱ دهنه چشمه دائمی و ۲۱ دهنه چشمه ۲۱ چشمه فصلی ثبت گردیده که نیمی به مصرف کشاورزی و نیمی دیگر به مصرف شرب و بهداشتی می‌رسند.

چاه های عمیق و نیمه عمیق: در روستاهای منظومه حلب، ۱۴۰ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق وجود دارد که عمق آنها از ۸۰ تا ۱۲۰ متر در تغییر است.

قنات: منظومه حلب به دلیل شرایط طبیعی حاکم بر منطقه، قنات کمی داشته و در مجموع دارای ۱۷ قنات می باشد که عمدتاً برای مصارف کشاورزی کاربرد دارند.

نمودار ۲۲. منابع آب کشاورزی دهستان ایجرودپایین، منظومه حلب

جدول ۶۸. منابع آب کشاورزی آبادی‌های و تعداد آبادی‌های استفاده کننده از آب رودخانه‌ها

تعداد آبادی‌های استفاده کننده از						تعداد آب بندان	تعداد رودخانه فصلی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد رودخانه دائمی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد چشمه		تعداد قنات	تعداد چاه عمیق و نیمه عمیق	تعداد کل آبادی	سطح جغرافیایی
۱۷	۱	۴	۳	۹	۱۲	۴۱	۸	۳	۲۱	۶۱	۱۷	۱۴۰	۴۳	بخش حلب

منابع خاک: همانطور که در بندهای پیشین به تفصیل ذکر گردید در محدوده مورد مطالعه سه واحد اراضی و تیپ خاک گسترش پیدا کرده است. تیپ کوهستانی در غرب منطقه که در حال حاضر پوشیده از مراتع می باشد در اثر دخالت به خصوص انجام فعالیت های باغداری و زراعت دیمی منظره طبیعی آن در برخی قسمت ها عوض شده است. این تیپ از نظر اقتصادی دارای استعداد نسبتاً خوب برای چرای تحت کنترل، و احداث مکان های توریستی کنترل شده می باشند. تیپ تپه ای در ضلع جنوبی محدوده که در حال حاضر دارای اراضی کشاورزی و باغی از نظر اقتصادی دارای استعداد خوب برای توسعه کنترل شده باغداری است. تیپ دشتی که در حاشیه رودخانه قزل اوزن و خوئین بوده تحت کشت نباتات آبی و باغات است و دارای استعداد بسیار خوبی برای انواع فعالیت های کشاورزی است.

- کیفیت و کمیت منابع انسانی (نیروی کار، مهارت‌ها و...)

نیروی کار فعال و متخصص به عنوان یکی از منابع مهم اقتصاد هر منطقه تلقی می‌شود. در روستاهای هدف اشتغال‌زایی منظومه حلب نیروی انسانی بیشتر در امر کشاورزی و دامداری به طور سنتی درگیر هستند. اما در این میان در اکثر سکونتگاه‌ها اقلیتی با تخصص‌های ویژه مشاهده می‌شوند. با توجه به شرایط توپوگرافیک منطقه که در آن بخش‌های غربی را دامنه‌های کوهستانی، ساکنان بخش‌های مختلف منطقه جهت امرار و معاش دارای مهارت‌های متنوعی می‌باشند. از جمله مهارت‌های امرار و معاش مردم روستاهای نکتو و آرکونین اشاره کرد که به فعالیت‌های گردشگری مشغول هستند و سایر روستاهای این منطقه به زنبورداری، پرورش ماهی و دامداری مشغول می‌باشند.

مهارت‌های ساکنان بخش‌های کوهپایه‌ای نیز علاوه بر موارد مذکور شامل فرش بافی، ماست‌بندی و پنیرزنی و ... می‌باشد.

در مناطق دشتی نیز علاوه بر فعالیت‌های کشاورزی و دامداری، فعالیتهای خدماتی از قبیل فعالیت‌های حمل و نقل، انبارداری و ... می‌باشد.

- منابع انرژی و سوخت

طبق بررسی‌های به عمل آمده از میان منابع انرژی تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر شامل:

منابع انرژی تجدیدناپذیر

انرژی سوخت‌های فسیلی

انرژی هسته‌ای

منابع انرژی تجدیدپذیر

انرژی خورشیدی

انرژی باد

انرژی امواج دریا

انرژی هیدروالکتریک یا برق آبی انرژی زمین‌گرمایی

سوخت‌های گیاهی یا بیومس

در منطقه مورد مطالعه می‌توان به وجود سوخت‌های فسیلی و همچنین گیاهی اشاره نمود. با توجه به تعدد باغات، سوخت‌های فسیلی که از فضولات حیوانی، تنه‌های پوسیده درختان و باقیمانده جانوران در زیر گل و لای، تحت فشار و دمای مناسب به وجود می‌آیند در وضعیت موجود توسط روستائیان در حد مصارف زندگی مورد استفاده قرار می‌گیرند. سوخت‌های گیاهی نیز که شامل تفاله محصول‌های زراعی نظیر دانه‌های روغنی و بقایای این محصول‌ها مانند کاه، چوب‌از یک سو و فضله‌های حیوان‌ها از سوی دیگر می‌باشند در منطقه در حد مصارف زندگی مورد استفاده ساکنان قرار می‌گیرد.

علاوه بر این موارد مذکور در روستاهایی که شبکه گازرسانی در آنها اجرا شده است (در بند قبل در این مورد توضیحات لازم ارائه شد) استفاده از منبع تامین انرژی فوق در راس کلیه منابع انرژی می‌باشد.

- مالکیت عوامل تولید

- مالکیت و ساختار حقوقی بهره برداری از منابع آب

همانطور که در بندهای پیشین ذکر گردید منابع آب استفاده شده در زمینه فعالیت های تولید کشاورزی در قالب رودخانه، چاه عمیق و نیمه عمیق، قنات، آب بندان و چشمه می باشند که چشمه ها و رودخانه ها به صورت عمومی توسط ساکنان بهره برداری می گردد. چاه های عمیق و نیمه عمیق مالکیت خصوصی داشته و قنات دارای مالکیت عمومی می باشند.

وضعیت استفاده از منابع آب در سطح روستاهای منظومه به تفکیک هر یک از منابع به قرار جدول ذیل می باشد.

جدول ۶۹. سهم هر یک از منابع آب در نظام تولیدات کشاورزی

سهم در کل منظومه	تعداد چاه عمیق و نیمه عمیق	تعداد قنات	تعداد چشمه	تعداد رودخانه دائمی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد رودخانه فصلی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد آب بندان
بخش حلب	۴۸,۱۱	۵,۸۴	۲۰,۹۶	۷,۲۲	۱,۰۳	۱۴,۰۹
					۲.۷۵	

- مالکیت زمین و انواع آن (ابعاد، وسعت زمین های روستایی و...)

مالکیت زمین به عنوان یکی از عوامل تولید در منطقه با توجه به شرایط توپوگرافیک موجود در بخش های مختلف متفاوت می باشد. به طوریکه باغات و مراتع چرای دام در بخش های شمالی عمدتاً جزء اراضی ملی می باشند که توسط ساکنان مورد بهره برداری قرار گرفته اند. از سوی دیگر زمین های زراعی و باغات بخش های جنوبی عمدتاً در اختیار و مالکیت خرده مالکان روستایی قرار داشته و غالباً در ابعاد کوچک مورد بهره برداری قرار می گیرند. از دیگر اراضی مورد بهره برداری اقتصادی می توان به محدوده ناحیه صنعتی اشاره نمود تحت مالکیت دولتی واگذار شده به بخش خصوصی می باشد.

مالکیت سایر اراضی اختصاص یافته به تولید در سطح روستاهای منظومه در اختیار اشخاص بوده که غالباً دارای ابعاد کوچکی می باشند به طوریکه در مصاحبه های صورت گرفته با ساکنین تمام کشاورزانی که مورد مصاحبه قرار گرفته بودند مالکیت زمین خود را شخصی عنوان کردند.

- ساختار تولید و تاسیسات تولیدی

- ساختار و تاسیسات تولید کشاورزی (تولید زراعی، تولید باغی، واحدهای پرورش دام و طیور و ذخیره سازی و نگهداری)

- شکل و ساختار واحدهای تولید زراعی

ساختار واحدهای تولید زراعی منطقه از نوع سنتی می باشد به طوریکه واحد های تولیدی دارای زمین های کوچک و تکنولوژی بسیار محدود در حد تراکتور و عمیق کار می باشند.

از نظر عرضه کالا به بازار، واحد های کوچک زراعی این عمل را بی برنامه انجام می دهند به طوریکه در کشاورزی سنتی هدف اصلی تامین غذای کشاورز و خانواده اش است و چیزی که به عنوان هدف دنبال می شود پرهیز کردن از ریسک می باشد. در این حالت کشاورز آن منطقه سود نهایی را با دستاورد نهایی مبادله می کنند و از مقدار سود چشم پوشی می کند. بدین ترتیب محصولات زراعی منطقه که عمدتاً در غالب گندم، جو و یونجه می باشد به انبارها و سیلوهای شهر زنجان و یا بازار های فروش ارسال می گردد.

شکل و ساختار زمین های باغی

باغات منطقه عمدتاً با مساحت های کمتر از دو هکتار نیز همانند اراضی زراعی به صورت سنتی مورد بهره برداری قرار می گیرند به طوریکه محصولات باغی منطقه که عمده تولیدات آنها شامل سیب و انگور می باشد غالباً پیش فروش شده و سپس توسط واسطه ها به میادین میوه شهرهای اطراف علی الخصوص زنجان ارسال می گردد.

شکل و ساختار واحدهای پرورش دام و طیور

واحدهای پرورش دام در روستاهای منظومه عمدتاً به شکل سنتی فعال می باشند و در فضاهای دامی صنعتی که بیشتر به صورت سنگین (گاو گوشتی و شیری) در دامداری های صنعتی روستاها پرورش یافته و مورد بهره برداری قرار می گیرند. همچنین شیر تولیدی توسط ماشین های جمع آوری شیر در سطح منطقه جمع آوری و پس از انتقال به ایستگاه های شیر و به کارخانه جات شهرهای اطراف از جمله کارخانه شیرآوران سحرگاهان زنجان و صنایع شیر خمسه منتقل می شود.

پرورش زنبور عسل در بصورت عمدتاً به صورت سنتی در اکثر روستاهای دامنه کوه ها به عنوان سوغات و محصول جانبی این منطقه دایر می باشد.

- شکل و ساختار تاسیسات ذخیره سازی و نگهداری (انبارها، سردخانه و مانند آن...)

مطابق با بررسی های میدانی صورت گرفته، نحوه ذخیره سازی و نگهداری محصولات کشاورزی در منطقه سنتی می باشد به طوری که غالب کشاورزان دارای انبارهای کوچک خانگی جهت ذخیره سازی تولیدات کشاورزی خود در حد محدود می باشند. در سطح منطقه فضای مناسب برای انبارداری وجود نداشته و یکی از مسائل و مشکلات اصلی مردم می باشد به طوریکه برای انبار محصولات روستائیان می بایست از فضای انبارداری شهر زنجان استفاده نمایند. از سوی دیگر نبود سردخانه مناسب و متناسب با تولیدات کشاورزی و عدم وجود فضاهای خدماتی پشتیبانی و همچنین توان مالی کم اهالی در منطقه، غالباً محصولات کشاورزی ذخیره نمی شوند و توسط دلالان خریداری و به شهرهای اطراف صادر می گردند.

- ساختار و تاسیسات تولید صنعتی و معدنی (صنایع دستی، کارگاهی و کارخانه ای، معدن و ساختمان)

* ساختار و تاسیسات صنایع دستی

صنایع دستی پیشتر توسط عشایر و ساکنان روستاهای کوچک منطقه صورت می گیرد. قالی بافی، گلیم بافی و جاجیم بافی از کهن ترین صنایع دستی شهرستان ایجرود است که دارای شهرت فراوان و اهمیت ویژه ای هستند. با توجه به بررسی های به عمل آمده در روستاهای مورد مطالعه، صنایع دستی به قرار ذیل می باشد.

جدول ۷۰. صنایع دستی موجود در روستاها

تولیدات چرمی دست دوز	مقرق چوب	بافتنی سنتی	ساز سنتی	خراطی	صنایع فلزی	سفالگری	گلیم	جوراب بافی	تابلو فرش	قالی بافی	زیر رشته فعالیت	
											ساده / دورو	قلاب بافی با الیافت طبیعی
		*										*
		*					*				*	*
							*				*	
	*											
*												
							*				*	

ساختار و تاسیسات صنایع کارگاهی و کارخانه ای

صنایع کارخانه ای و کارگاهی مستقر در ناحیه صنعتی حلب منطقه با ساختار مکانیزه می باشد و مطابق با بررسی های انجام شده صنایع کارگاهی در قالب نیمه صنعتی-نیمه سنتی در برخی روستاها پراکنده می باشد به طوریکه مطابق با استعلام صورت گرفته از سازمان صنایع و معادن استان، واحدهای صنعتی مستقر در سطح روستاهای منظومه حلب به قرار ذیل می باشد.

جدول ۷۱. واحدهای صنعتی مستقر در روستاهای منظومه حلب

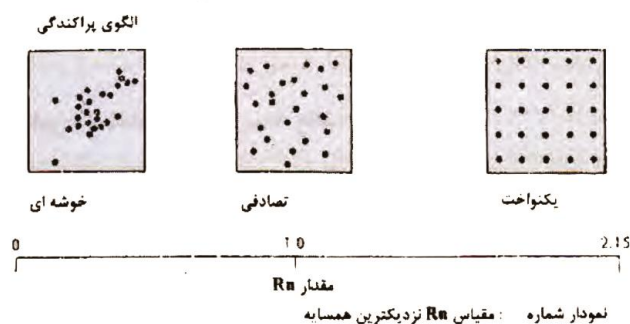
نام واحد	آدرس کارگاه	اشتغال مجوز	گروه فعالیت ۴ رقمی	گروه فعالیت ۲ رقمی
محمود ربیعی	روستای حاجی قشلاق کیلومتر ۸۱	۴	استخراج سنگ - شن و ماسه و خاک رس (۱۴۱۰)	استخراج سایر معادن (۱۴)
هادی بیاتموقت	شهرستان ایجرود روستای صائین	۱۰	مواد شیمیایی اساسی به جز انواع کود و ترکیبات از (۲۴۱۱)	ساخت مواد و محصولات شیمیایی (۲۴)
صنعتی و معدنی کیمیای گستران	شهرستان ایجرود کیلومتر ۲ دست راست	۳۱	استخراج کانه های فلز غیر آهنی بجز اورانیوم و توریم (۱۳۲۰)	استخراج کانه های فلزی (۱۳)
محمد علی رحیمی	کیلومتر ۸۰ جاده بیجار اراضی روستای ابوجانلو	۶	استخراج سنگ - شن و ماسه و خاک رس (۱۴۱۰)	استخراج سایر معادن (۱۴)
علی اکبر شاه محمد پور	کیلومتر ۵۵ جاده بیجار روبروی روستای ارکوئین	۵	ساخت سایر محصولات کانی غیر فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر (۲۶۹۹)	سایر محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)
ابراهیم محمدی	کیلومتر ۵۵ جاده زنجان بیجار نرسیده به روستای ارکوئین	۱۰	ساخت سایر محصولات کانی غیر فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر (۲۶۹۹)	سایر محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)
سید جمال موسوی	ورودی شهر حلب، جنب پاسگاه نیروی انتظامی	۴	ساخت انواع محصولات پلاستیکی (۲۵۲۰)	محصولات از لاستیک و پلاستیک (۲۵)

۶-۲- توصیف، تحلیل و تبیین فضایی و سلسله مراتب سکونتگاهی از روستاهای هدف دهستان و یا بخش.

- الگوی استقرار سکونتگاه‌ها در پهنه محیط و در ارتباط با هم عوامل گوناگونی در موقعیت و نحوه استقرار مکانی و فضایی سکونتگاه‌های روستایی در پهنه محیط دخالت دارند. اگرچه گاه ممکن است عاملی به تنهایی و به عنوان عامل تعیین کننده و بنیادی در انتخاب محل استقرار روستا نقش بازی کند اما در این میان باز هم عوامل مختلفی هستند که به صورت مجموعه‌ای مرتبط هر یک سهمی بر عهده می‌گیرند. عوامل موثر در شکل‌پذیری و پراکندگی مکانی سکونتگاه‌های روستایی را به طور کلی می‌توان در دو دسته عوامل مربوط به محیط طبیعی و عوامل محیط فرهنگی و اجتماعی-اقتصادی تقسیم کرد. الگوی اسکان به خصوص در سکونتگاه‌های روستایی بیش از هر چیز عوامل طبیعی است. در بررسی عوامل طبیعی موثر در استقرار روستاها توجه به موارد زیر ضروری است:

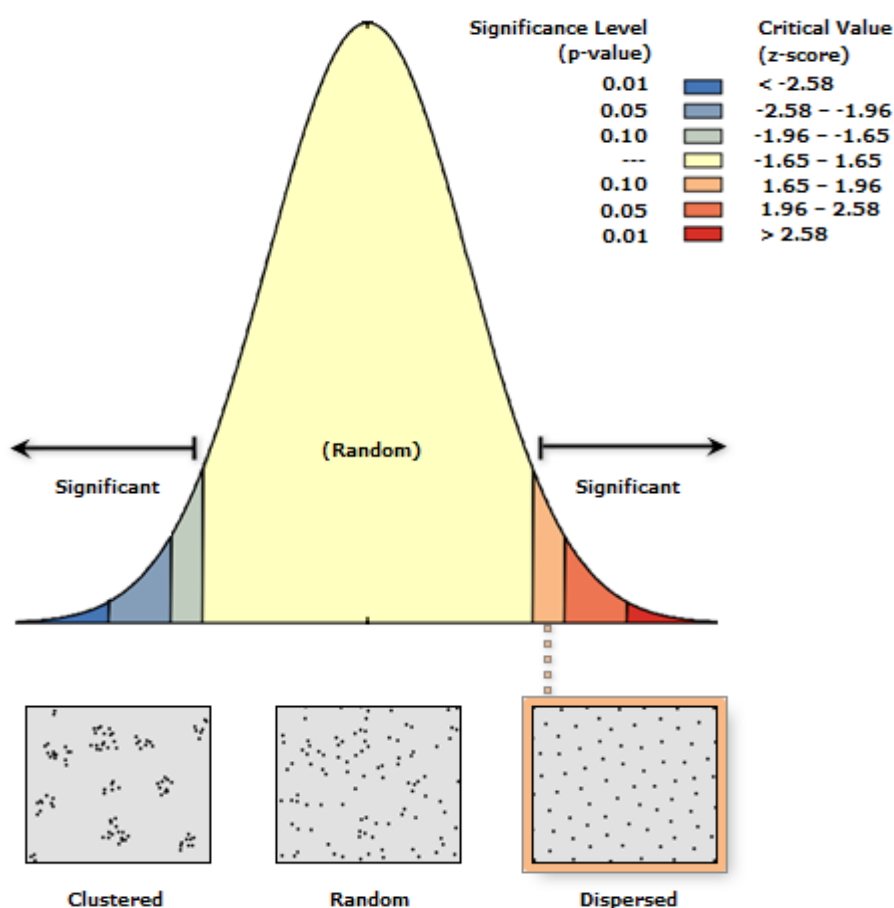
- اشکال ناهمواری (پستی و بلندی)
 - آب و هوا و پوشش گیاهی و زیست محیطی
 - نحوه دسترسی به منابع آب و خاک
 - از میان عوامل فرهنگی و اجتماعی-اقتصادی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
 - انگیزه سازگاری و انطباق مطلوب با عرصه‌های طبیعی و بهره‌برداری اقتصادی از این گونه عرصه‌ها
 - انگیزه‌ها و عوامل اقتصادی دیگر نظیر برخورداری از راه‌های ارتباطی
 - انگیزه‌های سیاسی-نظامی
 - انگیزه‌های فرهنگی و مذهبی و سایر انگیزه‌ها
- عوامل شکل دهنده به استقرار و شکل‌گیری روستاهای منطقه، در پهنه محیط به تفصیل در بخش‌های قبلی مورد بحث قرار می‌گیرد. اما الگوی استقرار سکونتگاه‌ها در ارتباط با هم در این مطالعه بر اساس روش تحلیل نزدیکترین همسایه بررسی شده است. این روش یکی از روش‌های عینی سنجش الگوی فضایی سکونتگاه‌های روستایی به شمار می‌رود.

الگوهای پراکنش براساس تحلیل نزدیک‌ترین همسایه

این الگوهای استقرار سکونتگاه‌ها ارتباط نزدیکی با عوامل مختلف موثر در مکانگزینی سکونتگاه‌های روستایی دارد (به ویژه عوامل طبیعی) که در بخش قبل مورد بحث قرار می‌گیرد. به منظور بررسی شاخص نزدیکترین همسایه از نرم افزار Arcgis استفاده شد. این نرم افزار با تلفیق مدل‌های ریاضی با مدل‌های مکانی شاخص میانگین نزدیکترین همسایه را محاسبه می‌کند. شاخص میانگین نزدیکترین همسایه از تقسیم میانگین فاصله مشاهده شده میان سکونتگاه‌ها بر میانگین فاصله مورد انتظار به دست می‌آید. میانگین فاصله مورد انتظار عبارت است از میانگین فاصله‌ها در یک توزیع تصادفی در پهنه مورد نظر.

با این توضیح اگر شاخص متوسط نزدیکترین همسایه بیشتر از یک باشد استقرار سکونتگاه‌ها متمایل به پراکندگی (یکنواختی توزیع) و اگر کوچکتر از یک باشد استقرار سکونتگاه‌ها متمایل به خوشه‌ای شدن است. عدد دیگری که با اجرای این مدل در نرم افزار به دست می‌آید Z Score است. Z-Score نشان‌دهنده معنی دار بودن رد شدن یا نشدن فرض صفر می‌باشد. در این مدل فرض صفر برابر با تصادفی بودن توزیع روستاها در منطقه است.

Average Nearest Neighbor Summary

Observed Mean Distance:	2946.7358 Meters
Expected Mean Distance:	2545.1285 Meters
Nearest Neighbor Ratio:	1.157794
z-score:	1.956354
p-value:	0.050424

همانطور که در تصویر بالا مشاهده می‌شود با ورود اطلاعات مربوط به روستاهای دهستان ایجرود پایین و اجرای مدل این شاخص برای منطقه مورد مطالعه عدد ۱,۱۵ به دست می‌آید که عددی نزدیک به ۱ است و Z-Score برابر با ۱,۹۵ می‌شود. این امر نشان می‌دهد الگوی استقرار روستاها در سطح دهستان ایجرود پایین با سطح معنی‌داری ۹۰٪ یک توزیع یکنواخت به شمار می‌آید. این امر بیشتر از شرایط توپوگرافی و اراضی و همچنین پراکنش مناسب منابع آب نشأت گرفته است.

-عوامل و نیروهای اثرگذار در شکل‌پذیری و پراکنش روستاها

عوامل گوناگون طبیعی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، مذهبی، نظامی، ارتباطی و مانند آن به یک سکونتگاه روستایی از نظر مکانی-فضایی، هویتی خاص می‌بخشد و تغییر هر یک از این عوامل می‌تواند اهمیت و نقش هر موقعیت را دگرگون کند. تبیین شکل و نحوه استقرار و در مجموع علت وجودی سکونتگاه‌های روستایی به صورت گوناگون برپا شده، شکل می‌گیرد و از نظر مکانی، به نحوی متنوع توزیع می‌شود. عوامل موثر بر نحوه شکل‌پذیری و پراکنش مکانی سکونتگاه‌های روستایی را می‌توان به طور کلی به دو دسته تقسیم کرد:

۱. عوامل محیط طبیعی

۲. عوامل محیط فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی

با این توضیح در ادامه به بررسی عوامل مذکور در قالب عوامل و نیروهای محیطی اکولوژیک، عوامل و نیروهای تاریخی، عوامل و نیروهای اجتماعی-فرهنگی، عوامل و نیروهای اقتصادی، عوامل و نیروهای سیاسی می‌پردازیم.

-عوامل و نیروهای محیطی-اکولوژیک

الگوی سکونت‌گزینی سکونتگاه‌های روستایی بیش از هر چیز متأثر از عوامل محیطی-اکولوژیک است، تا جایی که الگوی اسکان سکونتگاه‌های روستایی را از لحاظ بنیادی، انعکاس عوامل و نیروهای محیط طبیعی به شمار آورده‌اند. به طور کلی عوامل و نیروهای محیطی-اکولوژیک تاثیرگذار بر شکل‌گیری روستاها و چشم‌اندازهای انسانی را به دو دسته تقسیم می‌کنند:

- عوامل و نیروهای غیرآلی و در واقع آنچه که به اجزاء غیرزنده محیط طبیعی مربوط می‌شود

- عوامل و نیروهای آلی که اجزاء زنده محیط طبیعی، مانند خاک و پوشش گیاهی را شامل می‌شوند.

بر این اساس، در حالی که تاثیرگذاری اجزاء غیرزنده محیطی پایدارتر به نظر می‌آیند، اجزاء زنده در مقابل دخالت‌های انسانی حساس‌تر عمل کرده، ممکن است با ناپایداری همراه گردند از مهمترین معیارهای محیطی که در استقرار روستاهای منطقه موثر بوده‌اند می‌توان از ساختار زمین نام برد. همانطور که پیشتر ذکر گردید روستاهای منطقه در سه سطح روستاهای کوهستانی، روستاهای پایکوهی و روستاهای دشتی قابل تقسیم هستند.

همانطور که در نقشه پوشش گیاهی مشاهده گردید پراکنش روستاهای بزرگ در بخش‌های دشتی منطقه دارای بیشترین تراکم بوده به طوری که دسترسی به منابع آب سطحی و زیرزمینی حوضه قزل‌اوزن و همچنین برخورداری از اراضی هموار و حاصلخیز بر روی سازندهای آبرفتی، امکان توسعه اقتصاد کشاورزی را پیدا کرده‌اند.

از سوی دیگر استقرار روستاها در مناطق کوهستانی (ارتفاعات) در راستای بهره‌گیری از منابع آبی محدود (چشمه سارها) و دسترسی به مراتع کوهستانی قابل توجه می‌باشد به طوریکه ویژگی بارز این سکونتگاه‌ها کم بودن شمار جمعیت آنهاست.

شاید بتوان کم بودن شمار جمعیت روستاهای کوهستانی و بزرگی شمار جمعیت روستاهای دشت را ناشی از نقش دوگانه ارتفاعات دانست چرا که نه تنها عاملی مهم در شکل‌گیری اولیه سکونتگاه‌ها به شمار می‌آید بلکه در عین حال یکی از عوامل محدود کننده رشد و گسترش کالبدی سکونتگاه نیز می‌باشد به طوریکه در منطقه ایجرود هر چه به سمت ارتفاعات پیش می‌رویم سکونتگاه‌ها کوچکتر و از لحاظ امکانات رشد و گسترش با محدودیت بیشتری روبرو می‌باشند.

آب از دیگر عوامل اسکان و فعالیت و مکان‌گزینی سکونتگاه‌های روستایی به شمار می‌رود. سکونتگاه‌های بزرگ از جمله چسب و نکتو در طول و کرانه‌های رودخانه‌های قزل اوزن و خوئین استقرار یافته‌اند. طی مصاحبه‌های صورت‌گرفته با مسئولین محلی، مسئولین بیشتر روستاها دلیل پیدایش سکونتگاهشان را نزدیکی به رودخانه قزل اوزن و انشعابات آن دانسته‌اند.

البته استقرار روستاها در مجاورت رودخانه در بخش‌های مختلف متفاوت است به طوریکه در بخش‌هایی که شیب اراضی و همچنین خطر سیل‌گیری کمتر بوده است تراکم سکونتگاهی بیشتر بوده است (بخش‌های مرکزی). شاخه‌های مصنوعی منشعب از رودخانه قزل اوزن که به منظور بهره‌برداری زراعی احداث می‌شوند نقشی اساسی در برپایی روستاهای منطقه علی‌الخصوص در بخش‌های مرکزی داشته‌اند به طوریکه اراضی زراعی با الگوی نواری شکل یکپارچه، در پیرامون انشعابات اصلی شکل گرفته‌اند.

در منطقه حلب وجود پهنه‌های کوهستانی به عنوان عامل محدود کننده شکل‌گیری سکونت عمل کرده است. به طوریکه تنها چند روستا و گاه فصلی در این پهنه‌ها شکل گرفته است. شکل‌گیری این روستاهای اغلب محصول اسکان دامداران عشایر ایل لر چگینی و غیاثوند به دلیل فراهم بودن بستر مناسب برای تعلیف دام هایشان بوده است. عشایر که بیشتر ۳ ماه از سال برای تعلیف دام‌های شان به این محدوده مراجعه می‌کردند؛ تدریجاً به دلیل شرایط مناسب این نواحی در همین محدوده ساکن گردیده‌اند.

-عوامل و نیروهای تاریخی

این گونه نیروها و عوامل را می‌توان با تاسی به پویایی تمامی پدیده‌ها، از جمله جماعت‌ها و سکونتگاه‌های روستایی، طرز اثرگذاری ویژه روندهای تحولی در بستر زمان به شمار آورد. در این بستر و به تبع تغییرات ناگزیر جوامع انسانی، از جمله دگرگونی‌های شگرف در فناوری، برخی سکونتگاه‌ها تاب همپایی نداشته، از میان می‌روند و البته بعضی دیگر، چهره عوض می‌کنند و یا اصولاً برپا یا ظاهر می‌شوند.

در بررسی‌های انجام شده عوامل عمیق تاریخی در شکل‌پذیری سکونتگاه‌های منطقه شناسایی نشده است. اما می‌توان ادعان کرد که جریان‌های تاریخی در تقویت و یا تضعیف برخی روستاها تاثیر اندکی داشته و برای برخی روستاها تقریباً بی‌اثر بوده است. روستایی که عوامل تاریخی در شکل‌گیری آن دخیل بوده است روستای خوئین می‌باشد.

- عوامل و نیروهای اجتماعی-فرهنگی

نیروها و عوامل فرهنگی-اجتماعی دخیل در نحوه استقرار و شکل‌پذیری روستاهای منطقه را به طور کلی می‌توان به شرح زیر مطرح ساخت:

- امکان و نحوه پاسخگویی به برخی نیازهای اساسی جامعه انسانی، مانند سکونت‌گزینی، زندگی جمعی، تشکیل و حفاظت از خانواده، توالد و تولید مثل، استراحت و مانند آن.
 - سابقه و شیوه زندگی اجتماعی برای جمعیتی خاص و همپیوند.
 - سوابق، مشترکات و روابط سنتی-قومی.
 - امکان حفاظت از یکپارچگی اجتماعی جماعت ساکن امکان گسترده‌ی عرصه محفوظ زیستی.
 - امکان دسترسی به نهادها و خدمات فرهنگی و اجتماعی
- با بررسی‌های صورت گرفته، علیرغم آنکه علت پیدایش غالب سکونتگاه‌های منطقه بستر طبیعی مناسب است اما عوامل و نیروهای اجتماعی و فرهنگی در گسترش برخی روستاها موثر بوده است. به عنوان مثال در شمال غرب منطقه پیدایش تعدادی از روستاها محصول سکونت دامدارانی بوده است که اراضی آن محدوده را مناسب چرای دام هایشان تشخیص داده اند؛ گسترش این سکونتگاه‌ها و آهنگ رشد سریعتر از حد متوسط آنها متأثر از مهاجرت و اسکان بستگان ساکنین اولیه این روستاها در این نواحی بوده است.

- عوامل و نیروهای اقتصادی

عوامل یا شاخصه‌های اقتصادی را می‌توان از مهمترین، بلکه تعیین‌کننده‌ترین عوامل برپایی سکونتگاه‌های روستایی و نیروهای موثر در شکل و الگوی آنها به شمار آورد. این عوامل و نیروها بنا به ماهیت خود، تا حد زیادی نه تنها در راستای کارکردهای اساسی اجتماع انسانی برآورنده نیازها و تقاضاهای جماعت‌های روستایی به شمار می‌روند، بلکه به صورت تنگاتنگی با سایر عوامل و نیروهای موجود سکونتگاه‌ها، اعم از عوامل محیطی و غیر آن، در ارتباط قرار می‌گیرند. مهمترین شاخصه‌های عمومی اقتصادی دخیل در برپایی و شکل‌پذیری سکونتگاه‌های روستایی را می‌توان به شرح ذیل گروه‌بندی نمود:

- فراهم بودن امکان فعالیت اقتصادی
 - امکان مبادله کالایی و دسترسی به بازار فروش تولیدات و مصرف محصولات
 - امکان دسترسی به راه‌های مناسب ارتباطی
 - امکان دسترسی به خدمات عمومی، به ویژه خدمات پشتیبانی
- علاوه بر اینها، نوع و حقوق مالکیت و تصرف در بسیاری موارد به عوامل موثر در شکل‌پذیری آبادی‌ها مطرح می‌گردد.

فراهم بودن امکان فعالیت اقتصادی به واسطه وجود زمین حاصلخیز (خاک قابل زرع)، با شیب مناسب و منابع آبی (چه به منظور رفع نیازهای زیستی و چه به عنوان آب آبیاری) از اصلی‌ترین عوامل در مکان‌گزینی و گسترش روستاهای بخش دشتی منظومه حلب می‌باشد به طوریکه رونق فعالیت‌های کشاورزی در روستاهای چسب، نکتو، ارکوبین، خوئین و ... باعث رشد و توسعه این روستاها در سطح منطقه گردیده است. از دیگر فعالیت‌های اقتصادی

موثر بر توسعه روستاهای منطقه می‌توان به احداث ناحیه صنعتی و توسعه گردشگری تاریخی و طبیعی اشاره داشت به طوریکه به واسطه فراهم بودن اشتغال در این مراکز، روستاهای صاین، سفیدکمر و خویین طی سال‌های اخیر جاذب جمعیت سایر مناطق منطقه علی‌الخصوص بخش‌های کوهستانی بوده‌اند.

منابع آبی محدود (چشمه سارها) و همچنین مراتع مناسب جهت چرای دام در بخش‌های شمالی، امکان فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با دامداری و دامپروری و زنبورداری و پرورش ماهی، باعث سکونت دائم ییلاق‌نشینان دامدار ایل لر چگینی و غیاثوند در این منطقه و پیدایش روستاهای کوچک با اشتغال غالب دامداری طی دهه‌های اخیر گردیده است.

- عوامل و نیروهای سیاسی

عوامل و نیروهای سیاسی موثر بر استقرار سکونتگاه‌های روستایی به طور کلی به دو دسته زیر تقسیم می‌گردند:

عوامل و نیروهای موثر در تامین امنیت و یا اثر گذار بر موقعیت‌های استراتژیک و نظامی

○ انگیزه‌های حفاظتی و امنیتی محلی

○ ملاحظات نظامی-استراتژیک در سطوح ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی که توسط حکومت مرکزی اندیشیده و اجرا می‌گردد

عوامل و نیروهای تاثیرگذار بر تصمیم‌گیری‌های حکومتی که معمولاً به صورت سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های فضایی نمود و بروز می‌یابند.

بدین ترتیب با بررسی عوامل موثر سیاسی بر پیدایش و شکل‌گیری سکونتگاه‌ها نتیجه می‌گردد که در پیدایش و شکل‌گیری سکونتگاه‌های محدوده مورد مطالعه عوامل مذکور دخیل نبوده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد در منطقه ایجرود گسترش و آهنگ رشد سریعتر جمعیت در شهر حلب در مقایسه با سایر نقاط سکونتی منطقه متأثر از مرکزیت سیاسی آن و وجود امکانات اداری سیاسی در آن است.

- شبکه ارتباطی بین روستاها و شهر

امروزه وجود رابطه متقابل و تعاملی بین نواحی سکونتگاهی ضروری دانسته می‌شود و اعتقاد نظریه پردازان و برنامه ریزان توسعه بر این است که توسعه ارتباطات فیزیکی و به ویژه راه‌های روستایی بستر و لازمه پیدایش انواع ارتباطات روستایی، افزایش تبادلات و تعاملات فضاهای شهری و روستایی و در نتیجه بالفعل شدن استعدادهای این فضاها در زمینه‌های متعدد می‌باشد. جدیدترین رویکرد به مسئله توسعه ارتباطات روستایی، توسعه حمل و نقل پایدار است. طبق این نظریه، حمل و نقل به عنوان یکی از زیرساخت‌های تأثیرگذار بر توسعه روستایی و همچنین یکی از معیارهای توسعه روستایی قلمداد می‌شود که وجود یا عدم وجود آن باعث ایجاد محدودیت یا برعکس فرصت در دستیابی به رفاه اجتماعی و اقتصادی مردم در نواحی روستایی و در نهایت توسعه یافتگی یا عدم توسعه یافتگی میشود.

زیرساخت‌های نامناسب در شبکه ارتباطی نشان دهنده وجود نارسایی در دسترسی به اموال عمومی (اموال اجتماعی) است. انزوای جغرافیایی و مشکلات دسترسی باعث محدودیت در دستیابی به فرصت‌های اقتصادی می‌شود. علاوه بر این در مناطق روستایی کمبود زیرساخت‌ها و خدمات حمل و نقل می‌تواند دسترسی به منابع و

تسهیلاتی از قبیل مدارس، مراکز بهداشتی و ... را محدود سازد. کمبود این زیرساخت‌ها می‌تواند سهم زیادی در ناتوانی مهارت‌های انسانی داشته باشد. چنانچه در بخش زیرساخت‌های حمل و نقل سرمایه‌گذاری صورت گیرد خود می‌تواند توسعه اقتصادی و اجتماعی را در به دنبال داشته باشد.

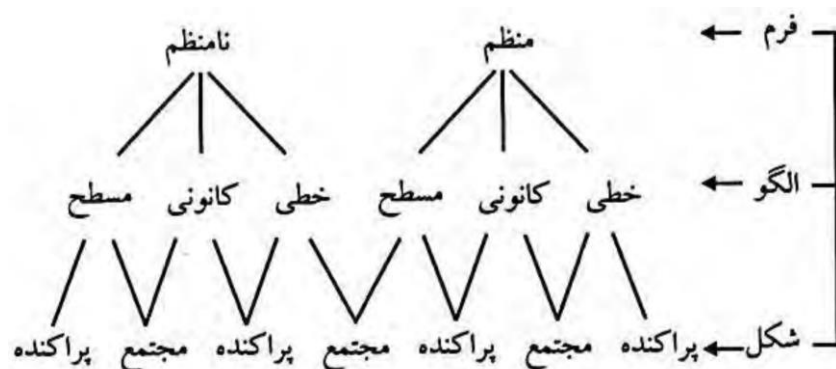
خدمات ارتباطی و حمل و نقل روستاهای منظومه حلب در شهرستان ایجرود تنها از طریق ارتباط زمینی توسط راه‌های ارتباطی فرعی درجه یک، راه‌های روستایی آسفalte صورت می‌پذیرد.

به غیر از راه دسترسی به روستاهای سفیدکمر، قنبرلک، دایدار علیا، قره‌گونی، قادرلو، نجم‌الشیخان، پاشاچای، قوریه و قادرلو که به صورت خاکی و با کیفیت بسیار پایین می‌باشد راه دسترسی سایر روستاهای مورد مطالعه بصورت آسفalte می‌باشد. البته اشاره به این نکته ضروری است که راه دسترسی زنجان-بیجار که از داخل منظومه عبور می‌کند کیفیت قابل قبولی داشته و صرفاً نیازمند تعریض می‌باشد ولی سایر معابر منشعب از این جاده از حیث کیفیت مطلوب نبوده و نیاز به بازسازی و بهسازی دارد.

- بافت روستاها (شکل، فرم و الگو)

بافت روستاهای منطقه را بر اساس ویژگی‌های عام سکونت‌گاه بر اساس معیارهای مختلف می‌توان طبقه‌بندی کرد. در این طرح بر اساس چارچوب طبقه‌بندی اشاره شده در کتاب مبانی جغرافیای روستایی عباس‌سعیدی، بر اساس سه دسته طبقه‌بندی شده‌اند.

نمودار ۲۳. رده‌بندی ویژگی‌های عام کالبدی سکونتگاه‌های روستایی

در ادامه بافت سکونتگاهی منطقه بر اساس هر یک از این سه معیار بررسی می‌شود.

- طبقه‌بندی روستاها بر اساس شکل

سکونتگاه‌های روستایی دو شکل اصلی دارند: سکونت‌گاه‌های مجتمع یا کانونی و سکونتگاه‌های متفرق یا پراکنده. در این ارتباط اصطلاح تراکم مساکن مطرح می‌شود که طبق ظن سکونتگاه‌های روستایی از بسیار متراکم که در آن خانه‌های روستایی بی هیچ فاصله‌ای کنار هم قرار گرفته‌اند تا خانه‌های منفصلی که در آن یک پارچگی واحد سکونتگاهی به سختی قابل تشخیص است تفاوت می‌کنند. تشخیص و تمایز درجه تراکم و شکل هر روستا می‌تواند به شناخت ماهیت و همچنین تفاوت‌های اقتصادی و اجتماعی حاکم بر آن کمک کند.

عوامل موثر بر تجمع روستاها عبارت‌اند از:

○ دفاع (در برابر گروه‌های مهاجم یا جانوران)

○ محدودیت منابع آب

- پیوند ها و وابستگی های خانوادگی و طایفه ای
 - فعالیت های خاص زراعی و تاکید بر کشت گروهی
 - سیاست گذاری خاص و برنامه ریزی کالبدی
 - عوامل سیاسی، مذهبی و ایدئولوژیک
 - در مقابل عوامل موثر در تفرق سکونتگاه ها عبارت اند از:
 - دسترسی به منابع آب کافی و خاک حاصلخیز
 - امنیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و عدم ضرورت دفاع
 - بهره برداری های خصوصی و خانوادگی مبتنی بر مالکیت خصوصی آب و زمین
 - اقتصاد متکی بر دامداری، دامپروری و بهره گیری از مراتع
 - وجود اراضی کوهستانی و تپه ماهوری
- طی بررسی های میدانی صورت گرفته از طریق مشاهدات عینی و همچنین با بررسی تصاویر ماهواره ای منطقه، نتیجه می گردد که بافت عمومی سکونتگاه های روستایی منطقه متشکل از واحدهای مسکونی، اراضی کشاورزی، شبکه معابر و مکان‌های عمومی بوده که غالب آنها دارای شکل تجمعی می باشند.
- از دیگر عوامل موثر بر تجمع روستاها، می توان نداشتن امنیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و عدم ضرورت دفاع در برابر گروه های دیگر در ادوار گذشته دانست. علاوه بر آن شرایط اقلیمی سرد منطقه و امکانات گرمایشی و نیز وجود خاک مناسب و اراضی مستعد (به دلیل وابستگی شدید اقتصاد معیشت روستایی به کشاورزی) همواره در نحوه استقرار سهم بسزایی داشته است و به عبارتی هر روستایی با اراضی کشاورزی اطراف آن شناسایی می شود و گسترش یا محدودیت آن با زمین مناسب کشت و زرع دیده می شود.

– طبقه بندی روستاها بر اساس فرم

از سوی دیگر بافت کالبدی روستایی ممکن است منظم یا نا منظم باشد. این فرم می تواند نتیجه روند شکل پذیری مبتنی بر برنامه و یا گسترش خود به خود باشد. البته این امکان دارد پس از برپایی مبتنی بر برنامه، گسترش آن خود به خود و به گونه ای نامنظم صورت پذیرد و یا بالعکس. لازم به ذکر است نظم در استقرار صرفاً به معنای شکل های کم و بیش هندسی خیابان ها و میادین سکونتگاهی نیست بلکه قطعه بندی یکنواخت و موزون زمین های زراعی نیز مهم است. درجه نظم یا بی نظمی در شکل سکونتگاه روستایی به بهترین نحوه نشانگر نقش و میزان برنامه ریزی در نحوه استقرار سکونتگاه است.

بر این مبنی می توان فرم روستاهایی که در دامنه کوه واقع شده اند بصورت نامنظم و روستاهای کوهپایه ای و دشتی به صورت منظم می باشد.

– طبقه بندی روستاها بر اساس الگو

علاوه بر شکل و فرم روستاها را می توان بر اساس الگو تقسیم بندی کرد. روستاها بر اساس الگو در قالب سه الگوی روستاهای خطی، روستاهای کانونی و روستاهای مسطح یا صفحه طبقه بندی می شوند. روستای خطی روستایی است که از یک یا دو ردیف موازی از خانه ها تشکیل شده باشد. سکونتگاه کانونی یا میدانگاهی اصطلاحی است عام

برای انواع گوناگون روستاهایی که مرکز آنها را میدانگاه یا مکان عمومی ای تشکیل دهد که خانه ها گرداگرد آن قرار گیرند. دیگر الگوی سکونتگاهی الگوی مسطح و یا صفحه ای می باشد. رایج ترین این الگوها سکونتگاهی است که کالبدی نامنظم و صفحه ای داشته باشد که به روستاهای تلی شهرت یافته است.

جدول ۷۲. بافت روستاها

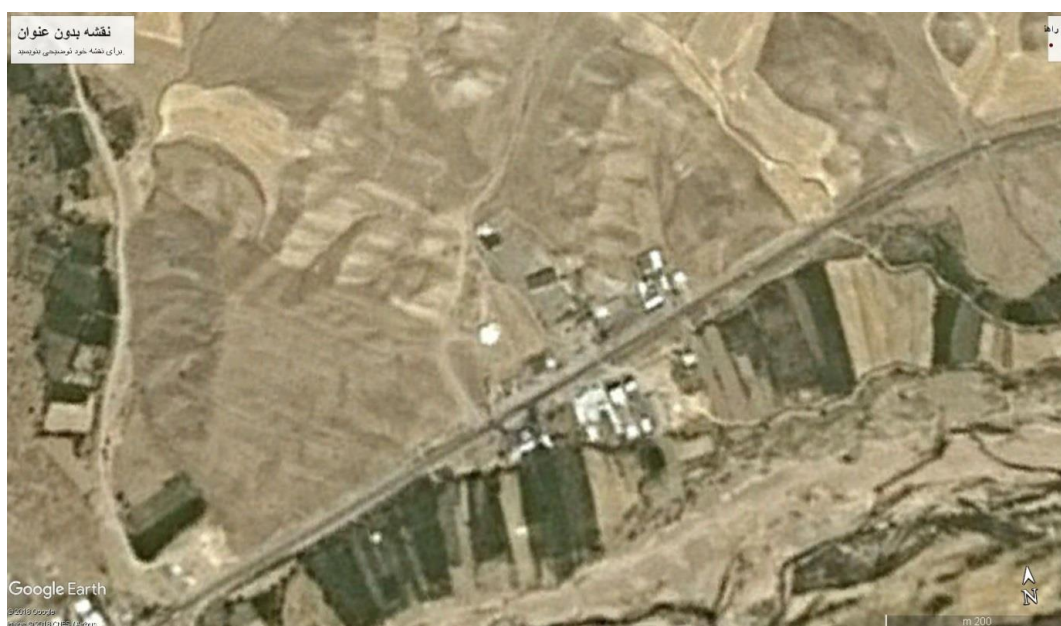
نام	شکل	فرم	الگو
ادینه چمی	تجمعی	نامنظم	مسطح
آرمتلو	تجمعی	نامنظم	خطی
تریاک	تجمعی	نامنظم	خطی
جهان فبیر	تجمعی	نامنظم	خطی
قراقیه	تجمعی	نامنظم	خطی
پاشاچای	تجمعی	نامنظم	مسطح
چولچه	تجمعی	نامنظم	خطی
صایین	تجمعی	نامنظم	کانونی
کهریزسیاه منصور	تجمعی	نامنظم	خطی
یازل داش	تجمعی	منظم	خطی
آق قیه	تجمعی	نامنظم	خطی
پالچه قشلاقی	تجمعی	منظم	مسطح
حاج قشلاق	تجمعی	منظم	کانونی
قره بوته	تجمعی	منظم	مسطح
چولچه قشلاق	تجمعی	منظم	خطی
سفیدکمر	تجمعی	منظم	کانونی
قنبرلک	تجمعی	منظم	مسطح
قندی بلاغ	تجمعی	منظم	خطی
قوجالو	تجمعی	منظم	کانونی
کارخانه آجر سفال ینگى کند	تجمعی	منظم	کانونی
ابوجانلو	تجمعی	منظم	کانونی
دایدارسفلی	تجمعی	نامنظم	مسطح
دایدارعلیا	تجمعی	منظم	کانونی
قره دوراخلوسفلی	تجمعی	منظم	کانونی
قره گونی	تجمعی	نامنظم	مسطح
قویچوق سفلی	تجمعی	نامنظم	خطی
گنبد	تجمعی	نامنظم	خطی
ینگى کندجامع السرا	تجمعی	نامنظم	خطی
بهمن	تجمعی	نامنظم	خطی
تاج الدین	تجمعی	نامنظم	مسطح

نام	شکل	فرم	الگو
قادرلو	تجمعی	نامنظم	خطی
قوشچی	تجمعی	نامنظم	کانونی
چسب	تجمعی	نامنظم	خطی
جانقاجار	تجمعی	منظم	خطی
قوریه	تجمعی	نامنظم	خطی
قلقاتی	تجمعی	منظم	مسطح
نکتو	تجمعی	منظم	کانونی
ارکوبین	تجمعی	منظم	مسطح
بلوبین	تجمعی	منظم	خطی
خوبین	تجمعی	منظم	کانونی
ساری قیا	تجمعی	منظم	مسطح
گرنه	تجمعی	منظم	خطی
نجم الشیخان	تجمعی	منظم	کانونی

الگوی خطی توسعه خطی شهر حلب

الگوی خطی توسعه کانونی روستای گرجان

از نظر نوع سکونت، نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهند که سکونت رایج در منطقه در سطح روستاهای معمولاً به شکل واحدهای مستقل و تک خانواری است اما در روستاهای کوچک‌تر عمدتاً به دلیل پیوندهای خویشی و خانوادگی شکل واحدهای همسایگی دسته‌جمعی و مجتمع‌های چندخانواری با فضاهای مشترک (مثل محوطه مشترک برای انبار محصولات کشاورزی) دارد.

سلسله مراتب سکونتگاهی

بررسی‌های بدست آمده از مطالعات بندهای قبلی و طرح ناحیه زنجان (به عنوان اصلی‌ترین طرح فرادست)، در خصوص ظرفیت توسعه روستاهای منظومه حلب، نشان‌دهنده این موضوع است که شهر حلب و چسب به دلیل داشتن مرکزیت، توسعه زیرساختها، زمینه‌های مناسب برای اشتغالزایی و تبدیل شدن به حلقه‌ی اصلی در شبکه منظومه‌ای، به عنوان شبکه توسعه منطقه می‌تواند عمل نماید. در نمودار زیر اولویت بندی روستاها از حیث ظرفیت‌های توسعه و سلسله مراتب که در طرح فرادست نیز بدان اشاره شده است، ارائه می‌گردد.

جدول ۷۳. سلسله مراتب سکونتگاهی در منظومه حلب

منظومه	مرکز منظومه	جمعیت منظومه	مجموعه	مرکز مجموعه	جمعیت مجموعه	تعداد سکونتگاه	حوزه	مرکز حوزه
حلب	حلب	۷۵۹۷	کهریزسیاه منصور	کهریزسیاه منصور	۳۹۶۱	۲۰	حاجی قشلاقی	حاجی قشلاقی
			نکتو	نکتو			ینگی‌کند جامع‌السرا	ینگی‌کند جامع‌السرا
					۳۶۳۶	۱۱	گنبد	گنبد
							ارکوبین	ارکوبین
							چسب	چسب

جدول ۷۴. رتبه بندی و شاخص مرکزیت در سطح شهرستان ایجرود

ردیف	نام آبادی	نام دهستان	جمعیت ۸۱	شاخص مرکزیت	رتبه جمعیتی در شهرستان	رتبه شاخص مرکزیت
۱	سعید آباد علیا	سعید آباد	۱۳۴۲	۸۱۳/۳	۷	۱
۲	ینگى کند سیدلر	گلابر	۱۶۸۶	۲۶۲/۷	۳	۲
۳	جوقین	گلابر	۲۶۰۸	۲۵۲/۲	۱	۳
۴	گلابر سفلی	گلابر	۲۱۱۰	۱۵۵	۲	۴
۵	چسب	ایجرود پایین	۶۸۹	۱۴۰/۴	۲۳	۵
۶	بید گینه	گلابر	۱۰۷۳	۱۲۹	۸	۶
۷	شهرک	سعید آباد	۱۴۷۵	۱۲۹	۶	۷
۸	اوج تپه	ایجرود بالا	۸۴۴	۱۱۹/۹	۱۷	۸
۹	قارخلو	ایجرود بالا	۶۴۲	۱۱۵/۴	۲۶	۹
۱۰	اغلیبک سفلی	ایجرود بالا	۹۰۹	۹۵/۲	۱۵	۱۰
۱۱	کوسه لر	ایجرود بالا	۶۰۱	۷۸/۵	۲۸	۱۱
۱۲	تله جرد	گلابر	۹۳۳	۷۰/۶	۱۳	۱۲
۱۳	خوین	ایجرود پایین	۲۰۲	۵۸/۸	۴۹	۱۳
۱۴	ینگى کند جامع السرا	ایجرود پایین	۷۲۲	۵۷/۴	۲۱	۱۴
۱۵	گنبد	ایجرود پایین	۲۰۱	۳۷/۳	۵۰	۱۵
۱۶	کهریز سیاه منصور	ایجرود پایین	۳۹۴	۳۴/۴	۳۶	۱۶
۱۷	بهمن	ایجرود پایین	۱۸۶	۲۹/۸	۵۱	۱۷
۱۸	هلیل آباد	گلابر	۷۴۵	۲۸/۳	۲۰	۱۸
۱۹	خانجین	گلابر	۴۹۷	۲۸/۲	۳۱	۱۹
۲۰	قزلجه	سعید آباد	۳۳۶	۲۶/۲	۳۷	۲۰
۲۱	اینجه رهبری	ایجرود بالا	۸۷۵	۲۴/۷	۱۶	۲۱
۲۲	نکتو	ایجرود پایین	۷۶۸	۲۴/۳	۱۹	۲۲
۲۳	قلقاتی	ایجرود پایین	۴۸۷	۲۴/۳	۳۲	۲۳
۲۴	اوغلبیک علیا	ایجرود بالا	۱۰۱۱	۲۳/۳	۱۱	۲۴
۲۵	شیوه	گلابر	۱۵۶۷	۲۲/۷	۵	۲۵
۲۶	ملا پیری	سعید آباد	۱۵۸۷	۲۲/۳	۴	۲۶
۲۷	ارکوبین	ایجرود پایین	۲۹۸	۲۲/۱	۴۰	۲۷
۲۸	باغ کندی	ایجرود بالا	۳۰۳	۲۱/۵	۳۹	۲۸
۲۹	ایچ	گلابر	۹۱۷	۲۱/۲	۱۴	۲۹
۳۰	احمد کندی	ایجرود بالا	۱۰۱۴	۲۱/۱	۱۰	۳۰
۳۱	قره سعید	ایجرود بالا	۹۵۷	۲۰/۹	۱۲	۳۱
۳۲	قمچقای	گلابر	۴۹۹	۱۹/۸	۳۰	۳۲
۳۳	خانقاه	گلابر	۳۹۴	۱۹/۵	۳۶	۳۳
۳۴	آلا چمن	ایجرود بالا	۱۰۳۹	۱۹/۵	۹	۳۴
۳۵	نجم الشیخان	ایجرود پایین	۴۴۰	۱۹/۵	۳۳	۳۵

ردیف	نام آبادی	نام دهستان	جمعیت ۸۱	شاخص مرکزیت	رتبه جمعیتی در شهرستان	رتبه شاخص مرکزیت
۳۶	بلوین	ایجرود پایین	۵۳	۱۹/۵	۶۹	۳۲
۳۷	تازه کند	گلابر	۷۴	۱۶/۹	۶۴	۳۳
۳۸	بیزین	گلابر	۲۱	۱۴/۵	۷۳	۳۴
۳۹	قره بوته	ایجرود پایین	۲۳۶	۱۴/۲	۴۵	۳۵
۴۰	صایین	ایجرود پایین	۴۲۹	۱۳/۲	۳۴	۳۶
۴۱	سفید کمر	ایجرود پایین	۳۲۱	۱۳/۲	۳۸	۳۶
۴۲	باریک آب	ایجرود بالا	۷۱۵	۱۲/۴	۲۲	۳۷
۴۳	دایدار علیا	ایجرود پایین	۲۱۳	۱۲/۳	۴۷	۳۸
۴۴	قوزان	گلابر	۶۶۳	۱۲/۳	۲۵	۳۸
۴۵	ینگى کند میرزا الماسی	گلابر	۲۵۵	۱۲/۳	۴۳	۳۸
۴۶	شوراب	سعید آباد	۱۵۰	۱۲/۳	۵۶	۳۸
۴۷	قوریه	ایجرود پایین	۲۰۷	۱۲	۴۸	۳۹
۴۸	سها	گلابر	۶۸۱	۱۱/۶	۲۴	۴۰
۴۹	گرنه	ایجرود پایین	۹۶	۹/۲	۶۲	۴۱
۵۰	آق بلاغ	ایجرود بالا	۶۸۱	۹/۲	۲۴	۴۱
۵۱	چتر	ایجرود بالا	۷۷۰	۹/۲	۱۸	۴۱
۵۲	خاکریز	ایجرود بالا	۱۶۰	۹/۲	۵۵	۴۱
۵۳	چاپوق	گلابر	۶۲۷	۹/۲	۲۷	۴۱
۵۴	قره درق	گلابر	۱۷۳	۸/۷	۵۲	۴۲
۵۵	سعید آباد سفلی	سعید آباد	۴۱۴	۸/۵	۳۵	۴۳
۵۶	قره داغ	گلابر	۱۶۳	۷/۶	۵۴	۴۴
۵۷	حاج قشلاق	ایجرود پایین	۲۴۱	۷/۵	۴۴	۴۵
۵۸	قادر لو	ایجرود پایین	۳۹	۷/۴	۷۱	۴۶
۵۹	یدی بلاغ	گلابر	۸۲	۷/۴	۶۳	۴۶
۶۰	آرموتلو	ایجرود پایین	۹۷	۷/۲	۶۱	۴۷
۶۱	یاشاچای	ایجرود پایین	۲۵۹	۷/۲	۴۲	۴۷
۶۲	چولچه قشلاق	ایجرود پایین	۲۶۶	۷/۲	۴۱	۴۷
۶۳	قوشچی	ایجرود پایین	۲۲۴	۷/۲	۴۶	۴۷
۶۴	قراقیه	ایجرود پایین	۱۱۶	۷/۲	۵۷	۴۷
۶۵	قره بلاغ	سعید آباد	۷۱	۶	۶۶	۴۸
۶۶	ابو جانلو	ایجرود پایین	۷۲	۵/۴	۶۵	۴۹
۶۷	چولچه	ایجرود پایین	۱۰۵	۵/۴	۵۹	۴۹
۶۸	دایدار سفلی	ایجرود پایین	۱۰۷	۵/۴	۵۸	۴۹
۶۹	قره دوراخلو سفلی	ایجرود پایین	۴۶	۵/۴	۷۰	۴۹
۷۰	قندی بلاغ	ایجرود پایین	۹۸	۵/۴	۶۰	۴۹

ردیف	نام آبادی	نام دهستان	جمعیت ۸۱	شاخص مرکزیت	رتبه جمعیتی در شهرستان	رتبه شاخص مرکزیت
۷۱	سراب	گلابر	۵۸	۵/۴	۶۸	۴۹
۷۲	ینگى کند سها	گلابر	۶۰	۴/۱	۶۷	۵۰
۷۳	گلیجه	گلابر	۳۷	۳/۸	۷۲	۵۱
۷۴	دور مشقان	ایجرود بالا	۱۶۴	۳/۸	۵۳	۵۱
۷۵	قنبرلک	ایجرود پایین	۱۹	۳/۷	۷۴	۵۲
۷۶	یار کندی	ایجرود بالا	۳۷	۱/۴	۷۲	۵۳

۷-۲- توصیف، تحلیل و تبیین قوانین و مقررات محدودیت ساز و محدودیت نهادی در توسعه

اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان یا بخش

بیکاری یکی از اساسی‌ترین دشواری‌ها در سطح کلان هر کشور است و ایجاد فرصت شغلی یک هنر مدیریت اقتصادی است. از نظر اقتصادی بیکاری بالاتر از ۱۰ درصد، زمینه اتلاف منابع، عامل کاهش درآمد ملی و کاهش رفاه و عامل بسیاری از آسیب‌های اجتماعی و در نهایت تضعیف‌کننده پایداری سیاسی و تضعیف حکومت مرکزی است. از این رو در جهان پیشرفته، برای حل مشکل بیکاری، تمامی دستگاه‌ها و قوای تاثیرگذار (قضائیه، مقننه، مجریه و قوای نظامی و انتظامی) در یک برنامه هماهنگ کمک می‌کنند که این بیماری عظیم اقتصاد کلان درمان شود. قوه مجریه، برای ایجاد فرصت‌های شغلی، استراتژی‌های لازم را ارائه می‌دهد، قوه مقننه خلأ قانونی اشتغال را رفع می‌کند و قوه قضائیه فضایی فراهم می‌آورد که مردم با نشاط هر چه بیشتر کسب و کار کنند، دشواری‌های حقوقی کسب و کار را حل می‌کند و جلو انواع تنش‌ها را می‌گیرد، زمینه ارتباط اهالی کسب و کار داخل و خارج را فراهم می‌آورد و تلاش می‌کند هر جا مانعی در برابر امور کسب و کار، سرمایه‌گذاری و مانند آن فراهم آید آن را بردارد. قوای نظامی و انتظامی تمام کوشش خود را می‌کنند تا فضای امن سرمایه‌گذاری و کسب و کار مولد را ایجاد کنند. ایران در این زمینه‌ها در حال حاضر محدودیت‌های معنی داری دارد.

لذا؛ از منظر تئوری‌های اقتصاد کلان علاوه بر محیط اقتصادی، محیط مناسب سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و به‌طور خاص وضعیت فناوری تاثیر بسزایی در ایجاد فرصت شغلی و کاهش بیکاری دارند؛ چون برای ایجاد فرصت شغلی نیاز به سرمایه‌گذاری مولد است و برای شکل‌گیری سرمایه‌گذاری مولد نیاز به وضعیت محیط استاندارد وجود دارد. در ضمن بیشترین مشاغل جدید با تلاش بخش خصوصی ایجاد می‌شود و دولت در کنار بخش خصوصی و ضمن نظارت بر عملکرد آن، امور مربوط به کسب‌وکار را تسهیل می‌کند و موانع قانونی پیشرفت کار را بر می‌دارد، از طریق سیاست‌های پولی و مالی مناسب و با کمک بازارهای پولی و مالی زمینه تامین اعتبارات مورد نیاز بخش خصوصی را فراهم می‌آورد و پیشرفت کار را رصد می‌کند تا اگر دشواری احتمالی بروز کند، با تدبیر و آرامش آن را حل و فصل کند.

همچنین؛ برای ایجاد فرصت شغلی پایدار، لازم است از ورود انواع ریسک‌ها به سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار جلوگیری شود. یکی از مهم‌ترین ریسک‌ها در بازار کسب و کار که بسترهای فرصت شغلی را نابود می‌کند، امنیتی شدن فضای مربوطه است. به همین دلیل است که در تمامی کشورهای پیشرفته هیچ نوع فضای امنیتی بر کسب و کار حاکم نمی‌شود و قوای نظامی و انتظامی تنها حافظ امنیت استاندارد برای فعالیت آرام کسب و کار هستند. دست کم تجربه ۲۵ کشور در حال توسعه در این زمینه وجود دارد که ورود قوای نظامی و امنیتی به اقتصاد موجب کاهش فرصت‌های شغلی شده است.

از دیگر سو؛ مهم‌ترین عامل برای ایجاد فرصت شغلی، انجام سرمایه‌گذاری برای رشد اقتصادی است. در یکی از قواعد مشهور علم اقتصاد، تاکید می‌شود که برای کاهش یک درصد بیکاری نیاز به بیش از ۲ درصد رشد اقتصادی است. اگر قرار باشد بیکاری از ۱۴ درصد به ۱۰ درصد کاهش یابد نیاز به رشد اقتصادی ۸ درصد است. رشد اقتصادی ۸ درصد نیازمند عزم ملی و همکاری تمامی قوای تاثیرگذار کشور با برنامه‌های اقتصادی دولت است. بدیهی است اگر

قرار باشد بیکاری تک رقمی شود، رشد اقتصادی باید از ۱۰ درصد بالاتر رود که در شرایط فعلی ایران ناممکن است. اما برای رسیدن به رشد پایدار در ادامه قرن ۲۱ علاوه بر هماهنگی قوای اثرگذار، نیاز جدی به پیشرفت‌های تکنولوژیک وجود دارد. بخش عظیمی از کسب و کار در قرن ۲۱ در عرصه خدمات فناورانه، تولید دانش، تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان، استارت آپ‌ها و مانند آن صورت می‌گیرد. آشکار است که برای فراهم شدن زمینه فرصت شغلی نیاز به استفاده از اینترنت کارآمد، آزادی استفاده از فضاهای مجازی و نبود انواع موانع پیشرفت در دنیای دیجیتال است. در حال حاضر بیشترین زمینه ایجاد فرصت شغلی در کشورهای پیشرفته از این راه صورت می‌گیرد. آشکار است که در صورت نبود دسترسی فراگیر و ارزان به اینترنت، نبود آزادی کافی استفاده از پردازش داده‌ها، امکان مانور در این عرصه نوین برای شغل آفرینی فراهم نخواهد شد. این امر در ایران به‌طور نسبی با دشواری‌های خاص خود همراه است.

ضمناً؛ با فرض ثبات سایر شرایط و از جمله زمینه‌های استاندارد برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی، یکی از راه‌های اساسی ایجاد فرصت شغلی، استفاده از این ظرفیت است. از سوی دیگر همواره یک رقابت جدی بین کشورهای مختلف، تلاش برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی بوده است. جالب توجه است که برخلاف تصور، کشورهای پیشرفته در این موضوع پیش‌تاز بوده و هستند. کشورهای پیشرفته در آستانه سال ۲۰۱۷ بیش از ۴۸ درصد کل سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کرده‌اند. با وجودی که یکی از مهم‌ترین راه‌های ایجاد فرصت شغلی جدید، انجام سرمایه‌گذاری و به‌ویژه سرمایه‌گذاری خارجی است اما شرایط عملیاتی شدن آن دست کم برای ایران خیلی ساده نیست. زمینه‌ها و عوامل جذب سرمایه‌گذاری شامل امنیت، فقدان تنش، پایداری حقوق مالکیت، حفاظت از قراردادهای، تضمین بازگشت اصل سرمایه و بازدهی آن و رعایت دیگر قواعد بازی در داخل و سطح منطقه‌ای و جهانی است. هر کشوری بتواند این فضاها را فراهم کند، می‌تواند سرمایه‌گذاری بیشتری جذب کند و فرصت شغلی بیشتری ایجاد کند. علاوه بر کشورهای پیشرفته که بیشترین میزان سرمایه‌گذاری خارجی را در ۱۰ سال گذشته جذب کرده‌اند، کشورهای در حال توسعه نیز همواره در تلاش بوده‌اند میزان بیشتری به خود اختصاص دهند. به‌عنوان نمونه حکومت چین توانسته است از طریق جذب سرمایه‌گذاری ارزان خارجی در دهه گذشته حدود ۱۷۰ میلیون فرصت شغلی (سالانه ۱۷ میلیون) ایجاد کند. در حال حاضر فضای استاندارد و لازم برای بهره‌برداری بهینه از ظرفیت سرمایه‌گذاری خارجی در ایران با دشواری‌هایی روبه‌رو است. از این رو انتظار ایجاد فرصت شغلی جدید به میزان قابل توجه از این طریق معنی دار نیست.

از سوی دیگر؛ یک عامل اساسی و راه حل بلند مدت حل و فصل مشکل بیکاری و ایجاد فرصت شغلی، وجود ظرفیت کارآفرینی در نظام آموزشی و سازگاری آن با زیر سیستم‌های اقتصادی است. نظام آموزشی کارآمد از یکسو به تربیت نیروهای اقدام می‌کند که مولد باشند. از سوی دیگر فارغ‌التحصیلان نظام آموزشی کارآمد، متناسب با نیاز صنعت، خدمات و دیگر زیر بخش‌های اقتصادی بوده و جذب بخش‌های تقاضا دهنده می‌شوند. به‌طور آشکار می‌توان دریافت که نظام آموزشی فعلی ایران ویژگی‌های پویایی، کارآمدی، کارآفرینی و دیگر ابعاد استاندارد را ندارد.

و نیز؛ در یک فضای استاندارد و با فرض وجود بخش خصوصی کارآمد، دسترسی به فضاهای فناورانه جدید، اطلاعات مورد نیاز کارآفرینان و متقاضیان کار به‌طور رایگان تامین می‌شود. بنابراین افراد جویای کار با توجه به تخصص و

علاقه خود از طریق یک روابط عمومی کارآمد به شبکه‌های تقاضای کار وصل شده و دعوت به کار می‌شوند. آشکار است که چنین ابزارها و کانال‌های کارآمد در شرایط فعلی کشور در همه سطوح موجود نیست. از این رو به آسانی نمی‌توان منتظر ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و اثر بخش بود.

همچنین؛ استفاده از تجربه‌های موفق دیگر کشورها از دیگر راه حل‌های ایجاد فرصت شغلی جدید است. یکی از این تجربه‌ها راه‌اندازی فعالیت‌های مربوط به کسب و کارهای کوچک و متوسط (SMEs) است. علاوه بر کشورهای پیشرفته، کشورهای زیادی از مناطق در حال توسعه و حتی توسعه نیافته از این فرصت استفاده می‌کنند. کشورهای کره جنوبی، سنگاپور، مالزی، تایوان و مانند آن برای حل بیکاری از این رویکرد استفاده بهینه برده‌اند. معروف است که متجاوز از ۹۰ درصد بنگاه‌های کشورهای مختلف (پیشرفته و در حال پیشرفت) به شکل SMEs فعالیت دارند. تلاش برای توسعه روستاها از دیگر تجربه‌های موفق کشورهای مختلف (و به‌ویژه کشورهای پیشرفته) برای حل و فصل بیکاری است. این کشورها از طریق راه‌اندازی و حمایت از تولیدات صنایع دستی، ساخت جاده روستایی، ایجاد یا انتقال صنایع، کارخانه‌ها، موسسات آموزشی، مراکز ورزشی و تفریحی و مانند آن، از یک سو زمینه اشتغال بیشتر در روستا را فراهم کرده‌اند. از دیگر سو مانع مهاجرت روستاییان به شهر شده‌اند. وانگهی زندگی در محیط کوچک و کم جمعیت روستایی دارای هزینه کمتر، دشواری‌های زیست محیطی کمتر و سایر مزیت‌ها است.

در ایران به دلیل بی توجهی به توسعه روستاها، پدیده مشکل آفرین مهاجرت بی‌رویه به شهر حاکم است. به این خاطر در خوش‌بینانه‌ترین وضعیت، سالانه بیش از ۱۶۰ هزار نفر از روستاییان به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند. این موضوع علاوه بر خالی شدن روستاها موجب گسترش حاشیه نشینی شده است. در ایران بیش از ۱۱ میلیون نفر حاشیه نشین وجود دارد که با سختی روزگار خود را می‌گذرانند. توجه به رشد فناوری و گسترش وسیع اطلاعات برای پژوهشگران، پشتیبانی دیگری است که برای ایجاد کسب و کار جدید کارساز است. تجربه بسیاری از کشورهای دنیا نشان می‌دهد که به‌ویژه گروه عظیمی از جوانان توسط این کانال‌ها مشغول به کار شده‌اند. بسترهای فناوری و اطلاعات جهانی در دو دهه اخیر بیش از ۳۰۰ درصد رشد داشته است. جهان توسعه یافته با گسترش دسترسی به اینترنت، فرصت جدید ایجاد می‌کند و جهان توسعه نیافته با فیلترینگ به نابودی عرصه‌های کارآفرینی کمک می‌کند. کشورهایی که فناوری کارآمد و به روز را تشویق می‌کنند، عقیده دارند که گسترش فناوری جدید در واقع بستر ایده پردازی را فراهم می‌آورد که نوعی تبدیل ایده به ثروت است. خود این منشا ایجاد فرصت شغلی جدید است. در این زمینه در ایران دشواری‌های ساختاری، سازمانی، مدیریتی و فرهنگی گوناگونی وجود دارد.

حال آنکه؛ افزایش جمعیت جویای کار در ایران، موضوع دیگری است که کار را برای حل و فصل بیکاری دشوار می‌کند. آمارها نشان می‌دهند که سالانه تنها حدود ۶۵۰ هزار نفر فارغ‌التحصیل دانشگاهی در ایران به متقاضیان کار اضافه می‌شوند. جمعیت جویای کار غیر فارغ‌التحصیل دانشگاهی نیز سالانه نزدیک ۳۵۰ هزار نفر است. از این رو در ایران ایجاد یک میلیون فرصت شغلی در سال مورد نیاز است. در صورتی که ایجاد هر شغل به‌طور متوسط و با توجه به شرایط استاندارد بین‌المللی نیازمند ۱۰۰ هزار دلار سرمایه‌گذاری باشد و قرار باشد یک میلیون جویای کار سالانه شاغل شوند، یکصد میلیارد دلار اعتبار مورد نیاز است. دسترسی به این میزان سرمایه‌گذاری در شرایط فعلی کشور، بسیار دشوار است. میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی پس‌ابرجام در ایران، حداکثر ۱۰ میلیارد دلار بوده است.

همچنین نمره سهولت قوانین و مقررات برای کسب و کار در ایران نسبت به استانداردهای بین‌المللی بسیار نامناسب است. سهولت قوانین و مقررات برای کسب و کار می‌تواند زمینه اشتغال‌زایی را افزایش دهد. ایران در آستانه سال ۲۰۱۷ از میان ۱۹۱ کشور رتبه ۱۲۰ را در این زمینه به خود اختصاص داده که بسیار مشکل‌آفرین است.

نهایتاً؛ موارد فوق، می‌بایست در برنامه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی مد نظر تصمیم‌گران قرار گیرد ولی علاوه بر موارد ذکر شده می‌توان به پاره‌ای محدودیت که توسط مسئولین محلی ذکر شد نیز اشاره نمود؛

- مشکل روستاییان با اداره منابع طبیعی بر سر مالکیت اراضی کشاورزی
- عدم ساماندهی رودخانه‌ها و انهار و نداشتن حقایق‌های منطقی و مناسب و قوانین خاص امور آب برای واگذاری چشمه‌ها، آب‌های معدنی و ...

○ مشکلات قانونی موجود در استفاده از اراضی ملی و مراتع برای توسعه کشاورزی و باغداری و فعالیت‌های اقتصادی

- محدودیت‌های ناشی از طرح‌های روستایی که نگاهی صرفاً کالبدی به روستاها دارد.
- محدودیت‌های ایجاد شده از سوی جهاد کشاورزی برای ایجاد کاربریهای اقتصادی که نیازمند ساخت ابنیه هستند.

- محدودیت‌های ایجاد فضاهای تجاری با عملکرد منطقه‌ای در طرح‌های روستایی.
- محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی برای اشتغال زنان.
- محدودیت قوانین برای مقابله با افرادی که به دلایل نامشخص مانع از توسعه اقتصادی می‌شوند
- نداشتن قوانین مشخص برای حمایت از تولیدات داخلی و روستایی
- خصوصاً گردشگری

- محدودیت و مشکلات ناشی از اعطای وام (ضامن، نحوه بازپرداخت و ...).
- قراردادن زمینهایی که روستائیان بر روی آن کشاورزی می‌کردند در خدمت اداره منابع طبیعی

۸-۲- قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی-انسانی، زیرساختی و فضایی جهت تولید و عرضه در بخش کشاورزی، صنعت و خدمات روستاهای هدف دهستان یا بخش.

قابلیت‌ها و محدودیت‌های طبیعی-محیطی

محدوده مورد مطالعه در طبقه ارتفاعی ۱۴۰۰ تا ۲۲۰۰ متری واقع شده است. پست‌ترین قسمت در مرکز محدوده و اطراف شهر حلب نزدیکی روستاهای ینگ‌کند جامع السرا و گنبد می‌باشد در حالی که مرتفع‌ترین قسمت در شرق و شمال و در نزدیکی روستاهای بلوبین و صایین می‌باشد.

بخش عمده محدوده بر روی دو سازند اصلی گسترش پیدا کرده است. اولی گلسنگ، ژئوپس و ماسه سنگ بوده و دومی مارن و مارن ژئوپس دار، با میان لایه‌های ماسه سنگ می‌باشد.

میانگین متوسط کمینه دمای ۴۹ ساله در منطقه مورد مطالعه حدود $4,2^{\circ}\text{C}$ و میانگین متوسط بیشینه دمای ۴۹ ساله در منطقه مورد مطالعه حدود $18,1^{\circ}\text{C}$ و میانگین دمای سالانه در طول دوره زمانی ۴۹ ساله معادل $11,2^{\circ}\text{C}$

می باشد. به طور کلی آب و هوای منطقه بر اساس روش دمارتن نماینده نوع اقلیم نیمه خشک در دوره آماری ۴۹ ساله (۱۹۷۶-۲۰۱۷) است.

در کل محدوده مورد مطالعه ۱۴۰ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق، ۶۱ دهنه چشمه دائمی، ۲۱ دهنه چشمه فصلی، ۴۱ آب‌بندان و ۱۰ رودخانه اصلی و دائمی دارد که در صورت برنامه ریزی مناسب شرایط بسیار مناسبی برای توسعه اقتصادی می باشد.

در مجموع می توان گفت شرایط اقلیمی و منابع آب متنوع محدوده پتانسیل مناسبی برای فعالیت های مرتبط با کشاورزی پدید آورده است.

سه عرصه مهم اراضی زارعی آبی، اراضی دیم و مراتع، پوشش گیاهی منطقه را شکل داده است که استفاده از این اراضی به عنوان معیشت اصلی مردم منطقه می باشد.

قابلیت ها و محدودیت های ساختار اجتماعی - انسانی

علیرغم آنکه که غالب روستاها قدمتی در حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ سال دارند، اما عشایر لر چگینی و غیاثوند در مناطقی از منظومه ییلاق می کنند و آداب رسوم آنها در سطح منطقه گسترش یافته است و در برخی از روستاها نیز اسکان یافته و یکجا نشین شده اند ولی بسیاری از طوایف ایل مذکور کمان ۳ تا ۴ ماه از سال در این مناطق مستقر می شوند.

میان طوایف مستقر در سطح روستا نوعی همسانی به لحاظ مذهبی و اعتقادی و آداب رسوم وجود دارد و این طایفه ها به طور مسالمت آمیز در کنار هم زندگی می کنند؛ به این ترتیب طایفه بندی روستاها و ایل لر چگینی و غیاثوند به عنوان مانعی در برابر شکلگیری روابط بین سکونتگاهی تلقی نمی شود. علاوه بر این تاکید روستائیان بر مناسک مذهبی اجتماعی و شرکت در این آداب مذهبی در روستاهای مجاور زمینه شکلگیری پیوندهای اجتماعی بین روستاها را فراهم نموده است.

جمعیت روستاهای منطقه با توجه به بررسی های صورت گرفته شده بر اساس آمار اطلاعات سرشماری دوره های مختلف، روند نزولی داشته و با نرخ رشد ۲،۵۵- درصد در طی ۲۰ سال گذشته، شاهد کاهش جمعیت در این منطقه هستیم بطوریکه جمعیت منطقه از ۸۶۹۱ نفر در سال ۱۳۷۵ به ۵۱۸۳ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است در کنار این موضوع جمعیت جوان منطقه نیز پتانسیل های منطقه می باشد که از مجموع جمعیت منطقه، ۹۱،۳۹٪ در رده ۱۵ تا ۶۵ سال واقع شده اند. مطالعه تحرکات جمعیت در میان روستاها نشان می دهد مهمترین بخش از مهاجرت های دائمی در روستاها به شکل مهاجر فرستی در غالب روستاهای منطقه در جریان است. مهاجر فرستی از روستاهای بزرگتر غالباً به مقصد شهرهای بزرگ (زنجان) و از روستاهای کوچکتر غالباً به روستاهای بزرگ و مرکزی (نکتو و چسب) به وقوع پیوسته است. مهمترین دلیل مهاجرت از روستاهای منطقه بیکاری است.

در روستاهای منطقه پایین بودن نسبت جنسی ضرورت توانمند سازی زنان به عنوان یکی از گروه های آسیب پذیر اجتماعی را دوچندان می سازد.

به طور کلی امکانات آموزشی منطقه از سطح مناسبی برخوردار نبوده و در تمام روستاها از چهار مقطع آمادگی، ابتدایی، دوره اول متوسطه و دوره دوم متوسطه فراتر نمی رود. متعاقب آن نرخ باسوادی روستا با متوسط شهرستان

ایجاد تقریباً برابر بوده است. لذا در طرح توسعه اقتصادی می‌بایست به باسوادی روستائیان به عنوان یک سرمایه مهم اجتماعی اهمیت ویژه ای داد.

به طور خلاصه ساختار اجتماعی - فرهنگی روستاها در بر دارنده قوت ها و کاستی هایی است که در ادامه به آن اشاره می شود که تاثیر مستقیم بر توسعه اقتصادی منطقه و روستاها دارد:

قوت ها و فرصت ها

○ وجود آثار تاریخی متعدد در بیشتر روستاها ، که علاوه بر هویت بخشی به روستاها می تواند به جذب گردشگر به این روستاها کمک نمایند.

○ داشتن فضاهای اداری و سیاسی لازم برای توسعه منطقه

○ داشتن جمعیت شاغل باسواد در حوزه کشاورزی

○ عدم وجود تمایزات و تفاوت های اعتقادی در اغلب روستاها علیرغم وجود طوایف مختلف، که با ایجاد هسته های مشارکتی و همفکری، توسعه اقتصادی همگن می تواند صورت گیرد.

○ داشتن حقابه مشخص برای بهره گیری از مزایای آن

○ عدم وجود اختلاف میان طوایف موجود در روستاها

○ عدم وجود اختلاف بین ساکنین روستاهای مختلف پیرنگ بودن آداب و رسوم جمعی مذهبی نظیر مراسم های محرم و صفر در بین ساکنان .

○ عدم وجود پیش داوری ذهنی در مخالفت با حضور گردشگران و افراد غریبه در روستاها

○ روند فزاینده باسوادی در روستاها و استفاده از افراد تحصیل کرده در توسعه اقتصادی و بهره برداری از فعالیت های اقتصادی همگام با علوم روز دنیا.

○ بالابودن میزان تولیدات خصوصاً در زمینه دامداری

○ روند صعودی افزایش جمعیت

○ بالابودن نرخ فعالیت عمومی زنان

○ جمعیت جوان و با انرژی

○ قرار گیری ناحیه صنعتی در نزدیکی روستاهای منظومه

○ داشتن پتانسیل های لازم در خصوص توسعه حمل و نقل کالا و خدمات

ضعف ها و محدودیت ها

○ عدم وجود زیرساخت های آموزش حرفه ای و کارگاه های آموزشی برای آشنایی مردم با علوم روز و کارآفرینی

○ نرخ باسوادی پایینتر از استاندارد

○ پایین بودن نرخ باسوادی در میان زنان به عنوان قطب دوم اقتصاد منطقه

○ نداشتن جاذبه های گردشگری در بیشتر روستاهای منظومه برای جذب گردشگر و استفاده از اقتصادگردشگری

روستایی

قابلیت‌ها و محدودیت‌های ساختار زیرساختی و فضایی

در این بخش ساختار کالبدی و خدماتی منطقه در دو بخش سکونتگاه‌ها و شبکه ارتباطی مورد مطالعه قرار گرفت. سکونت‌گاه‌های منطقه به عنوان یکی از اجزاء ساختاری منطقه در دو سطح مورد مطالعه قرار گرفتند. در سطح اول در مقیاس کلان این روستاها هر یک به عنوان یک نقطه (گره)، در کنار راه‌ها و شبکه ارتباطی به عنوان خطوط تشکیل دهنده ساختار کالبدی منطقه مطرح گردیدند. در سطح دوم با خردتر شدن مقیاس مطالعه روستاها هر یک خود به عنوان یک ساختار مورد مطالعه قرار گرفته و مطالعه آن‌ها ابعادی شامل شکل، فرم و الگوی روستاها و همچنین زمین‌های کشاورزی مرتبط و خدمات موجود در آن‌ها را در بر می‌گرفت. در مطالعه روستاها در مقیاس کلان (که روستاها به عنوان نقاط در پهنه زمین در کنار خطوط و سطوح ساختار کلی منطقه را شکل داده‌اند.

وسعت سکونتگاه‌های روستایی به طور طبیعی هم‌نشانه قابلیت‌ها و توانمندی‌های روستا در پذیرش جمعیت و گسترش فعالیت‌هاست و هم خود جزئی اساسی در تعیین ویژگی و بافت کالبدی آن به شمار می‌رود. در منطقه ایجرو به طور کلی روستاهای مرکز محدوده از وسعت بیشتری در قیاس با روستاهای حاشیه برخوردارند. این مساله علاوه بر موقعیت عملکردی متأثر از موقعیت طبیعی این سکونتگاه‌ها نیز می‌باشد. چراکه این سکونتگاه‌ها در اراضی دشتی و نزدیک به رودخانه قزل‌اوزن واقع شده‌اند در حالیکه اراضی حاشیه‌ای منطقه را غالباً اراضی کوهپایه‌ای تشکیل می‌دهند. همین شرایط خاص محیطی موجب دوگانگی در وسعت روستاها شده است به طوری که ۷۰ درصد از سکونتگاه‌ها در گروه آبادی و مابقی در گروه روستاهای بزرگ، متوسط و کوچک جای می‌گیرند.

علاوه بر وسعت روستاها، توزیع آن‌ها در سطح منطقه را نیز می‌توان متأثر از شرایط طبیعی دانست. به طوریکه در مرکز محدوده و اطراف شهر حلب که بستر طبیعی مساعدتر است، توزیع روستاها به سوی یک توزیع یکنواخت میل کرده است در حالیکه در حاشیه رودخانه که بخش‌های زیادی از آن را مراتع تشکیل می‌دهند سکونتگاه‌ها با الگوی تصادفی توزیع شده‌اند (به این معنا که فاصله روستاها در برخی نواحی بیشتر و برخی نواحی کمتر است). بررسی‌ها نشان می‌دهد علیرغم اینکه عامل شکلگیری روستاها بیشتر عوامل محیطی و به تبع آن اقتصادی بوده است اما در گسترش برخی روستاها می‌توان تأثیر عوامل سیاسی و عوامل اجتماعی را نیز مشاهده کرد.

پس از بررسی نقاط ساختار روستاها، به بررسی خطوط تشکیل دهنده این ساختار در قالب شبکه ارتباطی پرداخته شد. در این بخش اشاره گردید که در مجموع شبکه ارتباطی منطقه تا حد زیادی متکی به معابر شهر حلب می‌باشد و ارتباطات بیشتر سکونت‌گاه‌های از طریق شهر حلب و راه‌های فرعی متصل به آن تأمین می‌شود.

محورهای فرعی درون منطقه‌ای موجود غالباً ارتباط میان سکونتگاه‌های کوچک را با سکونتگاه‌های با وسعت بیشتر و همچنین با بیرون منطقه از طریق اتصال به محورهای اصلی برقرار می‌کنند. به عبارت دیگر می‌توان گفت محورهای فرعی درون منطقه بیشتر به برقراری ارتباط عمودی در ساختار سکونتگاهی اختصاص دارند که این مساله یعنی غلبه ارتباط عمودی بین سکونتگاه‌ها بر ارتباطات افقی میانشان از نقطه نظر تئوری شبکه منطقه‌ای یک ضعف به شمار می‌رود. ضمناً در روستاهای مورد مطالعه کلیه زیرساخت‌ها اعم از برق، گاز، آب شرب، مخابرات موجود بوده و مشکل خاصی در این زمینه احساس نمی‌شود که همین امر باعث کاهش مهاجرت در سطح روستاها می‌شود.

۹-۲- تعیین اهداف، چشم انداز و سیاستهای توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی دهستان یا بخش؛

تدوین چشم انداز آینده برای توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاها مستلزم انجام مجموعه‌ای از فعالیت‌ها است که در قالب آن سازماندهی شده‌اند. در مورد ساختار و محتوای فرآیند چشم اندازسازی دیدگاه‌های متنوعی وجود دارد که در انطباق با شرایط جغرافیایی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جوامع گوناگون شکل یافته‌اند. به طور مثال در حالیکه در جوامع توسعه یافته دستیابی به واسطه وجود ساختارها و نهادهای مدنی با سهولت نسبی صورت می‌گیرد، در چشم انداز کشورهای کمتر توسعه یافته جلب مشارکت سازمان یافته بخش‌های گوناگون جامعه و حصول اجماع با چالش‌های قابل ملاحظه‌ای مواجه است. از این رو شاید بی سبب نیست که برخی نهادها، نظیر بانک جهانی و سازمان ائتلاف شهرها که عمدتاً در رابطه با کشورهای کم توسعه فعالیت می‌نمایند، الگویی برای فرایند چشم اندازسازی توصیه نموده‌اند. لذا برخی از نهادها الگوهای مشخصی را برای تدوین چشم انداز در مقیاس روستا یا جامعه محلی پیشنهاد نموده‌اند در این گزارش فرایندهای چشم اندازسازی مدل (Oregon) چشم اندازسازی ارگون ارائه می‌گردد.

مدل چشم اندازسازی «ارگون»

مدل چشم اندازسازی «ارگون» مدلی است که توسط شاخه ایالت ارگون «انجمن برنامه ریزان آمریکا» و به منظور ترویج و حمایت از امر برنامه ریزی شهری بلندمدت تدوین شده و توسط «استیون امس» به رشته تحریر درآمده است.

اهداف کلی در تدوین مدل مزبور عبارتند از:

• آسان فهم نمودن امر برنامه ریزی برای آینده

• مشارکت بخشیدن و درگیر نمودن افراد در کار به نحوی که آن را به شکل شهودی مقصد فرایند برنامه ریزی و نقش خودشان را در فرایند مزبور درک نمایند.

• ایجاد انگیزش در افراد برای فراگیری هر

چه بیشتر در مورد شهر خود و سرنوشت

آینده آن.

مدل ارگون فرایندی متشکل از چهارگام

اصلی می باشد که در گام اول و دوم با

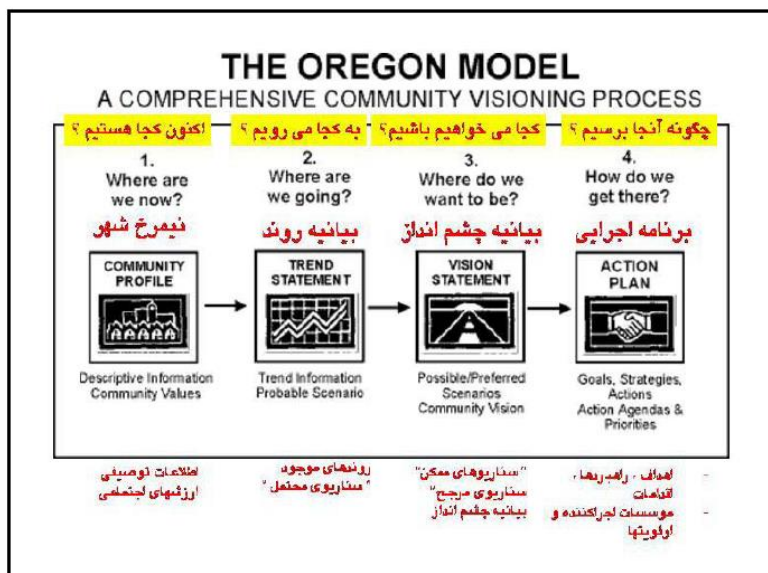
توجه به بررسی‌های بعمل آمده از نقاط

قوت، ضعف، فرصت و تهدیدهای روستا و

منطقه و اسناد بالادستی می توان چشم

انداز توسعه اقتصادی روستاها نیمرخ و

بیانیه روند را چنین ترسیم نمود.

چشم انداز توسعه اقتصادی روستاها که سیمای مطلوب روستا در افق طرح و میثاقی برای توسعه پایدار و اشتغال‌زایی است، هماهنگ با اسناد بالادستی، بصورت ذیل است:

روستاهای منظومه اشتغال‌زایی شهرستان ایجرود، روستاهایی با توانمندیهای اقتصادی و تاب آوری فعالیت‌های

اقتصادی و ویژگی‌های خاص محیطی-اقتصادی و اجتماعی و دارای مشاغل با کیفیات منحصر بفرد است که؛

توسعه اقتصادی روستاها با استفاده از توانمندیهای محیطی - گردشگری روستایی و همراه با توجه خاص به معیشت روستایی و تولیدات داخلی توانسته است از این ترکیب این دو عنصر در جهت توسعه اقتصادی، اشتغال‌زایی روستاها، ایجاد شغل های جدید و بویژه توسعه اقتصادی پایدار استفاده کند. اقتصاد پایدار و اشتغال‌زایی بر پایه حمایت از تولیدات داخلی موجب شکل گیری و همزیستی میان ساکنین، تولیدکنندگان، گردشگران و محیط شده و نقش مهمی در توسعه اقتصادی شهرستان ایجرود ایفا می کند.

در این روستاها ضمن حفظ ارزش های خاص اجتماعی، کالبدی، فرهنگی و تلفیق آن با روش های توسعه اقتصادی نوین، روستاهایی پویا و سرزنده و دارای امید به ماندگاری برای تمامی ساکنین فراهم آمده است و برای کلیه ساکنین به فراخ سن و جنس، شغل مناسب وجود دارد و به حد مطلوب توسعه اقتصادی رسیده اند.

تدوین چارچوب نظری توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی

چنانچه در فصل اول اشاره گردید، چارچوب برنامه های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی متأثر از چارچوب های نظر پیش گفته از یک سو و الزامات طرح های فرادست و سیاست های نهادی بخشی از سوی دیگر می باشد که با توجه به سکوت طرح های فرادست و عدم وجود سیاست های مدون و مشخص نهادهای بخشی در ارتباط با بسیاری از جنبه های اشتغال‌زایی و توسعه اقتصادی، نقش مبانی نظری در تدوین چارچوب های برنامه پر رنگ تر خواهد بود. بر همین اساس اهداف کلان طرح، بر مبنی توسعه یکپارچه اقتصادی و اشتغال‌زایی در ابعاد مختلف اجتماعی، گردشگری، فرهنگی و زیست محیطی که ابعاد اصلی پایداری توسعه نیز می باشد، تدوین می شوند. در قالب این نظریه، فرض بر این است که پایداری توسعه هر نظام اجتماعی، نتیجه توسعه متناسب این ابعاد در کنار یکدیگر خواهد بود. با پذیرش این فرض، توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود در قالب این ابعاد، هدف کلان طرح را تشکیل خواهد داد.

علاوه بر این، موارد مطروحه در رویکرد شبکه منطقه ای به عنوان راهکارهای آزموده شده در حل مسائل و توسعه مناطق، در ارائه راهبردها و سیاست های طرح اثرگذار خواهند بود. از سوی دیگر نظریه برنامه ریزی راهبردی که خود در تدوین چارچوب برنامه ریزی مبتنی بر اهداف، راهبردها و سیاستها موثر بوده است که در تدوین محتوای آنها نیز اثرگذار خواهد بود. به عبارت دیگر در تدوین راهبردها و سیاست های طرح توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی، از ابزارهای برنامه ریزی راهبردی استفاده خواهد شد. مطرح ترین تکنیک در این زمینه تکنیک راهبرد نویسی به کمک ماتریس وسات می باشد. در چارچوب این تکنیک راهبردها، به گونه ای روشمند بر مبنی ضعف ها، قوت ها، فرصت ها و تهدیدهای شناسایی شده تدوین می شوند.

در تمام مراحل تدوین اهداف، راهبردها و سیاست ها، از اتخاذ راهکارهای یکجانبه نگر و فارغ از ویژگی های خاص سطوح مختلف برنامه ریزی پرهیز شده است. علاوه بر این، نکته مهم در چارچوب سلسله مراتب اهداف کلان، اهداف خرد، راهبردها، سیاست های پیشنهادی این است که موارد مطروح در سطوح پائینتر از یک سو می بایستی کاملاً همسو با سطوح بالاتر بوده و از سوی دیگر همه جوانب آنها را به تمامی در بر گیرند. لذا در پایان فرآیند با کنترل همسو بودن و پوشانندگی در هر یک از موارد، در صورت نیاز در راهبردها و سیستمهای اولیه بازنگری خواهد شد.

اهداف کلان طرح متأثر از ابعاد مختلف توسعه اقتصادی و با بومی سازی آنها با توجه به شرایط خاص منطقه، تدوین شده‌اند. در تدوین اهداف خرد سعی شده است تا این اهداف، در بردارنده جنبه‌های مختلف اهداف کلان مطروحه می‌باشند. راهبردهای طرح که در بخش بعدی ارائه می‌شوند در دو مرحله تدوین خواهند شد. در گام اول این راهبردها بر اساس تکنیک سوات به شیوه‌ای روشمند بر مبنی قوتها، ضعف‌ها، فرصتها و تهدیدها تدوین می‌شوند. با شکلگیری این راهبردهای اولیه در گام بعدی، چنانچه گفته شد همسو بودن و پوشانندگی آنها بر اهداف کلان و خرد کنترل شده و در صورت نیاز با اصلاح، حذف و تدوین راهبردهای جدید، راهبردهای نهایی طرح شکل خواهند گرفت و سیاست‌های طرح بر مبنی آنها تدوین خواهند شد.

- تدوین اهداف، راهبردهای توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی

با توجه به چارچوب نظری طرح توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی، تدوین اهداف کلان، در جدول زیر ارائه گردیده است. در تدوین اهداف خرد ارائه شده برای هر هدف کلان، تلاش بر آن بوده است که از یک سو این اهداف در بر گیرنده

تمامی ابعاد اهداف کلان و از سوی دیگر با تاکید بر جنبه عملیاتی آن بوده است.

جدول ۷۵. اهداف کلان و خرد طرح توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی

اهداف کلان	اهداف خرد
حفظ و بهره‌برداری غیر مخرب از منابع طبیعی منطقه	کاهش و رفع آلودگی‌های محیطی
	بهره‌برداری غیر مخرب و پایدار از منابع طبیعی
	حفاظت از تنوع زیستی و اکوسیستم منطقه
توانمندسازی جامعه و برقراری حکمروایی محلی در منطقه	ارتقا سطح رفاه اجتماعی ساکنین
	ارتقا عملکرد نهادهای رسمی و تقویت نقش نهاد های محلی همیاری
	جلب مشارکت تمامی اقشار
انتظام و توسعه مکانی-فضایی فعالیت‌های اقتصادی اجتماعی در سطح منطقه هماهنگ با مناطق پیرامونی	برقراری اعتدال بین کارکردها و ساختارهای روستاها
	رسیدن به جایگاه سلسله مراتبی و نقش‌پذیری روستاها در ارتباط با سایر روستاها
	انتظام فضایی شبکه‌ای منطقه هماهنگ با مناطق مجاور

با توجه به رویکرد توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی طرح حاضر در ادامه این فصل اهداف خرد (که جنبه عملیاتی به خود می‌گیرند)، راهبردها، سیاست‌ها و پروژه‌های پیشنهادی به تفکیک روستاهای منظومه توسعه اقتصادی ارائه خواهند شد. چراکه اتخاذ رویکرد ها و راهکارهای متفاوت در حوزه‌های مختلف با توجه به ویژگی‌ها و شرایط خاص آن روستا بوده است.

جدول ۷۶. راهبردها و سیاست‌های اولیه در حوزه اقتصادی

فرصت‌ها										ماتریس راهبردهای چهار گانه		
امکان توسعه	امکان بهینه	امکان گسترش	امکان خدمات رسانی	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	تهدید هویت بومی			
تغییر الگوی کشت متناسب با منطقه	توسعه بازاریابی محصولات تولیدی منطقه	توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم محصولات					بیمه محصولات کشاورزی			اقتصاد	زنجیره	توسعه
افزایش عملکرد در هکتار محصولات					آموزش مهارت‌های لازم		بیمه محصولات باغی					
	توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده				آموزش مهارت‌های لازم	کاهش آلودگی‌های محیطی		بهره‌گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع				
توسعه بازاریابی محصولات زراعی منطقه					افزایش نظارت بر عملکرد		بیمه محصولات					
توسعه پرورش مرغ در سطح منطقه				توسعه کشت و کار خانگی								

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید	احتمال	احتمال بروز	احتمال	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات‌رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات اقتصادی			
تهدید هویت بومی	تخریب منابع طبیعی منطقه	خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	آلوده شدن منابع طبیعی منطقه		مهارت‌های تحصیل‌کردگان			توسعه تولیدات صنعتی سطح منطقه	توسعه زمینه‌های اقتصادی نوین	وجود واحدهای تولیدی و صنعتی		
	بهره‌گیری غیر مخرب از مراتع		بهره‌گیری از اصول توسعه پایدار				توسعه فعالیت‌های گردشگری و عرضه محصولات	تکمیل زنجیره فرایند تولید عسل و توسعه بازریابی این محصول	افزایش راندمان تولید و توسعه صادرات محور	میزان نسبتاً بالای تولید سالانه عسل		
			کاهش آلودگی‌های محیطی		افزایش اعتماد اجتماعی با رونق اقتصادی			تکمیل زنجیره فرایند تولید شیر و توسعه بازریابی این محصول		میزان نسبتاً بالای تولید شیر		
	حفاظت از محیط زیست			ارائه				تکمیل زنجیره فرایند تولید دانه‌های روغنی و توسعه بازریابی این	افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	کشت محصولات صنعتی (دانه‌های روغنی)		

فرصت‌ها										ماتریس راهبردهای چهار گانه		
امکان توسعه	امکان بهینه	امکان گسترش	امکان خدمات رسانی	امکان ارتقا	امکان ارتقا عملکرد	احتمال	احتمال بروز	احتمال	تهدیدها			
کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات اقتصادی	سازي و تکميل زنجيره فرايندهای توليد و عرضه	امکان گسترش فعاليت های گردشگری	امکان ارتقا ظرفيت های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	تخریب منابع طبیعی منطقه	خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	تهدید هویت بومی				
	محصول											
در دسترس بودن مواد اولیه برای احداث صنایع کوچک روستایی	توسعه فراوری توليدات کشاورزی	توسعه توليدات صنایع دستی بومی		بهره گیری از توان بومی		بهره گیری غیر مخرب از مراتع						
وجود منابع آب برای مصارف کشاورزی و پرورش ماهی	افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی		مدیریت منابع آب		استفاده از روشهای نوین آبیاری							
زندگی عشایر و فعاليت های وابسته		توسعه گردشگری عشایر		استفاده از توان اجتماعی ایل لر چگینی								

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید	احتمال	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات‌رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات			
				مدیریت منابع آب				جلوگیری از هدر رفت منابع به منظور بهینه‌سازی فرایند تولید و افزایش راندمان	عدم گسترش صنایع آب‌بر	هدررفت منابع آبی منطقه به واسطه سنتی بودن شیوه تولید	اقتصاد	ضعف‌ها
				ارائه آموزش‌های لازم			توسعه گردشگری روستایی		ارتقا تکنولوژی تولید کشاورزی	عدم استفاده از تکنولوژی نوین در تولیدات کشاورزی		
						توسعه زیرساختها		گسترش تاسیسات پشتیبان تولید کشاورزی	زمینه‌سازی برای افزایش تنوع و کیفیت محصولات	محدودیت در تاسیسات پشتیبان تولید کشاورزی		
				افزایش نظارت					بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل به منظور افزایش تنوع و توسعه کیفی محصولات	دشواری عرضه محصولات کشاورزی در بازارهای مصرف توسط روستاییان		
				ارائه آموزش‌های لازم	فرآوری محصولات توسط مردم			گسترش صنایع تبدیلی	نگهداشت ارزش افزوده حاصل از فروش محصولات	عدم وجود صنایع تبدیلی مرتبط با تولیدات کشاورزی منطقه		
حفظ هویت بومی با					بهره‌گیری از توان زنان		تقویت و توسعه مشاغل خانگی	تکمیل زنجیره تولید ارزش در منطقه		افول تولیدات صنایع دستی		

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید	احتمال	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات			
تولید صنایع دستی												
		تحت پوشش بیمه قرار دادن								تحت پوشش بیمه نبودن غالب تولیدات کشاورزی و دامی منطقه		
				راهنمای آموزش های لازم					ارتقا وضعیت اطلاع رسانی به تولید کنندگان محلی	محدودیت در اطلاع رسانی به تولید کنندگان محلی در مورد روش های بهینه تولید و وضعیت بازار		
	تعیین مکانهای مناسب برای فعالیت ها در خواستی									تخریب مراتع با اهداف اقتصادی تغییر کاربری غیر مجاز		
	توسعه کشت نباتات علوفه ای به عنوان کشت دوم برای جلوگیری از تخریب مراتع و فرسایش خاک								افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	بیشتر بودن تعداد دام نسبت به ظرفیت چراگاه ها		
				توسعه زمینه های صادرات				زمینه سازی برای سرمایه گذاری بومیان		خروج سرمایه روستاییان از منطقه		
				ارائه آموزش های لازم						عدم وجود زیرساخت های آموزش تخصصی حرفه ای مرتبط با کشاورزی در سطح منطقه		

ماتریس راهبردهای چهار گانه			فرصت‌ها							تهدیدها	
امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	تهدید هویت بومی		
وجود منابع آبی متعدد سطحی و زیر سطحی	افزایش راندمان تولیدات کشاورزی با استفاده از منابع آب موجود		بهره‌گیری از توان مردم بومی			مدیریت منابع آب		بهره برداری غیر مخرب و پایدار از مراتع		توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی	توسعه اجتماعی و فرهنگی روستایی
حاصلخیزی خاک در بخش‌های دشتی و کوهپایه‌ای	افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	تکمیل زنجیره‌های ارزش تولیدات صادرات محور					بیمه محصولات کشاورزی	استفاده از روش‌های نوین			
قابل کشت بودن گیاهان دارویی	افزایش درآمد روستایان با توسعه کشت گیاهان دارویی	توسعه تولیدات کشاورزی فرآوری شده	توسعه آموزش‌های مرتبط با شناخت گیاهان دارویی و مزایای آنها					بهره برداری غیر مخرب و پایدار از مراتع			
وجود گونه‌های متنوع جانوری	توسعه فعالیت‌های مرتبط با پرورش دام‌های خاص و فرآورده‌های مرتبط با آنها	توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)						آگاه‌سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت‌های منطقه			
رویش گیاهان دارویی	توسعه تولیدات منطقه در زمینه گیاهان دارویی	توسعه تولیدات کشاورزی فرآوری شده						بهره برداری غیر مخرب و پایدار از مراتع			

تهدیدها			فرصت‌ها							ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)			تنوع ویژگی‌های ژئومورفولوژیک (دشت، کوهپایه، کوهستان)		
آگاه‌سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت‌های منطقه	توسعه پایدار گردشگری با رویکرد گردشگری			افزایش برنامه‌های گردشگری ارگانها	بهره‌گیری از توان مردمی		توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)	تکمیل زنجیره‌های مناطق گردشگری منطقه و مناطق پیرامون		وجود جاذبه‌های گردشگری طبیعی		
آگاه‌سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت‌های منطقه							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)			برخوردار از چشم‌اندازهای منحصر بفرد طبیعی		

ماتریس راهبردهای چهار گانه			فرصت ها							تهدیدها		
			امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولتوسعه منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب مراتع منطقه	تهدید هویت بومی
مستقبل دور	مستقبل میانی	مستقبل نزدیک	آلودگی منابع آب و خاک	کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی	کاهش آلودگی های محیطی منطقه در راستای استفاده از پتانسیل های گردشگری آن				جلوگیری از آلوده شدن منابع طبیعی منطقه با کاهش اثرات سو دفع نامناسب زباله ها		جلوگیری از تخریب مراتع و منابع طبیعی با کاهش اثرات سو دفع نامناسب زباله ها	
			دفع نامناسب فاضلاب (چاه جذبی)	کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی								
			دفع پساب های برخی واحدهای کارگاهی	کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی					کنترل آلودگی های منابع طبیعی با اصلاح سیستم دفع پسماندها			
			قرار گرفتن بخش زیادی از محدوده در خطر نسبی زیاد زلزله						ایمن سازی سکونتگاهای واقع در پهنه های زلزله خیز با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح			
			قرار گرفتن روستاهای وکیل آباد و قره تپه در پهنه زمین لغزش						ایمن سازی سکونتگاهای واقع در پهنه های زمین لغزش با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح			
			قرار گرفتن برخی روستاها در پهنه خطر سیل خیزی کم						ایمن سازی سکونتگاهای واقع در پهنه های سیل خیز با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح			

فرصت‌ها											
تهدیدها				فرصت‌ها							
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	ماتریس راهبردهای چهار گانه	
							توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم محصولات خاص منطقه	توسعه بازاریابی محصولات تولیدی منطقه		اقتصاد	فرهنگ
									افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی		
	بهره‌گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع							توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده	عدم خروج سود ویژه حاصل از فروش محصولات به واسطه مالکیت روستاییان بر عمده منابع تولید در بخش کشاورزی		
								توسعه بازاریابی محصولات زراعی منطقه	تولید بخش قابل توجهی از سیب زمینی و گندم منطقه		
								توسعه پرورش مرغ در سطح	تعدد مرغداری‌ها با عملکرد منطقه‌ای		

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
								منطقه		وجود واحدهای تولید صنعتی خوراک دام		
	بهره گیری غیر مخرب از مراتع							توسعه تولید خوراک دام سطح منطقه				
	بهره گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع											
								تکمیل زنجیره فرایند تولید شیر و توسعه بازریابی این محصول		میزان نسبت بالای تولید شیر		
								تکمیل زنجیره فرایند تولید دانه های روغنی و توسعه بازریابی این محصول	افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	کشت محصولات صنعتی (دانه های روغنی)		
							توسعه گردشگری روستایی از طریق معرفی جاذبه روستایی منطقه	توسعه بازاریابی محصولات تولیدی منطقه				

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
								توسعه فراوری تولیدات کشاورزی		وجود کارگاه‌های صنعتی و تولیدی		
							توسعه تولیدات صنایع دستی بومی در سطح منطقه	توسعه فراوری تولیدات کشاورزی		در دسترس بودن مواد اولیه برای احداث صنایع کوچک روستایی		
									افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	وجود آبندهای ذخیره آب برای مصارف کشاورزی و پرورش ماهی		
								افزایش راندمان تولیدات کشاورزی با استفاده از منابع آب موجود		وجود منابع آبی متعدد سطحی و زیر سطحی	محیطی - بوم شناختی	
	افزایش تولید از طریق افزایش عملکرد بر هکتار تولیدات کشاورزی								افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی			

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
					توسعه آموزش‌های مرتبط با شناخت گیاهان دارویی و مزایای آنها		توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم دمنوشها، عرقیات و محصولات گیاهی و دارویی	توسعه تولیدات کشاورزی فرآوری شده	افزایش درآمد روستایان با توسعه کشت گیاهان دارویی	قابل کشت بودن گیاهان دارویی		
آگاه‌سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت‌های منطقه							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)		توسعه فعالیت‌های مرتبط با پرورش دام‌های خاص و فرآورده‌های مرتبط با آنها	وجود گونه‌های متنوع جانوری		
	بهره برداری غیر مخرب و پایدار از مراتع							توسعه تولیدات کشاورزی فرآوری شده	توسعه تولیدات منطقه در زمینه گیاهان دارویی	رویش گیاهان دارویی		
							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)					
آگاه‌سازی روستائیان و غیر بومیان							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)			وجود جاذبه‌های گردشگری طبیعی		

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
نسبت به مزیت های منطقه												
آگاه سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت های منطقه							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)			برخورداری از چشم اندازهای منحصر بفرد طبیعی		

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب مراتع منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متول توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
								جلوگیری از هدر رفت منابع به منظور بهینه سازی فرایند تولید و افزایش راندمان		هدررفت منابع آبی منطقه به واسطه سنتی بودن شیوه تولید	اقتصاد	صف‌ها
								ارتقا تکنولوژی تولید کشاورزی به منظور بهینه سازی فرایند تولید	ارتقا تکنولوژی تولید کشاورزی به منظور توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی	محدودیت در تکنولوژی به کار گرفته شده در تولیدات کشاورزی		
								گسترش تاسیسات پشتیبان تولید کشاورزی به منظور تکمیل زنجیره فرایند تولید	گسترش تاسیسات پشتیبان تولید کشاورزی با هدف زمینه سازی برای افزایش تنوع و کیفیت محصولات			
									تسهیل عرضه محصولات منطقه از طریق بهبود زیرساخت های حمل و نقل به منظور افزایش تنوع و توسعه کیفی محصولات	دشواری عرضه محصولات کشاورزی در بازارهای مصرف توسط روستاییان		

فرصت‌ها										
تهدیدها										
ماتریس راهبردهای چهار گانه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولت توسعه منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب مراتع منطقه	تهدید هویت بومی
	عدم وجود صنایع تبدیلی مرتبط با تولیدات کشاورزی منطقه									
			تقویت و توسعه مشاغل خانگی در زمینه تولید صنایع دستی بومی							فراهم‌سازی بستر ارتقا تولید صنایع دستی بومی منطقه به منظور حفظ هویت بومی
	تحت پوشش بیمه نبودن غالب تولیدات کشاورزی و دامی منطقه							تحت پوشش بیمه قرار دادن محصولات تولیدی و اموال روستاییان در راستای جبران خسارات مالی احتمالی		
	محدودیت در اطلاع رسانی به تولید کنندگان محلی در مورد روش‌های بهینه تولید و وضعیت بازار	ارتقا وضعیت اطلاع‌رسانی به تولید کنندگان محلی در راستای توسعه								

تهدیدها			فرصت‌ها							ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب مراتع منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متول توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
									کیفی محصولات کشاورزی			
	تعیین مکانهای مناسب برای فعالیت ها در خواستی									تخریب مراتع با اهداف اقتصادی تغییر کاربری غیر مجاز		
	توسعه کشت نباتات علوفه ای به عنوان کشت دوم در راستای جلوگیری از تخریب مراتع و فرسایش خاک								افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی			
								زمینه سازی برای سرمایه گذاری بومیان در راستای تکمیل فرایند تولید محصولات کشاورزی		خروج سرمایه روستاییان از منطقه (پس انداز روستائیان به ویژه روستاهای بزرگ غالباً در خارج از منطقه سرمایه گذاری میشود)		

فرصت‌ها											
تهدیدها				فرصت‌ها							
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب مراتع منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متول توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	ماتریس راهبردهای چهار گانه	
									ایجاد زیرساخت های آموزش تخصصی کشاورزی در راستای افزایش کیفیت و تنوع محصولات کشاورزی	عدم وجود زیرساخت های آموزش تخصصی حرفه ای مرتبط با کشاورزی در سطح منطقه	
	جلوگیری از تخریب مراتع و منابع طبیعی با کاهش اثرات سو دفع نامناسب زباله ها		جلوگیری از آلوده شدن منابع طبیعی منطقه با کاهش اثرات سو دفع نامناسب زباله ها				کاهش آلودگی های محیطی منطقه در راستای استفاده از پتانسیل های گردشگری آن		کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی	آلودگی منابع آب و خاک	محیطی - بوم شناختی
			کنترل آلودگی های منابع طبیعی با اصلاح سیستم دفع فاضلاب روستاها						کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی	دفع نامناسب فاضلاب (چاه جذبی)	

تهدیدها			فرصت‌ها							ماتریس راهبردهای چهار گانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب مراتع منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولت توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
			کنترل آلودگی های منابع طبیعی با اصلاح سیستم دفع پسماندها				کاهش آلودگی های محیطی منطقه در راستای استفاده از پتانسیل های گردشگری آن		کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی	دفعه پساب های برخی واحدهای کارگاهی		
		ایمن سازی سکونتگاه های واقع در پهنه های زلزله خیز با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح										
		ایمن سازی سکونتگاه های واقع در پهنه های زمین لغزش با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح										

تهدیدها				فرصت‌ها						ماتریس راهبردهای چهارگانه		
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب مراتع منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متول توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی			
		ایمن سازی سکونتگاه های واقع در پهنه های سیل خیز با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح										

بدین ترتیب راهبردهای تهاجمی، تدافعی، انطباقی و اقتضایی طرح توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی مطابق با جدول فوق بدست می‌آید. در ادامه چنانچه گفته شد با گروه بندی این راهبردها در قالب اهداف خرد و همچنین انجام اصلاحات مورد نیاز راهبردهای نهایی با اعمال نظرات نخبگان محلی مطابق با جداول زیر به تفکیک هر یک از اهداف کلان ارائه شده است. با توجه به نگاه اقتصادی طرح حاضر، اهداف خرد، راهبرد ها و سیاست های پیشنهادی در هر یک از عرصه ها با توجه به ویژگی های خاص آن محدوده و در مواجهه با مسائل خاص آن تدقیق گردیده است. به عبارت دیگر تحقق اهداف کلان توسعه اقتصادی نیازمند اقدامات متفاوتی در هر یک از عرصه های فضایی با توجه به شرایط خاص آن قلمرو می باشد. به این ترتیب اهداف خرد، راهبردها و سیاست های پیشنهادی را می توان در قالب دو گروه طبقه بندی نمود. در گروه اول اهداف، راهبردها و سیاست های عامی که در تمام عرصه های روستایی مصداق داشته و یا به طور کلی در سطح منطقه معنا می یابند ارائه شده است. در گام بعدی، در هر یک از روستاها و با توجه اهداف کلان طرح، اهداف خرد و راهبردها و سیاست هایی که در آن روستای خاص و در بستر ویژگی های آن محیط واجد اهمیت می باشند و به شکلگیری توسعه اقتصادی همگن و اشتغال‌زایی منطقه ای کمک می کنند؛ ارائه گردیده است. انتظار می رود اهداف، راهبرد ها و سیاست های عام و خاص پیشنهادی در کنار یکدیگر به شکل گیری کلیتی یکپارچه و منسجم در سطح منطقه ایجود کمک کنند.

جدول ۷۷. اهداف خرد، راهبردها و سیاست های عام منطقه

هدف کلان ۱: ارتقا جایگاه اقتصادی روستاها

اهداف خرد	راهبردها	سیاست ها
توسعه	توسعه اکوتوریسم با توجه به پتانسیل	تامین زیر ساخت ها و خدمات پشتیبان گردشگری
	های موجود	طبیعی معرفی جاذبه های طبیعی
اقتصاد گردشگری	توسعه گردشگری روستایی با	پشتیبانی نهادی از فعالیت های گردشگری روستایی
	محوریت عرضه مستقیم محصولات خاص و معرفی جاذبه های روستایی	معرفی زیست بوم جاذب گردشگر
افزایش بهره وری بخش کشاورزی	بهبود روش های تولید و نظام بهره برداری به منظور توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی	ارتقا تکنولوژی و الگوی کاشت به منظور افزایش راندمان تولیدات
		ایجاد زیرساخت های آموزش تخصصی کشاورزی در راستای افزایش کیفیت و تنوع محصولات
		یکپارچه سازی اراضی کشاورزی
	استفاده بهینه از منابع آب و خاک به منظور افزایش راندمان تولیدات	توسعه و ترویج کشت دوم و کشت توامان
	توسعه خدمات و تسهیلات پشتیبان بخش کشاورزی	آموزش حرفه ای و افزایش آگاهی کشاورزان
		تامین نهاده ها و توسعه خدمات حمایتی، تکنیکی، فنی
	توسعه فعالیت های آبرزی پروری	توسعه فعالیت های آبرزی پروری
توسعه	تکمیل زنجیره فرایند تولید	ارتقا میزان تولید محصولات کشاورزی دارای پتانسیل
صنعت	محصولات کشاورزی	فراوری و تبدیل حمایت از واحدهای تولیدی کارگاهی کوچک محلی

اهداف خرد	راهبردها	سیاست‌ها
متناسب با زیرساخت‌ها با رویکرد صنایع تبدیلی و تکمیلی	توسعه محدود پهنه‌های صنعتی کارگاهی	توسعه صنایع بسته بندی مرتبط با تولیدات زراعی و باغی
		حمایت از واحدهای تولیدی کارگاهی کوچک محلی
		تامین زیرساخت‌ها و خدمات مورد نیاز واحدهای صنعتی کارگاهی منفرد
تنوع بخشی به منابع درآمدی روستائیان با توجه به ظرفیت‌های موجود	توسعه و تقویت تولید صنایع دستی و محصولات روستایی	معرفی و حمایت از تولیدات بومی روستائیان
		برندسازی تولیدات دامی و کشاورزی محلی
	بهره برداری غیر مخرب از پتانسیل های مراتع	بهره برداری غیر صنعتی از گیاهان و میوه‌های بومی با راندمان بالا
		کنترل چرای دام
	ارتقا نقش روستائیان در توسعه گردشگری روستایی	ارتقا نقش روستائیان در تامین خدمات و نیازهای پشتیبان گردشگری روستایی
	توسعه فعالیت‌های زراعی، باغی و دامپروری مکمل	توسعه و حمایت از واحدهای دامداری و دامپروری خانگی
		توسعه فعالیت‌های باغداری در اراضی پر شیب
	توسعه اطلاع رسانی و تبادل دانش کاربردی میان اجزا نظام تولید	توسعه اطلاع رسانی به تولیدکنندگان در زمینه وضعیت بازارهای عرضه و امکانات توسعه تولید
انتظام بخشی به ساز و کارهای تولید و تسهیل دسترسی تولیدکنندگان به نهاده‌ها	توسعه تشکل‌ها و تعاونی‌های تخصصی در راستای تامین خدمات حمایتی، ترویجی و تکنیکی	سازماندهی فعالیت‌های اقتصادی محلی در قالب نهادهای تخصصی
		توسعه حمایت نهادی دولت از تشکل‌های تخصصی روستایی
	تسهیل تامین اعتبار و سرمایه گذاری برای گسترش فعالیت‌های تولیدی	توسعه صندوق‌های سرمایه گذاری محلی
		جذب منابع بانک‌ها و موسسات مالی دولتی
		جذب سرمایه گذار ی‌های بومی و غیر بومی
	توسعه فعالیت‌های بازریابی	توسعه زیر ساخت‌های ارتباطی و ارتقا وضعیت حمل و نقل
		توسعه و ارتقاء بازارهای دائمی و موقتی فروش محصولات

هدف کلان ۲: حفظ و بهره برداری غیر مخرب از منابع طبیعی منطقه

اهداف خرد	راهبردها	سیاست‌ها
کاهش و رفع آلودگی‌های محیطی	مدیریت سیستم دفع فاضلاب روستاها و مراکز صنعتی	توسعه سیستم‌های غیر متمرکز مدیریت و تصفیه فاضلاب خانگی در روستاها
	مدیریت نحوه جمع‌آوری و دفع زباله	توسعه سیستم‌های متمرکز مدیریت و تصفیه فاضلاب خانگی
	مدیریت پسماندهای صنعتی، کشاورزی و ساختمانی	راه‌اندازی تصفیه‌خانه فاضلاب فضاهای صنعتی
	توسعه و ترویج روش‌های بهره برداری غیر مخرب از پوشش مرتعی	تعبیه سیستم جمع‌آوری متمرکز زباله از سطح روستاهای منطقه
بهره برداری غیر مخرب و پایدار از منابع طبیعی	مدیریت بهره برداری اصولی از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی	توسعه کاشت گیاهان صنعتی و دارویی در مناطق با پوشش کم
	مدیریت بهره برداری اصولی از منابع خاک	اختصاص چرای کنترل شده در مناطق مجاز بهره برداری پایدار توسعه اکو توریسم
	بهره برداری بهینه از اراضی جهت توسعه سکونتگاه‌ها	جلوگیری از برداشت غیر مجاز آب از طریق حفر چاه
	تهیه برنامه پیشگیری و کنترل ورود گونه‌های بیگانه مهاجم	صدور پروانه بهره برداری از منابع آبهای سطحی برای کشاورزان
	شناسایی و حفاظت از گونه‌های گیاهی و جانوری	توسعه روش‌های انتقال و آبیاری نوین
	کنترل توسعه کالبدی سکونتگاه‌های واقع در مناطق مرتعی و کشاورزی	ایجاد تعاونی‌های آبیاری (آبران)
	حفاظت از منابع آبی منطقه	اصلاح روش‌های کاشت، داشت و برداشت در راستای افزایش بهره‌وری کشاورزی
		مکان‌گزینی فعالیت‌ها متناسب با ویژگی‌های خاک
		کنترل توسعه در اراضی بالادست حوزه‌های آبخیز
		افزایش تراکم جمعیتی و ساختمانی در واحد سطح
حفاظت از تنوع زیستی و اکوسیستم منطقه		اختلاط کاربری‌ها
		معرفی گونه‌های جانوری و گیاهی مخرب محیط زیست منطقه
		نظارت بر کشت گونه‌های غیر بومی
		جلوگیری از شکار بی‌رویه گونه‌های جانوری و بهره برداری غیر اصولی از گونه‌های گیاهی با ارزش
		ارتقاء سطح آگاهی ساکنین و بهره‌گیری از مشارکت آنها
		زمینه‌سازی برای توسعه روستاهای با قابلیت اکولوژیک بالاتر برای توسعه
		تحدید توسعه برای روستاهای با قابلیت اکولوژیک پایین‌تر برای توسعه
		جلوگیری از دفع زباله و فاضلاب در رودخانه‌ها

هدف کلان ۳: توانمند سازی جامعه و برقراری حکمروایی محلی

اهداف خرد	راهبردها	سیاست‌ها
ارتقا سطح رفاه اجتماعی ساکنین	توسعه خدمات آموزشی، بهداشتی، درمانی، فرهنگی، ورزشی و افزایش کیفیت محیطی سکونتگاه‌ها	تامین خدمات عمومی مورد نیاز در قالب نظام سلسله‌مراتبی ارتقا و تسهیل دسترسی پذیری به خدمات عمومی
	تامین تاسیسات زیربنایی مورد نیاز	تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی
	تامین ایمنی و امنیت سکونتگاه‌ها و مراکز حساس فعالیتی	تامین آب شرب بهداشتی، برق، سوخت و شبکه‌های فن آوری اطلاعات و ارتباطات
	گسترش حمایت‌های اجتماعی	پیاده‌سازی الزامات پدافند غیرعامل
	تقویت منزلت اجتماعی روستائیان	مقابله با حوادث غیر مترقبه طبیعی
		ایمن‌سازی مساکن و تاسیسات زیربنایی
		توسعه خدمات بیمه روستایی
		حمایت از اقشار کم‌توان و ضعیف جامعه روستایی
		تقویت سنت‌ها و باورهای اصیل و افزایش آگاهی عمومی
		تعمیق و گسترش باورهای دینی مذهبی
ارتقا عملکرد نهادهای رسمی و تقویت نقش نهاد های محلی همیاری	ارائه راهبرد توسعه مشخص و تقسیم وظایف نهاد ها در چارچوب آن	تعیین نقش و جایگاه سازمانی هر یک از نهادهای دولتی و خصوصی
	زمینه‌سازی تعامل افقی میان نهادهای مدیریت محلی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود	آگاه‌سازی نهادهای مدیریت محلی از نقش و اهیت تعاملات فی مابین
	زمینه‌سازی برای مشارکت روستائیان در پیشبرد امور جاری در قالب نهادهای محلی همیاری	تعیین نقش و جایگاه مدیران محلی در تهیه طرح توسعه اقتصادی
		تشکیل نهادهای تخصصی مرتبط با برنامه‌های پیشنهادی و تعیین جایگاه آنها در برنامه توسعه اقتصادی
		شناسایی روستائیان راغب در امر مشارکت و گروه‌بندی آنها در قالب نهادهای تخصصی محلی
جلب مشارکت تمامی اقشار	آگاه‌سازی مردم از ضرورت و نتایج مشارکت در توسعه اقتصادی	تشکیل صندوق‌های عمران روستایی محلی برای پشتیبانی از نهادهای محلی همیاری
	دخیل نمودن روستائیان در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری	تشکیل صندوق‌های عمران روستایی محلی برای پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌ها
	استفاده از ظرفیت نهادهای مشارکتی موجود	نظر سنجی از گروه‌های مختلف جوامع محلی در رابطه با شرایط کار و معیشت و چگونگی اصلاح آنها
		تبادل نظر و تصمیم‌گیری مشترک
		بهره‌گیری از ظرفیت شوراهای و تعاونی‌های محلی

هدف کلان ۴: انتظام و توسعه مکانی-فضایی فعالیت های اقتصادی اجتماعی در سطح منطقه و هماهنگی با مناطق پیرامون

اهداف خرد	راهبردها	سیاست ها
برقراری اعتدال بین کارکردها و ساختارهای منطقه	انسجام ساختاری و توانمندی کارکردی حوزه های همپیوند	توسعه هماهنگ ساختارها متناسب با نقش و کارکرد سکونتگاه ها
	بهره گیری یکپارچه و متوازن از منابع موجود در توسعه سازمان فضایی	ارتقا نقش سکونتگاه ها متناسب با ساختارهای موجود
	نگاه سیستمی به اجزا شبکه سکونتگاهی منطقه با تاکید بر ایجاد روابط مکمل و هم افزا افقی	تقویت سکونتگاه های کمتر برخوردار منطقه با خوشه ای سازی و استفاده از ظرفیت های تعاملی و هم افزایی
تعیین جایگاه سلسله مراتبی و نقش پذیری سکونتگاه ها منطقه	توجه به اولویت های توسعه ای طرح های فرادست و سیاست های دستگاه های ذیربط	تعیین نقش غالب سکونتگاه ها
انتظام فضایی شبکه ای هماهنگی با مناطق مجاور	تاکید بر ایجاد روابط و پیوندها افقی میان سکونتگاه های منطقه با مناطق مجاور با نگاه یکپارچه	انطباق برنامه های پیشنهادی با سیاست های طرح های فرادست
		ملحوظ نمودن سیاست های دستگاه های ذیربط در تهیه طرح توسعه اقتصادی
		تقویت روابط مکمل سکونتگاه های منطقه با سایر سکونتگاه های همجوار با ارتقا نقش کارکردی آنها

بخش سوم

تدوین برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی

۱. روستای ینگى کند جامع السرا

مقدمه

بر اساس به جز (۱) بند الف ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه کشور، دولت مکلف است در راستای برنامه ریزی منطقه ای و تقویت اقتصاد روستایی و توسعه اقتصاد صادرات محور در طول اجرای قانون برنامه، هر سال در ۵۰۰۰ روستا با توجه به استعدادها و ظرفیت های بومی و محیطی و قابلیت محلی-اقتصادی آن منطقه با مشارکت نیروهای محلی و با بهره گیری از تسهیلات بانکی، حمایت دولتی و سرمایه گذاری محدوده مورد مطالعه خصوصی، برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی آن روستاها را بوسیله سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهیه کند. بر این اساس سازمان برنامه و بودجه کشور ضمن تعیین سهمیه از ۵۰۰۰ روستای مذکور برای هریک از استانها، روستای ینگى کند جامع السرا به عنوان روستای هدف طرح مذکور از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان زنجان تعیین گردیده و پس از بررسی ها و شناخت وضع موجود، اقدام به برنامه ریزی و تعیین پروژه های اقتصادی شده است. که در ادامه به تعیین اهداف و برنامه های اقتصادی پرداخته خواهد شد.

امروزه تأثیر شهرها بر توسعه مناطق روستایی و پیرامون آنها امر مسلم و پذیرفته شدهای است. این اثرگذاری عمدتاً از طریق پیوندهای روستا-شهری محقق می‌گردد. از این رو سازمان ملل در سال ۲۰۰۴ موضوع روز جهانی اسکان را چنین نامید: شهرها، موتورهای توسعه روستایی، چرا که هر منطقه تنها متشکل از نظام سکونت‌گاهی پراکنده و بی‌ارتباط نیست، بلکه شبکه‌ای به هم پیوسته از روابط اجتماعی، اقتصادی و فیزیکی است که از طریق روابط بین نقاط روستایی و شبکه شهری شکل می‌گیرد (کلانتری، ۱۳۸۰). سکونت‌گاه‌های روستایی و شهری بیش از آن که از ویژگی‌های درونی تأثیر بپذیرند، به شدت تحت تأثیر کمّ و کیف مناسباتی هستند که در زمینه‌های مختلف بین آنها وجود دارد و بدون شناخت عمیق این مناسبات امکان ساماندهی و توسعه پایدار شهر و روستا میسر نیست (رضوانی، ۱۳۸۳). از این رو مناسبات شهری-روستایی نیازمند بررسی‌های جامع به منظور فهم تغییر در ماهیلت و شدت این تعاملات در طول زمان است.

با این مقدمه، به تدوین سند توسعه اقتصادی روستای مورد مطالعه پرداخته می‌شود.

شناسایی و امکان‌سنجی ایجاد زنجیره‌های ارزش، تولید و خوشه‌های کسب و کار در روستای

هدف؛

در مطالعه زنجیره های ارزش، تولید و خوشه های کسب و کار از روش پورتر استفاده شده است. تحلیل زنجیره ارزش روشی برای تحلیل بصری فعالیت‌ها است و کمک می‌کند تا چگونگی افزودن ارزش به محصول یا خدمات درک شود. ارزش‌ها زمانی معنای واقعی پیدا می‌کنند که درآمدی بیش از هزینه‌های انجام شده ایجادشان، به تولیدکننده تزریق کنند. در نتیجه‌ی تمامی این اقدامات، مشتری باید از بازگشت و خرید مجدد، احساس خشنودی داشته باشد.

مایکل پورتر استاد و مولف مدیریت و کسب‌وکار در دهه‌ی ۱۹۸۰ مفهوم آنالیز زنجیره ارزش را توضیح داد. در واقع، تحلیل یا آنالیز زنجیره‌ی ارزش نوعی مفهوم بصری از ارزش افزوده شده به محصول یا خدمات، طی پیاده‌سازی یک

زنجیره است. پورتر، ساختار یک سازمان را به دو بخش «فعالیت‌های اصلی» و «فعالیت‌های پشتیبان» تقسیم کرد. مدل تحلیل زنجیره‌ی ارزش، به صورت دیاگرام زیر، فعالیت‌ها را به دو دسته‌ی اصلی و پشتیبان تقسیم می‌کند.

مزیت رقابتی به معنای توانایی تولید کننده در به کارگیری یکی از روش‌های مفهومی به نام «استراتژی‌های عمومی» است که این گونه تعریف می‌شوند:

- ۱- **پیشتازی در قیمت:** ارائه‌ی بهترین قیمت به مشتریان.
 - ۲- **تفکیک:** انتخاب ویژگی‌های منحصر به فردی که خریداران نیاز دارند و تولید کننده می‌تواند برای آنها قیمت ویژه روی محصولات بگذارد.
 - ۳- **تمرکز:** به کارگیری استراتژی منحصر به فرد برای هر بخش مشخص از بازار.
- هر فعالیتی که تولید کننده انجام می‌دهد، به صورت مستقیم به دستیابی به مزیت رقابتی متصل است.

ارزش و زنجیره ارزش

ارزش یعنی هزینه‌ای که مشتریان تمایل دارند برای محصول بپردازند. ارزش به طور کلی به معنای هزینه‌ای است که مشتریان تمایل دارند برای محصولی بپردازند. اختلاف این هزینه با هزینه‌های تولید محصول، حاشیه سود تولید کننده را مشخص می‌کند. حاشیه سود نیز به توانایی تولید کننده ها در مدیریت فعالیت‌ها و اتصال حاضر در زنجیره‌ی ارزش مربوط است. در تعریف ساده، تولید کننده موفق، توانایی عرضه‌ی محصول یا خدماتی را دارد که مشتری، حاضر به پرداخت مبلغی بیش از هزینه‌های انجام شده برای آن است. این هزینه، مجموع هزینه‌ی تمامی فعالیت‌های حاضر در زنجیره‌ی ارزش است.

زنجیره‌ی ارزش تمامی فعالیت‌ها از ورود مواد خام تا تبدیل آنها به محصول و خدمات نهایی را بررسی می‌کند. در نتیجه، منبع اصلی مزیت رقابتی یک شرکت، در فرآیندهای خاص آنها در زنجیره‌ی ارزش و همچنین اتصال این فرآیندها به هم خلاصه می‌شود. هدف نهایی در انجام آنالیز زنجیره‌ی ارزش، حداکثر کردن تولید ارزش در کنار نظارت و کاهش هزینه‌های تولید است.

در بخش فعالیت‌های اصلی و بنیادی تولید کننده‌ها، تمام مراحل خرید و مصرف کردن منابعی همچون پول، نیروی انسانی، مواد، تجهیزات، ساختمان، زمین، اجرا و مدیریت قرار دارند. فعالیت‌های زنجیره‌ی ارزش در این قسمت، روی هزینه‌ها تأثیر گذاشته و در نهایت سود را کاهش یا افزایش می‌دهند.

مفاهیم اصلی تحلیل زنجیره‌ی ارزش

فعالیت‌های اصلی

فعالیت‌های اصلی به‌طور اختصاصی به ساخت و تحویل محصول مرتبط هستند. این فعالیت‌ها را می‌توان به پنج بخش تقسیم کرد: تدارکات داخلی، عملیات، تدارکات خارجی، بازاریابی و فروش، خدمات. هر یک از این فعالیت‌های اصلی به فعالیت‌های پشتیبان متصل هستند. فعالیت‌های پشتیبان، تأثیر یا بازدهی فعالیت‌های اصلی را افزایش می‌دهند.

جدول ۷۸. زنجیره‌های ارزش روستای ینگ‌ی کندجامع السرا

محصول	تدارکات داخلی				تدارکات خارجی		
	محل تامین مواد اولیه / نهاده	آموزش و فناوری	شیوه تولید	محل ذخیره سازی	محل فرآوری	نحوه بازاریابی	خدمات پشتیبانی فروش
گندم	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	خرید توسط دولت	ندارد
جو	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	خرید توسط دلالان	ندارد
ذرت دانه ای	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	خود مصرفی	ندارد
یونجه	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	فروش در محل روستا	ندارد
گوسفند و بره		ندارد	سنتی	طویله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد
بز و بزغاله		ندارد	سنتی	طویله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد
گاو و گوساله		ندارد	سنتی	طویله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد
گاو میش		ندارد	سنتی	طویله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد

شخصی	زنجان			فروشی	سنتی				
-	محل روستا	ندارد	فاقد بازاریابی	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد		صنایع لبنی
-	محل روستا	ندارد	فاقد بازاریابی مناسب	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد	زنجان	کشت گلخانه ای
-	محل روستا	ندارد	فاقد بازاریابی	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد		پرورش طیور
-	محل روستا	ندارد	فروش در محل روستا	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد		پرورش زنبور عسل
-	محل روستا	ندارد	بازاریابی نامناسب	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد	زنجان	پرورش ماهی

همان طور که در جدول فوق مشخص شده است، روستا دارای ظرفیت مناسبی در تولیدات محصولات کشاورزی و دامی و همچنین محصولات پرورشی بوده اما در بخش نگهداری و فروش نسبتاً ضعیف عمل می‌کند و دارای مشکلاتی از قبیل فاقد بازاریابی‌های مناسب، نداشتن خدمات پشتیبان فروش، نبود مکان مناسب جهت ذخیره سازی محصولات و دیگر مشکلاتی از این قبیل می‌باشد.

شناسایی، توصیف و اولویت‌بندی قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و فضایی منابع تولید و نظام فعالیتی جهت تولید و اشتغال روستا؛

وضعیت طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و فضایی روستای ینگى کندجامع السرا در ارتباط با روستاهای اطراف و بخش، در بخش دوم به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت، شناسایی قابلیت‌ها و تنگناهای تاثیر گذار بر منابع تولید و نظام فعالیتی در سطح روستا از اهمیت بسزایی برخوردار است، در جداول زیر ماتریس‌های چهارگانه در حوزه اقتصادی و نظام تولید فعالیتی ارائه شده است.

اهمیت و جایگاه فعالیت‌های اقتصادی

در این بخش به بررسی نقش اقتصادی غالب سکونت گاه‌ها و توزیع فضایی فعالیت‌ها در سطح منطقه پرداخته می‌شود. به منظور بررسی نقش اقتصادی سکونتگاه‌ها از مدل اقتصاد پایه با بهره‌گیری از شاخص ضریب مکانی (LQ) استفاده می‌شود. همچنین به منظور بررسی توزیع فضایی فعالیت‌ها از ترکیب دو تکنیک سنجش تمرکز و ضریب توزیع (DQ) استفاده می‌شود. تکنیک سنجش تمرکز الگوی پراکنش کلی فعالیت‌ها در سطح منطقه اعم از متمرکز یا پراکنده نشان می‌دهد و تکنیک ضریب توزیع نقاط تمرکز احتمالی فعالیت‌ها را شناسایی خواهد کرد. با استفاده از این دو تکنیک علاوه بر روشن شدن نقش روستاها در نظام روستایی منطقه، توزیع فضایی فعالیت‌ها نیز مورد مطالعه قرار می‌گیرد. با توجه به اینکه نقش روستاها به عنوان یک کلیت در قالب اقتصاد کشاورزی و دامی تعریف می‌شود در پایان این بخش به بررسی نوع فعالیت کشاورزی و دامی پایه در روستاها پرداخته می‌شود.

تحلیل اقتصاد پایه در سکونتگاه‌ها

یکی از روش‌های تعیین نقش اقتصادی غالب روستاها تحلیل اقتصاد پایه است. در تحلیل اقتصاد پایه فعالیت‌های سکونتگاه‌ها به دو قسمت تقسیم می‌شود. اول فعالیت‌های بنیادی یا پایه که کالا، خدمات و محصولات ناشی از این

خدمات به سکونتگاه‌های دیگر صادر می‌شود. دوم فعالیت‌های تبعی که محصولات آن‌ها مصرف داخلی دارد. بر مبنی این نظریه رشد اقتصادی بر اساس فعالیت‌های پایه شکل می‌گیرد. این فعالیت‌ها منجر به تزریق درآمد به اقتصاد شهر یا روستا می‌شود و این تزریق در آمد رشد دیگر بخش‌های اقتصادی را در پی دارد. یکی از روش‌های تحلیل نقش اقتصادی در تقسیم کار سطوح مختلف ملی و یا منطقه‌ای تعیین فعالیت پایه‌ای آن است. در این طرح

این تحلیل بر اساس تقسیم کار در سطح روستاهای مورد مطالعه صورت می‌پذیرد. یکی از روش‌های تعیین فعالیت پایه استفاده از تکنیک ضریب مکانی L.Q است.

بر اساس این فرمول اگر LQ محاسبه شده برای یک فعالیت در یک

سکونتگاه از یک بزرگتر باشد می‌توان نتیجه گرفت که آن فعالیت یک فعالیت پایه‌ای در آن سکونتگاه محسوب می‌شود و بالعکس اگر این شاخص کوچکتر از یک باشد آن فعالیت یک فعالیت تبعی به شمار می‌آید. محاسبه LQ در هر یک از بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات در قالب جدول زیر نشان داده شده است. لازم به تذکر است که این تحلیل در سطح روستاهای منظومه انجام گرفته است و در غیر این صورت اگر تحلیل اقتصاد پایه در سطح بالاتری صورت می‌گرفت، نقش اکثر روستاها و شاید تمام آنها کشاورزی به دست می‌آمد. همانطور که حدس زده می‌شد خدمات و صنعت در روستاهای منطقه مورد مطالعه یک فعالیت پایه‌ای محسوب می‌شود.

بر اساس مدل اشتغال پایه، از مجموع روستاهای منظومه ۱۵ سکونتگاه دارای نقش کشاورزی، ۸ سکونتگاه دارای نقش صنعتی و ۹ روستا دارای نقش خدماتی می‌باشند. با توجه به مطالعات صورت گرفته روستای ینگی کند جامع السرا فاقد نقش کشاورزی بوده و در بخش‌های صنعت و خدمات ایفای نقش می‌کند که در این خصوص بخش خدمات به علت بالا بودن ضریب آن در روستای ینگی کند جامع السرا در رده ی اول قرار می‌گیرد.

جدول ۷۹. اقتصاد پایه روستاها بر مبنی L.Q

نام آبادی	L.Q		
	کشاورزی	صنعت	خدمات
ادینه چمی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرمتلو	۱.۰۸	۰.۹۸	۰.۳۹
تری‌اکی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قبیر	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۰.۶۶	۲.۳۰	۰.۷۰
پاشاچای	۰.۸۴	۱.۴۲	۱.۲۹
چولچه	۱.۱۹	۰.۷۵	۰.۰۰
صایین	۰.۶۸	۲.۲۸	۰.۵۷
کهریزسیاه منصور	۰.۵۹	۱.۶۳	۲.۹۶
بازل داش	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آق قیه	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰

L.Q	نام آبادی		
	خدمات	صنعت	کشاورزی
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	پالچه قشلاقی
۰.۶۵	۰.۵۳	۱.۱۸	حاج قشلاق
۰.۶۳	۲.۱۹	۱۴.۴۱	قره بوته
۰.۴۹	۰.۳۱	۱.۲۶	چولچه قشلاق
۰.۸۹	۰.۷۹	۰.۸۰	سفیدکمر
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قنبرلک
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قندی بلاغ
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قوجالو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	ابوجانلو
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	دايدارسفلى
۰.۴۶	۰.۸۶	۱.۱۰	دايدار عليا
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قره دوراخلوسفلى
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قره گونى
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قويجوق سفلى
۱.۲۰	۰.۶۶	۱.۰۷	گنبد
۱.۶۹	۰.۴۹	۰.۰۰	ينگى کندجامع السرا
۱.۰۸	۰.۳۰	۱.۱۹	بهمن
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	تاج الدين
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	قادرلو
۱.۰۶	۰.۷۹	۰.۷۸	قوشچى
۱.۷۹	۰.۸۲	۰.۹۶	چسب
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	جانقاجار
۰.۵۵	۰.۱۱	۱.۳۱	قوريه
۱.۰۴	۰.۴۰	۱.۱۷	قلقاتى
۰.۹۴	۱.۱۳	۲.۳۲	نکتو
۰.۶۵	۱.۱۴	۱.۰۰	ارکوبين
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	بلوبين
۱.۳۴	۰.۶۶	۱.۰۶	خوبين
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	سارى قيا
۰.۰۰	۰.۵۹	۱.۲۴	گرنه
۰.۴۵	۱.۸۹	۴.۱۱	نجم الشیخان

توزیع فعالیت‌ها در سطح منطقه

در این طرح به منظور بررسی نحوه توزیع فعالیت‌ها و خدمات در سطح روستاها از تکنیک سنجش سطح تمرکز استفاده شده است. در این تکنیک سنجش سطح تمرکز از طریق فرمول زیر قابل محاسبه است:

$$C = \frac{\sum |x - y|}{2}$$

در این فرمول y نشان دهنده سهم درصدی یک فعالیت در روستا، x نشان‌دهنده سهم درصدی جمعیت آن روستا می‌باشد و C یا شاخص سطح تمرکز، میزان تمرکز یک فعالیت و یا خدمت را نشان می‌دهد. میزان C در این تکنیک همواره بین صفر و ۱۰۰ قرار می‌گیرد. هر چه C به ۱۰۰ نزدیکتر باشد نشان دهنده تمرکز آن فعالیت در نقاط خاصی از سطح مورد مطالعه می‌باشد. جدول زیر نتیجه محاسبه شاخص سطح تمرکز در روستاها را برای هر یک از بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات را نشان می‌دهد.

جدول ۸۰. شاخص سطح تمرکز در سطح روستاهای مورد مطالعه

شاخص سطح تمرکز			
نام آبادی	کشاورزی	صنعت	خدمات
ادینه چمی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرمتلو	۳۷.۶۱	۹.۲۸	۰.۹۴
تریاککی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قبیر	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۲۲.۷۲	۲۲.۷۲	۲.۱۳
پاشاچای	۲۹.۰۱	۱۳.۵۵	۴.۴۶
چولچه	۴۱.۸۰	۷.۱۸	۰.۵۱
صایین	۱۹.۷۳	۱۸.۷۶	۲.۱۲
کهریزسیاه منصور	۱۹.۳۵	۱۵.۱۸	۱۱.۰۱
یازل داش	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آق قیه	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
پالچه قشلاقی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
حاج قشلاق	۴۱.۱۶	۴.۸۰	۲.۰۷
قره بوته	۲۳.۷۹	۲۱.۱۲	۱.۴۷
چولچه قشلاق	۴۳.۷۶	۲.۰۹	۱.۰۵
سفیدکمر	۳۴.۸۶	۴.۶۷	۰.۴۳
قنبرلک	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوجالو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
کارخانه آجر سفال	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰

شاخص سطح تمرکز			
نام آبادی	کشاورزی	صنعت	خدمات
ینگى کند			
ابوجانلو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
دايدارسفلى	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
دايدارعليا	۳۸.۷۱	۸.۳۲	۱.۴۶
قره دوراخلوسفلى	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قره گونى	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قويجوق سفلى	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گنبد	۳۷.۲۹	۵.۹۳	۴.۲۴
ینگى کندجامع السرا	۳۳.۴۵	۰.۵۳	۲.۷۱
بهمن	۴۱.۶۲	۲.۲۳	۳.۷۴
تاج الدين	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قادرلو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوشچى	۳۶.۲۱	۶.۷۴	۳.۱۷
چسب	۲۹.۰۴	۳.۳۴	۲.۵۱
جانقاجار	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوريه	۴۴.۸۶	۰.۴۹	۰.۶۸
قلقاتى	۳۸.۲۷	۰.۷۷	۱.۱۴
نکتو	۲۸.۶۷	۵.۶۶	۱.۸۶
ارکويين	۳۲.۷۱	۸.۷۴	۰.۱۶
بلوبين	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
خويين	۳۵.۴۳	۴.۵۰	۳.۴۷
سارى قيا	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گرنه	۴۳.۳۹	۵.۳۹	۰.۶۱
نجم الشیخان	۲۵.۸۲	۱۶.۳۹	۱.۰۷
در سطح روستاها	۱۴.۴۴	۳۹.۷۹	۴۵.۷۸

همانطور که مشاهده می شود در این جدول کشاورزی کمترین میزان سطح تمرکز را در سطح روستاهای منظومه به خود اختصاص داده است. این امر به معنی این است که فعالیت های کشاورزی به صورت متوازن در میان روستاها توزیع شده است و در یک یا چند سکونتگاه متمرکز نیست. در مقابل خدمات بیشترین میزان سطح تمرکز را چه در سطح روستاهای مورد مطالعه به خود اختصاص داده است. این امر نشان از تمرکز نسبی فعالیت های خدماتی در یک یا چند سکونتگاه دارد. اما به طور کلی سطح تمرکز در حوزه صنعت نیز بالا بوده و نشان از تمرکز این فعالیت در روستاهای بزرگ و مرکزی دارد. در روستای ینگى کندجامع السرا نیز سطح تمرکز در حوزه کشاورزی بیشتر از سایر فعالیت ها می باشد.

پس از بررسی سطح تمرکز در گروه‌های مختلف فعالیت‌ها به منظور شناخت نقاطی که این فعالیت‌ها در آنها متمرکز است از تکنیک ضریب توزیع (DQ) استفاده می‌شود. این تکنیک که از نظر روش به تکنیک LQ نزدیک است نشان می‌دهد در کدام نقاط تمرکز فعالیت وجود دارد. فرمول محاسبه DQ عبارت است از :

$$DQ = \frac{Y}{X}$$

که در آن Y سهم درصدی تعداد شاغلین هر روستا و X سهم درصدی جمعیت روستاها می‌باشد. در هر روستایی که DQ بیشتر از یک به دست بیاید در آن روستا تمرکز آن نوع از فعالیت وجود دارد.

جدول ۸۱. محاسبه تکنیک ضریب توزیع فعالیت‌ها در سطح روستاها

تکنیک ضریب توزیع D.Q			
نام آبادی	کشاورزی	صنعت	خدمات
ادینه چمی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آرمتلو	۱.۲۵	۱.۱۴	۰.۴۶
تری‌اکی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
جهان قبیر	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قراقیه	۱.۱۷	۴.۰۶	۱.۲۳
پاشاچای	۱.۳۱	۲.۲۱	۲.۰۰
چولچه	۱.۶۹	۱.۰۷	۰.۰۰
صایین	۰.۴۳	۱.۴۵	۰.۳۶
کهریزسیاه منصور	۰.۱۳	۰.۳۷	۰.۶۷
یازل داش	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
آق قیه	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
پالچه قشلاقی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
حاج قشلاق	۲.۷۶	۱.۲۵	۱.۵۱
قره بوته	۰.۹۱	۲.۸۴	۰.۸۲
چولچه قشلاق	۱.۶۴	۰.۴۰	۰.۶۴
سفیدکمر	۰.۹۵	۰.۷۰	۰.۷۹
قنبرلک	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قندی بلاغ	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوجالو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
کارخانه آجر سفال ینگه کند	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
ابوجانلو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
دایدارسفلی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
دایدارعلیا	۳.۱۴	۲.۴۶	۱.۳۲
قره دوراخلوسفلی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰

تکنیک ضریب توزیع D.Q			
نام آبادی	کشاورزی	صنعت	خدمات
قره گونی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قویجوق سفلی	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گنبد	۲.۰۹	۱.۲۹	۲.۳۴
ینگی کندجامع السرا	۱.۰۸	۰.۴۹	۱.۷۲
بهمن	۱.۳۸	۰.۳۴	۱.۲۴
تاج الدین	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قادرلو	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوشچی	۱.۲۸	۰.۹۵	۱.۲۸
چسب	۰.۹۵	۰.۸۲	۱.۷۸
جانقاجار	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
قوریه	۰.۹۵	۰.۰۸	۰.۴۰
قلقاتی	۱.۳۶	۰.۴۶	۱.۲۲
نکتو	۱.۰۵	۱.۲۲	۱.۰۲
ارکوبین	۰.۷۰	۰.۸۰	۰.۴۶
بلوبین	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
خوبین	۱.۳۱	۰.۸۱	۱.۶۶
ساری قیا	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰
گرنه	۱.۴۲	۰.۶۸	۰.۰۰
نجم الشیخان	۰.۸۱	۱.۹۰	۰.۴۵

توازن در توزیع فعالیت های کشاورزی که در مدل سطح تمرکز نشان داده شد در این تکنیک نیز مشاهده می شود. به طوری که بیشینه ضریب توزیع فعالیت های کشاورزی در میان تمام روستاها 3.14 (دایدارعلیا) می باشد. در مقابل در بخش صنعت و خدمات بیشینه ضریب توزیع به ترتیب 4.06 (قراقیه) و 2.34 (گنبد) می باشد. این عدد به این معناست که در روستای قراقیه با توجه به جمعیتش ۴,۰۶ برابر متوسط روستاهای مورد مطالعه در بخش صنعت شاغلند. به همین صورت در گنبد طیبی با توجه به جمعیت آن شاغلین بخش خدمات ۲,۳۴ برابر متوسط روستاهای منظومه است.

در برخی سکونت گاه ها نظیر قراقیه، پاشاچای، حاج قشلاق، دایدارعلیا، گنبد و نکتو شاخص ضریب توزیع در تمام بخش ها بیشتر از یک است. به این معنی که تعداد شاغلین در تمام بخش ها از تعداد پیش بینی شده با توجه به متوسط روستاها بیشتر است که این امر با توجه به بیشتر بودن نرخ اشتغال در این روستاها قابل توجیه است. بر اساس مدل ضریب توزیع از ۴۲ روستای مورد مطالعه ۱۵ سکونتگاه دارای تمرکز در بخش کشاورزی، ۱۱ سکونتگاه دارای تمرکز در بخش صنعت و ۱۲ سکونتگاه دارای تمرکز در بخش خدمات می باشند.

در روستای ینگى كندجامع السرا طبق اطلاعات اخذ شده از جدول بالا با توجه به جمعيت روستای مذکور ۱,۰۸ برابر در بخش كشاورزی نسبت به جمعيت، ۰,۴۹ برابر در بخش صنعت و ۱,۷۲ برابر نیز در بخش خدمات مشغول به كار می باشند.

جدول ۸۲. قابلیت‌ها و تنگناهای تولید و نظام فعالیتی

ماتریس چهار گانه		فرصت‌ها								تهدیدها		
		امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب منابع طبیعی غرب منطقه	تهدید هویت بومی	
توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی	فرصت‌ها	وجود تنوع محصولات کشاورزی	توسعه بازاریابی محصولات تولیدی منطقه	توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم محصولات خاص منطقه						بهره‌گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع		
		عدم خروج سود ویژه حاصل از فروش محصولات به واسطه مالکیت روستاییان بر عمده منابع تولید در بخش کشاورزی	توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده							بهره‌گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع		
		ارزش افزوده مناسب راه اندازی زنبور عسل در روستاهای دامنه ای با توجه شرایط محیطی	توسعه فعالیت‌های زنبور داری در منطقه	تکمیل زنجیره فرایند تولید عسل و توسعه بازریابی این محصول								
		تعدد دامداری‌ها با عملکرد منطقه ای	توسعه پرورش دام در سطح منطقه									
		میزان نسبتا بالای تولید سالانه عسل	تکمیل زنجیره فرایند تولید عسل و توسعه بازریابی این محصول							بهره‌گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع		
		میزان نسبتا بالای تولید شیر	تکمیل زنجیره فرایند تولید شیر و توسعه بازریابی این محصول									
		وجود ظرفیت پرورش دام	توسعه فراوری تولیدات دامی									

برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی استان زنجان - ۱۳۹۷

فرصت‌ها											تهدیدها	
ماتریس چهار گانه											احتمال	احتمال بروز خسارات
امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی											آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی
امکان بهینه‌سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه											امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه
امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری											امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه
توسعه تولیدات کشاورزی	توسعه فراوری تولیدات کشاورزی	توسعه دستی بومی در سطح منطقه										
افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی											
افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی											
افزایش درآمد روستائیان با توسعه کشت گیاهان دارویی	افزایش درآمد روستائیان با توسعه کشت گیاهان دارویی	توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده	توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم دمنوشها، عرقیات و محصولات گیاهی و دارویی	توسعه آموزش‌های مرتبط با شناخت گیاهان دارویی و مزایای آنها								
وجود گونه‌های متنوع جانوری	توسعه فعالیت‌های مرتبط با پرورش دام‌های خاص و فرآورده‌های مرتبط با آنها	توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)										
رویش گیاهان دارویی	توسعه تولیدات منطقه در زمینه گیاهان دارویی	توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده										

ماتریس چهار گانه										
فرصت ها										تهدیدها
امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب منابع طبیعی غرب منطقه	تهدید هویت بومی	
وجود جاذبه های گردشگری طبیعی		توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)							آگاه سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت های منطقه	
برخورداوری از چشم اندازهای منحصر بفرد طبیعی		توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)							آگاه سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت های منطقه	

جدول ۸۳. قابلیت‌ها و تنگناهای تولید و نظام فعالیت

ماتریس چهار گانه			فرصت‌ها							تهدیدها			
تهدید هویت بومی	مراعات منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های عملکرد ساختار نهادی متولت توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه ساکنین منطقه	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی				
هدررفت منابع آبی منطقه به واسطه سنتی بودن شیوه تولید	محدودیت در تکنولوژی به کار گرفته شده در تولیدات کشاورزی	ارتقا تکنولوژی تولید کشاورزی به منظور توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی	جلوگیری از هدر رفت منابع به منظور بهینه سازی فرایند تولید و افزایش راندمان										
محدودیت در تأسیسات پشتیبان تولید کشاورزی	گسترش تأسیسات پشتیبان تولید کشاورزی با هدف زمینه سازی برای افزایش تنوع و کیفیت محصولات	گسترش تأسیسات پشتیبان تولید کشاورزی به منظور تکمیل زنجیره فرایند تولید											
دشواری عرضه محصولات کشاورزی در بازارهای مصرف توسط روستاییان	تسهیل عرضه محصولات منطقه از طریق بهبود زیرساخت های حمل و نقل به منظور افزایش تنوع و توسعه کیفی محصولات												
عدم وجود صنایع تبدیلی	گسترش صنایع تبدیلی												

								در منطقه در راستای تکمیل زنجیره های فرایند تولید محصولات		مرتبط با تولیدات کشاورزی منطقه		
								هدر رفت محصولات تولیدی		عدم وجود مکان مناسب جهت ذخیره سازی محصولات		
									ارتقا وضعیت اطلاع رسانی به تولید کنندگان محلی در راستای توسعه کیفی محصولات کشاورزی	محدودیت در اطلاع رسانی به تولید کنندگان محلی در مورد روش های بهینه تولید و وضعیت بازار		
	تعیین مکانهای مناسب برای فعالیت ها در خواستی									تخریب مراتع با اهداف اقتصادی تغییر کاربری غیر مجاز		
	توسعه کشت نباتات علوفه ای به عنوان کشت دوم در راستای جلوگیری از تخریب مراتع و فرسایش خاک								افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	بیشتر بودن تعداد دام نسبت به ظرفیت چراگاه ها		
								زمینه سازی برای سرمایه گذاری بومیان در راستای تکمیل فرایند تولید محصولات کشاورزی		خروج سرمایه روستاییان از منطقه (پس انداز روستائیان به ویژه روستاهای بزرگ غالبا در خارج از منطقه سرمایه گذاری میشود)		

									ایجاد زیرساخت های آموزش تخصصی کشاورزی در راستای افزایش کیفیت و تنوع محصولات کشاورزی	عدم وجود زیرساخت های آموزش تخصصی حرفه ای مرتبط با کشاورزی در سطح منطقه		
	جلوگیری از تخریب مراتع و منابع طبیعی با کاهش اثرات سو دفع نامناسب زباله ها		جلوگیری از الوده شدن منابع طبیعی منطقه با کاهش اثرات سو دفع نامناسب زباله ها				کاهش آلودگی های محیطی منطقه در راستای استفاده از پتانسیل های گردشگری آن		کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی	آلودگی منابع آب و خاک	کاهش آلودگی	
			کنترل آلودگی های منابع طبیعی با اصلاح سیستم دفع فاضلاب روستاها						کاهش آلودگی محیط در راستای افزایش عملکرد و توسعه کمی و کیفی محصولات کشاورزی و دامی	دفع نامناسب فاضلاب (چاه جذبی)		
		ایمن سازی سکونتگاه های واقع در پهنه های زمین لغزش با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح								قرار گرفتن در نزدیکی پهنه زمین لغزش		
		ایمن سازی سکونتگاه های واقع در این پهنه با هدف کاهش خسارات جانی و مالی در صورت بروز سوانح								قرار گرفتن در منطقه دارای خطر سرمازدگی		

ظرفیت‌شناسی نیروی انسانی از طریق شناسایی جوانان و سرپرستان خانوار جویای کار و ارتقاء مهارت‌های آنها در روستاهای هدف دهستان یا بخش؛

همانگونه که در بخش مربوط به جمعیت‌شناسی و تحولات جمعیتی و نیز مباحث مربوط به اشتغال روستایی به تفصیل اشاره شد، روستائیان سکونتگاه‌های مورد مطالعه به شغل خدماتی و کشاورزی مشغول بوده و در فصول کشت محصولات کلیه جوانان و سرپرستان خانوار به کشاورزی مشغول می‌باشند و اکثر افراد نیز در حرفه کشاورزی نیازمند آموزش روش‌های مدرن کشاورزی و آشنایی با فرآیند کامل تغییر الگوی کشت می‌باشند ولی در فصولی که برداشت محصولات کشاورزی به اتمام رسیده و روستائیان به فراغت رسیده‌اند، بیشتر جوانان به دلیل مشکلات اقتصادی و نبودن فعالیت‌های خدماتی لازم در روستا به شهرهای زنجان و تهران مهاجرت نموده و به فعالیت‌های اقتصادی خدماتی مشغول می‌شوند، در حالت کلی می‌توان چنین بیان نمود که جوانان و سرپرستان جویای کار در سطح روستا در فصول کشاورزی، شاغل و پس از برداشت محصول بیکار می‌شوند که در صورت احداث و بهره‌برداری از فعالیت‌های اقتصادی پیشنهادی این طرح، برای این افراد نیز پس از فصول کشاورزی، فعالیت اقتصادی در سطح روستا ایجاد خواهد شد.

جوانان و سرپرستان جویای کار طبق دسته‌بندی صورت گرفته بر اساس تعاریف مرکز آمار ایران در رده بیکار محسوب می‌شوند که آمار مربوط به تعداد بیکاران در بخش ویژگیهای اقتصادی روستا ارائه شده و به تفصیل توضیح داده شده است و در خصوص آموزش‌ها و مهارت‌های لازم نیز در جدول ذیل در خصوص هریک از فعالیت‌های اقتصادی پیشنهادی برای توسعه اقتصادی روستا و اشتغال‌زایی، آموزش‌های مورد نیاز همراه با ارگانهای حامی، اطلاعات مورد نیاز ارائه شده است.

جدول ۸۴. تعیین مهارت‌ها و آموزش‌های مورد نیاز جهت ارتقاء ظرفیت نیروی انسانی

ایده کارآفرینی	آموزش‌های مورد نیاز	ارگانها/نهادهای آموزش دهنده
انبار محصولات	اصول انبارداری، نحوه نگهداری، خواص مواد و محصولات و ...	نظام مهندسی کشاورزی - فنی و حرفه ای
پرورش زنبورعسل	آشنایی با شرایط نگهداری زنبور، نوع زنبور، غذاهای مورد نیاز، بیماریها و ...	شیلات
پرورش دام و طیور	آشنایی با شرایط نگهداری دام، نوع دام، غذاهای مورد نیاز، بیماریها و ...	شیلات
پرورش گل و گیاه	آشنایی با انواع گل، روش‌های نگهداری، شرایط آب و هوایی و ...	فنی و حرفه ای - جهاد کشاورزی
گردشگری	آشنایی با اصول و روشهای بوم گردی، روش‌های پخت غذای سنتی و ...	میراث فرهنگی - فنی و حرفه ای

شناسایی و اولویت‌بندی مهمترین ظرفیت‌های روستا با تاکید بر برندسازی فعالیت‌ها و خدمات

برای تعیین محورهای تولید یا خدمات دارای اولویت و پیشرانها جهت تحرک اقتصادی روستا

یکی از سیاست‌های کارا در امر توسعه منطقه ای طراحی پروژه های محرک توسعه با هدف تسريع فرآیند تحول در این مناطق می باشد. پروژه های محرک با ایجاد بسترهای لازم امکان توسعه فعالیت های مطلوب تر انسانی را فراهم می آورند تا جوامع انسانی بتوانند به سمت تحولات مثبت در زمینه های مختلف اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و غیره گام بردارد. لذا با توجه به اهداف طرح حاضر و مدل شبکه ای نقش پذیری هر یک از حوزه های مشخص شده برای منظومه حلب، در این بخش پروژه های محرک و پیشران هر حوزه با رویکرد اقتصادی، در قالب جدول با تاکید بر کارکرد غالب اقتصادی روستا ارائه می گردد.

جدول ۸۵. تعیین محورهای تولید یا خدمات دارای اولویت و پیشرانها جهت تحرک اقتصادی

کارکرد غالب روستا	ریز کارکرد	پروژه های محرک و پیشران
خدمات	مرکز خدماتی پشتیبان	احداث کارگاه تبدیل شیر به صنایع لبنی با ظرفیت ۳۰ تن
	فعالیت‌های خدماتی و پشتیبان کشاورزی،	ایجاد نمایندگی فروش نهاده ها و ادوات کشاورزی
	پرورش ماهی و زنبورعسل	تشکیل شرکت تعاونی دامداران با مشارکت کلیه روستاهای حوزه
		ایجاد زنبورستان با ظرفیت ۱۵۰۰ کندو
		احداث واحدهای کارگاهی خدمات فنی ماشین آلات کشاورزی
		ایجاد کارگاه خانگی تولید پنیر محلی و برند سازی آن
		احداث سالن های کوچک چند منظوره پرورش ماهی، طیور و زنبورعسل

جمع‌آوری ایده‌های مرتبط با طرح‌های کارآفرینی قابل اجراء توسط افراد بومی و غیربومی، مرتبط با ظرفیت‌ها، مزیت‌ها و محورهای تولید؛

کارآفرینی مفهومی است که تاکنون از دیدگاه های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است و همه بر این باورند که کارآفرینی (Entrepreneurship) موتور محرکه توسعه اقتصادی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه است. سه دلیل مهم کشورها برای توجه به مقوله کارآفرینی، تولید ثروت، توسعه ی تکنولوژی و اشتغال مولد است. در حالی که در کشور ما به اشتباه این مفهوم صرفا با اشتغال زایی مترادف شده و فقط برای حل مشکل اشتغال به سمت کار آفرینی پیش می رویم. در اواخر دهه ی ۷۰ در بسیاری از کشورهای پیشرفته به علت تغییر در ارزش ها و گرایش های جامعه و البته تغییرات جمعیت شناختی، موجی از کسب و کارهای کوچک و افراد خوداشتغال به وجود آمد. به علت تاثیرات عمیق این پدیده مطالعات زیادی از چهار دیدگاه اقتصاد، مدیریت، جامعه شناسی و روان شناسی انجام شده است. باوجود قدمت بررسی کارآفرینی و تلاش محققین فراوان، مانند سایر مفاهیم علوم انسانی ارائه ی تعریفی قطعی و مشخص برای آن، کاری دشوار و حتی غیرممکن است. توجه به سیر تکاملی این مفهوم، خود شامل نکات جالبی است. در سیر تکاملی مفهوم کارآفرینی، عوامل زیادی مانند ریسک پذیری، نوآوری و ... به این مفهوم اضافه شده است.

در جلسات برگزار شده با ساکنین روستا، ایده های کارآفرینی روستاییان به قرار جدول ذیل می باشد.

جدول ۸۶. ایده های جمع آوری شده مرتبط با کارآفرینی در روستای ینگى كندجامع السرا

ایده های کارآفرینی	توضیحات
کشاورزی و دامداری	به دلیل وجود زمین های مناسب و علوفه کافی
پرورش زنبور عسل	وجود شرایط مناسب

تعیین نتایج کیفی و کمی مورد انتظار برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستا؛

نظریه پایه اقتصاد که در بند قبل مورد بررسی قرار گرفت، فعالیت های هر منطقه را به دو بخش تقسیم می کند: بخش صادرات یا پایه که حاصل آن در خارج از منطقه مصرف می شود و بنابراین رشد آن اساساً به رشد اقتصاد ملی مربوط است و بخش خدمات یا صنایع وابسته محلی که گسترش آن به رشد جمعیت منطقه وابسته است. جمعیتی که نیروی کار فعالیت های پایه را فراهم آورده و نیاز به خدماتی چون مغازه، بانک، حمل و نقل و غیره را بوجود می آورد. براساس نظریه پایه اقتصاد نیروی مهمی که ساختار اقتصادی یک منطقه را دگرگون می کند، اشتغال در فعالیت های پایه منطقه می باشد و دگرگونی در این بخش بر جمعیت و اشتغال منطقه تأثیر می گذارد. این تأثیر یا به صورت مستقیم (تغییر در تعداد افرادی که در فعالیت های پایه اشتغال دارند) و یا غیرمستقیم (تغییر در جمعیت وابسته به اشتغال پایه که به دنبال خود نیاز به مشاغل خدماتی را بوجود می آورد) نمود پیدا می کند (رفیعی، ۱۳۶۹: ۲۶-۲۲) با جمع‌بندی آنچه گفته شد می توان به این نتیجه رسید که اشتغال پایه حداقل دارای دو ویژگی است:

الف) کل گراست،

ب) محصولات آن جنبه صادراتی نیرومندی دارند.

همچنین نتیجه می شود که اشتغال خدماتی نیز حداقل دارای دو ویژگی است: الف) جمعیت گراست، ب) مکمل اشتغال پایه است. البته می بایستی به این نکته نیز توجه داشت که طیف گسترده فعالیت های اجتماعی اقتصادی مناطق، به راحتی نمی توان با انتخاب معیارهای محل گرایی، جمعیت گرایی و صادراتی بودن محصول، اشتغال را به دو بخش پایه و غیرپایه تقسیم کرد. می توان معیارهای دیگری نیز به موارد قبل افزود که البته در مرتبه کمتری از درجه اهمیت قرار می گیرند که می توان این معیارها را در جدول زیر خلاصه نمود:

جدول ۸۷. معیارهای اساسی برای طبقه بندی اشتغال در اقتصاد پایه

درجه اهمیت معیار	اشتغال پایه		اشتغال غیرپایه	
	ویژگی اشتغال	ویژگی محصول	ویژگی اشتغال	ویژگی محصول
درجه یک	محل گراست	جنبه صادراتی نیرومندی دارد	جمعیت گراست	مورد مصرف جمعیت محلی است
درجه دو	- تصمیمات اساسی در خارج منطقه گرفته می شود - جنبه تولیدی دارد - جنبه عمده فروشی دارد		تصمیمات اساسی فعالیت در محل گرفته می شود.	

ماخذ: ماجدی، ۱۳۷۸: ۱۲۵

پیش‌بینی ضریب‌ها و میزان فعالیت‌های پایه: پس از شناخت فعالیت‌های پایه و تبعی دو پیش‌بینی روند تغییرات در ضریب‌های موردنظر، می‌توان اشتغال در فعالیت‌های پایه و تبعی را برآورد کرد. میزان اشتغال در بخش پایه را می‌توان به دو صورت پیش‌بینی کرد: نخست آنکه فعالیت‌های پایه به عنوان متغیرهای برونزا، در خارج از مدل تعیین شده و سپس برای محاسبه اشتغال تبعی به کار گرفته شوند. دیگر آنکه مشاغل پایه را در داخل مدل، و با تحلیل روابط اقتصادی تعیین‌کننده این مشاغل برآورد نمود.

کاربری روش پایه اقتصاد در پیش‌بینی اشتغال: فرایند بکارگیری روش پایه اقتصاد در پیش‌بینی اشتغال در هفت قدم معرفی می‌گردد:

قدم اول: جمع‌آوری و تنظیم اطلاعات مورد نیاز از ساختار اقتصاد منطقه مورد مطالعه و یک سطح فرادست.

قدم دوم: بکارگیری ضریب مکانی (L.Q) در تحلیل پایه یا غیر پایه بودن فعالیت‌های اقتصادی منطقه.

قدم سوم: محاسبه رشد عامل برای دوره ۱۰ ساله ۱۳۸۵-۱۳۹۰ این ضریب برای هر یک از بخش‌های موجود به عنوان بخش پایه محاسبه می‌گردد.

قدم چهارم: در این قسمت میزان کل اشتغال در بخش پایه محاسبه می‌گردد.

قدم پنجم: محاسبه ضریب B.M برای بخش‌های مهم فعالیت‌های اقتصادی منطقه.

قدم ششم: پیش‌بینی اشتغال کل منطقه در سال افق (t+n) بر مبنای رابطه زیر و با فرض معتبر بودن تئوری پایه اقتصاد در طول زمان بدین معنا که ضریب فزاینده اشتغال کل و اشتغال پایه یکسانند.

قدم هفتم: پیش‌بینی کل اشتغال غیر پایه

جدول ذیل برآورد تعداد شاغلین به روش بالا می‌باشد.

جدول ۸۸. برآورد تعداد شاغلین در روستای ینگ کندجامع السرا

روستا	گروه فعالیت	اشتغال پایه در سال t	رشد اشتغال در گذشته (۸۵ تا ۹۰)	عامل رشد برای دوره ۱۰ ساله پیش‌بینی	اصلاح کمتر از ۰,۳۴ درصد متوسط مجموع	پیش‌بینی اشتغال پایه در سال ۱۰ t+	BM	مجموع کل اشتغال	Ne	شاغلین غیر پایه
ینگ کندجامع السرا	صنعت	۱۲۲	-۶۶۴	۰,۳۴	۰,۸۹	۱۳۳	۱,۳۲	۱۷۶	۱,۰۹	-
	کشاورزی	۱۶								۱۷
	خدمات	۲۳								۲۵

یکی از اهداف مهم این طرح و دولت، حمایت و پشتیبانی از نیروی کار جهت حفظ و ارتقای قدرت خرید و رفاه زندگی و تامین امنیت شغلی آنان و در نهایت ایجاد محیطی مناسب برای نیروهای فعال جامعه است. در ماده ۲۳ اعلامیه جهانی حقوق بشر بر منصفانه بودن درآمد به طوری که زندگی فرد و خانواده اش را موافق حیثیت و کرامت انسانی تامین کند، تاکید شده است. در توصیه نامه شماره ۱۳۵ مصوب ۲۲ ژوئن ۱۹۷۰ اهداف زیر مورد تاکید قرار گرفته اند:

الف- تعیین حداقل درآمد باید یکی از عناصر سیاستی باشد که هدفش مبارزه با فقر و ارضای نیازهای همه مردم و خانواده آنان باشد.

ب- هدف اصلی تعیین حداقل درآمد باید آن باشد که مردم را از نظر حداقل سطوح مجاز درآمد مورد حمایت اجتماعی لازم قرار دهد.

داشتن معیارهایی برای تعیین حداقل درآمد، شرایطی را ایجاد می‌کند که بر مبنای آن‌ها هم مردم و هم بنگاه‌های اقتصادی می‌توانند دریابند که چه قواعدی وجود دارد. معیارها همچنین محیط با ثبات تری را برای برنامه‌ریزی بوجود می‌آورد این معیارها عبارتند از:

۱- نیازهای مردم و خانواده‌های آنها

به هنگام تعیین حداقل درآمد، نیاز پایه و اساسی جهت تعیین درآمد تعیین می‌گردد. بر این اساس درآمد پایه در حد پوشش نیازهای اساسی مردم بوده و هر رشته فعالیتی که آن سطح درآمد را نتواند بپردازد بهتر است فعالیت نکند تا اینکه درآمد کمتری داشته باشد. سازمان بین‌المللی کار در این زمینه چنین اشاره می‌کند: «به نظر می‌رسد که مفهوم حداقل نیازهای اجتماعی می‌تواند به مفهوم حیثیت انسانی مرتبط گردد. بدین معنی که یک خانواده نباید در اثر فقر مجبور به آن چنان زندگی بشود که وی را از دیگر خانواده‌های همین گروه اجتماعی، مشخص و جدا سازد.»

۲- سطح عمومی درآمدها در کشور

توصیه نامه شماره ۳۰ سازمان بین‌المللی کار چنین مقرر می‌دارد: «قبل از هر چیز ضرورت ایجاد می‌کند که از نرخ درآمدی که در کارهای مشابه و در صنایعی که مردم آن متشکل بوده و پیمان‌های جمعی منعقد ساخته اند، تعیین می‌شود، الهام گرفته شود و هرگاه چنین مقایسه‌ای ممکن نباشد از سطح عمومی درآمدها در کشور استفاده شود.» سطح عمومی درآمدها در یک کشور توسط آمارهایی از متوسط درآمدهایی که برحسب جنسیت، شاخه فعالیت اقتصادی گروه شغلی و مکان طبقه بندی شده است، بهتر اندازه‌گیری می‌شود.

۳- هزینه زندگی و تغییرات آن

بیشتر کشورها شاخص بهای مصرفی را با توجه به سطوح قیمت‌هایی که رفاه و نیازهای اساسی خانوارهای کم‌درآمد را تحت تاثیر قرار می‌دهد، اندازه‌گیری می‌کنند. متوسط هزینه برحسب انواع خاص خانوارها نیز می‌تواند در تعیین سطوح حداقل درآمد در نظر گرفته شود.

۴- مزایای تامین اجتماعی

تعیین حداقل درآمد یکی از شیوه‌های پشتیبانی از نیروهای فعال و کارگری جامعه است و دیگر حمایت‌ها می‌تواند شامل بیمه بیکاری، تامین اجتماعی و ایجاد اشتغال باشد. دستیابی به مزایای تامین اجتماعی و سایر حمایت‌ها و سیاست‌های کاهش فقر، معیار مهمی در تعیین حداقل درآمد است.

۵- استانداردهای نسبی زندگی سایر گروه‌های اجتماعی

معیارهای استانداردهای زندگی بر پایه متوسط درآمد و توزیع درآمد گروه‌های مختلف اجتماعی، متوسط مخارج و مخارج کل بر مبنای سبدهای کالایی، سایر معیارهای استانداردهای زندگی از قبیل تعداد اتاق‌های مسکونی،

نسبت اجاره مسکن خانوارها، متوسط تعداد اعضاء خانوار، نسبت اعضاء با تحصیلات بالاتر از مقدماتی در خانوار و اغلب صورت می پذیرد.

۶- عوامل اقتصادی

عواملی همچون الزامات توسعه اقتصادی، سطوح بهره وری، سطح اشتغال و ظرفیت پرداخت از جمله عوامل اقتصادی هستند که در تعیین سطح حداقل درآمد در نظر گرفته می شوند. معیارهای توسعه اقتصادی همانند تغییر در تولید ناخالص داخلی سرانه به قیمت های ثابت، تغییر در سهم نسبی بخش های کشاورزی، صنعت، خدمات در تولید ناخالص داخلی، تغییر در ارزش تولیدات صنعتی یا ارزش بازرگانی خارجی به قیمت های ثابت و معیارهای فعالیت های اقتصادی همانند تغییر در میزان بیکاری و یا تغییر درصد افراد شاغل در بخش های کشاورزی، صنعت و خدمات و ... می توانند مد نظر قرار گیرند.

جدول ۸۹. معیارها و ضوابط تعیین حداقل درآمد در کشورهای مختلف

نیازهای مردم و خانواده های آنان	آلمان	فرانسه	ایالات متحده	ژاپن	کره جنوبی	تایوان	اندونزی	ترکیه
۱- نیازهای مردم و خانواده های آنان	*	*	*	*	*	*	*	*
۲- سطح عمومی درآمدها در کشور	*	*	*	*	*	*	*	*
۳- هزینه زندگی و تغییرات آن	*	*	*	*	*	*	*	*
۴- مزایای تامین اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*
۵- سطح زندگی مردم در قیاس با دیگر گروه های اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*
۶- عوامل اقتصادی- بهره وری	*	*	*	*	*	*	*	*
۷- تورم	*	*	*	*	*	*	*	*
۸- ظرفیت و توانایی صنعت برای پرداخت حداقل درآمد	*	*	*	*	*	*	*	*
۹- آخرین وضعیت اقتصادی	*	*	*	*	*	*	*	*
۱۰- شاخص قیمت عمده فروشی	*	*	*	*	*	*	*	*
۱۱- درآمد ملی و متوسط درآمد سرانه	*	*	*	*	*	*	*	*

با این تفصیل تعیین حداقل درآمد یا درآمد قابل قبول تابعی از شرایط حاکم بر جامعه بوده و همانگونه که پیشتر نیز اشاره شده در سطح روستا، بطور متوسط درآمد ماهانه اهالی در حدود ۱۰ میلیون ریال می باشد که چشم انداز روستا، افزایش سالانه ۵۰٪ به درآمد اهالی در زمینه فعالیت های خدماتی، ۳۰٪ برای فعالیت های کشاورزی و ۴۰٪ برای فعالیت های صنعتی می باشد و این رقم می بایست نزدیک به حداقل درآمد اعلام شده برای کارگران و کارمندان باشد.

تعیین اقدامات مناسب برای ارتقاء ظرفیت فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی موجود روستاهای هدف دهستان یا بخش؛

برای ارتقا ظرفیت فعالیت های اقتصادی، مهمترین اقدام حل مشکلات وضع موجود می باشد، همانگونه که در بندهای پیشین نیز بیان شد در سطح دهستان و روستا مشکلاتی وجود دارد که ارتقا و در برخی موارد ادامه فعالیت خدمات اقتصادی را با چالش هایی روبرو کرده است، لذا برای مرتفع نمودن مسایل و مشکلات موجود، اقدامات ذیل پیشنهاد می گردد.

جدول ۹۰. تعیین اقدامات مناسب برای ارتقاء ظرفیت فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی موجود

مشکل	اقدامات مناسب
عدم استفاده از چاه های عمیق روستا	استفاده از چاه های عمیق و نیمه عمیق روستا با اتخاذ سیستم های مدیریتی مناسب نه ممنوعیت کامل و توسعه آبیاری قطره ای
گلخانه و گیاهان دارویی	انجام حمایت های لازم از سوی اداره کل صنعت، معدن و تجارت برای فروش محصولات و اعطای غرفه فروش محصولات در بازارهای هفتگی
جمع آوری شیر	استفاده از مدل حمایتی - مرحله ای توسط کلیه روستاها برای ایجاد صنایع در روستاهای مرکزی

تعیین برنامه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی برای ارتقاء سطح فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی روستا؛

برای ارتقا ظرفیت فعالیت های اقتصادی، مهمترین اقدام حل مشکلات وضع موجود می باشد، همانگونه که در بندهای پیشین نیز بیان شد در سطح دهستان و روستا مشکلاتی وجود دارد که ارتقا و در برخی موارد ادامه فعالیت خدمات اقتصادی را با چالش هایی روبرو کرده است، لذا برای مرتفع نمودن مسایل و مشکلات موجود، اقدامات ذیل پیشنهاد می گردد.

بر مبنای بند سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم درآمد و متوسط، یکی از سیاست‌های اقتصادی است که می‌تواند در مقاوم‌سازی اقتصاد ایران بسیار مؤثر است. بدین منظور توانمندسازی جامعه هدف فعالیت‌های اقتصادی می‌تواند سبب سازی ثبات و پایداری در فعالیت گردد.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های توانمندسازی، توانمندسازی منابع انسانی می‌باشد. توانمندسازی منابع انسانی و مراقبت از آنان برای بهبود فنآوری و فرآیندهایی که به ارائه خدمات و محصول منجر می‌شود، از یک سو و چگونگی توانمندسازی منابع انسانی برای حفاظت از بازار هدف، ارتقای توان زنجیره تأمین، پایداری و سودآوری آن از سوی دیگر اهدافی است که در طرح توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی مد نظر می باشد.

به طور کلی چهار دسته از عوامل بر توانمندسازی روستائیان از تأثیر به سزایی برخوردار است که این چهار دسته عوامل عبارت است از:

۱- دانش و آگاهی فنی

۲- دانش و آگاهی مدیریتی به ویژه کنترل زمان- هزینه

۳- روش‌های تأمین سرمایه

۴- بازاریابی و فروش محصولات

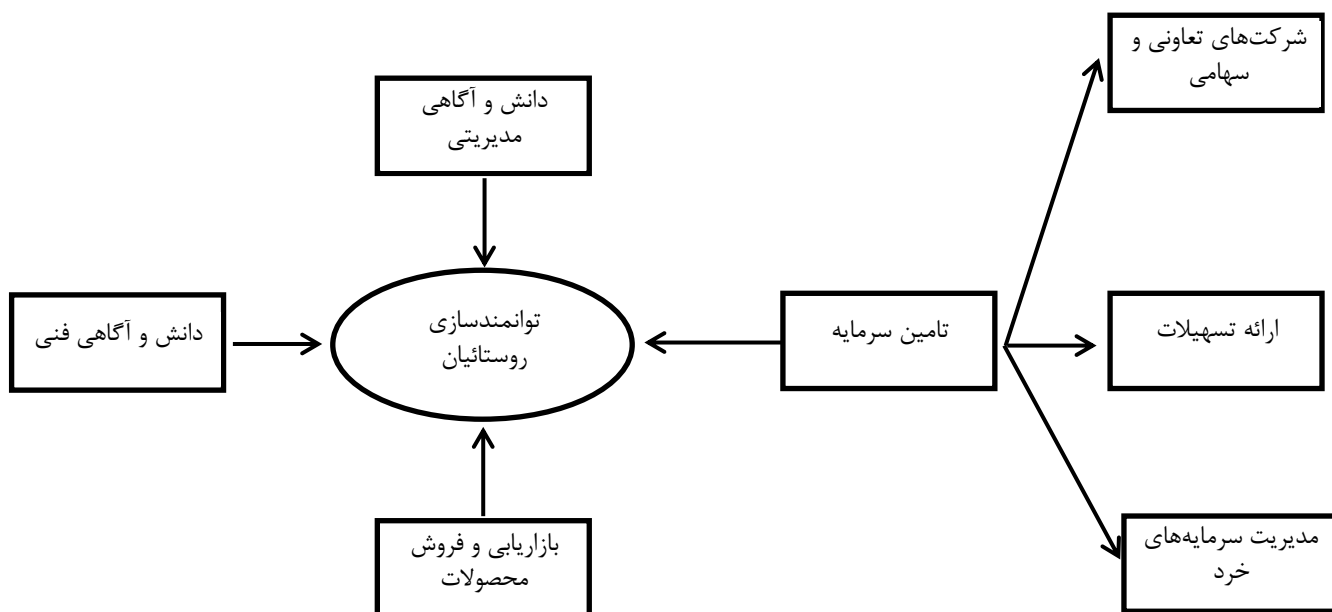
در زمینه روش‌های تأمین سرمایه جهت توانمندسازی روستائیان به صورت عمده به سه روش در این طرح پیشنهاد می‌شود که فعالان اقتصادی به اقتضای شرایط، در پیش خواهند گرفت.

۱- تشکیل شرکت‌های تعاونی و سهامی

۲- ارائه تسهیلات

۳- مدیریت سرمایه‌های خرد

دیagram زیر به صورت خلاصه، نمایشگر نتایج بالاست

برنامه ها و عوامل توانمندسازی روستائیان

- عامل شایستگی: توانایی انجام کارها براساس میل و خواسته خود؛ داشتن برنامه مشخص و حساب‌شده برای آینده خود؛ پذیرش سریع روش‌های نو و جدید؛ مشکل‌یابی و مشکل‌گشایی؛ توانایی به‌کارگیری روش‌های نوین و خلاقیت؛ توانایی ساختن زندگی بهتر؛ توجه به تمام راه‌حل‌ها؛ پیش‌قدمی در کارها؛ جدیت در کارها؛ ریسک‌پذیری در کارها،
- عامل تأثیر: بیان نظرات مالی خود؛ ایفای نقش زنان روستایی در تأمین درآمد خانواده؛ ضرورت همکاری زن و مرد در اداره امور خانواده؛ ارتقای اطلاعات در زمینه فرآوری محصولات؛ درآمدزایی زنان همانند مردان؛ انجام گروهی کار؛ افزایش ابتکار عمل؛ مشارکت در امور روستا.

۳. عامل معنی‌داری: یادگیری مداوم؛ کسب اطلاعات نو؛ استفاده از نظرات دیگران در تصمیم‌گیری؛ انجام بهتر کارها با یادگرفتن مطالب جدید از دیگران؛ شرکت در دوره‌های آموزشی؛ داشتن برنامه مشخص و حساب‌شده برای آینده؛ توجه به نظرات دیگران؛ داوطلبانه انجام دادن کارها.

۴. عامل اعتماد: داشتن نگرش مثبت؛ مشارکت در فعالیتهای روستا؛ توجه دولت به روستاییان؛ اعتماد به کارشناسان؛ توجه به زن روستایی؛ اعتقاد در انجام دادن بهتر کارها به صورت گروهی؛ اهمیت نظرات زنان و دختران.

۵. عامل خودتعیینی: هدایت‌گر بودن خانواده؛ توانایی راهنمایی دیگران؛ ترسیم آینده روشن؛ خودمختار بودن؛ خودآغازگر بودن؛ کمک به دیگران در انجام کارهای جدید؛ پیدا کردن راه‌حل برای مشکلات جدید.

۶. بر اساس برنامه‌ها و عوامل پیشنهادی برای توانمندسازی روستاییان، مدل حمایتی - مرحله ای نیز بخش‌های غیرفعال یا نیمه فعال بصورت زیر در نظر گرفته شده است که در سطح روستاها و فعالیت‌های اقتصادی روستاها می‌بایست مد نظر باشد.

مدل حمایتی - مرحله ای

یکی از راهبردهای توانمندسازی بخش‌های غیرفعال و نیمه‌فعال، مشارکت غیرمالکیتی دوره‌ای و الزام آنان به ورود بخشی از سود حاصل از این مشارکت در دوره‌های بعدی است. در این روش، با تأمین سرمایه (بصورت مشارکت تعاونی یا سرمایه‌گذار غیر) در گردش واحدهای غیرفعال و نیمه‌فعال و صنایع تکمیلی و تبدیلی با آنان مشارکت می‌جوید.

به منظور توانمندسازی واحدهای مذکور می‌توان در هر دوره مشارکت، بخشی از سود حاصل از دوره قبل مشارکت‌جو را به عنوان سرمایه در گردش برای دوره آتی در نظر گرفت و در این صورت به مرور سهم آورده مشارکت‌جو افزایش و سهم آورده سرمایه‌گذار کاهش می‌یابد. با ادامه این روند طی چند دوره سرمایه‌گذاری، مشارکت‌جو می‌تواند بدون مشارکت با سرمایه‌گذار به فعالیت اقتصادی خود ادامه دهد و یا به عبارت دیگر توانمند گردد.

جهت محاسبه تعداد دوره مشارکت لازم جهت توانمندسازی از نرم‌افزار مدل سازی و شبیه سازی میپل برای مدل‌سازی ریاضی استفاده شده است. برنامه مدل به شرح زیر است:

while $i \leq I_0$ do $s := (i + a + I_m)/(I_m + I_0)$; $n := n + 1$; $a := i + a$; $i := (I_0 * P) * s$ end do; n

I_0 : سرمایه در گردش اولیه

I_m : آورده اولیه مشارکت‌جو

P : درصد سود سالانه فعالیت

i : مقدار سود مشارکت‌جو در هر دوره فعالیت

s : میزان سهم مشارکت‌جو از سود هر دوره فعالیت براساس میزان آورده

لازم به ذکر است باقی متغیرهای به‌کاررفته در مدل به منظور محاسبات درونی مدل در رایانه انتخاب شده است.

برای وضوح و آشنایی با این مدل یک نمونه مثال در نظر گرفته شده است که در ادامه بیان می‌شود.

مثال: توانمندسازی یک واحد پرواربندی ۵۰۰ رأسی دام سنگین در این قسمت به عنوان نمونه فرض شده که توانمندسازی یک واحد پرواربندی ۵۰۰ رأسی دام سنگین مد نظر است. مفروضات مدل براساس پروژه اجرا شده‌ی مذکور به شرح زیر است:

I_0 : سرمایه در گردش اولیه برابر ۲۵۰۰۰ میلیون ریال است

I_m : آورده اولیه مشارکت‌جو ۱۰۷۰۰ میلیون ریال است که شامل ارزش دامداری و تجهیزات وی در دوره مشارکت می‌باشد.

P : درصد سود سالانه فعالیت ۵۰ درصد می‌باشد.

s : میزان سهم شریک از سود در دوره اول ۳۰ درصد می‌باشد.

بر این اساس مدل به صورت زیر خواهد بود:

$i := 0 : n := 1 : a := 0 : \text{while } i \leq 25000 \text{ do } s := \frac{(i + a + 10700)}{10700 + 25000} : n$
 $:= n + 1 : a := a + i : i := 25000 \cdot 0.5 \cdot (s \cdot 1) : \text{print}(n, i); \text{od} : n;$

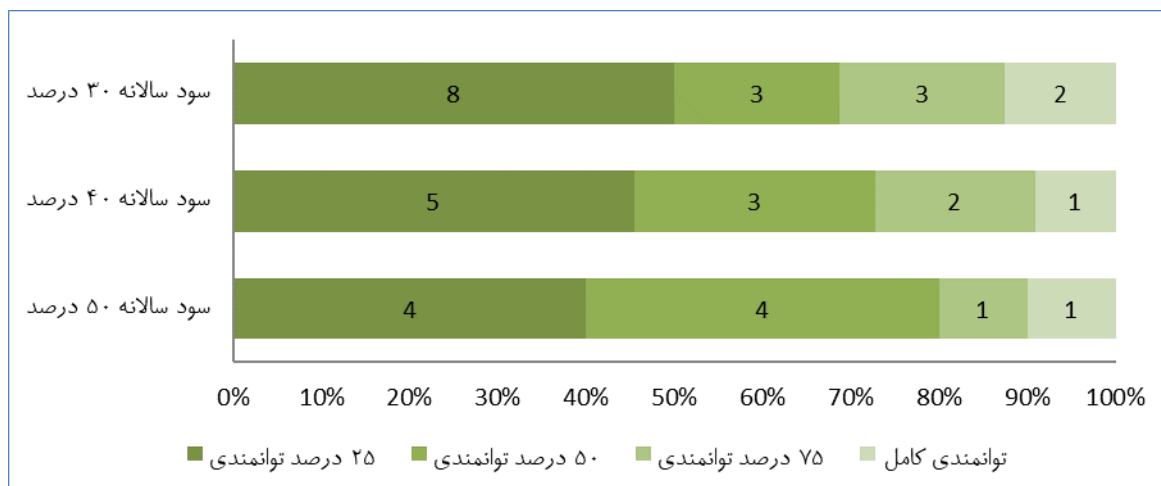
در ابتدا فرض می‌کنیم مشارکت‌جو تمامی سود حاصل از سهم فعالیت مشترک را وارد دوره آتی سرمایه‌گذاری نماید ولی در ادامه این فرض تعدیل خواهد شد. نتایج مدل براساس مفروضات فوق در جدول زیر ارائه شده است. در این جدول به منظور ارائه نتایج کاربردی مدل، تعداد دوره لازم اجرای پروژه براساس میزان توانمندی مشارکت‌جو (شامل ۲۵، ۵۰، ۷۵ و ۱۰۰ درصد توانمندی) و سود سالانه پروژه (شامل ۵۰، ۴۰ و ۳۰ درصد سود سالانه) محاسبه شده است.

جدول ۹۱. نتایج کاربردی مدل حمایتی - مرحله ای

شرح	۲۵ درصد توانمندی	۵۰ درصد توانمندی	۷۵ درصد توانمندی	توانمندی کامل
سود سالانه ۵۰ درصد	۴	۸	۸	۹
سود سالانه ۴۰ درصد	۵	۸	۱۰	۱۱
سود سالانه ۳۰ درصد	۸	۱۱	۱۴	۱۵

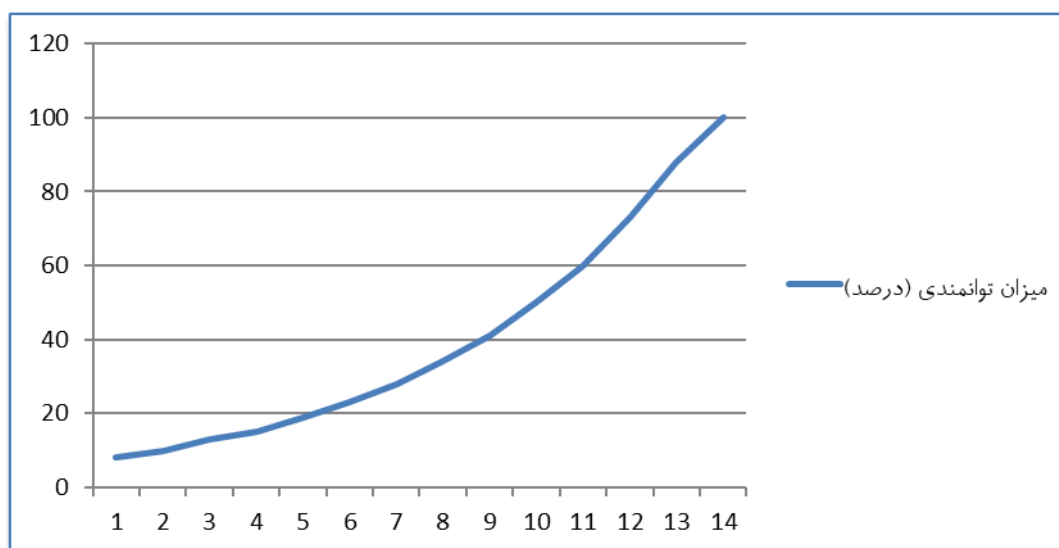
همان گونه که در جدول بالا مشهود است توانمندسازی کامل مشارکت‌جو براساس مفروضات بالا بین ۹ تا ۱۵ سال به طول خواهد انجامید. بدیهی است اجرای عملیاتی برنامه فوق با توجه به احتمال بالای نوسان قیمت‌ها و بهره‌وری پایین نیروی کار و سرمایه در ایران زمان بیشتری را نیز طلب می‌کند. نمودار زیر مدت زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندسازی و سودسالانه مورد انتظار (سال) را نشان می‌دهد.

نمودار ۲۴. مدت زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندسازی و سودسالانه مورد انتظار

نمودار زیر دیاگرام ارتباط میان میزان توانمندی و مدت زمان لازم جهت احراز آن (دوره یکساله - درصد)

نمودار ۲۵. دیاگرام ارتباط میان میزان توانمندی و مدت زمان لازم جهت احراز آن (دوره یکساله - درصد)

بدیهی است که به منظور جبران برخی از هزینه‌ها از جمله استهلاک تجهیزات، تعمیرات و ... نمی‌توان انتظار داشت که مشارکت‌جو ۱۰۰ درصد سود حاصل شده در هر دوره را وارد دوره فعالیت بعدی نماید. به منظور تطبیق بیشتر مدل با واقعیت در جدول زیر، توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندی و میزان بازگشت سود به چرخه فعالیت محاسبه شده است. لازم به ذکر است که در جدول زیر سود حاصل از پروژه در سال حدود ۴۰ درصد در نظر گرفته شده است.

جدول زیر مدت زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندسازی و بازگشت سود به چرخه فعالیت را نشان می‌دهد.

جدول ۹۲. مدت زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جو به تفکیک میزان توانمندسازی و بازگشت سود به چرخه فعالیت

شرح	۲۵ درصد توانمندی	۵۰ درصد توانمندی	۷۵ درصد توانمندی	توانمندی کامل
بازگشت ۲۵ درصد سود مشارکت‌جو	۲۵	۳۳	۳۸	۴۲
بازگشت ۵۰ درصد سود مشارکت‌جو	۱۰	۱۴	۱۷	۱۹
بازگشت ۷۵ درصد سود مشارکت‌جو	۶	۹	۱۱	۱۲
بازگشت ۱۰۰ درصد سود مشارکت‌جو	۵	۸	۱۰	۱۱

دقت در جداول، نکته‌ی حائز اهمیت را نشان می‌دهد که می‌تواند در تصمیم‌سازی برای نهادهای حمایتی و اصلاح مدل فوق کلیدی تلقی گردد. همان طور که مبرهن است داده‌های جدول فوق نشان از دو مطلب زیر دارد:

۱- زمان لازم جهت توانمندسازی ۵۰ درصدی (مراحل اولیه توانمندسازی) نسبت به دیگر مراحل بسیار زمان بر است

۲- با افزایش سود، زمان لازم جهت توانمندسازی به صورت معنادار کاهش می‌یابد. بنابراین چنانچه بتوان به صورت عملیاتی سرمایه لازم برای طی این دوره را فراهم نمود می‌توان از زمان لازم جهت توانمندسازی مشارکت‌جویان با شرکت به شدت کاست.

۱- **ارائه تسهیلات ارزان قیمت با دوره تنفس بالا یا نحوه پرداخت پلکانی:** همان طور که از نتایج بالا مشخص است چنانچه بتوان در مراحل اولیه (۵۰ درصد اولیه) با تزریق تسهیلات بخشی از سرمایه را تأمین نمود به سرعت توانمندسازی روستائیان رخ خواهد داد. اگر تسهیلات ارائه شده با دوره تنفس بالا باشد این توانمندسازی حقیقی بوده و بعد از آن روستائیان از طریق درآمدهای حاصله می‌تواند بازپرداخت تسهیلات را متقبل شود. بدین منظور برخی از ارگان‌های حمایتی مانند بنیاد مسکن، بسیج یا بخشی از تسهیلات تکلیفی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری می‌تواند به این امر اختصاص یابد.

۲- **افزایش سهم اولیه مجری از سود در ازای اخذ وثایق لازم و قرارداد بلند مدت:** یکی دیگر از روش‌هایی که می‌توان تأمین سرمایه در دوره اولیه (۵۰ درصد اولیه) را افزایش داد افزایش سهم مجری از سود خواهد بود. در این روش با انعقاد قراردادهای بلندمدت می‌توان سود مجری را در مراحل اولیه افزایش داد (به طور مثال از ۳۰ درصد به ۵۰ درصد) در این صورت زمان لازم جهت افزایش بازده به طول معنادار طبق نتایج بالا کاهش می‌یابد. در دوره‌های با کاهش سهم مشارکت‌جو تعادل برقرار شده و حقوق سرمایه‌گذار نیز حفظ می‌گردد. بدیهی است به منظور حفظ حقوق سرمایه‌گذار دریافت وثایق لازم و قراردادهای بلندمدت لازمه اجرای چنین روشی است.

۳- **افزایش تشویقی پلکانی سود مشارکت‌جو:** به منظور تسریع در توانمندسازی مشارکت‌جو می‌توان نظامی تشویقی در نظر گرفت که در صورت افزایش سود ناشی از عملکرد مشارکت‌جو (روستائیان) بخش قابل ملاحظه‌ای از سود بیش از انتظار به مشارکت‌جو تعلق گیرد تا زمان اولیه توانمندسازی کاهش یابد.

۴- **کاهش زمان لازم جهت افزایش بازده:** برخی از اقدامات فنی مانند افزایش بهره‌وری، استفاده از نهادهای مرغوب، خرید مواد اولیه باکیفیت و ... می‌توان زمان لازم جهت افزایش بازده را کاهش داد. کاهش زمان لازم برای افزایش بازده به معنای کاهش دوره سرمایه‌گذاری است که زمان لازم جهت توانمندسازی را نیز کوتاه می‌نماید.

- اقدامات لازم برای بهره‌برداری پایدار از منابع آب و حفاظت از محیط‌زیست در روستاهای هدف دهستان یا بخش؛ اقداماتی که در خصوص پایداری منابع آب می‌بایست در نظر گرفت شامل:

الف - امکان سنجی استقرار بهینه کاربری‌ها به منظور حفاظت از محیط زیست و کیفیت منابع آب.

اهم روش‌های بررسی امکان سنجی استقرار کاربری‌ها با توجه به ملاحظات زیست محیطی شامل موارد ذیل است:

- تنظیم روابط و کنش‌های متقابل بین عوامل انسانی، اقتصادی و عوامل محیطی به منظور ایجاد سرزمینی مبتنی بر بهره‌گیری بهینه و پایدار از استعدادهای انسانی و محیطی می‌باشد.

- بهره‌برداری بهینه و اصولی از منابع طبیعی سرزمین و ساماندهی کاربری اراضی بر اساس توان طبیعی (اکولوژیکی) آن

ارزیابی توان اکولوژیکی یکی از روش‌های تعیین کاربری‌های بهینه اراضی است که در آن ابتدا با تهیه نقشه یگان‌های زیست محیطی که از تلفیق نقشه‌های طبقات ارتفاعی، شیب، جهت شیب، خاک و پوشش گیاهی بدست می‌آید و سپس با تجزیه و تحلیل سیستمی عوامل پایدار و ناپایدار اکولوژیکی سرزمین، توان انواع کاربری‌ها، ارزیابی می‌گردد. پس از ارزیابی توان اکولوژیکی کاربری‌ها، برای انتخاب بهترین گزینه‌ها در واحد سرزمین و ساماندهی کاربری‌ها، تعیین اولویت کاربری‌ها انجام می‌پذیرد و نقشه‌های طبقه توان کاربری مختلف تهیه می‌شود.

-ارزیابی اثرات استراتژیک زیست محیطی

هدف ارزیابی زیست محیطی استراتژیک (SEA) ارزیابی اثرات ناشی از راهبردها و سیاست‌ها و در نظر گرفتن اثرات تجمعی حاصل از برنامه‌ها و طرح‌ها است.

-ارزیابی اثرات زیست محیطی

ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) یا (Environmental Impact Assessment)، روشی است که در آن اثرات ناشی از انجام یک پروژه یا عملیات آن بر محیط زیست بررسی و پیش‌بینی می‌گردد تا در هنگام انجام پروژه، با توجه به شناخت وضعیت موجود و نوع اثرات، عملیات به صورتی انجام پذیرد تا کمترین اثر بر محیط زیست وارد گردد. در ایران نیز برای ارزیابی آثار محیط زیستی برخی از طرح‌های (پروژه‌های) صنعتی و عمرانی الزام قانونی وجود دارد. در واقع ارزیابی آثار محیط زیستی برای جلوگیری از اثرات منفی طرح (پروژه) بر محیط زیست و کاهش هزینه‌ها است.

ب- چگونگی استقرار کاربری‌ها با توجه به ملاحظات زیست محیطی

ساماندهی استقرار کاربری‌ها از جمله ابزارهای مدیریتی و نظارتی در جهت پیشگیری و جلوگیری از آلودگی منابع آب محدود می‌باشد که معیارهای قابل ارائه برای بررسی عملکرد این شاخص به شرح ذیل می‌باشد:

- نظارت‌های انجام شده در خصوص مجوزهای صادر شده برای تخصیص منابع آب و استقرار واحدها با رعایت ملاحظات حفاظت از محیط زیست و کیفیت منابع آب

- مکانیزم پیش‌بینی شده برای اعمال دیدگاه‌های حفاظت کیفی در صدور مجوزها از قبیل آبی‌پروری و گردشگری بر اساس دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های ابلاغی

- نظارت بر مجوزهای بهره‌برداری صادره با اعمال دیدگاه‌های حفاظت کیفی

- اخذ تعهدهای مبنی بر عدم رهاسازی فاضلاب تولیدی به منابع آبی و محیط زیست

- نظارت بر تعیین و اعمال حریم‌های کیفی منابع آب سطحی و زیر زمینی بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی
- رعایت ملاحظات HSE در طرح‌های توسعه منابع آب
- ج - ملاحظات بهره برداری کاربری‌ها به منظور حفاظت از محیط زیست و کیفیت منابع آب:
- در راستای بهره برداری پایدار مبتنی بر اصول توسعه پایدار و سلامت همگانی، گام‌های ذیل به منظور مدیریت کیفیت منابع آب می بایست انجام شود:

الف- شناسایی و پایش کیفیت و آلودگی منابع آب

- ساماندهی پایش کیفیت و آلودگی منابع آب و ایجاد بانک اطلاعات کیفیت منابع آب
- مطالعه و ایجاد زیر ساخت‌های لازم به منظور پایش کیفیت منابع آب
- ب- پیشگیری و کنترل آلودگی منابع آب
- برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر فعالیت‌های مصرف‌کنندگان آب و جلوگیری از تخلیه غیر استاندارد فاضلاب به منابع آبی با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست
- نظارت بر برنامه‌ریزی، کنترل کیفیت و اقدام درخصوص نظارت بر تخلیه، بازچرخانی و بهره برداری از پساب کاربری‌های مختلف.
- نظارت بر رعایت حریم کیفی، منابع آب سطحی و زیر زمینی
- مدیریت ریسک آلودگی منابع آب
- برنامه ریزی به منظور ارتقای آگاهی‌های عمومی در زمینه حفاظت محیط زیست آبی و جلوگیری از آلودگی منابع آب.

ج- احیاء و بهسازی منابع آبی آلوده

- ساماندهی استقرار کاربری‌ها و مدیریت مصرف‌کنندگان آب متناسب با ظرفیت‌های زیست محیطی و حساسیت‌های منابع آبی
- نظارت بر انجام مطالعات طرح‌های مرتبط جهت احیاء و بهسازی منابع آبی آلوده
- انجام اقدامات لازم جهت تعیین ظرفیت پذیرش آلودگی منابع آب و اقدام جهت حساس‌سازی سازمان ذیربط و همکاری به منظور رفع و یا کاهش این آلودگی‌ها
- نظارت بر مطالعات و تعیین ظرفیت خودپالایی منابع آب منطقه.

تعیین و اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی با مقیاس کارکردی در سطح روستا، دهستان، بخش یا شهرستان و تعیین هدف کمی اشتغال هر یک از طرح‌ها و پروژه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی؛

با توجه به پتانسیل‌های روستا، طرح‌های سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده است که علاوه بر موارد مذکور در بند مربوطه، برخی طرح‌ها و برنامه نیز وجود دارد که می بایست توسط ارگانهای ذیربط مرتفع نمودن گردد. برای احصا طرح‌های سرمایه‌گذاری، آماده‌سازی زیرساخت و رفع مشکلات موجود از اولویت‌های اجرایی می باشد. در جدول زیر اولویت بندی طرح‌های سرمایه‌گذاری مشخص شده است. اولویت بندی‌های ارائه شده مختص روستا بوده و در سطح دهستان می بایست بر اساس شرایط حاکم در بند ۳-۸ عمل گردد.

جدول ۹۳. مشخصات طرح های سرمایه گذاری، تعداد اشتغال و مقیاس عملکرد

مقیاس عملکرد	سرنه اشتغال (میلیون ریال)	تعداد اشتغال				مجموع	میزان اعتبار (میلیون ریال)					بازار هدف			طرح های سرمایه گذاری	سرمایه گذاری زیرساختها	
		مجموع	خدمات	صنعت	کشاورزی		سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	بازار کلان	بازار خرد	ارگانها/نهادهای حامی		میزان اعتبار (میلیون ریال)	عنوان طرح
محلی	۱۱۷	۶		۶		۷۰۰	۰	۷۰۰	۰	۰	۰	شهرهای زنجان- حلب و تهران	گردشگران	خوشه فرش- صنعت، معدن و تجارت	احداث و راه اندازی کارگاه فرشبافی	۶۵۱۰۰	تجهیز اراضی به سیستم آبیاری قطره ای
محلی	۶۵۴	۱۳			۱۳	۸۵۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	بازار دواب زنجان	روستاهای اطراف	علوم پزشکی- جهاد کشاورزی - صنعت، معدن و تجارت - اتحادیه صنفی	احداث و بهسازی واحدهای دامی کوچک		
ملی	۵۰۰	۱	۱			۵۰۰	۰	۰	۵۰۰	۰	۰	گردشگران و مناطق اطراف	روستاهای اطراف	منابع طبیعی - علوم پزشکی- جهاد کشاورزی - صنعت، معدن و تجارت	احداث مجموعه پرورش، تولید وبسته بندی گیاهان دارویی و عسل		
	۶۰۰	۱۰		۱۰		۶۰۰۰	۰	۴۰۰۰	۲۰۰۰	۰	۰	کلیه شهرها و مناطق روستایی اطراف	کلیه حوزه ها	جهاد کشاورزی- صنعت، معدن و تجارت	احداث و راه اندازی صنایع تبدیلی ذرت		
استانی	۵۰۰	۲			۲	۱۰۰۰	۰	۴۰۰	۶۰۰	۰	۰	شهرهای اطراف	کلیه روستاهای اطراف	دامپزشکی- جهاد کشاورزی- صنعت، معدن و تجارت	احداث و راه اندازی مجموعه پرورش طیور		
استانی	۲۵۰	۲		۲		۵۰۰	۰	۰	۰	۰	۵۰۰	شهر حلب و شهرهای اطراف	روستاهای اطراف	جهاد کشاورزی- صنعت، معدن و تجارت	احداث و راه اندازی سالن پرورش قارچ		
ناحیه ای	۵۰۰	۴	۴			۲۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۰	۰	۰	روستاهای اطراف	روستاهای اطراف	جهاد کشاورزی- صنعت، معدن و تجارت	احداث و راه اندازی سیلو و انبار محصولات		
	۵۰۵	۳۸	۵	۱۸	۱۵	۱۹۲۰۰	۳۰۰۰	۸۱۰۰	۴۶۰۰	۱۵۰۰	۲۰۰۰					۶۵۱۰۰	مجموع

